

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO SKARBU

REPUBLIQUE POLONAISE
MINISTÈRE DES FINANCES

ROCZNIK
PAŃSTWOWEGO URZĘDU KONTROLI UBEZPIECZEŃ

ANNUAIRE
DE L'OFFICE D'ETAT DU CONTROLE DES ASSURANCES

1928.

W A R S Z A W A

RZECZPOSPOLITA POLSKA

MINISTERSTWO SKARBU

REPUBLIQUE POLONAISE

MINISTÈRE DES FINANCES

ROCZNIK

PAŃSTWOWEGO URZĘDU KONTROLI UBEZPIECZEŃ

ANNUAIRE

DE L'OFFICE D'ETAT DU CONTROLE DES ASSURANCES

1928

Biblioteka Jagiellońska

1001966306

736

W A R S Z A W A

1017818/III

W S T Ę P.

Nowe zakłady ubezpieczeń. Likwidacje. Ilość zakładów ubezpieczeń.

W okresie od 1 czerwca 1927 r. do końca czerwca 1928 r. nie powstał żaden nowy akcyjny zakład ubezpieczeń, ani też żadne większe товариство ubezpieczeń wzajemnych, przestały natomiast działać 2 akcyjne zakłady ubezpieczeń, a mianowicie: 1) Towarzystwo Ubezpieczeń „Zjednoczenie” Sp. Akc. na wniosek Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń zostało przez sąd okręgowy w Warszawie poddane przymusowej likwidacji, a następnie na wniosek likwidatorów Spółki i po wyrażeniu zgody ze strony Urzędu tenże sąd ogłosił upadłość Spółki; 2) Polski Bank Reasekuracyjny „Lechia” uchwalili likwidację.

W związku z rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 22 marca 1928 r. wydanem w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej w sprawie wykonania art. 133 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64 (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 483), określającym, jakie zakłady ubezpieczeń należy uważać za zakłady ubezpieczeń społecznych, 15 pracowniczych kas ubezpieczeń (emerytalnych i pensyjnych) przeszło pod nadzór Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Rozporządzeniem Prezydenta Rzplitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia budowli w m. st. Warszawie i o Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 983) został utworzony Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy, podlegający nadzorowi Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

Rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 9 marca 1928 r. o zezwoleniu Pocztowej Kasie Oszczędności na działalność ubezpieczeniową w dziale ubezpieczeń na życie (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 444) otrzymała zezwolenie na działalność ubezpieczeniową Pocztaowa Kasa Oszczędności. Dział ubezpieczeń w Pocztowej Kasie Oszczędności będzie

podlegał również nadzorowi Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

Przy końcu czerwca 1928 r. było 142 zakładów ubezpieczeń, a mianowicie:

I. krajowych zakładów ubezpieczeń:

1. akcyjnych — 21,
2. wzajemnych:
 - a) dużych — 11,
 - b) małych — 91,
3. publicznych — 7,
4. osób prawa publicznego wykonywujących działalność ubezpieczeniową — 1;

II. zagranicznych — 11.

Należy zaznaczyć, że część małych товариств ubezpieczeń wzajemnych jest jeszcze w stadium organizacji.

Prace ustawodawcze.

W okresie sprawozdawczym wykonano cały program zakreslony we wstępie w roczniku z 1927 roku. W okresie tym weszły w życie następujące rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej wydane na podstawie art. 44 ust. 5 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443):

rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64);

rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. o przepisach tymczasowych, dotyczących umowy ubezpieczenia (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 211);

rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1927 r. o uchyleniu rozporządzenia Polskiej Komisji Likwidacyjnej z dnia 24 listopada 1918 r. w sprawie odroczenia wejścia w życie postanowień ustawy z dnia 23 grudnia

1917 r. o umowie ubezpieczenia (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 793), i wreszcie

rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o przymusie ubezpieczenia budowli od ognia w m. st. Warszawie i o Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 983).

Opracowanie tych projektów, uzgodnienie ich z rzeczoznawcami a następnie z poszczególnymi ministerstwami stanowiło główne zadanie Urzędu w okresie sprawozdawczym.

Obecnie pozostaje jeszcze do opracowania projekt jednolitego prawa o umowie ubezpieczenia, co potrwa jednakże dłuższy czas i nie jest nagłębem wobec uregulowania najaktualniejszych zagadnień z zakresu tego prawa, pozatem Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń opracowuje względnie będzie musiał opracować szereg rozporządzeń wykonawczych do wydanych już rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej.

Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o kontroli ubezpieczeń.

Rozporządzenie o kontroli ubezpieczeń daje nowe podstawy prawne istniejącym już zakładom ubezpieczeń i stawia na przyszłość tamę powstawaniu zakładów ubezpieczeń niezwyotnych.

W myśl art. 111 rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń wszystkie udzielone poprzednio zakładom ubezpieczeń zezwolenia na działalność wygasają, zakłady ubezpieczeń zaś muszą uzyskać nowe zezwolenia na dalszą działalność. Przy sposobności udzielania nowych zezwoleń nastąpi ogólna kontrola podstaw technicznych i prawnych zakładów ubezpieczeń i nowe zezwolenia otrzymają tylko zakłady ubezpieczeń, zasługujące na zaufanie.

W związku z postanowieniami art. 111 rozporządzenia Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń wydał szereg okólników, mających na celu wyjaśnić sposoby składania podań o zezwolenie na działalność oraz ustalenia treści planów działalności.

Pozatem odbyło się w Państwowym Urzędzie Kontroli Ubezpieczeń szereg konferencji z przedstawicielami Związku Prywatnych Zakładów Ubezpieczeń w Polsce oraz poszczególnych zrzeszeń ubezpieczeniowych dla ustalenia technicznych szczegółów, dotyczących wnoszenia podań oraz wyjaśnienia kwestyj wątpliwych.

Podania o koncesję wniósł wszystkie większe zakłady ubezpieczeń zarówno krajowe jak i zagraniczne. Dla małych towarzystw ubezpieczeń wza-

jemnych Minister Skarbu przedłużył termin składania podań do 30 kwietnia 1929 r.

W wykonaniu rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń wydane zostały dwa rozporządzenia wykonawcze, a mianowicie rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25 lutego 1928 r. o trybie i zasadach prowadzenia rejestru małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 283) oraz rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 22 marca 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej w sprawie wykonania art. 133 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64 (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 483)).

Pierwsze z tych rozporządzeń normuje sposób prowadzenia rejestru małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych i tryb zgłaszania pewnych przedmiotów do rejestrów, drugie zaś określa, jakie zakłady ubezpieczeń należy uważać za zakłady ubezpieczeń społecznych, przyczem pojęcie ubezpieczeń społecznych rozszerza na różnego rodzaju kasy pensyjne, emerytalne, zapomogowe, o ile obowiązek należenia do nich opiera się na umowie pracy. Wobec wydania tego drugiego rozporządzenia szereg mniejszych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych działających na Górnym Śląsku przeszedł pod nadzór Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Pozatem Urząd wydał na podstawie rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń okólnik, wyjaśniający najważniejsze przepisy rozporządzenia o prowadzeniu rejestru lokal funduszu ubezpieczeniowego oraz specjalnego rejestru lokal.

Celem wyjaśnienia i omówienia sposobu prowadzenia wspomnianych rejestrów odbyła się w Państwowym Urzędzie Kontroli Ubezpieczeń konferencja z przedstawicielami zainteresowanych zakładów ubezpieczeń, na której w sposób szczegółowy omówiono tę sprawę.

Przepisy o umowie ubezpieczenia.

Na skutek wejścia w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1927 r. od dnia 13 listopada 1927 r. na całym obszarze b. zaboru austriackiego obowiązuje austriacka ustawa z dnia 23 grudnia 1917 r. (Dz. u. p. Nr. 501). W ten sposób usunięta została na tym obszarze niejasność i niepewność co do tego, jakie przepisy obowiązują w poszczególnych województwach.

Przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. o przepisach tymczasowych dotyczących umowy ubezpieczenia,

uczyniły zadość postulatowi zakładów ubezpieczeń o dopuszczeniu umów długoterminowych. Rozporządzenie to weszło w życie dnia 1 maja 1928 r., a zakłady ubezpieczeń ustaliły już w Zrzeszeniu Ubezpieczeń od ognia techniczne zasady stosowania tych przepisów.

Wzory bilansów i sprawozdań rocznych.

W związku z wejściem w życie rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń zostały opracowane przez Urząd nowe wzory bilansów i sprawozdań rocznych. W ten sposób bilanse i sprawozdania sporządzane dotychczas według dawnych przepisów dzielnicowych zostaną ujednoliconie. Projekty wzorów zamknięć rachunkowych zostały przesłane wszystkim zakładom ubezpieczeń celem sporządzenia według tych wzorów tytułem próby zamknięć rachunkowych za rok 1927.

Na podstawie przesłanego Urzędowi materiału będzie się przeprowadzać ostateczne ustalenie wzorów bilansów i sprawozdań rocznych.

Jednocześnie Urząd opracowuje szczegółowe przepisy dotyczące sposobu ustalenia pozycji majątkowych i zobowiązań zakładu ubezpieczeń. Przepisy te jak również wzory zamknięć rachunkowych ukażą się w formie rozporządzenia Ministra Skarbu, wydanego na podstawie art. 37 ust. 3 rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń.

Przymusowe ubezpieczenia rolne.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 410) zawiera w art. 3 postanowienia, uprawniające powiatowe wzgl. wojewódzkie związki samorządowe do wprowadzania na obszarze związków przymusu ubezpieczenia od ognia mienia ruchomego w gospodarstwach rolnych, przymusu ubezpieczenia żywego inwentarza od pomoru wzgl. przymusu ubezpieczenia plonów od gradobicia, w art. zaś 74 porucza Ministrowi Skarbu określenie w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz Ministrem Rolnictwa trybu uchwalania przymusu, jak również sposobu wprowadzania takich uchwał w życie.

Przepisy te zmodyfikowały dotychczasowy stan prawny unormowany ustawą z dnia 23 czerwca 1921 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 365) (art. 4). Przepisy tej ustawy dopuszczały wprowadzenie przymusu, nie określają jednak w jakim trybie przymus ten ma być

uchwalany i realizowany, to też istniała pod tym względem dowolność, uwidaczniająca się w uchwałach niektórych sejmików.

Obecnie przymus ubezpieczeń rolnych od ognia istnieje w kilku powiatach b. zaboru rosyjskiego, wśród szeregu zaś związków samorządowych daje się zauważyć ruch w kierunku wprowadzenia przymusu na ich terenie, wobec czego okazała się potrzeba wydania rozporządzenia wykonawczego; przewidzianego w art. 74 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 27 maja 1927 r. Odpowiedni projekt został już opracowany i jest przedmiotem konsultacji międzyministerjalnej.

Akcją realizacji przymusu zajmuje się Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

Zakłady kapitalizacyjne.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o kontroli ubezpieczeń upoważniło Ministra Skarbu do rozciągnięcia drogą rozporządzenia mocy obowiązującej poszczególnych przepisów rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń na zakłady kapitalizacyjne, które za składki jednorazowe lub periodyczne obowiązują się do wypłacenia określonej sumy pieniężnej w terminie umówionym lub w przypadku wylosowania. Projekt rozporządzenia Ministra Skarbu w tym przedmiocie jest już w opracowaniu.

W chwili obecnej czynności kapitalizacyjne może wykonywać tylko Pocztowa Kasa Oszczędności.

Ubezpieczenia w Pocztowej Kasie Oszczędności.

Na podstawie art. 128 rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń Minister Skarbu rozporządzeniem z dnia 9 marca 1928 r. o zezwoleniu Pocztowej Kasie Oszczędności na działalność ubezpieczeniową w dziale ubezpieczeń na życie (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 444) zezwolił Pocztowej Kasie Oszczędności na wykonywanie działalności w dziale ubezpieczeń na życie z zastrzeżeniem, że suma ubezpieczenia na jedno ryzyko nie może przekraczać 10.000 zł. Rozporządzenie to określiło zasady prowadzenia działalności w ramach organizacji P. K. O. jak również podstawy finansowe i techniczne.

Pocztowa Kasa Oszczędności rozpoczęła na razie wykonywanie działalności w ubezpieczeniach ludowych bez badania lekarskiego na sumy do 5.000 zł. na zasadzie warunków ubezpieczenia zatwierdzonych postanowieniem Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń L. 1564/UU/III z dnia 27 kwietnia 1928 r. oraz planu działalności zatwierdzonego postanowieniem z dnia 7 maja 1928 r.

L. 1514/UU/II. Ubezpieczeni mają udział w zyskach w wysokości 50% zysków osiągniętych przez P. K. O. na oprocentowaniu lokat rezerw technicznych, a więc w połowie różnicy pomiędzy przeciętną stopą procentową uzyskaną z powyższych lokat a stopą techniczną. Jeżeli jednakże rok sprawozdawczy wykaże stratę na śmiertelności, wówczas strata ta, o ile na jej pokrycie nie wystarczy rezerwa śmiertelności, będzie potrącona z części zysków przeznaczonych dla ubezpieczających. Ubezpieczenia te są przyjmowane we wszystkich urzędach pocztowych, w Oddziałach P. K. O. oraz u agentów.

Wzamian za składkę taryfową P. K. O. pokrywa opłatę stempłową, nie pobiera procentów od rozłożenia składek na raty, wreszcie w razie śmierci spowodowanej skutkiem nieszczęśliwego wypadku wypłaca podwójną sumę ubezpieczenia.

Kontrola Zakładów Ubezpieczeń.

Kontrolę Zakładów Ubezpieczeń wykonywano w dalszym ciągu przez badanie sprawozdań miesięcznych, rocznych zamknięć rachunkowych oraz rewizje. Sprawozdania miesięczne uległy drobnym zmianom, mającym na celu ich uproszczenie.

W okresie od 15 maja 1927 r. do 1 czerwca 1928 r. przeprowadzono 14 rewizji zakładów ubezpieczeń.

Kontrola zakładów spowodowała wezwanie szeregu zakładów do powiększenia funduszków gwarancyjnych, pokrycia strat względnie usunięcia innych niedomagań.

W dwóch przypadkach zastosowano przepisy o likwidacji, gdyż odcisnę zakłady ani swemi funduszami ani sposobem prowadzenia swych interesów nie dawały należytych gwarancji ubezpieczającym.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

W okresie sprawozdawczym posunęła się znacznie naprzód sprawa ostatecznego unormowania wewnętrznej organizacji Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych. Bardzo ważnym dla tej Instytucji było wydanie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 kwietnia 1928 r. o stosunku służbowym, uposażeniu i zaopatrzeniu emerytalnym pracowników Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 499). Rozporządzenie to położyło wreszcie kres różnicom norm stosowanych przy nawiązywaniu stosunków z pracownikami i jest podwaliną uregulowania stosunku Instytucji i pracowników.

Drugim ważnym aktem mającym na celu unormowanie ustroju P. Z. U. W. jest statut organiza-

cyjny, który zatwierdzony został przez Pana Ministra Skarbu postanowieniem z dnia 30 czerwca 1928 r. L. 1831/UU/III.

W r. 1927 nastąpiło porozumienie między Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń Wzajemnych a Towarzystwem Wzajemnych Ubezpieczeń „Dniester” we Lwowie odnośnie do ubezpieczenia budowli podlegających przymusowi ubezpieczenia od ognia, co wprowadziło unormowanie współpracy na terenie Małopolski Wschodniej.

Postanowieniem z dnia 17 grudnia 1927 r. L. 2384/UU/III. Urząd zatwierdził nowo opracowane przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych normy szacunkowe ogółowe w dziale przymusowych ubezpieczeń budowli od ognia. Normy te oparte są na odmiennych zasadach szacowania niż normy dotychczasowe z r. 1922. Według norm z 1922 r. szacowano budowlę, przyjmując ceny za 1 m³ zabudowanej powierzchni, obecnie na podstawie nowych norm ogółowych szacowane będą poszczególne części budowli, co zwiększy dokładność sum oszacowania budowli.

Postanowieniem z dnia 10 lutego 1928 r. L. 521/UU/III. zatwierdzona została taryfa składek w dziale przymusowych ubezpieczeń budowli od ognia na 1928 rok, zaś postanowieniem z dnia 14 lutego 1928 r. L. 4661/UU/III/27 zatwierdzony został wzór dowodu ubezpieczeniowego, dostosowany do przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 410).

Reskryptem z dnia 30 kwietnia 1928 r. L. 1149/UU/III. Pan Minister Skarbu zatwierdził plan lokat na 1928 rok dla Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

W toku załatwienia znajduje się sprawa ukonstytuowania rady Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

Ubezpieczenia przymusowe w m. st. Warszawie.

Ubezpieczenia przymusowe w m. st. Warszawie uregulowane zostały na nowych podstawach rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia budowli w m. st. Warszawie i o Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

Działalność ubezpieczeniowa Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy na podstawie nowych przepisów została rozszerzona. Zakład poza ubezpieczeniami od ognia budowli podlegających przymusowi ubezpieczenia będzie mógł za-

wierać również na zasadach dobrowolnych umowy ubezpieczenia od ognia i od kradzieży z włamaniem. Obecnie jest w toku przygotowywanie podstaw technicznych i prawnych dla działu dobrowolnych ubezpieczeń od ognia.

W związku z nowymi przepisami zostały przez Zakład podjęte prace reorganizacyjne, wprowadzona została w życie nowa taryfa składek oraz opracowane zostały szczegółowe normy szacunkowe w zakresie przymusowych ubezpieczeń budowli. Przeszacowanie budowli na podstawie nowych norm szczegółowych szacunkowych będzie się odbywało po ich zatwierdzeniu stopniowo, aby jednakże zbliżyć obecne zbyt niskie szacunki budowli do ich rzeczywistej wartości postanowiono na 1928 rok dokonać ogółowego przeszacowania budowli według określonych mnożników. Po zastosowaniu tych mnożników sumy oszacowania dla budowli posiadających szacunki, sporządzone do roku 1923 włącznie, będą wynosić bez względu na pokrycie dla budowli muryowanych 5 zł., a dla drewnianych 3 zł. za 1 rb. norm przedwojennych. Szacunki budowli sporządzone w latach 1924, 1925, 1926 i 1927 począwszy od 1 stycznia 1928 r. ulegają podwyższeniu, a mianowicie sporządzone w latach 1924, 1925, 1926 — o 30%, sporządzone zaś w roku 1927 — o 20%. Taryfy zostały obniżone tak, że podwyższenie sum ubezpieczenia nie zwiększy zbytnio składki ubezpieczeniowej.

Zgodnie z art. 58 wspomnianego na wstępie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej władza nadzorcza zatwierdziła ustalenie funduszy ubezpieczeniowych, które Magistrat m. st. Warszawy winien przekazać Zakładowi.

W związku z ust. 3 art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Towarzystwo Kredytowe Przemysłu Polskiego wystąpiło do Urzędu o wyłączenie z pod obowiązku ubezpieczenia w Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy budowli obciążonych pożyczką Towarzystwa, do wysokości sum, w jakich budowle te muszą być ubezpieczone zgodnie z przepisami Towarzystwa. Na poparcie tych postulatów Towarzystwo zwracało uwagę, że Zakład nie odpowiada za wypadki szkody spowodowane przez właścicieli budowli rozmyślnie lub wynikłe z ich karygodnego niedbalstwa, podczas gdy w myśl przepisów Towarzystwa Kredytowego Przemysłu Polskiego zakład ubezpieczeń nawet w takich wypadkach obowiązany jest świadczyć odszkodowanie i podkreśliło sprzeczności przepisów Towarzystwa i przepisów obowiązujących Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy, odnośnie do szacowania budowli i wyplatu odszkodowań. Uwzględniając przytoczone argumenty Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń

przygotowuje obecnie projekt odpowiedniego rozporządzenia Ministra Skarbu.

Ubezpieczenia na życie.

W dziedzinie ubezpieczeń na życie zaznaczył się rok ubiegły dalszemi zmianami planów działalności w kierunku kolejnego obniżenia taryf, oparłego przeważnie na podwyższeniu technicznej stopy procentowej.

Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń ustalił jako maksymalną dopuszczalną normę dla technicznej stopy procentowej 4,5%, dopuszczając jedynie dla ubezpieczeń rent za opłatą składki jednorazowej stopy 5%.

W ostatnim czasie zaznaczyło się również dość znaczne dążenie zakładów ubezpieczeń do zawierania grupowych umów ubezpieczeń na życie według niższych taryf oraz na warunkach dogodniejszych aniżeli ubezpieczenia jednostkowe.

Pierwsze kroki w tej dziedzinie wskazały już na grożące niebezpieczeństwo niezdrowej konkurencji. Naprzykład, prześcigając się wzajemnie w obniżaniu składek doszły niektóre zakłady ubezpieczeń już przy pierwszych ofertach na umowy grupowe do składek niższych od składek netto. Wobec tego Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń zmuszony był wydać ponownie okólnik (Nr. 63 z dnia 28/IX. 1927 r.) polecający przestrzeganie zatwierdzonych taryf i planu technicznego.

Uznając jednak możliwość pewnych uzasadnionych odstępstw od taryf i warunków ubezpieczeń jednostkowych przy zawieraniu umów grupowych oraz oceniając należyćie ich znaczenie społeczne, Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń wydał specjalne przepisy, dotyczące grupowych umów ubezpieczenia na życie (Okólnik Nr. 73 z dnia 22 lutego 1928 r.).

Nie chcąc zbytnio krepować zakładów ubezpieczeń koniecznością zatwierdzania poszczególnych umów lub taryf, które wskutek różnorodności warunków specyficznych mogłyby się różnić w rozmaitych grupach, Urząd wydał wspomniane przepisy, jako ramowy plan działalności dla umów grupowych, zastrzegając sobie kontrolę nad przestrzeganiem tych przepisów przy umowach grupowych, które zakłady obowiązane są nadsyłać Urzędowi do wiadomości. Przepisy przewidują dla każdego zakładu ubezpieczeń konieczność uzyskania zezwoleń na prawo zawierania grupowych umów ubezpieczeń na życie, z zastrzeżeniem, że zezwolenie takie w razie nieprzestrzegania przepisów przez zakład może być cofnięte.

Podstawową zasadą przyjętą w przepisach jest zasada, że odstępstwa od taryf i warunków nor-

malnych muszą odpowiadać udowodnionym oszczędnościom na kosztach, wynikającym z warunków danej umowy.

Opierając się na doświadczeniach amerykańskich zakładów ubezpieczeń i zebranych przez nie materiałach statystycznych, Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń ograniczył w znacznym stopniu możliwość odstępstw od taryf i warunków normalnych dla umów grupowych nie opartych na przynależności ubezpieczenia każdego członka grupy, dopuszczając natomiast bardzo daleko idące ulgi przy umowach grupowych, opartych na przynależności. Możliwym jest, że praktyka wskaże konieczność uzupełnienia wspomnianych przepisów przez wprowadzenie pojęcia umów grupowych trzeciego rzędu, opartych na zobowiązaniu pracodawcy do pokrywania określonej części składki za każdego pracownika.

Stosownie do postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń złożyły zakłady ubezpieczeń Urzędowi swoje dotychczasowe plany działalności. Plany te są obecnie w Urzędzie poddawane dokładnemu badaniu, w celu następnego ujednostajnienia ich poszczególnych części składowych oraz oparcia ich na należytych podstawach, odpowiadających współczesnym wymaganiom teorii i praktyki.

W tym celu Urząd opracowuje wytyczne normy techniczne, które po uzgodnieniu z rzeczoznawcami będą stanowiły podstawę do rekonstrukcji planów działalności.

Ubezpieczenia abonamentowe.

W ciągu okresu ubezpieczeniowego zaczęły pojawiać się ubezpieczenia abonamentowe. Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń poczynił starania, ażeby ubezpieczenia te były prowadzone wyłącznie przez zakłady ubezpieczeń, posiadające odpowiednio ku temu uprawnienia. W związku z tem wydano zarządzenia, zapobiegające wykonywaniu tych ubezpieczeń przez niemieckie zakłady ubezpieczeń w Województwie Śląskiem.

Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu w 1929 roku.

Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń wzięcie udział w Powszechnej Wystawie Krajowej w roku 1929 w Poznaniu w ramach Ministerstwa Skarbu. W Komitecie Wystawowym Ministerstwa Skarbu bierze udział delegat Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń na wyższej wystawie chce zobozować rozwój ubezpieczeń w Polsce Niepodległej, w zestawieniu z działalnością zakładów ubezpieczeń na tymże terenie w latach przedwojennych.

Pretensje obywateli polskich do zagranicznych zakładów ubezpieczeń.

W sprawie prerachowania na złote polis Towarzystwa „L'Urbaine” wydał orzeczenie Wydział Cywilny Sądu Okręgowego w Łodzi postanawiając, zgodnie z opinią Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń prerachować na złote rublową polisę Towarzystwa „L'Urbaine” według stosunku 95 złotych za 100 rubli. Sprawa była wytoczona z powództwa Stefana Kobylńskiego.

Depozyt w papierach wartościowych powyższego Towarzystwa złożony w Banku Polskim został z końcem 1926 r. zawinkulowany na rzecz Ministerstwa Skarbu. Obecnie Ministerstwo Skarbu zawiadomiło Bank Polski, że zastrzeżenie nie dotyczy wypadku egzekwowania sum przyznanych przez sądy. W związku z tą decyzją jeden z ubezpieczonych zaspokoił swą pretensję częścią depozytu.

Sprawa pretensyj obywateli polskich do niemieckich zakładów ubezpieczeń posunęła się znacznie naprzód i jest nadzieja, że rokowania, które toczą się w tym przedmiocie od grudnia 1927 roku doprowadzą sprawę tę wkrótce do końca.

Amerykańskie zakłady ubezpieczeń wobec nieprzychylnych dla siebie wyroków sądów amerykańskich w szeregu sprawach wdały się w rokowania ugodowe z różnymi grupami ubezpieczonych. Zasady ugody nie zostały dotąd ustalone.

Polscy ubezpieczeni prowadzą sprawę za pośrednictwem jedni adwokata Wiktora Eg. Gartza w New-Yorku, inni za pośrednictwem adwokatów amerykańskich i polskich. (Warszawskie Zrzeszenie Polis Posiadaczy Towarzystwa „New-York”).

Naskutek wystąpienia grupy posiadaczy polis z Towarzystwa Ubezpieczeń „Rosja” Sąd mianował kuratora ubezpieczonych. W związku z tem Urząd polecił Zarządcy Państwowemu przeprowadzenie rejestracji pretensyj z tytułu umów ubezpieczeń na życie do wspomnianego Towarzystwa. Inna grupa ubezpieczonych, roszczących pretensje do Towarzystwa Ubezpieczeń „Zycie”, skierowała sprawę również na drogę sądową, a Sąd Okręgowy wystąpił do Urzędu z żądaniem wydania opinii o spólczywniku prerachowania zgodnie z § 18 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o prerachowaniu zobowią-

zań prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 213 ex 1925 r.).

Wobec tego Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń polecił przeprowadzenie rejestracji pretensyj do Towarzystwa Ubezpieczeń „Życie” oraz Piotrogrodzkiego Towarzystwa Ubezpieczeń.

Dotychczas zgłoszono około 4.000 pretensyj do Towarzystwa „Rosja”.

Sprawa pretensyj do powyższych Towarzystw znalazła nowy obrót z chwilą wydania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o likwidacji mienia byłych rosyjskich osób prawnych (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 377). Sprawa realizacji tych pretensyj przechodzi obecnie do Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych. Komitet na posiedzeniu w dniu 11 czerwca 1928 r. uchwalił likwidację mienia Towarzystwa Ubezpieczeń „Rosja”. Uchwała ta będzie w najbliższym czasie ogłoszona. W ciągu trzech miesięcy od daty ogłoszenia uchwały będą mogły jeszcze być zgłaszane pretensje do Towarzystwa Ubezpieczeń „Rosja”. Prawa i roszczenia niezgłoszone w powyższym terminie będą uważane za wygasłe w stosunku do mienia Towarzystwa Ubezpieczeń „Rosja”, znajdującego się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

W ten sposób będą zaspokojone pretensje ubez-

pieczonych do Towarzystw, które posiadają majątek na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, to jest do T-wa Ubezpieczeń „Rosja”, Piotrogrodzkiego T-wa Ubezpieczeń i Rosyjskiego T-wa Ubezpieczeń kapitałów i dochodów „Życie”. Natomiast nie będzie załatwiona sprawa pretensyj do towarzystw, które majątku takiego nie posiadają, a mianowicie do Pierwszego Rosyjskiego Towarzystwa Ubezpieczeń założonego w 1827 r., Generalnego Towarzystwa Ubezpieczeń na życie i dochodów dożywców, Towarzystwa Ubezpieczeń „Salamandra” i Towarzystwa Ubezpieczeń „Jakor”. Sprawa tych roszczeń zależną będzie od układów z Państwem Rosyjskiem.

Propaganda ubezpieczeń.

Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń podjął inicjatywę w kierunku zorganizowania racjonalnej propagandy ubezpieczeń i w tym celu urządził szereg konferencji z przedstawicielami prywatnych i publicznych zakładów ubezpieczeń. Na konferencjach tych omówiono zasady i środki propagandy i tytułem próby postanowiono przeprowadzić na razie aktualną w danej chwili propagandę ubezpieczeń od gradobicia. Po okresie ferji ma być akcja dalej kontynuowana.

Część I.

Wyniki działalności zakładów ubezpieczeń w Polsce
w roku 1926.

W roku 1926 zawiesił działalność jeden zakład ubezpieczeń: Polskie Towarzystwo Reasekuracji i Koasekuracji „Reas” Spółka Akcyjna oraz nastąpiła fuzja Towarzystwa Ubezpieczeń „Wilja” Spółka Akcyjna z Towarzystwem Ubezpieczeń „Omnium” Spółka Akcyjna.

W roku sprawozdawczym 5 zakładów (3 akcyjne i 2 wzajemne większe) rozpoczęło działalność w innych działach ubezpieczeń, oprócz działów prowadzonych w roku ubiegłym.

Następująca tablica daje przegląd zakładów ubezpieczeń oraz zakres ich działalności przy końcu 1926-go roku.

Zakłady ubezpieczeń		Wpłacony kapitał zakładowy (akcyjny) względnie zepożyczony w złotych	Działy ubezpieczeń, które zakład prowadził przy końcu roku 1926														Ogółem działów	No
No	N A Z W A		na życie	od wypadków	od ubezpieczeń od złodziejstwa	od ognia	od kradzieży	przewozowych	konni	od gradobicia	od szkód w budynkach	„AUTO-GARCO”	szary	temacie i paleniskach	pożarowych	inne		
A. Zakłady akcyjne.																		
1	„Europa”	250.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
2	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	300.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
3	„Lechia”	150.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
4	„Mazovia”	250.000	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
5	„Omnium i Wilja”	500.000	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
6	„Orzeł”	600.000	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
7	„Patria”	100.000	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
8	„Piast”	1.000.000	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
9	„Polonia”	600.000	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
10	„Port”	600.000	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
11	Poznańsko-Warszawski Bank Ub.	1.000.000	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
12	„Przeorność”	618.750	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
13	„Przyszłość”	500.000	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
14	„Silesia”	500.000	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
15	„Vesta” Tow. Rsek. i Reasek.	4.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
16	„Vistula”	250.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
17	„Vita”	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
18	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	3.000.000	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
19	„Warla”	250.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
20	„Zjednoczenie”	115.669	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
	20 zakładów akcyjnych	10.588.919	5	9	6	13	10	10	1	3	1	4	2	1	6	—	—	71
B. Zakłady wzajemne (większe).																		
21	„Białostockie”	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
22	„Dniester”	30.000	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
23	„Farmakon”	9.431	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
24	„Karpattia”	20.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
25	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	—	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
26	„Snop”	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
27	Tow. Wzaj. Ubezp. Cukrowni	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
28	„Vesta” Bank Wzaj. Ubezpieczeń	27.144	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
29	„Vesta” Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	30.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
30	Warszawskie Tow. Wz. Ub. Szyb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
31	„Wisła”	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
32	Związek Ub. Przemysłowców Polskich	159.604	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
	12 zakładów wzaj. (większych)	296.179	3	2	2	9	4	1	—	3	—	2	1	—	1	—	—	28

Zakłady ubezpieczeń		Wpłacony kapitał zakładowy (akcyjny) względnie pożyczony w złotych	Działy ubezpieczeń, które zakład prowadził przy końcu roku 1926																	Ogółem drłałow	No								
N A Z W A			na życie	od wypadków od samochodowej jeździ	od ognia	od kradzieży	przewozowych	kont	od gradobicia	od szkód w magazynach	"Allto-casco"	inne	inne	inne	inne	inne	inne	inne	inne			inne							
C. Zakłady wzajemne (mniejsze).																													
33	Cechowe Tow. Wz. Ub. wagrzyzy świń w Lublinie	2.000																			1	33							
34	Spółka na zabezp. wiatraków w Koszanie																					1	34						
35	Stow. Ub. Wz. zyw. inwent. „Gospodarz”																						1	35					
36	Stow. Św. Florjana w Poznaniu																						1	36					
37	Tow. Wz. Pomocy w wypadkach pożaru w Boruży Starej																							1	37				
38	Tow. Wz. Pomocy w wypadkach pożaru w Jastrzębsku Starem																								1	38			
39	Tow. Wz. Pomocy w wypadkach pożaru w Poznaniu																								1	39			
40	Tow. Wz. Ub. bydła rzeźnego w Bydgoszczy																								1	40			
41	Tow. Wz. Ub. bydła w Inowrocławiu																								1	41			
42	Tow. Wz. Ub. budynków od ognia w Książkach																									1	42		
43	Tow. Wz. Ub. ruchom. od ognia w Książkach																									1	43		
44	Tow. Wz. Ub. od ognia w Kopaninie																									1	44		
45	Tow. Wz. (ubezp. nieruchomości od ognia w Myśliwcu																									1	45		
46	Tow. Wz. Ub. ruchom. od ognia w Myśliwcu																									1	46		
47	Tow. Wz. Ub. od pożarów w Przychodzku																									1	47		
48	Tow. Wz. Ub. przeciw wagrzyzy świń we Lwowie																									1	48		
49	Wąbrzeski Związek Miynarski																									1	49		
50	Wielkopolskie Tow. Wz. Ub. wiatraków w Gnieźnie																									1	50		
	18 zakładów wzaj. (mniejszych)	2.000				13																4	1	10					
D. Zakłady publiczne.																													
51	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe	23.645	1			1				1																2	51		
52	Krajowe Ubezpieczenie na Życie																										1	52	
53	Polska Dyrekcja Ubezp. Wzajemnych	1.200.000				1																					4	53	
54	Pomorskie Stow. Ubezp. od Ognia					1																					1	54	
55	Kraj. Kasa Ub. Strażaków od wypadków					1																					1	55	
56	Kraj. Kasa Ub. koni podczas służby poż.					1				1																	1	56	
57	Wzaj. Ubezpieczenia m. st. Warszawy					1																					1	57	
	7 zakładów publicznych	223.645	1	1		5				1	2											1					11		
E. Zakłady zagraniczne.																													
58	„Rkwizrańskie i Monachijskie”					1	1				1	1															4	58	
59	„Alliance” w Londynie					1	1																				1	59	
60	„Allianz” w Berlinie					1	1																				5	60	
61	„Anker”					1	1																				1	61	
62	„Assicurazioni Generali”					1	1																				5	62	
63	„Fenix”					1	1																				1	63	
64	„Kraft”					1	1																				3	64	
65	„Magdeburgskie”					1	1																				1	65	
66	„Riunione Adriatica”					1	1																				5	66	
	9 zakładów zagranicznych,					4	4	3	5	4	1																	26	
	7 „ publicznych	223.645	1	1		5				1	2											1					11		
	18 „ wzaj. (mniejszych)	2.000				13																					4	1	18
	12 „ wzaj. (większych)	296.179	3	2	2	9	4	1		3		2	1															26	
	20 „ akcyjnych	10.588.919	5	9	6	13	10	10		1	3	1	4	2	1	6												71	
	66 „ razem	11.110.743	13	16	11	45	18	12		2	9	3	11	3	1	8	4					1						154	

UWAGA: 1) Kapitał zapożyczony w dziale ubezpieczeń od gradobicia zł. 100.000.— + kapitał zapożyczony w dziale ubezpieczeń pośrednich zł. 100.000.—.

Zestawienia za rok 1926 obejmują 32 większe polskie prywatne zakłady ubezpieczeń (20 akcyjnych i 12 wzajemnych) oraz 7 zakładów publicznych, 18 małych wzajemnych zakładów ubezpieczeń oraz 9 zakładów zagranicznych, działających na terytorjum Państwa Polskiego.

Załączone tablice uwidaczniają stan majątkowy zakładów (tabl. 1—4); rachunki wpływów i wydatków w poszczególnych działach ubezpieczeń (tabl. 5 — 17); ogólny rachunek strat i zysków (tabl. 18 — 21); podział zysków (tabl. 22);

główne dane statystyczne, dotyczące stanu, ruchu ubezpieczeń i produkcji ubezpieczeń (tabl. 23 — 39); stan majątkowy mniejszych zakładów ubezpieczeń wzajemnych (tabl. 40); rachunek wpływów i wydatków mniejszych zakładów ubezpieczeń wzajemnych (tabl. 41); główne dane, dotyczące produkcji ubezpieczeń mniejszych zakładów ubezpieczeń wzajemnych (tabl. 42), oraz w części drugiej wyniki działalności zagranicznych zakładów ubezpieczeń, działających na obszarze Państwa Polskiego.

Zbiór składek i szkody w roku 1926.

Ogólny zbiór składek z akwizycji własnej 32 większych polskich prywatnych zakładów ubezpieczeń (20 akcyjnych i 12 wzajemnych), 7 zakładów publicznych, 18 małych wzajemnych zakładów ubezpieczeń oraz 9 zakładów zagranicznych, działających na obszarze Państwa Polskiego wyniósł w roku 1926

zł. 105.053.620

w tej liczbie:

zakłady akcyjne	zebrały zł.	29.177.172
„ wzajemne (większe)	„	19.145.782
„ „ (mniejsze)	„	246.926
„ publiczne	„	48.133.021
„ zagraniczne	„	<u>8.350.719</u>
Razem jak powyżej	zł.	<u>105.053.620</u>

Ogólna suma zgłoszonych bezpośrednio szkód i sum płatnych wyniosła w wymienionych zakładach ubezpieczeń w roku 1926

zł. 46.997.313

a mianowicie:

w zakładach akcyjnych	zł.	17.476.399
„ wzajemnych (większych)	„	8.620.057
„ „ (mniejszych)	„	234.645
„ publicznych	„	18.156.922
„ zagranicznych	„	<u>2.509.290</u>
Razem jak powyżej	zł.	<u>46.997.313</u>

Następujące tablice dają szczegółowe zestawienia, dotyczące zbioru składek oraz szkód i sum płatnych według działów ubezpieczeń, z uwzglę-

dzeniem także składek i szkód z ubezpieczeń przyjętych i oddanych do reasekuracji.

ZBIÓR ŚWIADKÓW W DZIAŁACH UBEZPIECZEŃ ZA ROK 1926

(w zlotych)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
na życie		5 zakt.	9 zakt.	6 zakt.	13 zakt.	10 zakt.	10 zakt.	1 zakt.	3 zakt.	1 zakt.	4 zakt.	2 zakt.	1 zakt.	6 zakt.			
od wypadków		4 325,353	701,284	894,485	19 679,659	343,877	980,485	5 852	974,441	10 889	525,048	466,724	216,165	—	—	—	—
a) składki z akwizycji własnej		81,725	192,917	11 624,12	12 168,307	153,426	183 183	—	—	—	6 000	—	—	—	—	—	—
b) " z przyjętych od reasek. razem		4 407,078	854,201	910,999	30 788,865	1 497,379	307,976	5 852	974,441	10 889	531,649	466,724	216,165	10,014,666	—	—	—
od tego składki reasekuracyjne		2 782,890	489,288	482,158	14 831,668	1 023,031	713,683	4 064	672,777	—	394,698	185,426	172,932	2 471,286	—	—	—
pozostaje na udział własny		1 688,106	364,913	408,941	10 307,197	474,204	488,995	1 788	301,664	10 889	136,951	281,300	43 111	1 545,380	—	—	—
B. Zakłady wzajemne (większe)																	
a) składki z akwizycji własnej		3 269,855	558,494	940 346	9 525 616	325 714	235 754	3 923,141	3 225,653	41 209	—	—	—	—	—	—	—
b) " z przyjętych od reasek. razem		1 78 821	99 840	188 686	3 895 813	83 055	165 401	646,874	1 70 243	—	—	—	—	88 494	—	—	—
od tego składki reasekuracyjne		3 448 676	658 334	1 29 032	13 421 429	408 769	401 155	4 570 015	4 925 898	41 209	—	—	—	88 494	—	—	—
pozostaje na udział własny		1 276 005	331 057	394 197	6 834 280	235 311	117 911	1 931 638	2 49 866	—	—	—	—	88 494	—	—	—
C. Zakłady wzajemne (mniejsze)																	
a) składki z akwizycji własnej		2 172 671	327 271	734 835	6 587 140	178 468	283 244	2 638 377	2 74 833	41 209	—	—	—	—	—	—	—
b) " z przyjętych od reasek. razem		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
od tego składki reasekuracyjne		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
pozostaje na udział własny		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Zakłady publiczne																	
a) składki z akwizycji własnej		100 350	1 977	46 454 349	3 210 405	—	—	2 866	4 934 479	—	—	—	—	—	—	—	—
b) " z przyjętych od reasek. razem		102 029	1 977	49 664 754	—	—	—	2 866	1 737 801	—	—	—	—	—	—	—	—
od tego składki reasekuracyjne		153 803	—	7 055 651	—	—	—	—	949 527	—	—	—	—	—	—	—	—
pozostaje na udział własny		28 226	1 977	42 608 103	—	—	—	—	788 274	—	—	—	—	—	—	—	—
E. Zakłady zagraniczne																	
a) składki z akwizycji własnej		4 885 919	66 253	33 401	2 531 907	221 997	4 442	4 359 935	1 911	160 976	—	—	—	—	—	—	—
b) " z przyjętych od reasek. razem		4 885 919	66 253	33 401	2 531 907	221 997	4 442	4 359 935	1 911	160 976	—	—	—	—	—	—	—
od tego składki reasekuracyjne		1 795 879	32 866	4 046	565 608	128 345	4 420	376 624	714	93 164	—	—	—	—	—	—	—
pozostaje na udział własny		3 090 040	33 386	4 046	565 608	128 345	4 420	105 580	1 167	51 812	—	—	—	—	—	—	—
A. B. C. D. i E. Razem:																	
a) składki z akwizycji własnej		12 661 477	1 348 008	1 868 236	77 259 769	1 891 584	3 200 659	4 718 630	956	12 800	993 678	507 913	216 165	—	—	—	—
b) " z przyjętych od reasek. razem		262 225	252 757	204 300	19 212 925	238 481	347 584	—	933 465	—	1 769 843	—	—	10 103 467	—	—	—
od tego składki reasekuracyjne		12 923 702	1 600 765	2 072 536	96 512 294	2 128 065	3 548 243	4 718 630	956	12 800	1 721 521	507 912	216 165	10 103 467	90 934	655	336 783
pozostaje na udział własny		6 008 577	874 730	910 744	30 292 579	1 351 980	891 594	4 054 388	5 76	744	373 152	185 426	172 932	2 471 286	—	—	—
razem		13 515 125	728 035	1 61 792 616	118 715	776 087	776 658	4 654 3 878 895	12 056	434 699	322 507	43 223	7 632 201	90 934	326	88 996	11 811

Razem

SUMY PLATNE I SZKODY PRZYWADZAJĄCE NA ROK 1956 W DZIAŁACH UBEZPIECZEN
(w p i o t y c h)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
	na dyrek	od wypadków	od odpowiadzialności	od ognia	od kradzieży	prezwozowych	kont	od trzebienia	od szkód w dziedzinach	auto-casco	tytuł	towarów i pakunków podrznych	preznych	preznych	tytuł	inwentarna	Kattem	
	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
A. Zakłady akcyjne.																		
a) szkody z akwizycji własnej	462.987	200.160	250.160	13.272.949	879.785	1.014.531	5.730	763.719	660	511.956	500.602	33.500	—	—	—	—	17.476.391	
b) szkody z ubezpieczeń przyległych do reasekuracji	500	34.747	5.562	7.528.563	31.026	162.436	—	—	—	25.524	—	—	6.643.480	—	—	—	14.446.828	
razem	463.487	235.007	255.722	20.799.532	910.811	1.176.957	5.730	763.719	660	537.480	500.602	33.500	6.643.480	—	—	—	31.923.219	
oof tego udział reasekur. w szkodach pozostaje na udział własny	301.154	117.396	141.497	13.320.303	660.497	903.307	4.502	444.225	—	219.105	142.796	26.000	1.659.553	—	—	—	156.983.047	
B. Zakłady wajemne (wielkaze).																		
a) szkody z akwizycji własnej	162.523	118.009	94.255	9.470.259	270.254	273.450	1.429	519.484	660	117.775	157.806	6.700	4.941.927	—	—	—	15.934.260	
b) szkody z ubezpieczeń przyległych do reasekuracji	5.000	3.000	3.000	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	
razem	167.523	121.009	97.255	24.557.320	285.335	288.531	2.850	678.545	1.320	232.836	273.807	12.781	16.628.988	—	—	—	32.022.320	
oof tego udział reasekur. w szkodach pozostaje na udział własny	109.923	69.448	111.003	2.032.348	28.431	117.260	—	540.668	—	144.164	—	—	76.844	—	—	—	8.620.027	
C. Zakłady wajemne (mniejsze).																		
a) szkody z akwizycji własnej	780.280	308.335	313.318	3.746.237	1.066.350	183.491	—	3.065.703	—	466.853	33.947	—	76.844	—	—	—	11.840.130	
b) szkody z ubezpieczeń przyległych do reasekuracji	5.000	3.000	3.000	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	15.087.061	
razem	785.280	311.335	316.318	5.233.298	1.281.811	198.552	—	3.080.764	—	513.706	33.947	—	77.608	—	—	—	11.917.738	
oof tego udział reasekur. w szkodach pozostaje na udział własny	526.017	159.793	164.353	3.238.631	97.233	135.474	—	1.614.032	—	362.870	33.947	—	76.844	—	—	—	6.015.102	
D. Zakłady publiczne.																		
a) szkody z akwizycji własnej	—	—	—	123.080	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	234.645
b) szkody z ubezpieczeń przyległych do reasekuracji	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
razem	—	—	—	123.080	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	234.671
oof tego udział reasekur. w szkodach pozostaje na udział własny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
E. Zakłady zagraniczne.																		
a) szkody z akwizycji własnej	4.000	4.000	4.000	17.121.025	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18.146.922
b) szkody z ubezpieczeń przyległych do reasekuracji	4.000	4.000	4.000	1.598.492	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.804.598
razem	8.000	8.000	8.000	18.719.517	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19.951.520
oof tego udział reasekur. w szkodach pozostaje na udział własny	1.000	1.000	1.000	3.582.514	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4.515.578
F. Zakłady zagraniczne.																		
a) szkody z akwizycji własnej	3.000	4.837	—	15.087.061	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15.027.915
b) szkody z ubezpieczeń przyległych do reasekuracji	762.909	1.150	1.057	1.458.997	102.304	2.779	—	1.28.003	781	30.946	—	—	—	—	—	—	—	2.509.290
razem	1.064.909	2.987	1.057	16.546.058	103.304	2.779	—	1.28.003	782	31.242	—	—	—	—	—	—	—	17.537.205
oof tego udział reasekur. w szkodach pozostaje na udział własny	762.909	1.150	1.057	1.458.997	102.304	2.779	—	1.28.003	781	30.946	—	—	—	—	—	—	—	2.509.290
G. R. C. D. I. E. Razem:																		
a) szkody z akwizycji własnej	19.463	104.195	116.565	11.296.423	40.419	2.9.686	—	766.749	—	203.680	—	—	6.718.349	—	—	—	19.651.557	
b) szkody z ubezpieczeń przyległych do reasekuracji	2.010.736	527.057	67.712.361	1.199.405	1.363.027	5.280	3.211.138	1.447	830.479	534.549	30.500	6.718.349	105.514	—	—	—	66.640.870	
razem	915.200	305.907	200.156	19.540.058	930.070	981.524	4.302	2.678.942	61	646.964	142.796	26.500	1.699.953	—	—	—	27.320.371	
oof tego udział reasekur. w szkodach pozostaje na udział własny	1.065.016	254.200	280.143	28.172.335	399.335	411.703	1.576	2.532.176	1.384	387.515	151.753	6.700	5.018.796	105.514	—	—	30.020.499	

Ubezpieczenia na życie.

W dziale ubezpieczeń na życie pracowało w roku 1926 — 13 zakładów, w tem 5 zakładów akcyjnych, 3 wzajemne (większe), 1 zakład publiczny i 4 zakłady zagraniczne.

Zbiór składek osiągnięty w roku 1926 przez poszczególne zakłady oraz zakres reasekuracji przedstawia się następująco:

1		2	3	4	5
Zakłady ubezpieczeń		Składki z akwizycji własnej (a)	Składki z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji (b)	Razem a) i b)	Składki oddane do reasekuracji %/a
Nr	Nazwa	w z i e n t y c h			
A. Zakłady akcyjne.					
1	„Europa”	1.168.438	—	1.168.438	68,4
2	„Płast”	544.115	3.737	547.852	85,4
3	„Przezorność”	651.377	45.374	696.751	28,2
4	„Przyszłość”	1.292.766	9.412	1.302.178	85,8
5	„Vita”	668.657	23.202	691.859	29,1
	5 zakł. akcyjnych	4.325.353	81.725	4.407.078	63,1
B. Zakłady wzajemne (większe).					
6	„Karpattia”	12.147	14.548	26.695	69,0
7	Krakowski Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	1.709.448	4.825	1.714.273	43,8
8	„Vesta” Bank Wzaj. Ubezpieczeń	1.548.260	159.448	1.707.708	29,6
	3 zakł. wzaj. (większe)	3.269.855	178.821	3.448.676	37,0
C. Zakłady publiczne.					
9	Krajowe Ubezpieczenie na Życie	180.350	1.679	182.029	84,5
	1 zakł. publiczny.	180.350	1.679	182.029	84,5
D. Zakłady zagraniczne.					
10	„Anker”	548.006	—	548.006	45,9
11	„Assicurazioni Generali”	1.054.943	—	1.054.943	7,7
12	„Fenike”	2.614.342	—	2.614.342	50,0
13	„Riunione Adriatica”	668.628	—	668.628	23,3
	4 zakł. zagraniczne.	4.885.919	—	4.885.919	36,8
	1 „ „ publiczny	180.350	1.679	182.029	84,5
	3 „ „ wzaj. (większe)	3.269.855	178.821	3.448.676	37,0
	5 „ „ akcyjnych	4.325.353	81.725	4.407.078	63,1
	13 „ „ razem	12.661.477	262.225	12.923.702	46,5

Stan ubezpieczeń przy końcu roku 1926 podaje następująca tablica:

1	2				3	4				5	6	
	Liczb a polis					Razem	Suma ubezpieczenia					
	akcyjnych	wzajemnych większ.	publicznych	zagranicznych			akcyjnych	wzajemnych większ.	publicznych			zagranicznych
w z i e n t y c h												
Ubezpieczenie kapitałów: na wypadek śmierci	6.897	35.012	281	7.671	49.861	85.861.409	77.597.235	3.862.053	106.557.364	273.878.061		
na dożycie	79	1.232	—	251	1.562	416.225	509.084	—	911.396	1.836.705		
(Ubezpieczenie rent *)	—	191	—	1	192	—	10.318	—	22.053	32.371		
Ubezpieczenie ludowe (bez badania lekarskiego)	1.676	1.295	279	130	3.381	1.645.468	969.537	590.127	2.265.555	3.431.687		
Razem	8.652	37.731	560	8.053	54.996	87.923.102	79.086.174	4.452.180	107.717.368	279.178.824		

Zestawienie powyższe obejmuje zarówno ubezpieczenia z akwizycji własnej, jak i ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji. Potrącając sumy oddane do reasekuracji, otrzymamy następujące sumy ubezpieczeń na udział własny przy końcu 1926 r.

1	2		3	4	5	6
	na wypadek śmierci	na dożycie				
Ubezpieczenie kapitałów						
na wypadek śmierci						
w z i e n t y c h						
Zakłady akcyjne	28.381.640	351.922	—	—	519.574	29.253.136
„ „ wzajemne (większe)	31.245.280	503.067	—	10.318	891.283	32.649.948
„ „ publiczne	627.956	—	—	—	447.004	1.074.960
„ „ zagraniczne	72.191.530	872.252	—	10.219	113.277	73.187.278
Razem	132.446.406	1.727.241	—	20.537	1.971.138	136.165.322

UWAGA: *) renty roczne.

Ruch ubezpieczeń przedstawia się następująco:

	1		2		3		4		5		6	
	Ubezpieczenia kapitałów		na wypadek śmierci		na dożycie		Ubezpie- nia rent *)		Ubezpieczenia ludowe (bez bada- nia lekarskiego)		Razem	
Przybyło w r. 1926.	w z ł o t y c h											
Nowozawarte ubezpieczenia	134.908.721	1.102.731	18.392	—	—	—	2.718.537	—	—	—	—	138.748.381
Przeniesienia wskutek zamiany na ubez- wdg. innej kombinacji taryfowej	25.463.876	92.650	13.530	—	—	—	230.897	—	—	—	—	25.800.953
Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji	1.302.714	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.302.714
Razem	161.675.311	1.195.381	31.922	—	—	—	2.949.434	—	—	—	—	165.852.048
Ubyło w r. 1926.	w z ł o t y c h											
Wskutek śmierci	1.718.073	—	—	—	—	—	64.849	—	—	—	—	1.782.922
„ upływności terminu	29.136	5.747	—	—	—	—	2.895	—	—	—	—	37.778
„ wykupu	668.051	14.997	—	—	—	—	45.625	—	—	—	—	728.673
„ zaniechania, zerwania umowy	90.853.238	2.004.497	13.458	—	—	—	2.804.646	—	—	—	—	95.675.839
„ zmian w ubez. bieżących	23.558.257	115.117	—	—	—	—	229.012	—	—	—	—	23.902.386
Z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji	1.166.922	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.166.922
Razem	117.993.677	2.140.358	13.458	—	—	—	3.147.027	—	—	—	—	123.294.520
Zwiększenie w roku 1926	43.681.634	— 944.977	18.464	—	—	—	— 197.593	—	—	—	—	42.557.528

UWAGA: *) renty roczne.

Przegląd operacji w dziale ubezpieczeń na życie zawierają tablice 5 i 43.

Ubezpieczenia od wypadków.

Dział ubezpieczeń od wypadków prowadziło 16 zakładów, w tem 9 zakładów akcyjnych, 2 zakłady wzajemne (większe), 1 zakład publiczny oraz

4 zakłady zagraniczne. Poniższa tablica wykazuje zbiór składek osiągnięty w roku 1926 przez poszczególne zakłady z uwzględnieniem reasekuracji.

1		2		3		4	
Zakłady ubezpieczeń		Składki z akwi- zycji własnej i z przyjętych do reasekuracji		Składki zatrzy- mane na udział własny		Składki oddane do reasekuracji	
Nr	Nazwa	w z ł o t y c h					
A. Zakłady akcyjne.							
1	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	815	163	652	80,0		
2	„Petria“	257.220	40.559	216.661	84,2		
3	„Plast“	23.118	7.862	15.256	66,0		
4	„Port“	89.300	8.416	80.884	90,6		
5	Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń	214.076	131.788	82.288	38,4		
6	„Przezorność“	83.259	69.262	13.997	16,8		
7	„Silesia“	31.664	323	31.341	99,0		
8	„Vita“	153.139	105.598	47.541	31,0		
9	„Zjednoczenie“	1.610	942	668	41,5		
	9 zakł. akcyjnych	854.201	364.913	489.288	57,3		
B. Zakłady wzajemne (większe).							
10	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	88.469	23.240	65.229	73,7		
11	„Vesta“ Bank Wzaj. Ubezpieczeń	569.865	304.037	265.828	46,6		
	2 zakł. wzaj. (większe).	658.334	327.277	331.057	50,3		
C. Zakłady publiczne.							
12	Krajowa Kasa Ubezpieczeń Strażaków	1.977	1.977	—	—		
	1 zakł. publiczny.	1.977	1.977	—	—		
D. Zakłady zagraniczne.							
13	„Allianz“ w Berlinie	7.355	7.355	—	—		
14	„Assicurazioni Generali“	22.979	22.979	—	—		
15	„Kraft“	35.339	3.534	31.805	90,0		
16	„Riunione Adriatica“	20.580	—	20.580	100,0		
	4 zakł. zagraniczne	86.253	33.868	52.385	60,7		
	1 „ publiczny	1.977	1.977	—	—		
	2 „ wzaj. (większe)	658.334	327.277	331.057	50,3		
	9 „ akcyjnych	854.201	364.913	489.288	57,3		
	16 „ razem	1.600.765	728.035	872.730	54,5		

Poniższe zestawienie wykazuje szkody przypadające w roku 1926 na poszczególne zakłady z uwzględnieniem reasekuracji.

1		2		3		4	
Zakłady ubezpieczeń		Szkody z akwizycji własnej i z przyjętych do reasekuracji		Szkody na udział własny zakładu		Udział reasekuratorów w szkodach	
Nr	Nazwa					o/0	
A. Zakłady akcyjne.							
z i o t y c h							
1	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	200	40	160	80,0		
2	„Patria”	37.789	11.627	26.162	69,2		
3	„Piast”	13.701	4.318	9.383	68,5		
4	„Port”	17.610	3.069	14.541	82,6		
5	Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń	30.504	25.112	5.392	17,7		
6	„Przeźorność”	38.233	36.052	2.181	57,0		
7	„Silesia”	8.615	1.152	7.463	86,5		
8	„Vita”	88.755	36.639	52.116	58,7		
9	„Zjednoczenie”	—	—	—	—		
9 zakł. akcyjnych		235.407	118.009	117.398	49,9		
B. Zakłady wzajemne (większe).							
10	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	28.567	5.614	22.953	80,3		
11	„Vesta” Bank Wzaj. Ubezpieczeń	277.788	124.185	153.603	55,3		
2 zakł. wzaj. (większe)		306.355	129.799	176.556	57,6		
C. Zakłady publiczne.							
12	Krajowa Kasa Ubezpieczeń Strażaków	4.937	4.937	—	—		
1 zakł. publiczny		4.937	4.937	—	—		
D. Zakłady zagraniczne.							
13	„Allianz” w Berlinie	211	211	—	—		
14	„Assicurazioni Generali”	—	—	—	—		
15	„Kraft”	10.947	1.304	9.643	88,0		
16	„Runtone Adriatica”	—	—	—	—		
4 zakł. zagraniczne		11.158	1.515	9.643	86,4		
1 „ publiczne		4.937	4.937	—	—		
2 „ wzaj. (większe)		306.355	129.799	176.556	57,6		
9 „ akcyjnych		235.407	118.009	117.398	49,9		
16 „ razem		557.857	254.260	303.597	54,4		

Produkcję ubezpieczeń od wypadków za rok 1926 podaje następująca tablica:

Rodzaj ubezpieczeń	Liczbę polis					Suma ubezpieczenia					Razem
	w zakładach				Kw. zern	w z a k ł a d a c h					
	akcyjnych	wzajemnych większych	publicznych	zagranicznych		akcyjnych	wzajemnych większych	publicznych	zagranicznych		
z i o t y c h											
Ubezpieczenia jednostkowe.											
a) ubezpieczenie kapitałów: na wypadek śmierci	2.585	1.418	—	60	4.063	54.697.834	18.224.261	—	1.997.341	74.919.436	
b) „ inwalidności						90.236.872	20.629.827	—	2.825.029	113.691.728	
c) odszkodowanie dzienne						20.130	15.462	—	676	36.268	
c) renta roczna	—	—	—	—	70.435	70.435					
Ubezpieczenia zbiorowe.											
a) ubezpieczenie kapitałów: na wypadek śmierci	432	760	96	2	1.290	61.108.706	87.388.986	—	265.011	148.762.703	
b) „ inwalidności						125.353.036	150.081.795	—	272.934	275.707.765	
c) odszkodowanie dzienne						27.596	620.726	780	53	649.155	
c) renta roczna	1.646.370	550.450	2.749	—	2.199.569						
Dożywcio ubezpieczenie podróży.											
a) ubezpieczenie kapitałów: na wypadek śmierci	106	762	—	8	876	2.068.880	2.647.760	—	645.120	5.361.772	
b) „ inwalidności						1.783.726	2.360.000	—	645.120	4.788.846	
c) odszkodowanie dzienne						573	720	—	215	1.508	
c) renta roczna	—	—	—	—	—						
Razem	3.123	2.940	96	70	6.229	336.943.735	282.519.987	3.529	6.721.934	626.189.185	

Ubezpieczenia od ognia.

Dział ubezpieczeń od ognia prowadziły w 1926 roku 22 większe zakłady prywatne (13 akcyjnych i 9 wzajemnych większych), 4 zakłady publiczne i 5 zakładów zagranicznych oraz 13

mniejszych zakładów wzajemnych. Zbiór składek osiągnięty w roku 1926 przez poszczególne zakłady oraz zakres reasekuracji przedstawia następująca tablica:

Zakłady ubezpieczeń		Składki z akwizycji własnej i z przyjętych do reasekuracji	Składki na udział własny zakładu	Składki oddane do reasekuracji						
Nr	Nazwa			z	l	o	l	y	c	h
R. Zakłady akcyjne.										
1	„Mazovia”	116.086	15.233	100.853	86,9					
2	„Omnium i Wilja”	805.444	480.915	324.529	40,3					
3	„Orzeł”	1.684.828	307.958	1.376.870	81,7					
4	„Piast”	2.054.335	821.980	1.232.355	60,0					
5	„Polonia”	3.026.142	1.510.638	1.515.504	50,1					
6	„Port”	2.544.981	333.147	2.211.834	86,9					
7	Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń	1.573.979	918.418	655.561	41,6					
8	„Przeźorność”	728.156	251.101	477.055	65,5					
9	„Przyszłość”	274.245	15.051	259.194	94,5					
10	„Silesia”	1.177.753	135.673	1.042.080	88,5					
11	„Vistula”	1.439.182	313.931	1.125.251	78,2					
12	Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń	14.927.409	10.976.650	3.950.759	26,5					
13	„Zjednoczenie”	386.325	226.502	159.823	41,4					
	13 zakł. akcyjnych	30.738.865	16.307.197	14.431.668	46,9					
B. Zakłady wzajemne (większe).										
14	Białostockie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	29.570	1.662	27.908	94,4					
15	„Dniester”	351.023	260.020	91.003	25,9					
16	„Farmakon”	34.310	7.187	27.123	79,1					
17	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	5.108.392	2.616.521	2.491.871	48,8					
18	„Sноп”	2.087.505	499.944	1.587.561	76,0					
19	Tow. Wzaj. Ub. Cukrowni	1.008.971	77.283	931.688	92,3					
20	„Vesta” Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	2.432.933	1.518.666	914.267	37,6					
21	„Wisła”	767.560	722.129	45.431	5,9					
22	Związek Ubezpiecz. Przemysłowców Polskich	1.601.165	883.737	717.428	44,8					
	9 zakł. wzaj. (większych)	13.421.429	6.587.149	6.834.280	50,9					
C. Zakłady wzajemne (mniejsze).										
23/35	13 zakładów wzajemnych mniejszych	155.339	152.657	2.682	1,7					
	13 zakł. wzaj. (mniejszych)	155.339	152.657	2.682	1,7					
D. Zakłady publiczne.										
36	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe	7.697.751	5.254.527	2.443.224	31,7					
37	Polska Dyrekcja Ubezpiecz. Wzajemnych:									
	a) dział przymusowych ubezpieczeń	32.379.408	32.110.099	269.309	0,8					
	b) „dobrowolnych ubezpieczeń	6.845.687	3.676.169	3.169.518	46,3					
	Pomorskie Stow. Ubezpieczeń od ognia	1.559.386	789.852	769.534	49,3					
39	Wzajemne Ubezpieczenia m. st. Warszawy	1.182.522	778.456	404.066	34,2					
	4 zakł. publiczne	49.664.754	42.609.103	7.055.651	14,2					
E. Zakłady zagraniczne.										
40	„Akvizgrańskie i Monachijskie”	209.913	107.859	102.054	48,6					
41	„Alliance” w Londynie	926.386	135.485	790.901	85,4					
42	„Alliance” w Berlinie	50.620	12.655	37.965	75,0					
43	„Assicurazioni Generali”	655.346	125.548	529.798	80,8					
44	„Riunione Adriatica”	689.642	182.052	507.590	73,6					
	5 zakł. zagranicznych	2.531.907	563.609	1.968.298	77,7					
	4 „ publiczne	49.664.754	42.609.103	7.055.651	14,2					
	13 „ wzaj. (mniejszych)	155.339	152.657	2.682	1,7					
	9 „ „ (większych)	13.421.429	6.587.149	6.834.280	50,9					
	13 „ akcyjnych	30.738.865	16.307.197	14.431.668	46,9					
	44 „ razem	96.512.294	66.219.715	30.292.579	31,4					

Poniższe zestawienie wykazuje szkody przypadające w roku 1926 na poszczególne zakłady z uwzględnieniem reasekuracji.

1		3	2		4
Zakłady ubezpieczeń		Szkody z akwizycji własnej i z przyjętych do reasekuracji	Szkody na udział własny zakładu		Udział reasekuratorów w szkodach
Nr	Nazwa				o/ %
		w z ł o t y c h			
A. Zakłady akcyjne.					
1	„Mazovia”	156.601	6.889	149.712	95,6
2	„Omnium i Wilja”	504.967	281.089	223.878	44,3
3	„Orzeł”	1.483.705	237.477	1.246.228	84,0
4	„Piast”	1.386.054	443.982	942.072	68,0
5	„Polonia”	1.655.681	801.748	853.933	51,6
6	„Port”	1.404.635	104.544	1.264.091	90,9
7	Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń	711.083	364.330	346.753	48,8
8	„Przezorność”	370.673	79.367	291.306	78,6
9	„Przyszłość”	100.615	7.215	93.400	92,8
10	„Silesia”	2.737.493	183.285	2.554.208	93,3
11	„Vistula”	584.163	98.696	485.467	83,1
12	Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń	9.465.970	6.797.577	2.668.393	28,2
13	„Zjednoczenie”	236.892	28.030	208.862	88,2
13 zakł. akcyjnych		20.798.532	9.470.229	11.328.303	54,5
B. Zakłady wzajemne (większe).					
14	Białostockie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	17.187	8.252	8.935	52,0
15	„Dniester”	262.202	164.273	97.929	37,3
16	„Farmakon”	693	693	—	—
17	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	2.389.451	1.237.852	1.151.599	48,2
18	„Świąt”	1.251.028	348.860	902.168	72,1
19	Tow. Wzaj. Ubezp. Cukrowni	1.275	363	912	71,5
20	„Vesta” Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	1.314.184	673.783	640.401	48,7
21	„Wioła”	482.251	482.251	—	—
22	Związek Ubezp. Przemysłowców Pol.	727.974	355.919	372.055	51,1
9 zakł. wzaj. (większych)		6.446.247	3.258.621	3.187.626	49,4
C. Zakłady wzajemne (mniejsze).					
28/35	13 zakładów wzajemnych (mniejszych)	129.080	129.080	—	—
13 zakł. wzaj. (mniejszych)		129.080	129.080	—	—
D. Zakłady publiczne.					
36	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe	3.804.614	2.643.226	1.161.388	30,5
37	Polska Dyrekcja Ubezp. Wzajemnych:				
	a) dział przymusowych ubezpieczeń	10.223.233	10.010.247	312.986	3,0
	b) „dobrowolnych ubezpieczeń”	3.683.503	1.996.344	1.777.159	48,9
38	Pomorskie Stow. Ubezp. od ognia	1.019.380	456.991	562.389	55,3
39	Wzajemne Ubezpieczenia m. st. Warszawy	48.785	20.193	28.592	58,6
4 zakł. publiczne		18.879.515	15.087.001	3.792.514	20,1
E. Zakłady zagraniczne.					
40	„Akwiżrańskie i Monachijskie”	57.186	36.486	20.700	36,2
41	„Alliance” w Londynie	83.306	11.189	72.117	86,6
42	„Alliance” w Berlinie	21.105	5.277	15.828	75,0
43	„Assicurazioni Generali”	704.815	80.871	623.944	88,5
44	„Riunione Adriatica”	592.575	93.549	499.026	84,2
5 zakł. zagranicznych		1.458.987	227.372	1.231.615	84,4
4 „ publiczne		18.879.515	15.087.001	3.792.514	20,1
13 „ wzaj. (mniejszych)		129.080	129.080	—	—
9 „ „ (większych)		6.446.247	3.258.621	3.187.626	49,4
13 „ akcyjnych		20.798.532	9.470.229	11.328.303	54,5
44 „ razem.		47.712.361	28.172.303	19.540.058	41,0

Poniższe zestawienie wykazuje stosunek szkód, przypadających na rok 1926 do składek za tenże

rok, po potrąceniu udziału reasekuratorów w szkodach i składek:

№	Nazwa	Składki zatrzymane na udział własny	Zwiększenie rezerwy składek w porównaniu ze stanem na początku roku	Składki przekazane na rok poprzedni (2—3)	Odszkodowania wypłacone i udziały reasekuratorów do uregulowania	Rezerwa na szkody (4—5)	Składki przekazane na rok poprzedni (5—6)	Stosunek wycenionych szkód do sumy składek (7—8)	
									w
A. Zakłady akcyjne.									
1	„Mazovia”	15.233	3.168	12.065	29.083	18.574	10.505	87,1	
2	„Omnium i Wilja”	480.915	86.826	394.081	319,506	47.181	272,321	69,1	
3	„Czeł”	307.956	28.345	279.611	268.448	30.428	238,071	85,1	
4	„Piast”	821.980	96.585	725.395	528.345	98.041	430,301	59,3	
5	„Polonia”	1.330.000	27.788	1.482.850	1.013,145	259,785	753,351	50,8	
6	„Port”	333,147	1.136	332,011	158,590	19,208	139,292	42,0	
7	Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń	918,418	204,018	714,400	403,398	78,371	325,262	45,5	
8	„Przeźorność”	251,101	47,932	203,168	84,831	5,934	78,897	38,8	
9	„Przyszłość”	15,051	—	17,915	9,066	3,865	5,195	29,0	
10	„Silesia”	135,675	12,737	122,938	198,585	15,300	183,285	149,1	
11	„Wistula”	313,931	182,407	131,524	109,730	11,031	98,696	75,0	
12	Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń	10.976,658	528,394	10.448,264	8.087,953	1.290,967	6.796,988	65,1	
13	„Zjednoczenie”	226,502	92,393	134,109	38,847	6,981	31,866	23,6	
	13 zakł. akcyjnych	16.307.197	1.308.861	14.998.336	11.249.514	1.885.757	9.363.757	62,4	
B. Zakłady wzajemne (większe).									
14	Białostockie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	1.662	135	1.527	11,975	3,727	8,252	540,4	
15	„Dniester”	260,021	206,441	466,461	171,755	7,485	164,274	35,2	
16	„Farmakon”	7,187	317	6,870	693	—	693	10,0	
17	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	2.616,521	273,195	2.343,326	1.581,766	343,916	1.237,852	52,8	
18	„Snop”	499,944	50,788	550,732	388,222	54,473	333,745	60,6	
19	Tow. Wzaj. Ubezp. Cukrowni	77,283	10,857	66,426	364	—	364	0,5	
20	„Vesta” Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	1.518,666	130,700	1.387,966	1.286,894	365,525	921,365	66,4	
21	„Wisła”	722,125	10,512	732,641	474,061	7,282	466,775	63,7	
22	Związek Ubezp. Przemysłowców Pol.	883,737	128,913	754,822	466,317	43,837	422,480	56,0	
	9 zakł. wzaj. (większych)	6.587.149	276.378	6.310.771	4.382.057	826.245	3.555.812	56,3	
C. Zakłady wzajemne mniejsze.									
23	13 zakładów wzajemnych mniejszych	152,657	—	152,657	131,180	6,200	124,980	81,9	
	13 zakł. wzaj. (mniejszych)	152.657	—	152.657	131.180	6.200	124.980	81,9	
D. Zakłady publiczne.									
24	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe	5.254,527	—	5.254,527	3.422,403	779,177	2.643,226	50,3	
25	Poliska Dyrekcja Ubezp. Wzajemnych:								
	a) dział przymusowych ubezpieczeń	32.110,099	—	32.110,099	3.103,585	2.603,486	10.500,095	32,7	
	b) dobrowolnych ubezpieczeń	3.676,169	258,963	3.417,206	2.389,804	202,519	2.187,285	64,0	
26	Pomorskie Stowarzyszenie Ubezp. od ognia	789,852	9,376	799,228	1.107,172	650,180	456,992	57,2	
27	Wzajemne Ubezpieczenie m. St. Warszawy	778,456	16,408	762,048	20,194	—	20,194	2,6	
	4 zakł. publiczne	42.609.103	238.240	42.370.863	20.043.158	4.235.362	15.807.796	37,3	
E. Zakłady zagraniczne.									
28	„Akvizgrańskie i Monachijskie”	107,859	18,773	89,086	39,077	273	38,804	43,6	
29	„Alliance” w Londynie	135,485	54,194	81,291	11,189	—	11,189	13,8	
30	„Allianz” w Berlinie	12,655	—	12,655	9,032	—	9,032	71,4	
31	„Assicurazioni Generali”	125,548	46,128	79,420	80,943	90	80,853	101,8	
32	„Rionione Adriatica”	182,062	8,471	173,591	126,020	32,471	93,549	53,9	
	5 zakł. zagranicznych	563.609	127.566	436.043	266.261	32.834	233.427	53,5	
	4 „publicznych”	42.609.103	238.240	42.370.863	20.043.158	4.235.362	15.807.796	37,3	
	13 „wzaj. (mniejszych)”	152.657	—	152.657	131.180	6.200	124.980	81,9	
	9 „(większych)”	6.587.149	276.378	6.310.771	4.382.057	826.245	3.555.812	56,3	
	13 „akcyjnych”	16.307.197	1.308.861	14.998.336	11.249.514	1.885.757	9.363.757	62,4	
	44 „razem”	66.219.715	1.951.045	64.268.670	36.072.170	6.986.398	29.085.772	45,3	

Produkcja ubezpieczeń z akwizycji własnej za rok 1926:

1	W zakładach				7	
	2	3	4	5		
	akcyjnych	wzajemnych większych	wzajemnych mniejszych	publicznych	zagranicznych	Razem
liczba polis	328.991	246.097	12.627	3.672.425	17.531	4.277.671
Suma ubezpieczenia w złotych	8.163.589.631	4.372.567.303	93.859.279	12.491.454.092	1.186.147.449	26.307.617.754

Przegląd operacji w dziale ubezpieczeń od ognia podają tablice: 8, 41 i 46.

Ubezpieczenia od kradzieży.

W dziale ubezpieczeń od kradzieży pracowało 17 zakładów, w tem 10 akcyjnych, 3 wzajemne (większe) i 4 zakłady zagraniczne. Poniższa tablica

wykazuje zbiór składek osiągnięty w roku 1926 przez poszczególne zakłady oraz zakres reasekuracji.

1 Zakłady ubezpieczeń		2 Składki z akwizycji własnej i z przyjętych do reasekuracji		3 Składki zatrzymane na udział własny		4 Składki oddane do reasekuracji	
No	Nazwa						
		w z ł o t y c h					
A. Zakłady akcyjne.							
1	„Omnium i Wilja”	70.766	21.631	49.135	69,4		
2	„Orzeł”	162.313	23.473	138.840	85,5		
3	„Płast”	145.426	60.484	84.942	58,4		
4	„Polonia”	289.179	107.570	181.609	62,8		
5	„Port”	192.243	17.474	174.769	90,9		
6	Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń	104.084	74.720	29.364	28,2		
7	„Przezorność”	74.324	36.637	37.687	50,7		
8	„Przyszłość”	22.560	1.592	20.968	92,9		
9	„Silesia”	96.657	7.041	89.616	92,7		
10	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń 10 zakł. akcyjnych	339.753	123.662	216.091	63,6		
		1.497.305	474.284	1.023.021	68,3		
B. Zakłady wzajemne (większe).							
11	„Dniester”	1.056	408	648	61,4		
12	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	224.732	77.292	147.440	65,6		
13	„Vesta” Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	146.048	87.777	58.271	39,9		
14	Związek Ubezp. Przemysłowców Polskich 4 zakł. wzaj. (większe)	36.933	7.981	28.952	78,4		
		408.769	173.458	235.311	57,6		
C. Zakłady zagraniczne.							
15	„Akvizgrańskie i Monachijskie”	43.616	30.170	13.446	30,8		
16	„Allianz” w Berlinie	5.242	2.359	2.883	55,0		
17	„Rassicurazioni Generali”	85.719	41.862	43.857	51,2		
18	„Riunione Adriatica”	87.416	53.954	33.462	38,3		
		221.993	128.345	93.648	42,2		
4 „ zagraniczne.		408.769	173.458	235.311	57,6		
4 „ wzaj. (większe).		1.497.305	474.284	1.023.021	68,3		
10 „ akcyjnych		2.128.067	776.087	1.351.980	63,5		
18 „ razem							

Poniższe zestawienie wykazuje szkody przypadające w roku 1926 na poszczególne zakłady z uwzględnieniem reasekuracji:

1 Zakłady ubezpieczeń		2 Szkody z akwizycji własnej i z przyjętych do reasekuracji		3 Szkody na udział własny zakładu		4 Udział reasekuratorów w szkodach	
No	Nazwa						
		w z ł o t y c h					
A. Zakłady akcyjne.							
1	„Omnium i Wilja”	45.639	22.353	23.286	51,0		
2	„Orzeł”	89.539	6.046	83.493	93,2		
3	„Płast”	163.295	59.579	103.716	63,5		
4	„Polonia”	203.294	59.426	143.868	70,8		
5	„Port”	117.578	11.778	105.800	90,0		
6	Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń	85.081	31.138	53.943	63,4		
7	„Przezorność”	60.178	23.127	37.051	61,6		
8	„Przyszłość”	16.855	1.461	15.394	91,3		
9	„Silesia”	30.137	7.475	22.662	75,2		
10	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń 10 zakł. akcyjnych	119.155	47.871	71.284	59,8		
		930.751	270.254	660.497	71,0		
B. Zakłady wzajemne (większe).							
11	„Dniester”	—	—	—	—		
12	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	60.707	20.929	39.778	65,5		
13	„Vesta” Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	76.181	37.869	38.312	50,3		
14	Związek Ubezp. Przemysłowców Polskich 4 zakł. wzaj. (większe)	29.462	8.432	21.030	71,4		
		166.350	67.230	99.120	59,6		
C. Zakłady zagraniczne.							
15	„Akvizgrańskie i Monachijskie”	15.091	12.389	2.702	17,9		
16	„Allianz” w Berlinie	—	—	—	—		
17	„Rassicurazioni Generali”	34.611	21.070	13.541	39,1		
18	Riunione Adriatica”	52.602	28.392	24.210	46,0		
		102.304	61.851	40.453	39,5		
4 „ zagraniczne.		166.350	67.230	99.120	59,6		
4 „ wzaj. (większe)		930.751	270.254	660.497	71,8		
10 „ akcyjnych		1.199.405	399.335	800.070	66,7		
18 „ razem							

Poniższe zestawienie wykazuje stosunek
szkod przypadających na rok 1926 do składek

za tenże rok, po potrąceniu udziału resekurato-
rów w szkodach i składkach:

1 Zakłady ubezpieczeń		2	3	4	5	6	7	8
№	Nazwa	Składki za- trzymane na udział własny	Zwiększona suma szkód przy losach roku w poro- wnaniu ze szko- dami za- jętymi w roku poprzednim	Składki potrączone na rok oprócz- składowy (2-3)	Obliczo- nawa wy- placów liczona ze składki re- sekurators- kiej do wyko- nia	Reserwa na szkody niezapła- wane z lat poprzed- nich	Szkoły przypadają- ce na rok oprócz- składowy (8-4)	Stosunek procent sumy szkód (7) do składki (2)
A. Zakłady akcyjne.								
1	„Omnium i Wija”	21 631	487	21 144	25 795	4 781	25 014	98,4
2	„Orzeł”	23 473	4 735	18 740	7 919	1 796	6 165	32,9
3	„Piast”	60 484	5 327	55 157	63 307	8 809	55 192	100,0
4	„Polonia”	107 570	1 474	106 096	65 190	6 408	58 782	55,4
5	„Pół”	17 474	167	17 307	14 256	3 056	11 200	64,7
6	Pomorsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń	74 720	16 359	58 361	37 216	7 000	36 210	51,8
7	„Przebiegłość”	36 637	6 108	30 529	26 792	4 823	21 968	72,0
8	„Przyszłość”	1 592	251	1 341	1 862	360	1 502	112,0
9	„Silesia”	7 041	2 522	4 519	8 423	948	7 475	105,4
10	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	123 662	11 696	111 966	62 390	10 545	43 805	39,2
	10 zakł. akcyjnych	474 284	49 394	424 890	313 762	56 482	257 280	60,2
B. Zakłady wzajemne (większe).								
11	„Donister”	408	326	82	—	—	—	—
12	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	77 292	16 622	60 671	31 633	10 704	29 929	34,9
13	„Vesta” Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	87 777	18 021	69 756	111 548	53 070	57 678	82,7
14	Związek Ubezpiecz. Przemysłowców Polskich	7 981	700	7 281	8 431	—	8 431	115,8
	4 zakł. wzaj. (większe)	173 458	35 668	137 790	151 612	64 574	87 038	63,2
C. Zakłady zagraniczne.								
15	„Akwizgranie i Monachijskie”	30 170	4 367	25 803	13 463	74	13 389	51,9
16	„Allians” w Berlinie	2 359	—	2 359	—	—	—	—
17	„Assicurazioni Generali”	41 862	13 178	28 684	21 698	628	21 070	73,3
18	„Riuione Adriatica”	53 914	13 457	40 457	41 464	12 072	28 392	70,1
	4 zakł. zagraniczne	128 345	31 002	97 343	76 625	13 774	62 851	64,6
	4 „wzaj. (większe)	173 458	35 668	137 790	151 612	64 574	87 038	63,2
	10 „akcyjnych”	474 284	49 394	424 890	313 762	56 482	257 280	60,2
	18 „razem”	776 087	116 064	660 023	541 999	134 830	307 169	46,5

Produkcja ubezpieczeń z akwizycji własnej za rok 1926.

	W z a k ł a d a c h			Razem
	akcyjnych	wzajemnych większych	zagranicznych	
Liczba polis	36.016	5.250	2.952	44.218
Suma ubezpieczenia w złotych	353.916.931	91.029.695	48.186.480	492.533.106

Przegląd operacji w dziale ubezpieczeń od kradzieży zawierają tablice 9 i 48.

Ubezpieczenia przewozowe.

W dziale ubezpieczeń przewozowych pracowało 12 zakładów, w tem 10 akcyjnych, 1 wzajemny (większy) i 1 zagraniczny.

Zbiór składek osiągnięty w roku 1926 przez poszczególne zakłady oraz zakres reasekuracji przedstawia się następująco:

№	1 Zakłady ubezpieczeń		2 Składki z akwizycji własnej i z przyjętych do reasekuracji	3 Składki zatrzymane na udział własny	4 Składki oddane do reasekuracji	
	Nazwa				%	
A. Zakłady akcyjne.						
z ł o t y c h						
1	„Omnium i Wilja”		47.484	9.072	38.412	80,9
2	„Orzeł”		70.319	28.247	42.072	58,1
3	„Płast”		171.913	52.789	119.124	69,3
4	„Polonia”		252.611	98.453	154.158	61,0
5	„Port”		72.309	9.502	62.807	86,9
6	„Przezorność”		26.006	8.480	17.526	67,4
7	„Przyszłość”		76.130	6.472	69.658	91,5
8	„Silesia”		33.042	2.744	30.298	91,7
9	„Vesta” Tow. Asek. i Reasek.		54.919	38.904	16.015	29,2
10	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń		457.945	234.332	223.613	48,8
	10 zakł. akcyjnych		1.262.678	488.995	773.683	61,3
B. Zakłady wzajemne (większe).						
11	Związek Ubezp. Przemysłowców Polskich		401.155	283.244	117.911	29,4
	1 zakł. wzaj. (większy).		401.155	283.244	117.911	29,4
C. Zakłady zagraniczne.						
12	„Riunione Adriatica”		4.420	4.420	—	—
	1 zakł. zagraniczny		4.420	4.420	—	—
	1 „ wzaj. (większy).		401.155	283.244	117.911	29,4
	10 „ akcyjnych		1.262.678	488.995	773.683	61,3
	12 „ razem		1.668.253	776.659	891.594	53,4

Poniższe zestawienie wykazuje szkody, przypadające w roku 1926 na poszczególne zakłady z uwzględnieniem reasekuracji:

№	1 Zakłady ubezpieczeń		2 Szkody z akwizycji własnej i z przyjętych do reasekuracji	3 Szkody na udział własny zakładu	4 Udział reasekuratorów w szkodach	
	Nazwa				%	
A. Zakłady akcyjne.						
w z ł o t y c h						
1	„Omnium i Wilja”		44.931	6.777	38.154	84,9
2	„Orzeł”		20.316	12.277	8.039	39,6
3	„Płast”		369.389	33.265	336.124	91,0
4	„Polonia”		118.832	23.769	95.063	80,0
5	„Port”		11.051	2.412	8.639	78,2
6	„Przezorność”		10.232	4.931	5.301	51,8
7	„Przyszłość”		20.372	4.314	16.058	78,8
8	„Silesia”		18.974	1.911	17.063	90,0
9	„Vesta” Tow. Asek. i Reasek.		30.069	26.135	3.874	12,9
10	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń		532.651	157.659	374.992	70,4
	10 zakł. akcyjnych		1.176.757	273.450	903.307	76,8
B. Zakłady wzajemne (większe).						
11	Związek Ubezp. Przemysłowców Polskich		183.491	135.474	48.017	26,2
	1 zakł. wzaj. (większy).		183.491	135.474	48.017	26,2
C. Zakłady zagraniczne.						
12	„Riunione Adriatica”		2.779	2.779	—	—
	1 zakł. zagraniczny		2.779	2.779	—	—
	1 „ wzaj. (większy).		183.491	135.474	48.017	26,2
	10 „ akcyjnych		1.176.757	273.450	903.307	76,8
	12 „ razem		1.363.027	411.703	951.324	70,0

Poniższe zestawienie wykazuje stosunek szkód, przypadających na rok 1926 do składek

za tenże rok, po potrąceniu udziału reasekuratorów w szkodach i składkach.

№	Nazwa	Składki własne (1)	Zwiększenie stawki ubezpieczenia w stosunku do stawki roku (2-3)	Składki reasekuracyjne (4-5)	Odszkodowania wypłacone brutto (6-7)	Wzrost na zyski i straty (8-9)	Stosunek procentowy szkód do składek (10)
A. Zakłady akcyjne.							
1	„Omnium i Wilja”	9.072	119	8.953	7.548	2.226	59,4
2	„Orzeł”	28.247	622	27.625	16.900	4.510	44,9
3	„Piast”	52.789	—	2.368	55.157	40.881	48,6
4	„Polonia”	98.453	1.305	97.148	27.276	3.874	24,1
5	„Port”	9.502	167	9.335	2.338	256	22,3
6	„Przeźorność”	8.480	1.218	7.262	4.931	—	67,9
7	„Przyszłość”	6.472	—	1.079	7.551	6.601	59,7
8	„Silesia”	2.744	104	2.640	2.219	308	72,4
9	„Vesta” Tow. Asek. i Reasek.	38.904	7.055	31.849	38.755	9.554	91,7
10	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	234.332	—	8.554	242.886	184.276	34,6
	10 zakł. akcyjnych	488.995	—	1.411	490.406	331.725	52,8
B. Zakłady wzajemne (większe).							
11	Związek Ubezp. Przemysłowców Pol.	283.244	29.114	254.130	149.630	8.970	55,3
	1 zakł. wzaj. (większy)	283.244	29.114	254.130	149.630	8.970	55,3
C. Zakłady publiczne.							
12	„Riunione Adriatica”	4.420	—	190	4.610	8.137	60,2
	1 zakł. zagraniczny	4.420	—	190	4.610	8.137	60,2
	1 „wzaj. (większy)”	283.244	29.114	254.130	149.630	8.970	55,3
	10 „akcyjnych”	488.995	—	1.411	490.406	331.725	52,8
	12 „razem”	776.659	27.513	749.146	489.492	87.134	53,7

Produkcja ubezpieczeń z akwizycji własnej za rok 1926.

	W zakładach			Rezerw.
	akcyjnych	wzajemnych (większych)	zagranicznych	
Liczba polis	35.652	610	128	36.390
Suma ubezpieczenia w złotych	929.232.213	256.600.971	3.529.810	1.189.362.994

Przegląd operacji w dziale ubezpieczeń przewozowych zawierają tablice 10 i 47.

Ubezpieczenia od gradobicia.

W dziale ubezpieczeń od gradobicia pracowało 9 zakładów w tem 3 akcyjne, 3 wzajemne (większe), 2 zakłady publiczne i 1 zagraniczny.

Zbiór składek osiągnięty w roku 1926 przez poszczególne zakłady oraz zakres reasekuracji przedstawia się następująco:

№	Nazwa	Składki z akwizycji własnej i z przyjętej do reasekuracji			Składki reasekuracyjne	
		w	z	l o t y c h		
A. Zakłady akcyjne.						
1	„Orzeł”	213.835	—	22.655	191.180	89,4
2	„Port”	16.741	—	1.674	15.067	90,0
3	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	743.865	—	322.335	421.530	56,7
	3 zakł. akcyjne	974.441	—	346.664	627.777	64,4
B. Zakłady wzajemne (większe).						
4	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	736.743	—	202.520	534.223	72,5
5	„Smyk”	1.376.422	—	151.628	1.224.794	89,0
6	„Vesta” Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	2.456.850	—	2.284.229	172.621	7,0
	3 zakł. wzaj. (większe)	4.570.015	—	2.638.377	1.931.638	42,3
C. Zakłady publiczne.						
7	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe	621.432	—	331.965	289.467	46,6
8	Polska Dyrekcja Ubezp. Wzajemnych	1.116.369	—	456.309	660.060	59,1
	2 zakł. publiczne	1.737.801	—	788.274	949.527	54,5
D. Zakłady zagraniczne.						
9	Magdeburskie Tow. Ubezp. od gradobicia	482.204	—	105.580	376.624	78,1
	1 zakł. zagraniczny	482.204	—	105.580	376.624	78,1
	2 „publiczne	1.737.801	—	788.274	949.527	54,5
	3 „wzaj. (większe)”	4.570.015	—	2.638.377	1.931.638	42,3
	3 „akcyjne	974.441	—	346.664	627.777	64,4
	9 „razem”	7.764.461	—	3.878.895	3.885.566	50,0

Poniższe zestawienie wykazuje szkody przypadające w roku 1926 na poszczególne zakłady z uwzględnieniem reasekuracji:

№	Zakłady ubezpieczeń Nazwa	Szkody z akwizycji własnej i z przyjętych do reasekuracji	Szkody na udział własny zakładu				Udział reasekuratorów w szkodach			
			w	z	ł	o	t	y	c	h
A. Zakłady akcyjne.										
1	„Orzeł”	156.040				16.495		139.545		89,4
2	„Port”	8.097				810		7.287		90,0
3	Warszawskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	599.582				302.189		297.393		49,6
	3 zakł. akcyjne	763.719				319.494		444.225		58,2
B. Zakłady wzajemne (większe).										
4	Krakowskie Tow. Ubezpieczeń	492.504				158.242		334.262		67,9
5	„Świąt”	1.155.943				1.134.454		1.042.489		90,2
6	„Vesta” Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	1.417.256				1.372.306		44.950		3,2
	3 zakł. wzaj. (większe).	3.065.703				1.644.002		1.421.701		46,4
C. Zakłady publiczne.										
7	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe	450.197				259.496		230.701		47,1
8	Polska Dyrekcja Ubezp. Wzajemnych	762.696				273.336		489.360		64,2
	2 zakł. publiczne	1.252.893				532.832		720.061		57,5
D. Zakłady zagraniczne.										
9	Magdebskie Tow. Ubezp. od gradobicia	128.803				35.848		92.955		72,2
	1 zakł. zagraniczny	128.803				35.848		92.955		72,2
	2 „ publiczne	1.252.893				532.832		720.061		57,5
	3 „ wzaj. (większe).	3.065.703				1.644.002		1.421.701		46,4
	3 „ akcyjne	763.719				319.494		444.225		58,2
	9 „ razem	5.211.118				2.532.176		2.678.942		51,4

Poniższe zestawienie wykazuje stosunek szkód, przypadających na rok 1926 do składek za tenże rok, po potrąceniu udziału reasekuratorów w szkodach i składkach:

№	Zakłady ubezpieczeń Nazwa	Składki zapłacone na udział własny	Zwiększenie szczytu składki przy każdym roku w porównaniu ze szczytem na początku roku	Składki przewidywane na rok sprawozdawczy (2-1)	Odszkodowanie wypłacone łącznie ze szkodami poniesionymi do uregulowania	Rezerwa na szkody niewypłacone i na wypłacone i na wypłacone	Szkody przypadające na udział własny (5-6)	Stosunek szkód do składki (7-2)	
									w
A. Zakłady akcyjne.									
1	„Orzeł”	22.655	—	22.655	16.495	—	16.495	72,8	
2	„Port”	1.674	—	1.674	810	—	810	48,4	
3	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	322.335	—	322.335	332.785	34.045	258.740	92,7	
	3 zakł. akcyjne	346.664	—	346.664	350.090	34.045	316.045	91,2	
B. Zakłady wzajemne (większe).									
4	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	202.520	—	202.520	158.242	—	158.242	78,1	
5	„Świąt”	151.628	—	151.628	113.454	—	113.454	74,8	
6	„Vesta” Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	2.284.229	—	2.284.229	1.974.996	602.690	1.372.306	60,1	
	3 zakł. wzaj. (większe).	2.638.377	—	2.638.377	2.246.692	602.690	1.644.002	62,3	
C. Zakłady publiczne.									
7	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe	331.965	—	331.965	259.496	704	258.792	78,1	
8	Polska Dyrekcja Ubezp. Wzaj.	456.319	—	456.309	273.336	—	273.336	59,9	
	2 zakł. publiczne	788.274	—	788.274	532.832	704	532.128	67,5	
D. Zakłady zagraniczne.									
9	Magdebskie Tow. Ubezp. od gradobicia	105.580	—	105.580	35.848	—	35.848	34,0	
	1 zakł. zagraniczny	105.580	—	105.580	35.848	—	35.848	34,0	
	2 „ publiczne	788.274	—	788.274	532.832	704	532.128	67,5	
	3 „ wzaj. (większe).	2.638.377	—	2.638.377	2.246.692	602.690	1.644.002	62,3	
	3 „ akcyjne	346.664	—	346.664	350.090	34.045	316.045	91,2	
	9 „ razem	3.878.895	—	3.878.895	3.165.462	637.439	2.528.023	65,2	

Produkcja ubezpieczeń z akwizycji własnej za rok 1926.

	W zakładach				Razem
	akcyjnych	wzajemnych większych	publicznych	zagranicznych	
Liczba polis	6.281	29.800	5.821	704	42.606
Suma ubezpieczenia w złotych	57.638.817	330.729.485	90.696.711	36.550.163	515.615.176

Przegląd operacji w dziale ubezpieczeń od gradobicia zawierają tablice 12 i 49.

Ubezpieczenia „auto-casco”.

W dziale ubezpieczeń „auto-casco” pracowało 8 zakładów, w tem 4 zakłady akcyjne, 2 wzajemne (większe) i 2 zakłady zagraniczne.

Zbiór składek osiągnięty przez poszczególne zakłady oraz zakres reasekuracji przedstawia się następująco:

Zakłady ubezpieczeń		Składki z akwizycji własnej i z przyjętych do reasekuracji	Składki zatrzymane na udział własny	Składki oddane do reasekuracji	
Nr	Nazwa			%	
w z ł o t y c h					
A. Zakłady akcyjne.					
1	„Patria”	259.630	43.872	215.758	83,1
2	„Piast”	80.812	22.446	58.366	72,2
3	„Port”	77.938	10.855	67.083	86,1
4	Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń	113.269	59.783	53.486	47,2
	4 zakł. akcyjne	531.649	136.956	394.693	74,2
B. Zakłady wzajemne (większe).					
5	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	82.352	26.947	55.405	67,3
6	„Vesta” Bank Wzaj. Ubezpieczeń	413.544	218.984	194.560	47,0
	2 zakł. wzaj. (większe).	495.896	245.931	249.965	50,4
C. Zakłady zagraniczne.					
7	„Rkwizgrańskie i Monachijskie”	100.849	47.399	53.450	53,0
8	„Kraft”	44.127	4.413	39.714	90,0
	2 zakł. zagraniczne	144.976	51.812	93.164	64,3
	2 „ wzaj. (większe).	495.896	245.931	249.965	50,4
	4 „ akcyjne	531.649	136.956	394.693	74,2
	8 „ razem	1.172.521	434.699	737.822	62,9

Poniższe zestawienie wykazuje szkody przypadające w roku 1926 na poszczególne zakłady z uwzględnieniem reasekuracji:

Zakłady ubezpieczeń		Szkody z akwizycji własnej i z przyjętych do reasekuracji	Szkody na udział własny zakładu	Udział reasekuratorów w szkodach	
Nr	Nazwa			%	
w z ł o t y c h					
A. Zakłady akcyjne.					
1	„Patria”	149.654	36.893	112.761	75,3
2	„Piast”	42.662	27.580	15.082	35,4
3	„Port”	50.037	6.332	43.705	87,3
4	Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń	94.527	46.970	47.557	50,3
	4 zakł. akcyjne	336.880	117.775	219.105	65,0
B. Zakłady wzajemne (większe).					
5	„Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	22.336	10.165	12.171	54,5
6	„Vesta” Bank Wzaj. Ubezpieczeń	444.317	252.705	191.612	43,1
	2 zakł. wzaj. (większe)	466.653	262.870	203.783	43,7
C. Zakłady zagraniczne.					
7	„Rkwizgrańskie i Monachijskie”	17.509	5.526	11.983	68,4
8	„Kraft”	13.437	1.344	12.093	90,0
	2 zakł. zagraniczne	30.946	6.870	24.076	77,8
	2 „ wzaj. (większe)	466.653	262.870	203.783	43,7
	4 „ akcyjne	336.880	117.775	219.105	65,0
	8 „ razem	834.479	387.515	446.964	53,6

Poniższe zestawienie wykazuje stosunek szkód, przypadających na rok 1926 do składek

za tenże rok, po potrąceniu udziału reasekuratorów w szkodach i składkach.

Zakłady ubezpieczeń		Składki zatrzymane na udział własny	Zwiększenie rezerwy składki przy końcu roku w porównaniu ze stanem na początku roku	Składki wypłacone na rok ubezpieczenia (2-3)	Odkądowanie wypłacone liczone ze składkami płatnościami do uregulowania	Rezerwa na szkody nierozgłoszone z lat poprzednich	Składy gwarantowane na rok sprawozdawczy (5-6)	Składy gwarantowane na rok 1926 (7-8)		
Nr	Nazwa								w	z
A. Zakłady akcyjne.										
1	„Patria”	43.872	— 7.777	51.649	57.414	15.276	42.138	81,6		
2	„Piast”	22.446	— 7.891	30.337	27.581	—	27.581	90,9		
3	„Port”	10.855	659	10.196	6.331	—	6.331	62,1		
4	Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń	59.783	546	59.237	45.939	14.082	31.857	53,8		
	4 zakł. akcyjne	136.956	— 14.463	151.419	137.265	29.358	107.907	71,3		
B. Zakłady wzajemne (większe).										
5	Krakowskie Tow. Ubezpieczeń	26.947	9.330	17.617	10.846	682	10.164	57,7		
6	„Vesta” Bank Tow. Ubezpieczeń	218.984	— 20.167	239.151	416.448	163.689	252.759	105,7		
	2 zakł. wzaj. (większe).	245.931	— 10.837	256.768	427.294	164.371	262.923	102,4		
C. Zakłady zagraniczne.										
7	„Akwiżgrańskie i Monachyjskie”	47.399	7.695	39.704	7.460	4.492	2.968	7,5		
8	„Krelt”	4.413	1.244	3.169	1.621	301	1.320	41,7		
	2 zakł. zagraniczne	51.812	8.939	42.873	9.081	4.793	4.288	10,0		
	2 „ wzaj. (większe).	245.931	— 10.837	256.768	427.294	164.371	262.923	102,4		
	4 „ akcyjne	136.956	— 14.463	151.419	137.265	29.358	107.907	71,3		
	8 „ razem	434.699	— 16.361	451.060	573.640	198.522	375.118	83,2		

Produkcja ubezpieczeń z akwizycji własnej za rok 1926:

	W zakładach			Razem
	akcyjnych	wzajemnych większych	zagranicznych	
Liczba polis	955	815	87	1.857
Suma ubezpieczenia w złotych	12.347.341	2.335.997	1.367.400	16.050.738

Przegląd operacji w dziale ubezpieczeń „auto-casco” podają tablice 14 i 50.

Ubezpieczenia szyb.

W dziale ubezpieczeń szyb pracowały 3 zakłady prywatne (2 akcyjne i 1 wzajemny większy). Zbiór składek osiągnięty w roku 1926 przez

poszczególne zakłady oraz zakres reasekuracji przedstawia się następująco:

Zakłady ubezpieczeń		Składki z akwizycji własnej i z przyjętych do reasekuracji	Składki zatrzymane na udział własny	Składki reasekuracyjne	
Nr	Nazwa				%
A. Zakłady akcyjne.					
		w z ł o t y c a h			
1	„Piast”	230.803	45.377	185.426	80,3
2	„Polonia”	235.921	235.921	—	—
	2 zakł. akcyjne	466.724	281.298	185.426	39,7
B. Zakłady wzajemne (większe).					
3	Warszawskie Tow. Wzaj. Ubezpieczenia Szyb	41.209	41.209	—	—
	1 zakł. wzaj. (większy).	41.209	41.209	—	—
	2 „ akcyjne	466.724	281.298	185.426	39,7
	3 „ razem	507.933	322.507	185.426	36,5

Poniższe zestawienie wykazuje szkody przypadające w roku 1926 na poszczególne zakłady z uwzględnieniem reasekuracji.

1		2	3	4	
Zakłady ubezpieczeń		Szkody z akwizycji własnej i z przyjętych do reasekuracji	Szkody na udział własny zakładu	Udział reasekuratorów w szkodach	
Nr	Nazwa			%	
A. Zakłady akcyjne.					
1	„Piast”	182.760	39.964	142.796	78,1
2	„Polonia”	117.842	117.842	—	—
	2 zakł. akcyjne	300.602	157.806	142.796	47,5
B. Zakłady wzajemne (większe).					
3	Warszawskie Tow. Wzaj. Ubezpiecz. Szyb	33.947	33.947	—	—
	1 zakł. wzaj. (większy)	33.947	33.947	—	—
	2 „ akcyjne	300.602	157.806	142.796	47,5
	3 „ razem	334.549	191.753	142.796	42,7

Poniższe zestawienie wykazuje stosunek szkód, przypadających na rok 1926 do składek

za tenże rok, po potrąceniu udziału reasekuratorów w szkodach i składkach.

1		2	3	4	5	6	7	8	
Zakłady ubezpieczeń		Składki zatrzymane na udział własny	Zwiększenie rezerwy składki przy końcu roku w porównaniu ze stanem na początek roku	Składki wypłacone na rok poprzedni (2—3)	Odszkodowanie wypłacone w tym roku na podstawie poprzednich ocen (4—5)	Rezerwa na szkody niesoprowadzone z lat poprzednich	Szkody przypadające na rok poprzedni (5—6)	Stosunek szkód do składek (7—8)	
Nr	Nazwa								w z ł o t y c h
A. Zakłady akcyjne									
1	„Piast”	39.964	—	602	40.566	44.846	7.302	37.544	92,6
2	„Polonia”	117.842	19.014	93.828	132.754	13.919	118.835	120,2	
	2 zakł. akcyjne	157.806	18.412	139.394	177.600	21.221	156.379	112,2	
B. Zakłady wzajemne (większe).									
3	Warszawskie Tow. Wzaj. Ubezpiecz. Szyb	33.947	873	33.074	42.995	9.048	33.947	102,6	
	1 zakł. wzaj. (większy)	33.947	873	33.074	42.995	9.048	33.947	102,6	
	2 „ akcyjne	157.806	18.412	139.394	177.600	21.221	156.379	112,2	
	3 „ razem	191.753	19.285	172.468	220.595	30.269	190.326	110,4	

Produkcja ubezpieczeń z akwizycji własnej na rok 1926:

1	2 W a k ł a d a c h			5 Razem
	akcyjnych	wzajemnych większych	publicznych	
Liczba polis	9.558	568	—	10.126
Suma ubezpieczenia w złotych	13.947.246	983.834	—	14.931.080

Przegląd operacyj w dziale ubezpieczeń szyb podaje tablica 15.

Inne działy ubezpieczeń.

1) W dziale ubezpieczeń od szkód wodociagowych pracowały 3 zakłady, w tem 1 akcyjny (Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń) i 2 zakłady zagraniczne (Akwizgrańskie i Monachijskie Towarzystwo i „Allianz” w Berlinie).

Zbiór składek wyniósł w roku 1926 zł. 12.800.

2) W dziale ubezpieczeń koni pracowały 2 zakłady, w tem 1 zakład akcyjny („Piaś”) i 1 publiczny (Krajowa Kasa Ubezpieczeń koni podczas służby pożarnej).

Zbiór składek wyniósł w roku 1926 zł. 8.718.

3) W dziale ubezpieczeń towarów i pakun-

ków podróźnych pracował 1 zakład akcyjny (Europejskie Tow. Ubezpieczeń).

Zbiór składek wyniósł w roku 1926 zł. 216.165.

4) W dziale ubezpieczeń zwierząt rzeźnych pracowały 4 małe zakłady wzajemne.

Zbiór składek wyniósł w roku 1926 zł. 90.934.

5) W dziale ubezpieczeń żywego inwentarza pracował 1 mały zakład wzajemny (Stowarzyszenie Ubezp. Wzajemnych żywego inwentarza „Gospodarz” w Bohorodczanach).

Zbiór składek w roku 1926 wyniósł zł. 653.

Przegląd operacyj w powyższych działach podają tablice 11, 13, 16, 41 i 51.

Dział ubezpieczeń pośrednich.

Oprócz poprzednio wyszczególnionych zakładów ubezpieczeń, z których kilka prowadziło również działy pośrednie, w roku 1926 działały 2 zakłady wyłącznie reasekuracyjne: „Lechja” i „Warta”.

Zbiór składek z interesu pośredniego wyniósł w roku 1926 zł. 10.103.487, retrocedowane składki wyniosły zł. 2.471.286.

Przegląd operacyj w tym dziale zawiera tablica 17.

TABLICE.

Tablica 1.

Bilans przy końcu

Bilan à la fin

Stan czyn

(w złotych)

Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>		1	2	3	4	5	6	7	8
Nr	Nazwa <i>Nom</i>	Gotówka w kasie <i>En caisse</i>	Instytucje kredytowe <i>Institutions de crédit</i>	Papierę procentowe własne i hipoteczne <i>Valours de l'entreprie et compris enqons assurances</i>	Nieruchomości <i>Immobilies</i>	Pożyczki pod zastaw papierów procentowych <i>Prêts sur valeurs</i>	Pożyczki hipoteczne <i>Prêts hypothécaires</i>	Pożyczki i zaliczki na polisy <i>Prêts et avances sur polices</i>	
A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>									
1	„Europa”	20.450	28.754	123.742	486.812	—	188.580	32.050	
2	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	10.976	24.469	80.994	121.939	—	129.240	—	
3	„Lechia” *)	1.380	23.140	2.413	1.624	—	—	—	
4	„Mazovia” *)	6.934	26.290	113.247	—	—	—	—	
5	„Omnium i Wilja”	19.059	206.956	117.143	—	—	—	—	
6	„Orzeł”	26.071	175.289	22.582	847.502	—	—	—	
7	„Patria”	20.110	112.111	74.987	—	—	—	—	
8	„Piast”	43.456	6.137	721.906	343.563	—	—	29.785	
9	„Polonia”	46.780	57.306	41.395	1.202.949	—	—	—	
10	„Port”	202.332	566.204	215.762	396.950	—	216.720	—	
11	Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpie.	53.982	212.849	15.974	1.372.000	—	1.527	—	
12	„Przeorność”	17.956	96.797	427.706	1.001.226	1	655.219	3.929	
13	„Przyszłość”	60.844	32.795	178.667	431.500	—	27.000	21.562	
14	„Silesia”	32.230	308.077	6.999	136.500	—	—	—	
15	„Vesta” Tow. Asek. i Reasek. *)	863	—	—	—	—	—	—	
16	„Vistula”	1.727	406.671	57	24.750	—	63.640	—	
17	„Vita”	5.379	3.779	24.694	—	—	158.946	4.244	
18	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	77.329	300.098	4.556.292	2.180.380	—	70.890	—	
19	„Warta”	24.507	874.195	151.813	197.862	—	18.980	—	
20	„Zjednoczenie” *)	5.163	1.899	25.982	390.000	—	—	—	
20 zakł. akcyjnych		677.428	3.464.036	6.902.290	9.135.557	1	1.530.742	91.570	

(WAGI: *) w likwidacji; *) weksle; *) w tej liczbie zł. 10.000.— weksle złożone na kaucje + zł. 17.686.— sumy przechodnie; *) pozostałość na rachunku likwidacji Tow. „Wilja”; *) sumy przechodnie; *) w tej liczbie zł. 30.159.— weksle + zł. 36.456.— przekazy + zł. 9.137.— należności wypłacone na rok następny; *) w tej liczbie zł. 56.680.— dłużnicy z tytułu udzielonych gwarancji + zł. 162.730.— weksle + zł. 15.636.— druki + zł. 2.854.— godia Towarzystwa + zł. 127.573.— różni + zł. 66.772.— należności wypłacone na rok następny; *) w tej liczbie zł. 80.222.— weksle + zł. 67.639.— wpływy w roku 1927 na rachunek roku sprawozdawczego + zł. 5.630.— druki + zł. 12.514.— wy-

cu roku 1926.

de l'exercice 1926.

ny. — Actif.

en zlotys).

Tablica 1.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
Materiai stoczeni na ubezpieczenie wozow pour de reparation, outillage pour l'entretien des automobiles, outillage pour le nettoyage et les reparations des automobiles et des accessoires.	Materiai konstrukcyjne Fournitures de voitures non debites	Dluznicy Debiteurs			Kuchennictwo Mobilier	Papiry procentowe akcyjne ou kaucyjne	Wzrosty depozyty pour confinement	Papiry procentowe akcyjne de bankow i instytucyj i procentowne przeznaczone na sklad Wzrosty de Fonds de reserve et de attenuation de dettes	Inne aktywa Divers	Strata Perde	Razem Total	№
		Spolecni i reprezentacje Agents et representations	Zakladki ubezpieczeniowe Institutions d'assurances	Inni Divers								
—	—	109 810	24 448	218 799	47 270	2 275	—	1) 132 428	—	—	1 494 768	1
—	—	713	55 168	—	1	2 000	—	—	—	36 289	425 430	2
481 547	—	80 446	17 023	11 715	4 700	4 000	—	2) 27 686	113 810	—	873 123	3
—	—	340 267	248 507	222 302	31 645	9 000	—	3) 4 062	—	—	405 919	4
—	—	612 619	239 701	23 457	17 801	300	—	4) 291 932	183 000	—	1 198 956	5
546 387	—	395 842	315 769	26 696	13 203	2 750	—	5) 3 300	—	—	2 440 254	6
27 474	—	1 688 636	660 826	40 573	44 117	4 500	—	6) 75 752	297 128	—	3 984 053	7
415 414	—	871 298	436 402	242 642	10 576	11 250	—	7) 432 245	—	—	3 768 217	8
—	—	919 978	138 046	177 441	32 796	500	—	—	—	—	2 866 729	9
—	—	1 007 130	108 064	—	20 059	—	—	8) 24 663	—	—	2 816 288	10
149 765	—	815 808	389 133	102 590	38 322	7 010	—	9) 166 005	1 340 034	—	5 212 209	11
6 543	—	369 153	511 173	212 772	19 645	19 500	—	10) 879 956	—	—	2 771 110	12
30 697	—	669 534	18 637	58 034	10 000	—	—	11) 44 881	—	—	1 315 589	13
223 167	—	4 995	233 807	—	—	—	—	—	—	—	463 390	14
—	—	65 922	358 205	340	21 500	—	—	—	—	—	942 820	15
80 490	287 771	507 146	20 740	99 323	4 050	—	—	12) 28 340	208 865	—	1 433 767	16
2 461 626	—	1 705 443	5 086 935	22 109	1	94 512	42 248	13) 631 874	—	—	17 229 738	17
827 080	—	—	383 959	15 249	2 999	—	—	14) 4 964	—	—	2 501 608	18
—	—	147 005	62 270	108 872	27 072	275	—	15) 46 041	184 187	—	998 766	19
5 250 190	287 771	10 391 405	9 621 094	1 583 400	360 244	158 631	42 248	2 793 829	2 361 313	54 653 829	—	20

datki w roku sprawozdawczym na rachunek roku 1927; *) w tej liczbie zł. 255 941.— weksle + zł. 3 965.— sumy przechodnie + zł. 610 050.— papiry procentowe zagraniczne zdeponowane przez Tow. „New York” + zł. 10 000.— weksle kaucyjne; **) w tej liczbie zł. 16 928.— weksle + zł. 11 412.— wydatki w roku sprawozdawczym na rachunek roku 1927; ***) w tej liczbie zł. 511 599.— weksle + zł. 79 098.— zaliczki na szkody + zł. 16 556.— grupy rolne + zł. 19 830.— Kasa Pożyczkowa pracowników + zł. 4 391.— administracja domów.

Tablica 2.

Bilans przy końcu

Bilan à la fin

Stan czyn

(w złotych —

1 Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>		2 Gotówka w kasie <i>En caisse</i>	3 Instytucje kredytowe <i>Institutions de crédit</i>	4 Papierory jremontowane własne i kuponami bieżącymi <i>Valours de Ferrétre et coupons immédiate courants</i>	5 Nieruchomości <i>Immobilites</i>	6 Pożyczki pod zastaw papierów procentowych <i>Prêts sur valeurs</i>	7 Pożyczki hipoteczne <i>Prêts hypothécaires</i>	8 Pożyczki i zaliczki na polisy <i>Prêts et avances sur polices</i>
Nr	Nazwa <i>Nom</i>							
B. Zakłady wzajemne (większe.) <i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>								
21	„Białostockie”	169	—	250	160.000	—	—	—
22	„Dniester”: a) dział ubez. od ognia	87.754	204.229	115.403	276.470	—	89.600	—
	b) „ „ kradzieży	479	30.149	—	—	—	—	—
23	„Farmakon”	2.630	5.452	20.790	—	—	—	—
24	„Karpacia”	1.302	20.025	—	—	—	—	—
25	Krakowskie: a) dział ubez. na życie	36.053	362.681	518.278	1.804.394	622.717	552.738	11.242
	b) „ „ od ognia	85.642	66.196	926.605	4.267.212	—	—	—
	c) „ „ kradzieży	—	391	—	—	—	—	—
	d) „ „ gradobicia	—	4.502	222.161	—	—	—	—
	e) „ „ wyp. i odp. pr.	160	540	—	—	—	—	—
	f) „ „ „auto-casco”	77	—	—	—	—	—	—
26	„Soyuz”: a) dział ubez. od ognia	27.101	50.972	14.933	1.060.000	—	—	—
	b) „ „ gradobicia	180	1.220	92	—	—	—	—
27	Tow. Wzaj. Ubezp. Cukrowni	5.683	1.005.345	68.472	—	—	—	—
28	„Vesta” Bank Wzaj. Ubezpieczeń	158.402	145.288	140.398	784.226	287	635.385	51.756
29	„Veste” Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	123.738	122.645	34.347	431.552	—	—	—
30	Warszawskie Tow. Wzaj. Ub. Szyb.	171	153	2.500	—	—	—	—
31	„Wisła” *)	—	544	9.812	—	—	—	—
32	Związek Ub. Przemysłowców Pol.	39.839	81.193	34.629	—	—	—	—
	12 zakł. wzaj. (większych)	569.380	2.101.525	2.108.670	8.783.854	623.004	1.277.723	62.998
C. Zakłady publiczne. <i>Sociétés publiques.</i>								
33	Krajowa Kasa Ubezp. Strażaków	590	—	8.159	—	—	—	—
34	Krajowa Kasa Ubezp. Koni	13.172	—	—	—	—	—	—
35	Krajowe Ubezpieczenie na Życie	35.132	—	80.781	—	—	35.503	1.019
36	Krajowe Ubezpieczenie Ogniove: a) dział ubez. od ognia	15.008	1.630.248	1.704.204	189.629	—	2.358.165	—
	b) „ „ gradobicia	—	201.194	—	—	—	—	—
37	Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzaj.: a) dział przym. ub. od ognia	338.693	13.464.723	5.265.411	1.849.500	—	573.895	—
	b) „ „ dobrow. „ „	19.826	741.485	24.152	175.386	—	—	—
	c) „ „ ubez. od gradobicia	—	5.907	12.818	—	—	—	—
	d) „ „ postr. żyw. inwent.	17.112	29.005	55.490	118.333	—	229.856	—
38	Pomorskie Stow. Ubezpieczeń	—	968.461	26.973	—	—	—	—
39	Wzajemne Ubezp. m. st. Warszawy	439.533	17.041.023	7.177.988	2.332.848	—	3.197.419	1.019
	12 zakł. publicznych	569.380	2.101.525	2.108.670	8.783.854	623.004	1.277.723	62.998
	7 „ „ wzaj. (większych)	677.428	3.464.036	6.902.290	9.135.557	1	1.530.742	91.570
	20 „ „ ekcyjnych.	—	—	—	—	—	—	—
	39 „ „ razem	1.686.341	22.606.584	16.188.948	20.252.259	623.005	6.005.884	155.587

(UWAGI: *) w likwidacji; †) pożyczka dla działu ubez. od kradzieży; ‡) zaliczki na poczet płatnych kapitałów do zwalczowania; §) weksle; ¶) w tej liczbie zł. 200.557.— weksle + zł. 2.244.— wydatki w roku sprawozdawczym na rachunek roku 1927 + zł. 6.939.— administracja domami + zł. 673.— lokata funduszu stypendjalnego; §) w tej liczbie zł. 17.902.— zaległe procenty + zł. 22.813.— rachunki przejściowe + zł. 3.391.— weksle + zł. 680.— materiały budowlane; ¶) w tej liczbie zł. 120.000.— nadpłaconą prowizja od ubez. wieloletnich + zł. 16.068.— weksle + zł. 19.128.— rachunki przejściowe; §) rezydent szyb; ¶) akcepty złożone tytułem kaucji; ¶) w tej liczbie zł. 81.535.— weksle +

cu roku 1926.

de l'exercice 1926.

ny. — Actif.

en zlotys).

Tablica 2.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Rezerwa złotych w ubezpieczeniach gwarancyjnych dla kontrahentów, zatrzymanych przez polski ubezpieczyciel z tytułu ubezpieczenia w innych krajach i w zagranicznych przedsiębiorstwach.	Składki odroczone Fractions de primes non échues	Dłużnicy Debiteurs			Ruchomości Mobilier	Papierły procentowe złożone na kaucje Valeurs déposées pour cautionnement	Przebieg prowadzenia ubezpieczeń dla funduszy emerytalnych i zarobkowych i pensyjnych w zakładach parowozowych i kolejowych Frais des fonds de retraite et de prévoyance de chemin de fer	Inne aktywa Divers	Strata Perte	Razem Total	№
		Ajenci i reprezentanci Agents et représentants	Zakłady ubezpieczeń Institutions d'assurance	Inni Divers							
—	—	7.100	16.523	11.179	1.513	—	—	—	15.277	212.011	21
—	—	1.409.674	98.055	72.053	—	59.908	58.573	1) 30.000	—	2.501.719	22
—	—	671	—	—	—	—	—	—	—	31.299	23
52.748	—	4.096	1.633	—	320	—	—	—	—	34.921	24
—	—	2.895	5.101	4.362	7.000	—	—	—	—	93.433	25
—	—	512.896	503	447.807	1	—	—	2) 185.443	—	5.054.753	26
—	—	1.582.225	519.539	1.972.556	1	—	—	3) 326.166	1.150.808	10.896.950	27
—	—	352	22.983	106.241	—	—	—	4) 139	—	130.106	28
—	—	13.936	6.666	212.871	—	—	—	5) 241.896	—	702.032	29
—	—	31.211	40.622	210.925	—	—	—	6) 3.485	—	286.943	30
—	—	10.271	16.627	47.983	—	—	—	7) 600	—	75.558	31
5.436	—	938.346	111.827	115.526	35.060	48.000	3.020	8) 210.413	23.046	2.643.680	32
—	—	107.303	20.839	—	5.765	7.333	—	9) 79.074	23.291	245.097	33
—	—	373.280	29.716	1.431	6.699	—	—	10) 28.754	—	1.519.380	34
20.097	906.787	744.661	676.928	393.717	35.205	—	—	11) 44.786	—	4.737.923	35
181.410	—	1.195.623	494.196	456.016	34.736	—	—	12) 155.196	—	3.229.459	36
—	—	22.222	—	2.406	2.658	—	—	13) 7.370	14.795	52.275	37
—	—	52.581	273.929	2.393	7.790	50.000	—	14) 10.000	127.337	534.386	38
—	—	696.979	622.964	216.552	41.939	138.047	—	15) 107.957	186.263	2.166.362	39
259.691	906.787	7.706.322	2.958.651	4.274.018	178.687	303.288	61.593	1.431.279	1.540.817	35.148.287	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	22.790	31.539	33
—	89.946	38.496	171.014	21.482	7.180	—	—	—	—	13.172	34
—	—	837.991	274.728	427.669	—	1.600	—	—	—	7.49.242	35
—	—	196.897	1.605	30.790	—	—	—	—	—	430.490	36
—	—	15.388.711	254.157	419.183	465.988	47.593	1.925.515	16) 2.083.414	—	42.076.773	37
700.629	—	1.038.111	615.835	205.284	—	—	—	17) 477.554	13.735	4.011.997	38
—	—	8.673	79.802	—	—	—	—	18) 143.716	—	250.916	39
—	—	—	—	—	—	—	—	—	102.310	102.310	40
—	—	100.707	209.258	177.580	8.026	—	—	19) 82.259	—	1.027.626	41
—	—	290.599	—	152	10.715	—	—	—	—	1.296.900	42
700.629	89.946	17.900.185	1.606.403	1.282.140	491.909	49.183	1.925.515	2.786.943	138.835	57.161.518	
259.691	906.787	7.706.322	2.958.651	4.274.018	178.687	303.288	61.593	1.431.279	1.540.817	35.148.287	
5.250.190	287.771	10.391.405	9.621.094	1.583.480	360.244	158.631	42.248	2.793.829	2.363.313	54.653.829	
6.210.510	1.284.504	35.997.912	14.186.148	7.139.638	1.030.840	511.102	2.029.356	7.012.051	4.042.965	146.963.634	

+ z l. 16.422.— koszt przebudowy domu + z l. 10.000.— akcepty złożone tytułem kaucji; ¹⁶⁾ w tej liczbie zł. 140.751.— materiały budowlane + z l. 43.456.— znaki ubezpieczeniowe + z l. 200.000.— pożyczki dla działów ubezpieczeń od gradobicia i żywego inwentarza + z l. 2.235.— zaliczka dla działu ubezpieczeń żywego inwentarza + z l. 1.608.980.— pożyczki z fundusów na akcje zapobiegawczą + z l. 87.942.— sumy przechodnie; ¹⁷⁾ w tej liczbie zł. 476.565.— weksle; ¹⁸⁾ z l. 989.— sumy przechodnie; ¹⁹⁾ w tej liczbie zł. 10.558.— znaczki ubezpieczeniowe + z l. 65.895.— weksle + z l. 1.943.— należności wątpliwe + z l. 3.903.— sumy przechodnie.

Tablica 3.

Bilans przy końcu

Bilan à la fin

Stan bierny

(w złotych —

№	Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>		2	3	4	5	6	7	8	9
	Nazwa <i>Nom</i>									
			Kapitał zakładowy względnie stan pozycyjny (całkowicie wpłacony) <i>Capital social resp. emplacements (versé)</i>	Fundusz organizacyjny <i>Fonds d'organisation</i>	Kapitał zapasowy <i>Reserve additionnelle</i>	inne kapitały zasobowe <i>Reserves spéciales</i>	Fundusz dywidendowy ubezpieczających <i>Fonds des bénéficiaires des assurances (participatifs)</i>	Reserwa składkowa na udział w interesie zakładu <i>Réserves de primes pour stipules au profit de l'entreprise d'assurances bénéficiaires</i>	Reserwa na pokrycie nieuregulowanych na udział w interesie zakładu <i>Réserves pour stipules à valoir (interassurés bénéficiaires)</i>	Reserwa składkowa na ubezpieczenie majątku do reorganizacji zakładu <i>Réserves de primes relatives aux réorganisations des assurances</i>
R. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>										
1	„Europa”		250.000	13.800	2.075	17.192	16.000	112.839	—	714.666
2	Europejskie Tow. Ubezpieczeń		300.000	—	15.000	—	—	28.341	2.313	—
3	„Lechia” ^{*)}		150.000	—	4.465	—	—	304.077	58.292	108.599
4	„Mazovia” ^{*)}		250.000	—	100	26.377	—	7.617	14.890	—
5	„Omniun i Wilja”		500.000	1.500	35.141	11.406	—	203.676	92.862	131.185
6	„Orzeł”		600.000	—	—	—	—	128.443	60.631	605.835
7	„Patria”		100.000	—	11.115	91.000	—	498.560	150.968	231.867
8	„Piast”		1.000.000	—	—	26.188	—	492.358	198.575	1.280.708
9	„Polonia”		600.000	—	—	—	—	746.088	224.699	685.886
10	„Port”		600.000	—	110	78.339	—	161.062	38.606	925.289
11	Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpiec.		1.000.000	—	2.031	62.996	—	618.713	204.778	—
12	„Przeznaczenie”		618.750	—	—	28.905	—	755.316	76.508	580.316
13	„Przyszłość”		500.000	—	25.166	—	—	115.837	8.140	760.350
14	„Silesia”		500.000	—	6.000	20.230	—	58.754	129.704	359.152
15	„Vesta” Tow. (Aspek. i Reasek.) ^{*)}		4.000	417	921	2.422	717	254.882	46.176	—
16	„Vistula”		250.000	—	10.555	—	—	572.674	56.492	—
17	„Vita”		500	—	1.376	—	—	403.157	59.044	618.843
18	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń		3.000.000	—	1.500.000	1.133.892	—	5.022.666	1.533.047	1.557.851
19	„Warta”		250.000	—	17.592	13.979	—	1.161.499	257.147	568.340
20	„Zjednoczenie” ^{*)}		115.669	—	—	88.691	—	127.885	47.451	—
	20 zakł. akcyjnych		10 588 919	15 717	1 631 647	1 601 617	16 717	11 774 394	3 260 323	9 128 889

(UWAGI. *) w likwidacji; ¹⁾ sumy przechodnie; ²⁾ kapitał zakładowy podniesiono do wysokości zł. 250.000.— (wyciąg z rejestru handlowego z dnia 21 marca 1927 roku); ³⁾ w tej liczbie zł. 4.907.— sumy przechodnie + zł. 225.— niepodniesiona dywidenda; ⁴⁾ niepodniesiona dywidenda; ⁵⁾ kapitał zakładowy podniesiono do wysokości zł. 500.000.— (wyciąg z rejestru handlowego z dnia 25 listopada 1927 r.); ⁶⁾ w tej liczbie zł. 11.492.— sumy przechodnie + zł. 1.400.— niepodniesiona dywidenda; ⁷⁾ w tej liczbie zł. 14.700.— należności do uregulowania za okres sprawozdawczy + zł. 10.— niepodniesiona dywidenda; ⁸⁾ kapitał zakładowy podniesiono do wysokości zł. 1.050.000.—; ⁹⁾ w tej liczbie zł. 59.808.— należności do uregulowania w roku 1926 + zł. 1.— niepodniesiona dywidenda + zł. 56.680.— gwarancje wydane; ¹⁰⁾ kapitał zakładowy podniesiono do wysokości zł. 1.237.500.— (wyciąg z rejestru handlowego z dnia 22 września 1927 roku); ¹¹⁾ w tej liczbie zł. 33.201.— fundusz na koszty przerachowania + zł. 1.016.— fundusz im. St. Rotwanda + zł. 845.— fundusz im. Dr. K. Dobrskiego + zł. 81.606.— należności do uregulowania

roku 1926.

de l'exercice 1926.

— Passif.

en zlotys).

Tablica 3.

08	11	02	10	14	15	16	17	18	19	20	26
Składki przewidziane Cantonnais relatives à l'habitation des primes	Inne rezerwy Réserve diverse	Wierzyciele Créditeurs		Obciążenia hipoteczne Créances hypothécaires (sur immeubles appartenant à l'Etat)	Opłaty i podatki Charges et impôts	Kaucje Caution- nements	Fundusze emerytalne i prze- znaczone na procenty i zaliczki Fonds de retraite et de prévoyance de personnel	Inne pasywa Divers	Zysk Bénéfice	Razem Total	%
		Zakłady ubezpieczeń Institutions d'assurance	Inni Divers								
68 414	—	19 072	1 623	140 248	17 819	2 225	—	34 474	64 320	1 494 760	1
—	—	406	9 083	—	1 848	2 000	—	—	64 439	429 430	2
—	—	232 067	10 521	—	—	—	—	5 132	—	873 123	3
—	—	45 012	20 064	—	1 831	14 000	—	21 328	—	408 919	4
—	—	47 109	136 573	—	23 944	9 000	1 836	9	4 715	1 198 956	5
—	—	539 426	22 406	404 100	79 113	300	—	—	—	2 440 294	6
—	54	303 874	3 150	—	1 100	2 750	—	12 892	103 765	1 511 695	7
—	—	826 134	26 235	40 500	14 145	4 500	—	14 710	—	3 984 053	8
—	—	1 014 488	165 650	10 866	147 662	11 250	18 906	116 489	6 233	3 768 217	9
—	—	906 591	7 554	25 075	81 426	500	11 954	—	—	2 866 729	10
—	—	433 657	36 164	263 796	75 364	—	—	—	119 369	2 616 308	11
—	1 215 534	763 848	681 790	215 915	17 039	7 818	—	230 450	—	5 212 209	12
—	—	490 298	67 940	135 000	6 492	19 500	—	620 050	20 347	2 771 110	13
—	—	183 918	10 340	—	36 555	—	—	—	5 866	1 315 589	14
—	—	144 181	3 243	—	—	—	—	—	6 431	463 390	15
—	—	13 636	15 317	12 829	9 620	—	—	—	2 287	942 820	16
—	—	266 715	—	—	5 430	—	—	—	—	1 433 767	17
—	—	1 506 312	304 470	1 241 287	110 700	94 513	42 248	76 702	176 212	17 229 738	18
—	—	159 295	10 613	17 341	—	—	—	6 549	5 769	2 501 606	19
—	—	81 666	461 401	64 543	11 410	—	—	42	—	998 766	20
68 414	1 215 608	8 083 566	2 019 157	2 591 500	643 347	168 356	76 944	1 138 718	629 996	54 653 829	

w roku sprawozdawczym + zł. 107.000.— otwarte kredyty + zł. 5.158.— zadatki + zł. 1.624.— kaucje ajenłów w gotówce;
¹⁾ kapitał zakładowy podniesiono do wysokości zł. 1.000.000.— (wyciąg z rejestru handlowego z dnia 9 marca 1928 r.);
²⁾ w tej liczbie zł. 610.050.— Tow. „New-York” za zdeponowane papiery wartościowe + zł. 10.000.— akcepty gwarancyjne
złożone do Rady Zrzeszenia; ³⁾ kapitał zakładowy podniesiono do wysokości zł. 501.000.— (wyciąg z rejestru handlowego
z dnia 26 stycznia 1928 r.); ⁴⁾ w tej liczbie zł. 66.811.— kwity premowe wystawione w roku 1926 na rok 1927 +
+ zł. 1.000.— depozyt na pokrycie podatku spadkowego + zł. 8.011.— wydatki do uregulowania w roku spr-
awozdawczym + zł. 890.— zadatki; ⁵⁾ w tej liczbie zł. 4.111.— zwroty ubezpieczeń od gradobicia + zł. 1.311.—
administracja domów + zł. 1.— zwrot funduszu organizacyjnego + zł. 1.117.— niepodniesiona dywidenda; ⁶⁾ nie-
podniesiona dywidenda.

Tablica 4.

Bilans przy końcu

Bilan à la fin

Stan bienny

(w złotych)

№	Nazwa Nom	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
											Zakłady ubezpieczeń Institutions d'assurances
B. Zakłady wzajemne (większe). <i>Sociétés mutuelles (majeurs).</i>											
21	„Białostockie”	—	—	—	163.127	1.000	—	—	1.042	11.685	10.804
22	„Dniester”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) dział ubez. od ognia	—	—	—	442.155	1.207.217	—	—	432.370	19.487	—
	b) „ „ kradzieży	30.000	—	—	106	—	—	—	326	—	—
23	„Fermakon”	9.431	—	—	9.131	28	—	—	2.875	—	—
24	„Karpalia”	20.000	—	—	776	6.000	—	—	13.529	—	42.979
25	„Krekowskie”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) dział ubez. na życie	—	—	—	75.860	31.142	—	—	1.046.671	10.825	—
	b) „ „ od ognia	—	—	—	1.955.143	891.295	—	—	1.037.731	297.122	—
	c) „ „ kradzieży	—	—	—	21.647	500	—	—	30.526	11.612	—
	d) „ „ gradobicia	—	—	—	231.173	91.115	—	—	—	—	—
	e) „ „ wyp. i odp. pr.	—	—	—	23.814	—	—	—	—	14.269	—
	f) „ „ „auto-casco”	—	—	—	10.622	—	—	—	10.767	5.464	—
26	„Snop”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) dział ubez. od ognia	—	—	—	976.512	117.838	—	—	196.208	50.830	25.288
	b) „ gradobicia	—	—	—	2.184	19.796	—	—	—	—	—
	Tow. Wzaj. Ubezp. Cukrowni	—	—	—	60.854	670	—	—	30.913	211	—
27	„Vesta” Bank Wzaj. Ubezpieczeń	27.144	—	—	15.383	169.288	—	—	1.285.650	707.078	—
28	„Vesta” Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	50.000	—	—	3.693	855.949	—	—	434.574	373.531	—
29	Warszawskie Tow. Wzaj. Ub. Szyb.	—	—	—	3.905	9.399	—	—	12.033	4.736	—
30	„Wisła”*)	—	—	—	5.185	5.032	—	—	9.602	7.689	—
31	Związek Ub. Przemysłowców Pol.	159.604	—	—	6.241	37.574	—	—	390.597	179.156	—
32	12 zakł. wzaj. (większych)	296.179	—	—	4.007.511	3.443.843	—	—	4.968.631	1.693.756	80.071
C. Zakłady publiczne. <i>Sociétés publiques.</i>											
33	Krajowa Kasa Ubezp. Strażaków	—	—	—	5.242	—	—	—	26.297	—	—
34	Krajowa Kasa Ubezp. Koni	—	—	—	7.891	—	—	—	—	—	—
35	Krajowe Ubezpieczenie na Życie	23.645	—	—	—	—	—	—	220.100	—	—
36	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) dział ubez. od ognia	—	—	—	4.106.892	—	—	—	—	977.530	—
	b) „ „ gradobicia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	Polska Dyrekcja Ubezp. Wzaj.:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) dział przym. ub. od ognia	—	—	—	7.871.812	6.675.564	1.500.876	—	24.029	2.399.351	1.553
	b) „ dobrow. „ ub. od ognia	—	—	—	116.866	122.348	—	—	1.369.045	226.596	622.386
	c) „ ubez. od gradobicia	100.000	—	—	62.673	—	—	—	—	—	—
	d) „ „ pośr. żyw. inwent.	100.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38	Pomorskie Stow. Ubezpieczeń	—	—	—	26.685	12.107	—	—	26.063	329.631	—
39	Wzajemne Ubezp. m. st. Warszawy	—	—	—	—	676.256	—	—	16.408	39.560	20.203
	7 zakł. publicznych	223.645	—	—	12.198.061	7.486.275	1.500.876	—	1.681.942	3.972.688	644.142
	12 „ wzaj. (większych)	296.179	—	—	4.007.511	3.443.843	—	—	4.968.631	1.693.756	80.071
	20 „ akcyjnych	10.588.919	15.717	—	1.631.647	1.601.617	16.717	11.774.394	3.260.323	9.128.889	—
	39 „ razem	11.108.743	15.717	—	17.837.219	12.531.735	1.517.593	—	18.424.967	8.926.767	9.853.102

UWAGI: *) w likwidacji; *) w tej liczbie zł. 101.360.— fundusze na specjalne cele + zł. 5.600.— odsetki zgóry pobrane; *) fundusze na specjalne cele; *) w tej liczbie zł. 2.257.— niepodniesione zwroty ubezpieczających + zł. 2.467.— niewypłacone odszkodowania; *) w tej liczbie zł. 5.437.— niepodniesione zwroty + 9.087.— różni; *) niepodniesione zwroty; *) do datek na straż ogniową; *) w tej liczbie zł. 4.254.460.— fundusz na pożyczki ulgowe i zasiłki + zł. 1.125.170.—

roku 1926.

de l'exercice 1926.

— Passif.

en zlotys).

Tablica 4.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Składki pieniężne Cotisations relatives à l'assurance des pertes	Inne rezerwy Reserves diverses	Wierzyciele Créditeurs		Odkroczenia hipoteczne Créances hypothécaires sans immatériel appartenant à l'emprunteur	Opłaty i podatki Charges et impôts	Kaucje Caution- nements	Fundusze emerytalne i inne zobowiązania pracownikom zakładu Fonds de retraite et de prévoyance du personnel	Inne pasywa Divers	Zysk Bénéfice	Razem Total	№
		Zakłady ubezpieczeń Instituts d'assurances	Inni Divers								
—	—	911	23 219	—	223	—	—	—	—	212.011	21
—	—	14.060	6.614	—	—	59.908	211.213	1) 106.960	1.735	2.501.719	22
—	—	648	93	—	—	—	—	—	126	31.299	23
—	—	9.007	1.128	—	70	—	—	—	12.258	34.921	24
—	—	—	1.045	—	—	—	—	—	97	93.433	25
262.411	2.657.918	548.413	325.370	3.896	32.986	—	55.925	—	3.335	5.054.753	26
—	—	1.493.288	3.891.464	41.760	56.414	—	1.137.869	2) 94.864	—	10.896.950	27
—	—	45.230	17.631	—	—	—	—	—	2.960	130.106	28
—	—	72.795	300.536	—	—	—	—	3) 4.724	1.689	702.032	29
—	—	136.023	72.677	—	—	—	—	—	4.943	286.943	30
—	—	24.286	20.238	—	—	—	—	—	4.181	75.558	31
—	—	795.339	285.628	39.351	35.413	48.000	57.689	4) 14.524	—	2.643.680	32
—	—	2.817	178.771	—	34.196	7.333	—	—	—	245.097	27
—	—	336.341	16.510	—	12.720	80.864	—	5) 423.369	556.428	1.519.380	28
981.239	8 292	744.628	248.176	409.015	65.627	4.344	3.554	—	68.505	4.737.923	29
—	—	871.755	456.477	7.655	133.020	624	—	—	42.181	3.229.459	30
—	—	—	21.417	—	785	—	—	—	—	52.275	31
—	—	299.192	143.761	—	—	60.000	3.925	—	—	534.386	32
—	—	1.261.815	94.777	—	6.757	10.000	14.906	6) 4.935	—	2.166.362	33
1 243.650	2.666.210	6.659.048	6.105.532	501.677	378.211	271.073	1.485.081	649.376	698.438	35.148.287	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31.539	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	5.281	13.172	34
—	27.946	155.638	25.378	—	—	—	—	—	27.786	480.553	35
—	—	92.412	174.454	—	—	1.600	—	—	2.086.354	7.439.242	36
—	—	32.653	215.000	—	—	—	—	—	182.837	430.490	37
—	—	3.708	174.464	869.350	714.096	47.583	4.403.054	7) 5.517.345	11.873.988	42.076.773	38
—	—	1.032.120	355.700	—	71.606	—	—	8) 95.330	—	4.011.997	39
—	—	21.321	22.069	—	10.006	—	—	—	34.847	290.916	
—	—	25	2.285	—	—	—	—	—	—	102.310	
—	—	34.874	209.766	—	49.669	—	—	9) 87.693	251.138	1.027.626	
—	—	63.115	—	—	111	—	—	—	481.227	1.296.900	
—	27.946	1.435.926	1.179.116	869.350	845.488	49.183	4.403.054	5 700 368	14 943 458	57.161.518	
1.243.650	2.666.210	6.659.048	6.105.532	501.677	378.211	271.073	1.485.081	649.376	698.438	35.148.287	
68.414	1.215.608	8.083.566	2.019.157	2.591.500	643.347	168.356	76.944	1.138.718	629.996	54.653.829	
1.312.064	3.909.764	16.178.540	9.303.805	3.962.527	1.867.046	488.612	5.965.079	7.488.462	16.271.892	146.963.634	

nieuregulowane wynagrodzenie za inkaso i prowizję + zł. 91.830.— nieuregulowane koszty administracji + zł. 45.855.—
 różnie: 7) w tej liczbie zł. 23.323.— fundusz na pożyczki i zasiłki + zł. 69.539.— nieuregulowane wynagrodzenie za inkaso +
 +zł. 2.468 — różnie; 8) w tej liczbie zł. 25.923.— weksle w dyskoncie + zł. 61.770.— sumy przechodnie.

Tablica 5.

Rachunek wpływów i wydatków

Compte de profits et pertes dans

(w złotych —

Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurance</i>		W P Ł Y W Y — R E C E T T E S							
№	Nazwa <i>Nom</i>	Kwota wkładów w formie gotówki Przebieg i przekazywana składka <i>Montant de cotisations en espèces et de la prime en espèces (transmission en espèces)</i>	Kwota wkładów w formie papieru na konto wójt parafianego na celach celnych <i>Montant de cotisations en espèces sur compte de la prime en espèces à l'usage des douanes (transmission en espèces)</i>	Zbiór składek <i>Pôles</i>		Proceda za ubezpieczenia ofiarne do reasekuracji <i>Commission sur affaires réassurées</i>	Udział reasekuratorów w wy- pisanym odliczeniach <i>Part des réassureurs dans les sinistres réglés</i>	Procenty od rezerwy składek <i>Intérêt sur réserves de primes</i>	Inne wpływy *) <i>Revenus divers</i>
				Ubezpieczenia własne <i>Affaires directes</i>	Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji <i>Affaires cédées en réassurance</i>				
R. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>									
1	„Europa”	80.101	—	1.168.438	—	572.060	27.130	—	25.126
2	„Piast”	51.910	508	544.115	3.737	172.038	37.757	1.458	10.899
3	„Przezorność”	1) 296.246	6.393	651.377	45.374	26.906	52.592	—	1) 194.953
4	„Przyszłość”	47.451	4.230	1.292.766	9.412	684.755	47.904	—	1) 286.874
5	„Vita”	185.999	17.690	658.657	23.202	—	93.123	—	10.625
	5 zakł. akcyjnych	661.707	28.911	4.325.353	81.725	1.455.759	258.506	3.459	528.477
B. Zakłady wzajemne (większe). <i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>									
6	„Karpatia”	8.877	—	12.147	14.548	1.457	2.411	1.327	1) 14.828
7	Krakowskie Tow. Wz. Ubezpieczeń	830.085	4.994	1.709.448	4.825	442.806	494.974	—	34.756
8	„Vesta” Bank Wzaj. Ubezpieczeń .	1.465.073	297.700	1.548.260	159.448	47.295	59.480	—	7.166
	3 zakł. wzaj. (większe).	2.304.035	262.703	3.269.855	178.821	491.588	556.865	1.327	56.750
C. Zakłady publiczne. <i>Sociétés publiques.</i>									
9	Krajowe Ubezpieczenie na życie .	161.382	—	180.350	1.679	40.258	1.000	—	573
	1 zakł. publiczny	161.382	—	180.350	1.679	40.258	1.000	—	573
	3 „ wzaj. (większe)	2.304.035	262.703	3.269.855	178.821	491.588	556.865	1.327	56.750
	5 „ akcyjnych	661.707	28.911	4.325.353	81.725	1.455.759	258.506	3.459	528.477
	9 „ razem	3.127.124	291.614	7.775.558	262.225	1.907.605	816.371	4.786	505.800

UWAGI: *) Polisowe, manipulacyjne, wpisowe i t. p.; 1) w tem różnica kursu zł. 12.317.—; 2) w tem zł. 184.171.— odpisane z funduszu przerachowania za polisy uregulowane + zł. 10.782.— opłaty polisowe; 3) w tej liczbie zł. 25.063.— opłaty polisowe + zł. 214.400.— udział reasekuratorów w kosztach administracji + zł. 23.502.— dochody z kuponów i odsetek + zł. 15.633.— zysk na różnicy kursu + zł. 4.234.— rezerwa podatkowa + zł. 3.992.— udział reasekuratorów w spisanych wątpliwych należnościach; 4) w tem zł. 653.— opłaty polisowe + zł. 14.175.— zwrot za odnagłe ruchomości biurowe.

w dziale ubezpieczeń na życie za r. 1926.

Tablica 5.

les assurances sur la vie 1926.

en millions,

11		W Y D A T K I — D É P E N S E S																			21	
Ściana Parte	Razem Total	Ochodzenia ubezpieczeń (Revenues à déduire des assurances) Soudokle zaliczki (à déduire de la part des versements)	Składki od ubezpieczeń odłożonych do reinkasacji (Primes pour réassurances différées)	Provizja wypłacona (Commissions)		Koszty administracji (Frais d'administration)	Bieżące na pokrycie ubezpieczeń (Revenues pour couvrir les sinistres) Przebiegające w czasie (à déduire de la part des versements)	Bieżące na pokrycie ubezpieczeń (Revenues pour couvrir les sinistres) Przebiegające w czasie (à déduire de la part des versements)	Inne wydatki (Frais divers)	Zysk (Bénéfice)	Razem (Total)	No										
				od ubezpieczeń własnych (sur affaires directes)	od ubezpieczeń przeliczonych do reinkasacji (sur affaires acceptées en réassurance)																	
—	1,672,855	38,034	799,303	526,313	—	302,668	—	161,252	23,886	1,399	1,672,855	1										
—	804,513	40,224	467,544	112,584	211	117,934	—	70,744	14,922	824,513	2											
167,461	1,441,302	127,675	196,609	133,225	3,543	292,456	10,795	612,000	64,919	—	1,441,302	3										
12,144	2,385,536	55,984	1,117,680	705,124	7,239	260,001	417	108,444	42,747	—	2,385,536	4										
136,101	1,137,397	125,810	201,454	136,792	739	217,245	33,530	370,377	51,450	—	1,137,397	5										
317,706	7,661,603	387,627	2,782,890	1,694,038	11,732	1,198,304	44,742	1,342,947	183,002	16,321	7,661,603											
—	55,625	2,771	18,423	1,767	—	18,504	—	13,529	529	97	55,625	6										
211,510	3,733,398	530,191	791,663	729,229	—	402,407	10,676	1,309,092	—	—	3,733,398	7										
143,860	3,688,291	148,322	505,919	371,606	22,533	388,716	397,492	1,853,703	—	—	3,688,291	8										
355,370	7,477,314	681,284	1,276,005	1,102,602	22,533	809,632	408,318	3,176,314	529	97	7,477,314											
—	385,242	4,213	153,803	8,628	306	23,379	—	177,407	578	16,848	385,242	9										
—	385,242	4,213	153,803	8,628	386	23,379	—	177,407	578	16,848	385,242											
355,370	7,477,314	681,284	1,276,005	1,102,602	22,533	809,632	408,318	3,176,314	529	97	7,477,314											
317,706	7,661,603	387,627	2,782,890	1,694,038	11,732	1,198,304	44,742	1,342,947	183,002	16,321	7,661,603											
673,076	15,524,159	1,073,124	4,212,698	2,805,268	34,651	2,031,315	453,060	4,696,668	184,109	33,266	15,524,159											

Tablica 6.

Rachunek wpływów i wydatków w dziale

Compte de profits et pertes dans les

(w złotych —

№	Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>	1	2	3	W P Ł Y W Y —				R E C E T Y			
					Zbiór składek <i>Primes</i>				Przebieg rezerwy <i>Primes</i>			
					Ubezpieczenia własne <i>Assurances directes</i>	Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji <i>Assurances acceptées de réassurance</i>	Prowizja za ubezpieczenia oddane do reasekuracji <i>Commission sur affaires assurées</i>	Udział reasekuratorów w wy- pianym przychodzie <i>Part des assureurs dans les résultats nets</i>	Przebieg rezerwy aktywnych <i>Induits des réserves de primes</i>	Przebieg rezerwy pasywnych <i>Recettes diverses</i>		
A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>												
1	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	54	—	815	—	—	—	160	—	—	—	—
2	„Patria”	15.516	4.232	257.220	—	—	94.632	21.075	—	—	—	54.897
3	„Piast”	2.659	1.462	23.118	—	—	5.449	3.528	—	—	—	3.655
4	„Port”	4.461	8.799	89.300	—	—	38.264	39.969	178	—	—	7.071
5	Poznańsko-Warszawski Bank Ub. „Przeźorność”	37.553	500	214.076	—	—	25.317	4.279	—	—	—	390
6	„Silesia”	22.823	—	17.883	—	65.376	6.867	1.835	—	—	—	2.222
7	„Vita”	690	198	31.664	—	—	10.801	6.673	—	—	—	5.448
8	„Zjednoczenie”	23.519	25.150	65.598	—	87.541	18.891	3.789	—	—	—	6.189
9	9 zakł. akcyjnych	107.275	40.341	701.284	—	152.917	200.909	81.308	—	311	—	79.872
B. Zakłady wzajemne (większe). <i>Sociétés mutuelles (majores).</i>												
10	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	2.203	583	62.260	—	—	26.209	20.985	—	5.638	—	8.104
11	„Vesta” Bank Wzaj. Ubezpieczeń 2 zakł. wzaj. (większe).	80.304	78.184	495.234	—	—	73.631	106.346	—	112.813	—	37.123
		82.507	78.767	558.494	—	99.840	127.331	118.451	—	—	—	45.227
C. Zakłady publiczne. <i>Sociétés publiques.</i>												
12	Krajowa Kasa Ubezp. Strażaków 1 zakł. publiczny	—	—	1.977	—	—	—	—	—	—	—	7.074
	2 „ wzaj. (większe) 9 „ akcyjnych	82.507	78.767	558.494	—	99.840	127.331	118.451	—	—	—	45.227
	12 „ razem	107.275	40.341	701.284	—	152.917	200.909	81.308	—	311	—	79.872
		189.782	119.108	1.261.755	—	252.757	328.240	199.759	—	311	—	132.173

Tablica 7.

Rachunek wpływów i wydatków w dziale ubezpie

Compte de profits et pertes dans les assu

(w złotych —

A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>												
1	„Patria”	53.108	22.109	354.653	—	—	—	105.683	—	37.041	—	91.047
2	„Piast”	1.363	—	46.063	—	15.614	—	9.354	—	330	—	9.591
3	„Polonia”	6.808	4.320	33.599	—	—	—	7.732	—	847	—	5.500
4	„Port”	9.527	—	116.305	—	—	—	44.473	—	10.351	381	14.761
5	Poznańsko-Warszawski Bank Ub. „Silesia”	57.067	11.829	305.606	—	—	—	18.794	—	9.041	—	589
6	6 zakł. akcyjnych	495	—	37.259	—	—	—	11.863	—	6.992	—	6.955
		128.068	38.258	894.485	—	15.614	—	197.899	—	64.602	381	128.443
B. Zakłady wzajemne (większe). <i>Sociétés mutuelles (majores).</i>												
7	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	5.334	1.412	150.739	—	—	63.457	50.808	—	13.651	—	19.691
8	„Vesta” Bank Wzaj. Ubezpieczeń 2 zakł. wzaj. (większe) 5 „ akcyjnych	144.134	113.935	789.607	—	—	125.229	94.499	—	25.573	—	38.629
	7 „ razem	149.468	115.347	940.346	—	—	188.686	145.307	—	39.224	—	58.320
		128.368	38.258	894.485	—	15.614	197.899	64.602	—	381	—	128.443
		277.836	153.605	1.834.831	—	204.300	343.206	103.826	—	381	—	186.763

UWAGI: *) Polisowe, manipulacyjne, wpisowe i t. p.

ubezpieczeń od wypadków za rok 1926.

Tablica 6.

assurances contre les accidents 1926.

en zlotys).

10		11		W Y D A T K I — D E P E N S E S										21	
Strata Parte	Rezerwa Total	Ochodzenie wypłaconych i ustalonych odroczonek Stosunek tego do sumy do dnia dotychczasowej	Składki od ubezpieczonych odda- nych do reasurancji Primes pour réassurances cédées	Prowizja wypłacona Commission			Koszty administracyjne Frais d'administration	Różnica na uwolnieniu na limitach rezerwy Różnica plus ou moins de la ré- serve (plus ou moins de la ré- serve)	Różnica na zmianie zakładniczych Różnica de prime sur la somme en à la fin de l'exercice (plus ou moins de la fin de l'exercice)	Inne wydatki Frais divers	Zysk Bénéfice	Rezerwa Total	Neto		
				od ubezpieczonych odda- nych do reasurancji sur offres directes	od ubezpieczonych przy- jętych do reasurancji sur offres acceptées et réassurances	—									
—	1 416	200	652	143	—	—	324	—	54	—	43	1 416	1		
—	447 572	31 391	216 661	56 593	—	—	88 615	5 542	16 332	—	32 438	447 572	2		
—	40 004	7 226	15 256	6 475	—	—	5 042	2 210	3 380	—	415	40 004	3		
—	188 042	47 476	80 884	21 119	—	—	30 536	686	4 482	—	2 859	188 042	4		
—	282 115	23 158	82 288	41 556	—	—	68 119	6 734	56 669	—	3 591	282 115	5		
1 244	118 250	20 723	13 997	5 320	31 218	—	1 209	17 164	27 939	—	—	118 250	6		
—	55 474	7 385	31 341	7 810	—	—	5 524	250	130	—	3 034	55 474	7		
—	230 677	40 065	47 541	21 117	37 526	—	22 080	25 513	32 780	—	4 055	230 677	8		
104	2 015	—	668	492	—	—	102	—	753	—	—	2 015	9		
1 348	1 365 565	177 624	489 288	160 625	68 744	222 231	58 099	142 519	—	—	46 435	1 365 565			
—	125 982	7 664	65 229	12 199	7 348	14 295	4 171	9 709	—	—	5 367	125 982	10		
6 522	991 157	267 668	265 828	123 054	41 985	140 415	47 516	104 691	—	—	—	991 157	11		
6 522	1 117 139	275 332	331 057	135 253	49 333	154 710	51 687	114 400	—	—	5 367	1 117 139			
22 790	31 841	4 937	—	—	—	608	—	26 296	—	—	—	31 841	12		
22 790	31 841	4 937	—	—	—	608	—	26 296	—	—	—	31 841			
6 522	1 117 139	275 332	331 057	135 253	49 333	154 710	51 687	114 400	—	—	5 367	1 117 139			
1 348	1 365 565	177 624	489 288	160 625	68 744	222 231	58 099	142 519	—	—	46 435	1 365 565			
30 660	2 514 545	457 893	620 345	295 878	118 077	377 549	109 786	283 215	—	—	51 802	2 514 545			

czeń od odpowiedzialności prawnej za rok 1926.

Tablica 7.

rances contre la responsabilité civile 1926.

en zlotys).

—	663 641	52 137	246 950	79 622	—	122 185	21 215	43 436	—	98 096	663 641	1
3 129	85 444	2 404	32 303	21 761	3 889	7 804	5 540	11 743	—	—	85 444	2
—	58 806	2 245	17 227	11 507	—	11 604	4 320	6 475	—	5 428	58 806	3
—	195 798	12 949	93 045	25 843	—	39 785	6 337	9 744	—	8 095	195 798	4
—	403 926	23 431	63 526	48 062	—	97 562	28 829	104 606	—	37 910	403 926	5
—	63 564	7 575	34 137	8 839	—	6 518	180	990	—	5 325	63 564	6
3 129	1 471 179	100 741	487 188	195 634	3 889	285 458	66 421	176 994	—	154 854	1 471 179	
—	305 092	18 556	157 930	29 535	17 791	34 610	10 098	23 507	—	13 065	305 092	7
—	1 331 606	173 650	236 267	41 081	61 715	225 564	136 623	209 331	—	247 375	1 331 606	8
3 129	1 636 698	192 206	394 197	70 616	79 506	260 174	146 721	232 838	—	260 440	1 636 698	
3 129	1 471 179	100 741	487 188	195 634	3 889	285 458	66 421	176 994	—	154 854	1 471 179	
3 129	3 107 877	292 947	881 385	266 250	83 395	545 632	213 142	409 832	—	415 294	3 107 877	

Tablica 8.

Rachunek wpływów i wydatków

Compte de profits et pertes dans

(w złotych —

№	Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>	Nazwa <i>Nom</i>	W P Ł Y W Y — R E C E T E S							
			Rezerwa składki na świadczenia po- zostawione na ostatni rok, licząc z przeliczeniem składki <i>Réserve de primes pour l'exercice en cours à la fin de l'exercice précédent (primes sur- vers débites)</i>	Rezerwa na świadczenia przyszłe na koniec roku obrotowego <i>Reserve pour les sinistres à régler à la fin de l'exercice précédent (provisions diffé- rées)</i>	Zbiór składek <i>Primes</i>		Procedyja na ubezpieczenia olidarne (reasekuracja) <i>Commissio sur affines réassurés</i>	Udział reasekuratorów w wy- płaconych odszkodowaniach <i>Part des réassureurs dans les sinistres réglés</i>	Procenty od rezerwy składek <i>Intérêts sur réserves de primes</i>	inne wpływy *) <i>Revettes diverses</i>
					Ubezpieczenia własne <i>Affines directes</i>	Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji <i>Affines acceptés de réassurance</i>				
A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>										
1	„Mazovia” **)	4.449	18.574	116.086	—	36.732	103.187	—	26.435	
2	„Omnium i Wilja”	106.728	47.183	658.001	147.443	86.186	164.985	—	196.813	
3	„Orzeł”	89.147	30.428	1.684.828	—	378.639	1.018.419	—	313.859	
4	„Płast”	250.237	98.041	1.762.924	291.411	439.597	659.074	12.512	368.718	
5	„Polonia”	562.895	259.789	1.922.960	1.103.182	426.280	1.460.896	11.592	366.238	
6	„Port”	132.633	19.288	2.506.032	38.949	790.790	1.209.541	5.305	391.715	
7	Poznańsko-Warszawski Bank Ub.	190.902	78.373	1.573.979	—	179.195	313.135	—	218.185	
8	„Przeznosność”	51.585	5.934	728.156	—	133.019	185.740	—	137.859	
9	„Przysiosłość”	8.799	3.865	274.245	—	72.215	114.156	—	172.538	
10	„Silesia”	41.532	15.300	1.177.753	—	237.191	481.733	—	235.974	
11	„Wistula”	390.267	11.034	1.439.182	—	329.359	530.925	—	64.944	
12	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń.	4.295.877	1.290.967	4.402.087	10.525.322	1.138.616	2.835.494	—	696.293	
13	„Zjednoczenie” **)	34.739	6.981	386.325	—	43.951	161.689	—	89.906	
13 zakł. akcyjnych			6.159.790	1.885.757	18.632.558	12.106.307	4.291.770	9.238.974	29.409	3.279.477
B. Zakłady wzajemne (większe). <i>Sociétés mutuelles (majores).</i>										
14	Białostockie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	907	3.727	29.570	—	7.426	2.659	—	16.801	
15	„Dniester”	638.811	7.485	344.735	6.288	161.186	96.493	—	18.595	
16	„Farmakon”	2.557	—	34.310	—	9.208	—	—	7.838	
17	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	764.536	343.916	3.048.274	2.060.118	787.983	1.491.630	—	390.341	
18	„Snop”	245.996	54.473	1.912.719	174.785	460.774	816.925	—	300.738	
19	Tow. Wzaj. Ubezpiecz. Cukrowni	20.056	—	1.038.971	—	474.458	255	—	116.434	
20	„Vesta” Tow. Wzaj. Ubezpieczeń.	270.647	365.525	1.790.257	642.676	274.685	431.361	—	287.918	
21	„Wistła” **)	20.115	7.262	69.436	698.124	23.310	12.831	—	8.795	
22	Związek Ub. Przemysłowców Pol.	223.084	43.837	1.287.344	313.821	238.686	173.846	—	207.352	
9 zakł. wzaj. (większych)			2.187.709	826.245	9.525.616	3.895.813	2.437.716	3.026.004	—	1.354.812
C. Zakłady publiczne. <i>Sociétés publiques.</i>										
23	Krajowe Ubezpieczenie Ogólne .	—	779.177	7.457.025	240.726	703.504	1.197.157	—	—	
24	Polska Dyrekcja Ubezpiecz. Wzajemn. dział przymus. ub. od ognia dobrow. „	51.784	2.603.486	32.379.408	—	68.709	312.986	—	2.479.929	
	1.110.082	202.519	4.089.480	—	2.755.207	1.011.335	1.311.363	—	140.070	
25	Pomorskie Stow. Ubezpieczeń . .	35.439	650.180	1.345.914	213.472	102.024	562.389	1.319	273.597	
26	Wzajemne Ubezpiecz. m. st. Warszawy	—	—	1.182.522	—	153.799	28.592	—	1.620	
5 zakł. publicznych			1.197.905	4.235.362	46.454.349	3.210.405	2.039.371	3.417.487	1.319	2.895.216
9 „ wzaj. (większych)			2.187.709	826.245	9.525.616	3.895.813	2.437.716	3.026.004	—	1.354.812
13 „ akcyjnych			6.159.790	1.885.757	18.632.558	12.106.307	4.291.770	9.238.974	29.409	3.279.477
27 „ razem			9.544.804	6.947.364	74.612.523	19.212.525	8.768.857	15.677.465	30.728	7.529.505

UWAGI. *) Polisowe, manipulacyjne, wstępne i t. p.; **) w likwidacji.

w dziale ubezpieczeń od ognia za r. 1926.

Tablica 8.

les assurances contre l'incendie 1926.

en zlotys).

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21			
W Y D A T K I — D É P E N S E S														
Stość Parts	Razem Total	Dochody z ubezpieczeń (Revenus à caractère réassurantiel) Stość w zlotych (en compte de part des réassurateurs)		Składki od ubezpieczeń odda- nych do reasekuracji Primes pour réassurances cédées		Prowizja wypłacona Commissions		Koszty administracyjne Frais d'administration		Inne wydatki Frais divers		Zysk Bénéfice	Razem Total	№
		od ubezpieczeń własnych sur affaires directes	od ubezpieczeń przyje- tych do reasekuracji sur affaires acceptées en réassurance	od ubezpieczeń własnych sur affaires directes	od ubezpieczeń przyje- tych do reasekuracji sur affaires acceptées en réassurance	od ubezpieczeń własnych sur affaires directes	od ubezpieczeń przyje- tych do reasekuracji sur affaires acceptées en réassurance	od ubezpieczeń własnych sur affaires directes	od ubezpieczeń przyje- tych do reasekuracji sur affaires acceptées en réassurance	od ubezpieczeń własnych sur affaires directes	od ubezpieczeń przyje- tych do reasekuracji sur affaires acceptées en réassurance	od ubezpieczeń własnych sur affaires directes		
76.072	381.535	117.379	100.853	35.195	—	102.220	14.891	7.617	2.380	—	—	—	381.535	1
66.026	1.473.367	406.921	324.525	149.311	44.703	276.775	77.570	193.554	—	—	—	—	1.473.367	2
200.788	3.716.105	1.236.674	1.376.871	402.305	—	532.571	50.192	117.492	—	—	—	—	3.716.105	3
51.995	3.934.512	1.064.651	1.232.355	515.445	97.458	555.007	122.772	346.822	—	—	—	—	3.934.512	4
25.455	6.139.285	2.299.030	1.515.504	370.602	368.435	780.260	175.005	590.685	39.762	—	—	—	6.139.285	5
—	5.094.254	1.341.282	2.211.834	557.786	10.614	798.839	26.835	133.765	—	—	—	13.294	5.094.254	6
—	2.553.765	558.660	655.561	258.435	—	500.840	157.874	394.920	—	—	—	27.475	2.553.765	7
180.000	1.422.293	235.262	477.055	150.514	—	424.636	35.305	99.517	—	—	—	—	1.422.293	8
—	645.816	119.971	259.194	77.350	—	111.872	3.245	5.931	64.352	3.902	—	—	645.816	9
—	2.189.483	552.632	1.042.080	209.744	—	185.604	127.666	54.265	14.036	3.432	—	—	2.189.483	11
141.765	2.907.476	584.161	1.125.251	154.700	—	411.305	56.492	572.674	2.890	—	—	—	2.907.476	11
772.962	25.957.616	9.504.034	3.950.755	820.152	3.981.922	1.457.057	1.419.411	4.824.271	—	—	—	—	25.957.616	12
155.467	879.058	188.133	159.823	82.864	—	308.703	12.403	127.132	—	—	—	—	879.058	13
1.670.535	57.294.577	18.208.792	14.431.668	3.785.413	4.503.132	6.445.697	2.279.696	7.468.651	123.420	48.108	57.294.577			
8.335	69.425	2.954	27.908	5.150	—	17.617	11.684	1.042	3.070	—	—	—	69.425	14
116.304	1.389.897	248.765	91.003	111.487	1.728	411.009	19.487	432.372	74.042	—	—	—	1.389.897	15
—	53.913	693	27.123	—	—	13.223	—	2.874	—	—	—	10.000	53.913	16
341.115	9.227.913	2.776.276	2.491.871	549.817	615.288	1.439.808	297.122	1.037.731	—	—	—	—	9.227.913	17
—	3.967.415	1.154.251	1.587.551	355.950	59.250	524.552	50.890	196.208	—	—	—	—	3.967.415	18
—	1.620.174	407	931.698	2.882	—	194.594	212	30.913	—	—	—	—	1.620.174	19
161.928	4.224.997	1.373.385	914.257	376.284	177.337	637.507	344.870	401.347	—	—	—	—	4.224.997	20
—	839.893	479.203	45.431	10.695	241.665	14.912	7.689	9.603	—	—	—	—	839.893	21
—	2.467.970	485.913	717.428	287.459	76.532	357.041	154.250	351.999	—	—	—	—	2.467.970	22
627.682	23.881.597	6.521.857	6.834.280	1.699.724	1.191.790	3.600.263	886.204	2.464.087	77.118	606.274	23.881.597			
—	10.377.589	3.642.030	2.443.224	573.036	85.020	1.097.653	977.530	—	374.072	1.185.024	10.377.589			23
—	37.896.302	11.017.220	269.309	1.282.889	—	6.281.448	2.399.351	21.029	1.035.965	15.586.091	37.896.302			24
—	10.621.056	3.474.571	3.169.518	467.631	801.671	1.046.966	226.596	1.369.045	—	65.058	10.621.056			25
—	3.184.334	1.399.334	769.534	37.766	61.548	391.899	280.227	26.065	87.251	140.703	3.184.334			26
—	1.365.533	33.289	404.066	—	—	166.046	15.457	16.408	250.000	481.227	1.365.533			26
—	63.445.814	19.556.444	7.055.651	2.361.324	948.239	8.984.012	3.893.201	1.435.545	1.747.285	17.458.101	63.445.814			
627.682	23.881.597	6.521.857	6.834.280	1.699.724	1.191.790	3.600.263	886.204	2.464.087	77.118	606.274	23.881.597			
1.670.535	57.294.577	18.208.792	14.431.668	3.785.413	4.503.132	6.445.697	2.279.696	7.468.651	123.420	48.108	57.294.577			
2.298.217	144.621.988	44.287.093	28.321.599	7.846.461	6.643.161	19.029.972	7.065.101	11.368.283	1.947.833	18.112.485	144.621.988			

Tablica 9.

Rachunek wpływów i wydatków

Compte de profits et pertes dans

(w złotych —

№	Nazwa Nom	Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>	Zbiór składek <i>Pfands</i>	W P Ł Y W Y — R E C E T E S					
				Ubezpieczenia własne <i>Affaires directes</i>	Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji <i>Affaires acceptées ou réassurées</i>	Prowiza za ubezpieczenia odliczona do reasekuracji <i>Commission sur affaires réassurées</i>	Udział reasekuratorów w wy- płaceniach poprzedzających <i>Part des réassureurs dans les sinistres réglés</i>	Procenty od rezerwy składek <i>Intérêts sur réserves de primes</i>	inne wpływy *) <i>Revenus divers</i>
A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>									
1	„Omnium i Wilja”	7.812	4.781	70.766	—	7.490	12.244	—	11.670
2	„Cizeł”	4.590	1.756	153.192	9 121	48.594	54.726	—	24.714
3	„Piast”	18.265	8.805	143.677	1.749	39.503	76.408	—	29.191
4	„Polonia”	30.158	6.408	225.072	64.107	62.968	116.230	913	39.694
5	„Port”	7.072	3.056	190.607	1.636	72.008	107.410	359	28.442
6	Poznańsko-Warszawski Bank Ub.	15.771	7.000	104.034	—	8.984	14.036	—	12.842
7	„Przeznosć”	8.454	4.823	64.464	9.260	12.603	22.858	—	10.711
8	„Przyszłość”	389	360	22.560	—	3.311	12.492	—	10.701
9	„Silesia”	294	948	96.657	—	26.931	34.394	—	18.927
10	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	53.082	19.545	272.798	66.955	83.505	42.838	—	39.198
10 zakł. akcyjnych		145.887	56.482	1.343.877	153.428	368.170	493.596	1.872	226.090
B. Zakłady wzajemne (większe). <i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>									
11	„Dniester”	—	—	1.056	—	—	—	—	247
12	Krakowskie Tow. Wz. Ubezpieczeń	13.905	10.704	175.815	48.917	55.967	73.109	—	26.142
13	„Vesta” Tow. Wz. Ubezpieczeń	15.206	33.870	111.910	34.138	17.742	18.503	—	16.188
14	Związek Ub. Przemysłowców Pol.	2.492	—	36.933	—	9.512	13.552	—	6.127
4 zakł. wzaj. (większe).		31.603	64.574	325.714	83.055	83.221	105.164	—	48.704
10 „ akcyjnych		145.887	56.482	1.343.877	153.428	368.170	493.596	1.872	226.090
14 „ razem		177.490	121.056	1.669.591	236.483	451.391	598.760	1.872	274.794
C. Zakłady publiczne — Sociétés publiques.									
Zakłady publiczne nie pracowały									

(UWAGA: *) Polisowe, manipulacyjne, wstępne i t. p.

w dziale ubezpieczeń od kradzieży za r. 1926.

Tablica 9.

les assurances contre le vol 1926.

en zlotys).

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
		W Y D A T K I — D E P E N S E S										
Strata Perle	Razem Total	Opis ubezpieczeń (limity i ulżenia reasekuracji) Sondres ogólnie dla komisji do post. dla reasekuracji	Skladki od ubezpieczeń odda- nych do reasekuracji Primes pour réassurance volées	Prowizja wypłconą Commission		Koszty administracji Frais d'administration	Roznica na skutek niewypłacenia na koniec roku na ulżeniu składki Régularité pour annuité à titre de fin de l'exercice (insurances volées)	Różnica między sumą wypłaconą z tytułu ubezpieczenia a sumą Régularité de primes pour annuité au cours de l'exercice (réassurance volées)	Inne wydatki Frais divers	Zysk Bénéfice	Suma Total	Nr
7.413	122.336	27.664	49.135	15.283	—	11.580	10.375	8.299	—	—	122.336	1
3.650	300.383	59.323	138.840	38.319	2.304	48.952	3.322	9.323	—	—	300.383	2
17.550	336.063	118.791	84.942	41.900	600	44.664	21.574	23.592	—	—	336.063	3
36.497	581.830	166.158	181.609	50.894	25.314	93.453	15.262	31.632	17.508	—	581.830	4
—	410.604	119.367	174.769	40.128	74	65.267	2.259	7.239	—	1.461	410.604	5
1.729	164.416	43.463	29.364	18.578	—	33.120	7.761	32.130	—	—	164.416	6
29.837	163.610	35.854	37.687	14.232	4.136	43.343	13.796	14.562	—	—	163.610	7
1.974	53.767	13.704	20.966	5.705	—	7.379	650	640	4.741	—	53.767	8
354	178.495	41.246	89.616	26.242	—	17.014	1.561	2.816	—	—	178.495	9
—	576.922	77.048	216.091	61.122	27.471	51.267	28.140	65.048	—	50.775	576.922	10
99.044	2.888.446	702.618	1.023.021	312.403	59.899	416.039	104.740	195.281	22.249	52.196	2.888.446	
—	1.303	—	648	75	—	22	—	326	106	126	1.303	11
—	404.559	93.130	147.440	36.087	16.684	60.255	11.612	30.526	—	8.825	404.559	12
27.184	294.741	101.890	58.271	23.793	11.948	37.451	28.161	33.227	—	—	294.741	13
—	68.616	18.026	28.952	7.577	—	4.157	3.957	3.192	—	2.755	68.616	14
27.184	769.219	213.046	235.311	67.532	28.632	101.885	43.730	67.271	106	11.706	769.219	
99.044	2.888.446	702.618	1.023.021	312.403	59.899	416.039	104.740	195.281	22.249	52.196	2.888.446	
126.228	3.657.665	915.664	1.258.332	379.935	88.531	517.924	148.470	262.552	22.355	63.902	3.657.665	

w dziale ubezpieczeń od kradzieży.

Tablica 10.

Rachunek wpływów i wydatków w dziale

Compte de profits et pertes dans

(w złotych —

№	Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>	Nazwa <i>Nom</i>	1 Rozwaga składki (w kwocie) wliczone po- przez przeliczenia w składki (w kwocie) <i>Régimes de primes pour risques en cours à la fin de l'exercice, déduction faite des vers. déductifs</i>	2 Rozwaga na składki ubezpieczeniowe na koniec roku poprzedniego z wyjątkiem składki (w kwocie) z tytułu de l'exercice précédent (comptes déductifs)	4 W P Ł Y W Y —				7 R E C E T T E S			
					Zbiór składek <i>Primes</i>				6 Przebieg za ubezpieczenia oddane do reasekuracji <i>Commissions sur affaires réassurées</i>	8 Udział reasekuratorów w wy- płaceniach ubezpieczonych <i>Part des réassureurs dans les sinistres réglés</i>	9 Procenty od rezerwy składek <i>Intérêts sur réserves de primes</i>	10 Inne wpływy *) <i>Revenus divers</i>
					3 Ubezpieczenia własne <i>Affaires directes</i>	4 Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji <i>Affaires assurées sur réassurance</i>	5 —	6				
A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>												
1		„Omnium i Wilja”	1.705	2.226	47.484	—	13.521	25.067	—	10.509		
2		„Orzeł”	1.007	4.510	44.511	25.808	10.518	6.160	—	8.896		
3		„Piast”	8.438	14.056	171.913	—	36.637	47.583	1.436	21.227		
4		„Polonia”	5.155	3.874	250.353	2.258	17.251	61.269	—	41.397		
5		„Port”	1.457	256	63.992	8.317	32.983	5.648	59	7.693		
6		„Przezorność”	—	—	26.006	—	2.644	5.301	—	4.628		
7		„Przyszłość”	1.900	2.092	761.30	—	17.094	12.906	—	36.927		
8		„Silnes”	445	305	33.042	—	7.473	20.561	—	4.261		
9		„Vesta” Tow. Ręsk. i Reasek.	688	9.554	21.029	33.890	1.207	1.287	—	2.581		
10		Warszawskie Tow. Ubezpieczeń 10 zakł. akcyjnych	68.486	35.930	346.035	111.910	20.853	141.474	—	64.163		
			89.281	72.806	1.080.495	182.183	160.181	327.256	1.495	202.222		
B. Zakłady wzajemne (większe). <i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>												
11		Związek (Ub. Przemysłowców Pol. 1 zakł. wzaj. (większy) 10 „ akcyjnych II „ razem	6.291 6.291 89.281 95.572	8.970 8.970 72.806 81.776	235.754 235.754 1.080.495 1.316.249	165.401 165.401 182.183 347.584	19.360 19.360 160.181 179.541	21.917 21.917 327.256 349.173	— — 1.495 1.495	28.392 28.392 202.222 230.614		
C. Zakłady publiczne. — Sociétés publiques.												
Zakłady publiczne nie pracowały												

Tablica 11.

Rachunek wpływów i wydatków w dziale

Compte de profits et pertes dans les assurances

(w złotych —

A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>										
1		Poznańsko-Warszawski Bank Ub.	2.948	409	10.889	—	—	—	—	2.329
		Razem 1 zakł. akcyjny	2.948	409	10.889	—	—	—	—	2.329
B. Zakłady wzajemne (większe) — Sociétés mutuelles (majeures).										
Zakłady wzajemne (większe)										
C. Zakłady publiczne. — Sociétés publiques.										
Zakłady publiczne nie pracowały										

UWAGA. *) Polisowe, manipulacyjne, wstępne i t. p.

ubezpieczeń przewozowych za r. 1926.

Tabela 10.

les assurances contre les risques de transport 1926.

en zlotys).

		WYDATKI — DÉPENSES															
Strata Perte	Kazem Total	Obciążeniach wydatków (do sta- w a ulozonych wydatkach) Charges (y compris le montant de part des reasurances)	Składki od ubezpieczeń oddo- wych do reasekuracji Primes pour réassurance séparée	Prowizja wypłacona Commissions		Koszty administracji Frais d'administration	Rezerwa na szkody niezapłacone na koniec roku na adw. szkody Réserve pour sinistres non payés à la fin de l'exercice (sans sinistres adjuvés)	Inne wydatki Frais divers	Zysk Bénéfice	Kazem Total	No						
				od ubezpieczeń oddo- wych do reasekuracji sur affaires directes	od ubezpieczeń oddo- wych do reasekuracji sur affaires assurantielles												
—	100,512	27,699	38,413	10,169	—	17,527	4,916	1,824	—	25	100,512	1					
—	101,350	15,944	42,072	9,644	4,968	15,605	7,116	1,629	—	4,312	101,350	2					
—	301,290	55,206	119,124	35,422	—	60,557	30,258	6,070	—	11,655	301,290	3					
—	381,557	79,986	154,158	34,083	—	96,166	8,557	6,400	—	2,145	381,557	4					
—	120,405	6,470	62,507	11,112	1,596	31,894	1,608	1,624	—	2,996	120,405	5					
10,424	49,003	10,332	17,536	4,861	—	15,166	—	1,718	—	—	49,003	6					
—	147,049	13,479	69,058	18,036	—	22,975	3,829	321	13,569	1,663	147,049	7					
—	66,090	22,752	30,298	3,755	—	6,297	28	549	—	2,411	66,090	8					
2,243	72,475	34,609	16,015	2,428	1,402	4,849	5,363	7,743	—	—	72,475	9					
—	768,551	270,566	323,613	71,057	19,524	78,763	54,764	59,932	—	10,212	718,551	10					
12,667	2,128,586	542,562	773,683	201,307	27,890	329,849	116,419	87,870	13,589	35,417	2,128,586						
2,443	488,528	150,599	117,911	51,793	14,985	96,387	20,948	35,405	—	—	488,528	11					
2,443	488,528	150,599	117,911	51,793	14,985	96,387	20,948	35,405	—	—	488,528						
12,667	2,128,586	542,562	773,683	201,307	27,890	329,849	116,419	87,870	13,589	35,417	2,128,586						
19,110	2,617,114	693,161	891,594	253,100	42,875	426,736	137,367	123,275	13,589	35,417	2,617,114						

w dziale ubezpieczeń przewozowych.

ubezpieczeń od szkód wodociągowych za r. 1926.

Tabela 11.

contre les dommages causés par les conduites d'eau 1926.

en zlotys).

—	16,575	627	—	2,706	—	3,533	153	4,682	—	4,074	16,575	1
—	16,575	627	—	2,706	—	3,533	153	4,682	—	4,074	16,575	

nie pracowały w dziale ubezpieczeń od szkód wodociągowych.

w dziale ubezpieczeń od szkód wodociągowych.

Tablica 12.

Rachunek wpływów i wydatków w dziale

Compte de profits et pertes dans

(w złotych —

1		2		3		4		5		6		7		8		9		
Zakłady ubezpieczeń						W P Ł Y W Y		—		R E C E Y T E S								
Institutions d'assurances						Zbiór składek		Primes										
№	Nazwa	Rachunek składki w liczbie dni poprzedzających rok ubezpieczeniowy (Résumé de toutes les cotisations à prélever sur l'année d'assurance à la fin de l'exercice antérieur (c'est-à-dire au 31 décembre))		Rachunek na wkłady ubezpieczonych na ostatni rok poprzedzający (Résumé des cotisations à verser à la fin de l'exercice précédent (c'est-à-dire au 31 décembre))		Ubezpieczenia własne		Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji		Prowidza za ubezpieczenia oddane do reasekuracji		Udział reasekuratorów w wypracowanych utrakodowaniach		Procenty od rezerwy składki		Inne wpływy *)		
	Nom					Affaires directes	Affaires acceptées au réassurance	Commission sur affaires réassurées	Part des réassureurs dans les bénéfices réalisés	Intérêts sur réserves de primes	Résultats divers							
A. Zakłady akcyjne.																		
<i>Sociétés anonymes.</i>																		
1	„Orzeł”	—	—	—	—	213.835	—	—	—	52.575	139.545	—	—	—	—	—	50.543	—
2	„Port”	—	—	—	—	16.741	—	—	—	4.405	6.877	—	—	—	—	—	1.667	—
3	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	—	—	34.045	—	743.865	—	—	—	84.444	297.392	—	—	—	—	—	91.415	—
	3 zakł. akcyjne	—	—	34.045	—	974.441	—	—	—	141.424	443.814	—	—	—	—	—	143.625	—
B. Zakłady wzajemne (większe).																		
<i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>																		
4	Krakowskie Tow. Wz. Ubezpieczeń	—	—	—	—	533.032	—	203.711	—	121.968	334.262	—	—	—	—	—	42.838	—
5	„Snop”	—	—	—	—	1.360.852	—	15.570	—	267.074	1.042.489	—	—	—	—	—	197.966	—
6	„Vesta” Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	—	—	602.690	—	2.029.257	—	427.593	—	—	44.950	—	—	—	—	—	176.778	—
	3 zakł. wzaj. (większe)	—	—	602.690	—	3.923.141	—	646.874	—	389.042	1.421.701	—	—	—	—	—	417.582	—
C. Zakłady publiczne.																		
<i>Sociétés publiques.</i>																		
7	Krajowe Ubezpieczenie Ogniove	—	—	704	—	578.934	—	42.498	—	36.936	731.405	—	—	—	—	—	162.244	—
8	Polska Dyrekcja Ub. Wzajemnych	—	—	—	—	914.545	—	201.824	—	85.687	489.360	—	—	—	—	—	264.927	—
	2 zakł. publiczne	—	—	704	—	1.493.479	—	244.322	—	122.623	720.765	—	—	—	—	—	427.171	—
	3 „ wzaj. (większe)	—	—	602.690	—	3.923.141	—	646.874	—	389.042	1.421.701	—	—	—	—	—	417.582	—
	3 „ akcyjne	—	—	34.045	—	974.441	—	—	—	141.424	443.814	—	—	—	—	—	143.625	—
	8 „ razem	—	—	637.439	—	6.391.061	—	891.196	—	653.089	2.586.280	—	—	—	—	—	988.378	—

UWAGI: 1) w tej liczbie zł. 162.870.— opłaty manipulacyjne + zł. 102.057.— udział reasekuratorów w zwrotach 2) zwrotu ubezpieczającym.

Tablica 13.

Rachunek wpływów i wydatków

Compte de profits et pertes dans

(w złotych —

A. Zakłady akcyjne.																		
<i>Sociétés anonymes.</i>																		
1	„Piasł”	1.134	—	—	—	5.852	—	—	—	2.170	4.302	57	—	—	—	—	554	—
	1 zakł. akcyjny	1.134	—	—	—	5.852	—	—	—	2.170	4.302	57	—	—	—	—	554	—
B. Zakłady wzajemne (większe) — Zakłady wzajemne niepracowały.																		
<i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>																		
C. Zakłady publiczne.																		
<i>Sociétés publiques.</i>																		
2	Krajowa Kasa Ubezpieczeń Koni	—	—	—	—	2.866	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.577	—
	1 zakł. akcyjny	—	—	—	—	2.866	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.577	—
	1 „ publiczny	1.134	—	—	—	5.852	—	—	—	2.170	4.302	57	—	—	—	—	554	—
	2 „ razem	1.134	—	—	—	8.718	—	—	—	2.170	4.302	57	—	—	—	—	3.131	—

UWAGA: *) Polisowe, manipulacyjne, wstępne i t. p.

ubezpieczeń od gradobicia za r. 1926.

Tablica 12.

les assurances contre la grêle 1926.

en złotych).

10	11	12	13	W Y D A T K I — D E P E N S E S				17	18	19	20	21	Nr
Strata Perte	Kasowo Total	Odebranych wypłat (strata i składki wosobiciwosci) Sinistra réglés à compte de part des assurés	Składki od ubezpieczeń odda- nych do reasekuracji Primes pour réassurance cédée	Provizja wyplacona Commission	od ubezpieczeń wziętych sur affaires directes	od ubezpieczeń przyje- tych do reasekuracji sur affaires acceptées en réassurance	Koszty administracji Frais d'administration	Rezerwa na składki niewypłacone na koniec roku na ulistki składki Réserve pour sinistres à régler à la fin de l'exercice (réassurance directe)	Rezerwa składki na koniec roku wziętych do reasekuracji Réserve de primes pour sinistres en cours à la fin de l'exercice (réassurance cédée)	linie wypłaty Frais divers	Zysk Bénéfice	Razem Total	
—	456 498	156 040	191 180	48 423	—	—	26 493	—	—	—	34 362	456 498	1
—	29 690	7 641	15 067	1 674	—	—	4 887	—	—	—	375	29 690	2
—	1 251 161	616 327	421 530	95 314	—	—	95 073	13 850	—	—	9 067	1 251 161	3
—	1 737 349	780 008	627 777	145 411	—	—	126 453	13 896	—	—	43 804	1 737 349	
3 152	1 238 963	492 504	534 223	79 443	52 667	80 126	—	—	—	—	—	1 238 963	4
252	2 884 203	1 155 943	1 224 794	219 913	3 654	279 899	—	—	—	—	—	2 884 203	5
—	3 281 268	2 019 446	1 72 621	168 088	120 896	615 691	500	—	85 428	—	98 598	3 281 268	6
3 404	7 404 434	3 667 893	1 931 638	467 444	177 217	975 716	500	—	85 428	—	98 598	7 404 434	
—	1 052 721	490 901	289 467	23 136	7 692	32 143	—	—	—	—	—	1 052 721	7
—	1 956 343	762 696	660 060	62 206	33 140	185 023	—	—	11 924	—	12 081	1 956 343	8
—	3 009 064	1 253 597	949 527	85 342	40 832	217 166	—	—	253 061	—	209 539	3 009 064	
3 404	7 404 434	3 667 893	1 931 638	467 444	177 217	975 716	500	—	85 428	—	98 598	7 404 434	
—	1 737 349	780 008	627 777	145 411	—	—	126 453	13 896	—	—	43 804	1 737 349	
3 404	12 150 847	5 701 498	3 508 942	698 197	218 049	1 319 335	14 396	—	338 489	—	351 941	12 150 847	

w dziale ubezpieczeń Koni za r. 1926.

Tablica 13.

les assurances des chevaux 1926.

en złotych).

244	14 313	5 730	4 064	595	—	3 208	—	716	—	—	14 313	
244	14 313	5 730	4 064	595	—	3 208	—	716	—	—	14 313	

w dziale ubezpieczeń Koni.

—	5 443	150	—	—	—	12	—	—	—	—	5 281	5 443	2
—	5 443	150	—	—	—	12	—	—	—	—	5 281	5 443	
244	14 313	5 730	4 064	595	—	3 208	—	716	—	—	14 313		
244	19 756	5 880	4 064	595	—	3 220	—	716	—	—	5 281	19 756	

Tablica 14.

Rachunek wpływów i wydatków w dzia

Compte de profits et pertes dans les

(w złotych —

1		2		3		4		5		6		7		8		9	
Zakłady ubezpieczeń						W P Ł Y W Y		—		R E C E T T E S							
Institutions d'assurances						Zbiór składek											
Nazwa						Primes											
Nom						Ubezpieczenia wzięte											
						Affaires directes											
						Ubezpieczenia przyjęte											
						do reasekuracji											
						Affaires acceptées											
						ou réassurance											
						Provizja za ubezpieczenia											
						oddane do reasekuracji											
						Commission sur affaires réassurées											
						Udział reasekuratorów w wy-											
						płaconych odszkodowaniach											
						Part des réassureurs dans les											
						sinistres réglés											
						Procenty od rezerwy składek											
						Intérêts sur réserves de primes											
						Inne wpływy *)											
						Revenus divers											
H. Zakłady akcyjne.																	
<i>Sociétés anonymes.</i>																	
1	„Patria”	25.332	15.276	259 630	—	62.274	136.818	—	75.437								
2	„Piaś”	18.917	—	74 212	6 600	15.311	7.601	—	15.359								
3	„Port”	3.545	—	77 938	—	32.352	58.277	142	3.395								
4	Poznańsko-Warszawski Bank (Jb)	25.160	14.032	113 269	—	16.045	49.359	—	224								
	4 zakł. akcyjne . . .	72.954	29 358	525.049	6.600	125.982	232.055	142	94.405								
B. Zakłady wzajemne (większe).																	
<i>Sociétés mutuelles (majores).</i>																	
5	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	1.437	682	47.389	34.964	15.259	19.187	—	10.454								
6	„Vesta” Bank Wzaj. Ubezpieczeń	71.638	163.689	278 265	135.279	66.393	168.698	—	5.217								
	2 zakł. wzaj. (większe)	73.075	164.371	325.653	170.243	81.652	187.885	—	15.671								
	4 „ akcyjne	72.954	29 358	525.049	6.600	125.982	232.055	142	94.405								
	6 „ razem	146 029	193.729	850.702	176.843	207.634	419.940	142	110.076								

C. Zakłady publiczne. — Sociétés publiques.

Zakłady publiczne nie pracowały

Tablica 15.

Rachunek wpływów i wydatków

Compte de profits et pertes dans les assu

(w złotych —

1		2		3		4		5		6		7		8		9	
R. Zakłady akcyjne.																	
<i>Sociétés anonymes.</i>																	
1																	
2																	
2 zakł. akcyjne . . .																	
B. Zakłady wzajemne (większe).																	
<i>Sociétés mutuelles (majores).</i>																	
3																	
Warszawskie Tow. Wzaj. (Jb. Szyb																	
1 zakł. wzaj. (większy)																	
2 „ akcyjne																	
3 „ razem																	
	1 „Piaś”	18.817	7.302	230.803	—	78.558	114.631	941	37.260								
	2 „Polonia”	75.589	13.919	235.921	—	78.558	114.631	941	36.620								
	2 zakł. akcyjne . . .	94.406	21.221	466.724	—	78.558	114.631	941	73.880								
	B. Zakłady wzajemne (większe).																
	<i>Sociétés mutuelles (majores).</i>																
	3	11.160	9.048	41.209	—	—	—	—	8.445								
	1 zakł. wzaj. (większy)	11.160	9 048	41.209	—	—	—	—	8.445								
	2 „ akcyjne	94.406	21.221	466.724	—	78.558	114.631	941	73.880								
	3 „ razem	105.566	30.269	507.933	—	78.558	114.631	941	82.325								

C. Zakłady publiczne. — Sociétés publiques.

Zakłady publiczne nie pracowały

(UWAGA: *) Polisowe, manipulacyjne, wpisowe i t. p.

le ubezpieczeń „auto-casco” za r. 1926.
Tablica 14.
assurances contre „auto-casco” 1926.
en zlotys.

30		31	W Y D A T K I - D E P E N S E S										32
Strata Pob.	Razem Total	Obciążeniowa wypłacona rocznie à assurance renouvelée Substrait relatif de l'année de part de l'assurance	Składki od ubezpieczeń odda- rnych do reasekuracji Primes pour réassurance collés	Provizja wypłacona Commission	Koszty administracji Frais d'administration	Różnica na pokrycie ubezpieczeni- owych Surplus des primes à l'égard de la de l'assurance (réassurance distincte)	Inne wydatki Frais divers	Zysk Bénéfice	Razem Total				
		od ubezpieczeń własnych sur aff. directes	od ubezpieczeń pu- tych do reasekuracji sur aff. assurées et réassurées										
—	574.767	101.788	215.758	49.674	—	89.445	12.444	17.555	—	8.103	574.767	1	
—	138.000	30.839	58.366	18.416	—	8.908	4.344	11.026	—	3.978	138.000	2	
3.185	151.824	43.816	67.083	14.275	2.124	28.654	792	4.234	—	—	151.824	3	
8.831	226.973	91.871	53.486	16.441	—	31.042	3.427	29.706	—	—	226.973	4	
12.019	1.098.564	348.313	394.693	98.806	2.124	163.049	21.007	58.491	—	12.081	1.098.564	4	
—	129.371	24.568	55.405	7.572	7.101	11.505	5.465	10.767	1.519	5.309	129.371	5	
135.578	1.024.737	570.776	194.560	41.081	50.635	101.897	14.317	51.471	—	—	1.024.737	6	
135.558	1.154.108	595.344	249.965	48.653	57.816	113.482	19.782	62.238	1.519	5.309	1.154.108		
12.019	1.098.564	348.313	394.693	98.806	2.124	163.049	21.007	58.491	—	12.081	1.098.564		
147.577	2.252.672	943.657	644.658	147.459	59.940	276.531	40.789	120.729	1.519	17.390	2.252.672		

w dziale „auto-casco”.
w dziale ubezpieczeń szyb za r. 1926.
Tablica 15.
rances contre le bris des glaces et des vitres 1926.
en zlotys.

—	489.312	147.604	185.426	50.438	—	73.536	11.873	18.215	—	1.220	488.312	1
9.778	371.827	113.326	—	56.626	—	87.844	19.428	94.603	—	—	371.827	2
9.778	860.139	260.930	185.426	107.064	—	161.380	31.301	112.818	—	1.220	860.139	
10.909	80.771	38.258	—	6.366	—	19.378	4.736	12.033	—	—	80.771	3
10.909	80.771	38.258	—	6.366	—	19.378	4.736	12.033	—	—	80.771	
9.778	860.139	260.930	185.426	107.064	—	161.380	31.301	112.818	—	1.220	860.139	
20.687	940.910	299.188	185.426	113.430	—	180.758	36.037	124.851	—	1.220	940.910	

w dziale ubezpieczeń szyb.

Tablica 16.

Rachunek wpływów i wydatków w dziale ubezpie

Compte de profits et pertes dans les assu

(w złotych —

No	Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>	Nazwa <i>Nom</i>	2 Reserve składki na koniec roku (licząc od poprzedniego roku) — <i>Przebieganie do końca roku (licząc od poprzedniego roku) —</i>	3 Reserve na koniec roku (licząc od poprzedniego roku) — <i>Przebieganie do końca roku (licząc od poprzedniego roku) —</i>	W P L Y W Y — A K C Y J E S					
					Zbiór składek <i>Primes</i>		6 Procedy od ubezpieczenia <i>Indemnités de rachat</i>	7 Cennikowa wartość wycenionych zobowiązań <i>Plus des réserves dans les autres règles</i>	8 Procedy od rezerwy składek <i>Indemnités sur réserves de primes</i>	9 inne wpływy *) <i>Revenus divers</i>
Zbiór składek <i>Primes</i>		4 Wpływy własne <i>Affaires directes</i>	5 Wpływy z ubezpieczenia <i>Affaires accessoires en réassurance</i>							
A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>										
1	Europejskie Tow. Ubezpieczeń		28.287	529	216.165	—	99.807	17.546	—	—
	1 zakł. akcyjny		28.287	529	216.165	—	99.807	17.546	—	—

B. Zakłady wzajemne (większe). — *Sociétés mutuelles (majeures).*

Zakłady wzajemne (większe)

C. Zakłady publiczne. — *Sociétés publiques.*

Zakłady publiczne nie pracowały w dziale

Tablica 17.

Rachunek wpływów i wydatków w dzia

Compte de profits et pertes dans

(w złotych —

A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>									
1	„Lechja” **)	346.482	101.969	—	1.388.280	61.596	60.132	—	—
2	„Patria”	427.551	126.101	—	423.835	3.921	8.158	—	60.288
3	„Polonia”	7.486	1.758	—	7.610	—	—	—	—
4	„Vesta” Tow. Rzek. i Reasek **)	29.209	27.554	—	278.780	967	2.025	—	—
5	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	65.400	15.035	—	161.334	—	—	—	—
6	„Warta”	650.279	87.504	—	7.754.827	661.992	1.281.762	—	—
	6 zakł. akcyjnych	1.526.337	359.921	—	10.014.666	728.266	1.352.087	—	60.288
B. Zakłady wzajemne (większe). <i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>									
7	Związek Ub. Przemysłowców Pol. 1 zakł. wzaj. (większy)	—	—	—	88.494	—	—	—	—
		—	—	—	88.494	—	—	—	—
C. Zakłady publiczne. <i>Sociétés publiques.</i>									
8	Polska Dyrekcja Ub. Wzajemnych 1 zakł. publiczny.	—	—	—	327	—	—	—	—
	1 „wzaj. (większy)	—	—	—	88.494	—	—	—	—
	6 „akcyjnych	1.526.337	359.921	—	10.014.666	728.266	1.352.087	—	60.288
	8 — razem	1.526.337	359.921	—	10.103.487	728.266	1.352.087	—	60.288

UWAGI: *) Polisowe, manipulacyjne, wpisowe i t. p.; **) w likwidacji.

czeń towarów i pakunków podróŜnych za r. 1926.
Tablica 16.
rances des marchandises et bagages 1926.
en zlotys).

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
		WYDATKI — DÉPENSES										
Strata <i>Peris</i>	Razem <i>Total</i>	Obciążenie wydatkami Revenu à déduction des commissions <i>Dotations affectés de comens de part des réassureurs.</i>	Skutki od ubezpieczeń odda- nych do reasekuracji <i>Primes pour réassureurs cédés</i>	Prowizja (wyplacona Commission)	od ubezpieczeń własnych <i>sur affaires directes</i>	od ubezpieczeń przyje- lych do reasekuracji <i>sur affaires acceptées en réassurance</i>	Koszty administracji <i>Frais d'administration</i>	Rezerwa na koszty ubezpieczeniowe na koniec roku et avant rachat <i>Reserve pour sinistres et rachat à fin de l'exercice (intérêts compris)</i>	Rezerwa techniczna na koniec roku aktywów i pasywów <i>Reserve de solvabilité pour risques en cours à la fin de l'exercice (sans intérêts de fin)</i>	Inne wydatki <i>Frais divers</i>	Zysk <i>Benefice</i>	Razem <i>Total</i>
—	362.334	21.933	172.932	26.117	—	86.348	2.312	28.287	—	24.405	362.334	
—	362.334	21.933	172.932	26.117	—	86.348	2.312	28.287	—	24.405	362.334	

nie pracowały w dziale ubezpj. towarów i pakunków podróŜnych.
ubezpj towarów i pakunków podróŜnych.
le ubezpieczeń pośrednich za r. 1926.
Tablica 17
les assurances indirectes 1926.
en zlotys).

52.313	2.010.562	959.190	153.052	—	479.715	56.286	58.292	304.027	—	—	2.010.562
—	1.049.864	344.994	120	—	151.987	10.939	111.764	421.237	—	8.823	1.049.864
12.073	28.857	22.018	—	—	1.878	109	2.123	2.729	—	—	28.857
—	338.535	68.018	19.057	—	—	24.621	36.221	187.950	—	2.668	338.535
—	241.769	72.266	—	—	51.470	4.248	16.877	73.416	—	23.492	241.769
164.938	10.601.302	4.700.451	2.299.057	—	2.007.383	175.765	257.147	1.161.499	—	—	10.601.302
229.324	14.270.889	6.166.937	2.471.286	—	2.692.433	271.968	482.424	2.150.858	—	34.983	14.270.889
25.110	113.604	76.844	—	—	27.688	9.072	—	—	—	—	113.604
25.110	113.604	76.844	—	—	27.688	9.072	—	—	—	—	113.604
36.407	36.734	26	—	—	—	—	36.708	—	—	—	36.734
36.407	36.734	26	—	—	—	—	36.708	—	—	—	36.734
25.110	113.604	76.844	—	—	27.688	9.072	—	—	—	—	113.604
229.324	14.270.889	6.166.937	2.471.286	—	2.692.433	271.968	482.424	2.150.858	—	34.983	14.270.889
290.841	14.421.227	6.243.807	2.471.286	—	2.720.121	281.040	519.132	2.150.858	—	34.983	14.421.227

Tablica 18.

Ogólny rachunek strat

Compte général de profits

Zyski —

(w złotych —

Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>		Pozostałość zysku z roku poprzedniego <i>Solde au début de l'exercice</i>	Zysk w dziale ubezpieczeń —					
Nr	Nazwa <i>Nom</i>		na życie <i>assurances sur la vie</i>	od wypadków <i>assurances contre les accidents</i>	od odpowiedzialności prawnej <i>assurances contre la responsabilité civile</i>	od ognia <i>assurances contre l'incendie</i>	od kradzieży <i>assurances contre le vol</i>	"AUTO-CASCO" <i>assurances contre "auto-casco"</i>
A. Zakłady akcyjne.								
<i>Sociétés anonymes.</i>								
1	„Europa“	549	1.399	—	—	—	—	
2	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	—	—	43	—	—	—	
3	„Lechia“ *)	—	—	—	—	—	—	
4	„Mazovia“ *)	—	—	—	—	—	—	
5	„Omnium i Wilja“	—	—	—	—	—	—	
6	„Orzeł“	—	—	—	—	—	—	
7	„Patria“	808	—	32.438	98.096	—	—	
8	„Plast“	—	14.922	415	—	—	8.103	
9	„Polonia“	—	—	—	5.428	—	3.978	
10	„Port“	152	—	2.859	8.095	13.294	1.461	
11	Poznańsko-Warszawski Bank (lb.)	28.333	—	3.591	37.910	27.479	—	
12	„Przeźorność“	—	—	—	—	—	—	
13	„Przyszłość“	1.703	—	—	—	3.903	—	
14	„Silesia“	1.903	—	3.034	5.325	3.432	—	
15	„Vesta“ Tow. Asek. i Reasek. *)	1.365	—	—	—	—	—	
16	„Vistula“	991	—	—	—	—	—	
17	„Vita“	—	—	4.055	—	—	—	
18	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	—	—	—	—	—	50.735	
19	„Warta“	—	—	—	—	—	—	
20	„Zjednoczenie“ *)	—	—	—	—	—	—	
20 zakł. akcyjnych:		35.804	16.321	46.435	154.854	48.108	52.196	12.081

UWAGI: *) w likwidacji; ¹⁾ w tej liczbie zł. 453.000.— wpłacone przez reasekuratorów + zł. 302.454.— przeniesiona rezerwa na należności wątpliwe; ²⁾ kwota zł. 100.100.— została przeniesiona z kapitału zapasowego; ³⁾ kwota zł. 400.000.— została przeniesiona z kapitału zakładowego; ⁴⁾ odzyskano z należności spisanych na straty; ⁵⁾ kwota zł. 178.582.— została przeniesiona z kapitału zapasowego.

i zysków za r. 1926.

et pertes de l'exercice 1926.

Credit.

en zlotys).

Tablica 18

Rendite dans les branches ci-après:					14 Czysty dochód z majątku zakładów Bénéfice net sur les fonds de liquidation.	15 Zysk na kursie walut obcych Benefice sur les cours des valeurs étrangères	16 Inne zyski Autres bénéfices	17 Strata bilansowa Perte	18 Razem Total	№
9 przemysłowych industrielles	10 żelazn. chemiques	11 od gradobicia assurances contre la grêle	12 pożarych assurances incendies	13 w innych dziedzinach autres assurances						
—	—	—	—	—	21,410	66,214	—	—	89,572	1
—	—	—	—	24,805	40,735	488	—	—	65,671	2
—	—	—	—	—	15,062	962	—	36,289	52,313	3
—	—	—	—	—	58,664	—	—	113,810	172,750	4
—	—	—	—	—	15,626	—	276	—	78,500	5
—	—	34,362	—	—	—	—	752,484	183,000	974,138	6
4,312	—	—	8,623	—	44,745	—	—	—	193,013	7
11,653	1,220	—	—	—	12,725	—	105,100	297,121	462,141	8
2,141	—	—	—	—	21,353	22,978	400,000	—	431,704	9
2,996	—	375	—	—	54,658	—	594	—	14,484	10
—	—	—	—	4,874	43,721	—	—	—	147,908	11
—	—	—	—	—	169,742	—	178,582	1,340,034	1,687,359	12
1,663	—	—	—	—	23,389	—	—	—	35,838	13
2,411	—	—	—	—	4,376	—	—	—	20,481	14
—	—	—	2,668	—	4,477	—	5,652	—	14,162	15
—	—	—	—	—	55,596	90,184	—	—	146,761	16
—	—	—	—	—	—	—	—	208,865	212,940	17
10,212	—	9,067	21,492	—	440,324	745,130	—	—	1,278,560	18
—	—	—	—	—	65,420	102,470	16,796	—	184,686	19
—	—	—	—	—	58,677	4,264	—	184,187	1247,278	20
35,417	1,220	43,804	34,983	29,279	1,157,200	1,095,159	1,454,464	2,363,313	6,580,636	

Tablica 19.

Ogólny rachunek strat

Compte général des profits

Zyski —

(w złotych —

№	1 Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i> Nazwa <i>Nom</i>	2 Pozostłość zysku z roku poprzedniego <i>Saldo au début de l'exercice</i>	7 Zysk w dziale ubezpieczeń —				
			3 na życie <i>assurances sur la vie</i>	4 od wypadków <i>assurances contre les accidents</i>	5 od odpowiedzialności prawnej <i>assurances civiles la responsabilité civile</i>	6 od ognia <i>assurances contre l'incendie</i>	8 od kradzieży <i>assurances contre le vol</i> „auto-casco” <i>assurances contre „auto-casco”</i>
B. Zakłady wzajemne (większe). <i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>							
21	„Białostockie”	—	—	—	—	—	—
22	„Onix” a) dział ubez. od ognia b) „ „ „ kradzieży	—	—	—	—	—	126
23	„Farmakon”	—	—	—	10 000	—	—
24	„Karpatia”	—	97	—	—	—	—
25	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń: a) dział ubez. na życie b) „ „ „ od ognia c) „ „ „ kradzieży d) „ „ „ gradobicia e) „ „ „ wyp. i odp. pr. f) „ „ „ „auto-casco”	—	—	—	—	—	8.825
26	„Sноп”: a) dział ubez. od ognia b) „ „ „ gradobicia	—	—	—	—	38.743	—
27	Tow. Wzaj. Ubezp. Cukrowni	—	—	—	469.478	—	—
28	„Vesta” Bank Wzaj. Ubezp.	—	—	247.375	—	—	—
29	„Vesta” Tow. Wzaj. Ubezp.	—	—	—	—	—	—
30	Warszawskie Tow. Wzaj. Ubezp. Szyb	—	—	—	—	30.695	—
31	„Wisła” *)	—	—	—	—	57.358	—
32	Związek Ub. Przemysł. Polskich 12 zakł. wzaj. (większych)	—	97	5 367	260 440	606 274	11 706
C. Zakłady publiczne. <i>Sociétés publiques.</i>							
33	Krajowa Kasa Ubezp. Strażaków	—	—	—	—	—	—
34	Krajowa Kasa Ubezp. Koni	—	16.848	—	—	—	—
35	Krajowe Ubezpieczenie na Życie	—	—	—	—	—	—
36	Krajowe Ubezpieczenie Ogniove: a) dział ubez. od ognia b) „ „ „ gradobicia	—	—	—	1.185.024	—	—
37	Polska Dyrekcja Ub. Wzajemnych: a) dział przym. ub. od ognia b) „ „ dobrow. „ „ „ c) „ „ ubezp. od gradobicia d) „ „ „ pośl. żyw. inwent.	—	—	—	15.586.091	65.058	—
38	Pomorskie Stow. Ubezpieczeń	—	—	—	—	140.703	—
39	Wzajemne Ubezp. m. st. Warszawy	—	—	—	—	481.227	—
	7 zakł. publicznych	—	16.848	—	260 440	17.458 103	—
	12 „ wzaj. (większych)	—	97	5.367	260 440	606 274	11.706
	20 „ akcyjnych	35 804	16.321	46.435	154.854	48 106	52 196
	39 „ razem	35 804	33.266	51 802	415 294	18.112 485	63.902
							17.390

UWAGA: *) w likwidacji.

Tablica 20.

Ogólny rachunek strat

Compte général des profits

Straty —

(w złotych —

№	Zakłady ubezpieczeń Institutions d'assurances	Strata niepokryta z roku poprzedniego Perte reportée de l'exercice précédent	Na życie assurances sur la vie	od wypadków assurances contre les accidents	od odpowiedzialności prawnej assurances contre la responsabilité civile	od ognia assurances contre l'incendie	od kradzieży assurances contre le vol	Strata w działach ubezpieczeń —		
								przemysłowych assurances contre les risques de transport	inne assurances contre les autres risques et autres	"GULF-CISCO" assurances contre "autres risques"
Nazwa Nom										
A. Zakłady akcyjne.										
Sociétés anonymes.										
1	„Europa”	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	„Lechja” *)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	„Mazovia” *)	71.117	—	—	—	76.072	—	—	—	—
5	„Omnium i Wilja”	344	—	—	—	66.028	7.413	—	—	—
6	„Orzeł”	633.690	—	—	—	200.789	3.690	—	—	—
7	„Patria”	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	„Piast”	338.129	—	—	3.129	51.999	17.550	—	—	—
9	„Polonia”	361.526	—	—	—	25.453	36.497	—	9.778	—
10	„Port”	—	—	—	—	—	—	—	—	3.185
11	Poznańsko-Warszawski Bank Ub.	—	—	—	—	—	1.729	—	—	8.634
12	„Przeźorność”	1.226.719	167.461	1.244	—	180.000	29.837	10.424	—	—
13	„Przyszłość”	—	12.144	—	—	—	1.974	—	—	—
14	„Silesia”	—	—	—	—	—	354	—	—	—
15	„Vesta”	—	—	—	—	—	—	2.243	—	—
16	„Vistula”	—	—	—	—	141.765	—	—	—	—
17	„Vita”	22.939	138.101	—	—	772.962	—	—	—	—
18	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	„Warta”	—	—	104	—	155.467	—	—	—	—
20	„Zjednoczenie” *)	38.688	—	—	—	—	—	—	—	—
20 zakł. akcyjnych		2.693.152	317.706	1.348	3.129	1.670.535	99.044	12.667	9.778	12.019

(UWAGI: *) w likwidacji; *) odpisano tytułem rezerwy na należności wątpliwe; *) strata na rachunku dochodu z majątku Towarzystwa; *) w tej liczbie zł. 42.767.— niepodzielona część kosztów administracji + zł. 20.000.— odpisane tytułem rezerwy na należności wątpliwe; *) odpisano na amortyzację druków; *) niepodzielona część kosztów administracji.

i zysków za r. 1926.

et pertes de l'exercice 1926.

Debit.

en zlotych).

Tabela 20.

Perte dans les branches ci-après:			14	15	16	17	18	19	20	
11	12	13	Umorzenie należności wypływających	Umorzenie części kosztów organizacji	Strata na kursie walut obcych	Trwa odpisanie i straty	Amortyzacja nieruchomości i ruchomości biurowych	Zysk bilansowy	Rarrem	No
assurances contre la grêle	pośrednich	w innych działach	Annulation des sommes dues d'autrui	Annulation partielle des frais d'organisation	Pertes sur les cours des valeurs étrangères	Actes amortissements et pertes	Amortissement des immeubles et mobiliers	Bilansowa	Total	
—	—	—	—	—	—	—	5,252	84,320	89,572	1
—	—	—	—	—	—	—	1,232	64,439	65,671	2
—	52,313	—	10,042	—	3,582	11,460	477	—	52,313	3
—	—	—	—	—	—	64,684	1,978	—	172,750	4
—	—	—	25,786	—	—	62,767	695	4,715	78,500	5
—	—	—	26,188	—	—	—	—	103,765	974,138	6
—	12,073	—	144	—	—	—	4,302	—	193,013	7
—	—	244	—	—	—	—	—	6,253	442,141	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	451,704	9
—	—	—	—	—	—	—	3,970	30,223	84,484	10
—	—	—	—	—	—	—	5,025	119,389	147,908	11
—	—	—	12,931	—	—	5,629	4,258	—	1,687,358	12
—	—	—	—	—	—	—	—	20,347	35,838	13
—	—	—	5,096	—	—	5,800	3,365	5,866	20,481	14
—	—	—	—	—	—	—	—	6,431	14,162	15
—	—	—	—	—	—	—	—	2,287	146,761	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	212,920	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,278,960	18
—	164,908	—	82,704	—	—	39,018	19,675	176,212	104,696	19
—	—	—	13,979	—	—	231,407	—	5,769	247,278	20
—	—	—	3,910	—	—	26,902	32,207	—	—	
—	229,324	244	180,780	—	200,846	448,325	71,745	629,996	6,580,638	

Tablica 21.

Ogólny rachunek strat

Compte général des profits

Straty —

(w złotych —

№	Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>	Strata niepokryte z roku poprzedniego <i>Perte reportée de l'exercice précédent</i>	Strata w dziale ubezpieczeń —							
			na życie <i>assurance sur la vie</i>	od wypadków <i>assurance contre les accidents</i>	od odpowiedzialności prawnej <i>assurance contre la responsabilité civile</i>	od kradzieży <i>assurance contre l'incendie</i>	od kradzieży <i>assurances contre le vol</i>	przewoźnych <i>assurance contre les risques de transport</i>	żelazniczych <i>assurances contre le bris des glaces et d'objets</i>	"auto-casco" <i>assurance contre l'auto-casco</i>
	Nazwa <i>Nom</i>									
B. Zakłady wzajemne (większe). <i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>										
21	„Białostockie”	11.479	—	—	—	8.335	—	—	—	—
22	„Dniester”:	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) dział ubezp. od ognia	—	—	—	—	116 304	—	—	—	—
	b) „ „ „ kradzieży	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	„Farmakon”	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	„Karpacie”	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Krakowskie Tow. Wz. Ubezpieczeń:	—	211.510	—	—	—	—	—	—	—
	a) dział ub. na życie	—	—	—	—	341.115	—	—	—	—
	b) „ „ od ognia	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	c) „ „ kradzieży	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	d) „ „ gradobicia	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	e) „ „ wyp. i odp. pr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	f) „ „ „auto-casco”	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	„Snop”:	48.136	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) dział ubezp. od ognia	26.259	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) „ „ gradobicia	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	„Tow. Wzaj. Ubezp. Cukrowni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	„Vesta” Bank Wzaj. Ubezp.	—	143.860	6.522	—	—	—	—	—	135.558
29	„Vesta” Tow. Wzaj. Ubezp.	—	—	—	—	161.928	27.184	—	—	—
30	Warszawskie Tow. Wzaj. Ub. Szyb.	4.057	—	—	—	—	—	—	10.909	—
31	„Wisła” *)	184.138	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Związek Ub. Przemysłów Polskich	224.870	—	—	—	—	—	2.443	—	—
	12 zakł. wzaj. (większych)	498 939	355 370	6 522	—	627 682	27 184	2 443	10 909	135 558
C. Zakłady publiczne. <i>Sociétés publiques.</i>										
33	Krajowa Kasa Ubezp. Strazaków	—	—	22.790	—	—	—	—	—	—
34	Krajowa Kasa Ubezp. Koni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35	Krajowe Ubezpieczenie na Życie	23.788	—	—	—	—	—	—	—	—
36	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe:	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) dział ubezp. od ognia	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) „ „ gradobicia	30.374	—	—	—	—	—	—	—	—
37	Polska Dyrekcja Ub. Wzajemnych	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) dział przym. ubezp. od ognia	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) „ „ dobr. „ „	133.382	—	—	—	—	—	—	—	—
	c) „ „ ubezp. od gradobicia	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	d) „ „ ub. pośr. żyw. inwent.	66.013	—	—	—	—	—	—	—	—
38	Pomorskie Stow. Ubezpieczeń	238.329	—	—	—	—	—	—	—	—
39	Wzajemne Ubezp. m. st. Warszawy:	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	7 zakł. publicznych	491 886	—	22 790	—	—	—	—	—	—
	12 „ wzaj. (większych)	498 939	355 370	6 522	—	627 682	27 184	2 443	10 909	135 558
	20 „ akcyjnych	2 693 152	317 706	1 348	3 129	1 670 535	99 044	12 667	9 778	12 019
	39 „ razem	3 683 977	673 076	30 660	3 129	2 298 217	126 228	15 110	20 687	147 577

UWAGI: *) w likwidacji; *) w tej liczbie zł. 2.000.000.— rezerwa na należności z rejestrów + zł. 2.000.000.— rezerwa na zobowiązania emerytalne + 17.004.— koszty organizacji działów nieruchomości.

i zysków za r. 1926.

et pertes de l'exercice 1926.

Debit.

en złotych.

Tablica 21.

Przebieg w latach 1926			14	15	16	17	18	19	20	21
od gradobicia commencement de la grêle	postronicy commencement inondations	w lonych działach autres assurances	Umorzenie należności wypływających Annulation des sommes dues entrantes	Umorzenie części kosztów organizacji Annulation partielle des frais d'organisation	Strata na kursie walut obcych Pertes sur les cours des valeurs étrangères	Inne odpisania i straty Autres amortissemens et pertes	Amortyzacja nieruchomości i ruchomości Amortissement des immeubles et mobiliers	Zysk bilansowy Bénéfice	Razem Total	
—	—	—	1,303	—	—	1,402	80	—	23,589	21
—	—	—	3,071	—	31,963	23,978	3,092	1,738	180,143	22
—	—	—	—	—	—	549	—	126	126	23
—	—	—	—	—	—	—	36	12,258	12,843	24
—	—	—	—	—	—	—	—	97	97	25
—	—	—	455	—	253,237	170,039	—	3,335	638,576	26
—	—	—	184,106	—	—	1,585,154	—	—	2,060,375	27
—	—	—	—	—	—	9,643	—	2,960	12,603	28
—	—	—	14	—	9,293	17,121	—	1,689	31,269	29
—	—	—	—	—	7,017	9,337	—	4,943	21,297	30
—	—	—	—	—	1,041	87	—	4,181	5,369	31
—	—	—	—	—	23,130	41	25,888	—	97,195	32
—	—	—	—	—	14,802	135	825	—	42,319	33
—	—	—	—	—	—	—	670	556,428	557,098	34
—	—	—	—	—	—	—	7,054	68,505	519,799	35
—	—	—	—	—	—	—	6,028	42,181	287,321	36
—	—	—	—	—	—	—	295	—	18,246	37
—	—	—	—	—	—	—	779	—	184,917	38
—	—	—	—	—	—	—	4,194	—	275,075	39
3,404	25,110	—	259,093	—	340,483	1,926,331	49,741	698,438	4,967,207	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	22,790	33
—	—	—	—	—	—	—	—	5,281	5,281	34
—	—	—	—	—	16,932	—	798	27,766	71,304	35
—	—	—	—	—	—	—	—	2,086,354	2,086,354	36
—	—	—	—	—	—	—	—	182,837	213,211	37
—	—	—	—	—	—	—	—	—	16,456,667	38
—	—	—	—	—	204,477	216,004	145,194	11,873,988	16,456,667	39
—	—	—	—	—	123,586	3,125	14,721	—	271,689	
—	—	—	—	—	2,613	—	2,390	—	42,975	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	102,420	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	489,467	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	481,227	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	481,227	
—	36,407	—	330,676	—	238,061	4,017,004	163,103	14,943,458	20,243,385	
—	25,110	—	259,093	—	340,483	1,926,331	49,741	698,438	4,967,207	
—	229,324	244	180,780	—	200,846	448,325	71,745	629,996	6,580,638	
3,404	290,841	244	770,549	—	779,390	6,391,660	284,589	16,271,892	31,791,230	

Tablica 22.

Podział zysków osiągniętych przez

Répartition des bénéfices gagnées par les

(w złotych —

Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>		2	3	4
Nr	Nazwa <i>Nom</i>	Na podatki <i>Aux impôts</i>	Na kapitał zapasowy <i>A la réserve statutaire</i>	Na inne kapitały zasobowe <i>Aux fonds spéciaux</i>
A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>				
1	„Europa”	17.888	25.296	—
2	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	10.000	20.000	—
3	„Lechja” *)	—	—	—
4	„Mazovia” *)	—	—	—
5	„Omnium i Wilja”	—	472	3.301
6	„Orzeł”	—	—	—
7	„Patria”	6.000	10.385	—
8	„Piast”	—	—	—
9	„Polonia”	—	—	—
10	„Port”	5.600	15.000	—
11	Poznańsko-Warszawski Bank Cb.	—	14.970	13.474
12	„Przezorność”	—	—	—
13	„Przyszłość”	1.547	4.069	—
14	„Silesia”	—	4.000	—
15	„Vesta” Tow. Asek. i Reasek. *)	—	965	—
16	„Vistula”	—	1.000	445
17	„Vita”	—	—	—
18	Warszawskie Tow. Ubezpieczeń	51.322	—	—
19	„Warta”	—	288	—
20	„Zjednoczenie” *)	—	—	—
20 zakł. akcyjnych		92.357	96.445	17.220

UWAGA. *) w likwidacji; †) strata.

zakłady ubezpieczeń w r. 1926.

Tablica 22.

institutions d'assurances de l'exercice 1926.

en zlotys).

3 Na dywidende dla akcjonariuszów względnie dla udziałowców <i>Aux actionnaires resp. aux participants</i>	6 Na tantiemy <i>Tantièmes</i>	7 Na gratyfikacje dla pracowników <i>Gratifications accordées aux employés</i>	8 Ubezpieczającym <i>Aux assurés</i>		9 na fundusz dywidendowy ubezpieczających <i>au fonds de participation</i>	10 Na inne cele <i>Divers</i>	11 Do przeniesienia na rok następny <i>Report a l'exercice suivant</i>	12 Zysk bilansowy <i>Bénéfice total</i>	13 №
			do wypłaty <i>à payer</i>						
15.000	6.600				12.000	7.500	36	84.320	1
15.000	6.946	6.446				5.500	547	64.439	2
) [-36.289]	[-36.289]	3
) [-113.810]	[-113.810]	4
	471					471		4.715	5
) [-183.000]	[-183.000]	6
8.000	10.400	8.000				60.000	980	103.765	7
) [-297.128]	[-297.128]	8
	6.500						6.233	6.233	9
75.000	8.126					3.000	123	30.223	10
						4.282	3.537	119.389	11
) [-1.340.034]	[-1.340.034]	12
					6.510		8.221	20.347	13
							1.866	5.866	14
386	1.286						3.794	6.431	15
							842	2.287	16
) [-208.865]	[-208.865]	17
120.000							4.890	176.212	18
5.000							481	5.769	19
) [-164.187]	[-164.187]	20
238.386	40.329	14.446			18.510	80.753	31.550	629.996	
) [-2.363.313]	[-2.363.313]	

Tablica 23.

Podział zysków osiągniętych przez

Répartition des bénéfices gagnés par les

(w złotych —

Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>		Na podatki <i>Aux impôts</i>	Na kapitał zapasowy <i>A la réserve distribuable</i>	Na inne kapitały własne <i>Aux fonds propres</i>
№	Nazwa <i>Nom</i>			
B. Zakłady wzajemne (większe). <i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>				
21	Białostockie	—	—	—
22	„Dniester”	—	—	—
	a) dział ubezp. od ognia	—	868	729
	b) „ „ „ kradzieży	—	126	—
23	„Farmakon”	—	12 258	—
24	„Karpattia”	—	97	—
25	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń:	—	—	—
	a) dział ubezp. na życie	—	2 668	667
	b) „ „ od ognia	—	—	—
	c) „ „ kradzieży	—	2 960	—
	d) „ „ grabobicia	—	1 688	—
	e) „ „ wyp. i odp. pr.	—	3 336	1 607
	f) „ „ „auto-casco”	—	4 181	—
26	Śniop:	—	—	—
	a) dział ubezp. od ognia	—	—	—
	b) „ „ grabobicia	—	—	—
27	Tow. Wzaj. Ubezp. Cukrowni	—	55 642	—
28	„Vesta” Bank Wzaj. Ubezpieczeń	—	17 126	—
29	„Vesta” Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	—	3 111	5 851
30	Warszawskie Tow. Wzaj. Ubezp. Szyb	—	—	—
31	„Wisła” *)	—	—	—
32	Związek Ubezp. Przemysłowców Polskich 12 zakł. wzaj. (większych)	—	104 062	8 864
C. Zakłady publiczne. <i>Sociétés publiques.</i>				
33	Krajowa Kasa Ubezpieczeń Strażaków	—	—	—
34	Krajowa Kasa Ubezpieczeń Konii	—	5 201	—
35	Krajowe Ubezpieczenie na Życie	—	27 796	—
36	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe:	—	—	—
	a) dział ubezp. od ognia	—	2 086 354	—
	b) „ „ grabobicia	—	182 837	—
37	Polska Dyrekcja Ubezp. Wzajemnych:	—	—	—
	a) dział przym. ubezp. od ognia	—	5 936 594	—
	b) „ „ dobr.	—	—	—
	c) „ „ ubezp. od grabobicia	—	34 847	—
	d) „ „ pośr. żyw. m.w.	—	—	—
38	Pomorskie Stow. Ubezpieczeń	—	238 929	12 209
39	Wzajemne Ubezpieczenia m. st. Warszawy	—	240 614	—
	7 zakł. publicznych	—	8 753 642	12 209
	12 „ wzaj. (większych)	—	104 062	8 864
	20 „ akcyjnych	92 357	96 445	17 220
	39 „ razem	92 357	8 954 149	38 293

UWAGA: *) w likwidacji; †) strata; ‡) na akcję zapobiegawczą.

zakłady ubezpieczeń w r. 1926.

Tablica 23.

institutions d'assurances de l'exercice 1926.

en złotych).

1 Na dywidende dla akcjonariuszy względnie dla udziałowców <i>Aux actionnaires resp. aux participants</i>	2 Na tantiemy <i>Tantièmes</i>	3 Na gratyfikacje dla pracowników <i>Gratifications accordées aux employés</i>	4 Ubezpieczającym <i>Aux assurés</i>		6 na inne cele <i>Divers</i>	7 Do przeniesienia na rok następujący <i>Rapport à l'exercice suivant</i>	8 Zysk bilansowy <i>Bénéfices totaux</i>	9
			do wypłaty <i>à payer</i>	na fundusz dywidendowy ubezpieczających <i>un fonds de participation</i>				
—	—	—	—	—	—	1) [-15.277]	[-15.277]	21
—	—	—	—	—	138	—	1.735	22
—	—	—	—	—	—	—	126	23
—	—	—	—	—	—	—	12.258	24
—	—	—	—	—	—	—	97	25
—	—	—	—	—	—	1) [-1.150 808]	3.335	—
—	—	—	—	—	—	—	[-1.150 808]	—
—	—	—	—	—	—	—	2.960	—
—	—	—	—	—	—	—	1.089	—
—	—	—	—	—	—	—	4.943	—
—	—	—	—	—	—	—	4.181	—
—	—	—	—	—	—	1) [-23.046]	[-23.046]	26
—	—	—	—	—	—	1) [-23.291]	[-23.291]	—
2.085	4.933	90.060	40.718	—	—	—	556.426	27
976	5.861	—	20.100	24.291	—	—	68.505	28
—	—	—	26.372	—	—	—	42.181	29
—	—	—	—	—	—	1) [-14.795]	[-14.795]	30
—	—	—	—	—	—	1) [-127.337]	[-127.337]	31
—	—	—	—	—	—	1) [-186.263]	[-186.263]	32
3.031	10.794	90.060	457.190	24.291	138	—	698.438	—
—	—	—	—	—	—	1) [-1.540.817]	[-1.540.817]	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1) [-22.790]	[-22.790]	33
—	—	—	—	—	—	—	5.281	34
—	—	—	—	—	—	—	27.786	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	2.096.354	36
—	—	—	—	—	—	—	182.837	—
—	—	—	1.781.098	—	1) 4.155.896	—	11.873.988	37
—	—	—	—	—	—	1) [-13.735]	[-13.735]	—
—	—	—	—	—	—	1) [-102.310]	[-102.310]	—
—	—	—	—	—	—	—	251.136	—
—	—	—	240.613	—	—	—	481.227	39
—	—	—	2.021.711	—	4.155.896	—	14.943.458	—
3.031	10.794	90.068	457.190	24.291	138	1) [-136.835]	[-136.835]	—
238.386	40.329	14.446	—	18.510	80.753	1) [-1.540.817]	[-1.540.817]	—
—	—	—	—	—	—	1) 31.550	629.996	—
—	—	—	—	—	—	1) [-2.363.313]	[-2.363.313]	—
241.417	51.123	104.514	2.478.901	42.801	4.236.787	31.550	16.271.892	—
—	—	—	—	—	—	1) 4.042.965]	[-4.042.965]	—

Tablica 24.

Stan ubezpieczeń w dziale ubezpie

État des assurances sur la vie

[w złotych —

1	2								3								4								5								6	
	Zakłady ubezpieczeń																Przybyło lub ubyło w roku 1926																Stan	
	Installations d'assurances																Assurances souscrites et déléguées au cours de l'exercice 1926																z kwizycji	
№	Nazwa		Ubezpieczenia kapitalowe na wypadek śmierci, mieszane i z terminem stałym				Ubezpieczenia kapitalowe za długi (licząc z ubezpieczeniami oszczędnościowymi)				Ubezpieczenia rent				Ubezpieczenia zdrowotne (bez badania lekarskiego)				Ubezpieczenia kapitalowe na wypadek śmierci, mieszane i z terminem stałym				État											
	Nom		Assurances de rentes au cas de décès, mixtes et à terme fixe				Assurances de capitaux en cas de suite (y compris le bonif. épargne)				Assurances de rentes				Assurances médicales (examen médical)				Assurances de capitaux au cas de décès, mixtes et à terme fixe															
	liczba polis	suma ubezpieczeń	liczba polis	suma ubezpieczeń	liczba polis	suma ubezpieczeń	liczba polis	suma ubezpieczeń	liczba polis	suma ubezpieczeń	liczba polis	suma ubezpieczeń	liczba polis	suma ubezpieczeń	liczba polis	suma ubezpieczeń	liczba polis	suma ubezpieczeń	liczba polis	suma ubezpieczeń	liczba polis	suma ubezpieczeń	liczba polis	suma ubezpieczeń	liczba polis	suma ubezpieczeń	liczba polis	suma ubezpieczeń						
A. Zakłady akcyjne.																																		
<i>Sociétés anonymes.</i>																																		
1	„Europa”	+ 350	+ 1.435.554	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 46	+ 187.457	1.339	16.895.594																
2	„Piaśń”	— 326	— 4.123.268	— 8	— 43.200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	808	9.947.657																
3	„Przezorność” *)	— 732	— 10.105.344	— 13	— 134.850	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 2	+ 13.824	1.833	8.804.268																
4	„Przyszłość”	+ 369	+ 11.534.055	— 35	— 695.083	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— 1.102	— 590.276	1.545	24.259.928																
5	„Vita”	— 336	— 5.475.316	— 9	— 63.224	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 34	+ 104.006	1.372	15.953.962																
	5 zakł. akcyjnych	— 675	— 6.734.321	— 65	— 936.357	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— 1.020	— 284.989	6.897	75.861.409																
B. Zakłady wzajemne (większe).																																		
<i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>																																		
6	Karpattia	— 6	+ 117.762	+ 1	+ 8.988	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	297	532.026																
7	Krakowskie Tow. Wz. Ub.	— 2.590	— 1.006.073	— 101	— 116.133	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 18	+ 47.496	24.148	38.418.918																
8	„Vesta” Bank Wzaj. Ub.	— 5.228	— 404.537	— 64	— 84.453	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— 9.225	— 106.498	10.567	38.646.291																
	3 zakł. wzaj. (większe)	— 7.824	— 1.292.848	— 164	— 209.574	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— 9.207	— 59.002	35.012	77.597.235																
C. Zakłady publiczne.																																		
<i>Sociétés publiques.</i>																																		
9	Krajowe Ubezpiecz. na Życie	+ 113	+ 1.223.640	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— 56	— 171.117	281	3.862.053																
	1 zakł. publiczny	+ 113	+ 1.223.640	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— 56	— 171.117	281	3.862.053																
	3 „wz. (większe)	— 7.824	— 1.292.848	— 164	— 209.574	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— 9.207	— 59.002	35.012	77.597.235																
	5 „akcyjnych	— 675	— 6.734.321	— 65	— 936.357	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— 1.020	— 284.989	6.897	85.861.409																
	9 „razem	— 8.386	— 6.803.529	— 229	— 726.783	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— 10.285	— 172.874	42.190	167.320.697																

UWAGA: *) z zestawień, dotyczących Tow. Ubezpieczeń „Przezorność” zostały wyłączone dane dotyczące ubezpieczeń podlegających waloryzacji; *) w tem różnica kursu w sumie zł. 1.275.040; *) w tem różnica kursu w sumie zł. 2.054.939; *) w tem różnica kursu w sumie zł. 15.030.

czeń na życie przy końcu r. 1926.

Tablica 24.

à la fin de l'exercice 1926.

en zlotych).

przy końcu roku 1926 własnej i przyjętych do reasekuracji à la fin 1926 directes et celles acceptées en réassurance)				Z tego oddano do reasekuracji dont: affaires cédées en réassurance															
Ubezpieczenia kapitałów na życie (liczenie z ubezpieczeniami oszczędnościowymi)		Ubezpie- czenia rent		Ubezpieczenia innych (bez badania lekarskiego)		Ubezpieczenia kapitałów na wy- padek śmierci, choroby z u mimem stałym		Ubezpieczenia kapitałów na dożycie (liczenie z ubezpieczeniami oszczędnościowymi)		Ubezpie- czenia rent		Ubezpieczenia innych (bez badania lekarskiego)							
Assurances de capitaux en cas de décès (y compris le tarif épargne)				Assurances de rentes		Assurances annuitaires (sans examen médical)		Assurances de capitaux en cas de survie (y compris le tarif épargne)				Assurances de rentes		Assurances annuitaires (sans examen médical)					
liczba polis	wartość ubezpie- czenia summa summas	liczba polis	wartość ubezpie- czenia summa summas	liczba polis	wartość ubezpie- czenia summa summas	liczba polis	wartość ubezpie- czenia summa summas	liczba polis	wartość ubezpie- czenia summa summas	liczba polis	wartość ubezpie- czenia summa summas	liczba polis	wartość ubezpie- czenia summa summas	liczba polis	wartość ubezpie- czenia summa summas	liczba polis	wartość ubezpie- czenia summa summas		
—	—	—	—	46	187.457	1.187	13.257.468	—	—	—	—	—	—	—	—	35	102.958	1	
4	41.500	—	—	—	—	8.18	8.432.969	4	31.125	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
29 ²⁾	136.548	—	—	12	37.419	1.433	8.050.308	—	—	—	—	—	—	—	—	11	29.098	3	
8	41.472	—	—	1.556	1.242.298	1.545	20.875.266	8	33.178	—	—	—	—	—	—	1.556	993.838	4	
38	196.705	—	—	62	178.294	379	6.823.758	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	
79	416.225	—	—	1.676	1.645.468	5.352	57.479.769	12	64.303	—	—	—	—	—	—	1.602	1.125.894		
1	8.988	—	—	—	—	243	403.620	1	6.017	—	—	—	—	—	—	—	—	6	
1.102	398.206	191	10.318	564	47.500	2.003	31.789.641	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	
129	101.890	—	—	732	922.037	1.998	14.158.694	—	—	—	—	—	—	—	—	29	78.254	8	
1.232	509.084	191	10.318	1.296	969.537	4.244	46.351.955	1	6.017	—	—	—	—	—	—	29	78.254	9	
—	—	—	—	279	590.127	221	3.234.097	—	—	—	—	—	—	—	—	60	143.123		
—	—	—	—	279	590.127	221	3.234.097	—	—	—	—	—	—	—	—	60	143.123		
1.232	509.084	191	10.318	1.298	969.537	4.244	46.351.955	1	6.017	—	—	—	—	—	—	29	78.254		
79	416.225	—	—	1.676	1.645.468	5.352	57.479.769	12	64.303	—	—	—	—	—	—	1.602	1.125.894		
1.311	925.309	191	10.318	3.253	3.205.132	9.817	107.065.821	13	70.320	—	—	—	—	—	—	1.691	1.347.271		

Tablica 25.

Ruch ubezpieczeń w dziale

Mouvement des assurances sur

(w złotych —

№	Zakłady ubezpieczeń Institutions d'assurances Nazwa Nom	2			3			4			5						
		Przebyło — Assurances effectuées au cours de l'exercice						Ubyło — Assurances			z ubezpieczeń						
		Nowo-zawarte Assurances nouvellement contractées			Pezeniesienia wzrostły wskazy na strajkowania według innej kolumny			Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji Assurances acceptées en réassurance			wskutek śmierci par décès			wskutek upły- nięcia terminu sur arrêts à échéance			
		Liczba polis Polices	Suma ubezpiec. Sommes au réel		Liczba polis Polices	Suma ubezpiec. Sommes estimés		Liczba polis Polices	Suma ubezpiec. Sommes assurées		Liczba polis Polices	Suma ubezpiec. Sommes assurées		Liczba polis Polices	Suma ubezpiec. Sommes assurées		
A. Zakłady akcyjne. Sociétés anonymes.												Ubezpieczenia kapitałów na wypadek Assurances de capitaux					
1	„Europa“	889	11.135.961	761	930.123	—	—	—	3	28.940	—	—	—	—	—		
2	„Piast“	142	2.747.093	—	—	—	—	—	—	18.095	—	—	—	—	—		
3	„Przeznosność“	605	4.968.409	33	184.427	—	—	—	16	132.554	—	—	—	—	—		
4	„Przyszłość“	916	18.180.001	75	1.229.928	44	175.061	—	12	46.019	—	—	—	—	—		
5	„Vita“	3741	4.198.369	7	52.199	7	67.298	—	5	193.805	—	—	—	—	—		
	5 zakł. akcyjnych	2.926	41.229.833	191	2.396.637	51	242.359	—	38	419.413	—	—	—	—	—		
B. Zakłady wzajemne (większe). Sociétés mutuelles (majeures).																	
6	„Karpatia“	18	129.549	—	—	—	5	7.945	—	—	—	—	—	—	—		
7	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	1.458	18.716.848	650	5.278.910	—	—	—	337	585.733	—	—	—	—	—		
8	„Vesta“ Bank Wzaj. Ubezpieczeń	837	8.713.931	5.707	8.233.872	802	1.052.410	—	110	189.401	92	29.079	—	—	—		
	3 zakł. wzaj. (większe)	2.313	27.560.388	6.357	13.512.782	807	1.060.355	—	447	775.134	769	29.079	—	—	—		
C. Zakłady publiczne. Sociétés publiques.																	
9	Krajowe Ubezpieczenie na Życie	129	1.647.426	12	122.000	—	—	—	1	3.000	—	—	—	—	—		
	1 zakł. publiczny	129	1.647.426	12	122.000	—	—	—	1	3.000	—	—	—	—	—		
	3 „wzaj. (większe)“	2.313	27.560.388	6.357	13.512.782	807	1.060.355	—	447	775.134	769	29.079	—	—	—		
	5 „akcyjnych“	2.926	41.229.833	191	2.396.637	51	242.359	—	38	419.413	—	—	—	—	—		
	9 „razem“	5.368	70.437.647	6.560	16.031.419	858	1.302.714	—	486	1.197.547	769	29.079	—	—	—		

Tablica 26.

Ubezpieczenia kapitałów nadożycie

Assurances de capitaux en cas de

A. Zakłady akcyjne. Sociétés anonymes.															
1	„Europa“	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	„Piast“	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	„Przeznosność“	127	122.240	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	„Przyszłość“	8	53.881	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	„Vita“	19	68.041	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	5 zakł. akcyjnych	154	244.162	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Zakłady wzajemne (większe). Sociétés mutuelles (majeures).															
6	„Karpatia“	1	8.988	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	42	342.566	46	5.282	—	—	—	2	—	—	87	—	—	—
8	„Vesta“ Bank Wzaj. Ubezpieczeń	1	3.000	168	87.206	—	—	—	—	—	—	42	5.746	—	—
	3 zakł. wzaj. (większe)	44	354.554	214	92.488	—	—	—	2	—	—	129	5.746	—	—
C. Zakłady publiczne. Sociétés publiques.															
9	Krajowe Ubezpieczenie na Życie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1 zakł. publiczny	44	354.554	214	92.488	—	—	—	2	—	—	129	5.746	—	—
	3 „wzaj. (większe)“	154	244.162	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	5 „akcyjnych“	198	598.716	214	92.488	—	—	—	2	—	—	129	5.746	—	—
	9 „razem“	198	598.716	214	92.488	—	—	—	2	—	—	129	5.746	—	—

UWAGI: *) podwyższenia sum ubezpieczeń bieżących mniej redukcja (łącznie z zamianą na polisę bezskładkową i t. p.);

ubezpieczeń na życie w r. 1926.

Tablica 25.

la vie au cours de l'exercice 1926.

en zlotys).

détails au cours de l'exercice								Razem — Total				№	
à l'acquisition propre contractés directement				wskutek zmian w ubezpieczeniach bieżących *)		z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji		Przybyło		Ubyło			
wskutek wykupu		wskutek zanien- chania, zerwania umowy		en raison des changements survenus dans les assurances courantes		affaires acceptées en réassurance		Assurances contractées au cours de l'exercice		Assurances détachées au cours de l'exercice			
par rachats		par résiliation											
Liczba polis Polices	Suma ubezpiecz. Sommas assurées	Liczba polis Polices	Suma ubezpiecz. Sommas assurées	Liczba polis Polices	Suma ubezpiecz. Sommas assurées	Liczba polis Polices	Suma ubezpiecz. Sommas assurées	Liczba polis Polices	Suma ubezpiecz. Sommas assurées	Liczba polis Polices	Suma ubezpiecz. Sommas assurées	Liczba polis Polices	Suma ubezpiecz. Sommas assurées
13	44.015	533	9.211.021	66	1.346.554	—	—	965	12.066.084	615	10.630.530	1	
22	181.652	443	6.642.602	—	—	1	28.012	142	2.747.093	468	6.870.361	2	
18	148.766	1.097	13.601.437	100	1.299.848	139	75.575	638	5.152.836	1.370	15.258.180	3	
21	143.629	583	6.906.104	50	955.183	—	—	1.095	19.584.990	666	8.050.935	4	
13	35.648	645	9.372.522	1	59.889	60	131.480	388	4.317.826	724	9.793.144	5	
87	553.710	3.301	45.733.486	217	3.661.474	200	235.067	3.168	43.868.829	3.843	50.603.150		
1	1.735	2	8.980	—	—	26	9.017	23	137.494	25	19.732	6	
5	1.737	1.566	15.697.986	2.113	8.716.375	—	—	2.108	23.995.758	4.698	25.001.831	7	
8	58.596	1.007	12.789.454	10.533	4.415.442	824	922.838	7.346	18.000.273	12.574	18.404.810	8	
14	62.068	2.575	28.496.420	12.646	13.131.817	850	931.855	9.477	42.133.525	17.301	43.426.373		
—	—	27	542.786	—	—	—	—	141	1.769.426	28	545.786	9	
—	—	27	542.786	—	—	—	—	141	1.769.426	28	545.786		
14	62.068	2.575	28.496.420	12.646	13.131.817	850	931.855	9.477	42.133.525	17.301	43.426.373		
87	553.710	3.301	45.733.486	217	3.661.474	200	235.067	3.168	43.868.829	3.843	50.603.150		
101	615.778	5.903	74.772.692	12.863	16.793.291	1.050	1.166.922	12.786	87.771.780	21.172	94.575.309		

łącznie z ubezpieczeniami oszczędnościowymi)

Tablica 26.

survie (y compris le tarif epargne)

—	—	8	43.200	—	—	—	—	—	—	8	43.200	1	
—	—	140	257.090	—	—	—	—	127	122.240	140	257.090	2	
—	—	43	748.964	—	—	—	—	8	53.861	43	748.964	3	
5	9.587	23	121.678	—	—	—	—	19	68.041	28	131.265	4	
5	9.587	214	1.170.932	—	—	—	—	154	244.162	219	1.180.519	5	
—	—	27	156.386	73	75.329	—	—	1	8.988	—	—	6	
—	—	191	—	7	—	—	—	88	347.848	189	231.715	7	
—	—	—	—	—	—	—	—	169	90.206	233	5.753	8	
—	—	27	156.386	264	75.336	—	—	258	447.042	422	237.468		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	
—	—	27	156.386	264	75.336	—	—	258	447.042	422	237.468		
5	9.587	214	1.170.932	—	—	—	—	154	244.162	219	1.180.519		
5	9.587	241	1.327.318	264	75.336	—	—	412	691.204	641	1.417.987		

*) ubezpieczenia podlegające waloryzacji.

Tablica 27.

Ruch ubezpieczeń w dziale

Mouvement des assurances sur la

(w złotych —

№	Nazwa Nom	Zakłady ubezpieczeń Institutions d'assurance						Przychody — Revenus Produits				Uchwały — Assurances z ubezpieczeń assurances			
		Nowo-zawarte ubezpieczenia		Przebiegające wzrostek zasłane wzrostek (na) Samboraci) (art. 10)		Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji		wskutek śmierci par décès		wskutek upły- nięcia terminu par arrivés à échéance					
		Assurances nouvellement contractées		Rapport en action de changements de l'assurance d'un en autre tarif		Assurances acceptées en réassurance									
		Liczba polis Polices	Suma ubezpieczeń, Summe assurées	Liczba polis Polices	Suma ubezpieczeń, Summe assurées	Liczba polis Polices	Suma ubezpieczeń, Summe assurées	Liczba polis Polices	Suma ubezpieczeń, Summe assurées	Liczba polis Polices	Suma ubezpieczeń, Summe assurées				
Ubezpieczenia rent. —															
R. Zakłady akcyjne. — Sociétés anonymes.						W dziale ubezpieczeń rent nie było									
B. Zakłady wzajemne (większe). Sociétés mutuelles (majeures).															
1	„Karpata“	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
2	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
3	„Vesta“ Bank Wzaj. Ubezpieczeń . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
	3 zakł. wzaj. (większe)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
C. Zakłady publiczne. Sociétés publiques.															
4	Krajowe Ubezpieczenie na Życie . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
	1 zakł. publiczny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
	3 „ wzaj. (większe)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
	— „ akcyjnych	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
	4 razem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				

Tablica 28.

Ubezpieczenia ludowe (bez badania lekarskiego). —

R. Zakłady akcyjne. Sociétés anonymes.											
1	„Europa“	72	315 646	4	21.164	—	—	—	—	—	—
2	„Piast“	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	„Przeziorność“	32	63.731	—	—	—	—	—	—	—	—
4	„Przyszłość“	628	1.019.758	—	—	—	—	32	62.713	—	—
5	„Vita“	64	179.825	—	—	—	—	—	—	—	—
	5 zakładów akcyjnych	796	1.578.960	4	21.164	—	—	32	62.713	—	—
B. Zakłady wzajemne (większe). Sociétés mutuelles (majeures).											
6	„Karpata“	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	53	47.496 ^{*)}	1 ^{*)}	—	—	—	—	—	—	—
8	„Vesta“ Bank Wzaj. Ubezpieczeń . . .	221	543.778	409	174.611	—	—	5	1.136	16	2.895
	2 zakł. wzaj. (większe)	274	591.274	410	174.611	—	—	5	1.136	24	2.895
C. Zakłady publiczne. Sociétés publiques.											
9	Krajowe Ubezpieczenie na Życie . . .	163	448.403	—	—	—	—	1	1.000	—	—
	1 zakł. publiczny	163	448.403	—	—	—	—	1	1.000	—	—
	3 „ wzaj. (większe)	274	591.274	410	174.611	—	—	5	1.136	24	2.895
	5 „ akcyjnych	796	1.578.960	—	21.164	—	—	32	62.713	—	—
	9 razem	1.233	2.618.637	414	195.775	—	—	38	64.849	24	2.895

UWAGA: *) podwyższenia sum ubezpieczeń bieżących mniej redukcja (łącznie z zamianą na polisę bezskładową i t. p.);

Tablica 29 a.

Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń

Assurances contre les accidents

(w złotych —

1		2				3		4		5		6	
Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>		Produkcja ubezpieczeń w roku 1926 (zakwizycji własnej) i z przy <i>Assurances souscrites en 1926 (affaires directes et cedes)</i>											
№	Nazwa <i>Nom</i>	Liczba polis <i>Polices</i>	Liczba osób <i>Personnes assurees</i>	Kapitały — <i>Capitaux</i>		na wypadek śmierci <i>assurances en cas de deces</i>	na wypadek inwalidności <i>assurances contre l'incapacité</i>	Odszkodowania dziennie <i>Defranchement par jour</i>					
A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>		Ubezpieczenia jednostkowe. —											
1	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	772	772	1)	6 632.100								
2	„Patria”	524	524		11.612.100	15.702.800		3.497					
3	„Piast”	149	188		3.668.940	5.268.340		1.791					
4	Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń	294	294		9.645.891	27.504.974		7.276					
5	„Port”	163	203		7.721.164	12.957.542		1.250					
6	„Przeorność”	105	189		2.215.669	3.653.680		1.517					
7	„Silesia”	228	228		3.313.320	7.322.110		1.282					
8	„Vita”	342	342		9.815.650	12.562.426		3.441					
9	„Zjednoczenie” *)	8	8		73.000	265.000		76					
	9 zakł. akcyjnych	2.585	2.748		54.697.834	85.236.872		20.130					
B. Zakłady wzajemne (większe). <i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>													
10	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	99	99		1.719.098	1.915.394		416					
11	„Vesta” Bank Wzajemnych Ubezpieczeń	1.319	1.319		16.505.163	18.714.433		15.046					
	2 zakł. wzaj. (większe)	1.418	1.418		18.224.261	20.629.827		15.462					
C. Zakłady publiczne. <i>Sociétés publiques.</i>													
12	Krajowa Kasa Ubezp. Strażaków												
	1 zakł. publiczny												
	2 „ wzaj. (większe)	1.418	1.418		18.224.261	20.629.827		15.462					
	9 „ akcyjnych	2.585	2.748		54.697.834	85.236.872		20.130					
	12 „ razem	4.003	4.166		72.922.095	105.866.699		35.592					
A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>		Ubezpieczenia zbiorowe. —											
1	Europejskie Tow. Ubezpieczeń												
2	„Patria”	219	5.067		35.209.200	65.488.500		18.567					
3	„Piast”												
4	Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń	165	2.810		21.137.288	51.863.624		7.296					
5	„Port”	11	186		2.454.140	4.607.552		636					
6	„Przeorność”												
7	„Silesia”	21	473		993.420	1.406.320		542					
8	„Vita”	16	196		1.314.658	1.987.040		555					
9	„Zjednoczenie *)												
	9 zakł. akcyjnych	432	8.732		61.108.706	125.353.036		27.596					
B. Zakłady wzajemne (większe). <i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>													
10	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	35	3.597		10.573.082	34.505.841		553.039					
11	„Vesta” Bank Wzajemnych Ubezpieczeń	725	23.474		76.815.904	115.575.954		67.687					
	2 zakł. wzaj. (większe)	760	27.071		87.388.986	150.081.795		620.726					
C. Zakłady publiczne. <i>Sociétés publiques.</i>													
12	Krajowa Kasa Ubezp. Strażaków	96	3.687					780					
	1 zakł. publiczny	96	3.687					780					
	2 „ wzaj. (większe)	760	27.071		87.388.986	150.081.795		620.726					
	9 „ akcyjnych	432	8.732		61.108.706	125.353.036		27.596					
	12 „ razem	1.288	39.490		148.497.692	275.434.831		649.102					

UWAGI: *) w likwidacji; 1) ogólna suma ubezpieczenia; *) ubezpieczenie kosztów leczenia.

od wypadków za rok 1926.

Tablica 29 a.

en 1926.

en dollars

jętych do reasekuracji) acceptés en réassurance]		Z tego oddano do reasekuracji — Dont affaires cédées en réassurance								
Renta roczna Assurances de rentes	Z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji) Affaires acceptées en réassurance	Liczba polis Polices	Liczba osób Personnes assurées	Kapitały — Capitaux		Odkodowanie szkoleń Désamortissement par jour	Renta roczna Assurances des rentes	Z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji) Affaires acceptées en réassurance	№	
				na wypadek śmierci assurances en cas de décès	na wypadek inwalidztwa assurances contre l'invalidité					
Assurances individuelles.										
—	—	772	772	2 947.600	—	—	—	—	1	
—	—	524	524	9.778.300	13.642.400	3.007	—	—	2	
—	—	149	188	2.868.890	3.816.467	1.285	—	—	3	
—	—	172	172	3.084.369	9.477.421	2.286	—	—	4	
—	—	163	203	7.103.471	11.920.047	1.150	—	—	5	
—	—	105	189	1.776.226	2.876.969	1.306	—	—	6	
—	—	228	228	2.891.088	6.589.899	1.154	—	—	7	
—	—	342	342	9.121.170	11.793.971	3.116	—	—	8	
—	—	4	4	38.000	192.000	38	—	—	9	
—	—	2.459	2.622	39.609.114	60.309.174	13.342	—	—		
—	—	99	99	1.633.143	1.819.624	395	—	—	10	
—	—	741	741	10.356.125	11.373.878	9.384	—	—	11	
—	—	840	840	11.989.268	13.193.502	9.779	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	
—	—	840	840	11.989.268	13.193.502	9.779	—	—		
—	—	2.459	2.622	39.609.114	60.309.174	13.342	—	—		
—	—	3.299	3.462	51.598.382	73.502.676	23.121	—	—		
Assurances collectives.										
—	—	219	5.067	26.367.200	52.678.400	15.278	—	—	1	
2) 1.646.370	—	28	1.316	6.122.043	14.764.894	2.809	2) 533.794	—	2	
—	—	11	186	2.257.808	4.238.948	586	—	—	3	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	
—	—	21	473	894.078	1.265.668	488	—	—	5	
—	—	16	196	683.769	1.088.445	238	—	—	6	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	
1.646.370	—	295	7.238	38.324.898	74.036.355	19.399	553.794	—	9	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	
2) 550.450	—	35	3.597	10.044.428	32.760.549	525.387	2) 522.928	—	10	
—	—	468	14.121	39.491.061	36.390.162	21.758	—	—	11	
550.450	—	503	17.718	49.535.489	69.170.711	547.145	522.928	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	
2.749	—	—	—	—	—	—	—	—		
2.749	—	—	—	—	—	—	—	—		
550.450	—	503	17.718	49.535.489	69.170.711	547.145	522.928	—		
1.646.370	—	295	7.238	38.324.898	74.036.355	19.399	553.794	—		
2.199.569	—	798	24.956	87.860.387	143.207.066	966.544	1.076.722	—		

Tablica 29 b.

Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń

Assurances contre les accidents

(w złotych —

1 Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>		2 Produkcja ubezpieczeń w roku 1926 (z akwizycji własnej) i z przy <i>Assurances souscrites en 1926 (affaires directes et cedes</i>				
		3 Liczba polis <i>Polices</i>	4 Liczba osób <i>Personnes assurées</i>	5 Kapitały — <i>Capitaux</i>		6 Odszkodowania dziennie <i>Dédommagement par jour</i>
Nazwa <i>Nom</i>				na wypadek śmierci <i>assurances en cas de décès</i>	na wypadek inwalidzkości <i>assurances contre l'invalidité</i>	
A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>		Dożywnie ubezpieczenia podróżnych. —				
1	Europejskie Tow. Ubezpieczeń	—	—	—	—	—
2	„Patria”	12	12	285.166	—	—
3	„Piast”	—	—	—	—	—
4	Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń	12	12	603.000	603.000	192
5	„Port”	28	28	716.276	716.276	227
6	„Przeźorność”	—	—	—	—	—
7	„Silesia”	—	—	—	—	—
8	„Vita”	54	54	464.450	464.450	154
9	„Zjednoczenie” *)	—	—	—	—	—
	9 zakł. akcyjnych	106	106	2.068.892	1.783.726	573
B. Zakłady wzajemne (większe). <i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>						
10	Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń	15	15	287.760	—	—
11	„Vesta” Bank Wzajemnych Ubezpieczeń	747	747	2.360.000	2.360.000	720
	2 zakł. wzaj. (większe)	762	762	2.647.760	2.360.000	720
C. Zakłady publiczne. <i>Sociétés publiques.</i>						
12	Krajowa Kasa Ubezp. Strażaków	—	—	—	—	—
	1 zakł. publiczny	—	—	—	—	—
	2 „ wzaj. (większe)	762	762	2.647.760	2.360.000	720
	9 „ akcyjnych	106	106	2.068.892	1.783.726	573
	12 „ razem	868	868	4.716.652	4.143.726	1.293

(UWAGI: *) w likwidacji; ') ogólna suma ubezpieczeń.

od wypadków za rok 1926.

Tablica 29 b.

en 1926.

en złotys).

jętych do reasekuracji) <i>acceptées en réassurance)</i>		Z tego oddano do reasekuracji — <i>Dont affaires cédées en réassurance</i>							Σ
Renta roczna <i>Assurances de rente</i>	Z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji) <i>Affaires acceptées en réassurance</i>	Liczba polis <i>Polices</i>	Liczba osób <i>Personnes assurées</i>	Kapitały — <i>Capitaux</i>		Odszkodowanie dzienne <i>Dédommagement par jour</i>	Renta roczna <i>Assurances de rente</i>	Z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji) <i>Affaires acceptées en réassurance</i>	
				na wypadek śmierci) <i>assurances en cas de décès</i>	na wypadek inwalidności <i>assurances contre l'invalidité</i>				
—	—	12	12	1) 278.419	—	—	—	—	1
—	—	7	7	232.155	232.155	74	—	—	2
—	—	28	28	658.974	658.974	209	—	—	4
—	—	54	54	277.750	277.750	103	—	—	5
—	—	101	101	1.447.298	1.168.879	386	—	—	6
—	—	15	15	273.372	—	—	—	—	7
—	—	140	140	1.245.000	1.245.000	375	—	—	8
—	—	155	155	1.518.372	1.245.000	375	—	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	155	155	1.518.372	1.245.000	375	—	—	11
—	—	101	101	1.447.298	1.168.879	386	—	—	12
—	—	256	256	2.965.670	2.413.879	761	—	—	

Tablica 30.

Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń od

Assurances contre la responsabilité

(w złotych —

Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>		Produkcja ubezpieczeń w r. 1926 (z akwizycji własnej i z przy <i>Assurances souscrites en 1926 (affaires directes et celles</i>			
№	Nazwa <i>Nom</i>	Liczba polis <i>Polices</i>	Kapitały — <i>Capitaux</i>		
			na wypadek uszkodzenia wiele osób <i>en cas de dommage subi par plusieurs personnes</i>	na wypadek uszkodzenia jednej osoby <i>en cas de dommage subi par une seule personne</i>	
			na wypadek uszkodzenia wiele osób <i>en cas de dommage subi par plusieurs personnes</i>	na wypadek uszkodzenia jednej osoby <i>en cas de dommage subi par une seule personne</i>	
A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>					
1	„Petria”	2.497	143.558.600	58.633.800	
2	„Pleśń”	459	134.800.000		
3	„Polonia”	274	19.032.320	6.521.390	
4	„Port”	384	5.929.512	19.371.354	
5	Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń	1.360	41.647.550	126.824.150	
6	„Silesia”	471	7.841.557	24.778.033	
6 zakł. akcyjnych		5.485	352.809.539	236.128.727	
B. Zakłady wzajemne (większe). <i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>					
7	Krakowskie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń	263	5.562.425	17.593.356	
8	„Vesta” Bank Wzajemnych Ubezpieczeń	8.175	637.300.654	219.678.265	
2 zakł. wzaj. (większe)		8.438	642.863.079	237.271.621	
6 „ akcyjnych		5.485	352.809.539	236.128.727	
8 „ razem		13.923	995.672.618	473.400.348	

C. Zakłady publiczne. — *Sociétés publiques.*

Zakłady publiczne nie pracowały w dziale

odpowiedzialności prawnej za rok 1925 i 1296.

Tablica 30.

civile en 1925, 1926.

en złotych.

jętych do reasekuracji <i>accidens en réassurance</i>		Z tego oddano do reasekuracji — <i>Dont affaires cédées en réassurance</i>							
Renta roczna <i>Assurances de rentes</i>	Z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji <i>Affaires acceptées en réassurance</i>	Liryba <i>Polices</i>	Kapitały — <i>Capitaux</i>				Renta roczna <i>Assurances de rentes</i>	Z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji <i>Affaires acceptées en réassurance</i>	№
			na wypadek uszkodzenia wielu osób <i>en cas de dommage subi par plusieurs personnes</i>	na wypadek uszkodzenia jednej osoby <i>en cas de dommage subi par une seule personne</i>	na wypadek uszkodzenia nieruchomości <i>en cas d'un dommage des objets</i>				
—	—	2.497	102.873.500	42.472.800	9.310.200	—	—	1	
—	—	499	50.550.000	—	—	—	—	2	
—	—	274	15.225.856	5.217.112	1.078.227	—	—	3	
—	—	384	5.455.151	17.821.646	1.313.169	—	—	4	
—	—	535	10.228.715	30.254.529	2.547.532	—	—	5	
—	—	471	3.714.422	11.736.963	3.381.200	—	—	6	
—	—	4.660	188.047.644	107.503.050	17.630.328	—	—		
—	—	263	5.284.304	16.713.688	1.183.518	—	—	7	
—	—	8.175	248.541.728	89.377.839	16.367.978	—	—	8	
—	—	8.438	253.826.032	106.091.527	17.551.496	—	—		
—	—	4.660	188.047.644	107.503.050	17.630.328	—	—		
—	—	13.098	441.873.676	213.594.577	35.181.824	—	—		

ubezpieczeń od odpowiedzialności prawnej.

Tablica 31.

Produkcja ubezpieczeń w dziale

Assurances contre

(w złotych —

Z a k ł a d y u b e z p i e c z e ń <i>Institutions d'assurances</i>		Ubezpieczenia z akwizycji własnej <i>Affaires directes</i>	
№	N a z w a <i>Nom</i>	Produkcja w rok 1925 <i>Assurances souscrites en 1925</i>	
		liczba polis <i>Polices</i>	suma ubezpiecz. <i>Sommes assurées</i>
A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>			
1	„Mazovia”	1.250	12.854.000
2	„Omnium i Wilja”	67.675	275.259.963
3	„Orzeł”	20.600	486.810.185
4	„Plast”	30.440	696.938.905
5	„Polonia”	36.366	747.072.255
6	„Pari”	42.016	897.699.049
7	Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń	39.886	550.472.243
8	„Przezorność”	4.135	129.309.580
9	„Przyszłość”	2.518	77.804.039
10	„Silesia”	16.490	475.859.607
11	„Wistula”	9.796	366.907.656
12	Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń	42.416	2.062.912.071
13	„Zjednoczenie” *)	—	—
13 zakładów akcyjnych		313.588	6.779.899.553
B. Zakłady wzajemne (większe). <i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>			
14	Białostockie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń	1.072	11.219.663
15	„Dnister”	198.120	197.853.930
16	„Farmakon”	235	5.277.442
17	Krakowskie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń	37.702	1.070.281.001
18	„Snap”	15.883	482.396.726
19	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń Cukrowni	1.342	474.039.855
20	„Vesta” Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń	64.549	905.204.285
21	„Wisła” *)	2.944	63.715.465
22	Związek Ubezpieczeniowy Przemysłowców Polskich	11.505	448.254.888
8 zakładów wzajemnych (większych)		333.352	3.738.203.257
C. Zakłady publiczne. <i>Sociétés publiques.</i>			
23	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe	203.714	3.117.447.207
24	Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych: dział przymusowych ubezpieczeń dobrowolnych	3.209.680 35.621	9.525.152.100 760.188.540
25	Pomorskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń	50.816	391.434.656
26	Wzajemne Ubezpieczenia m. st. Warszawy	—	—
4 zakłady publiczne		3.579.809	9.794.422.723
8 zakładów wzajemnych (większych)		333.352	3.738.203.257
13 zakładów akcyjnych		313.588	6.779.899.553
25 zakładów razem		4.226.749	20.312.525.533

(UWAGA: *) w likwidacji.

ubezpieczeń od ognia za rok 1925 i 1926.

Tablica 31.

l'incendie en 1925, 1926.

en zlotys).

Ubezpieczenia z akwizycji własnej <i>Affaires directes</i>		Z tego oddano do reasekuracji <i>Dont reassurances</i>		Pozostałe na udział własny <i>Affaires a. z. risque de l'institution</i>		№
Produkcja za rok 1926 <i>Annuaire suscrits en 1926</i>		w roku 1925 <i>l'exercice 1925</i>	w roku 1926 <i>l'exercice 1926</i>	w roku 1925 <i>l'exercice 1925</i>	w roku 1926 <i>l'exercice 1926</i>	
liczba polis <i>Polices</i>	suma ubezpiecz. <i>Sommes assurees</i>	S u m a u b e z p i e c z e n i a <i>Sommes assurees</i>				
2.041	40.915.379	9.159.000	36.695.325	3.695.000	4.220.054	1
75.518	463.260.275	192.896.263	285.618.627	82.363.700	177.641.648	2
21.450	535.945.000	362.195.600	405.736.000	124.614.585	131.209.000	3
27.850	712.938.786	461.607.534	296.635.810	235.331.371	416.302.976	4
29.570	701.322.144	557.162.179	475.718.702	189.910.076	225.603.442	5
41.563	1.181.376.743	766.257.057	1.028.579.645	131.401.992	152.797.098	6
43.943	712.107.642	308.264.456	279.241.657	242.207.787	432.865.985	7
6.167	217.011.234	96.982.185	110.899.740	32.327.395	106.111.494	8
2.954	110.962.266	63.534.779	105.675.077	14.269.260	4.887.189	9
25.173	608.964.000	468.798.857	578.515.800	7.060.750	30.448.200	10
11.261	580.851.363	308.843.906	507.272.230	58.063.750	73.579.133	11
36.214	2.248.013.768	1.842.103.978	1.877.910.920	220.808.093	370.102.848	12
5.287	49.321.031	—	52.880.687	—	16.440.344	13
328.991	8.163.589.631	5.437.845.794	6.021.380.220	1.342.053.759	2.142.209.411	
787	9.312.586	10.634.003	8.291.308	585.660	1.021.278	14
115.362	155.709.376	46.452.709	39.706.651	151.401.221	116.002.725	15
267	6.107.612	4.103.151	4.838.789	1.174.291	1.268.823	16
36.864	1.277.627.341	793.102.823	833.396.314	277.178.178	444.231.027	17
17.590	523.137.681	341.529.251	374.163.728	140.827.477	148.973.953	18
1.358	938.748.805	439.219.595	883.089.492	34.820.260	55.659.313	19
62.446	1.020.114.090	561.150.238	520.972.266	425.054.047	499.141.824	20
478	22.226.240	49.223.763	15.653.316	13.491.702	6.572.924	21
10.945	419.583.572	336.191.166	243.358.472	112.063.722	176.225.100	22
246.097	4.372.567.303	2.581.606.699	2.923.470.336	1.156.596.558	1.449.096.967	
203.378	3.529.431.269	616.107.676	234.842.171	2.501.339.531	3.294.589.098	23
3.368.381	6.568.185.059	302.964.593	108.055.167	5.222.387.727	6.460.129.892	24
43.816	896.437.546	634.151.480	602.371.386	126.037.060	294.661.150	25
46.735	561.600.218	10.256.480	273.539.851	381.178.176	288.060.367	26
10.115	935.800.000	—	116.704.000	—	819.096.000	
3.672.425	12.491.454.092	1.563.480.229	1.335.512.575	8.230.942.494	11.155.941.517	
246.097	4.372.567.303	2.581.606.699	2.923.470.336	1.156.596.558	1.443.096.967	
328.991	8.163.589.631	5.437.845.794	6.021.380.220	1.342.053.759	2.142.209.411	
4.247.513	25.027.611.026	9.582.932.722	10.280.363.131	10.729.592.811	14.747.247.895	

Tablica 32.

Produkcja ubezpieczeń w dziale

Assurances contre le vol avec

(w złotych —

1		2	
Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>		Ubezpieczenia z aktywności własnej <i>Affaires directes</i>	
№	Nazwa <i>Nom</i>	Produkcja za rok 1925 <i>Années inscrites en 1925</i>	
		liczba polis <i>polices</i>	suma ubezpieczeń <i>montants assurés</i>
A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>			
1	„Omnium i Wilja”	5 058	9.142.674
2	„Orzeł”	5 895	129.601.700
3	„Płast”	2 804	24 984.705
4	„Polonia”	3 309	40.959.975
5	„Port”	2 619	31.500.591
6	Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń	4 963	28.745.799
7	„Przezorność”	599	7.280.810
8	„Przyszłość”	462	5.344.120
9	„Silesia”	1 222	16.411.543
10	Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń	2 693	51.161.243
10 zakł. akcyjnych		29 934	345 133.160
B. Zakłady wzajemne (większe). <i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>			
11	„Dniester”	—	—
12	Krakowskie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń	1 562	29 534.377
13	„Veste” Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń	1 308	25 514.676
14	Związek Ubezpieczeniowy Przemysłowców Polskich	896	9.192.392
4 zakł. wzaj. (większe)		4 056	64 241.445
10 „ akcyjnych		29 934	345 133.160
14 „ razem		33 990	409 374.605
D. Zakłady publiczne. — Sociétés publiques.			
Zakłady publiczne			

Tablica 33.

Produkcja ubezpieczeń od szkód

Assurances contre les dommages

(w złotych —

1		2	
Zakłady ubezpieczeń <i>Sociétés anonymes.</i>		Zakłady wzajemne <i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>	
№	Nazwa <i>Nom</i>	Produkcja za rok 1925 <i>Années inscrites en 1925</i>	
		liczba polis <i>polices</i>	suma ubezpieczeń <i>montants assurés</i>
1	Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń	62	7.030.050
1 zakł. akcyjny		62	7.030.050
Zakłady wzajemne			

ubezpieczeń od kradzieży za rok 1925 i 1926.

Tablica 32.

efraction en 1925, 1926.

en zlotych.

I Ubezpieczenia z akwizycji własnej <i>Affaires directes</i>		II Z tego oddano do reasekuracji <i>Dont réassurés</i>		III Pozostało na udział własny <i>Affaires au risque de l'institution</i>		№
Produkcja za rok 1926 <i>Assurances souscrites en 1926</i>		w roku 1925 <i>l'exercice 1925</i>	w roku 1926 <i>l'exercice 1926</i>	w roku 1925 <i>l'exercice 1925</i>	w roku 1926 <i>l'exercice 1926</i>	
liczba polis <i>polices</i>	suma ubezpiecz. <i>sommes assurées</i>	S u m a u b e z p i e c z e n i a <i>Sommes assurées</i>				
6.785	23 295.874	5.766.057	15.593.135	3.376.617	7.702.739	1
6.700	46 706.000	123 120.850	31 553.735	6.480.850	15.152.265	2
3.190	39 222.947	17.015.471	10.888.234	7.969.234	28 334.713	3
3.796	48.277.438	35.453.521	38.882.310	5.506.454	9.395.128	4
2.748	41.388.689	28.550.837	37.811.562	2.949.754	3.577.127	5
6.342	30.921.048	12.231.337	11.124.951	16.514.462	19.796.097	6
1.038	15.005.521	5.533.415	7.422.925	1.747.395	7.582.596	7
550	6.702.027	4.649.383	6.250.843	694.737	451.184	8
1.763	30.523.000	16.247.427	28.691.850	164.116	1.831.150	9
3.016	71.274.387	39.334.088	57.652.525	11.827.155	13.621.862	10
36.016	353.316.931	287.902.386	245.872.070	57.230.774	107.444.861	
51	128.940	—	80.214	—	48.726	11
2.166	49.659.488	26.234.164	42.109.750	3.300.213	7.549.738	12
2.178	30.380.417	14.788.306	15.819.083	10.726.370	14.561.334	13
855	10.860.850	7.353.913	8.580.071	1.838.479	2.240.779	14
5.250	91.029.695	48.376.383	66.589.118	15.865.062	24.440.577	
36.016	353.316.931	287.902.386	245.872.070	57.230.774	107.444.861	
41.266	444.346.626	336.278.769	312.461.188	73.095.836	131.885.438	

nie pracowały w dziale ubezpieczeń od kradzieży.

wodociągowych za rok 1925 i 1926.

Tablica 33.

causés par les conduites d'eau en 1925, 1926.

en zlotych.

85	7.246.900	—	—	7.030.050	7.246.900	1
85	7.246.900	—	—	7.030.050	7.246.900	

nie pracowały w dziale ubezpieczeń od szkód wodociągowych.

Tablica 34.

Produkcja ubezpieczeń w dziale

Assurances contre le risque

(w złotych —

1		2	
Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>		Ubezpieczenia z akwizycji własnej <i>Affaires directes</i>	
№	Nazwa <i>Nom</i>	Produkcja za rok 1925 <i>Assurances souscrites en 1925</i>	
		liczba polis <i>polices</i>	suma ubezpieczeń <i>sommes assurées</i>
A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>			
1	„Omnium i Wilja”	5.484	59 154.083
2	„Orzeł”	1.135	7 470 500
3	„Piast”	6.982	78.242.756
4	„Polonia”	31.127	124.937.000
5	„Port”	3.985	26.009.225
6	„Przezorność”	1.164	28.571.130
7	„Przyszłość”	410	52 151.690
8	„Silesia”	1.609	14.800.769
9	Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń	17.175	330.228.283
10	„Vesta” Tow. Reasekuracyjne i Reasekuracyjne *) 10 zakł. akcyjnych	69.071	721.565.436
B. Zakłady wzajemne (większe). <i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>			
11	Związek Ubezpieczeniowy Przemysłowców Polskich	494	151.834.894
	1 zakł. wzaj. (większy)	494	151.834.894
	10 „ akcyjnych	69.071	721.565.436
	11 „ razem	69.565	873.400.330
C. Zakłady publiczne. — Sociétés publiques. Zakłady publiczne nie pracowały			

Tablica 35.

Produkcja ubezpieczeń w dziale

Assurances contre le bris des

(w złotych —

A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>			
1	„Piast”	3.815	5.817.005
2	„Polonia”	3.768	5.032.479
	2 zakł. akcyjne	7.583	10 849 484
B. Zakłady wzajemne (większe). <i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>			
3	Warszawskie Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń Szyb	521	904.563
	1 zakł. wzaj. (większy)	521	904.563
	2 „ akcyjne	7.583	10 849 484
	3 „ razem	8.104	11.754.047

UWAGA: *) brak należytych danych.

ubezpieczeń przewozowych za rok 1925 i 1926.

Tablica 34.

de transport en 1925, 1926.

en zlotys).

Ubezpieczenia z akwizycji własnej <i>Affaires directes</i>		Z tego oddano do reasekuracji <i>Dont reassurées</i>		Pozostało na udział własny <i>Affaires au risque de l'institution</i>		№
Produkcja za rok 1926 <i>Assurances soustraites en 1926</i>		w roku 1925 <i>l'exercice 1925</i>	w roku 1926 <i>l'exercice 1926</i>	w roku 1925 <i>l'exercice 1925</i>	w roku 1926 <i>l'exercice 1926</i>	
liczba polis <i>polices</i>	suma ubezpiecz. <i>sommes assurées</i>	S u m a u b e z p i e c z e n i a <i>Sommes assurées</i>				
9 273	111.913.683	52.983.161	95.062.761	6.770.922	16.850.922	1
1 630	12.970.000	6 540 900	10.983.560	929.600	1.986.440	2
6 991	114.600.000	59.228.651	91.680.000	19.014.105	22.920.000	3
15 241	242.089.424	102.073.529	180.356.620	22.863.471	61.732.804	4
2 564	54.578.985	21.768.904	47.440.690	4.240.321	7.138.295	5
1.025	20.642.414	19.428.369	17.276.897	9.142.761	3.365.517	6
261	42.191.600	31.755.352	39.223.433	20.396.338	2.968.167	7
1.975	18.659.189	14.208.530	16.759.328	592.239	1.899.861	8
5.242	311.586.918	270.783.234	256.908.256	59.445.049	54.678.662	9
—	—	—	—	—	—	10
45.652	929.232.213	578.170.630	755.691.545	143.394.806	173.540.668	
610	256.600.971	113.876.250	187.318.709	37.958.644	69.282.262	11
610	256.600.971	113.876.250	187.318.709	37.958.644	69.282.262	
45.652	929.232.213	578.170.630	755.691.545	143.394.806	173.540.668	
46.262	1.185.833.184	692.046.880	943.010.254	181.353.450	242.822.930	

w dziale ubezpieczeń przewozowych.

ubezpieczeń szyb za rok 1925 i 1926.

Tablica 35.

glaces et vitres en 1925, 1926.

en zlotys).

4.970	7.400.043	4.362.753	5.964.433	1.454.252	1.435.610	1
4.588	6.547.203	—	—	5.032.479	6.547.203	2
9.558	13.947.246	4.362.753	5.964.433	6.486.731	7.982.813	
568	983.834	—	—	904.563	983.834	3
568	983.834	—	—	904.563	983.834	
9.558	13.947.246	4.362.753	5.964.433	6.486.731	7.982.813	
10.126	14.931.080	4.362.753	5.964.433	7.391.294	8.966.647	

Tablica 36.

Produkcja ubezpieczeń w dziale

Assurances contre

(w złotych —

1		2	
Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>		Ubezpieczenia z akwizycji własnej <i>Affaires directes</i>	
№	Nazwa <i>Nom</i>	Produkcja za rok 1925 <i>Assurances souscrites en 1925</i>	
		liczba polis <i>polices</i>	suma ubezpiecz. <i>montants assurés</i>
A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>			
1	„Orzeł”	1,820	4.780.500
2	„Port”	461	6.633.627
3	Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń	2.134	46.339.222
	3 zakłady akcyjne	4.415	57.753.349
B. Zakłady wzajemne (większe). <i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>			
4	Krakowskie Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń	1.061	25.420.307
5	„Sноп”	3.087	92.566.370
6	„Vesta” Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń	27.181	154.533.845
	3 zakł. wzaj. (większe)	31.329	272.520.522
C. Zakłady publiczne. <i>Sociétés publiques.</i>			
7	Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe	813	22.698.734
8	Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych	1.551	42.189.232
	2 zakł. publiczne	4.365	64.887.966
	3 „ wzaj. (większe)	31.329	272.520.522
	3 „ akcyjne	4.415	57.753.349
	8 „ razem.	40.109	395.161.837

Tablica 37.

Produkcja ubezpieczeń w dziale

Assurances des

(w złotych —

A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>			
1	„Płast”	77	194.150
	1 zakł. akcyjny	77	194.150
B Zakłady wzajemne (większe). — Sociétés mutuelles (majeures). Zakłady wzajemne (większe) nie			
C. Zakłady publiczne. <i>Sociétés publiques.</i>			
2	Krajowa Kasa Ubezpieczeń Strażaków	—	—
	1 zakł. publiczny	—	—
	1 „ akcyjny	77	194.150
	2 „ razem.	77	194.150

ubezpieczeń od gradobicia za rok 1925 i 1926.

Tablica 36.

la grêle en 1925, 1926.

en zlotys).

3		4		5		№
Ubezpieczenia z akwizycji własnej <i>Affaires directes</i>		Z tego oddano do reasekuracji <i>Dont réassurées</i>		Pozostało na udział własny <i>Affaires au risque de l'institution</i>		
Produkcja w roku 1926 <i>Assurances souscrites en 1926</i>		w roku 1925 <i>l'exercice 1925</i>	w roku 1926 <i>l'exercice 1926</i>	w roku 1925 <i>l'exercice 1925</i>	w roku 1926 <i>l'exercice 1926</i>	
liczba polis <i>polices</i>	suma ubezpiecz. <i>montants assurés</i>	S u m a u b e z p i e c z e n i a <i>Sommes assurées</i>				
4.760	7.807.900	4.302.450	6.970.600	478.050	837.300	1
5	1.041.168	5.970.264	937.051	663.363	104.117	2
1.516	48.789.749	26.413.356	24.394.875	19.925.866	24.394.874	3
6.281	57.638.817	36.686.070	32.302.526	21.067.279	25.336.291	
1.185	30.288.723	24.149.291	28.774.287	1.271.016	1.514.436	4
2.904	104.667.782	55.539.822	94.201.004	37.026.548	10.466.778	5
25.711	195.772.980	—	195.772.980	154.533.845	—	6
29.800	330.729.485	79.689.113	318.748.271	192.831.409	11.981.214	
1.578	40.331.411	—	20.165.705	22.698.734	20.165.706	7
4.243	50.365.300	28.704.696	35.306.290	13.484.536	15.059.010	8
5.821	90.696.711	28.704.696	55.471.995	36.183.270	35.224.716	
29.800	330.729.485	79.689.113	318.748.271	192.831.409	11.981.214	
6.281	57.638.817	36.686.070	32.302.526	21.067.279	25.336.291	
41.902	479.065.013	145.079.879	406.522.792	250.081.958	72.542.221	

ubezpieczeń Koni za rok 1925 i 1926.

Tablica 37.

chevaux en 1925, 1926.

en zlotys).

50	90.000	145.613	63.000	48.537	27.000	1
50	90.000	145.613	63.000	48.537	27.000	

pracowały w dziale ubezpieczeń Koni.

85	130.500	—	—	—	130.500	2
85	130.500	—	—	—	130.500	
50	90.000	145.613	63.000	48.537	27.000	
135	220.500	145.613	63.000	48.537	157.500	

Tablica 38.

Produkcja ubezpieczeń w dziale

Assurances contre

(w złotych —

Z a k ł a d y u b e z p i e c z e ń <i>Institutions d'assurances</i>		Ubezpieczenia z akwizycji własnej <i>Affaires directes</i>	
Nr	N a z w a <i>Nom</i>	Produkcja za rok 1925 <i>Assurances conclues en 1925</i>	
		liczba polis <i>polices</i>	suma ubezpiecz. <i>sommes assurées</i>
A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>			
1	„Patria”	1.036	12.252.191
2	„Plast”	—	—
3	„Port”	—	—
4	Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń	204	1.388.720
4 zakł. akcyjne		1.240	13.640.911
B. Zakłady wzajemne (większe). <i>Sociétés mutuelles (majeures).</i>			
5	Krakowskie Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń	108	1.269.276
6	„Vesta” Bank Wzajemnych Ubezpieczeń	1.055	3.853.490
2 zakł. wzaj. (większe)		1.163	5.122.766
4 „ akcyjne		1.240	13.640.911
6 „ razem		2.403	18.763.677
C. Zakłady publiczne. — Sociétés publiques.		Zakłady publiczne nie pracowały	

Tablica 39.

Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń

Assurances des marchan

(w złotych —

A. Zakłady akcyjne. <i>Sociétés anonymes.</i>			
1	Europejskie Towarzystwo Ubezpieczeń	—	33.743.293
1 zakł. akcyjny		—	33.743.293
B. Zakłady wzajemne (większe). — Sociétés mutuelles (majeures).		Zakłady wzajemne (większe) nie	

ubezpieczeń „auto-casco“ za rok 1925 i 1926.

Tablica 38.

„auto-casso“ en 1925, 1926.

en złotych.

3		4		5		№
Ubezpieczenia z akwizycji własnej <i>Affaires directes</i>		Z tego oddano do reasekuracji <i>Dont réassurées</i>		Pozostało na udział własny <i>Affaires au risque de l'Institution</i>		
Produkcja w rok 1926 <i>Assurances souscrites en 1926</i>		w roku 1925 <i>l'exercice 1925</i>	w roku 1926 <i>l'exercice 1926</i>	w roku 1925 <i>l'exercice 1925</i>	w roku 1926 <i>l'exercice 1926</i>	
liczba polis <i>polices</i>	suma ubezpiecz. <i>summes assurées</i>	S u m a u b e p i e c z e n i a <i>Sommes assurées</i>				
618	8.357.000	9.963.237	7.125.400	2.288.954	1.231.600	1
98	1.349.000	—	1.349.000	—	—	2
63	1.557.801	—	1.434.648	—	123.153	3
176	1.083.540	636.033	888.503	752.687	195.037	4
955	12.347.341	10.599.270	10.797.551	3.041.641	1.549.790	
48	875.964	1.205.812	832.220	63.464	43.744	5
767	1.460.033	3.468.141	1.314.300	385.349	145.733	6
815	2.335.997	4.673.953	2.146.520	448.813	189.477	
955	12.347.341	10.599.270	10.797.551	3.041.641	1.549.790	
1.770	14.683.338	15.273.223	12.944.071	3.490.454	1.739.267	

w dziale ubezpieczeń „auto-casco“

towarów i pakunków podróży za rok 1925 i 1926.

Tablica 39.

dises et bagages en 1925, 1926.

en złotych.

14.993	14.361.200	26.994.634	11.488.960	6.748.659	2.872.240	1
14.993	14.361.200	26.994.634	11.488.960	6.748.659	2.872.240	

Pracowały w dziale ubezpieczeń towarów i pakunków podróży.

Tablica 40.

Mniejsze zakłady ubez

Petites sociétés

Bilans przy koń

Bilan à la fin de

(w złotych —

		Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>		S t a	
№	Nazwa <i>Nom</i>	Miejscowość <i>Siège social</i>	Gotówka w kasie <i>En caisse</i>	Instytucje kredytowe <i>Institutions de crédit</i>	
Dział ubezpieczeń od ognia. <i>Assurances contre l'incendie.</i>					
1	Tow. Wzaj. Ubezpiec. ruchomości od ognia	Książki (pow. Wąbrzeski)	259	6.258	
2	Tow. Wzaj. Pomocy w wypadkach pożaru w Paproci	Paproc (pow. Nowy-Tomyśl)	—	11.574	
3	Tow. Wzaj. Pomocy w wypadkach pożaru w Borujki Starej	Borujka Stara (pow. Wolsztyński)	630	26	
4	Tow. Wzaj. Pomocy w wyp. pożaru w Jastrzębsku Starem	Jastrzębsko Stare (p. Nowy-Tomyśl)	110	2.140	
5	Spółka na zabezpieczenie wiatraków w Kościele	Kościełan (woj. Poznańskie)	—	3.705	
6	Stowarzyszenie Św. Florjana w Poznaniu	Poznań	1.225	2.139	
7	Tow. Wzaj. Ubezpieczeń budynków od ognia w Książkach	Książki (pow. Wąbrzeski)	—	7.287	
8	Tow. Wzaj. Ubezpieczeń nieruchomości od ognia w Myśliwcu	Myśliwiec (pow. Wąbrzeski)	—	44.321	
9	Tow. Wzaj. Ubezpieczeń nieruchomości od ognia w Myśliwcu	—	2.029	55.046	
10	Tow. Wzaj. Ubezpieczeń od ognia w obszarze Drwęcy	Kopanino (pow. Toruński)	591	—	
11	Wąbrzeski Związek Młynarski Ubezpieczeń od ognia	Wąbrzeźno (woj. Pomorskie)	10	—	
12	Wielkopolskie Tow. Wzaj. Ubezpiec. wiatraków w Gnieźnie	Gniezno	465	5.478	
13	Tow. Wzaj. Ubezpieczeń od pożarów w Przychodzku	Przychodźk (pow. Nowy-Tomyśl)	140	—	
13 zakł. ubezpiec. od ognia			5.486	158.798	
Dział ubezpieczeń zwierząt rzeźnych. <i>Assurances du bétail de boucherie.</i>					
14	Tow. Wzaj. Ubezpieczeń bydła rzeźnego w Bydgoszczy	Bydgoszcz	1.755	—	
15	Tow. Wzaj. Ubezpieczeń przeciw wagrzycy świń we Lwowie	Lwów	1.768	—	
16	Tow. Wzaj. Ubezpieczeń bydła w Inowrocławiu	Inowrocław	3.451	—	
17	Cechowe Tow. Wzaj. Ub. przeciw wagrzycy świń w Lublinie	Lublin	31	2.000	
4 zakł. ubezpiec. zwierząt rzeźnych			6.605	2.000	
Dział ubezpieczeń żywego inwentarza. <i>Assurances contre la mortalité du bétail.</i>					
18	Stow. Ubezpiec. Wzajemnych żywego inwentarza „Gospodarz”	Bohorodczany (pow. Stanisławowski)	328	289	
1 zakł. ubezpiec. żywego inwentarza			328	289	
4 „ „ zwierząt rzeźnych			6.605	2.000	
13 „ „ od ognia			5.486	158.798	
18 „ „ razem			12.419	161.087	

pieczeń wzajemnych.

d'assurances mutuelles.

cu roku 1926.

l'exercice 1926.

en millions.

Czynny - Actif					Stan bierny - Passif								M
Papier procentowa wrazie i kuponami dzierżawami Valours de Fonctions et coupons annuels courants	Dzielnicy Dalliens	Inne aktywa Divers	Strata Perte	Razem Total	Fundusz zakładowy Fonds-empunt	Fundusz zapasowy Réserve statutaire	Szkody nieuregulowane Sinistres à régler	Wierzytelne Créditeurs	Inne passywa Divers	Zysk Distributif	Razem Total		
—	—	—	6.794	13.251	—	13.251	—	—	—	—	13.251	1	
—	—	—	—	11.574	—	5.729	—	—	—	5.845	11.574	2	
—	—	—	—	630	—	92	—	—	—	538	630	3	
—	—	—	—	2.166	—	1.680	—	—	—	506	2.166	4	
302	931	—	—	5.043	—	4.200	—	—	—	840	5.043	5	
—	—	—	—	65.165	—	61.728	—	—	—	3.437	65.165	6	
—	—	1.525	9.037	16.324	—	16.324	—	—	—	—	16.324	7	
—	—	—	—	65.846	—	45.132	600	787	—	19.127	65.846	8	
1.690	1.840	—	—	57.875	—	40.730	—	—	—	9.145	57.875	9	
—	3.404	—	—	3.711	—	3.444	—	—	—	267	3.711	10	
100	—	—	—	3.414	—	—	1.300	—	—	2.114	3.414	11	
—	—	—	—	6.044	—	5.591	—	—	—	453	6.044	12	
—	—	—	107	247	—	247	—	—	—	—	247	13	
2.082	67.526	1.525	15.878	251.295	—	206.128	2.100	787	—	42.280	251.295		
—	—	—	—	1.795	—	863	—	—	—	892	1.795	14	
—	—	—	814	2.382	—	2.382	—	—	—	—	2.382	15	
—	—	—	3.051	1.270	—	1.270	—	—	—	1.781	3.051	16	
—	1.500	816	153	4.500	2.000	2.000	—	500	—	—	4.500	17	
—	1.500	816	967	11.888	2.000	6.715	—	900	—	2.673	11.888		
—	—	—	—	617	—	274	—	—	—	343	617	18	
—	—	—	—	617	—	274	—	—	—	343	617		
—	1.500	816	967	11.888	2.000	6.715	—	900	—	2.673	11.888		
2.082	67.526	1.525	15.878	251.295	—	206.128	2.100	787	—	42.280	251.295		
2.082	69.026	2.341	16.845	263.800	2.000	213.117	2.100	1.287	—	45.296	263.800		

Tablica 41.

Mniejsze zakłady
Petites sociétés
Rachunek wpływów
Compte de profits
(w złotych —

Z a k ł a d y u b e z p i e c z e ń <i>Institutions d'assurances</i>		W P Ł Y W Y		
№	N a z w a <i>Nom</i>	Miejscowość <i>Siège social</i>	Zbiór składek <i>Primes</i>	Wpisywane <i>Dépôt d'arrangements</i>
Dział ubezpieczeń od ognia. <i>Assurances contre l'incendie.</i>				
1	Tow. Wzaj. Ubezpieczeń ruchomości od ognia	Książki (powiat Wąbrzeski)	269	—
2	Tow. Wzaj. Pomocy w wypadkach pożaru	Paproc (pow. Nowy Tomysł)	73 568	345
3	Tow. Wzaj. Pom. w wypadkach pożaru w Boruji Starej	Boruja Stara (pow. Wolsztyński)	2 259	—
4	Tow. Wzaj. Pom. w wyp. pożaru w Jastrzębsku Starem	Jastrzębsko Stare (p. Nowy Tomysł)	507	95
5	Spółka na zabezpieczenie wiatraków w Kościanie	Kościan (woj. Poznańskie)	1 144	20
6	Stowarzyszenie św. Florjana w Poznaniu	Poznań	6 321	—
7	Tow. Wzaj. Ubezp. budynków od ognia w Książkach	Książki (pow. Wąbrzeski)	337	—
8	Tow. Wzaj. Ubezp. nieruchomości od ognia w Myśliwcu	Myśliwiec (pow. Wąbrzeski)	31 008	—
9	Tow. Wzaj. Ubezp. ruchomości od ognia w Myśliwcu	—	23 395	—
10	Tow. Wzaj. Ubezp. od ognia w obszarze Drwęcy	Kopanino (pow. Toruński)	5 515	—
11	Wąbrzeski Związek Młynarski Ubezpieczeń od ognia	Wąbrzeźno (woj. Pomorskie)	4 189	—
12	Wielkopolskie Tow. Wzaj. Ubezp. wiatraków w Gnieźnie	Gniezno	6 827	57
13	Tow. Wzaj. Ubezpieczeń od pożarów w Przychodzku	Przychodzk (pow. Nowy Tomysł)	—	19
13 zakł. ubez. od ognia			155.339	540
Dział ubezpieczeń zwierząt rzeźnych. <i>Assurances du bétail de boucherie.</i>				
14	Tow. Wzaj. Ubezp. bydła rzeźnego w Bydgoszczy	Bydgoszcz	4 505	225
15	Tow. Wzaj. Ubezp. przeciw wagrzyzy świni we Lwowie	Lwów	49 874	—
16	Tow. Wzaj. Ubezp. bydła w Inowrocławiu	Inowrocław	18 424	15
17	Cech. Tow. Wz. Ub. przeciw wagrzyzy świni w Lublinie	Lublin	18 131	221
4 zakł. ubez. zwierząt rzeźnych			90.934	461
Dział ubezpieczeń żywego inwentarza. <i>Assurances contre la mortalité du bétail.</i>				
18	Stow. Ubezp. Wzaj. żywego inwentarza „Gospodarz”	Bohorodczany (p. Stanisławowski)	653	50
1 zakł. ubez. żywego inwentarza			653	50
4 „ „ zwierząt rzeźnych			90 934	461
13 „ „ od ognia			155.339	540
18 „ „ razem			246.926	1.051

ubezpieczeń wzajemnych.

Tablica 41.

d'assurances mutuelles.

i wydatków za rok 1926.

et pertes 1926.

en zlotys).

R E C E T T E S			W Y D A T K I — D É P E N S E S							
Inne wpływy <i>Rentrées diverses</i>	Strata <i>Pertes</i>	Razem <i>Total</i>	Ostatkowania <i>Solaires</i>	Składki przeliczane reasekuracjom <i>Primes pour réassurances cédées</i>	Koszty administracji <i>Frais d'administrations</i>	Inne wydatki <i>Depenses diverses</i>	Zyski <i>Bénéfices</i>	Razem <i>Total</i>	№	
1.233	6.734	8.236	8.129	—	107	—	—	8.236	1	
804	—	74.717	58.435	—	9.703	734	5.845	74.717	2	
141	—	2.263	635	—	541	549	538	2.263	3	
80	—	743	—	—	237	—	506	743	4	
4.517	—	1.244	—	—	396	—	848	1.244	5	
7.456	9.037	10.838	221	2.682	4.458	—	3.437	10.838	6	
11.474	—	16.830	16.812	—	18	—	—	16.830	7	
8.720	—	42.482	17.100	—	5.620	635	19.127	42.482	8	
1.801	—	32.115	15.770	—	5.647	1.553	9.145	32.115	9	
—	—	7.316	6.574	—	775	—	267	7.316	10	
—	—	4.189	1.300	—	2.439	—	2.114	4.189	11	
532	—	7.416	4.104	—	126	420	453	7.416	12	
—	107	126	—	—	—	—	—	126	13	
36.758	15.878	208.515	129.080	2.682	30.582	3.891	42.280	208.515		
5.380	—	10.110	6.964	—	1.321	933	892	10.110	14	
18.129	814	68.817	60.383	—	8.434	—	—	68.817	15	
7.934	153	18.439	15.439	—	1.219	—	1.781	18.439	16	
—	—	26.439	22.728	—	3.711	—	—	26.439	17	
31.443	967	123.805	105.514	—	14.685	933	2.673	123.805		
115	—	818	51	327	65	32	343	818	18	
115	—	818	51	327	65	32	343	818		
31.443	967	123.805	105.514	—	14.685	933	2.673	123.805		
36.758	15.878	208.515	129.080	2.682	30.582	3.891	42.280	208.515		
68.316	16.845	333.138	234.645	3.009	45.332	4.856	45.296	333.138		

Tablica 42.

Mniejsze zakłady
Petites sociétés
Produkcja ubez
Assurances
(w złotych —

Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>		2	3	
№	Nazwa <i>Nom</i>	Miejscowość <i>Siège social</i>	Ubezpieczenia <i>Affaires</i>	
			Produkcja za r. 1925 <i>Assurances souscrites en 1925</i>	
			liczba pols <i>polices</i>	suma ubezpiecze- nia <i>Sommez assurées</i>
Dział ubezpieczeń od ognia. <i>Assurances contre l'incendie.</i>				
1	Tow. Wzaj. Ubezp. ruchomości od ognia w Książkach . . .	Książki (pow. Wąbrzeski) . . .	1.188	6.872.800
2	Tow. Wzaj. Pomocy w wypadkach pożaru	Paproc (pow. Nowy Tomyśl) . .	1.969	45.126.079
3	Tow. Wzaj. Pomocy w wypadkach pożaru w Borujii Starej .	Borujia Stara (pow. Wolsztyński)	351	4.439.005
4	Tow. Wzaj. Pomocy w wyp. pożaru w Jastrzębsku Starem.	Jastrzębsko Stare (p. Nowy Tomyśl)	1) —	4.372.960
5	Spółka na zabezpieczenie wiatraków w Kościanie	Kościan (woj. Poznański)	55	120.500
6	Stowarzyszenie św. Florjana w Poznaniu	Poznań	266	3.802.703
7	Tow. Wzaj. Ubezp. budynków od ognia w Książkach . . .	Książki (pow. Wąbrzeski)	1.366	6.641.300
8	Tow. Wzaj. Ubezp. nieruchomości od ognia w Myśliwcu . .	Myśliwiec (pow. Wąbrzeski) . . .	3.525	8.199.100
9	Tow. Wzaj. Ubezp. ruchomości od ognia w Myśliwcu . . .		3.180	8.627.350
10	Tow. Wzaj. Ubezp. od ognia w obszarze Drwęcy	Kopanino (pow. Toruński)	219	1.612.520
11	Wąbrzeski Związek Młynarski Ubezp. od ognia	Wąbrzesko (woj. Pomorskie) . .	1) —	420.600
12	Wielkopolskie Tow. Wzaj. Ubezp. wiatraków w Gnieźnie . .	Gniezno	232	723.885
13	Tow. Wzaj. Ubezp. od pożarów w Przychodzku	Przychodzk (pow. Nowy Tomyśl)	234	1.328.670
	13 zakł. ubezp. od ognia		1) —	92.287.472
Dział ubezpieczeń zwierząt rzeźnych. <i>Assurances du bétail de boucherie.</i>		W ubezpieczeniach zwierząt rzeźnych niema określonych zwierząt rzeźnych; odszkodowanie		
Dział ubezpieczeń żywego inwentarza. <i>Assurances contre la mortalité du bétail.</i>				
14	Stow. Ubezp. Wzaj. żywego inwentarza „Gospodarz” . . .	Bohorodczany (p. Stanisławowski)	68	26.200
	1 zakł. ubezp. żywego inwentarza .		68	26.200
	13 „ „ od ognia		1) —	92.287.472
	14 „ „ razem		1) —	92.313.672

UWAGA. 1) brak należytych danych.

ubezpieczeń wzajemnych.*d'assurances mutuelles.***pieczęń w roku 1926.***souscrites en 1926.**en złoty).*

4		5	6		7		8		№
z akwizycji własnej <i>directes</i>			Z tego oddano do reasekuracji <i>Dont réassurées</i>		Pozostalo na udział własny <i>Affaires au risque de l'institution</i>				
Produkcja za 1926 <i>Assurances souscrites en 1926</i>			w roku 1925 <i>l'exercice 1925</i>	w roku 1926 <i>l'exercice 1926</i>	w roku 1925 <i>l'exercice 1925</i>	w roku 1926 <i>l'exercice 1926</i>			
liczba polis <i>policies</i>	Suma ubezpieczenia <i>Sommes assurées</i>	S u m a u b e z p i e c z e n i a <i>Sommes assurées</i>							
1.166	7.193.701	—	—	—	6.872.800	7.193.701	1		
1.973	43.128.380	—	—	—	45.126.079	43.128.380	2		
351	6.549.005	—	—	—	4.439.005	6.549.005	3		
280	4.882.760	—	—	—	4.372.960	4.882.760	4		
56	117.900	—	—	—	120.500	117.900	5		
291	5.124.328	1.847.011	2.562.100	—	1.955.692	2.562.228	6		
1.339	7.016.050	—	—	—	6.641.300	7.016.050	7		
3.358	7.925.150	—	—	—	8.199.100	7.925.150	9		
2.979	7.962.900	—	—	—	8.627.350	7.962.900	0		
226	1.378.690	—	—	—	1.612.520	1.378.690	10		
121	420.600	—	—	—	420.600	420.600	11		
235	762.545	—	—	—	723.885	762.545	12		
252	1.397.270	—	—	—	1.328.670	1.397.270	13		
12.627	93.859.279	1.847.011	2.562.100	—	90.440.461	91.297.179			

sum ubezpieczenia; składka pobierana jest na zasadzie statutów od sztuki poszczególnych rodzajów
ustala się na zasadzie rzeczywistej szkod.

68	25.100	19.649	18.825	6.551	6.275	14
68	25.100	19.649	18.825	6.551	6.275	
12.627	93.859.279	1.847.011	2.562.100	90.440.461	91.297.179	
12.695	93.884.379	1.866.660	2.580.925	90.447.012	91.303.454	

Działalność zagranicznych zakładów ubezpieczeń

Tablica 43.

Rachunek wpływów i wydatków w działach ubezpieczeń prowadzonych przez
Compte de profits et pertes de l'exercice 1926 dans les branches d'assurances gérées par
 (w złotych —)

№	Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>	2	3	W P Ł Y W Y — R E C E T E S					
				Zbiór składek <i>Primes</i>	Prowizja za ubezpieczenia oddane do reasekuracji <i>Commission sur affaires réassurées</i>	Udział reasekuratorów w wy- placonych odszkodowaniach <i>Part des réassureurs dans les indemnités réglées</i>	Procenty od rezerwy składek <i>Intérêts sur réserves de primes</i>	Inne wpływy *) <i>Recettes diverses</i>	
		Rachunek składki na koniec roku do- przedłego na ostatni składki wypłacone z przeliczeniem składki Rachunek do ostatniego stanu na koniec roku do przeliczenia składki (Rachunek na wpływy)	Rachunek na wkłady ubezpieczalnia- na na koniec roku poprzedniego na wkłady ubezpieczalnia- na na koniec roku poprzedniego do fin. Rachunek na wkłady do fin. do fin. Rachunek na ostatni stan (Rachunek do fin.)	Ubezpieczenia własne <i>Affaires directes</i>	Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji <i>Affaires acceptées en réassurance</i>	Prowizja za ubezpieczenia oddane do reasekuracji <i>Commission sur affaires réassurées</i>	Udział reasekuratorów w wy- placonych odszkodowaniach <i>Part des réassureurs dans les indemnités réglées</i>	Procenty od rezerwy składek <i>Intérêts sur réserves de primes</i>	Inne wpływy *) <i>Recettes diverses</i>
Dział ubezpieczeń									
<i>Assurances</i>									
1	„Anker”	11.879	—	548.006	—	61.172	—	6.070	5.170
2	„Assicurazioni Generali”	181.245	15.443	1.054.943	—	56.154	635	59.861	1.366.786
3	„Feniks”	413.419	22.761	2.614.342	—	450.132	126.721	58.023	59.058
4	„Riunione Adriatica”	174.513	2	668.628	—	63.230	—	11.274	56.374
	4 zakł. akcyjne	781.056	38.206	4.885.919	—	630.688	127.356	135.228	1.487.388

Tablica 44.

Dział ubezpieczeń									
<i>Assurances</i>									
1	„Allianz” w Berlinie	—	—	7.355	—	—	—	—	—
2	„Assicurazioni Generali”	—	—	22.979	—	—	—	—	5.364
3	„Kraft”	257	—	35.339	—	3.340	9.643	—	—
4	„Riunione Adriatica”	—	—	20.580	—	7.137	—	—	—
	4 zakł. akcyjne	257	—	86.253	—	10.477	9.643	—	5.364

Tablica 45.

Dział ubezpieczeń									
<i>Assurances</i>									
1	„Allianz” w Berlinie	—	—	1.765	—	—	—	—	—
2	„Assicurazioni Generali”	—	—	—	—	—	—	—	—
3	„Kraft”	208	111	31.640	—	3.047	8.589	—	—
	3 zakł. akcyjne	208	111	33.405	—	3.047	8.589	—	—

Tablica 46.

Dział ubezpieczeń									
<i>Assurances</i>									
1	„Akwiżrańskie i Monachijskie”	27.408	273	209.913	—	—	20.700	2.192	1.871
2	„Alliance” w Londynie	—	—	926.386	—	215.835	72.118	—	101.983
3	„Allianz” w Berlinie	—	—	50.620	—	—	15.828	—	—
4	„Assicurazioni Generali”	4.844	90	655.346	—	164.621	63.312	—	115.245
5	„Riunione Adriatica”	82.559	32.471	689.642	—	42.621	307.309	—	81.630
	5 zakł. akcyjnych	114.811	32.834	2.531.907	—	423.077	479.267	2.192	300.729

Tablica 47.

Dział ubezpieczeń									
<i>Assurances</i>									
1	„Riunione Adriatica”	190	5.358	4.420	—	—	—	—	1.354
	1 zakł. akcyjny	190	5.358	4.420	—	—	—	—	1.354

UWAGI: *) polisowe, manipulacyjne, wpłowe i t. p.; ²⁾ procenty od depozytu; ³⁾ podatek od kapitału.

na obszarze Państwa Polskiego w roku 1926.

zakłady zagraniczne, działające na obszarze Państwa Polskiego za rok 1926.

Tablica 43.

les institutions étrangères, exerçant leur activité sur le territoire de l'Etat Polonais, en zlotys).

		W Y D A T K I — D É P E N S E S														
Strata	Razem	Odbiorczyca przedsiębiorstwa Biuroca i zakłady reasekuracyjne Sociétés d'assurance de commerce de mer (de Reassurances)	Składki od ubezpieczeń odda- nych do reasekuracji Primes pour réassurance cédées	Prowizja wypłacona Commission	od ubezpieczeń własnych sur affaires directes	od ubezpieczeń przyje- tych do reasekuracji sur affaires acceptées en réassurance	Koszty administracji Frais d'administration	Rezerwa na koszty ubezpieczeniowe na koniec roku w ujęciu ułaskawie dla czasu przez który to zgłosił je do pł. procent (reassurance décaissé)	Przebiegłość w kosztach ubezpieczeń oddanych do reasekuracji Réserve de primes pour être mise en usage à la fin de l'exercice (reassurance de réassurance)	Inne wydatki Frais divers	Zysk Bénéfice	Razem Total				
Perde	Total														34	35
183.997	816.294	—	251.581	130.101	—	139.735	18.174	269.699	7.004	—	816.294	1				
343.276	3.078.343	355.885	81.581	422.951	—	341.749	20.287	872.503	983.387	—	3.078.343	2				
147.694	3.892.150	253.443	1.307.171	900.265	—	228.251	5.333	1.188.689	8.998	—	3.892.150	3				
92.355	1.066.376	156.016	155.546	260.116	—	120.011	30.100	312.384	32.203	—	1.066.376	4				
767.322	8.853.163	765.344	1.795.879	1.713.433	—	829.746	73.894	2.643.275	1.031.592	—	8.853.163					

na życie.

sur la vie.

183.997	816.294	—	251.581	130.101	—	139.735	18.174	269.699	7.004	—	816.294	1
343.276	3.078.343	355.885	81.581	422.951	—	341.749	20.287	872.503	983.387	—	3.078.343	2
147.694	3.892.150	253.443	1.307.171	900.265	—	228.251	5.333	1.188.689	8.998	—	3.892.150	3
92.355	1.066.376	156.016	155.546	260.116	—	120.011	30.100	312.384	32.203	—	1.066.376	4
767.322	8.853.163	765.344	1.795.879	1.713.433	—	829.746	73.894	2.643.275	1.031.592	—	8.853.163	

od wypadków.

contre les accidents.

Tablica 44.

—	7.355	211	—	1.834	—	—	—	—	—	5.310	7.355	1
—	28.343	—	—	3.701	—	1.439	—	—	22.979	224	28.343	2
—	48.579	10.714	31.805	3.710	—	846	233	—	1.239	32	48.579	3
—	27.717	—	20.580	7.137	—	—	—	—	—	—	27.717	4
—	111.994	10.925	52.385	16.382	—	2.285	233	24.218	—	5.566	111.994	

od odpowiedzialności prawnej.

contre la responsabilité civile.

Tablica 45.

—	1.765	—	883	358	—	—	—	—	—	—	524	1.765	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
683	44.278	9.543	28.476	3.386	—	752	1.014	1.107	—	—	44.278	3	
683	46.043	9.543	29.359	3.744	—	752	1.014	1.107	—	524	46.043		

od ognia.

contre l'incendie.

Tablica 46.

—	262.357	59.397	102.054	12.594	—	32.312	380	46.181	5.587	3.852	262.357	1
—	1.316.322	83.307	790.501	216.484	—	59.012	—	54.194	30.000	82.424	1.316.322	2
5.263	71.711	24.452	37.965	8.886	—	—	408	—	—	—	71.711	3
59.402	1.062.860	96.382	529.798	103.024	—	234.811	47.873	50.972	—	—	1.062.860	4
92.873	1.329.105	400.626	507.580	87.933	—	112.769	32.703	91.030	96.464	—	1.329.105	5
157.538	4.042.355	664.164	1.968.298	428.921	—	438.904	81.364	242.377	132.051	86.276	4.042.355	

przewozowych.

contre les risques de transport.

Tablica 47.

9.810	21.132	2.972	—	558	—	6.449	5.165	—	—	5.988	21.132	1
9.810	21.132	2.972	—	558	—	6.449	5.165	—	—	5.988	21.132	

Tablica 48. Rachunek wpływów i wydatków w działach ubezpieczeń prowadzonych przez
Compte de profits et pertes de l'exercice 1926 dans les branches d'assurances gérées par
(w złotych —

№	Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>	Nazwa <i>Nom</i>	1	2	W P Ł Y W Y —			R E C E T E S			
					Zbiór składek <i>Primes</i>			Procenty od rezerwy składek <i>Intérêts sur réserves de primes</i>			inne wpływy *) <i>Recettes diverses</i>
			3	4	5	6	7	8	9	10	
			Dział ubezpieczeń <i>Assurances</i>								
1	„Akwiwzańskie i Monachijskie“		7.409	74	43.616	—	—	2.262	592	583	
2	„Allianz“ w Berlinie		—	—	5.242	—	—	—	—	—	
3	„Assicurazioni Generali“		8.172	628	85.719	—	18.804	5.558	—	17.913	
4	„Rionione Adriatica“		13.520	13.072	87.416	—	11.712	6.851	—	18.371	
	4 zakł. akcyjne		29.101	13.774	221.993	—	30.516	14.671	592	36.847	

Tablica 49.

		Dział ubezpieczeń <i>Assurances</i>								
1	Magdeburskie Tow. Ubezpieczeń od gradobicia	—	—	439.935	42.269	131.818	92.955	—	23.569	
	1 zakł. akcyjne	—	—	439.935	42.269	131.818	92.955	—	23.569	

Tablica 50.

		Dział ubezpieczeń <i>Assurances</i>								
1	„Akwiwzańskie i Monachijskie“	4.492	772	100.849	—	—	11.983	359	1.790	
2	„Kraft“	301	754	44.127	—	4.726	11.366	—	—	
	2 zakł. akcyjne	4.793	1.526	144.976	—	4.726	23.349	359	1.790	

Tablica 51.

		Dział ubezpieczeń <i>Assurances</i>								
1	„Akwiwzańskie i Monachijskie“	168	—	1.860	—	284	63	13	21	
2	„Allianz“ w Berlinie	—	—	51	—	—	—	—	—	
	2 zakł. akcyjne	168	—	1.911	—	284	63	13	21	

UWAGA: *) polisowe, manipulacyjne, wpisowe i t. p.

zakłady zagraniczne, działające na obszarze Państwa Polskiego za rok 1926.

Tablica 48.

*les institutions étrangères, exerçant leur activité sur le territoire de l'Etat Polonais.**en zlotys).*

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
		W Y D A T K I — D E P E N S E S											
Strata Perle	Razem Total	Odbudowanie i naprawienie szkody z ubezpieczenia reasekuracyjnego — <i>Reconstruction après la catastrophe de mer (reassurance)</i>	Składki od ubezpieczeń odda- nych do reasekuracji — <i>Primes pour re-assurances cédées</i>	Procent wypłacony Commissions	od ubezpieczeń własnych sur affaires directes	od ubezpieczeń przyje- tych do reasekuracji sur affaires acceptées en re-assurance	Koszty administracyjne Frais d'administration	Rozwaga na szkody niezagrożone na koniec roku na skutek szkody — <i>Provision pour sinistres à régler à la fin de l'exercice (sinistres non déclarés)</i>	Wzrosty i spadki kosztów administracji — <i>Augmentation ou diminution des frais de l'exercice (reassurance déclarés)</i>	Inne wydatki Frais divers	Zysk Bénéfice	Razem Total	Nr
—	54.536	13.759	13.446	4.143	—	6.714	1.966	11.776	1.163	1.569	54.536	1	
—	5.242	—	2.883	785	—	—	—	—	—	1.574	5.242	2	
—	136.794	17.422	43.857	15.528	—	16.796	9.834	21.350	—	12.047	136.794	3	
—	150.922	32.658	33.462	17.827	—	12.814	15.657	26.977	10.959	568	150.922	4	
—	347.494	63.839	93.648	38.283	—	36.284	27.457	60.103	12.122	15.758	347.494		

od kradzieży.

contre le vol.

Tablica 49.

od gradobicia.

contre la grêle.

—	730.546	128.803	376.624	60.066	11.624	87.305	—	—	17.474	48.650	730.546	1
—	730.546	128.803	376.624	60.066	11.624	87.305	—	—	17.474	48.650	730.546	

„auto-casco”.

contre „auto-casco”

Tablica 50.

—	120.245	17.332	53.450	14.119	—	15.524	2.111	12.187	2.684	2.838	120.245	1
—	61.274	12.629	39.714	5.251	—	1.069	358	1.545	—	708	61.274	2
—	181.519	29.961	93.164	19.370	—	16.593	2.469	13.732	2.684	3.546	181.519	

od szkód wodociagowych.

contre les dommages causés par les conduites d'eau.

Tablica 51.

179	2.588	787	744	256	—	287	—	465	49	—	2.588	1
—	51	—	—	5	—	—	—	—	—	46	51	2
179	2.639	787	744	261	—	287	—	465	49	46	2.639	

w zakładach zagranicznych, działających na obszarze Państwa Polskiego.

Tabela 52.

dans les institutions étrangères, exerçant leur activité sur le territoire de l'Etat Polonais.
en zlotys).

przy końcu roku 1925 własnej i przyjętych do reasekuracji) à la fin 1925 directes et celles acceptées en réassurance)				Z tego oddano do reasekuracji Dont affectées cédées en réassurance								№	
Ubezpieczenia kapitałowe na dotychczas (liczba i składnicowosci oszczędnościowych) Assurances de capitaux en cas de décès (le nombre et le taux fixe)		Ubezpieczenia rent Assurances de rentes		Ubezpieczenia losowa (bez kadencji losowości) Assurances maritimes (sans caducité maritime)		Ubezpieczenia kapitałowe na wypadek śmierci, niezdolności i w innych starych Assurances de capitaux en cas de décès, infirmité et "à terme fixe"		Ubezpieczenia kapitałowe na dotychczas (liczba i składnicowosci oszczędnościowych) Assurances de capitaux en cas de décès (le nombre et le taux fixe)		Ubezpieczenia rent Assurances de rentes			Ubezpieczenia losowa (bez kadencji losowości) Assurances maritimes (sans caducité maritime)
liczba polis polices	wartość ubezpieczenia valeur assurance	liczba polis polices	wartość ubezpieczenia valeur assurance	liczba polis polices	wartość ubezpieczenia valeur assurance	liczba polis polices	wartość ubezpieczenia valeur assurance	liczba polis polices	wartość ubezpieczenia valeur assurance	liczba polis polices	wartość ubezpieczenia valeur assurance	liczba polis polices	wartość ubezpieczenia valeur assurance
237	822 223	—	—	—	—	159	5 326 174	—	—	—	—	—	—
2	10 885	—	—	—	—	—	1 889 755	—	—	—	—	—	—
12	78 283	1	72	130	206 555	17	23 570 136	17	39 144	76	113 278	—	—
—	—	1	21 981	—	—	—	3 450 769	—	—	1	11 798	—	—
251	911 396	—	22 053	130	206 555	17	34 365 834	17	39 144	77	113 278	—	—

czeń od wypadków za rok 1926.

Tabela 53.

accidents en 1926.

en zlotys).

jętych do reasekuracji) acceptées en réassurance)		Z tego oddano do reasekuracji — Dont affectées cédées en réassurance							№
Renty roczne Assurances de rentes	Z ubezpieczeń (przyjętych do reasekuracji) Affaires acceptées en réassurance	Liczba polis Polices	Liczba osób Personnes assurées	Kapitały — Capitaux		Odszkodowanie dzienne Délivrement par jour	Renty roczne Assurances de rentes	Z ubezpieczeń (przyjętych do reasekuracji) Affaires acceptées en réassurance	
				na wypadek śmierci assurances en cas de décès	na wypadek inwalidności assurances contre l'invalidité				
70 435	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	414 240	496 890	110	—	—	
70 435	—	—	—	414 240	496 890	110	—	—	

Assurances individuelles.

70 435	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	414 240	496 890	110	—	—
70 435	—	—	—	414 240	496 890	110	—	—

Assurances collectives.

—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—

Assurances viagères des voyageurs.

—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	158 936	158 936	53	—	—
—	—	—	—	158 936	158 936	53	—	—

Tablica 54.

Ruch ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń na życie w r. 1926

Mouvement des assurances sur la vie au cours de l'exercice 1926

(w złotych —

Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>		Przybyło — Assurances souscrites au cours de l'exercice						Ubyło — Assurances			
		Nowo-zawarte ubezpieczenia		Pozostawione wskutek zmiany na ubezpieczenia według innej kondycji baylowej		Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji		z ubezpieczeń assurances			
№	Nazwa Nom	Assurances nouvellement contractées		Resteris en raison du changement de l'assurance d'après un autre tarif		Assurances acceptées en reassurances		wskutek śmierci par décès		wskutek upły- nięcia terminu par arrivée à échéance	
		Liczba polis Polices	Suma ubezpiecz. z Summes ass. réas.	Liczba polis Polices	Suma ubezpiecz. Summes assurées	Liczba polis Polices	Suma ubezpiecz. Summes assurées	Liczba polis Polices	Suma ubezpiecz. Summes assurées	Liczba polis Polices	Suma ubezpiecz. Summes assurées
Ubezpieczenia kapitałów na wypadek <i>Assurances de capitaux en cas</i>											
1	„Anker”	274	6.192.165	27	1.165.177	—	—	20	271.433	218	3)
2	„Assicurazioni Generali”	987	26.027.302	28	1.109.074	—	—	—	—	—	44
3	„Feniks”	1.181	23.594.783	249	5.439.964	—	—	70	215.692	29	3)
4	„Riunione Adriatica”	367	8.656.823	72	1.718.242	—	—	3	33.401	—	—
4 zakł. akcyjne		2.809	64.471.074	376	9.432.457	—	—	43	520.526	248	5)

Tablica 55.

Ubezpieczenia kapitałów na dożycie (łącznie

Assurances de capitaux en cas de

1	„Anker”	63	400.060	—	—	—	—	—	—	10	3)
2	„Assicurazioni Generali”	2	10.885	—	—	—	—	—	—	—	—
3	„Feniks”	10	93.070	—	162	—	—	—	—	2	3)
4	„Riunione Adriatica”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4 zakł. akcyjne		72	904.015	3	162	—	—	—	—	12	3)

Tablica 56.

Ubezpieczenia rent. —

1	„Assicurazioni Generali”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	„Feniks”	—	—	1	72	—	—	—	—	—	—
3	„Riunione Adriatica”	7)	16.392	—	13.458	—	—	—	—	—	—
3 zakł. akcyjne		7)	16.392	—	13.530	—	—	—	—	—	—

Tablica 57.

Ubezpieczenia ludowe (bez badania lekarskiego). —

1	„Assicurazioni Generali”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	„Feniks”	22	99.900	22	35.122	—	—	—	—	—	—
3	„Riunione Adriatica”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3 zakł. akcyjne		22	99.900	22	35.122	—	—	—	—	—	—

UWAGA: 1) renta roczna; 2) podwyższenia sum ubezpieczeń bieżących mniej redukcja (łącznie z zamianą na polisy bez-

Tablica 58.

Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń od ognia za rok 1925 i 1926

Assurances contre l'incendie en 1925, 1926

(w złotych —

1 Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>		2 Ubezpieczenia z akwizycji własnej <i>Affaires directes</i>	
№	Nazwa	Produkcja za rok 1925 <i>Assurances sousrites en 1925</i>	
		liczba polis <i>Polices</i>	suma ubezpiecz. <i>Somme assurée</i>
1	„Akwizgrańskie i Monachijskie”	973	145.986.858
2	„Alliance” w Londynie	—	—
3	„Allianz” w Berlinie	—	32.528.301
4	„Assicurazioni Generali”	—	97.712.000
5	„Riunione Adriatica”	9.534	—
5 zakładów akcyjnych		—	276.224.159

Tablica 59.

Produkcja ubezpieczeń w dziale

Assurances contre

(w złotych —

1	„Riunione Adriatica”	156	110.000
1 zakład akcyjny		156	110.000

Tablica 60.

Produkcja ubezpieczeń w dziale

Assurances contre

(w złotych —

1	„Akwizgrańskie i Monachijskie”	432	11.447.178
2	„Allianz” w Berlinie	—	—
3	„Assicurazioni Generali”	227	15.536.900
4	„Riunione Adriatica”	608	10.568.000
4 zakł. akcyjne		1.267	37.550.158

Tablica 61.

Produkcja ubezpieczeń w dziale

Assurances contre

(w złotych —

1	Magdeburgskie Tow. Ubezpieczeń od gradobicia	—	—
1 zakład akcyjny		—	—

w zakładach zagranicznych, działających na obszarze Państwa Polskiego.

Tablica 58.

dans les institutions étrangères, exerçant leur activité sur le territoire de l'Etat Polonais.
en zlotys).

3		4		5		№
Ubezpieczenia z akwizycji własnej <i>Affaires directes</i>		Z tego oddano do reasekuracji <i>Dont réassurées</i>		Pozostało na udział własny <i>Affaires au risque de l'institution</i>		
Produkcja za rok 1926 <i>Assurances souscrites en 1926</i>		w roku 1925 <i>l'exercice 1925</i>	w roku 1926 <i>l'exercice 1926</i>	w roku 1925 <i>l'exercice 1925</i>	w roku 1926 <i>l'exercice 1926</i>	
liczba polis <i>Polices</i>	suma ubezpiecz. <i>Sommes assurées</i>	S u m a u b e p i e c z e n i a <i>Sommes assurées</i>				
1,103	209.952.074	—	72.416.390	145.986.858	137.535.684	1
342	581.984.476	—	496.842.929	—	85.111.547	2
408	72.692.097	—	54.519.072	—	18.173.025	3
4.274	32.919.873	28.437.850	28.818.508	4.087.451	4.101.365	4
11,404	289.628.929	56.433.000	236.551.195	41.279.000	52.077.774	5
17.531	1.186.147.449	84.870.850	889.148.054	191.353.309	296.999.395	

ubezpieczeń przewozowych za rok 1925 i 1926.

Tablica 59.

les risques de transport 1925, 1926.

en zlotys).

128	3.529.819	2.000	—	108.000	3.589.819	1
128	3.529.819	2.000	—	108.000	3.589.819	

ubezpieczeń od kradzieży za rok 1925 i 1926.

Tablica 60.

le vol avec effraction en 1925, 1926.

en zlotys).

523	17.305.462	—	5.702.140	11.447.178	11.604.327	1
51	2.193.040	—	1.206.172	—	986.868	2
964	7.017.457	11.470.141	4.142.809	4.906.839	2.874.640	3
1,414	21.669.521	3.806.000	18.516.000	6.760.000	3.151.321	4
2.952	48.186.480	15.276.141	29.567.121	22.714.017	18.619.359	

ubezpieczeń od gradobicia za rok 1925 i 1926.

Tablica 61.

la grêle en 1925, 1926.

en zlotys).

704	36.550.163	—	—	—	36.550.163	1
704	36.550.163	—	—	—	36.550.163	

Tablica 62. Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń od szkód wodociągowych za rok 1925 i 1926

Assurances contre les dommages causés par les conduites d'eau en 1925, 1926

(w złotych —

Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>		2 Ubezpieczenia z akwizycji własnej <i>Affaires directes</i>	
№	Nazwa <i>Nom</i>	Produkcja za rok 1925 <i>Assurances souscrites en 1925</i>	
		liczba polis <i>polices</i>	suma ubezpiecz. <i>somme assurée</i>
1	„Akvizgrańskie i Monachijskie”	—	—
2	„Allianz” w Berlinie	—	—
2 zakłady akcyjne		—	—

Tablica 63.

Produkcja ubezpieczeń w dziale

Assurances contre

(w złotych —

1	„Akvizgrańskie i Monachijskie”	—	—
2	„Kraft”	—	—
2 zakłady akcyjne		—	—

Tablica 64.

Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpie

Assurances contre la responsabilité

(w złotych —

Zakłady ubezpieczeń <i>Institutions d'assurances</i>		2 Produkcja ubezpieczeń w r. 1926 (z akwizycji własnej i z przy <i>Assurances souscrites en 1926 (affaires directes et celles</i>			
№	Nazwa <i>Nom</i>	Liczba polis <i>Polices</i>	Kapitały — <i>Capitaux</i>		5 na wypadek uszkodzenia rzeczy <i>en cas de dommage subi par une multitude de choses</i>
			na wypadek uszkodzenia wielu osób <i>en cas de dommage subi par plusieurs personnes</i>	na wypadek uszkodzenia (jednej) osoby <i>(ednel) oszaly</i>	
1	„Allianz” w Berlinie	14	613.046	—	46.087
2	„Assicurazioni Generali”	43	1.600.000	—	348.000
3	„Kraft”	—	—	—	—
3 zakłady akcyjne		57	2.413 046	—	394.087

w zakładach zagranicznych, działających na obszarze Państwa Polskiego.

Tablica 62.

dans les institutions étrangères, exerçant leur activité sur le territoire de l'Etat Polonais.

en zlotys).

3		4		5		№
Ubezpieczenia z akwizycji własnej <i>Affaires directes</i>		Z tego oddano do reasekuracji <i>Dont réassurées</i>		Pozostało na udział własny <i>Affaires au risque de l'institution</i>		
Produkcja za rok 1926 <i>Assurances souscrites en 1926</i>		w roku 1925 <i>l'exercice 1925</i>	w roku 1926 <i>l'exercice 1926</i>	w roku 1925 <i>l'exercice 1925</i>	w roku 1926 <i>l'exercice 1926</i>	
liczba polis <i>polices</i>	suma ubezpiecz. <i>sommes assurées</i>	S u m a u b e z p i e c z e n i a <i>Sommes assurées</i>				
17	3 498,689	—	1,399,475	—	2,099,214	1
6	165,271	—	—	—	165,271	2
23	3 663,960	—	1,399,475	—	2,264,485	

ubezpieczeń „auto-casco” za rok 1925 i 1926.

Tablica 63.

„auto-casco” en 1925, 1926.

en zlotys).

87	1.367.400	—	697.374	—	670.026	1
87	1.367.400	—	697.374	—	670.026	2

czeń od odpowiedzialności prawnej za rok 1926.

Tablica 64.

civile en 1925, 1926.

en zlotys).

6		7		8		9		10		11		12		13		№
jętych do reasekuracji <i>acceptées en réassurance</i>		Z tego oddano do reasekuracji — <i>Dont affaires cédées en réassurance</i>		Liczba <i>Polices</i>		Kapitały — <i>Capitaux</i>		na wypadek uszkodzenia jednej osoby <i>en cas de dommage subit par une seule personne</i>		na wypadek uszkodzenia rzeczy <i>en cas d'en dommagement des objets</i>		Renta roczna <i>Abonnements de rentes</i>		Z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji <i>Affaires acceptées en réassurance</i>		
—	—	—	—	—	—	108.698	—	—	—	10.870	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	108.698	—	—	—	10.870	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	108.698	—	—	—	10.870	—	—	—	—	—	3

Część II.

Prawo Ubezpieczeniowe.

(Obowiązujące przepisy prawne.)

A. Przepisy o kontroli ubezpieczeń.

ROZPORZĄDZENIA.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 26 stycznia 1928 r.
o kontroli ubezpieczeń.
(Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64).

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dn. 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Część pierwsza.

Prywatne zakłady ubezpieczeń.

Rozdział I.
Zezwolenie władzy.
Postanowienia ogólne.

Art. 1. 1. Działalność ubezpieczeniową wolno wykonywać tylko za zezwoleniem władzy nadzorczej.

2. Zezwolenie może być udzielone wyłącznie spółkom akcyjnym i towarzystwom ubezpieczeń wzajemnych.

Art. 2. 1. Celem uzyskania zezwolenia należy przedłożyć władzy nadzorczej:

- statut, względnie umowę spółki,
- ogólne warunki ubezpieczenia,
- plan działalności.

2. Zakłady ubezpieczeń, których wyłącznym zadaniem jest wykonywanie działalności w zakresie ubezpieczeń pośrednich (reasekuracja), nie są obowiązane do przedłożenia ogólnych warunków ubezpieczenia.

Statut względnie umowa spółki akcyjnej ubezpieczeniowej.

Art. 3. 1. W statucie (umowie) spółki należy oznaczyć obszar działalności spółki i wymienić działy ubezpieczeń, które spółka będzie prowadziła.

2. Jeżeli spółka będzie wykonywała działalność w zakresie ubezpieczeń pośrednich (reasekuracja), należy to zaznaczyć w statucie (umowie) spółki.

Art. 4. 1. Wpłacony gotówką kapitał akcyjny nie może być mniejszy od 2.000.000 zł. i musi wynosić co najmniej: po 1.000.000 zł. dla działów ubezpieczeń na życie i od ognia, po 500.000 zł. dla działów ubezpieczeń od gradobicia i ubezpieczeń przewozowych i po 250.000 zł. dla każdego innego działu ubezpieczeń.

2. Akcje na okaziciela muszą być opłacone w całości gotówką. Akcje imienne mogą być opłacone gotówką w części, z zabezpieczeniem nieopłaconej części w sposób, przez statut przewidziany. Opłacona gotówką część akcji imiennej musi wynosić przynajmniej 30% jej wartości nominalnej.

3. W statucie należy przewidzieć utworzenie kapitału organizacyjnego. Kapitał organizacyjny ma wynosić przynajmniej 10% kapitału akcyjnego.

Statut towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych.

Art. 5. Statut towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych ma być sporządzony w formie aktu urzędowego.

Art. 6. Statut oznacza firmę (nazwę) towarzystwa. Z firmy (nazwy) ma być widoczne, że towarzystwo opiera się na wzajemności. Firma (nazwa) ma wskazywać siedzibę towarzystwa.

Art. 7. 1. W statucie należy oznaczyć obszar działalności towarzystwa i wymienić działy ubezpieczeń, które towarzystwo będzie prowadziło.

2. Jeżeli towarzystwo będzie wykonywało działalność w zakresie ubezpieczeń pośrednich (reasekuracja), należy to zaznaczyć w statucie.

Art. 8. 1. W statucie należy określić zasady uzyskania i utraty członkostwa.

2. Uzyskanie członkostwa musi być związane z zawarciem umowy ubezpieczenia. Utrata członkostwa następuje z ustaniem umowy ubezpieczenia, o ile statut nie stanowi inaczej.

3. W statucie można przewidzieć, że towarzystwo będzie ubezpieczało osoby, nie będące członkami towarzystwa, za składkami stałymi. Statut powinien określić zakres tych ubezpieczeń.

Art. 9. 1. Statut postanowi utworzenie kapitału zakładowego i określi jego wysokość. Kapitał zakładowy nie może być mniejszy od 200.000 zł. i musi wynosić co najmniej po 200.000 zł. dla działów ubezpieczeń na życie i od ognia, 100.000 zł. dla działu ubezpieczeń od gradobicia i co najmniej po 50.000 zł. dla każdego innego działu.

2. Kapitał zakładowy ma służyć na pokrycie kosztów założenia towarzystwa oraz jako kapitał gwarancyjny i obrotowy.

3. Na koszty założenia można użyć najwyżej połowę kapitału zakładowego. Umorzenie kosztów założenia, pokrytych z kapitału zakładowego, można rozłożyć najwyżej na lat 5.

4. Kapitał zakładowy musi być w całości wpłacony gotówką. Jeżeli kapitał zakładowy jest podzielony na udziały, należy udziałowcom wydać imienne kwity udziałowe.

5. Kapitał zakładowy ulega spłaceniu. Spłata może nastąpić tylko z nadwyżek rocznych i tylko w miarę tworzenia kapitału zapasowego. Wypowiedzenie kapitału zakładowego przez osoby, które go udzieliły, jest niedopuszczalne.

6. Spłata kapitału zakładowego w razie likwidacji lub upadłości dopuszczalna jest dopiero po spłaceniu wszelkich innych zobowiązań. Na spłatę kapitału zakładowego nie można pobierać dopłat.

7. Kapitał zakładowy może być oprocentowany. Można mu również zapewnić udział w nadwyżkach bilansowych towarzystwa. Osobom, które udzieliły kapitału zakładowego, można zapewnić udział we władzach towarzystwa w granicach, przez statut wskazanych, dopóki kapitał ten nie zostanie spłacony.

Art. 10. 1. Statut postanowi utworzenie kapitału zapasowego i określi jego wysokość.

2. Statut oznaczy minimalną część nadwyżki bilansowej, jaką na utworzenie kapitału zapasowego należy corocznie odkładać, oraz określi, jaką część kapitału zapasowego można w jednym roku sprawozdawczym użyć na pokrycie strat.

Art. 11. 1. W statucie należy określić system świadczeń członków na rzecz towarzystwa. Członkom nie służy prawo żądania potrącenia z tytułu rozszczeń wzajemnych do towarzystwa.

2. Jeżeli ma być dopuszczalne zmniejszenie świadczeń towarzystwa na rzecz członków z tytułu umów ubezpieczenia, należy to zaznaczyć w sta-

tucie. Zmniejszenie świadczeń nie jest dopuszczalne, o ile statut przewiduje nieograniczone dopłaty członków lub nieograniczone ich udział w pokryciu strat.

3. Członkowie towarzystwa nie są odpowiedzialni wobec wierzycieli towarzystwa, odpowiadają jedynie wobec towarzystwa w granicach przez statut określonych.

Art. 12. Statut określi zasady użycia nadwyżki bilansowej oraz sposób pokrycia strat. Podział nadwyżki pomiędzy członków towarzystwa dopuszczalny jest dopiero po umorzeniu kosztów założenia.

Art. 13. 1. Świadczenia członków na rzecz towarzystwa muszą być przy jednakowych warunkach określone na jednakowych zasadach. To samo stosuje się do świadczeń towarzystwa na rzecz członków.

2. Jeżeli towarzystwo prowadzi kilka działów ubezpieczeń, można zastrzec w statucie, że dopłaty członków na pokrycie strat oraz zwroty towarzystwa na rzecz członków będą obliczane na podstawie osobnych dla każdego działu zamknięć rachunkowych.

Art. 14. W statucie należy wskazać władze towarzystwa, sposób ich powołania, skład i kompetencje.

Art. 15. Naczelnym organem towarzystwa jest walne zgromadzenie członków lub ich przedstawicieli. Zwołanie walnego zgromadzenia ma być dokonywane za pomocą obwieszczeń publicznych ze wskazaniem porządku dziennego. Przedstawiciele członków należy ponadto zawiadomić listami poleconymi, o ile ich adresy są towarzystwu znane.

Art. 16. Przepisy prawa, dotyczące władz spółek akcyjnych, będą miały zastosowanie do towarzystw ubezpieczeń wzajemnych.

Art. 17. 1. Statut oraz ogólne warunki ubezpieczenia uchwała walne zgromadzenie. Zmiany statutu, dotyczące wprowadzenia nowego działu ubezpieczeń lub likwidacji działu prowadzonego, wymagają większości przynajmniej $\frac{3}{4}$ oddanych przy głosowaniu na walnym zgromadzeniu głosów.

2. Można przewidzieć w statucie, że inny organ towarzystwa upoważniony będzie na mocy uchwały walnego zgromadzenia do poczynienia w uchwałach walnego zgromadzenia zmian o charakterze redakcyjnym lub zmian, których przed udzieleniem zezwolenia na zmianę statutu lub ogólnych warunków ubezpieczenia zażąda władza nadzorcza. Można również przewidzieć w statucie, że inny organ towarzystwa upoważniony będzie do

wprowadzenia za zgodą władzy nadzorczej pilnych zmian w ogólnych warunkach ubezpieczenia pod warunkiem, że zmiany te będą przedłożone do zatwierdzenia najbliższemu walnemu zgromadzeniu. Jeżeli walne zgromadzenie warunków nie zatwierdzi lub jeżeli warunków tych walnemu zgromadzeniu nie przedłożono do zatwierdzenia, dalsze zawieranie umów na ich podstawie jest niedopuszczalne.

3. Zmiany statutu lub ogólnych warunków ubezpieczenia nie mogą w niczym uszczuplać praw, wynikających z poprzednio zawartych umów ubezpieczenia.

Art. 18. 1. Statut ma zawierać postanowienia co do formy obwieszczeń towarzystwa.

2. Obwieszczenia publiczne mają być drukowane w Monitorze Polskim oraz przynajmniej w jednym z pism codziennych.

Art. 19. 1. Statut określi zasady i sposób likwidacji towarzystwa oraz sposób powołania, składu i kompetencje organu likwidacyjnego.

2. Uchwalenie likwidacji może nastąpić tylko na mocy uchwały walnego zgromadzenia, powziętej większością przynajmniej $\frac{3}{4}$ oddanych przy głosowaniu głosów. Równocześnie z powzięciem uchwały o likwidacji walne zgromadzenie wybiera organ likwidacyjny.

3. Postanowienie zdania 1 ust. 2 obowiązuje także przy uchwałach, dotyczących fuzji towarzystwa z innym towarzystwem ubezpieczeń wzajemnych.

Art. 20. 1. Towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, posiadające ograniczony zakres działania, czy ze względu na małą ilość członków, czy z uwagi na niewielką ilość lub kwotę zawieranych ubezpieczeń, czy wreszcie z powodu niewielkiego obszaru działalności, mogą być uznane na mocy decyzji władzy nadzorczej za małe towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych.

2. Do małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych nie będą miały zastosowania przepisy art. 5, 16 i 18 ust. 2.

3. Małe towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych nie mogą zawierać umów ubezpieczenia ze składkami stałymi, nie mogą one również wykonywać działalności w zakresie ubezpieczeń pośrednich (reasekuracja).

4. Małym towarzystwom ubezpieczeń wzajemnych władza nadzorcza może zezwolić na całkowite lub częściowe odstępstwo od przepisów art. 9 i 10.

Ogólne warunki ubezpieczenia.

Art. 21. Ogólne warunki ubezpieczenia mają zawierać wyczerpujące postanowienia, dotyczące istotnych warunków umowy, a w szczególności:

- a) zdarzenia, skutkiem którego powstaje obowiązek zakładu ubezpieczeń wykonania umówionych świadczeń, oraz okoliczności szczególnych, któreby obowiązek ten uchyliły,
- b) rodzaju i zakresu świadczeń zakładu ubezpieczeń i czasu ich wykonania,
- c) warunków uiszczenia wpłat przez ubezpieczającego na rzecz zakładu ubezpieczeń i skutków nieuiszczenia tych wpłat w terminie,
- d) warunków wyraźnego lub milczącego przedłużenia umowy ubezpieczenia, o ile takie przedłużenie jest przewidziane,
- e) zasad wypowiedzenia umowy ubezpieczenia oraz okoliczności, skutkujących jej całkowite lub częściowe rozwiązanie,
- f) warunków udziału ubezpieczającego w nadwyżkach zakładu ubezpieczeń i sposobu obliczania tych nadwyżek, o ile udział taki jest przewidziany,
- g) możliwości i warunków udzielania zaliczek oraz pożyczek pod zastaw polis przy ubezpieczeniach na życie,
- h) zasad załatwiania sporów pomiędzy zakładem ubezpieczeń i ubezpieczającym co do wysokości odszkodowania przez sąd polubowny, o ile możliwość załatwiania takich sporów przez sąd polubowny jest przewidziana,
- i) sądu terytorjalnie właściwego z mocy obowiązujących przepisów prawa do rozstrzygnięcia sporów, wynikłych z umowy ubezpieczenia.

Art. 22. Ogólne warunki ubezpieczenia mają ponadto zawierać postanowienie, że niezależnie od ogólnej właściwości sądu, do rozpoznania spraw, wytaczanych zakładowi ubezpieczeń z tytułu umowy ubezpieczenia, zawartej za pośrednictwem agenta, właściwy będzie sąd, w którego okręgu agent ten miał w czasie zawierania umowy swe miejsce zamieszkania lub siedzibę.

Art. 23. W towarzystwach ubezpieczeń wzajemnych ogólne warunki ubezpieczenia mogą być włączone do statutu.

Plan działalności.

Art. 24. 1. W planie działalności należy wskazać działy i rodzaje ubezpieczeń, które zakład ma

prowadzić, oraz przedstawić wszelkie dane, istotne ze względu na rodzaj i rozmiar prowadzonych ubezpieczeń, dla ustalenia prawdziwości podstaw technicznych działalności zakładu ubezpieczeń i jego trwałej zdolności do wywiązywania się ze swych zobowiązań, a w szczególności: wskazać dane, dotyczące wysokości i rodzaju obejmowanych ryzyk, określić granice górne udziału własnego, podać granice dopuszczalnej reasekuracji, zasady obliczania rezerwy składek z ubezpieczeń bieżących oraz rezerwy na szkody nieregulowane, określić normy i granice kosztów pozyskania ubezpieczeń, wskazać fundusze, zaliczone do funduszu ubezpieczeniowego.

2. Ponadto, o ile chodzi o ubezpieczenia na życie lub ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy, należy w planie działalności przedstawić tablice prawdopodobieństwa, na których oparto kalkulację taryf i rezerw, techniczną stopę procentową, taryfy składek netto i brutto, wzory dla obliczania składek netto i brutto, rezerwy matematycznej, wykupów oraz sposobu przemiany ubezpieczeń na bezskładkowe, zasady obliczania rezerwy bilansowej oraz innych rezerw technicznych, zasady udziału ubezpieczających w zyskach, jako też normy i granice kosztów administracji, o ile zaś chodzi o ubezpieczenia od wypadków lub od odpowiedzialności prawnej, należy w planie działalności przedstawić podstawy i sposób obliczenia skapitalizowanej wartości rent oraz rezerwy bilansowej od rent bieżących.

Art. 25. Do planu działalności należy załączyć projekty umów reasekuracyjnych, a ponadto, jeżeli plan działalności dotyczy ubezpieczeń na życie lub ubezpieczeń na wypadek niezdolności do pracy, — uzasadnienie cyfrowe i przewidywany przebieg działalności.

Udzielenie zezwolenia.

Art. 26. 1. O udzieleniu zakładowi ubezpieczeń zezwolenia na działalność ubezpieczeniową władza nadzorcza decyduje według swobodnego uznania.

2. Władza nadzorcza może uzależnić udzielenie zezwolenia od złożenia specjalnej kaucji w wysokości, jaką uzna za odpowiednią.

3. Władza nadzorcza może również uzależnić zawieranie umów ubezpieczenia przez towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych od wykazania zebrania określonej ilości wniosków.

Wpis do rejestru.

Art. 27. 1. Przed rozpoczęciem działalności zakład ubezpieczeń obowiązany jest uzyskać wpis do rejestru handlowego.

2. Wpisanie do rejestru może nastąpić tylko po złożeniu sądowi rejestrowemu zaświadczenia władzy nadzorczej o udzieleniu zakładowi ubezpieczeń zezwolenia na działalność.

3. Z chwilą wpisania do rejestru handlowego zakład ubezpieczeń uzyskuje osobowość prawną.

Art. 28. Wpisane do rejestru handlowego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych uważa się za kupców w rozumieniu prawa handlowego.

Art. 29. 1. Małe towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych (art. 20) nie ulegają wpisaniu do rejestru handlowego. Dla towarzystw tych będzie prowadził specjalny rejestr władza nadzorcza. Zyskują one osobowość prawną z chwilą wpisanía do tego rejestru.

2. Minister Skarbu określi drogą rozporządzenia tryb i zasady prowadzenia rejestru małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych.

Rozdział II.

Działalność.

Postanowienia ogólne.

Art. 30. 1. Zakłady ubezpieczeń obowiązane są stosować się ściśle do przepisów statutu, ogólnych warunków ubezpieczenia i planu działalności, oraz przestrzegać zasad uczciwości kupieckiej i dobrej wiary.

2. Zakładom ubezpieczeń nie wolno zajmować się żadną inną działalnością poza działalnością ubezpieczeniową.

Zmiana statutu, ogólnych warunków ubezpieczenia i planu działalności.

Art. 31. 1. Zmiana statutu, ogólnych warunków ubezpieczenia i planu działalności może być wprowadzona w życie dopiero po uzyskaniu zezwolenia władzy nadzorczej.

2. Ujawnienie zmiany statutu w rejestrze handlowym może nastąpić dopiero po złożeniu sądowi rejestrowemu zaświadczenia władzy nadzorczej o udzieleniu zezwolenia.

Umowa przekazania portfela.

Art. 32. Umowa, na zasadzie której zakład ubezpieczeń przekazuje do prowadzenia ogół lub część ubezpieczeń innemu zakładowi ubezpieczeń, może być zawarta tylko za zezwoleniem władzy nadzorczej.

Ogólne i szczególne warunki ubezpieczenia.

Art. 33. 1. Ogólne warunki ubezpieczenia mają być wydrukowane na polisach ubezpieczenio-

wych lub trwale z niemi związane. Niezależnie od tego należy ubezpieczającemu przed podpisaniem wniosku ubezpieczeniowego wydać za pokwitowaniem egzemplarz ogólnych warunków ubezpieczenia. Jeżeli ubezpieczenie oparte jest na wzajemności, należy przed podpisaniem wniosku wydać ubezpieczającemu za pokwitowaniem również wyciąg ze statutu, obejmujący zasadnicze postanowienia, dotyczące praw i obowiązków członków. Władza nadzorcza może zezwolić na wyjątki od powyższych przepisów.

2. Szczególnie warunki na niekorzyść ubezpieczającego można wprowadzić do umowy ubezpieczenia bez zezwolenia władzy nadzorczej, o ile są uzasadnione okolicznościami szczególnymi i o ile przed podpisaniem umowy zwrócono na nie uwagę ubezpieczającego i przyjęto od niego piśmienne oświadczenie, że zgadza się na ich treść.

Polisy, wnioski, reklamy i t. p.

Art. 34. 1. Na polisach umów ubezpieczenia na życie należy podać wysokość zredukowanych sum ubezpieczenia, wysokość wykupów, zaliczek oraz pożyczek pod zastaw polis.

2. Wzory polis ubezpieczeniowych, wniosków, książeczek członkowskich oraz wszelkie inne formularze, używane przez zakład ubezpieczeń w stosunkach z ubezpieczającymi, należy przedkładać władzy nadzorczej. Należy również przedkładać władzy nadzorczej wszelkie prospekty, reklamy i t. p.

3. Jeżeli powyższe druki zawierają nieścisłości albo twierdzenia nieprawdziwe lub mogące wprowadzić w błąd, władza nadzorcza może zakazać zakładowi ubezpieczeń ich używania lub rozpoznawania, albo może zarządzić ich publiczne sprostowanie na koszt zakładu.

Agenci.

Art. 35. 1. Zakłady ubezpieczeń powinny zaopatrzyć swych agentów w pełnomocnictwa, dokładnie wskazujące zakres ich uprawnień. Agenci obowiązani są do okazywania ubezpieczającym tych pełnomocnictw.

2. Na wnioskach ubezpieczeniowych należy uwidocznic imię i nazwisko agenta, pośredniczącego w zawarciu umowy ubezpieczenia, i jego siedzibę oraz wyraźnie stwierdzić, że agent obowiązany jest do okazania pełnomocnictwa. Na polisach ubezpieczeniowych należy podać imię, nazwisko i adres agenta, za pośrednictwem którego zawarto ubezpieczenie.

3. Minister Skarbu może drogą rozporządzenia wydać dla zakładów ubezpieczeń przepisy, normu-

jące składanie przez agentów sprawozdań zakładom ubezpieczeń.

Księgowość.

Art. 36. 1. Zakłady ubezpieczeń obowiązane są prowadzić przepisanie prawem księgi handlowe. Zamknięcie ksiąg handlowych ma nastąpić na koniec każdego roku kalendarzowego.

2. Małe towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych (art. 20) nie są obowiązane do prowadzenia ksiąg handlowych. Zasady rachunkowości tych towarzystw określi władza nadzorcza.

Zamknięcia rachunkowe i sprawozdania roczne.

Art. 37. 1. W ciągu miesiąca od daty uchwalenia przez walne zgromadzenie zamknięć rachunkowych, nie później jednak niż 30 czerwca każdego roku, zakłady ubezpieczeń obowiązane są przedłożyć władzy nadzorczej sporządzone na zasadzie ksiąg handlowych zamknięcia rachunkowe i sprawozdanie z działalności za rok ubiegły oraz jednocześnie skierować do ogłoszenia bilans, rachunek strat i zysków i podział zysków (nadwyżek bilansowych).

2. Terminy składania zamknięć rachunkowych i sprawozdań rocznych dla małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych (art. 20) ustali władza nadzorcza.

3. Formę sporządzania zamknięć rachunkowych i sprawozdań rocznych oraz formę ogłoszenia bilansu, rachunku strat i zysków i podziału zysków (nadwyżek bilansowych), jak również zasady szacowania pozycji bilansowych ustali Minister Skarbu drogą rozporządzenia.

4. W razie, gdyby zamknięcia rachunkowe lub sprawozdanie roczne sporządzono niezgodnie z obowiązującymi przepisami lub dopuszczono się w nich błędów, władza nadzorcza może nakazać ich sprostowanie, a także zarządzić powtórne ich ogłoszenie na koszt zakładu ubezpieczeń.

Fundus: ubezpieczeniowy.

Art. 38. 1. Fundusz ubezpieczeniowy (rezerwa składek i inne fundusze techniczne, wskazane w planie działalności jako należące do funduszu ubezpieczeniowego) oraz rezerwę na szkody nieuregulowane należy na koniec każdego roku kalendarzowego obliczać i księgować osobno dla każdego działu ubezpieczeń.

2. W dziale ubezpieczeń na życie należy fundusz ubezpieczeniowy i rezerwę na szkody nieuregulowane obliczać i księgować na koniec każdego roku kalendarzowego osobno dla każdego rodzaju ubezpieczeń. Obliczenie funduszu ubezpieczenio-

wego tych ubezpieczeń ma być dokonane przez wyznaczonego przez zakład ubezpieczeń rzeczoznawcę, który pod bilansem zaświadczy, że fundusz ubezpieczeniowy obliczony jest zgodnie z planem działalności.

3. Przepisy ust. 2 niniejszego artykułu będą stosowane przy obliczaniu skapitalizowanej wartości rent ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków i od odpowiedzialności prawnej.

4. Terminy obliczania i księgowania funduszu ubezpieczeniowego i rezerwy na szkody nieregulowane dla małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych [art. 20] ustali władza nadzorcza. Towarzystwa te mogą być zwolnione przez władzę nadzorczą od obliczania funduszu ubezpieczeniowego i poświadczania bilansu przez rzeczoznawcę.

Lokaty.

Art. 39. 1. Zakłady ubezpieczeń mają lokować fundusze ubezpieczeniowe [art. 38] wyłącznie:

- a) w papierach, emitowanych albo gwarantowanych przez Państwo, lub w pożyczkach, udzielanych Państwu,
- b) w listach zastawnych krajowych instytucji kredytu długoterminowego, posiadających bezpieczeństwo prawne,
- c) w emitowanych przez związki samorządowe obligacjach, posiadających bezpieczeństwo prawne,
- d) w pożyczkach hipotecznych i w pożyczkach pod zastaw hipotek na nieruchomościach, czynsz przynoszących,
- e) w nieruchomościach miejskich,
- f) w zaliczkach oraz pożyczkach pod zastaw własnych polis w dziale ubezpieczeń na życie,
- g) w pożyczkach, udzielanych gminom lub związkom samorządowym,
- h) we wkładach oszczędnościowych na książeczkach wkładowych, które z mocy obowiązujących przepisów korzystają z bezpieczeństwa prawnego,
- i) na rachunku bieżącym w bankach państwowych, Pocztovej Kasie Oszczędności i Banku Polskim.

2. Pożyczki hipoteczne powinny czynić zadość przepisom o bezpieczeństwie prawnem. Pożyczki pod zastaw hipotek nie mogą przekraczać 75% zastawionej wierzytelności, która ma czynić zadość przepisom o bezpieczeństwie prawnem.

3. Fundusze, ulokowane w nieruchomościach, nie mogą przekraczać 50% wszystkich lokat funduszu ubezpieczeniowego. W przypadkach poszczególnych władza nadzorcza może zezwolić na przekroczenie tego stosunku. Nabywanie nierucho-

mości fabrycznych jest niedopuszczalne. W razie nabycia nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej budynkami drewnianymi zakład ubezpieczeń obowiązany będzie w ciągu 3 lat od daty nabycia zabudować ją budynkami murowanymi. Budynki należy ubezpieczyć w innym zakładzie ubezpieczeń. Nabycie nieruchomości, obciążonej długami hipotecznymi, wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

4. Zaliczki oraz pożyczki pod zastaw własnych polis w dziale ubezpieczeń na życie mogą być udzielane tylko do wysokości sumy wykupu.

5. Udzielenie pożyczki gminie lub związkowi samorządowemu wymaga zezwolenia władzy nadzorczej. Fundusze, ulokowane w tych pożyczkach, nie mogą przekraczać 10% wszystkich lokat funduszu ubezpieczeniowego.

6. W działach ubezpieczeń, dla których rozporządzenie niniejsze przewiduje obowiązek prowadzenia rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego, lokaty, wymienione w ust. 1 p. i) niniejszego artykułu, mogą być umieszczone tylko na rachunku specjalnym i tylko do wysokości przyrostu rezerwy składek z ubiegłego roku sprawozdawczego. Władza nadzorcza uprawniona będzie do dalszego ograniczenia kwoty, lokowanej na tym rachunku. W pozostałych działach ubezpieczeń najwyższą dopuszczalną kwotę lokat na rachunku bieżącym określi plan działalności.

Art. 40. Jeżeli ubezpieczenia zawierane są w obcych walutach, przynajmniej 1/4 funduszu ubezpieczeniowego tych ubezpieczeń ma być umieszczone w lokatach [art. 39], wyrażonych w tej samej walucie, w której ubezpieczenie zawarto. Dopuszczalne jest umieszczenie funduszu ubezpieczeniowego tych ubezpieczeń w lokatach, wyrażonych w złotych w zlocie; w tym przypadku należy odpowiednią część funduszu ubezpieczeniowego obliczyć według parytetu nominalnego. Pozostałą trzecią część tego funduszu można umieszczać w nieruchomościach. W przypadkach poszczególnych władza nadzorcza może zezwolić na przekroczenie tego stosunku.

Art. 41. Zakłady ubezpieczeń, trudniące się wyłącznie ubezpieczeniem szyb, mogą 20% swych funduszy ubezpieczeniowych lokować w materiale szklanym lub w udziałach w przedsiębiorstwach, wytwarzających szyby.

Art. 42. Zakład ubezpieczeń, oddający w reasekurację ubezpieczenia na życie, zawarte bezpośrednio, obowiązany jest fundusze ubezpieczeniowe, dotyczące sum oddanych w reasekurację, lo-

kować według przepisów art. 39 i 40 i samemu nie-
mi zarządzać.

Art. 43. W sposób, przepisany w art. 39 ust. 1 p. a) — h), należy lokować przynajmniej $\frac{1}{2}$ wpłaconego kapitału akcyjnego spółki akcyjnej ubezpieczeniowej i $\frac{1}{4}$ kapitału zakładowego oraz $\frac{1}{4}$ kapitału zapasowego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych.

Art. 44. Pozostałe fundusze, o ile nie są lokowane w sposób, w art. 39 przewidziany, mogą być przechowywane w kasach własnych zakładu, mogą być umieszczane na rachunkach w bankach lub kasach oszczędności albo, z wyjątkiem jednak rezerwy na szkody nieuregulowane oraz z wyjątkiem $\frac{1}{4}$ kapitału zapasowego spółki akcyjnej ubezpieczeniowej, mogą znajdować pokrycie w rachunkach dłużników i wartości inwentarza ruchomego. Inne lokaty tych funduszy są dopuszczalne, o ile są statutowo przewidziane.

Rejestr lokat funduszu ubezpieczeniowego.

Art. 45. 1. Dla lokat funduszy ubezpieczeniowych, ulegających obliczeniu i księgowaniu według przepisów art. 38 ust. 2 i 3, należy prowadzić osobny rejestr. Formę prowadzenia rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego ustali władza nadzorcza.

2. W ciągu miesiąca po upływie każdego roku kalendarzowego należy przelać władzy nadzorczej odpis zmian w rejestrze lokat funduszu ubezpieczeniowego.

3. Małe towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych (art. 20) nie są obowiązane do prowadzenia rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego.

Art. 46. 1. W księgach hipotecznych nieruchomości, wpisanych do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego, należy zastrzec, że nieruchomości wpisane są do tego rejestru i że bez zezwolenia władzy nadzorczej nie mogą być ani zbywane, ani obciążane hipoteką umowną lub sądową. Takie samo zastrzeżenie należy umieścić w księgach hipotecznych obok wpisu pożyczek hipotecznych i pożyczek pod zastaw hipotek.

2. Wykreślenie zastrzeżenia może nastąpić tylko za zezwoleniem władzy nadzorczej. Władza nadzorcza udzieli zezwolenia w przypadku zamiany lokaty na inną (art. 39) oraz w przypadku zmniejszenia się funduszu ubezpieczeniowego.

3. W razie spłaty pożyczki hipotecznej lub pożyczki pod zastaw hipoteki wykreślenie zastrzeżenia następuje jednocześnie z wykreśleniem wpisu pożyczki bez potrzeby uzyskania zezwolenia władzy nadzorczej. Zakład ubezpieczeń obowiązany

jest niezwłocznie zawiadomić o spłacie władzę nadzorczą i podać lokaty, które zamian spłaconej pożyczki zapisano do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego.

Art. 47. 1. Papiery wartościowe, wpisane do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego, należy przechowywać w depozycie w jednej z instytucji, wymienionych w art. 39 ust. 1 p. i). Władza nadzorcza może zezwolić na przechowywanie tych papierów we własnym skarbcu zakładu, o ile skarbiec daje rękojmię należytego bezpieczeństwa. Podjęcie z depozytu lub ze skarbcza papierów wartościowych, wpisanych do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego, może nastąpić tylko za zezwoleniem władzy nadzorczej. Władza nadzorcza udzieli zezwolenia w przypadku zamiany lokaty na inną (art. 39) oraz w przypadku zmniejszenia się funduszu ubezpieczeniowego.

2. Podjęcie jakichkolwiek sum, ulokowanych na książeczkach wkładowych (art. 39 ust. 1 p. h) lub na specjalnym rachunku bieżącym (art. 39 ust. 6), może również nastąpić tylko za zezwoleniem władzy nadzorczej. Władza nadzorcza udzieli zezwolenia w przypadkach, w ust. 1 artykułu niniejszego wskazanych.

Art. 48. Na lokatach, wpisanych do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego, nie można dochodzić żadnych należności od zakładu ubezpieczeń z wyjątkiem należności, wynikłych z umów ubezpieczenia, o których mowa w art. 38 ust. 2 i 3, i to do wysokości technicznej wartości udziału tych należności w funduszu ubezpieczeniowym oraz w granicach pokrycia, wpisanego do rejestru.

Rozciągnięcie działalności na zagranicę.

Art. 49. W razie rozciągnięcia działalności na zagranicę odpowiednia część majątku zakładu może być za zezwoleniem władzy nadzorczej ulokowana zagranicą według przepisów prawa obowiązującego w państwie, w którym ta część majątku ma być lokowana.

Rozdział III.

Likwidacja i upadłość.

Likwidacja dobrowolna.

Art. 50. W razie uchwalenia przez walne zgromadzenie likwidacji zakładu ubezpieczeń należy władzy nadzorczej przelać niezwłocznie odpis uchwały oraz podać skład organu likwidacyjnego.

Art. 51. 1. Gdyby się okazało, że organ likwidacyjny nie przeprowadza likwidacji prawidłowo,

a upomnienia lub grzywny nie odniosły skutku, władza nadzorcza zwoła walne zgromadzenie członków celem dokonania wyboru nowego organu likwidacyjnego.

2. Jeżeli walne zgromadzenie wyboru nie dokona, władza nadzorcza wystąpi do sądu o zamianowanie organu likwidacyjnego z urzędu. W przypadku likwidacji małego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych (art. 20) władza sama zamianuje nowy organ likwidacyjny.

Likwidacja przymusowa.

Art. 52. 1. Cofnięcie przez władzę zezwolenia na działalność pociąga za sobą przymusową likwidację zakładu ubezpieczeń.

2. O cofnięciu zezwolenia władza nadzorcza zawiadomi sąd. Na podstawie tego zawiadomienia sąd z urzędu zamianuje organ likwidacyjny.

3. Gdyby się okazało, że organ likwidacyjny nie przeprowadza likwidacji prawidłowo, a upomnienia i grzywny nie odniosły skutku, władza nadzorcza wystąpi do sądu o zamianowanie nowego organu likwidacyjnego.

4. W przypadku likwidacji przymusowej małego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych (art. 20) organ likwidacyjny mianuje władza nadzorcza.

Działalność organu likwidacyjnego.

Art. 53. 1. Organ likwidacyjny obowiązany jest przejąć zarząd zakładu ubezpieczeń i doprowadzić do jego zlikwidowania.

2. Z chwilą uchwalenia likwidacji lub cofnięcia zezwolenia na działalność zawieranie nowych umów ubezpieczenia, przedłużanie umów dawnych lub podwyższanie sum ubezpieczenia jest niedopuszczalne.

3. Do działalności organu likwidacyjnego będą miały odpowiednie zastosowanie przepisy rozdziału II części pierwszej rozporządzenia niniejszego.

4. Organ likwidacyjny jest obowiązany składać władzy nadzorczej specjalne sprawozdania w terminach i według zasad, przez władzę nadzorczą wskazanych.

5. Do likwidacji towarzystw ubezpieczeń wzajemnych z wyjątkiem małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych będą miały odpowiednie zastosowanie przepisy o likwidacji spółek akcyjnych.

Przeniesienie portfela.

Art. 54. 1. Likwidujący się zakład ubezpieczeń może zawrzeć z innym zakładem ubezpieczeń umowę przeniesienia całości lub części ubezpieczeń, dla których rozporządzenie niniejsze przewiduje obowiązek prowadzenia rejestru lokat fun-

duszu ubezpieczeniowego (art. 45), z równoczesnym odstąpieniem z likwidowanego majątku całości lub części aktywów, wpisanych do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego, względnie innych aktywów.

2. Zawarcie takiej umowy wymaga zezwolenia władzy nadzorczej oraz zgody kuratora, mianowanego dla ubezpieczających w działach, dla których przewidziany jest obowiązek prowadzenia rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego. Kuratora ubezpieczających mianuje sąd okręgowy, właściwy ze względu na miejsce siedziby likwidującego się zakładu ubezpieczeń.

3. Mianowanie kuratora nastąpi po wysłuchaniu ubezpieczających, zwołanych obwieszczeniem. Kuratorowi na wniosek ubezpieczających będą dodani trzej przedstawiciele ubezpieczających w charakterze mężów zaufania. Wybór ich należy do ubezpieczających, zwołanych obwieszczeniem.

4. Należne kuratorowi wynagrodzenie, którego wysokość określi sąd, i poniesione przez niego wydatki ciąży na likwidującym się zakładzie.

Art. 55. 1. Umawiające się strony wniosą umowę do sądu okręgowego, właściwego ze względu na miejsce siedziby likwidującego się zakładu ubezpieczeń, celem uzyskania jej zatwierdzenia. Przed rozstrzygnięciem sprawy sąd wysłucha kuratora i mężów zaufania, o ile zostali wybrani.

2. Z chwilą zatwierdzenia przez sąd umowy zakład ubezpieczeń, który ubezpieczenia przejmie, wchodzi co do przeniesionych ubezpieczeń we wszystkie prawa i obowiązki likwidującego się zakładu, a prawa i obowiązki tego zakładu gasną.

3. Decyzja sądu ulega obwieszczeniu na koszt likwidującego się zakładu.

4. Jednocześnie z zatwierdzeniem umowy są zwalnia kuratora od obowiązków.

Wypowiedzenie umów ubezpieczenia.

Art. 56. Organowi likwidacyjnemu służy prawo wypowiedzenia z terminem przynajmniej półrocznym umów ubezpieczenia, dla których rozporządzenie niniejsze nie przewiduje obowiązku prowadzenia rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego, za zwrotem uiszczonych za czas nieubiegły składek. Ubezpieczającym służy również prawo wypowiedzenia tych umów z zachowaniem takiego samego terminu i żądania zwrotu uiszczonych za czas nieubiegły składek.

Ukończenie likwidacji.

Art. 57. 1. Likwidacja uznana będzie za ukończoną z chwilą uregulowania wszelkich zobowiązań zarówno z tytułu umów ubezpieczenia, jak i z wszelkich innych tytułów.

2. O ukończeniu likwidacji organ likwidacyjny zawiadomi właściwy sąd rejestrowy celem uzyskania wykreślenia zakładu ubezpieczeń z rejestru handlowego.

3. O ukończeniu likwidacji małego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych (art. 20) organ likwidacyjny zawiadomi władzę nadzorczą celem uzyskania wykreślenia z rejestru małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych.

Ogłoszenie upadłości.

Art. 58. 1. Ogłoszenie upadłości zakładowi ubezpieczeń może nastąpić tylko po uprzednim wyrażeniu zgody przez władzę nadzorczą.

2. Władza nadzorcza może sama złożyć sądowi wniosek o ogłoszenie upadłości zakładowi ubezpieczeń.

Ubezpieczenia, dla których nie jest przewidziany obowiązek prowadzenia rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego.

Art. 59. Umowy ubezpieczenia, dla których rozporządzenie niniejsze nie przewiduje obowiązku prowadzenia rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego, rozwiązują się z samego prawa z upływem miesiąca od daty ogłoszenia upadłości.

Ubezpieczenia, dla których jest przewidziany obowiązek prowadzenia rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego.

Art. 60. 1. W razie ogłoszenia upadłości zakładowi ubezpieczeń, prowadzącemu działu ubezpieczeń, dla których rozporządzenie niniejsze przepisuje obowiązek prowadzenia rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego (art. 45), lokaty zapisane do rejestru stanowią odrębną masę majątkową. Sąd dla tej masy odrębnej zamianuje kuratora. Mianowanie kuratora i wybór mężów zaufania nastąpi w trybie i na zasadach, wskazanych w art. 54 ust. 3.

2. Należne kuratorowi wynagrodzenie, którego wysokość określi sąd, i poniesione przez niego wydatki będą pokryte z ogólnej masy upadłości.

Art. 61. 1. Na żądanie kuratora masy odrębnej na pokrycie funduszu ubezpieczeniowego przekazane będą wpływy ze składek, ulegające przekazaniu na pokrycie tego funduszu, lecz jeszcze nieprzekazane.

2. Jeżeli tak ustalone aktywa nie pokryją funduszu ubezpieczeniowego, ubezpieczający co do niepokrytej różnicy uczestniczyć będą w masie ogólnej. Na żądanie kuratora masy odrębnej odpowiednia część masy ogólnej przekazana będzie do masy odrębnej.

Art. 62. 1. Kurator masy odrębnej będzie uprawniony do zawarcia z innym zakładem ubez-

pieczeń umowy przeniesienia całości lub części ubezpieczeń, dla których prowadzony jest rejestr lokat funduszu ubezpieczeniowego (art. 45), z równoczesnym przekazaniem całości lub części aktywów, wpisanych do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego, wraz z innymi aktywami, przekazaniem na pokrycie tego funduszu. Jeżeli zajdzie ku temu potrzeba, można przewidzieć w umowie obniżenie sum ubezpieczenia lub rent przeniesionych ubezpieczeń. Zawarcie umowy przeniesienia wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

2. Kurator wniosie umowę do sądu, który upadłość ogłosił, celem uzyskania jej zatwierdzenia. Przed rozstrzygnięciem sprawy sąd wysłucha mężów zaufania, o ile zostali wybrani.

3. Z chwilą zatwierdzenia umowy zakład ubezpieczeń, który ubezpieczenia przejmuje, wchodzi co do przeniesionych ubezpieczeń we wszystkie prawa i obowiązki zakładu upadłego, a prawa i obowiązki tego zakładu gasną.

4. Decyzja sądu ulega obwieszczeniu. Koszty obwieszczenia będą pokryte z ogólnej masy upadłości.

Art. 63. 1. Jeżeli kurator przekona się, że przeniesienie portfeli nie jest wskazane lub nie da się uskutecznić, zawiadomi o tem sąd, który po zasięgnięciu opinii władzy nadzorczej oraz po wysłuchaniu mężów zaufania uzna wszystkie umowy ubezpieczenia, dla których rozporządzenie niniejsze przewiduje obowiązek prowadzenia rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego (art. 45), za rozwiązane w dacie ogłoszenia upadłości i nakaże podzielić funduszu masy odrębnej.

2. Przy podziale funduszy zakładów ubezpieczeń aktywa, wpisane do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego (art. 45), oraz inne aktywa, przekazane na pokrycie tego funduszu (art. 61), podzielone będą pomiędzy ubezpieczających w stosunku i do wysokości przypadającej na nich rezerwy składek i udziału w innych funduszach technicznych, zaliczonych do funduszu ubezpieczeniowego. Plan podziału sporządzi kurator masy odrębnej i przedłoży sądowi do zatwierdzenia. Sąd powoźmie decyzję po wysłuchaniu opinii władzy nadzorczej i mężów zaufania.

Obrachunek dopłat w towarzystwach ubezpieczeń wzajemnych.

Art. 64. 1. Skoro w toku postępowania upadłościowego okaże się, że majątek towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych nie wystarcza na pokrycie roszczeń wierzycieli oraz przypuszczalnych kosztów postępowania upadłościowego, zarządca masy upadłości sporządza obrachunek dopłat, które członkowie towarzystwa — w granicach odpo-

wiedzialności statutowej — mają wnieść na pokrycie niedoboru.

2. Jeżeli majątek masy został już całkowicie spieniężony, a uzyskana suma wraz z sumą ściągniętych dopłat nie pokrywa niedoboru, zarządca masy upadłości może w granicach odpowiedzialności statutowej członków sporządzić dodatkowy obrachunek dopłat.

3. Każdy obrachunek dopłat zarządca przedstawia sądowi celem uzyskania zatwierdzenia. O terminie rozprawy członkowie będą zawiadomieni drogą obwieszczenia w pismach przez statut wskazanych. Zatwierdzenie obrachunku i ściągnięcie dopłat nastąpi przy analogicznym zastosowaniu art. 98—101 oraz 128 ustawy o spółdzielniach z dnia 29 października 1920 roku (Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733).

Rozdział IV.

Zagraniczne zakłady ubezpieczeń.

Postanowienia ogólne.

Art. 65. Przepisy rozporządzenia niniejszego stosuje się do zagranicznych zakładów ubezpieczeń, o ile art. 66—76 nie stanowią inaczej.

Zezwolenie na działalność.

Art. 66. 1. Zezwolenie na działalność może być udzielone zagranicznemu zakładowi ubezpieczeń, który udowodni, że posiada w ojczyźnie swej osobowość prawną i wykaże, że na podstawie umów międzynarodowych lub wewnętrznego prawodawstwa danego państwa polskie zakłady ubezpieczeń mogą być w tem państwie dopuszczone do działalności.

2. Władza nadzorcza może zwolnić zagraniczny zakład ubezpieczeń od umieszczania w planie działalności danych, niedotyczących bezpośrednio działalności zakładu w Polsce.

Art. 67. Udzielenie zezwolenia musi być uzależnione od złożenia kaucji. Władza nadzorcza może uzależnić udzielenie zezwolenia jeszcze od innych warunków.

Art. 68. 1. Władza nadzorcza określi początkową wysokość kaucji w zależności od ilości działów, jakie mają być prowadzone, kierując się postanowieniami art. 4 ust. 1, oraz w zezwoleniu na działalność zastrzeże, że, jeżeli działalność zakładu osiągnie granicę w zezwoleniu oznaczoną, kaucja ulegnie podwyższeniu na zasadach, w zezwoleniu wskazanych.

2. Kaucja ma być ulokowana w sposób w art. 39 ust. 1 p. a) — h) przepisany.

Działalność.

Art. 69. 1. Zagraniczne zakłady ubezpieczeń mogą zawierać umowy ubezpieczenia, dotyczące przedmiotów, znajdujących się w Polsce, lub z osobami, mającymi zamieszkanie lub siedzibę w Polsce, tylko za pośrednictwem głównego przedstawicielstwa na Polskę.

2. Główne przedstawicielstwo ma swą siedzibę prawną w miejscu, wskazanem w zezwoleniu na działalność.

3. Kierownikiem głównego przedstawicielstwa jest główny przedstawiciel. Zamianowanie głównego przedstawiciela może nastąpić tylko za zgodą władzy nadzorczej. Główny przedstawiciel musi być obywatelem polskim i musi mieć miejsce zamieszkania w siedzibie głównego przedstawicielstwa.

4. Główny przedstawiciel obowiązany jest prowadzić biurowość w języku polskim. Biurowość ta ma obejmować całokształt działalności głównego przedstawicielstwa i winna być prowadzona zgodnie z zasadami, ustalonymi przez władzę nadzorczą.

Art. 70. 1. Głównego przedstawiciela uważa się za upoważnionego do wykonywania wszelkich czynności prawnych w imieniu zakładu ubezpieczeń, nie wyluczając czynności hipotecznych, bez wykazywania się specjalnem pełnomocnictwem. W piśmie zagranicznego zakładu ubezpieczeń, mianującym głównego przedstawiciela, ma być potwierdzone udzielenie mu powyższych uprawnień.

2. Firmę i siedzibę głównego przedstawicielstwa oraz imię i nazwisko głównego przedstawiciela wpisuje się do rejestru handlowego. Wpisanie może nastąpić dopiero po złożeniu sądowi rejestrowemu zaświadczenia władzy nadzorczej o udzieleniu zagranicznemu zakładowi ubezpieczeń zezwolenia na działalność oraz o zgodzie władzy nadzorczej na osobę głównego przedstawiciela.

3. Ograniczenie pełnomocnictw głównego przedstawiciela nie może być ujawnione w rejestrze handlowym i nie ma skutku względem osób trzecich.

4. Skargi przeciwko zagranicznemu zakładowi ubezpieczeń mogą być zawsze wnoszone do sądu, w którego okręgu znajduje się lub w chwili zawierania umowy znajdowała się siedziba głównego przedstawicielstwa. Wszelkie przeciwne temu przepisowi postanowienia umowne są nieważne.

Art. 71. Oprócz głównego przedstawiciela za-
stępcę zagraniczny zakład ubezpieczeń zastępuje za-
stępcę głównego przedstawiciela. Zastępca głów-
nego przedstawiciela podlega przepisom art. 69
i 70.

Art. 72. W księgach hipotecznych obok wpisu
pożyczek hipotecznych i pożyczek pod zastaw hi-
potek, należących do rejestru lokat funduszu ubez-
pieczeniowego, niezależnie od zastrzeżeń, o któ-
rych mowa w art. 46, należy zastrzec, że pożyczka
może być spłacona jedynie przez wniesienie spła-
canej sumy na specjalny rachunek bieżący (art. 39
ust. 6).

Art. 73. 1. Fundusze ubezpieczeniowe dzia-
łów, dla których rozporządzenie niniejsze nie prze-
pisuje obowiązku prowadzenia rejestru lokat fundu-
szu ubezpieczeniowego, oraz fundusze, wchodzą-
ce w skład kaucji (art. 67 i 68), będą zapisane do
specjalnego rejestru lokat.

2. Formę prowadzenia specjalnego rejestru lo-
kat ustalają władza nadzorcza.

3. Do funduszy, wpisanych do specjalnego re-
jestru lokat, będą miały zastosowanie przepisy
art. 45, 46, 47 i 72 rozporządzenia niniejszego z tą
zmianą, że spłacana suma pożyczki (art. 72) po-
winna być wniesiona na rachunek bieżący, utwo-
rzony specjalnie dla lokaty tych funduszy (art. 39
ust. 1 p. 1).

4. Na lokatach, wpisanych do specjalnego reje-
stru lokat, nie można w czasie działalności zagra-
nicznego zakładu ubezpieczeń w Polsce dochodzić
żadnych należności od tego zakładu.

Art. 74. Niezależnie od kaucji i funduszy
ubezpieczeniowych zagraniczny zakład ubezpie-
czeń odpowiada za swe zobowiązania całym swym
majątkiem, zarówno znajdującym się w granicach
Rzeczypospolitej jak i poza temi granicami. Postano-
wienie to ma być uwidocznione na wnioskach
i polisach ubezpieczeniowych, wydawanych przez
zagraniczny zakład ubezpieczeń w Polsce. Na ża-
danie władzy nadzorczej należy ponadto podawać
na wnioskach i polisach treść warunków szczegó-
lnych, od których władza nadzorcza uzależniła
udzielenie zezwolenia.

Likwidacja i upadłość.

Art. 75. 1. W razie likwidacji działalności za-
granicznego zakładu ubezpieczeń w Polsce likwi-
datorem z samego prawa będzie główny przedsta-
wiciel. Celem zapewnienia wykonania zobowiązań
z tytułu umów ubezpieczenia, zawartych za po-
średnictwem głównego przedstawicielstwa, władza

nadzorcza uprawniona będzie zażądać zastosowa-
nia odpowiednich środków zabezpieczających na
majątku zakładu.

2. Jeżeli się okaże, że główny przedstawiciel
nie przeprowadza likwidacji prawidłowo, a upom-
nienia i kary nie odniosą skutku, władza nadzorcza
zawiadomi o tem sąd. Sąd na podstawie zawiado-
mienia władzy nadzorczej wyznaczy likwidatora
z urzędu.

3. W miarę postępu likwidacji zakładu władza
nadzorcza może zezwalać na podjęcie lokat fundu-
szów ubezpieczeniowych. Kaucja będzie wydana
po udowodnieniu zaspokojenia wszystkich należno-
ści. Jeżeli inne fundusze nie pokryją wszystkich
należności, zaspokojenie niepokrytej części będzie
mogło nastąpić z kaucji pod kontrolą specjalnego
komisarza, wyznaczonego przez władzę nadzorczą.

Art. 76. W razie ogłoszenia upadłości zagra-
nicznemu zakładowi ubezpieczeń pierwszeństwo
do zaspokojenia z masy upadłości w Polsce będą
miały po należnościach uprzywilejowanych lub ma-
jących pierwszeństwo w zaspokojeniu z mocy
ustaw ogólnych należności z tytułu umów ubezpie-
czenia, zawartych za pośrednictwem głównego
przedstawicielstwa na Polskę.

Część druga.

Publiczne zakłady ubezpieczeń.

Założenie.

Art. 77. 1. Do założenia publicznego zakładu
ubezpieczeń wymagane jest zatwierdzenie statutu,
ogólnych warunków ubezpieczenia i planu działa-
lności przez ministra, któremu podlegać będzie
kompetencyjnie publiczny zakład ubezpieczeń,
oraz przez władzę nadzorczą.

2. Publiczny zakład ubezpieczeń powinien mieć
na celu dobro publiczne, a nie osiągnięcie zysków.

Art. 78. 1. Statut publicznego zakładu ubez-
pieczeń powinien określić:

- a) nazwę, siedzibę, cel i obszar działalności za-
kładu,
- b) wysokość kapitału zakładowego,
- c) strój i sposób powołania władz zakładu,
- d) zasady pokrywania wydatków,
- e) zasady tworzenia funduszu zapasowego i in-
nych funduszy rezerwowych, o ile są prze-
widziane,
- f) sposób pokrywania strat,
- g) zasady podziału nadwyżek bilansowych,
- h) zasady likwidacji.

2. Kapitał zakładowy powinien być wpłacony
w gotówce przynajmniej w 50%. Pokrycie pozosta-

tej części kapitału zakładowego może być dokonane pod postacią zobowiązania innej osoby prawa publicznego do zaspokojenia ewentualnych strat do wysokości niewpłaconego kapitału zakładowego.

3. Jeżeli statut nakłada na publiczny zakład ubezpieczeń obowiązek przyjmowania zgłaszanych ryzyk, to wyjątki od tego obowiązku muszą być w statucie wyliczone. Jeżeli wyjątki nie mają być przewidziane, należy to w statucie wyraźnie stwierdzić.

Art. 79. Ogólne warunki ubezpieczenia powinny czynić zadość przepisom art. 21 i 22, a plan działalności — przepisom art. 24 i 25 rozporządzenia niniejszego.

Art. 80. 1. Władza nadzorcza zatwierdzi statut, ogólne warunki ubezpieczenia i plan działalności, jeżeli odpowiadają one przepisom prawa i zasadom techniki ubezpieczeniowej oraz jeżeli podstawy finansowe zakładu dają rękojmię należytego wypełniania zobowiązań.

2. Właściwe ministerstwo (art. 77) ogłosi zatwierdzony statut publicznego zakładu ubezpieczeń w Monitorze Polskim. Z chwilą dokonania ogłoszenia publiczny zakład ubezpieczeń zyskuje zdolność do działań prawnych jako odrębna osoba prawa publicznego.

Działalność.

Art. 81. 1. Zmiana statutu, ogólnych warunków ubezpieczenia i planu działalności wymaga zatwierdzenia właściwego ministra i władzy nadzorczej. Zmianę statutu właściwe ministerstwo ogłosi w Monitorze Polskim.

2. Zasady rachunkowości, terminy oraz formy składania zamknięć rachunkowych i sprawozdań rocznych, formę ogłaszania bilansu, rachunku strat i zysków oraz podziału nadwyżek tudzież zasady szacowania pozycji bilansowych — ustali drogą rozporządzenia Minister Skarbu w porozumieniu z właściwym ministrem.

3. W sposób, przepisany w art. 39 rozporządzenia niniejszego, należy lokować przynajmniej $\frac{2}{3}$ wpłaconego kapitału zakładowego.

4. Papiery wartościowe mogą być zakupywane tylko za pośrednictwem instytucji, wskazanych przez władzę nadzorczą, zgodnie z planem lokat, przez władzę nadzorczą zatwierdzonym.

5. Nabycie nieruchomości wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

6. Władza nadzorcza może zarządzić, by pożyczki hipoteczne lub pożyczki pod zastaw hipotek udzielane były według specjalnego planu, zatwierdzonego przez władzę nadzorczą.

7. Lokowanie funduszy bieżących jest dopuszczalne tylko w bankach państwowych, Pocztowej Kasie Oszczędności i Banku Polskim. Publiczne zakłady ubezpieczeń, prowadzone przez związki komunalne, mogą fundusze bieżące lokować ponadto w instytucjach kredytowych, założonych i prowadzonych bądź wyłącznie przez dane związki komunalne, bądź wspólnie z innymi związkami komunalnymi. Za zezwoleniem władzy nadzorczej ściślej określona część funduszy bieżących z reasekuracji zagranicznej może być lokowana w innych instytucjach kredytowych. Władza nadzorcza może wydać szczegółowe przepisy co do lokowania funduszy bieżących.

8. Poza postanowieniami ust. 1—7 do działalności publicznego zakładu ubezpieczeń będą miały zastosowanie przepisy rozdziału II części pierwszej rozporządzenia niniejszego, z wyjątkiem art. 31, 37 ust. 1, 2 i 3 i art. 43.

Likwidacja.

Art. 82. 1. Likwidację publicznego zakładu ubezpieczeń zarządza właściwy minister za zgodą władzy nadzorczej. Decyzję o likwidacji należy ogłosić w Monitorze Polskim ze wskazaniem organu likwidacyjnego. Z chwilą ogłoszenia zakład znajduje się w stanie likwidacji. Do likwidacji będą miały zastosowanie art. 53—56 i 57 ust. 1 rozporządzenia niniejszego. Gdyby się okazało, że likwidatorzy nie przeprowadzają likwidacji zgodnie z obowiązującymi przepisami, władza nadzorcza zawiadomi o tem właściwe ministerstwo i wskaże środki, mające na celu usunięcie uchybień.

2. O ukończeniu likwidacji właściwe ministerstwo (art. 77) ogłosi w Monitorze Polskim.

Art. 83. Rada Ministrów może na wniosek łączny właściwych ministrów (art. 77) i władzy nadzorczej zarządzić połączenie dwóch lub więcej publicznych zakładów ubezpieczeń w jeden publiczny zakład ubezpieczeń. O połączeniu zakładów ubezpieczeń właściwe ministerstwo ogłosi w Monitorze Polskim z zachowaniem przepisu art. 80 ust. 2 zdanie 1, względnie art. 81 ust. 1 zdanie 2 rozporządzenia niniejszego. Z chwilą połączenia wszystkie prawa i obowiązki zakładów, ulegających połączeniu, przechodzą na zakład, powstały z połączenia, lub, jeżeli nowy zakład nie powstaje, na zakład powiększony na skutek połączenia.

Związki.

Art. 84. Celem wspólnego wypełniania zadań publiczne zakłady ubezpieczeń mogą tworzyć związki. Do związków będą miały odpowiednie zastosowanie art. 77—82.

Część trzecia.

Władze nadzorcze.

Rozdział I.

Zadania i uprawnienia.

Postanowienia ogólne.

Art. 85. 1. Zadaniem władzy nadzorczej jest czuwanie nad prawidłową działalnością zakładów ubezpieczeń, a w szczególności nad przestrzeganiem przez nie przepisów prawa, postanowień statutu, ogólnych warunków ubezpieczenia i planu działalności oraz zasad uczciwości kupieckiej i dobrej wiary, a jeśli zakład znajduje się w stanie likwidacji, również i nad prawidłowym przeprowadzeniem likwidacji.

2. W razie dostrzeżenia nieprawidłowości w działalności zakładu ubezpieczeń władza nadzorcza wzywa zarząd zakładu do ich usunięcia.

Art. 86. 1. Władza nadzorcza jest uprawniona do przeprowadzania w każdym czasie kontroli stanu majątkowego i sposobu prowadzenia interesów zakładów ubezpieczeń.

2. Kierownicy tych zakładów, pełnomocnicy i agenci obowiązani są na żądanie władzy nadzorczej przedłożyć w swym lokalu biurowym wszelkie księgi i pisma oraz udzielić wszelkich informacji.

3. Władza nadzorcza może żądać od zakładów ubezpieczeń złożenia w poszczególnych sprawach wyjaśnień na piśmie.

Udział w walnych zgromadzeniach i posiedzeniach innych organów zakładów ubezpieczeń.

Art. 87. 1. Władza nadzorcza jest uprawniona do delegowania na walne zgromadzenia, tudzież na posiedzenia innych organów zakładów ubezpieczeń swych przedstawicieli. Przedstawiciele ci muszą być w każdej chwili wysłuchani.

2. Władza nadzorcza ma prawo żądać od władz prywatnych zakładów ubezpieczeń niezwłocznego zwolnienia walnego zgromadzenia z zachowaniem terminów, przez statut wskazanych. W razie niewykonania żądania władzy nadzorczej może ona sama zwołać walne zgromadzenie na koszt zakładu ubezpieczeń. Na zwoływanych przez władzę nadzorczą walnych zgromadzeniach przewodniczy przedstawiciel władzy.

Grzywny i kary dyscyplinarne.

Art. 88. 1. Jeżeli kierownicy zakładu ubezpieczeń nie usuną w wskazanym terminie wytkniętych przez władzę nadzorczą nieprawidłowości, władza nadzorcza może nałożyć na nich grzywny do 500 złotych. Ściągnięcie grzywny nastąpi w try-

bie, ustanowionym dla podatków i opłat państwowych. Taką samą grzywnę władza nadzorcza może nałożyć w razie niewykonania zarządzeń, o których mowa w art. 86.

2. Władza nadzorcza może cofnąć nałożoną grzywnę w razie następnego usunięcia wytkniętych nieprawidłowości lub wykonania zarządzenia, o którym mowa w art. 86, i usprawiedliwienia powodów zwłoki.

3. W stosunku do kierowników publicznych zakładów ubezpieczeń, których stosunek służbowy jest stosunkiem publiczno-prawnym, nakładanie kar zastępuje postępowanie dyscyplinarne, wdrożone na wniosek władzy nadzorczej przez właściwe ministerstwo.

Usunięcie agenta.

Art. 89. W razie dostrzeżenia nieprawidłowości w działalności agenta władza nadzorcza może nakazać zakładowi ubezpieczeń usunięcie agenta na określony termin lub na zawsze, o ile uprzednie upomnienie nie odniosło skutku. Przed wydaniem zarządzenia o usunięciu agenta należy wezwać go do złożenia wyjaśnień.

Cofnięcie zezwolenia na działalność.

Art. 90. 1. Jeżeli działalność prywatnego zakładu ubezpieczeń stale odbiega od przepisów prawa, postanowień statutu lub planu działalności albo sprzeciwia się zasadom uczciwości kupieckiej lub dobrej wiary, a upomnienia i grzywny nie odniosły skutku, albo jeżeli z przeprowadzonej kontroli stanu majątkowego prywatnego zakładu ubezpieczeń wynika, że dalsza jego działalność narażałaby na niebezpieczeństwo interesy ubezpieczających, Rada Ministrów może na wniosek władzy nadzorczej cofnąć zezwolenie na działalność. W stosunku do małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych (art. 20) o cofnięciu zezwolenia decyduje władza nadzorcza.

2. Niezależnie od przyczyn, wskazanych w ust. 1 niniejszego artykułu, Rada Ministrów może według swobodnego uznania cofnąć zagranicznemu zakładowi ubezpieczeń zezwolenie na działalność.

Rozdział II.

Ustrój.

Postanowienia ogólne.

Art. 91. 1. Władza nadzorcza nad zakładami ubezpieczeń jest Minister Skarbu, którego organem w tym zakresie jest Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.

2. Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń wchodzi w skład zarządu centralnego Ministerstwa Skarbu. Na czele Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń stoi dyrektor podległy bezpośrednio Ministrowi Skarbu.

Art. 92. Minister Skarbu może drogą rozporządzenia przekazać poszczególne funkcje nadzorcze nad małymi zakładami ubezpieczeń wzajemnych (art. 20) władzom skarbowym niższych instancji.

Komisarze.

Art. 93. 1. W razie potrzeby bezpośredniej kontroli nad działalnością lub likwidacją poszczególnych zakładów ubezpieczeń władza nadzorcza może mianować specjalnych komisarzy. Zakres uprawnień komisarza określa specjalna instrukcja Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

2. Komisarze nie mogą być powołani z pośród kierowników lub urzędników zakładów ubezpieczeń.

Państwowa Rada Ubezpieczeniowa.

Art. 94. 1. Organem opiniodawczym Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń jest Państwowa Rada Ubezpieczeniowa, złożona z 12 członków. Członków Państwowej Rady Ubezpieczeniowej powołuje Minister Skarbu na okres trzyletni z pośród kierowników prywatnych i publicznych zakładów ubezpieczeń oraz z pośród innych rzeczoznawców ubezpieczeniowych, tudzież z pośród osób ze sfer gospodarczych, zainteresowanych ubezpieczeniami. Państwową Radę Ubezpieczeniową zwołuje w miarę potrzeby dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń w sprawach, które Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń uzna za wskazane poddać pod jej rozpoznanie.

2. Państwowej Radzie Ubezpieczeniowej będą poddane do zaopiniowania projekty rozporządzeń, o których mowa w art. 35 ust. 3, art. 37 ust. 3, art. 81 ust. 2, art. 129, 130 i 136 ust. 4.

Art. 95. 1. Dla ważności obrad Państwowej Rady Ubezpieczeniowej potrzebna jest obecność przynajmniej połowy jej członków. Na posiedzeniach Rady przewodniczy dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń lub jego zastępca. Opinie Rady zapadają zwykłą większością głosów obecnych członków. Z prawem głosu doradczego mogą brać udział w posiedzeniach Rady osoby, zaproszone przez dyrektora Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń, a nienależące do składu Rady.

2. Regulamin nada Radzie Minister Skarbu.

Orzeczenia i zarządzenia władzy nadzorczej.

Art. 96. Orzeczenia i zarządzenia władzy nadzorczej są ostateczne w administracyjnym toku instancyj.

Rocznik Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

Art. 97. 1. Władza nadzorcza ogłasza corocznie drukiem wiadomości o stanie interesów zakładów ubezpieczeń w Roczniku Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

2. W roczniku tym podane będą również teksty nowowydanych przepisów prawa w dziedzinie prawa ubezpieczeniowego oraz zasadnicze orzeczenia sądów w sprawach ubezpieczeniowych.

3. Sądy obowiązane są komunikować z urzędem władzy nadzorczej odpisy wyroków w sprawach ubezpieczeniowych.

Opłata za nadzór nad zakładami ubezpieczeń.

Art. 98. 1. Na pokrycie kosztów nadzoru nad zakładami ubezpieczeń pobierana będzie od tych zakładów specjalna opłata.

2. Podstawę do obliczania tej opłaty stanowi suma składek brutto, zebranych przez zakłady ubezpieczeń w ciągu roku kalendarzowego. Stopę opłaty ustanawia po upływie każdego roku budżetowego Minister Skarbu drogą rozporządzenia, uwzględniając wydatki, poniesione przez Skarb Państwa na nadzór w tym okresie. Stopa opłaty w żadnym wypadku nie może przekroczyć 3‰ (pro mille) podstawy obliczenia.

3. Opłata musi być uiszczona w ciągu miesiąca od daty ogłoszenia stopy opłaty, a dowód uiszczenia przedstawiony Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń. Opłata, nieuiszczona w terminie, będzie przymusowo ściągnięta w trybie, ustanowionym dla podatków i opłat państwowych.

4. Minister Skarbu może drogą rozporządzenia nakazać wpłacanie przez zakłady ubezpieczeń zaliczek na poczet opłaty za rok bieżący. Suma tych zaliczek nie może przekraczać opłaty ostatnio obliczonej. Zaliczki, nieuiszczone w terminie, mogą być przymusowo ściągnięte w trybie, ustanowionym dla podatków i opłat państwowych.

5. Władza nadzorcza może zwolnić od opłaty w całości lub części poszczególne małe towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych (art. 20).

Zwolnienie od opłaty stempelowej.

Art. 99. Podania zakładów ubezpieczeń i ubezpieczających (ubezpieczonych, uposażonych), wnoszone do władzy nadzorczej w zakresie niniejszego rozporządzenia, oraz świadectwa, wydawane na mocy tego rozporządzenia, nie podlegają opłatom stempelowym.

Część czwarta.

Przepisy karne.

Art. 100. Kto działalność ubezpieczeniową wykonywa bez zezwolenia władzy nadzorczej ulega karze

aresztu do 6 miesięcy i grzywny do 10.000 złotych albo jednej z tych kar.

Art. 101. Kto w imieniu zakładu ubezpieczeń, nie mającego zezwolenia na działalność w Polsce, zawiera umowę ubezpieczenia lub pośredniczy w zawarciu takiej umowy ulega karze

aresztu do 6 miesięcy i grzywny do 10.000 złotych albo jednej z tych kar.

Art. 102. Kto celem uzyskania zezwolenia na działalność zakładu ubezpieczeń, przedłużenia lub zmiany już udzielonego zezwolenia albo uzyskania zezwolenia na zmianę statutu, ogólnych warunków ubezpieczenia lub planu działalności zakładu ubezpieczeń przedstawia władzy nadzorczej świadomie fałszywe dane lub oświadczenia ulega karze

aresztu do 6 miesięcy i grzywny do 10.000 złotych albo jednej z tych kar.

Art. 103. Członkowie władzy zakładu ubezpieczeń, nie będącej jego organem naczelnym, winni świadomie:

- a) dopuszczenia do podziału zysków lub nadwyżek bilansowych wbrew przepisom prawa lub statutu o tworzeniu kapitałów zapasowych,
- b) niezachowania przepisów prawa o obliczaniu, księgowaniu, zarządzaniu lub przechowywaniu fundusów ubezpieczeniowych,
- c) lokowania lub dopuszczenia do lokowania wbrew przepisom prawa lub statutu fundusów zakładu ubezpieczeń,

ulegają karze aresztu do 6 miesięcy i grzywny do 10.000 złotych albo jednej z tych kar.

Art. 104. 1. Rzeczoznawca winny podpisania świadomie lub przez rażące niedbalstwo bilansu, zawierającego fałszywe obliczenie funduszu ubezpieczeniowego w działach ubezpieczeń na życie, od nieszczęśliwych wypadków lub od odpowiedzialności prawnej (art. 38 ust. 2 i 3),

ulega karze

aresztu do 6 miesięcy i grzywny do 10.000 złotych albo jednej z tych kar.

2. Tej samej karze i na tych samych zasadach ulegają członkowie władzy zakładu ubezpieczeń,

nie będącej jego organem naczelnym, winni świadomie dopuszczenia do przestępstwa, wymienionego w ust. 1 niniejszego artykułu.

Art. 105. Członkowie władzy towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, nie będącej jego organem naczelnym, winni działania świadomie na szkodę towarzystwa, ulegają karze

aresztu do 6 miesięcy i grzywny do 10.000 złotych albo jednej z tych kar.

Art. 106. Członkowie władzy towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, nie będącej jego organem naczelnym, którzy organowi naczelnemu towarzystwa świadomie przedstawiają dane nieprawdziwe lub ukrywają stan interesów towarzystwa w swych sprawozdaniach, ulegają karze

aresztu do 6 miesięcy i grzywny do 10.000 złotych albo jednej z tych kar.

Art. 107. 1. Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu karnego z roku 1871 zamiast aresztu powyżej 6 tygodni orzeka się więzienie.

2. Na obszarze mocy obowiązującej ustawy postępowania karnego z roku 1873 można wnieść odwołanie niezależnie od przepisu § 281 u. p. k.

Art. 108. Do orzekania o czynach, przewidzianych w art. 100—106 rozporządzenia niniejszego, powołane są sądy powiatowe (pokoju).

Art. 109. Przepisy art. 100—106 będą miały zastosowanie tylko o tyle, o ile powszechne ustawy karne nie zawierają postanowień surowszych.

Część piąta.

Przepisy przejściowe.

Prywatne zakłady ubezpieczeń.

Art. 110. 1. W ciągu trzech miesięcy od daty wejścia w życie rozporządzenia niniejszego zakłady ubezpieczeń wydzielić ze swego majątku posiadane lokaty, służące na pokrycie funduszu ubezpieczeniowego w działach ubezpieczeń na życie, od nieszczęśliwych wypadków i od odpowiedzialności prawnej, a odpowiadające przepisom art. 39 ust. 1, wpisać je do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego i jednocześnie nadesłać władzy nadzorczej odpis tego rejestru.

2. Za graniczne zakłady ubezpieczeń obowiązane są ponadto w tymże terminie wydzielić ze swego majątku posiadane lokaty, służące na pokrycie funduszu, o których mowa w art. 73 ust. 1, a odpowiadające przepisom art. 39 ust. 1, wpisać je do specjalnego rejestru lokat i jednocześnie nadesłać władzy nadzorczej odpis tego rejestru.

Art. 111. Z upływem trzech miesięcy od daty wejścia w życie rozporządzenia niniejszego traca moc wszelkie zezwolenia na działalność, wydane przed tą datą prywatnym zakładom ubezpieczeń zarówno przez władze polskie, jak i przez władze państw zaborczych.

Art. 112. 1. Celem uzyskania zezwolenia na dalszą działalność zakłady ubezpieczeń w terminie trzymiesięcznym od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego złożą władzy nadzorczej odpowiednie podania. Dla małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych (art. 20) Minister Skarbu może termin ten przedłużyć do jednego roku. Przepisy niniejszego ustępu dotyczą również takich zakładów ubezpieczeń, które z mocy obowiązujących przepisów działały dotychczas bez uzyskiwania zezwolenia.

2. Do podania należy dołączyć statut względnie umowę spółki, ogólne warunki ubezpieczenia oraz plan działalności, według których zakład wykonywał swą działalność w chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

Art. 113. 1. Złożenie w terminie podania wraz z załącznikami powoduje automatyczne przedłużenie dawnego zezwolenia na działalność do czasu rozstrzygnięcia podania przez władzę nadzorczą.

2. Zakłady ubezpieczeń, które w terminie nie złożyły podania o zezwolenie na działalność, ulegają likwidacji. Zakłady te, jeżeli przed upływem powołanego trzymiesięcznego terminu nie uchwały same likwidacji i nie wybrały organu likwidacyjnego, ulegną likwidacji przymusowej (art. 52).

Art. 114. 1. O udzieleniu zezwolenia na działalność zakładom ubezpieczeń, które podanie złożyły w terminie, władza nadzorcza orzeka zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 i art. 67 i 68.

2. W wypadkach szczególnych władza nadzorcza uprawniona będzie od odstąpienia od stosowania art. 67 i 68, o ile dotychczasowa działalność zakładu ubezpieczeń oparta była na zezwoleniu władz polskich, z równoczesnym jednakże zastrzeżeniem uzupełnienia lokat funduszy ubezpieczeniowych ze składek bieżących w sposób, w zezwoleniu na działalność wskazany.

3. W razie odmowy udzielenia zezwolenia przez władzę nadzorczą będzie miał zastosowanie art. 113 ust. 2 z tem, że termin trzymiesięczny do wyboru organu likwidacyjnego liczyć się będzie od daty zawiadomienia zakładu o odmowie udzielenia zezwolenia.

Art. 115. 1. Zakłady ubezpieczeń, które uzyskały zezwolenie na działalność (art. 114), obowią-

zane będą w ciągu roku od daty udzielenia zezwolenia przedłożyć władzy nadzorczej statut i ogólne warunki ubezpieczenia, uzgodnione z przepisami rozporządzenia niniejszego, z wyjątkiem art. 4 ust. 1 i art. 9, które nie dotyczą zakładów ubezpieczeń, działających w chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

2. Przepis ust. 1, o ile dotyczy uzgodnienia statutu z przepisami rozporządzenia niniejszego, nie będzie miał zastosowania do zagranicznych zakładów ubezpieczeń.

Art. 116. 1. W terminie, wskazanym w art. 115, zakłady ubezpieczeń, które uzyskały zezwolenie na działalność (art. 114), obowiązane będą przedłożyć władzy nadzorczej plan działalności, uzgodniony z przepisami rozporządzenia niniejszego i z zasadami techniki ubezpieczeniowej, przyczem postanowienia art. 31 będą miały zastosowanie.

2. Uzgodniony plan działalności będzie stosowany również do planów dywidendowych, dotyczących umów ubezpieczenia, zawartych przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego, choćby ogólne warunki ubezpieczenia lub statuty zawierały postanowienia odmienne.

Art. 117. 1. W ciągu czterech miesięcy od daty uzyskania zezwolenia na działalność (art. 114) zakłady ubezpieczeń będą obowiązane ulokować swe fundusze zgodnie z przepisami rozporządzenia niniejszego. O wykonaniu tego przepisu należy władzę nadzorczą zawiadomić.

2. Jeżeli w terminie przepisany nie da się skutecznie ulokowania funduszy zakładu zgodnie z przepisami rozporządzenia niniejszego, władza nadzorcza może w wyjątkowych wypadkach termin ten przedłużyć do roku. Jeżeli władza nadzorcza udzieli przedłużenia terminu, zakład ubezpieczeń przedłoży plan specjalny, wskazujący zasady i terminy stopniowego uzupełnienia brakującego pokrycia. Plan ten stanowić będzie część składową planu działalności.

Art. 118. Niewykonanie w przepisanych terminach postanowień art. 115—117 powoduje cofnięcie zezwolenia na działalność i przymusową likwidację zakładu ubezpieczeń (art. 52).

Publiczne zakłady ubezpieczeń.

Art. 119. Zezwolenia na działalność, udzielone publicznym zakładom ubezpieczeń, pozostają w mocy.

Art. 120. Publiczne zakłady ubezpieczeń obowiązane są uzgodnić swe statuty, ogólne warunki ubezpieczenia oraz plan działalności z przepisami rozporządzenia niniejszego. Poza tem zakłady te

obowiązane są uzgodnić plan działalności z zasadami techniki ubezpieczeniowej. Termin uzgodnienia ustali właściwy minister w porozumieniu z władzą nadzorczą.

Art. 121. W terminie, ustalonym przez właściwego ministra w porozumieniu z władzą nadzorczą, publiczne zakłady ubezpieczeń wydziela ze swego majątku aktywa na pokrycie funduszy ubezpieczeniowych w działach, o których jest mowa w art. 38 ust. 2 i 3, ulokują je zgodnie z przepisami rozporządzenia niniejszego i wpisują je do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego, tudzież zgodnie z przepisami rozporządzenia niniejszego ulokują inne swe fundusze. O wykonaniu tego przepisu należy złożyć władzy nadzorczej specjalne sprawozdanie.

Art. 122. Pozostają nadal w mocy przywileje, udzielone publicznym zakładom ubezpieczeń na podstawie art. 3 pruskiej ustawy z dnia 25 lipca 1910 r. o publicznych zakładach ubezpieczeń od ognia (Zb. Ust. Prus. str. 241 i nast.).

Ogólne warunki ubezpieczenia.

Art. 123. Art. 33 ust. 1 zdanie 1 będzie miał zastosowanie do zakładów ubezpieczeń, działających w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, z upływem miesiąca od daty zawiadomienia zakładu o wydanem przez władzę nadzorczą zezwoleniu na wprowadzenie w życie uzgodnionych z przepisami rozporządzenia niniejszego ogólnych warunków ubezpieczenia (art. 115). Do tego czasu ogólne warunki ubezpieczenia mają być dołączane do polis i wręcane ubezpieczającym za pokwitowaniem.

Zamknięcia rachunkowe i sprawozdania roczne.

Art. 124. Do czasu wydania rozporządzeń, o których mowa w art. 37 ust. 3 i art. 81 ust. 2, zamknięcia rachunkowe i sprawozdania roczne będą sporządzane według zasad dotychczas obowiązujących.

Opłata za nadzór.

Art. 125. Do czasu wydania rozporządzenia, o którym mowa w art. 98 ust. 4, zakłady ubezpieczeń będą uiszczaly zaliczki na poczet opłaty według zasad dotychczas obowiązujących.

Zakłady w stanie likwidacji.

Art. 126. Zakłady ubezpieczeń, znajdujące się w stanie likwidacji w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, nie podpadają pod jego przepisy. Likwidacja tych zakładów przeprowadzona będzie na zasadzie przepisów dotychczas obowiązujących.

Część szósta.

Przepisy końcowe.

Art. 127. Nie uważa się za działalność ubezpieczeniową w rozumieniu rozporządzenia niniejszego ubezpieczenia papierów wartościowych od strat na kursie i od wylosowania.

Art. 128. Osobom prawa publicznego, które nie są publicznymi zakładami ubezpieczeń w rozumieniu rozporządzenia niniejszego, działalność ubezpieczeniowa może być dozwolona na zasadzie rozporządzenia Ministra Skarbu, które ustali zarazem zasady prowadzenia i kontroli działalności ubezpieczeniowej tych osób.

Art. 129. 1. Minister Skarbu może drogą rozporządzenia wyłączyć całkowicie lub częściowo z pod działania rozporządzenia niniejszego spółki akcyjne ubezpieczeniowe, wykonywające działalność wyłącznie w dziale ubezpieczeń morskich lub wyłącznie w działach ubezpieczeń, które w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego nie były w Polsce przez żaden zakład ubezpieczeń prowadzone.

2. Minister Skarbu może zezwolić zagranicznemu zakładowi ubezpieczeń, nie mającemu zezwolenia na działalność, o którym mowa w art. 26 i 66—68 rozporządzenia niniejszego, na zawarcie poszczególnej umowy ubezpieczenia, dotyczącej przedmiotu, znajdującego się w Polsce, lub z osobą, mającą mieszkanie lub siedzibę w Polsce.

Art. 130. Minister Skarbu może drogą rozporządzenia określić kwalifikacje, wymagane od rzeczoznawców, o których mowa w art. 38 ust. 2 i 3.

Art. 131. Minister Skarbu może drogą rozporządzenia rozciągnąć moc obowiązującą poszczególnych przepisów rozporządzenia niniejszego na zakłady kapitalizacyjne, które za składki jednorazowe lub perjodyczne obowiązują się do wypłaconej określonej sumy pieniężnej w terminie umówionym lub w przypadku wylosowania z tem, że co powiadziano w tych przepisach o ubezpieczeniach, dotyczyć będzie kapitalizacji.

Art. 132. Przepisy rozporządzenia niniejszego z wyjątkiem art. 98 i 99 nie będą miały zastosowania do Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych oraz do Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

Art. 133. 1. Rozporządzenie niniejsze nie dotyczy zakładów ubezpieczeń społecznych.

2. Rozporządzenie Ministra Skarbu, wydane w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Spo-

łecznej, ustań, jakie zakłady ubezpieczeń należy uważać za zakłady ubezpieczeń społecznych w rozumieniu rozporządzenia niniejszego.

Art. 134. 1. Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego tracą moc obowiązującą następujące przepisy:

- a) polskie: ustawa z dnia 26 września 1922 r. o opłacie za nadzór nad zakładami ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 810), rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 31 stycznia 1920 r. w przedmiocie zastępstwa niekoncesjonowanych zakładów ubezpieczeniowych (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 131), rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 18 marca 1920 r. w przedmiocie przedstawiania przez Zakłady Ubezpieczeniowe szematów używanych przez nie druków oraz ujawniania wpłaconego kapitału zakładowego (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 169), rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 17 czerwca 1920 r. o organizacji Urzędu nadzoru nad zakładami ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 565), rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 4 kwietnia 1922 r. w przedmiocie składania kaucji przez zagraniczne zakłady ubezpieczeń, działające na obszarach b. Monarchii Austro-Węgierskiej, wchodzących w skład Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 316), rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 listopada 1922 r. celem wykonania ustawy z dnia 26 września 1922 r. o opłacie za nadzór nad zakładami ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 112, poz. 1021), rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 23 maja 1924 r. w przedmiocie składania kaucji przez zagraniczne zakłady ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 480), rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o warunkach wzbraniania prywatnym zakładom ubezpieczeń dalszej działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 355);
- b) austriackie: patent cesarski z dnia 26 listopada 1852 r. (Dz. u. p. Nr. 253), zawierający nowe postanowienia o stowarzyszeniach, o ile dotyczą zakładów ubezpieczeń, ustawa z dnia 29 marca 1873 r. (Dz. u. p. Nr. 42) o przypuszczeniu do działalności, rozporządzenie z dnia 5 marca 1896 r. (Dz. u. p. Nr. 31) o tworzeniu zakładów ubezpieczenia, ich urządzaniu i zawiadywaniu ich czynnościami („regulatyw asekuracyjny”), rozporządzenie z dnia 29 grudnia 1917 r. (Dz. u. p. Nr. 521) w sprawie pewnych zmian rozpo-

rzędzenia z dnia 5 marca 1896 r. (Dz. u. p. Nr. 31), dotyczącego tworzenia zakładów ubezpieczeń, ich urządzania i zawiadywania ich czynnościami („regulatyw asekuracyjny”);

- c) niemieckie: ustawa z dnia 12 maja 1901 r. o prywatnych przedsiębiorstwach ubezpieczeń (Dz. U. Rz. Niem. str. 139 i nast.), ustawa z dnia 25 lipca 1910 r. o publicznych zakładach ubezpieczeń od ognia (Zb. Ust. Prus. str. 241 i nast.);
- d) rosyjskie: przepisy z dnia 6/18 czerwca 1894 roku o ustanowieniu nadzoru nad działalnością instytucji i towarzystw ubezpieczeń (Zb. Pr. i Rozp. Rz. Nr. 98 z 1894 r.), przepisy z dnia 11/23 maja 1898 r. i z dnia 21 kwietnia 1903 r. o trybie umieszczania i przechowywania fundusów akcyjnych towarzystw ubezpieczeń i o pokrywaniu ich zobowiązań (Zb. Pr. i Rozp. Rz. Nr. 70 z 1898 r. i Nr. 57 z 1903 r.), przepisy z 25 kwietnia 1898 r. i z 12 maja 1900 r. o sprawozdaniach akcyjnych towarzystw ubezpieczeń (Zb. Pr. i Rozp. Rz. Nr. 127 z 1899 r. i Nr. 94 z 1900 r.), przepisy w przedmiocie ograniczeń co do ubezpieczenia nieruchomości krajowych w towarzystwach zagranicznych (Zb. Pr. Ces. Ros. T. X. cz. I wyd. 1914 r. Uwaga I do art. 2199).

2. Nadto tracą moc obowiązującą z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego wszelkie inne przepisy dotychczasowe w przedmiotach, unormowanych rozporządzeniem niniejszym.

Art. 135. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu, co do art. 77—84 w porozumieniu z innymi zainteresowanymi ministrami, a co do art. 27, 28, 97 ust. 3, art. 100—109 Ministrowi Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 136. 1. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1928 r. na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem art. 16 i art. 53 ust. 5, które do czasu wydania jednolitych dla całej Rzeczypospolitej przepisów prawa o spółkach akcyjnych obowiązywać będą tylko na obszarze województw: poznańskiego, pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego.

2. Na obszarze tych województw do władz towarzystw ubezpieczeń wzajemnych będą odpowiednio stosowane przepisy niemieckiego kodeksu handlowego, a mianowicie:

I. do zarządu — §§ 231—239, 241 i 242 z tem, że co powiedziano w tych przepisach o uchwałach walnego zgromadzenia akcjonariuszów, ma odpowiednio zastosowanie do uchwał organu naczelnego

go, i że zamiast § 236 ust. 1 i § 241 ust. 3 obowiązywać będą przepisy następujące:

- a) członkowie zarządu, o ile statut nie stanowi inaczej, nie mogą bez zezwolenia rady nadzorczej ani zajmować się handlem, ani należeć do zarządu lub rady nadzorczej innego zakładu ubezpieczeń tego samego rodzaju;
- b) członkowie zarządu są w szczególności obowiązani do zwrotu szkód, jeżeli wbrew przepisom ustawy nastąpiło oprocenowanie lub umorzenie kapitału zakładowego albo podział majątku towarzystwa, albo gdy skutecznio wypłaty pomimo, że towarzystwo stało się niewypłacalnem lub jest nadmiernie obdłużone;

II. do rady nadzorczej — §§ 243—249 z tem, że zadania, przekazane walnemu zgromadzeniu akcjonariuszów, wykonywa organ naczelny i że zamiast § 243 ust. 4 zdanie 2, § 245 ust. 1, § 249 ust. 3 zdanie 1 obowiązywać będą przepisy następujące:

- a) statut ma zawierać postanowienia, czy uchwała organu naczelnego, odwołująca członka rady nadzorczej, wymaga specjalnej większości głosów;
- b) członkom rady nadzorczej mogą być przyznane tantiemy tylko od sumy, pozostałej po potrąceniu wszystkich odliczeń i odłożeniu rezerw oraz po potrąceniu udziału w nadwyżce, przypadającego osobom, które wzamian za zapewnienie im udziału w nadwyżce uzczyły kapitału zakładowego;
- c) członkowie rady nadzorczej są w szczególności obowiązani do wynagrodzenia szkód, jeśli za ich wiedzą i bez wdrożenia przez nich stosownych kroków nastąpiły czyny, przewidziane w punkcie I b) niniejszego artykułu;

III. do organu naczelnego — przepisy, odnoszące się do walnego zgromadzenia akcjonariuszów, zawarte w §§ 250, 251, 252 ust. 3 i 4, §§ 253, 256—261, 264, 265, 266 ust. 1, § 267 ust. 1 i 2, §§ 268—273, a jeśli jako organ naczelny ustanowiono zebranie członków — także przepisy § 252 ust. 2, §§ 254, 255 i 263 z tem, że:

- a) o ile w tych przepisach dla mniejszości akcjonariuszów, których udziały wynoszą $\frac{1}{10}$ albo $\frac{1}{20}$ część kapitału zakładowego, zachowano pewne prawa, statut ma ustanowić odpowiednią mniejszość członków organu naczelnego,
- b) rzezcone przepisy nie będą miały zastosowania, o ile przewidują złożenie akcji lub wymienienie kwoty akcji zastąpionych.

Statut ma określić formę oraz warunki i termin zwołania organu naczelnego, o ile nie znajdują odpowiedniego zastosowania §§ 254 i 255.

3. Do czasu wydania jednolitych dla całej Rzeczypospolitej przepisów prawa o spółkach akcyjnych do towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, z wyjątkiem małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych (art. 20), będą miały odpowiednie zastosowanie na obszarze województw poznańskiego, pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego przepisy § 295 ust. 1 i ust. 3 zdanie 2, §§ 296—299, 301 i 302 niemieckiego kodeksu handlowego.

4. Z chwilą wydania jednolitych dla całej Rzeczypospolitej przepisów prawa o spółkach akcyjnych Rada Ministrów drogą rozporządzenia rozciągnie moc obowiązującą art. 16 i art. 53 ust. 5 rozporządzenia niniejszego na cały obszar Rzeczypospolitej i jednocześnie ustali sposób i zasady stosowania przepisów nowego prawa o spółkach akcyjnych do władz oraz do likwidacji towarzystw ubezpieczeń wzajemnych ze wskazaniem, jeśli ku temu zajdzie potrzeba, odpowiednich zmian w tych przepisach przy ich stosowaniu do towarzystw ubezpieczeń wzajemnych.

Prezydent Rzeczypospolitej: I. Mościcki

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: K. Bartel

Minister Spraw Wewnętrznych: Sławoj Składkowski

Minister Spraw Zagranicznych: August Zaleski

Minister Skarbu: G. Czechowicz

Minister Sprawiedliwości: A. Meysztowicz

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: K. Niezabytowski

Minister Przemysłu i Handlu: E. Kwiatkowski

Minister Komunikacji: Romocki

Minister Robót Publicznych: Moraczewski

Minister Pracy i Opieki Społecznej: Dr. Jurkiewicz

Minister Reform Rolnych: Witold Staniewicz

Minister Poczty i Telegrafów: Bogusław Miedziński

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 25 marca 1925 r.

w sprawie opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń^{*}).

(Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 260).

Na mocy art. 3 ustawy z dnia 26 września 1922 r. o opłacie za nadzór nad zakładami ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 810) zarządza się co następuje:

§ 1. Podstawę do obliczania opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń stanowi suma składek, zebranych na podstawie umów ubezpieczenia oraz postanowień statutowych, względnie ustawowych w ciągu roku sprawozdawczego.

§ 2. Do sumy składek, stanowiących podstawę obliczenia, włącza się:

- wszelkie pobory dodatkowe (dodatki drożyzniane, administracyjne, polisowe i t. p.) nie stanowiące zwrotu opłat stemplowych od umowy ubezpieczenia lub innych danin publicznych, uiszczonych przez ubezpieczającego na rzecz Państwa lub związków samorządowych;
- przepadłe zadatki;
- w zakładach ubezpieczeń, opartych na wzajemności, włącza się ponadto opłaty dodatkowe do składek, ściągnięte od członków z tytułu wzajemnej odpowiedzialności na pokrycie szkód z poprzedniego okresu sprawozdawczego;
- wszelkie dopłaty składek, wynikające ze zmiany warunków ubezpieczenia;
- zwroty ubezpieczającym z poprzedniego roku, użyte na obniżenie składek w roku sprawozdawczym.

§ 3. Z sumy składek, stanowiących podstawę obliczenia, potrąca się:

- składki i pobory dodatkowe, podlegające zwrotowi z powodu całkowitego lub częściowego rozwiązania umowy ubezpieczenia (storno ubezpieczeń);
- w zakładach ubezpieczeń, opartych na wzajemności, zwroty i dywidendy, przyznane ubezpieczającym za rok sprawozdawczy.

§ 4. Wolne od opłaty za nadzór są składki uzyskane z umów reasekuracyjnych, oraz z umów, zawieranych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej przez zagraniczne oddziały polskich zakładów ubezpieczeń.

^{*} Rozporządzenie to obowiązuje w części dotyczącej zaliczek.

§ 5. W przypadkach, w których dopuszczalnym jest zawieranie umów ubezpieczenia w walutach obcych, zakłady winne, celem obliczenia opłat za nadzór, przeliczać te waluty na złote, zgodnie z obowiązującymi przepisami o przeliczaniu walut przy obliczaniu opłat stemplowych od ubezpieczeń.

§ 6. Minister Skarbu po upływie roku kalendarzowego, uwzględniając wydatki, poniesione w tym okresie przez Skarb Państwa na nadzór, oraz sumę składek, zebranych przez zakłady ubezpieczeń, podlegające nadzorowi, obliczoną zgodnie z §§ 1, 2, 3, 4 i 5 niniejszego rozporządzenia, ustala w drodze rozporządzenia stopę opłaty za nadzór, t. j. kwotę, jaką należy uiszczyć od każdego tysiąca złotych składek zebranych.

Wedle określonej w powyższy sposób stopy opłaty, zakłady ubezpieczeń obliczają wysokość opłaty, jaką każdy zakład ma uiszczyć za ubiegły rok sprawozdawczy, zgodnie z §§ 1, 2, 3, 4 i 5 niniejszego rozporządzenia.

Przy obliczaniu opłaty niepełny tysiąc złotych składek liczy się za pełny.

Opłaty te należy uiszczyć w ciągu dwóch tygodni od daty ogłoszenia stopy w Dzienniku Ustaw w kasie skarbowej, poczem w ciągu siedmiu dni należy o wpłacie zawiadomić Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń, załączając odpis pokwitowania.

Od obliczonej należności zakłady ubezpieczeń potrącają sumę opłat zaliczkowych, wpłaconych w roku, za który opłata ma być uiszczoną.

W razie niezgodności obliczenia Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń wymierzy dopłatę w nakazie płatniczym. Dopłata winna być uiszczona w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia nakazu. Ewentualne nadpłaty będą zaliczone na poczet opłaty za rok następny.

Opłaty, nieuiszczone w terminie przepisany, będą przymusowo ściągnięte przez organy skarbowe trybem przewidzianym dla przymusowego ściągania podatków bezpośrednich na podstawie wykazów zaległości sporządzonych przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń i przesłanych właściwemu izbowi skarbowemu do wykonania.

§ 7. Na poczet należności z tytułu opłat za nadzór winny zakłady ubezpieczeń wpłacać miesięczne zaliczki na zasadach następujących:

- zaliczkę miesięczną oblicza się w wysokości $2\frac{1}{100}$ (pro mille) sumy składek (wraz z opłatami dodatkowymi) zebranych w miesiącu ubiegłym,
- zaliczkę za każdy miesiąc należy wpłacić najpóźniej do końca tegoż miesiąca,
- o wpłacie zaliczki należy w ciągu 7 dni po-

wiadomić Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń, podając podstawę obliczenia i załączając odpis pokwitowania kasy skarbowej, uwierzytelniony przez zarząd zakładu ubezpieczeń.

Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń może zwalniać małe zakłady ubezpieczeń oparte na wzajemności od wpłacania miesięcznych opłat zaliczkowych.

§ 8. Każdy zakład ubezpieczeń ma w ciągu 14 dni po zatwierdzeniu bilansu przez walne zgromadzenie nadsyłać Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń szczegółowe obliczenie zbioru składek, według załączonego wzoru, podpisane przez zarząd zakładu. Zakłady ubezpieczeń oparte na wzajemności mają pozatem podać wysokość zwrotów, przyznanych członkom w poszczególnych działach ubezpieczeń oraz zwrotów z poprzedniego roku, użytych w roku sprawozdawczym na obniżenie składek.

§ 9. Opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń za lata 1923 i poprzednie dotychczas nieuiszczone będą pobrane zgodnie z postanowieniami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 24 stycznia 1924 roku. (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 108).

§ 10. Przy obliczaniu zbioru składek za 1924 r. należy części wyrażone w markach przeliczyć według kursu 1 zł. = 1.800.000 mk.

§ 11. Postanowienia zawarte w §§ 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 i 15 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 30 listopada 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 112, poz. 1021) oraz w rozporządzeniach Ministra Skarbu: z dnia 24 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 108) i z dnia 21 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 197) uchyla się z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: (—) W. Grabski

(Strona 1)

Załącznik do rozp. Min. Skarbu z dnia 23 marca 1925 r. poz. 260.

Zakład Ubezpieczeń (nazwa)

Obliczenie zbioru składek

na rok operacyjny.

(Strona 2 i 3).

Obliczenie zbioru składek

za rok operacyjny.

Nazwa zakładu

W złotych.

I. ZBIÓR SKŁADEK Z DODATKAMI:	W ogóle	W złotych	W złotych	W złotych	W złotych	W złotych	RAZEM
1. Zbiór składek bezpośrednich (bez potrącenia udziału reasekuratorów)							
2. Dodatki (drożyniane, adn. instrukcyjne i t. p.)							
3. Polisowe, wpisowe							
4. Przypadki zadatki							
5. Składki dodatkowe							
6. Zwroty ubezpieczonym z roku poprzedniego, użyte na obniżenie składki (w zakładach wzajemnych)							
Razem							
II. POTRĄCENIA:							
7. Składki nie zainkasowane (o ile nie zostały już potrącone w p. 1)							
8. Zwroty i dywidendy, przyznane ubezpieczonym (w zakładach wzajemnych)							
Razem							

Zarząd zakładu zaświadcza niniejszem, że wszystkie dane powyższe zostały obliczone zgodnie z postanowieniami, zawartymi w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia

Data

P o d p i s :

Z e s t a w i e n i e z a l i c z e k

wplaconych na poczet opłaty za nadzór za rok

W z ł o t y c h

L. p.	Suma zaliczki we frankach złotych	Data wpłacenia	Kasa skarbową i № pokwitowania	U w a g i

Podpis:

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 16 grudnia 1927 r.

w przedmiocie ustalenia stopy opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń za 1926 rok.

(Dz. U. R. P. Nr. 2, poz. 11 z 1928 r.).

Na mocy art. 3 i 6 ustawy z dnia 26 września 1922 r. o opłacie za nadzór nad zakładami ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 810) oraz zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 marca 1925 r. w sprawie opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 260) zarządzam co następuje:

§ 1. Stopę opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń za 1926 rok ustala się w wysokości 1,5‰ (jeden i pięć dziesiątych pro mille) składek zebranych, obliczonych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 25 marca 1925 r. w sprawie opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 260).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: G. Czechowicz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 25 lutego 1928 r.

o trybie i zasadach prowadzenia rejestru małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych.

(Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 283).

Na podstawie art. 29 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64) zarządzam co następuje:

§ 1. Rejestr małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych prowadzi Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.

§ 2. Zarejestrowaniu podlegają:

- nazwa i siedziba towarzystwa,
- obszar działalności towarzystwa,
- działy ubezpieczeń,
- imiona, nazwiska i adresy osób uprawnionych do zarządzania sprawami towarzystwa i zakres ich uprawnień,
- otwarcie i ukończenie likwidacji oraz imiona, nazwiska i adresy organu likwidacyjnego; ogłoszenie i zniesienie upadłości oraz imiona, nazwiska i adresy zarządców masy upadłości.

§ 3. Wciągnięcie wpisu do rejestru następuje na zasadzie decyzji Państwowego Urzędu Kontroli

Ubezpieczeń lub na zasadzie wyroków i decyzji sądowych.

§ 4. 1) Decyzję o dokonaniu pierwszego wpisu do rejestru wydaje Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń z urzędu jednocześnie z udzieleniem towarzystwu zezwolenia na działalność.

2) Decyzje o dokonaniu zmian wpisów dotyczących przedmiotów, których zmiana wymaga zezwolenia władzy nadzorczej, wydaje Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń z urzędu jednocześnie z udzieleniem zezwolenia na zmianę. Decyzje o wpisaniu do rejestru likwidacji przymusowej oraz imion, nazwisk i adresów organu likwidacyjnego również ulegają ujawnieniu w rejestrze z urzędu.

3) Decyzje o dokonaniu zmian wpisów na podstawie wyroków i decyzji sądowych wydaje Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń z chwilą złożenia mu odpowiedniego tytułu sądowego.

§ 5. 1) Do zgłoszenia pozostałych zmian, ulegających zarejestrowaniu, obowiązani są:

- a) w odniesieniu do zmiany osób upoważnionych do zarządzania sprawami towarzystwa — władze zarządzające towarzystwa,
- b) w odniesieniu do otwarcia lub ukończenia likwidacji, oraz imion, nazwisk i adresów organu likwidacyjnego — organ likwidacyjny,
- c) w odniesieniu do ogłoszenia i zniesienia upadłości, oraz imion, nazwisk i adresów zarządców masy upadłości — zarządcy masy upadłości.

2) Do zgłoszenia należy dołączyć, poświadczone przez notariusza lub urząd gminny (magistrat), podpisy osób, których imiona i nazwiska ulegają wciągnięciu do rejestru.

§ 6. 1) Zgłoszenie ze strony osób do zgłoszenia obowiązanych ma nastąpić w ciągu 15 dni od daty zajścia wypadku, ulegającego zgłoszeniu. Zgłoszenie dokonuje się przez wniesienie podania. Podpisy na podaniu mają być poświadczone w sposób w art. 5 ust. 2 wskazany. Poświadczenia można zaniechać, jeżeli uwierzytelniony podpis znajduje się już w aktach rejestrowych.

2) Jeżeli osoby obowiązane do zgłoszenia uchylają się od zgłoszenia, Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń może nałożyć na nie grzywnę przewidzianą w art. 88 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64), a niezależnie od tego może nakazać uskutecznienie wpisu z urzędu.

§ 7. Dla każdego towarzystwa będą prowadzone osobne akta rejestrowe, z których czynione będą wpisy do ksiąg rejestru. Treść wpisu ustala Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.

§ 8. 1) Księgi rejestru winny mieć trwałą oprawę. Każdy tom oznaczony będzie rzymską literą według kolejności założenia. Stronice będą kolejno numerowane. Na ostatniej stronie każdego tomu należy zaświadczyć ilość stron. Księgi będą prowadzone według załączonego wzoru.

2) Oprócz ksiąg rejestru i aktów prowadzony będzie skorowidz alfabetyczny zarejestrowanych towarzystw według pierwszej litery nazw towarzystwa.

§ 9. Księgi rejestru oraz akta przechowywane będą pod nadzorem urzędnika wyznaczonego przez dyrektora Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń. Urzędnik ten odpowiedzialnym będzie za całość i porządek ksiąg i aktów.

§ 10. 1) Każde towarzystwo wciągnięte będzie do rejestru pod numerem porządkowym.

2) Dla każdego towarzystwa przeznaczone będą w rejestrze dwie równoległe strony. Jeżeli jest przewidziana większa ilość wpisów należy pozostawić dalsze wolne stronice.

3) Wpisy, dotyczące każdego towarzystwa, będą miały oddzielną kolejną numerację. Każdy wpis ma być oddzielony od poprzedniego linią poprzeczną przez wszystkie rubryki. Równoczesne wpisy otrzymują tylko jeden numer kolejny. Przy każdym wpisie należy zaznaczyć datę wciągnięcia oraz numer aktu, na którym znajduje się decyzja Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń, zarządzająca wciągnięciem wpisu do rejestru.

§ 11. 1) Gdy zostanie zmienione brzmienie nazwy towarzystwa, inne zaś wpisy nie ulegają ważniejszym zmianom, wzmianka o tem będzie uczyniona w rubryce, w której zapisana była nazwa dotychczasowa; w przeciwnym razie nowa nazwa winna być wciągnięta do rejestru pod nowym numerem porządkowym (art. 10 ust. 1), z zaznaczeniem przeniesienia przy dawnym i nowym wpisie.

2) Zmiany i wykreślenia wpisów winny być oznieszczone pod nowym numerem kolejnym w tej samej rubryce, w której znajduje się wpis zmieniony lub wykreślony. Wpisy poprzednie, których zmiany lub wykreślenia dotyczą, należy podkreślić czerwonym atramentem.

3) Omyłki pisarskie i t. p. oczywiste błędy we wpisach winny być przekreślane czerwonym atramentem i prostowane w tej samej rubryce. Spro-

stowania ważniejsze winny być przez urzędnika prowadzącego rejestr omawiane w rubryce uwag, podawane do wiadomości osób interesowanych i ogłaszane trybem przepisany. Przekreślone lub podkreślone czerwonym atramentem wpisy będą umieszczane w odpisach z rejestru tylko na żądanie stron lub w razie potrzeby.

§ 12. O dokonaniu wpisu Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń ogłasza w Przewodniku Ubezpieczeniowym. Numer Przewodnika Ubezpieczeniowego, zawierający ogłoszenie, dołączony będzie do akt rejestrowych.

§ 13. 1) Rejestr małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych jest dla wszystkich dostępny do przeglądania, pod nadzorem urzędnika wymienionego w art. 9.

2) Odpisy i wyciągi pism i dokumentów oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia z rejestru będą wydawane każdemu na żądanie, po uiszczeniu opłaty stempowej, chyba że z mocy obowiązujących przepisów opłata się nie należy.

§ 14. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: G. Czechowicz

Załącznik do rozp. Min. Skarbu z dnia 25 lutego 1928 r. (poz. 263).

Wzór księgi rejestru małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych.

Numer porządkowy towarzystwa	Numer kolejny wpisu	Nazwa, siedziba i obszar działalności	Działy ubezpieczeń	Imiona, nazwiska i adresy osób uprawnionych do zarządzania sprawami towarzystwa i zakres ich uprawnień	Otwarcie i ukończenie likwidacji oraz imiona, nazwiska i adresy organu likwidacyjnego. Ogłoszenie i zniesienie upadłości oraz imiona, nazwiska i adresy zarządców masy upadłości	Nr. aktów. Data wpisu. Podpis urzędnika prowadzącego rejestr.	Uwagi

Podpis władz zakładu:

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 22 marca 1928 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej w sprawie wykonania art. 133 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64).

(Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 483).

Na podstawie art. 133 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64) zarządza się co następuje:

§ 1. Za zakłady ubezpieczeń społecznych w rozumieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64) uważa się:

- oparte na przymusie prawno-publicznym instytucje ubezpieczenia od wypadków, na wypadek choroby, macierzyństwa, niezdolności do pracy, śmierci, na starość oraz na wypadek braku pracy,
- pracownice kasy ubezpieczeń (emerytalne, pogrzebowe, pensyjne i t. p.), do których należą pracownicy na podstawie stosunku roboczego lub służbowego i które mają na celu zapewnienie im lub członkom ich rodzin świadczeń na wypadek wymienionych pod 1) zdarzeń losowych.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: G. Czechowicz

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Dr. Jurkiewicz

OKÓLNIKI PAŃSTWOWEGO URZĘDU KONTROLI UBEZPIECZEŃ.

OKÓLNIK Nr. 17*)

z dnia 26 października 1921 r. L. 1252/U. U.

Do Generalnych Reprezentacji Zagranicznych Zakładów Ubezpieczeń działających na obszarach należących poprzednio do b. Monarchji Austro-Węgierskiej.

Urząd Nadzoru nad Zakładami Ubezpieczeń stwierdził, że mimo wielokrotnych upomnień zagraniczne zakłady, działające na obszarach należących uprzednio do b. Monarchji Austro-Węgierskiej, nie stosują się do obowiązujących przepisów prawnych.

Wobec tego okaże się potrzeba zastosowania jaknajsurowszych środków prawnych również względem i tych zakładów, którym dotąd wolno wykonywać działalność akwizycyjną, o ile do 31 grudnia b. r. nie uczynią w całej rozciągłości zażość poniżej zestawionym wymogom.

Urząd przypomina zakładom tym, że są obowiązane stosować się do następujących ustaw i rozporządzeń:

- a) Ces. Rozp. z dnia 29 listopada 1865 r. L. 127 Dz. u. p.;
- b) Ustawa z dnia 29 marca 1873 r. L. 42 Dz. u. p.;
- c) Rozp. Min. Spraw Wewn., Sprawiedliwości, Handlu i Skarbu z dnia 5 marca 1896 r. L. 31 Dz. u. p. („regulatyw asekuracyjny”);
- d) Rozp. Min. Skarbu z dnia 22 kwietnia 1919 r. (Monitor Polski Nr. 96);
- e) Rozp. Min. Skarbu z dnia 5 lipca 1919 r. (Monitor Polski Nr. 155 z dnia 14/VII 1919 r.; sprostowanie w Mon. Polskim Nr. 162);
- f) Rozp. Min. Skarbu z dnia 9 lutego 1920 r. (Monitor Polski Nr. 74).

W myśl powyższych przepisów wymienione zakłady winny organizację swoich oddziałów tutejszych unormować w sposób następujący:

1) Każdy zakład musi mieć na obszarach uprzednio należących do b. Monarchji jeden główny oddział (Przedstawicielstwo) kierowany przez należycie upewnomocnionego Generalnego Reprezentanta.

*) Pomieszcza się z uwagi, że niektóre jego postanowienia pozostają w mocy do czasu udzielenia nowych zezwoleń na działalność, względnie wydania przepisów przewidzianych w rozporządzeniu o kontroli ubezpieczeń.

Główny oddział (również tych zakładów, które nie wykonują działalności akwizycyjnej) winien być wpisany do rejestru handlowego. Podstawę wpisu stanowi:

- a) Rozporządzenie Min. Skarbu z dnia 22 kwietnia 1919 r. (Monitor Polski Nr. 96), normujące tymczasowo dalszą działalność zagranicznych zakładów, które w dniu 1 listopada 1918 r. działały na obszarach uprzednio należących do b. Monarchji Austro-Węgierskiej;
- b) zatwierdzenie przez władzę nadzorczą Generalnego Reprezentanta.

Rozporządzeniem z dnia 22 kwietnia 1919 r. Minister Skarbu zezwolił odnośnym zakładom na tymczasowe wykonywanie interesu ubezpieczeniowego na podstawie takiego planu działalności (statut, warunki polisowe, podstawy techniczne), na jakim opierał się w dniu 1 listopada 1918 r., w zakresie rzeczowym oraz terytorjalnym, jaki wówczas posiadali. Zastrzeżono przytem, że zakłady te muszą żądać uczynić postawionym im w tem rozporządzeniu warunkom.

Każda więc zmiana planu działalności zaszła po 1 listopada 1918 r., o ile ma mieć skutek w Polsce, wymaga rozpatrzenia przez polską władzę nadzorczą. Rozszerzenia zaś granic działalności po za stan z 1/XI 1918 r. jest bez zezwolenia władzy nadzorczej wzbronionem.

Generalny Reprezentant winien mieć miejsce stałego zamieszkania w siedzibie głównego oddziału i musi być przez władzę nadzorczą zatwierdzony.

Musi być on również upewnomocniony do zastępowania zakładu w Polsce tak wobec władz rządowych, jak i wobec osób trzecich, sądownie i poza sądem z nieograniczonym pełnomocnictwem, a to we wszystkich sprawach, wywiązujących się z prowadzenia interesu w Polsce, a w szczególności także do zawierania umów ubezpieczenia wraz z bezwarunkowym prawem podpisywania polis. W pełnomocnictwie należy zaznaczyć, że ma ono również być uważane za pełnomocnictwo procesowe po myśl aust. procedury cywilnej. Pełnomocnictwo musi wystawiać organ statutowo do tego upoważniony, powołana zaś władza zagraniczna musi je uwierzytelnić i zarazem stwierdzić, że jest ważnym tak na zasadzie statutu, jak i ustaw miejsca wystawienia. Pełnomocnictwo ma być w końcu uwierzytelnione przez odnośny Konsulat Polski.

Jeżeli pełnomocnictwo obecnie posiadane przez Generalnego Reprezentanta nie odpowiada powyższym wymogom należy je bezzwłocznie zastąpić in-

nem, wierzytelny zaś odpis złożyć Urzędowi Nadzoru w terminie do 31 grudnia b. r.

Generalny Reprezentant kieruje całym administracyjnym aparatem zakładu i jest zań odpowiedzialny.

Wszystkie polisy, wystawiane osobom mającym w Polsce stałe miejsce zamieszkania, lub odnoszącą się do nieruchomości położonych w Polsce, winne być zaopatrzone własnoręcznym podpisem Generalnego Reprezentanta.

O ustanowieniu i odwołaniu Gen. Reprezentanta będzie na koszt zakładu umieszczane ogłoszenie w „Monitorze Polskim” i „Gazecie Lwowskiej”.

2) Generalny Reprezentant winien prowadzić odrębną księgowość dla interesu polskiego, umożliwiającą kontrolę w myśl art. 35 regulatywu asekuracyjnego, i to w języku polskim. Niedozwolone jest prowadzenie odrębnej księgowości dla poszczególnych okręgów w ten sposób, że w oddziale głównym nie można przeprowadzić kontroli całej działalności zakładu w Polsce z braku odpowiednich danych na miejscu.

Zakłady ubezpieczeń na życie, celem wykazania, że stosownie do przepisów wydzieliły portfel polski z całości interesów mają przedstawić wykaz wszystkich polis wedle stanu z 31 grudnia 1920 r. według załączonego wzoru.

W wykazie powyższym rezerwy składek podać należy oddzielnie dla każdego ubezpieczenia, o ile zakład oblicza rezerwy systemem jednostkowym. O ile zaś obliczenie następuje systemem grupowym, podać należy rezerwy składek dla każdej grupy oddzielnie. W końcu wykazu podać należy sumy poszczególnych w sposób powyższy obliczonych rezerw składek, oraz sumę przeniesienia składek, z tem, że obie te sumy mają rezerwę bilansową na koniec 1920 r., przypadającą na interes polski. Ewentualne udziały reasekuratorów nie powinny być przytem potrącane.

3) Przy składaniu sprawozdań rachunkowych narazie obowiązują §§ 31—36 regulatywu asekuracyjnego z zastosowaniem formularzy ustalonych przez b. c. k. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w Wiedniu.

Sprawozdania rachunkowe składa się oddzielnie z całości interesu, oddzielnie z interesu polskiego.

Z całości interesu należy przedkładać sprawozdanie obejmujące bilans oraz rachunek zysków i strat łącznie z podziałem zysków, z interesu polskiego natomiast — rachunek zysków i strat oraz wykaz wartości krajowych, któreimi pokrytą jest

rezerwa składek, przypadająca na portfel polski. Sprawozdanie z interesu polskiego musi być zestawione w walucie polskiej.

Przepisane ogłoszenia mają nastąpić w „Monitorze Polskim” i w „Gazecie Lwowskiej”. Ogłoszić się ma bilans i rachunek strat i zysków z całości interesu oraz rachunek strat i zysków z interesu polskiego.

Sprawozdania za rok 1919 i 1920 mają być przedłożone Urzędowi w trzech egzemplarzach w języku polskim. Poza tem zaś należy przedłożyć również trzy egzemplarze drukowanego sprawozdania w języku biurowym centrali Towarzystwa (za lata 1919 i 1920). Również należy złożyć egzemplarze pism, w których nastąpiły ogłoszenia. Powyższych obowiązków mają dopełnić również zakłady nie wykonywujące działalności akwizycyjnej.

4) Zakłady Ubezpieczeń na życie mają udowodnić, że uzupełniły kaucję do wysokości rezerwy składek (wraz z przeniesieniami składek), przypadającej na portfel polski wedle stanu z 31 grudnia 1920 r.

Kaucja musi być składana w P. K. K. P. w gotówce lub w walorach mających pupilarne ubezpieczenie na obszarach należących poprzednio do b. Monarchji Austro-Węgierskiej. Innego rodzaju złożenie kaucji nie będzie uwzględniane.

Wszystkie zakłady, o ile tego dotąd nie zrobiły, winny Urzędowi przedstawić dowód, że przy złożeniu kaucji uczyniły zastrzeżenie, iż bez zezwolenia Urzędu (Ministerstwa Skarbu) nie mogą kaucją tą dysponować.

5) Te zakłady, które dotychczas nie wykonały Okólnika Nr. 13 z dnia 11 czerwca r. b., dotyczącego uiszczenia opłaty na koszty nadzoru państwowego (za lata 1919 i 1920), obowiązane są wpłacić do Urzędów Podatkowych (Kas Skarbowych) odpowiednie kwoty i zakomunikować o tem Urzędowi Nadzoru z podaniem danych według przepisane go okólnikiem wzoru.

Urząd w końcu zaznacza, że nie będzie uwzględnił ew. podań o odroczenie oznaczonego na początku niniejszego okólnika terminu wykonania powyższych wymogów, gdyż tak rozp. Min. Skarbu z dnia 22/4 1919 r. i 9/2 1920 r. jak i obfita korespondencja Urzędu z poszczególnymi zakładami wyjaśniły dostatecznie obowiązki i pozostawiły dosyć czasu do ich wypełnienia.

Dyrektor Urzędu: (—) Gruber

OKÓLNIK Nr. 18

z dnia 28 grudnia 1921 r. L. 1553/U. U.

Do Generalnych Reprezentacji Zagranicznych Zakładów Ubezpieczeń.**W sprawie biurowości w oddziałach zagranicznych Zakładów Ubezpieczeń.**

Wobec zapytań ze strony niektórych zakładów co do odrębnej biurowości dla interesu polskiego Urząd Nadzoru nad Zakładami Ubezpieczeń wyjaśnia, że Generalni Reprezentanci są obowiązani do przechowywania u siebie aktów, dotyczących polskiego portfelu i do prowadzenia dotyczących tego portfelu ksiąg i rejestrów w ten sposób, by można było w każdej chwili oznaczyć:

- a) umowy ubezpieczenia wraz z dotyczącymi ich szczegółami, uzupełnieniami i dodatkami, jak również osoby uprawnione do odbioru sum należnych z tytułu umów ubezpieczenia;
- b) składki opłacone, zaległe i prolongowane;
- c) pożyczki i zaliczki na polisy;
- d) zasze wypadki ubezpieczeniowe tak uregulowane, jak i nieregulowane oraz wykupy;
- e) periodyczne rozrachunki z centralą towarzystwa oraz wkłady w bankach, pochodzące z interesu polskiego;
- f) wysokość podatków i opłat, należnych od zakładu.

Generalni Reprezentanci zakładów ubezpieczeń na życie winni poza tem posiadać dane potrzebne do obliczenia zarówno norm pożyczkowych, jak i wykupów oraz odpisy corocznego obrachunku rezerwy składek wedle poszczególnych działów ubezpieczeń i grup obliczania rezerwy składek.

Dyrektor Urzędu: (—) Gruber

OKÓLNIK Nr. 25

z dnia 4 stycznia 1923 r. L. 34/U. U.

Do Krajowych Zakładów Ubezpieczeń.**W sprawie działalności krajowych zakładów ubezpieczeń zagranicą.**

Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń komunikuje, że zakłady ubezpieczeń zamierzające wykonywać bezpośrednią działalność ubezpieczeniową zagranicą winne o tem zawiadomić Urząd, podając warunki, pod jakimi mają być dopuszczone do działalności.

Zakłady ubezpieczeń, które już obecnie wykonyują bezpośrednią działalność ubezpieczeniową

winne do dnia 15 lutego 1923 r. zakomunikować Urzędowi warunki, na jakich zostały dopuszczone, a w szczególności dane dotyczące kaucji, o ile była wymagana i równocześnie nadesłać 3 egzemplarze ogólnych warunków ubezpieczeń, używanych w obrocie zagranicznym, oraz wykaz kapitałów i majątku nieruchomości, posiadanych zagranicą w dniu 31 grudnia 1922 r.

Dyrektor Urzędu: (—) Gruber

OKÓLNIK Nr. 28

z dnia 2 czerwca 1923 r. L. 981/U. U.

(Monitor Polski Nr. 152 z dnia 9 lipca 1923 r.).

Do niemieckich zakładów ubezpieczeń działających na górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń zawiadamia, że wobec zarejestrowania się, zgodnie z rozporządzeniem z dnia 14 lipca 1922 r. (Gazeta Urzędowa Województwa Śląskiego Nr. 4 z dnia 22 lipca 1922 r.), zakłady zarejestrowane mogą działać na górnośląskiej części Województwa Śląskiego do czasu rozstrzygnięcia, zgodnie z §-em 5-ym art. 4-go polsko-niemieckiej Konwencji Górnośląskiej, kwestji czy towarzystwo ma prawo nabyte do działalności na wspomnianem terytorjum.

Towarzystwo przy działalności swej na powyższym terytorjum winno stosować się do obowiązujących przepisów prawnych, a w szczególności do postanowień o zagranicznych zakładach ubezpieczeń ustawy z dnia 12 maja 1901 r. o prywatnych zakładach ubezpieczeń.

W pierwszym rzędzie towarzystwo obowiązane jest czynić zadość następującym wymogom:

1. Generalna Reprezentacja.

- a) Towarzystwo reprezentuje generalny reprezentant, mający stałe miejsce zamieszkania w siedzibie głównego oddziału towarzystwa na górnośląskiej części Województwa Śląskiego.
- b) Generalnym reprezentantem może być osoba prawomysłna pod względem politycznym, t. j. nieusposobiona wrogo wobec Państwa Polskiego, a prócz tego ciesząca się dobrą opinią w kołach handlowych.

Ustanowienie generalnego reprezentanta podlega zatwierdzeniu Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

- c) Dokument o ustanowieniu danej osoby generalnym reprezentantem, stosownie do § 86 ustawy z dnia 12 maja 1901 r., winien być

podpisany przez osoby do tego statutowo upoważnione i następnie sądownie lub notarialnie uwierzytelniony oraz poświadczony przez Konsulat Polski. Wierzytelny odpis powyższego dokumentu, wraz z tłumaczeniem polskiem, winien być złożony Urzędowi.

Jeżeli złożony Urzędowi przez towarzystwo dokument o ustanowieniu obecnego generalnego reprezentanta nie odpowiada powyższym wymaganiom, należy przedstawić do 31 lipca r. b. nowy dokument, któryby w całej pełni czynił zadość wyluszczonej wyżej wymaganiom.

Niezastosowanie się do powyższego pociągnie za sobą następstwa przewidziane w punkcie d) niniejszego ustępu.

- d) W razie ustąpienia generalnego reprezentanta, wzgl. w wypadku gdy władza nadzorcza uzna danego generalnego reprezentanta za nieodpowiedniego i odmówi jego zatwierdzenia, towarzystwo winno w terminie 6-cio tygodniowym, licząc od daty ustąpienia wzgl. wysłania przez Urząd zawiadomienia, ustanowić nowego generalnego reprezentanta, oraz przedstawić urzędowi dokument o ustanowieniu, stosownie do punktu c).

Niezastosowanie się do powyższego we wskazanym terminie, uważać się będzie za rezygnację towarzystwa z dalszej działalności.

2. Umowy Ubezpieczenia.

Wszystkie umowy ubezpieczenia, zawierane z osobami mającymi miejsce zamieszkania na górnośląskiej części Województwa Śląskiego, lub dotyczące mienia położonego na tym terenie, winne być zawierane wyłącznie za pośrednictwem ustanowionego przez towarzystwo, zgodnie z niniejszym, generalnego reprezentanta, zaś odnośne dokumenty ubezpieczeniowe muszą być podpisane w imieniu towarzystwa przez niego.

3. Rachunkowość Generalnej Reprezentacji.

W celu dania możności Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń rzeczywistego kontrolowania działalności towarzystwa w górnośląskiej części Województwa Śląskiego, generalni reprezentanci winni prowadzić rachunkowość tak, aby na zasadzie ksiąg i rejestrów można było każdorazowo oznaczyć:

- a) Umowy ubezpieczenia wraz z dotyczącymi ich szczegółami, uzupełnieniami i dodatka-

mi, oraz osoby uprawnione do odbioru sum należnych z tytułu umów ubezpieczenia.

- b) Składki opłacone, zalegie i prolongowane.
 c) Pożyczki i zaliczki na polisy.
 d) Zaszłe wypadki ubezpieczeniowe, tak uregulowane jak i nieuregulowane, oraz wykupy.
 e) Periodyczne rozrachunki z centralą towarzystwa, oraz wkłady w bankach, pochodzące z operacji ubezpieczeniowych, dokonywanych przez generalnego reprezentanta.
 f) Wysokość należnych podatków i opłat z tytułu dokonanych przez generalnego reprezentanta operacji ubezpieczeniowych.

Pozatem generalni reprezentanci obowiązani są przechowywać u siebie wszystkie akty, dotyczące zawieranych przez nich ubezpieczeń, oraz posiadac (w działach życiowych) odpisy corocznego obrachunku rezerwy składek (portfelu odnoszącego się do górnośląskiej części Województwa Śląskiego) wedle porządku różnych działów i grup obliczenia rezerwy składek.

Ujawnione przy rewizji niestosowanie się przez generalnego reprezentanta do powyższego pociągnie za sobą odpowiednie skutki prawne.

4. Sprawozdania rachunkowe i statystyka.

W ciągu miesiąca po odbyciu walnego zgromadzenia, które zatwierdzi zamknięcie rachunku za rok operacyjny 1922, wzgl. 1922/23, należy nadesłać Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń sprawozdania statystyczne i rachunkowe z całości interesu, zgodnie z wymaganiami zacytowanej wyżej ustawy niemieckiej z dnia 12 maja 1901 r., a prócz tego do dnia 20 lipca r. b. należy nadesłać Urzędowi wykaz zbioru składek za drugie półrocze 1922 r. wraz z dodatkami administracyjnymi, drożyznianymi i t. p., oraz wpisowemi i polisowemi opłatami, oddzielnie dla każdego działu.

Ostatnie wiadomości, t. j. wykaz zbioru składek za drugie półrocze 1922 r. winne dotyczyć wyłącznie portfelu górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Wszystkie pisma nadsyłane do Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń winne być wystosowane w języku polskim, zaś dołączone do pism załączniki w innym języku muszą być tłumaczone na język polski.

Za Ministra Skarbu: (—) Gruber

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

z dnia 15 maja 1924 r. L. 1794/U. U.

W sprawie orzecznictwa sądów cywilnych w sprawach, wynikających ze stosunku ubezpieczenia.

Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń zamierza grupować i pomieszczać w Roczniku prawomocne wyroki sądów, zapadłe w sprawach cywilnych, wynikających ze stosunku ubezpieczenia. W związku z tem Urząd prosi o zawiadomienie go o podobnych wyrokach, zapadłych w sprawach, w których zakład ubezpieczeń jest jedną ze stron. Należy podawać: 1) Nr. sprawy w I-ej instancji, 2) imię i nazwisko przeciwnika, 3) przedmiot sprawy, 4) sąd I-ej instancji i 5) ewentualnie sąd wyższej instancji. O udzielenie odpisów wyroków Urząd będzie się zwracał bezpośrednio do odpowiednich sądów.

Za Ministra Skarbu: (—) Gruber

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

z dnia 27 maja 1924 r. L. 1885/U. U.

Do Zakładów Ubezpieczeń na życie i od wypadków.

W sprawie zawierania umów ubezpieczenia wobec wprowadzenia złotej waluty polskiej.

Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń komunikuje, że wobec wprowadzenia nowej waluty polskiej, zawieranie umów ubezpieczeń w walutach obcych uważać należy za niewskazane.

Wychodząc z założenia, że umowy ubezpieczeniowe winny być zawierane jedynie w walucie polskiej [wyjątek uczynić można jedynie na rzecz ubezpieczeń transportów zagranicznych], Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń uważa za dopuszczalne, jeżeli chodzi o wzmocnienie zaufania do długoterminowych umów ubezpieczenia, zwłaszcza ubezpieczeń na życie i od wypadków, zawieranie umów ubezpieczenia w złotych w złocie.

Rezerwy od takich ubezpieczeń winny być obliczane oddzielnie i lokowane w walorach polskich, opartych na równowartości złota.

Za Ministra Skarbu: (—) Gruber

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

z dnia 22 maja 1925 r. L. 1793/U.U./I.

W sprawie opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń.

W związku z rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 25 marca 1925 r. o opłacie za nadzór nad zakładami ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 38, z dnia 18 kwietnia r. b., poz. 260), Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń zarządza, co następuje:

1. Zakłady ubezpieczeń winny wpłacać zaliczki miesięczne na poczet należności z tytułu opłat za nadzór na zasadach następujących:

- a) zaliczkę za każdy miesiąc należy wpłacać najpóźniej do końca tegoż miesiąca;
- b) zaliczkę miesięczną oblicza się w wysokości $2\frac{2}{100}$ (pro mille) sumy wkładek (wraz z opłatami dodatkowymi), zebranych w miesiącu ubiegłym;
- c) o wpłacie zaliczki należy w ciągu 7 dni zawiadomić Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń, podając podstawę obliczenia wysokości zaliczki, sporządzoną według załączonego wzoru; jednocześnie należy nadesłać odpis pokwitowania kasy skarbowej, uwiarytelniony przez zarząd.

2) Przy wpłaceniu zaliczek do Kas Skarbowych należy wyraźnie zaznaczyć, że zaliczkę należy zarachować na dział VII, § 10 budżetu Ministerstwa Skarbu z tytułu opłat za nadzór nad zakładami ubezpieczeń.

3. Jednocześnie Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń przypomina, że zgodnie z § 8 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 marca 1925 r. winne Zakłady w ciągu dni 14 po zatwierdzeniu bilansu przez walne zgromadzenie nadsyłać Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń szczegółowe obliczenie zbioru składek, według wzoru, załączonego do wspomnianego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 38 z dnia 18 kwietnia 1925 r. str. 514/515), podpisane przez zarząd Zakładu.

Za Ministra Skarbu: (—) Gruber

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

*] Punkt 2 uchylony.

O B L I C Z E N I E

wysokości zaliczki na poczet opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń za rok 1925.

Miesiąc, za który uiszcza się zaliczkę	Składki zebrane w miesiącu poprzednim (wraz z dodatka- mi polisowemi)	Opłata zaliczkowa 2 ⁹⁰ / ₁₀₀ (pro mille) w złotych	U W A G I
1	2	3	4

Podpis Zarządu:

- UWAGI: 1) Zaliczka za każdy miesiąc winna być wpłacona najpóźniej do końca tegoż miesiąca.
2) O wpłaceniu zaliczki należy najpóźniej w ciągu 7 dni zawiadomić Państwowy Urząd Kontr. Ubezpiecz., łącząc odpis pokwitowania Kasy Skarbowej, oraz zaliczki w/g powyższego wzoru.
3) Przy opłacaniu zaliczki w Kasie Skarbowej należy podawać wysokość zaliczki oraz wyraźnie zaznaczać, że winna być zarachowana na Dz. VII § 10 budżetu Min. Skarbu z tytułu opłat za nadzór nad zakładami Ubezpieczeń.

OKÓLNIK Nr. 52 *)

z dnia 8 marca 1926 r. L. 399/U.U.

**w sprawie sposobu przeliczenia walut obcych
w bilansach za 1925 r.**

W związku z bliskim zakończeniem prac nad zamknięciami rachunkowymi zakładów ubezpieczeń za 1925 rok, Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń komunikuje:

I. Bilans za 1925 r. winien być sporządzony w ten sposób, że w każdej pozycji należności i zobowiązań (kasa, instytucje kredytowe, dłużnicy, wierzyciele, towarzystwa ubezpieczeń, rezerwa składek, rezerwa na szkody nieuregulowane i t. p.) należy części opiewające na waluty obce przeliczyć na złote według przeciętnego kursu giełdowego z dnia 31 grudnia 1925 r., części opiewające na franki złote lub złote w złocie według wartości złota, ogłoszonej w tymże dniu przez Ministra Skarbu.

Różnice powstałe między wartością ksiązkową, a wartością ustaloną w myśl powyższych zasad należy przeprowadzić przez rachunek zysków i strat,

*) Obowiązuje przy sporządzaniu każdorocznych zamknięć rachunkowych do czasu wydania specjalnych przepisów na zasadzie art. 37 p. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r.

względnie poszczególne rachunki ubezpieczeń w odpowiednich pozycjach lub pod postacią pomocniczych pozycji i pod nazwą „poprawka na różnicę kursu”.

II. Rezerwę składek należy obliczyć dla każdej waluty, zgodnie z przepisami obowiązującymi, w jednostkach tejże waluty i dopiero następnie przerachować na złote, stosując się do postanowień p. I niniejszego okólnika. Np. jeżeli zbiór składek na udział własny w dziale ogniowym wyniósł od ubezpieczeń zawartych w dolarach lub na podstawie kursu dolara 100.000 \$, które wskutek księgowania według różnych kursów dały jako ekwiwalent sumę 600.000 zł., należy obliczyć rezerwę składek zgodnie z przepisami w wysokości co najmniej 40% od sumy 100.000 \$, czyli 40.000 \$ i tę sumę przeliczyć na złote według przeciętnego kursu giełdowego z dnia 31 grudnia 1925 r.

III. Papiery wartościowe należy przyjąć do bilansu za 1925 r. według ich przeciętnego kursu giełdowego z dnia 31 grudnia 1925 r., jednak w wartości nie wyższej od przyjętej do bilansu otwarcia w złotych względnie ceny kupna, jeżeli zostały nabyte w czasie późniejszym.

Krajowe papiery wartościowe, opiewające na waluty obce lub złote, w których zgodnie z obowiązującymi przepisami może być lokowana rezerwa

składek, mogą być przyjęte do bilansu za 1925 r. według przeciętnego kursu giełdowego z dnia 31 grudnia 1925 r., o ile te papiery służą do pokrycia rezerwy składek w walutach obcych i w zlocie.

IV. Wartość nieruchomości i ruchomości, nabitych przed dniem, na który sporządzono bilans otwarcia w złotych, nie może przekraczać ich wartości, przyjętej do bilansu otwarcia w złotych, po uwzględnieniu odpowiedniej amortyzacji.

V. Zbiór składek i odszkodowania, wypłacone w walutach obcych i na podstawie kursu walut obcych, należy na rachunkach ubezpieczeń przeliczyć zgodnie z postanowieniami, zawartymi w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 10 sierpnia 1925 r. w sprawie opłat stemplowych od ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 585).

VI. Do sprawozdań rachunkowych za 1925 r., nadsyłanych Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń, należy dołączyć również szczegółowe wykazy do pozycji, zawierających składniki walutowe, podające sumy poszczególnych walut, oraz zastosowane przeliczenia z podaniem przyjętego kursu oraz mogących powstać z tego tytułu różnic kursowych.

VII. Postanowienia powyższe nie mają wpływu na konstrukcję bilansu podatkowego.

Za Ministra Skarbu: (—) Gruber

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

OKÓLNIK Nr. 54

z dnia 30 sierpnia 1926 r. L. 2825/U.U./III.

w sprawie umów w dolarach St. Zjedn. A. P. o ubezpieczenie $\frac{1}{3}$ części sumy oszacowania budowli, wolnej od przymusowego ubezpieczenia od ognia w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych.

Zachodzą niejednokrotnie wypadki, że prywatne zakłady ubezpieczeń ubezpieczają w dolarach St. Zjedn. A. P. $\frac{1}{3}$ część sumy oszacowania budowli, wolną od przymusowego ubezpieczenia w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych, lecz podlegającą przymusowi ubezpieczenia od ognia na podstawie ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 395) tudzież nowelizującego ustawę rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 października 1924 r. o reorganizacji Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 862).

Zważywszy,

1) że obowiązujące i zatwierdzone przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń normy szacunkowe budowli są wyrażone w złotych,

2) że oszacowanie budowli dokonane przez Polską Dyrekcję Ubezpieczeń Wzajemnych w myśl ust. 3 § 15 powołanego wyżej rozporządzenia z dnia 10 października 1924 r. obowiązuje inne zakłady ubezpieczeń,

3) że dolary amerykańskie podlegają wahaniam kursowym, wskutek których to wahań suma ubezpieczenia $\frac{1}{3}$ części sumy oszacowania wbrew postanowieniom powołanego poprzednio ust. 3 § 15 łącznie z sumą ubezpieczenia w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych może nie być zgodną z sumą oszacowania dokonanego przez Polską Dyrekcję Ubezpieczeń Wzajemnych,

Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń stwierdza, że zawieranie omówionych wyżej umów ubezpieczeń w dolarach amerykańskich jest niedopuszczalne i sprzeczne z obowiązującymi przepisami.

Za Ministra Skarbu: (—) Gruber

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

OKÓLNIK Nr. 55

z dnia 3 stycznia 1927 r. L. 30/U.U./IV.

w sprawie przedkładania przez krajowe zakłady ubezpieczeń umów reasekuracyjnych.

Do większych zakładów ubezpieczeń.

Nawiązując do okólników Nr. 10 z dnia 10 maja 1921 r. oraz Nr. 11 z dnia 10 czerwca 1921 r. w sprawie przedkładania odpisów umów reasekuracyjnych, Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń, modyfikując dotychczasowe zarządzenia, uprasza, by w ciągu stycznia każdego roku przedkładano:

- 1) wykaz zakładów reasekuracyjnych na dzień 1 stycznia danego roku we wszystkich wykonywanych przez odnośny zakład działach ubezpieczeń, sporządzony w dwóch egzemplarzach według załączonego formularza. Firma zakładu reasekuracyjnego winna być przemytem podana dokładnie i w pełnym brzmieniu;
- 2) odpisy umów reasekuracyjnych wraz z tłumaczeniem na język polski poświadczone przez zarząd, przyczem o ile umowy są

jednობrzmіające, wystarczy przedłożyć odpis jednej umowy, co do innych zaś stwierdzić, że są z przedłożoną identyczne.

O wszelkich zmianach zaszytych w ciągu danego roku sprawozdawczego zarówno w doborze rea-

sekuratorów, jak i w treści poszczególnych umów uprasza się Urząd niezwłocznie zawiadomić, załączając odpisy nowych umów reasekuracyjnych.

Za Ministra Skarbu: (—) Gruber
 Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń

Wzór (załącznik do punktu 1 okólnika Nr. 55).

Zakład Ubezpieczeń

Z E S T A W I E N I E
 TOWARZYSTW REASEKURACYJNYCH

Dział

na dzień 1 Stycznia 1927 roku.

Nazwa i siedziba Reasekuratorów	U D Z I A Ł		P r o w i z j a		Udział w zyskach	Udział w kosztach administra- cji	Inne warunki
	w	w	od	od			
	kwocie	cedencie	kwoty	ekskedentu			

Podpis władz zakładu:

OKÓLNIK Nr. 56

z dnia 4 lutego 1927 r. L. 525/U.U./II.

w sprawie przestrzegania planów technicznych.

Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń stwierdził w szeregu przypadków, że niektóre Zakłady Ubezpieczeń na życie, zawierając umowy ubezpieczenia, odstępują od zatwierdzonych taryf i planu technicznego (dowolne obniżanie składek, wprowadzenie bonifikat nieprzewidzianych w planie technicznym, wprowadzanie tak zwanej „amerykańskiej prolongaty” przy zamianie polisy na bezskładkową i t. p.).

Postępowanie takie jest sprzeczne z przepisami obowiązującymi, a poza tym może stać się nie tylko czynnikiem, potęgującym niezdrową konkurencję, lecz w niektórych przypadkach może prowadzić do fałszywego obliczania rezerw (np. przy bezskładkowym podwyższeniu sumy, nieprzewidzianem kalkulacją netto).

Wobec powyższego Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń przypomina, że zatwierdzone taryfy i plany techniczne winne być bezwarunkowo przestrzegane i komunikuje, że wszelkie odstępstwa od nich będą traktowane jako wykroczenie przeciwko przepisom obowiązującym.

Za Ministra Skarbu: (—) Gruber

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

OKÓLNIK Nr. 57 *)

z dnia 4 marca 1927 r. L. 907/U.U./IV.

w sprawie rezerwy na należności wątpliwe z tytułu sald agenturalnych.

1. W związku ze sporządzaniem zamknięć rachunkowych za rok 1926 — Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń zwraca uwagę na konieczność bardzo ostrożnego szacowania pozycji należności w agenturach i oddziałach i wstawianie do pasywów bilansu rezerwy na należności wątpliwe, obejmującej wszystkie pretensje, co do których ściągальności zakład nie posiada pewności. Przy badaniu bilansów Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń będzie zwracał szczególną uwagę na ocenę realności wspomnianej pozycji aktywów. O ile nie zostanie należycie wykazane, że odpowiednie salda agentur i oddziałów są aktywami ściągальnymi, Urząd będzie kwestjonował bilanse, żądając ich zmiany. Nawiązując do okólników poprzednich, Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń ponownie podkreśla, że wysokość sald nie powinna przekraczać 25% przypisanej składki za rok sprawozdawczy (łącznie z opłatami dodatkowymi) i przy badaniu bilansów Urząd tę normę uważać będzie jako wyczerpną.

2. Przepisy okólnika Nr. 52 z dnia 8/III 1926 r. rozciągają się na zamknięcia rachunkowe zakła-

*) Postanowienia Okólnika Nr. 57 stanowią część składową planów działalności zakładów ubezpieczeń.

dów ubezpieczeń za 1926 rok z następującem uzupełnieniem:

Prowizję akwizycyjną, prowizję reasekuracyjną, udział reasekuratorów w wypłaconych odszkodowaniach i składkę przekazaną reasekuratorom w walutach obcych i na podstawie kursów walut obcych należy przeliczać na rachunkach ubezpieczeń, podobnie jak zbiór składek i odszkodowania wypłacane, zgodnie z postanowieniami zawartymi w art. 99 ustawy z dnia 1 lipca 1926 roku o opłatach stempłowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570).

Za Ministra Skarbu: (—) Gruber

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

OKÓLNIK Nr. 60 *)

z dnia 14 czerwca 1927 r. L. 2430/U.U./IV.

w sprawie danych statystycznych za rok sprawozdawczy 1926.

Dane statystyczne za rok sprawozdawczy 1926 należy zestawić na załączonych wykazach statystycznych (Nr. 1—7).

Wykazy Nr. 1—3, dotyczące działu ubezpieczeń na życie, należy wypełnić oddzielnie dla ubezpieczeń z udziałem w zyskach, oddzielnie dla ubezpieczeń bez udziału w zyskach.

Wykazy statystyczne winne być wypełnione i przedłożone niezależnie od zamknięć rachunkowych sporządzonych na zasadzie dzielnicowych przepisów jednocześnie z bilansem i sprawozdaniem rocznem zakładów ubezpieczeń, t. j. w ciągu miesiąca po uchwaleniu przez odnośne władze zakładu zamknięć rachunkowych za rok sprawozdawczy.

Równocześnie uchyla się okólnik Urzędu Nr. 23 z dnia 18 listopada 1922 r. i Nr. 26 z dnia 23 stycznia 1923 r.

7 załączników.

(—) Gruber

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

OKÓLNIK Nr. 62 *)

z dnia 25 sierpnia 1927 r. L. 3232/U.U./IV.

w sprawie danych statystycznych za rok 1926 zagranicznych zakładów ubezpieczeń, działających na terytorjum Państwa Polskiego.

Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń zawiadamia, że dane statystyczne za rok sprawozdawczy 1926 należy zestawić według załączonych wykazów statystycznych (Nr. 1—5). Wykazy Nr. 1—3, dotyczące działu ubezpieczeń na życie, należy wypełniać oddzielnie dla ubezpieczeń z udziałem w zyskach, oddzielnie zaś dla ubezpieczeń bez udziału w zyskach. Wykazy statystyczne winne być wypełnione i przedłożone Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń niezależnie od zamknięć rachunkowych, sporządzonych na zasadzie dzielnicowych przepisów. *

5 załączników (te same co przy Okólniku Nr. 60).

(—) Gruber

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

OKÓLNIK Nr. 63

z dnia 28 września 1927 r. L. 3647/U.U./II.

w sprawie przestrzegania planów technicznych.

Niektóre Zakłady Ubezpieczeń na życie proponują przy zawieraniu grupowych umów ubezpieczeń warunki i taryfy nie zatwierdzone przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.

W związku z powyższem przypomina się okólnik Nr. 56 z dnia 4 lutego r. b., przy czem Urząd ponownie zaznacza, że wszelkie odstępstwa od zatwierdzonych taryf i planu technicznego zarówno przy umowach grupowych, jak i jednostkowych są niedopuszczalne.

Nadmienia się przytem, iż w razie stwierdzenia takich odstępstw Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń byłby zmuszonym zastosować do odnośnych zakładów jaknajdalej idące rygory prawne.

(—) Gruber

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

*) Obowiązuje przy sporządzaniu każdorocznych zamknięć rachunkowych do czasu wydania specjalnych przepisów na zasadzie art. 37 p. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r.

*) Okólnik Nr. 75 ust. ostatni.

nazwa Zastawni Ubezpieczeń

Stan ubezpieczeń przy końcu roku sprawozdawczego 192... w dziale ubezpieczeń na życie.

	Liczba polis	Ubezpieczone		Składki jednoczesne	Roczne składki netto	Roczne składki brutto	Pełna matryczna rezerwa składek	Przebieg choroby	Suma o jaką zmniejsza się rezerwę pod koniec bilansu	Uwagi
		Kapitały	Renty roczne							
	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	
A. Ubezpieczenia z badaniem lekarzkiem kapitałów na wypadek śmierci, mieszane i z terminem stałym:										
a) ubezpieczenia z aktywacji własnej:										
1. zatrzymane na udział własny zakładu										
2. oddane do reasekuracji										
b) ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji:										
1. zatrzymane na udział własny zakładu										
2. oddone do dalszej reasekuracji										
B. Ubezpieczenia bez badania lekarzkiego (budowe)										
a) ubezpieczenia z aktywacji własnej:										
1. zatrzymane na udział własny zakładu										
2. oddone do reasekuracji										
b) ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji:										
1. zatrzymane na udział własny zakładu										
2. oddone do dalszej reasekuracji										
C. Ubezpieczenia kapitałowe na dożycie (tj. z ubezpieczeniami uczestnictwem)										
a) ubezpieczenia z aktywacji własnej:										
1. zatrzymane na udział własny zakładu										
2. oddane do reasekuracji										
b) ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji:										
1. zatrzymane na udział własny zakładu										
2. oddone do dalszej reasekuracji										
D. Ubezpieczenia rent:										
a) ubezpieczenia z aktywacji własnej:										
1. zatrzymane na udział własny zakładu										
2. oddane do reasekuracji										
b) ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji:										
1. zatrzymane na udział własny zakładu										
2. oddone do dalszej reasekuracji										
E. Ubezpieczenia dodatkowa (ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy, na wypadek choroby, wojny i t. p.)										
a) ubezpieczenia z aktywacji własnej:										
1. zatrzymane na udział własny zakładu										
2. oddone do reasekuracji										
b) ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji:										
1. zatrzymane na udział własny zakładu										
2. oddone do dalszej reasekuracji										

UWAGI: *) Sumy należy podawać w zaokrągleniu do 1 zł. *) Ubezpieczenia z udziałem w zyskach w zyskach na odrębnej tablicy od ubezpieczeń bez udziału w zyskach.

Podpis władz zakładu:

Ruch ubezpieczeń w ciągu roku sprawozdawczego 19Z w dziale ubezpieczeń na życie.

	Ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym (w tym: ubezpieczenia na życie z elementami oszczędnościowymi i ubezpieczenia na życie z elementami inwestycyjnymi)	Ubezpieczenia na życie (w tym: ubezpieczenia na życie z elementami oszczędnościowymi i ubezpieczenia na życie z elementami inwestycyjnymi)	Ubezpieczenia na życie (w tym: ubezpieczenia na życie z elementami oszczędnościowymi i ubezpieczenia na życie z elementami inwestycyjnymi)	Ubezpieczenia na życie (w tym: ubezpieczenia na życie z elementami oszczędnościowymi i ubezpieczenia na życie z elementami inwestycyjnymi)	Ubezpieczenia na życie (w tym: ubezpieczenia na życie z elementami oszczędnościowymi i ubezpieczenia na życie z elementami inwestycyjnymi)	Ubezpieczenia na życie (w tym: ubezpieczenia na życie z elementami oszczędnościowymi i ubezpieczenia na życie z elementami inwestycyjnymi)	Ubezpieczenia na życie (w tym: ubezpieczenia na życie z elementami oszczędnościowymi i ubezpieczenia na życie z elementami inwestycyjnymi)	Ubezpieczenia na życie (w tym: ubezpieczenia na życie z elementami oszczędnościowymi i ubezpieczenia na życie z elementami inwestycyjnymi)	Ubezpieczenia na życie (w tym: ubezpieczenia na życie z elementami oszczędnościowymi i ubezpieczenia na życie z elementami inwestycyjnymi)	Ubezpieczenia na życie (w tym: ubezpieczenia na życie z elementami oszczędnościowymi i ubezpieczenia na życie z elementami inwestycyjnymi)	Ubezpieczenia na życie (w tym: ubezpieczenia na życie z elementami oszczędnościowymi i ubezpieczenia na życie z elementami inwestycyjnymi)		Usługi
											liczba ubezpieczeń	wartość	
I. Przyjęte nowe wnioski ubezpieczeniowe z akwizycji własnej:													
a) zatwierdzone na udział własny zakładu													
b) oddane do reasekuracji													
II. Wznowienie wstępną zmianą na ubezpieczenie według linii kombinacji trylowej:													
a) Opóóźniono przyjęcie do reasekuracji													
b) Przyjęto ogółem													
III. Stan ubezpieczeń przy końcu roku poprzedniego (ubezpieczenia z akwizycji własnej i przyjęte do reasekuracji)													
a) zatrzymane na udział własny zakładu													
b) oddane do reasekuracji													
IV. Ubezpieczenia z akwizycji własnej:													
a) wypływu terminu													
b) wykupu													
c) umiarkowania, zaniechania													
d) zmiany ubezpieczenia (na bezskładkowy, reinkasację)													
e) niewykupienia polis													
f) zmiany na ubezpieczenie według innej kombinacji trylowej													
g) Razem													
Opóóźniono przyjęcie do reasekuracji ubrało													
a) ubrało ogółem													
b) udział własny zakładu													
c) udział reasekuracji													
Stan ubezpieczeń przy końcu roku sprawozdawczego (ubezpieczenia z akwizycji własnej i przyjęte do reasekuracji)													
a) zatrzymane na udział własny zakładu													
b) oddane do reasekuracji													

UWAGA: 1) Sumy należy podawać w zaokrągleniu do 1 złowego. 2) Ubezpieczenia z udziałem w zyskach na oddzielnej tablicy od ubezpieczeń bez udziału w zyskach.

Podpis wicekierownika

Warszawa Zakład Ubezpieczeń

Wpływy ze składek i wydatki z tytułu umowy ubezpieczenia w roku sprawozdawczym 192 w dziale ubezpieczeń na życie.

Ministerstwo Skarbu Państwowemu Urząd Nadzoru Ubezpieczeń
do składek z tytułu umowy ubezpieczenia
Nr. 3-9. Ubezpieczenia z tytułu
życia. Ubezpieczenia na życie
w przeliczeniu

RODZAJ UBEZPIECZENIA	Składki zapłacone w roku sprawozdawczym ZŁ.		Wydatki z tytułu wypłaty świadczeń		Wypłaty z tytułu wypłaty świadczeń		Wypłaty z tytułu wypłaty świadczeń		Wagi																																																																																										
	liczba osób	liczba polis	liczba osób	liczba polis	liczba osób	liczba polis	liczba osób	liczba polis																																																																																											
										kwota ZŁ.	kwota ZŁ.	kwota ZŁ.	kwota ZŁ.																																																																																						
A. Ubezpieczenia (z badaniem lekarskim) kapitałowe na wypadek śmierci, rozsazane (z terminem składek): a) ubezpieczenia z aktywną własnością 1. zatrzymane na udział własny zakładu 2. oddane do reasekuracji b) ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji 2. oddane do dalszej reasekuracji K. Ubezpieczenia bez badania lekarskiego (rodowej): a) ubezpieczenia z aktywną własnością 1. zatrzymane na udział własny zakładu 2. oddane do reasekuracji b) ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji 2. oddane do dalszej reasekuracji C. Ubezpieczenia kapitałowe na życie (bez badania lekarskiego) z aktywną własnością (nie ubezpieczeniami oczekiwymi): a) ubezpieczenia z aktywną własnością 1. zatrzymane na udział własny zakładu 2. oddane do reasekuracji b) ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji 2. oddane do dalszej reasekuracji D. Ubezpieczenia rent: a) ubezpieczenia z aktywną własnością 1. zatrzymane na udział własny zakładu 2. oddane do reasekuracji b) ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji 2. oddane do dalszej reasekuracji E. Ubezpieczenia dodatkowe (ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy, na wypadek choroby, wojny i t. p.): a) ubezpieczenia z aktywną własnością 1. zatrzymane na udział własny zakładu 2. oddane do reasekuracji b) ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji 2. oddane do dalszej reasekuracji	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

UWAGA: 1) Za wypadek przewidzianym uważa się zdarzenie powodujące obowiązek świadczenia składek; 2) kwoty wypłacone wagi, przyniesione z tytułu świadczeń; 3) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 4) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 5) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 6) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 7) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 8) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 9) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 10) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 11) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 12) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 13) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 14) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 15) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 16) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 17) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 18) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 19) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 20) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 21) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 22) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 23) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 24) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 25) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 26) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 27) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 28) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 29) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 30) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 31) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 32) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 33) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 34) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 35) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 36) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 37) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 38) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 39) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 40) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 41) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 42) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 43) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 44) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 45) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 46) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 47) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 48) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 49) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 50) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 51) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 52) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 53) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 54) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 55) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 56) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 57) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 58) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 59) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 60) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 61) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 62) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 63) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 64) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 65) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 66) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 67) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 68) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 69) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 70) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 71) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 72) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 73) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 74) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 75) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 76) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 77) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 78) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 79) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 80) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 81) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 82) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 83) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 84) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 85) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 86) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 87) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 88) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 89) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 90) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 91) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 92) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 93) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 94) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 95) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 96) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 97) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 98) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 99) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń; 100) wypłaty świadczeń z tytułu wypłaty świadczeń.

Podzielić wstąpić składek:

Stan ubezpieczeń przy końcu roku sprawozdawczego 192
w dziale ubezpieczeń od wypadków i odpowiedzialności prawnej.

Nazwa Zakładu Ubezpieczeń

RODZAJE UBEZPIECZEŃ	Liczba ubezpieczonych osób	Ubezpieczone				Składki przypisane	Wypłaty jednorazowe	Renty bieżące
		Kapitały		Renty roczne				
		na wypadek śmierci	na wypadek inwalidności	Odstawowe różne				
	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	
I. Ubezpieczenia od nieszczyśliwych wypadków.								
A. Ubezpieczenia jednostkowe:								
1. Ubezpieczenia z aktywności własnej:								
a) utrzymane na udział własny zakładu								
b) oddane do reasekuracji								
2. Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji:								
a) utrzymane na udział własny zakładu								
b) oddane do dalszej reasekuracji								
B. Ubezpieczenia grupowe:								
1. Ubezpieczenia z aktywności własnej:								
a) utrzymane na udział własny zakładu								
b) oddane do reasekuracji								
2. Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji:								
a) utrzymane na udział własny zakładu								
b) oddane do dalszej reasekuracji								
C. Dedykowane ubezpieczenia podanych:								
1. Ubezpieczenia z aktywności własnej:								
a) utrzymane na udział własny zakładu								
b) oddane do reasekuracji								
2. Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji:								
a) utrzymane na udział własny zakładu								
b) oddane do dalszej reasekuracji								
II. Ubezpieczenia od odpowiedzialności prawnej.								
1. Ubezpieczenia z aktywności własnej:								
a) utrzymane na udział własny zakładu								
b) oddane do reasekuracji								
2. Ubezpieczenia przyjęte do reasekuracji:								
a) utrzymane na udział własny zakładu								
b) oddane do dalszej reasekuracji								

UWAGA: Sumy należy podawać w zaokrągleniu do 3 złotych.

Podpis władz zakładu:

Portfel bezpośredni zakładu za rok sprawozdawczy 192

Działy ubezpieczeń rzeczowych,

Wykaz formularzy № 3
do składek P. U. K. II, № 40.

Nr. DZIAŁY UBEZPIECZEŃ	O g o			l i e m			U d z i e l reasekuratorów					
	Po potrąceniu storn całkowitych z ubezpieczeń roku sprawozdawczego		Składka przypisana po potrąceniu storn z ubezpieczeń z ubezpieczeń wartych w roku sprawozdawczym		Składy z lat poprzednich		Po potrąceniu storn całkowitych z ubezpieczeń roku sprawozdawczego		Składy zgłoszone w roku sprawozdawczym		Składy z lat poprzednich	
	Ilość polis	Suma ubezpieczenia	Ilość szkód	Suma ubezpieczenia	Ilość szkód	Składy w roku sprawozdawczym	Ilość szkód	Suma ubezpieczenia	Ilość szkód	Odszkodowania zapłacone i zarezerwowane	Ilość szkód	Odszkodowania zapłacone i zarezerwowane
3	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Od ognia											
2	Od kradzieży											
3	Przeworowych											
4	Od gradobicia											
5	Szyb											
6	Chłimaje											
7	Auto-awo											
8	Koni											
9	Od wagnięsów											
10	Od szkód wodociagowych											
11	Bydła											
12	Inne											
13												
14												
	Kazem											

UWAGA: 1) Z wystrzeżeniem. 2) Sumy należy podawać w rozkładzie do 1 stopnia.

Podpis władz zakładu

Bilans na 31/XII 192 rok.

STAN CZYNNY.

1	Zobowiązania akcjonariuszów (warantów-udzieltowców) z tytułu niezapłaconego kapitału zakładowego (uczestnikowo-gwarancyjnego)	1	Kapitały i fundusze gwarantowane Zakładów
2	Kasa	a)	kapitał zakładowy
3	Institucje kredytowe:	b)	kapitał zapasowy w zakładach własnych
	a) krajowe.	a) i c)	
	b) zagraniczne	d)	
4	Papiery wartościowe z kuponami bieżącymi	e)	Fundusze i rezerwy techniczne:
	a) krajowe.	a)	rezerwa składek na udział własny
	b) zagraniczne	b)	przeniesienie składek na udział własny
5	Nieruchomości	c)	działu ubezpieczeń na życie
6	Pozyczki hipoteczne	d)	rezerwa składek od portfeli przekazowego reasururatom
7	Polisycki, udzielone gniomom lub zwiazkom kominunalnym	e)	przeniesienie składek zatrzymane reasururatom / działu ubezpieczeń na życie
8	Polisycki pod zastaw papierów wartościowych	f)	kapitałowe pokrycie rent od ubezpieczeń od wypadków / odpowiedzialności cywilnej
9	Polisycki i zaliczki na polity ubezpieczeń na życie	g)	fundusz wywidanowy ubezpieczających
10	Rezerwa składek zatrzymane przez Zakłady Ubezpieczeń	h)	rezerwa na składy nieregulowane na udział własny
11	Dzielnicy:	i)	
	a) oddziały	j)	
	b) ojenci		
	c) zakłady ubezpieczeń		
	d) różni.		
12	Ruchomości, włączając umorzenie za rok bieżący	1	Fundusze na umorzenie wartości nieruchomości
13	Inne aktywa	2	Wierzytelne hipoteczne
14	Nieumorzone koszty akwizycji (w działu ubezpieczeń na życie)	3	Wierzytelne
15	Nieumorzone koszty organizacji	a)	ojenci
16	Lokaty stanowiące kauce (z wyjątkiem goliówki)	b)	zakłady ubezpieczeń
17	Lokaty funduszy Kasy Przeszłości, Pomocy i Emerytalnej (z wyjątkiem gotówki)	c)	rozm i tytułu polisycki
		d)	rozm.
		e)	rozpodzielona wwidena akcjonariuszów (wartość udziałowców)
		f)	Nieumortowane koszty ubezpieczających
		g)	Nieumorzone opłaty składowe podatkowe
		h)	opłaty amortizerne od ubezpieczeń
		i)	inne
		j)	Inne pasywa
			Kaucje
			Fundusze Kasy Przeszłości, Pomocy i Emerytalnej
18	Strata	13	Zysk

UWAGA: Sumy należy podawać w zaokrągleniu do jednego złotej.

Podpis władz zakładu:

UWAGA: Wyzczególnić kapitały i fundusze zgodnie ze stanem.

Ogólny Rachunek strat i zysków za 192 rok.

wzrost statystyczny Nr 1
do ogłoszenia P. G. K. U. Nr 60

S T R A T Y		Z Y S K I	
1	Straty niepokryte z roku poprzedniego		Pozostałość zysku z roku poprzedniego
2	Strata z roku bieżącego		Zysk z restantów ubezpieczeń
	a) w działach ubezpieczeń na życie		a) w działach ubezpieczeń na życie
	b) od wypisków		od wypisków
	c) od ognia		od ognia
	d) od kradzieży		od kradzieży
	e) przewozowych		przewozowych
	f) od gradobicia		od gradobicia
	g) od odpowiedzialności prawnej		od odpowiedzialności prawnej
	h) od zryb		od zryb
	i) w innych działach współpodległych		o) w innych działach współpodległych
	k) w działach pośrednim j)		k) w działach pośrednim j)
3	Wypłacone świadczenia emerytalne		Czysty dochód z majątku zakładu
4	Umorzono: należności wspólne		frekwencjom, ewent. ubezpieczających,alicju
5	Strata na zrybach z tytułu argumentacji		na nie zwróci alicju
6	Strata na kursie walut obcych		niepodniesiona alicja, akcjonariuszów, aliczono
7	Inne udzielenia i straty nielojalne rachunkami poszczególnymi i wyszczególnieniami:		Zysk na kursie walut obcych
	a)		o) wyszczególnieniami:
	b)		h)
8	Zysk		Strata

Podział zysków osiągniętych przez zakład w 192 roku.

1	Na podział	
2	Kapitał zapasowy	
3	Inne kapitały zasobowe	
4	Dywidenda dla akcjonariuszów (wzrost, dla udziałowców)	
5	Tenżony dla dyrektorów i zarządu	
6	Gratyfikacja dla pracowników	
7	Udzielanym do wypłaty	
8	Na fundusz dywidendowy ubezpieczonym	
9	Inne cele	
10	Do przeniesienia na rok następnny	

Razem

UWAGI: 1) Strata lub zysk w działach tych ubezpieczeń, których zakład nie prowadzi bezpośrednio. 2) Sumy należy podawać w zaokrągleniu do 1 złotego.

Podpis władz zakładu:

OKÓLNİK Nr. 64

z dnia 31 stycznia 1928 r. L. 339/U.U./III.

w sprawie podań o zezwolenie na dalszą działalność.**Do większych zakładów ubezpieczeń.**

W myśl art. 112 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o kontroli ubezpieczeń, zakład ubezpieczeń celem uzyskania zezwolenia na dalszą działalność winien wnieść w terminie trzymiesięcznym od wejścia w życie rozporządzenia, a więc do dnia 30 kwietnia 1928 r. odpowiednie podanie. Do podania należy dołączyć statut (względnie umowę spółki), ogólne warunki ubezpieczenia oraz plan działalności, według których zakład wykonywał swą działalność w chwili wejścia w życie rozporządzenia.

W związku z powyższym Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń komunikuje, co następuje:

1) Statut, ogólne warunki ubezpieczenia i plan działalności winny być dołączone w trzech egzemplarzach oparafowanych i podpisanych przez zarząd lub inny podobny organ kierowniczy.

2) Za ogólne warunki ubezpieczenia uważa się także warunki używane stałe przy pewnych kategoriach ubezpieczeń (np. przy ubezpieczeniach fabrycznych, przy ubezpieczeniach rolnych, klauzule walutowe, klauzule „złote w złocie” i t. p.).

3) Plan działalności powinien być sporządzony według załączonych wzorów ze ściśmym zastosowaniem kolejności pozycji we wzorze wymienionych. Dla każdego działu wszystkie dane należy podawać oddzielnie. Dane wyszczególnione w tych wzorach

są istotne dla ustalenia prawidłowości podstaw technicznych działalności danego zakładu ubezpieczeń i jego trwałej zdolności do wywiązywania się ze swych zobowiązań (art. 24 rozporządzenia).

4) O ile towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych odpowiada warunkom art. 20 rozporządzenia i chce być uznane za małe towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych, należy to w podaniu wyraźnie zaznaczyć.

Złożenie w terminie podania o zezwolenie na działalność (wraz z załącznikami) powoduje automatyczne przedłużenie dawnego zezwolenia na działalność do czasu rozstrzygnięcia podania przez władzę nadzorczą.

Celem uniknięcia dodatkowej korespondencji, w razie niezłożenia podania i załączników w należytej formie, zaleca się zasiągnięcie w Urzędzie jeszcze przed złożeniem podania wyjaśnień we wszystkich sprawach, mogących budzić wątpliwości.

Zakłady ubezpieczeń, które nie złożą podań o zezwolenie na działalność (wraz z załącznikami) do dnia 30 kwietnia 1928 r., ulegną likwidacji. Jeżeli zakłady takie przed 30 kwietnia 1928 r. same uchwalą likwidację i wybiorą organ likwidacyjny, wówczas likwidację przeprowadza ten organ, jeżeli natomiast zakład ubezpieczeń, który podania w terminie nie złożył, nie uchwalił do tego terminu likwidacji i nie wybrał organu likwidacyjnego, wówczas ulega likwidacji przymusowej na zasadzie art. 52 rozporządzenia, likwidację zaś przeprowadzić będzie organ mianowany przez sąd.

(—) Gruber

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

Załącznik do okólnika № 64.**PLAN DZIAŁALNOŚCI.**

zakładu ubezpieczeń p. l. s.
przedłożony Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń stosownie do art. 112 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o kontroli ubezpieczeń.

Dział ubezpieczeń na życie.**Dane ogólne.**

1) Rodzaj ubezpieczeń:

(Ubezpieczenia przewidujące wypadek śmierci, w tem ubezpieczenia z terminem stałym, ubezpieczenia na dożycie, ubezpieczenia rent, ubezpieczenia ludowe, ubezpieczenia dzieci, ubezpieczenia posagowe i t. p.).

2) Zakład ubezpieczeń przekazuje do reasekuracji (retrocesji) w roku sprawozdawczym najwyższej
(należy podać maksymalną granicę reasekuracji w procentach ogólnej rocznej sumy ubezpieczenia lub w inny podobny sposób).**Dane szczegółowe** (które należy podać dla każdej taryfy oddzielnie).

1) Techniczna stopa procentowa.

2) Tablice prawdopodobieństwa (śmiertelności, inwalidności i t. p.).

3) Rodzaj obejmowanego ryzyka (specjalne ryzyko określonych grup, osób)

4) Wzór dla składki netto.

- 5) Wzór dla składki brutto z podaniem norm kosztów oddzielnie: akwizycji, inkasa i administracji.
- 6) Wzór dla pełnej matematycznej rezerwy składek.
- 7) Metoda (jednostkowa, grupowa) i wzory dla obliczania bilansowej rezerwy składek i przeniesienia składek oraz sposób i normy umarzania kosztów akwizycji (na udział własny i na udział reasekuratorów).
- 8) Sposób obliczania rezerw specjalnych (fundusz wojenny, rezerwa inwalidności i t. p.).
- 9) Wzór, względnie sposób obliczania sumy wykupu.
- 10) Wzór, względnie sposób obliczania sumy zredukowanej przy zamianie ubezpieczenia na bezskładkowe.
- 11) Wzory i sposób obliczania automatycznej prolongaty (np. amerykańska prolongata).
- 12) Sposób tworzenia funduszu dywidendowego oraz sposób obliczania udziału ubezpieczających w zyskach.
- 13) Wyszczególnienie rezerw i funduszy należących do „funduszu ubezpieczeniowego”.
- 14) Wysokość dodatku na rozłożenie opłaty składek na raty.
- 15) Opłaty wstępne i polisowe.
- 16) Maksymalne sumy ubezpieczenia (oraz okres karencji przy ubezpieczeniach bez badania lekarskiego).
- 17) Maksymalny udział własny (po potrąceniu reasekuracji) w każdym rodzaju ubezpieczeń.
- 18) Ewentualne inne szczegóły techniczne.

Do planu należy włączyć tablice prawdopodobieństwa z liczbami komutacyjnymi, taryfę składek brutto (w postaci w jakiej ma być wydrukowana), zestawienia składek netto w odstępach 5-letnich dla wieku i czasokresu, przykłady obliczeń składki netto, rezerw, wykupów, redukcji, automatycznej prolongaty.

Dla każdego innego działu ubezpieczeń (oprócz działu ubezpieczeń na życie)

należy podać oddzielnie następujące dane:

Dział ubezpieczeń

1) Rodzaj ubezpieczeń

Np. w dziale ubezpieczeń od ognia:

ubezpieczenia fabryczne,

„ rolne,

„ inne,

w dziale ubezpieczeń przewozowych:

ubezpieczenia przesyłek morskich,

„ przesyłek podczas przewozu na rzekach i jeziorach,

„ pakunków podróży,

„ przesyłek wartościowych,

i t. d.

w dziale ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków:

jednostkowe ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków,

zbiorowe ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków,

dożywnie ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków w czasie podróży,

ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków dzieci,

ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków abonentów

i t. d.

w dziale ubezpieczeń od odpowiedzialności prawnej:

ubezpieczenia właścicieli domów, dzierżawców i t. p.

„ przemysłowców, kupców, rzemieślników, przedsiębiorców przewozowych, hotelarzy, właścicieli teatrów i t. p.

„ lekarzy, dentystów, weterynarzy, aptekarzy, chemików i t. p.

„ związków, stowarzyszeń, korporacji, gmin i t. p.

„ urzędników, adwokatów i t. p.

2) Maksymalne sumy ubezpieczenia w każdym rodzaju ryzyk.

Np. w dziale ubezpieczeń od ognia: ruchomości, towary, nieruchomości miejskie, przemysłowe i t. p.

3) Maksymalne udziały własne (po potrąceniu reasekuracji) w każdym rodzaju ryzyk ubezpieczeń bezpośrednich.

4) Zakład ubezpieczeń przekazuje de reasekuracji (retrocesji) najwyżej % składki przypisanej w roku sprawozdawczym (należy podać maksymalną granicę reasekuracji w procentach ogólnej składki przypisanej w danym roku sprawozdawczym, oddzielnie dla ubezpieczeń bezpośrednich i pośrednich).

5) Rezerwy składek na udział własny wykazaną w bilansie oblicza się w sposób następujący: (oddzielnie dla ubezpieczeń bezpośrednich i pośrednich).

6) Zakład ubezpieczeń zatrzymuje reasekuratorom tytułem rezerwy składek % przekazanych składek *).

7) Rezerwę na szkody nieregulowane wykazaną w bilansie oblicza się w sposób następujący: (oddzielnie dla ubezpieczeń bezpośrednich i pośrednich).

8) Do funduszu ubezpieczeniowego zalicza się: (Rezerwa składek na udział własny, rezerwa składek zatrzymana reasekuratorom i t. p.).

*) Jeżeli zakład ubezpieczeń nie zatrzymuje reasekuratorom rezerwy składek, należy podać termin, od którego rezerwa ta będzie zatrzymywana. Rezerwa składek zatrzymana reasekuratorowi winna wynosić w zasadzie 40% przekazanych składek. Wymaganie zatrzymywania rezerwy nie dotyczy działu ubezpieczeń przewozowych i działu ubezpieczeń od gradobicia.

- 9) Na rachunku bieżącym, przewidzianym w art. 39 ust. 1 p. i) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o kontroli ubezpieczeń zakład ubezpieczeń będzie umieszczać powyżej
- 10) Do sald agenturalnych stosować się będą postanowienia okólnika Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń Nr. 57.
- 11) Normy i granice kosztów pozyskiwania ubezpieczeń [prowizja akwizycyjna, inne dodatkowe wynagrodzenia agentów, jako to: zwrot porta, telefonów, zwrot kosztów prowadzenia biura i t. p.).

Wszystkie koszty pozyskiwania ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń nie mogą przekraczać % przypisanej składki w danym roku sprawozdawczym.

- 12) Zasady udziału ubezpieczających w zyskach, wynikłych z ich ubezpieczeń (np. w przypadku tworzenia grup ubezpieczeniowych).
- 13) Instytucje, w których ma być lokowana gotowizna *) w roku

*) Dane te należy podać w planie działalności tylko jednego z działów ubezpieczeń; dotyczyć one będą całej gotowizny lokowanej przez zakład ubezpieczeń w instytucjach kredytowych.

OKÓLNIK Nr. 65

z dnia 31 stycznia 1928 r. L. 352/U.U./III

w sprawie niektórych przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o kontroli ubezpieczeń.

Do większych zakładów ubezpieczeń krajowych i zagranicznych.

W dniu 1 lutego r. b. wchodzi w życie rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o kontroli ubezpieczeń.

W związku z powyższem Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń zwraca uwagę zakładów ubezpieczeń na ważniejsze przepisy, które niezwłocznie mają być stosowane:

1) Ogólne warunki ubezpieczenia, a w towarzystwach ubezpieczeń wzajemnych także wyciąg ze statutu, obejmujący zasadnicze przepisy o prawach i obowiązkach członków, należy ubezpieczającym wydawać za pokwitowaniem przed podpisaniem wniosku. Ogólne warunki ubezpieczenia powinny być wydrukowane na polisach lub trwałe z niemi związane. Przejściowo można używać polis, nieodpowiadających powyższym wymaganiom. W tych przypadkach jednak ogólne warunki ubezpieczenia mają być dołączane do polis i wręczone ubezpieczającym za pokwitowaniem (art. 33 ust. 1 i art. 123).

2) W razie pomieszczania na polisach warunków szczególnych należy przestrzegać przepisów ust. 2 art. 33.

3) Na polisach umów ubezpieczenia na życie należy podawać wysokość zredukowanych sum ubezpieczenia, wykupów, zaliczek oraz pożyczek pod zastaw polis (art. 34 ust. 1).

4) Zakłady ubezpieczeń są obowiązane nadsyłać władzy nadzorczej wzory druków, używanych

w stosunkach z ubezpieczającymi, prospekty, reklamy i t. p. (art. 34 ust. 2).

5) Agentów należy zaopatrywać w pełnomocnictwa, określające ich uprawnienia. Na wnioskach i polisach należy podawać wskazane w rozporządzeniu dane o agencie, który pośredniczył w zawarciu ubezpieczenia (art. 35 ust. 1 i 2).

6) Wszystkie lokaty funduszu winny odbywać się ściśle z nowymi przepisami (art. 39—47). Nadmieniam się przytem, że dalej idące postanowienia statutowe pozostają w mocy i winny być przestrzegane.

7) Najdalej do końca kwietnia r. b. winny być wpisane do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego aktywa, służące na pokrycie funduszu ubezpieczeniowego w dziale ubezpieczeń na życie i na pokrycie skapitalizowanych rent w ubezpieczeniach od wypadków i od odpowiedzialności prawnej. W tym samym terminie należy, o ile chodzi o nieruchomości i pożyczki hipoteczne, wnieść do hipoteki zastrzeżenia, że aktywa te są wpisane do rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego i nie mogą być ani zbywane ani obciążane hipoteką umowną lub sądową. Papiery wartościowe winny być złożone do depozytu w jednej z nast. instytucji: Banku Gospodarstwa Krajowego, Pocztovej Kasie Oszczędności, Państwowym Banku Rolnym lub Banku Polskim na rachunku: „Depozyt funduszu ubezpieczeniowego zastrzeżony na mocy art. 47 ust. 1 i art. 48 rozp. Prez. Rzplitej o kontroli ubezpieczeń”. Rachunek bieżący przewidziany w art. 39 ust. 1 p. i) rozp. winien być zatytułowany: „Rachunek bieżący funduszu ubezpieczeniowego zastrzeżony na mocy art. 47 ust. 2 i art. 48 rozp. Prez. Rzplitej o kontroli ubezpieczeń”. Do końca kwietnia r. b. należy również nadesłać władzy nadzorczej odpis wpisów do rejestru (art. 110 ust. 1).

8) Zagraniczne zakłady ubezpieczeń w tym samym czasie winny pozatem wpisać do specjalnego

rejstru lokat aktywa, służące na pokrycie kaucji i funduszu ubezpieczeniowych innych działań niż wymienione w p. 7, wnieść do hipoteki wymagane przez rozporządzenie zastrzeżenia, papiery wartościowe zaś zdeponować w jednej z instytucji wymienionej w p. 7 na rachunku: „Depozyt kaucji i lokat funduszu ubezpieczeniowych zastrzeżony na mocy art. 73 rozp. Prez. Rzplitej o kontroli ubezpieczeń”. Rachunek bieżący zagranicznego zakładu ubezpieczeń, stanowiący pokrycie funduszu ubezpieczeniowych innych działań niż wymienionych w p. 7, winien być zatytułowany: „Rachunek bieżący funduszu ubezpieczeniowych, zastrzeżony na mocy art. 73 rozp. Prez. Rzplitej o kontroli ubezpieczeń”. Odpis wpisów do specjalnego rejestru lokat należy nadesłać władzy nadzorczej do końca kwietnia r. b. (art. 110 ust. 2).

9) Podania zakładów ubezpieczeń wnoszone do władzy nadzorczej w zakresie rozp. Prez. Rzplitej o kontroli ubezpieczeń wolne są od opłat stempowych (art. 99). Nie dotyczy to podań spółek akcyjnych o zmianę statutu i zezwolenie na podwyższenie kapitału zakładowego, które to podania do czasu wprowadzenia nowego prawa akcyjnego podlegają zatwierdzeniu w trybie określonym w ustawie z dnia 29 kwietnia 1919 roku (Dz. Praw Nr. 39, poz. 282).

10) Zaliczki na poczet opłaty za nadzór winny być uiszczane na zasadach dotychczasowych (art. 125).

11) Zamknięcia rachunkowe i sprawozdania roczne, do czasu wydania nowych przepisów w tym przedmiocie, winny być sporządzane na zasadach dotychczasowych (art. 124). Zwraca się jednak uwagę, że zamknięcia rachunkowe i sprawozdania roczne należy przedkładać władzy nadzorczej w ciągu miesiąca od daty uchwalenia przez walne zgromadzenie, najpóźniej jednak 30 czerwca. W tym samym terminie należy bilans, rachunek strat i zysków oraz podział zysków (nadwyżki bilansowej) przesłać do ogłoszenia w wydawnictwach przewidzianych statutem (art. 37).

(—) Gruber

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

OKÓLNIK Nr. 66

z dnia 31 stycznia 1928 r. L. 371/U.U./III.

w sprawie podań o zezwolenie na dalszą działalność.

Do zagranicznych zakładów ubezpieczeń.

W myśl art. 112 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o kontroli ubezpieczeń, zakład

ubezpieczeń celem uzyskania zezwolenia na dalszą działalność winien wnieść w terminie trzymiesięcznym od wejścia w życie rozporządzenia, a więc do dnia 30 kwietnia 1928 r. odpowiednie podanie. Do podania należy dołączyć statut (względnie umowę spółki), ogólne warunki ubezpieczenia oraz plan działalności, według których zakład wykonywał swą działalność w Polsce w chwili wejścia w życie rozporządzenia.

W związku z powyższem Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń komunikuje, co następuje:

1) Statut, ogólne warunki ubezpieczenia i plan działalności winny być dołączone w trzech egzemplarzach oparafowanych i podpisanych przez zarząd lub inny podobny organ kierowniczy oraz generalnego przedstawiciela zakładu w Polsce.

2) Statut winien być przedłożony w brzmieniu oryginalnym i w tłumaczeniu na język polski. Egzemplarze obu tekstów winny być trwale związane i poświadczony w sposób wskazany w punkcie 1.

3) Za ogólne warunki ubezpieczenia uważa się także warunki używane stale przy pewnych kategoriach ubezpieczeń (np. przy ubezpieczeniach fabrycznych, przy ubezpieczeniach rolnych, klauzule walutowe, klauzule „złote w złocie” i t. p.).

4) Plan działalności powinien być sporządzony według załączonych wzorów ze ścisłym zastosowaniem kolejności pozycy w wzorze wymienionych. Dla każdego działu wszystkie dane należy podawać oddzielnie. Dane wyszczególnione w tych wzorach są istotne dla ustalenia prawidłowości podstaw technicznych działalności danego zakładu ubezpieczeń i jego trwałej zdolności do wywiązywania się ze swych zobowiązań (art. 24 rozporządzenia).

Złożenie w terminie podania o zezwolenie na działalność (wraz z załącznikami) powoduje automatyczne przedłużenie dawnego zezwolenia na działalność do czasu rozstrzygnięcia podania przez władzę nadzorczą.

Celem uniknięcia dodatkowej korespondencji, w razie niezłożenia podania i załączników w należytej formie, zaleca się zasiągnięcie w Urzędzie jeszcze przed złożeniem podania wyjaśnień we wszystkich sprawach, mogących budzić wątpliwości.

Zakłady ubezpieczeń, które nie złożą podań o zezwolenie na działalność (wraz z załącznikami) do dnia 30 kwietnia 1928 roku ulegną likwidacji.

(—) Gruber

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

PLAN DZIAŁALNOŚCI.

za granicznego zakładu ubezpieczeń p. l.:
 przedłożony Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń stosownie do art. 112 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej
 o kontroli ubezpieczeń.

Dział ubezpieczeń na życie.

Dane ogólne.

Rodzaj ubezpieczeń:

[Ubezpieczenia przewidujące wypadek śmierci, w tem ubezpieczenia z terminem stałym, ubezpieczenia na dożycie,
 ubezpieczenia rent, ubezpieczenia ludowe, ubezpieczenia dzieci, ubezpieczenia posagowe i t. p.]

Dane szczegółowe (które należy podać dla każdej taryfy oddzielnie).

- 1) Techniczna stopa procentowa.
- 2) Tablice prawdopodobieństwa (śmiertelności, inwalidności i t. p.).
- 3) Rodzaj obejmowanego ryzyka (specjalne ryzyko określonych grup, osób).
- 4) Wzór dla składki netto.
- 5) Wzór dla składki brutto z podaniem norm kosztów oddzielnie: akwizycji, inkasa i administracji.
- 6) Wzór dla pełnej matematycznej rezerwy składek.
- 7) Metoda (jednostkowa, grupowa) i wzory dla obliczenia a bilansowej rezerwy składek i przeniesienia składek oraz sposobów i normy umarzania kosztów akwizycji (na udział własny i na udział reasekuratorów).
- 8) Sposób obliczania rezerw specjalnych (fundusz wojenny, rezerwa inwalidności i t. p.).
- 9) Wzór, względnie sposób obliczania sumy wykupu.
- 10) Wzór, względnie sposób obliczania sumy zredukowanej przy zamianie ubezpieczenia na bezskładkowe.
- 11) Wzory i sposób obliczania automatycznej prolongaty (np. amerykańska prolongata).
- 12) Sposób tworzenia funduszu dywidendowego oraz sposób obliczania udziału ubezpieczających w zyskach.
- 13) Wyszczególnienie rezerw i funduszy należących do „funduszu ubezpieczeniowego”.
- 14) Wysokość dodatku za rozłożenie opłaty składek na raty.
- 15) Opłaty wstępne i polisowe.
- 16) Ewentualne inne szczegóły techniczne.

Do planu należy włączyć tablice prawdopodobieństwa z liczbami komutacyjnymi, taryfę składek brutto (w postaci w jakiej ma być wydrukowana), zestawienie składek netto w odstępach 5-letnich dla wieku i czasokresu, przykłady obliczeń składki netto, rezerw, wykupów, redukcji, automatycznej prolongaty.

Dla każdego innego działu ubezpieczeń (oprócz działu ubezpieczeń na życie)

należy podać oddzielnie następujące dane:

Dział ubezpieczeń

1) Rodzaj ubezpieczeń

Np. w dziale ubezpieczeń od ognia:

ubezpieczenia fabryczne,

„ *rolne,*

„ *inne,*

w dziale ubezpieczeń przewozowych:

ubezpieczenia przesyłek morskich,

„ przesyłek podczas przewozu na rzekach i jeziorach,

„ pakunków podróży,

„ przesyłek wartościowych,

i t. d.

w dziale ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków:

jednostkowe ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków,

zbiorowe ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków,

dozwolnie ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków w czasie podróży,

ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków dzieci,

ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków abonentów

i t. d.

w dziale ubezpieczeń od odpowiedzialności prawnej:

ubezpieczenia właścicieli domów, dzierżawców i t. p.

„ przemysłowców, kupców, rzemieślników, przedsiębiorców przewozowych, hotelarzy, właścicieli

teatrów i t. p.

„ lekarzy, dentyków, weterynar., aptekarzy, chemików i t. p.

3. Papiery wartościowe mają być składane na rachunek depozytowy w jednej z nast. instytucji: Banku Gospodarstwa Krajowego, Państwowym Banku Rolnym, Pocztovej Kasie Oszczędności lub Banku Polskim. Rachunek ma opiewać: „Depozyt funduszu ubezpieczeniowego, zastrzeżony na mocy art. 47 ust. 1 i art. 48 rozp. Prez. Rzpłitej o kontroli ubezpieczeń”. Złożenie na ten rachunek ma nastąpić najdalej w ciągu dnia następnego po dniu, w którym dokonano wpisu odcinka do rejestru. Papiery wartościowe wpisane do rejestru do czasu zdeponowania w myśl postanowień zdania pierwszego winny być opakowane i opieczowane przez dyrekcję zakładu oraz złożone oddzielnie w kasie zakładu.

4. W przypadku zezwolenia zakładowi na przechowywanie papierów wartościowych w własnym skarbcu, należy je w skarbcu składać w dniu, w którym dokonano wpisu i to w specjalnej kasie, przeznaczonej na przechowywanie papierów wartościowych i dokumentów, dotyczących lokat funduszu ubezpieczeniowego.

5. Podjęcie lub zamiana papierów wartościowych zdeponowanych zgodnie z ust. 3 lub złożonych w skarbcu zgodnie z ust. 4 wymaga zezwolenia władzy nadzorczej, choćby chodziło o papiery wylosowane. Dotyczy to również kuponów bieżących, natomiast kupony już płatne można podejmować bez zezwolenia władzy.

6. Wykreślenie danego odcinka papieru wartościowego z rejestru może nastąpić dopiero po uzyskaniu zezwolenia władzy nadzorczej na podjęcie lub zmianę.

§ 5.

1. Wpisanie do rejestru pożyczki hipotecznej może nastąpić dopiero po zapisaniu wierzytelności w księdze hipotecznej, zaś w b. zaborze rosyjskim dopiero po zatwierdzeniu wpisu przez wydział hipoteczny i wpisanie do wykazu hipotecznego. W księdze hipotecznej (w b. zaborze rosyjskim w wykazie hipotecznym) ma być pomieszczone obok wpisu pożyczki hipotecznej zastrzeżenie, że pożyczka bez zezwolenia władzy nadzorczej nie może być pożyta ani obciążona hipoteką umową lub sądową.

2. W razie spłaty pożyczki hipotecznej znosi się niezwłocznie odpowiedni wpis w rejestrze i wpisuje jednocześnie do rejestru lokatę, która zastępuje spłaconą pożyczkę. O spłacie pożyczki i wpisie nowej lokaty należy niezwłocznie zawiadomić władzę nadzorczą.

3. Kilka pożyczek hipotecznych, zabezpieczonych na tej samej nieruchomości, należy wpisać w rejestrze pod jednym numerem porządkowym, jednak rubryki „oznaczenie wierzytelności” i „suma wierzytelności” powinny być wypełniane dla każdej wierzytelności oddzielnie.

4. Jeżeli do pożyczki hipotecznej już wpisanej dochodzi nowa pożyczka obciążająca tę samą nieruchomość, należy dawny wpis znieść i uskutecznić wpis nowy dla wszystkich pożyczek łącznie, zgodnie z postanowieniami ustępu 3.

§ 6.

Postanowienia § 5 mają odpowiednie zastosowanie także do pożyczek pod zastaw hipotek.

§ 7.

Dla każdej nieruchomości należy przyczynić w rejestrze oddzielną kartę i wpisywać dane o nieruchomości wymienione w formularzu. W razie sprzedaży nieruchomości należy uczynić o tem wzmiankę w rejestrze i przekreślić kartę czerwonym alantem.

§ 8.

Zaliczki na pożyczki wykazuje się w rejestrze w sumie łącznej według stanu na 31 grudnia każdego roku sprawozdawczego. Zakład ubezpieczeń winien jednak prowadzić osobno szczegółowy wykaz zaliczek i pożyczek w sposób ułatwiający sprawozdanie.

§ 9.

1. Dla każdej ksiąteczki wkładowej należy utworzyć osobny poddział. W rejestrze zaznacza się stan wkładu na ksiąteczkę wkładową przy każdej jego zmianie.

2. Do ksiąteczki wkładowej ma być zapisane, że jest zastrzeżona na mocy art. 47 ust. 2 i art. 48 rozp. Prez. Rzpłitej o kontroli ubezpieczeń.

§ 10.

Rachunek bieżący, służący na pokrycie funduszu ubezpieczeniowego, może być otworzony w jednej z następujących instytucji kredytowych: Banku Gospodarstwa Krajowego, Państwowym Banku Rolnym, Pocztovej Kasie Oszczędności lub Banku Polskim i ma być zatytułowany: „Rachunek bieżący funduszu ubezpieczeniowego, zastrzeżony na mocy art. 47 ust. 2 i art. 48 rozp. Prez. Rzpłitej o kontroli ubezpieczeń”. W rejestrze zaznacza się każda wpłata na rachunek bieżący niezwłocznie po dokonaniu wpłaty.

§ 11.

Jeżeli lokaty w działach II, III, V, VI i VIII opiewają na różne waluty względnie złote w zlocie, należy dla każdej waluty względnie złotych w zlocie utworzyć osobny poddział.

§ 12.

Jeżeli pewna lokata w działach I—III i VI przestaje służyć na pokrycie funduszu ubezpieczeniowego, należy odnośny wpis znieść w ten sposób, że odnośną lokatę wpisuje się powtórnie pod nowym porządkowym numerem z tem, iż sumę lokaty wykazaną w chwili wpisania jej do rejestru w rubryce „Przychód” — wykazuje się obecnie w rubryce „Rozchód”. Obok wpisu znoszącego wpis poprzedni odnotowuje się w rubryce „Nr. wpisu poprzedniego” numer porządkowy, pod którym jest wpisany wpis zniesiony, obok zaś lego ostatniego wpisu w rubryce „Numer wpisu następnego” odnotowuje się numer porządkowy wpisu znoszącego. Również w przypadku częściowej zmiany poprzedniego wpisu [np. hipoteka amortyzacyjna, spłaty ratalne pożyczek i t. p.] znosi się wpis poprzedni w sposób powyżej opisany, a następnie przeprowadza wpis nowy, wykazując ostatni stan danej lokaty.

§ 13.

W poszczególnych działach rejestru z wyjątkiem działów IV i V należy pozycję „Przychód” i „Rozchód” zsumować oddzielnie przy końcu każdej strony i saldo przenieść na stronę następną.

§ 14.

Rejestr funduszu ubezpieczeniowego, jak również dokumenty dotyczące wpisów do rejestru, należy przechowywać w kasie zakładu ubezpieczeń oddzielnie od innych ksiąg i dokumentów.

§ 15.

W ciągu miesiąca po upływie każdego roku kalendarzowego należy przestać władzy nadzorczej odpis zmian w rejestrze poświadczony przez zarząd lub inny podobny organ.

§ 16.

1. Zakład ubezpieczeń będzie komunikował władzy nadzorczej nazwiska członków władz zakładu, odpowiedzialnych za należyte zarządzanie i przechowywanie funduszy ubezpieczeniowych oraz za należyte prowadzenie rejestru. Winni przekroczeni będą pociągani do odpowiedzialności karnej na zasadzie art. 103 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o kontroli ubezpieczeń.

2. Poza tem w razie naruszenia przepisów o formie prowadzenia rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego będą miały zastosowanie postanowienia art. 88 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o kontroli ubezpieczeń.

Rejestr lokat funduszu ubezpieczeniowego (art. 45 rozp. Prez. Rzplitej o kontroli ubezpieczeń).

Firma zakładu ubezpieczeń

Dział I. Papiery wartościowe.

Miejsce przechowywania papierów wartościowych i kwitów depozytowych:

UWAGA: Dla każdego rodzaju papierów wartościowych należy utworzyć osobny poddział.

Poddział: Przykład: 5% państwowa pożyczka konwersyjna.

Nr. porz.	Data wpisu do rejestru	Oznaczenie papieru wartościowego (serja, emblema, numer i t. p.)	Wartość nominalna		Kurs nabycia	Numer wpisu poprzedniego	Numer wpisu następnego	Uwagi
			Przychód	Rozchód				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	10.II 1928 r.	Nr. 359.603	1.000				20	
2	15.II 1928 r.	Nr. 370.994	1.000				25	
3								
20	2.III 1928 r.	Nr. 359.603		1.000		1		
21	3 " " "	Nr. 159.725	100					
22	4 " " "	Nr. 126.938	1.000					
23	" " " "	Nr. 789	100					
24	" " " "	Nr. 790	100					
25	5.III " "	Nr. 370.994		1.000		2		
26	6.III " "	Nr. 544.998						
			1.000					
			25.000					
			— 8.000	8.000				
			do przeniesienia 17.000					

1) Nr. porz. 1, 2 i nast. — wpłaty.

2) Nr. porz. 20: odcinek 1000 zł, złożony w dniu 10. II. 1928 r. podjęto w dniu 2. III. 1928 r. Skasowanie wpisu nastąpiło przez umieszczenie pod Nr. porz. 20 w rubryce 3 numeru odpowiedniego odcinka, w rubryce 5 jego wartości nominalnej oraz przez zaznaczenie w rubryce 7 numeru porządkowego, pod jakim poprzednio odcinek został wpisany do rejestru, wreszcie przez odnowienie pod Nr. porz. 1. w rubryce 8-ej numeru porządkowego wpisu kasującego wpis pod numerem porządkowym 1. W ten sposób przechodząc rubrykę 8-mą widać, które odcinki zostały podjęte, zaznaczenie zaś numeru porządkowego wpisu następnego pozwala sprawdzić, pod którym numerem porządkowym zapisano wpis usuwający z rejestru dany odcinek.

3) Zakończenie wpisów na danej stronie:

Zamknięcie strony następnej przez zsumowanie przychodu i rozchodu i odjęcie sumy rozchodu od sumy przychodu. Różnicę stąd wynikającą przenosi się na stronę następną wpisując w rubryce 4 przenoszoną sumę z oznaczeniem „z przeniesienia”.

Rejestr lokat funduszu ubezpieczeniowego (art. 45 rozp. Prez. Rzplitej o kontroli ubezpieczeń).

Firma zakładu ubezpieczeń

Dział IV. Nieruchomości.

Miejsce przechowywania dokumentów

UWAGA: Dla każdej nieruchomości należy przeznaczyć osobną kartę.

Nieruchomość położona w miejscowości
przy ulicy

Nabyta na mocy aktu

Zapisana w księgach hipotecznych Sądu

Numer hipoteczny wzgl. nazwa hipoteczna

Wykaz dokumentów stwierdzających stan hipoteczny w dniu przepisania tytułu własności względnie w dniu założenia rejestru.

Krótka treść dokumentów z zaznaczeniem danych cyfrowych o wartości nieruchomości i sumach obciążeń.

PRZYKŁADY:

1. Akt rejentalny, zapisany pod Nr. rep. 397 notariusza Szydłowskiego w Warszawie.
2. Wyciąg hipoteczny z dn. 25 lutego 1928 r. L. 1645.

1. Nabycie nieruchomości od Józefa Łatkowskiego za sumę 500.000 zł.

2. Obciążenie nieruchomości pożyczką w sumie 36.000 zł. na rzecz Banku Gosp. Krajowego.

Wykaz dokumentów, stwierdzających zmiany w stanie hipotecznym po dniu przepisania tytułu własności wzgl. po dniu założenia rejestru.

Krótka treść dokumentów z zaznaczeniem danych cyfrowych o sumach obciążeń i spłat.

Rejestr lokat funduszu ubezpieczeniowego (art. 45 rozp. Prez. Rzplitej o kontroli ubezpieczeń).

Firma zakładu ubezpieczeń

Dział V. Zaliczki i pożyczki pod zastaw własnych polis wedle stanu z końcem roku sprawozdawczego.

Miejsce przechowywania dokumentów:

UWAGA: Jeżeli zaliczki i pożyczki opiewają na różne waluty wzgl. złote w zlocie należy dla każdej waluty wzgl. złotych w zlocie utworzyć osobny poddział.

Poddział: Przykład (Złote w zlocie).

Nr	Suma pożyczek pod zastaw własnych polis	Suma zaliczek pod zastaw własnych polis	U W A G I
31 grudnia r.	1	2	3
1	2	3	4

Rejestr lokat funduszu ubezpieczeniowego (art. 45 rozp. Prez. Rzpłitej o kontroli ubezpieczeń).

Firma zakładu ubezpieczeń

Dział VI. Pożyczki udzielane gminom lub związkom samorządowym.

UWAGA: Jeżeli pożyczki opiewają na różne waluty wzgl. złote w zlocie, należy dla każdej waluty wzgl. złotych w zlocie utworzyć osobny poddział.

Poddział: Przykład (*Złote w zlocie*).

Nr poz.	Data wpisu do rejestru	Nazwa gminy lub związku samorządowego	Suma pożyczki		№ wpisu poprzedniego	№ wpisu następnego	U w a g i
			Przychód	Rozchód			
			1	5			
1	2	3	4	5	6	7	8

Rejestr lokat funduszu ubezpieczeniowego (art. 45 rozp. Prez. Rzpłitej o kontroli ubezpieczeń).

Firma zakładu ubezpieczeń

Dział VII. Książeczki wkładowe.

Miejsce przechowywania książeczek:

UWAGA: Dla każdej książeczki wkładowej należy utworzyć osobny poddział.

Poddział: Przykład: *Książeczka Nr. Banku Gosp. Krajowego.*

Nr. porząd.	Data wpisu	Stan wkładu przy każdej zmianie (kwota)	U w a g i
1	2	3	4

Rejestr lokat funduszu ubezpieczeniowego (art. 45 rozp. Prez. Rzpłitej o kontroli ubezpieczeń).

Firma zakładu ubezpieczeń

Dział VIII. Rachunki bieżące.

Instytucja kredytowa:

UWAGI: Jeżeli są składane różne waluty wzgl. złote w zlocie, należy dla każdej waluty wzgl. złotych w zlocie utworzyć osobny poddział.

Poddział: Przykład (*Złote w zlocie*).

№ porz.	Data wpisu	Wpłaty i wypłaty, odsetki	Przychód	Rozchód	U w a g i
1	2	3	4	5	6

z dnia 7 lutego 1928 r. L. 481/U.U./III.

w sprawie podań o zezwolenie na dalszą działalność.**Do małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych bydła.**

Z dniem 1 lutego 1928 r. weszło w życie rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64).

W myśl art. 111 powyższego rozporządzenia z upływem 3 miesięcy od daty wejścia w życie rozporządzenia t. j. w dniu 30 kwietnia 1928 r. tracą moc obowiązującą wszelkie zezwolenia na działalność, wydane zakładom ubezpieczeń bądź przez władze polskie bądź też przez b. władze zaborcze. Zakłady ubezpieczeń, które chcą nadal działać, muszą w tym samym terminie t. j. do 30 kwietnia 1928 r. wnieść do Ministerstwa Skarbu (Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń) podania o zezwolenie na dalszą działalność (art. 112 rozporządzenia). Do podania należy dołączyć statut, ogólne warunki ubezpieczenia oraz plan działalności, według których towarzystwa wykonywały swą działalność w chwili wejścia w życie rozporządzenia. Załączniki te winny być podpisane przez zarząd lub inny podobny organ kierowniczy towarzystwa.

Statut i ogólne warunki ubezpieczenia winny

być złożone w 3 egzemplarzach w brzmieniu, w jakim obecnie obowiązują, ze wzmianką, kiedy i przez jaką władzę były zatwierdzone. Jeżeli oryginał statutu lub ogólnych warunków ubezpieczenia były zatwierdzone w języku niepaństwowym, należy również dołączyć ich tłumaczenie na język polski.

Plan działalności, t. j. zasady techniczne, na których zakład się opiera, należy sporządzić według załączonego wzoru.

Złożenie w terminie podania o zezwolenie na działalność (wraz z załącznikami) powoduje automatyczne przedłużenie dawnego zezwolenia na działalność do czasu rozstrzygnięcia przez władzę nadzorczą tego podania.

Towarzystwo ubezpieczeń, które nie złoży podania o zezwolenie na działalność (wraz z załącznikami) do dnia 30 kwietnia 1928 r., ulegnie likwidacji. Jeżeli towarzystwo takie przed 30 kwietnia 1928 r. samo uchwali likwidację i wybierze organ likwidacyjny, wówczas likwidację przeprowadza ten organ; jeżeli natomiast towarzystwo, które podania w terminie nie złożyło, nie uchwali do tego terminu likwidacji i nie wybierze organu likwidacyjnego, wówczas ulegnie likwidacji przymusowej na zasadzie art. 52 rozporządzenia, likwidację zaś przeprowadzać będzie organ mianowany przez władzę nadzorczą.

(—) Gruber

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

Załącznik do okólnika № 68.

PLAN DZIAŁALNOŚCI.

towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych pod nazwą:
przedłożony Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń stosownie do art. 112 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o kontroli ubezpieczeń.

I. Rodzaje ubezpieczeń:

Np.

- 1] ubezpieczenia żywego inwentarza (bydło rogale, konie, osły, muły) na wypadek padnięcia z powodu choroby, nie-szczęśliwego wypadku lub szczepienia ochronnego,
- 2] ubezpieczenia zwierząt przeznaczonych na rzeź (np. trzoda chlewna, rogacizna) na wypadek padnięcia w rzeźni przed ubojem lub na wypadek zniszczenia albo koniaskaty przez dozór weterynaryjny rzeźni mięsa z powodu stwierdzonej choroby, jako to: wagrzyca, różycy, gruźlicy i t. p.

II. Najwyższe sumy ubezpieczenia w poszczególnych rodzajach ryzyk

(Należy podać najwyższe sumy ubezpieczenia przy poszczególnych kategoriach zwierząt, a więc: konie, rogacizna i t. p.).

III. Najwyższe udziały własne w poszczególnych rodzajach ryzyk

(Jeżeli towarzystwo oddaje ubezpieczenia do reasekuracji, należy podać, ile najwyżej zatrzymuje na własnym ryzyku po porłączeniu reasekuracji; Jeżeli towarzystwo nie reasekuje, należy pomieścić wzmiankę „Towarzystwo nie oddaje ubezpieczeń do reasekuracji”).

IV. Rezerwy składek na udział własny oblicza się w następujący sposób:

(Jeżeli rok ubezpieczeniowy nie pokrywa się z rokiem sprawozdawczym, należy podać, jaką część składek rezerwuje się na pokrycie ryzyka w przyszłym roku sprawozdawczym. Zwyczajnie zakłady ubezpieczeń odkładają co najmniej

40% składek pozostałych po potrąceniu reasekuracji. Np. jeżeli zakład ubezpieczeń ma 100.000 zł składek, a 40.000 zł przekazuje reasekuratorom, to rezerwa składek na udział własny wyniesie 40% od sumy składek, pozostającej zakładowej (t. j. 60.000 zł) a więc 24.000 zł i ta suma w stanie biernym bilansu będzie wykazana jako rezerwa składek na udział towarzystwa).

V. Do funduszu ubezpieczeniowego zalicza się
(Należy tu wymienić zawsze rezerwę składek na udział towarzystwa i fundusz dywidendowy członków, jeżeli towarzystwo w statucie przewiduje odkładanie części nadwyżki do takiego funduszu i następane przyznawanie członkom dywidendy według pewnego planu).

OKÓLNİK Nr. 69

z dnia 14 lutego 1928 r. L. 622/U.U./III

w sprawie prowadzenia specjalnego rejestru lokat.

Do zakładów ubezpieczeń obowiązanych do prowadzenia specjalnego rejestru lokat.

[Art. 73 rozp. Prez. Rzplitej o kontroli ubezpieczeń].

Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń na zasadzie art. 73 ust. 2 rozp. Prez. Rzplitej o kontroli ubezpieczeń zawiadamia, że specjalny rejestr lokat winien być prowadzony zgodnie z wyszczególnionymi w załączeniu przepisami o formie prowadzenia specjalnego rejestru lokat.

(—) Gruber

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

Przepisy

o formie prowadzenia specjalnego rejestru lokat.

§ 1.

Lokaty, służące na pokrycie funduszy ubezpieczeniowych działów, dla których rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o kontroli ubezpieczeń nie przepisuje obowiązku prowadzenia rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego, oraz fundusze wchodzące w skład kaucji (art. 67 i 68 rozporządzenia) mają być wpisywane do specjalnego rejestru lokat, zgodnie z niniejszymi przepisami.

§ 2.

Rejestr ma być prowadzony tak, aby na jego podstawie dało się w każdym czasie dokładnie stwierdzić tożsamość lokat do niego wpisanych z lokalami, posiadanymi przez zakład na pokrycie funduszy, o których mowa w § 1.

§ 3.

1. Rejestr należy podzielić na działy według rodzajów lokat, a mianowicie:
 - I. Papiery wartościowe,
 - II. Pożyczki hipoteczne,
 - III. Pożyczki pod zastaw hipotek,
 - IV. Nieruchomości,
 - V. Pożyczki, udzielane gminom lub związkom samorządowym,
 - VI. Książeczki wkładowe,
 - VII. Rachunek bieżący.
2. Karty poszczególnych działów rejestru mają być rubrykowane według dołączonych wzorów.
3. Poszczególne działy rejestru mogą być prowadzone bądź łącznie w jednej księdze, bądź w księgach oddzielnych. Każda księga powinna być oparalowana, oprawiona, paginowana i należyście poświadczona.

§ 4.

1. Dział I. Papiery wartościowe należy podzielić na poddziały dla poszczególnych rodzajów papierów wartościowych (np. 10% pożyczka kolejowa, 8% Listy Zaslawne Banku Gospodarstwa Krajowego i t. p.).
2. Papiery wartościowe należy wpisywać w odpowiednich poddziałach i to każdy odcinek osobno.
3. Papiery wartościowe mają być składane na rachunku depozytowym w jednej z nast. instytucyj: Banku Gospodarstwa Krajowego, Państwowym Banku Rolnym, Poczłowej Kasie Oszczędności lub Banku Polskim. Rachunek ma opiewać: „Depozyt kaucji i lokat funduszy ubezpieczeniowych zastrzeżony na mocy art. 73 rozp. Prez. Rzplitej o kontroli ubezpieczeń”. Złożenie na ten rachunek ma nastąpić najdalej w ciągu dnia następnego po dniu, w którym dokonano wpisu odcinka do rejestru. Papiery wartościowe wpisane do rejestru do czasu zdeponowania w myśl postanowień zdania pierwszego winny być opakowane i opieczętowane przez głównego przedstawiciela lub jego zastępcę oraz złożone oddzielnie w kasie zakładu.
4. Podjęcie lub zamiana papierów wartościowych zdeponowanych zgodnie z ust. 3 wymaga zezwolenia władzy nadzorczej, choćby chodziło o papiery wylosowane. Dotyczy to również kuponów bieżących, natomiast kupony już płatne można podejmować bez zezwolenia władzy.
5. Wykreślenie danego odcinka papieru wartościowego z rejestru może nastąpić dopiero po uzyskaniu zezwolenia władzy nadzorczej na podjęcie lub zamianę.

1. Wpisanie do rejestru pożyczki hipotecznej może nastąpić dopiero po zapisaniu wierzytelności w księdze hipotecznej, zaś w b. zaborze rosyjskim dopiero po zatwierdzeniu wpisu przez wydział hipoteczny i wpisaniu do wykazu hipotecznego. W księdze hipotecznej (w b. zaborze rosyjskim w wykazie hipotecznym) ma być pomieszczone obok wpisu pożyczki hipotecznej zastrzeżenie, że pożyczka bez zezwolenia władzy nadzorczej nie może być pożyta ani obciążona hipoteką umowną lub sądową, spłaconą zaś może być jedynie przez wniesienie spłacanej sumy na rachunek bieżący utworzony specjalnie dla lokaty tych funduszków (art. 39 ust. 1 p. i).

2. Kilka pożyczek hipotecznych, zabezpieczonych na tej samej nieruchomości, należy wpisać w rejestrze pod jednym numerem porządkowym, jednak rubryki „oznaczenie wierzytelności” i „suma wierzytelności” powinny być wypełniane dla każdej wierzytelności oddzielnie.

3. Jeżeli do pożyczki hipotecznej już wpisanej dochodzi nowa pożyczka obciążająca tę samą nieruchomość, należy dawną wpis znieść i skutecznie wpis nowy dla wszystkich pożyczek łącznie, zgodnie z postanowieniami ustępu 2.

§ 6.

Postanowienia § 5 mają odpowiednie zastosowanie także do pożyczek pod zastaw hipotek.

§ 7.

Dla każdej nieruchomości należy przeznaczyć w rejestrze oddzielną kartę i wpisywać dane o nieruchomości wymienione w formularzu. W razie sprzedaży nieruchomości należy uczynić o tem wzmiankę w rejestrze i przekreślić kartę czerwonym atramentem. W księgach hipotecznych nieruchomości należy pomieścić zastrzeżenie zgodnie z art. 46 ust. 1 zdanie 1 i art. 73.

§ 8.

1. Dla każdej księżeczki wkładowej należy utworzyć osobny poddział. W rejestrze zaznacza się stan wkładu na księżeczkę wkładową przy każdej jego zmianie.

2. Do księżeczki wkładowej ma być zapisane, że jest zastrzeżona na mocy art. 73 rozp. Prez. Rzplitej o kontroli ubezpieczeń.

§ 9.

Rachunek bieżący, służący na pokrycie funduszków ubezpieczeniowych, może być otworzony w jednej z następujących instytucji kredytowych: Banku Gospodarstwa Krajowego, Państwowym Banku Rolnym, Poczłowej Kasie Oszczędności lub Banku Polskim i ma być zatytułowany: „Rachunek bieżący funduszków ubezpieczeniowych, zastrzeżony na mocy art. 73 rozp. Prez. Rzplitej o kontroli ubezpieczeń”. W rejestrze zaznacza się każdą wpłatę na rachunek bieżący niezwłocznie po dokonaniu wpłaty.

§ 10.

Jeżeli lokaty w działach II, III, V i VII opiewają na różne waluty względnie złote w złocie, należy dla każdej waluty względnie złotych w złocie utworzyć osobny poddział.

§ 11.

Jeżeli pewna lokata w działach I—III i V przestaje służyć na pokrycie funduszków wymienionych w § 1, należy odnośny wpis znieść w ten sposób, że odnośną lokatę wpisuje się powtórnie pod nowym porządkowym numerem z tem, iż sumę lokaty wykazaną w chwili wpisania jej do rejestru w rubryce „Przychód” — wykazuje się obecnie w rubryce „Rozchód”. Obok wpisu znoszącego wpis poprzedni odnotowuje się w rubryce „Nr. wpisu poprzedniego” numer porządkowy, pod którym jest wpisany wpis zniesiony, obok zaś tego ostatniego wpisu w rubryce „Numer wpisu następnego” odnotowuje się numer porządkowy wpisu znoszącego. Również w przypadku częściowej zmiany poprzedniego wpisu (np. hipoteka amortyzacyjna, spłaty ratalne pożyczek i t. p.) znosi się wpis poprzedni w sposób powyżej opisany, a następnie przeprowadza wpis nowy, wykazując ostatni stan danej lokaty.

§ 12.

W poszczególnych działach rejestru z wyjątkiem działów IV i VI należy pozycję „Przychód” i „Rozchód” zsumować oddzielnie przy końcu każdej strony i saldo przenieść na stronę następną.

§ 13.

Specjalny rejestr lokat, jak również dokumenty dotyczące wpisów do rejestru, należy przechowywać w kasie zakładu ubezpieczeń oddzielnie od innych ksiąg i dokumentów.

§ 14.

W ciągu miesiąca po upływie każdego roku kalendarzowego należy przestać władzy nadzorczej odpis zmian w rejestrze poświadczony przez zarząd lub inny podobny organ.

§ 15.

1. Zakład ubezpieczeń będzie komunikował władzy nadzorczej nazwiska członków władz zakładu, odpowiedzialnych za należyte zarządzanie i przechowywanie funduszków wymienionych w § 1 oraz za należyte prowadzenie rejestru. Winni przekroczeń będą podlegali do odpowiedzialności karnej na zasadzie art. 103 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o kontroli ubezpieczeń.

2. Ponadto w razie naruszenia przepisów o formie prowadzenia specjalnego rejestru lokat będą miały zastosowanie postanowienia art. 88 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o kontroli ubezpieczeń.

Specjalny rejestr lokat (art. 73 rozp. Prez. Rzplitej o kontroli ubezpieczeń).

Firma zakładu ubezpieczeń

Dział I. Papiery wartościowe

Miejsce przechowywania papierów wartościowych i kwitów depozytowych:

UWAGA: Dla każdego rodzaju papierów wartościowych należy utworzyć osobny poddział.

Poddział: Przykład: 5% pożyczka państwa komercyjna.

Nr. porz.	Data wpisu do rejestru	Oznaczenie papieru wartościowego (serja, emisja, numer i l. p.)	Wartość nominalna		Kurs inayxia	Numer wpisu poprzedniego	Numer wpisu następnego	Uwagi
			Przychód	Rozchód				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	10.II 1928 r.	Nr. 358.653	1.000				20	
2	15.II 1928 r.	Nr. 370.794	1.000				25	
3								
20	2.III 1928 r.	Nr. 358.603		1.000		1		
21	3. " " "	Nr. 158.725	100					
22	4. " " "	Nr. 126.958	1.000					
23	" " " "	Nr. 689	100					
24	" " " "	Nr. 790	100					
25	5.III " "	Nr. 370.794		1.000		2		
26	8. " " "	Nr. 544.956	1.000					
			25.000	8.000				
			do przeniesienia 17.000					

1) Nr. porz. 1, 2 i nast. — wpłaty.

2) Nr. porz. 20: odcinek 1000 zł, złożony w dniu 10. II, 1928 r. podjęto w dniu 2. III, 1928 r. Skasowanie wpisu nastąpiło przez umieszczenie pod Nr. porz. 20 w rubryce 3 numeru odpowiedniego odcinka, w rubryce 5 jego wartości nominalnej oraz przez zaznaczenie w rubryce 7 numeru porządkowego, pod jakim poprzednio odcinek został wpisany do rejestru, wreszcie przez odwołanie pod Nr. porz. 1, w rubryce 8-jej numeru porządkowego wpisu kasującego wpis pod numerem porządkowym 1. W ten sposób przechodząc rubrykę 8-mą widać, które odcinki zostały podjęte, zaznaczenie zaś numeru porządkowego wpisu następnego pozwala sprawdzić, pod którym numerem porządkowym zapisano wpis usuwający z rejestru dany odcinek.

3) Zakończenie wpisów na danej stronie:

Zamknięcie strony następną przez zsumowanie przychodu i rozchodu i odjęcie sumy rozchodu od sumy przychodu. Różnicę stąd wynikającą przenosi się na stronę następną wpisując w rubryce 4 przenoszoną sumę z oznaczeniem „z przeniesienia”.

Specjalny rejestr lokat (art. 73 rozp. Prez. Replicy o kontroli ubezpieczeń)

Firma zakładu ubezpieczeń _____

Dział II. Pożyczki hipoteczne.

Miejsce przechowywania dokumentów: _____

UWAGA: Jeżeli pożyczki hipoteczne opiewają na różne waluty wgl. złote w zlocie, należy dla każdej waluty wgl. złotych w zlocie utworzyć osobny podział.

Podział: *Prychód (Złote w złotych)*

Nr. porz.	Data wpisu do rejestru	Oznaczenie obciążonej nieruchomości			Sąd	Oznaczenie nieruchomości			Suma wierzytelności		Nr. wpisu na przebiegu	Nr. wpisu na przebiegu	U w a g i	
		miejsce-wość	ulica	Nr. hipoteczny wgl. nazwa hipoteczna		Nr. hipoteczny wgl. nazwa hipoteczna	Data wpisu obciążenia	Data wpisu obciążenia	Przychód	Rozchód				
1	3	1	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Specjalny rejestr lokat (art. 73 rozp. Prez. Replicy o kontroli ubezpieczeń)

Firma zakładu ubezpieczeń _____

Dział III. Pożyczki pod zastaw hipoteki.

Miejsce przechowywania dokumentów: _____

UWAGA: Jeżeli pożyczki pod zastaw hipoteki opiewają na różne waluty wgl. złote w zlocie, należy dla każdej waluty wgl. złotych w zlocie utworzyć osobny podział.

Podział: *Prychód (Złote w złotych)*

Nr. porz.	Data wpisu do rejestru	Oznaczenie obciążonej nieruchomości			Sąd	Oznaczenie nieruchomości			Suma obciążonej nieruchomości		Nr. wpisu na przebiegu	Nr. wpisu na przebiegu	U w a g i	
		miejsce-wość	ulica	Nr. hipoteczny wgl. nazwa hipoteczna		Nr. hipoteczny wgl. nazwa hipoteczna	Data wpisu obciążenia	Data wpisu obciążenia	Przychód	Rozchód				
1	3	1	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Specjalny rejestr lokat (art. 73 rozp. Prez. Rzplitej o kontroli ubezpieczeń).

Firma zakładu ubezpieczeń.....

Dział IV. Nieruchomości.

Miejsce przechowywania dokumentów.....

UWAGA: Dla każdej nieruchomości należy przeznaczyć osobną kartę.

Nieruchomość położona w miejscowości

przy ulicy

Nabyta na mocy aktu

Zapisana w księgach hipotecznych Sądu

Numer hipoteczny wzgl. nazwa hipoteczna

Wykaz dokumentów stwierdzających stan hipoteczny w dniu przepisania tytułu własności względnie w dniu założenia rejestru.

Krótką treść dokumentów z zaznaczeniem danych cyfrowych o wartości nieruchomości i sumach obciążeń.

PRZYKŁADY:

1. Akt rejentalny, zapisany pod N. rep. 397 notariusza Szydłowskiego w Warszawie.
2. Wyciąg hipoteczny z dnia 25 lutego 1928 roku L. 1645.

1. Nabycie nieruchomości od Józefa Łatkowskiego za sumę 500.000 zł.
2. Obciążenie nieruchomości pożyczką w sumie 36.000 zł. na rzecz Banku Gosp. Krajowego.

Wykaz dokumentów, stwierdzających zmiany w stanie hipotecznym po dniu przepisania tytułu własności wzgl. po dniu założenia rejestru.

Krótką treść dokumentów z zaznaczeniem danych cyfrowych o sumach obciążeń i spłat.

Specjalny rejestr lokat (art. 73 rozp. Prez. Rzplitej o kontroli ubezpieczeń).

Firma zakładu ubezpieczeń

Dział V. Pożyczki udzielane gminom lub związkom samorządowym.

UWAGA: Jeżeli pożyczki opiewają na różne waluty wzgl. złote w złocie, należy dla każdej waluty wzgl. złotych w złocie utworzyć osobny poddział.

Poddział: Przykład (Złote w złocie).

№ porz.	Data wpisu do rejestru	Nazwa gminy lub związku samorządowego	Suma pożyczki		№ wpisu poprzedniego	№ wpisu następnego	U w a g i
			Przychód	Rozchód			
1	2	3	4	5	6	7	8

Podpis władz zakładu

Specjalny rejestr lokat (art. 73 rozp. Prez. Rzplitej o kontroli ubezpieczeń).

Firma zakładu ubezpieczeń

Dział VI. Książeczki wkładowe.

Miejsce przechowywania książeczek:

UWAGA: Dla każdej książeczki wkładowej należy utworzyć osobny poddział.

Poddział: Przykład *Książeczka Nr. Banku Gosp. Krajowego.*

№ porz.	Data wpisu	Sten wkładu przy każdej zmianie (kwota)	U w a g i
1	2	3	4

Podpis władz zakładu

Specjalny rejestr lokat (art. 73 rozp. Prez. Rzplitej o kontroli ubezpieczeń).

Firma zakładu ubezpieczeń

Dział VII. Rachunki bieżące.

Instytucja kredytowa:

UWAGA: Jeżeli są składane różne waluty wzgl. złote w złocie, należy dla każdej waluty wzgl. złotych w złocie utworzyć osobny poddział.

Poddział: Przykład (Złote w złocie).

№ porz.	Data wpisu	Wpłaty i wypłaty, odsetki	Przychód	Rozchód	U w a g i
1	2	3	4	5	6

Podpis władz zakładu

OKÓLNIK Nr. 70

z dnia 17 marca 1928 r. L. 1046/U.U./IV

w sprawie miesięcznych i kwartalnych wykazów statystycznych.

Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń komunikuje, że wykazy statystyczne:

- 1) miesięczne o stanie interesów (o działalności),
- 2) kwartalne o stanie aktywów i pasywów (o stanie majątkowym) oraz
- 3) kwartalne wykazy o przekazach reasekuracyjnych —

należy począwszy od daty otrzymania niniejszego okólnika nadsyłać Urzędowi według załączonych do niniejszego okólnika wzorów.

Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń prosi o przestrzeżenie, by powyższe wykazy miesięczne były nadsyłane najpóźniej do dni 30 po upływie każdego miesiąca sprawozdawczego, wykazy kwartalne „o stanie majątkowym” najpóźniej do dni 30

po upływie każdego kwartału sprawozdawczego, a wykazy kwartalne o przekazach reasekuracyjnych najpóźniej do dni 60 po upływie każdego kwartału sprawozdawczego.

Dane w poszczególnych pozycjach, dotyczące wykazów o stanie interesów (1) i wykazów o przekazach reasekuracyjnych (3) należy podawać jedynie w złotych w dwóch kwotach oddzielnie:

- 1) dla ubezpieczeń zawartych w złotych obiegowych,
- 2) dla ubezpieczeń zawartych w walutach obcych i w złotych w złocie z przeliczeniem według kursu ostatnio notowanego w danym miesiącu na giełdzie pieniężnej.

Dane w wykazie o stanie aktywów i pasywów należy podawać w oryginalnych walutach.

Równocześnie uchyla się okólniki Nr. 45 z dn. 19/I. 1925 r., Nr. 51 z dn. 17/II. 1926 r. i Nr. 61 z dn. 4/VII. 1927 r., o ile dotyczą przedmiotów w okólniku niniejszym uregulowanych.

(-) Gruber

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

Nazwa Zakładu Ubezpieczeń

Załącznik I do okólnika P. U. K. U. Nr. 70.

Dane o działalności (stan interesów) za m-c

192 r.

Dział ubezpieczeń	Waluty	Ubezpieczenie przyskane w niniejszym sprawozdaniu		Suma składek na jaką wystawione polisy i kwoty	Koszty akwizycji	Składki zapłacone	Szko dy zgłoszone		Odszkodowania wypłacone		Ogólna suma szkód nieuregulowanych na koniec miesiąca		Koszty administracji
		ilość polis	suma ubezpieczenia				ilość polis	suma ubezpieczenia	ilość polis	suma ubezpieczenia	z lat ubiegłych		
											ilość ubezpieczenia	suma ubezpieczenia	
	Zł.												
	Inne w zł.												
	razem												
	Zł.												
	Inne w zł.												
	razem												
Ogółem	Zł.												

UWAGA: Sumy podawać w zaokrągleniu do 1 złotego, koszty administracji w jednej łącznej sumie, o ile nie mogą być oddzielone.

Podpis władz zakładu:

	A			K			T			Y			W			A			P A S Y W A		
	Kasa	Instytucje kredytowe	Inne	Papieru emitowane	Papieru wartościowe ¹⁾	Nieruchomości	Oddziały i agencje	Długowce	Inne aktywa	Wierzytela	Inne pasywa	Wierzytela	Inne pasywa	Wierzytela	Inne pasywa	Wierzytela	Inne pasywa	Wierzytela	Inne pasywa	Wierzytela	Inne pasywa
Waluty oryginalne	Państwo	Przywatne	Zagraniczne	gwarantowane przez Państwo Polskie	Inne wartościowe	wartość bilansowa	Oddziały i agencje	Oddziały i agencje	(w uwzględnieniu)	Zakłady ubezpieczeń	Zakłady ubezpieczeń	Z tytułu ubezpieczeń	Z tytułu ubezpieczeń	Z tytułu ubezpieczeń	Z tytułu ubezpieczeń	Z tytułu ubezpieczeń	Z tytułu ubezpieczeń	Z tytułu ubezpieczeń	Z tytułu ubezpieczeń	Z tytułu ubezpieczeń	Z tytułu ubezpieczeń
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
złote																					
dolary																					
funtów szterlingi																					
franki szwajc.																					
franki francus.																					
guldeny gdańsk.																					
marki niemiec.																					
etc.																					

UWAGA: 1) Wartość papierów należy podawać według kursu przyjętego w ostatnim bilansie wziętym do uwzględnienia w uwagach należy podawać wartość nominalną.

Podpis władz zakładu:

Przekazy reasekuracyjne za kwartał 192 r.

	Waluty	ub. na życie	ub. od wypadków	ub. od od- pow. praw.	ub. od ognia	etc.
Składka przekazana reasekuratorom za kwartał 192 r.	Złote inne w złot.					
Udział reasekuratorów w szkodach wypłaconych w kwartale 192 r.	Złote inne w złot.					
Udział reasekuratorów w szkodach nieuregulowanych na koniec kwartału 192 r.	Złote inne w złot.					
Suma prowizji należnej od reasekuratorów za przekazana składkę w ciągu kwartału 192 r.	Złote inne w złot.					

Podpis władz zakładu:

OKÓLNIK Nr. 71

z dnia 22 lutego 1928 r. L. 653/U.U./III.

w sprawie niektórych przepisów rozp. Prezydenta Rzplitej o kontroli ubezpieczeń.

Do małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych od ognia.

Z dniem 1 lutego 1928 r. weszło w życie rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64).

W myśl art. 111 powyższego rozporządzenia z upływem 3 miesięcy od daty wejścia w życie rozporządzenia t. j. w dniu 30 kwietnia 1928 r. tracą moc obowiązującą wszelkie zezwolenia na działalność, wydane zakładom ubezpieczeń bądź przez władze polskie bądź też przez b. władze zaborcze. Zakłady ubezpieczeń, które chcą nadal działać, muszą w tym samym terminie t. j. do 30 kwietnia 1928 r. wnieść do Ministerstwa Skarbu (Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń) podania o zezwolenie na dalszą działalność (art. 112 rozporządzenia). Do podania należy dołączyć statut, ogólne warunki ubezpieczenia oraz plan działalności, według których towarzystwa wykonywały swą działalność w chwili wejścia w życie rozporządzenia. Załączniki te winny być podpisane przez zarząd lub inny podobny organ kierowniczy towarzystwa.

Statut i ogólne warunki ubezpieczenia winny być złożone w 3 egzemplarzach w brzmieniu, w jakim obecnie obowiązują, ze wzmianką, kiedy i przez jaką władzę były zatwierdzone. Jeżeli oryginał statutu lub ogólnych warunków ubezpieczenia były zatwierdzone w języku niepaństwowym, należy również dołączyć ich tłumaczenie na język polski.

Plan działalności, t. j. zasady techniczne, na których zakład się opiera, należy sporządzić według załączonego wzoru.

Złożenie w terminie podania o zezwolenie na działalność (wraz z załącznikami) powoduje automatyczne przedłużenie dawnego zezwolenia na działalność do czasu rozstrzygnięcia przez władzę nadzorczą tego podania.

Towarzystwo ubezpieczeń, które nie złoży podania o zezwolenie na działalność (wraz z załącznikami) do dnia 30 kwietnia 1928 r., ulegnie likwidacji. Jeżeli towarzystwo takie przed 30 kwietnia 1928 r. samo uchwali likwidację i wybierze organ likwidacyjny, wówczas likwidację przeprowadza ten organ; jeżeli natomiast towarzystwo, które podania w terminie nie złożyło, nie uchwali do tego terminu likwidacji i nie wybierze organu likwidacyjnego, wówczas ulegnie likwidacji przymusowej na zasadzie art. 52 rozporządzenia, likwidację zaś przeprowadzać będzie organ mianowany przez władzę nadzorczą.

(—) Gruber

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

Plan działalności

towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych pod nazwą:

przedłożony Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń stosownie do art. 112 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o kontroli ubezpieczeń.

I. Rodzaje ubezpieczeń:

Np.

ubezpieczenia fabryczne,

„ „ rolnicze,

„ „ i inne (domy mieszkalne, ruchomości i t. p.).

Jeżeli przy ubezpieczeniu wiatraków od ognia towarzystwo obejmuje dodatkowo odpowiedzialność za szkody zrydzonnie przez wichry, należy to również zaznaczyć.

II. Najwyższe sumy ubezpieczenia w poszczególnych rodzajach ryzyk

(Należy podać najwyższe sumy ubezpieczenia przy poszczególnych rodzajach ryzyk oddzielnie dla nieruchomości mieszkalnych, wiatraków i t. p., ruchomości domowych, towarów i t. p.).

III. Najwyższe udziały własne w poszczególnych rodzajach ryzyk

(Jeżeli towarzystwo oddaje ubezpieczenia do reasekuracji, należy podać, ile najwyżej zatrzymuje na własnym ryzyku po potrąceniu reasekuracji. Jeżeli towarzystwo nie reasekuruje, należy pomieścić wzmiankę „Towarzystwo nie oddaje ubezpieczeń do reasekuracji!”).

IV. Rezerwę składek na udział własny oblicza się w następujący sposób:

(Jeżeli rok ubezpieczeniowy nie pokrywa się z rokiem sprawozdawczym, należy podać, jaką część składek rezerwuje się na pokrycie ryzyka w przyszłym roku sprawozdawczym. Zwyczajnie zakłady ubezpieczeń odkładają co najmniej 40% składek pozostałych po potrąceniu reasekuracji. Np. jeżeli zakład ubezpieczeń ma 100.000 zł składek, a 40.000 zł przekazuje reasekuratorom, to rezerwa składek na udział własny wyniesie 40% od sumy składek, pozostającej zakładowi (t. j. 60.000 zł) a więc 24.000 zł i ta suma w stanie biernym bilansu będzie wykazana jako rezerwa składek na udział towarzystwa).

V. Do funduszu ubezpieczeniowego zalicza się

(Należy tu wymienić zawsze rezerwę składek na udział towarzystwa i fundusz dywidendowy członków, jeżeli towarzystwo w statucie przewiduje odkładanie części nadwyżki do takiego funduszu i następne przyznawanie członkom dywidendy według pewnego planu).

Podpis władz zakładu:

OKÓLNIK Nr. 72

z dnia 22 lutego 1928 r. L. 699/U.U./IV.

w sprawie pożarowości inwentarzy żywych i krescencji.

Do zakładów ubezpieczeń prowadzących działalność ubezpieczeń od ognia.

W związku z pracami statystycznymi podjętymi przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń zaszła potrzeba ściślejszego zbadania pożarowości ubezpieczeń inwentarzy żywych i krescencji. Dla tych celów został opracowany szemat, według którego zakłady ubezpieczeń winny zestawiać dane

o pożarach na 1 stycznia i 1 lipca każdego roku, przyczem do wykazu na 1 stycznia winny wejść dane obejmujące pożary wynikiłe w drugiej połowie roku ubiegłego, a na 1 lipca w pierwszej połowie roku bieżącego.

Wykazy powyższe sporządzone na 1 stycznia 1928 r. winny być nadesłane do Urzędu najpóźniej 1 kwietnia 1928 r., wykazy sporządzone na dniu 1 lipca 1928 r. najpóźniej do dnia 1 października tegoż roku.

(—) Gruber

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

Adres

Na dzień 1 stycznia i 1 lipca każdego roku ¹⁾

P O W I A T	Ogólna ilość gospodarstw ubezpieczających w krescencji i innych formach żywe	Ogólna ilość gospodarstw posiadających pożarom w krescencji i innych formach żywych	Szkoły pogorzelowe ²⁾										
			pocenia i żyta	owies i jęczmień	groch i pelusza	pasaż ³⁾	bydło starze	cielęta	troude chlewna	inne			
											K w i n t a l i (g)		

(UWAGI: ¹⁾ na dzień 1 stycznia podaje się pożary wynikłe w drugiej połowie roku ubiegłego, na dzień 1 lipca zaś — pożary wynikłe w pierwszej połowie roku bieżącego;

²⁾ w krescencji — po dokonanych zbiorach;

³⁾ pasze wszelkiego rodzaju.

Podpis władz zakładu:

OKÓLNIAK Nr. 73

z dnia 22 lutego 1928 r. L. 744/U.U./II.

w sprawie grupowych ubezpieczeń na życie.

Przesyłając przy niniejszem przepisy o grupowych umowach ubezpieczeń na życie, Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń komunikuje, co następuje:

1) Zakłady ubezpieczeń na życie, zamierzające zawierać grupowe umowy ubezpieczeń na życie, winny uzupełnić swój plan działalności następującym postanowieniem:

„Zakład Ubezpieczeń ma prawo przyjmować grupowe ubezpieczenia na życie na zasadach zawartych w przepisach załączonych do okólnika

Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń Nr. 73 z dnia 22 lutego 1928 r.

Późniejsze zmiany tych przepisów będą automatycznie obowiązywały zakład.

Naruszenie wspomnianych przepisów może pociągnąć za sobą pozbawienie zakładu prawa przyjmowania ubezpieczeń tego rodzaju”.

2) Powyższe uzupełnienie planu działalności, po zatwierdzeniu przez właściwy organ zakładu, należy przedłożyć Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń celem uzyskania zezwolenia na wprowadzenie tej zmiany planu w życie (art. 31 rozp. Prez. Rz. z dn. 26/I. 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64).

(—) Gruber

Direktor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

Przepisy

o grupowych umowach ubezpieczeń na życie.

Przy grupowych ubezpieczeniach na życie należy odróżniać umowy grupowe dwójakiego rodzaju:

a) Umowy grupowe I-go rodzaju — oparte na obowiązku ubezpieczenia się każdego członka, należącego lub wstępującego do danej grupy, ściśle określonej w umowie (np. przymus oparty na odpowiednim postanowieniu statutu związku lub stowarzyszenia, przymus oparty na zobowiązaniu się pracodawcy stawiania przy przyjmowaniu pracowników warunku ubezpieczenia się).

b) Umowy grupowe II-go rodzaju — nie oparte na obowiązku ubezpieczenia się każdego członka, lecz przewidujące dla każdego członka należącego lub przystępującego do grupy, ściśle określonej w umowie, prawo do ubezpieczenia się na warunkach umowy grupowej, o ile odpowiada wielkimi i stanem zdrowia warunkom ustalonym w umowie.

Grupowe umowy ubezpieczeń na życie winny czynić zadanie następującym przepisom:

I. Przepisy dla umów grupowych I-go rodzaju.

1) Umowa winna zawierać dokładne i ściśle określenie grupy osób, podlegających ubezpieczeniu i opierać się na udowodnionym przymusie ubezpieczenia się dla każdego członka grupy.

2) Składki winny być obliczane indywidualnie, zależnie od wieku i czasokresu i nie mogą być niższe od obliczonych według wzoru:

$$b_{x, n} = \frac{p_{x, n} + \frac{1}{i} + \gamma}{i - \beta}$$

gdzie: $p_{x, n}$ — składka netto, obliczona w/g podslaw, zatwierdzonych dla odpowiednich taryf jednostkowych*).

α i β — koszty akwizycji i inkasa, które nie mogą być niższe od kosztów faktycznych zarówno wynikających z umowy, jak też z nią związanych. Normy zastosowane nie mogą być w praktyce przekraczane.

γ — koszty administracji, które nie mogą być niższe od 2% sumy ubezpieczenia.

3) Dodatek za rozłożenie na raty winien wynosić:

przy ratach półrocznych	co najmniej 1%	składki
„ „ kwartalnych	„ 1,5%	„
„ „ miesięcznych	„ 2%	„

4) Włączenie bezskładkowe ubezpieczeń dodatkowych (np. na dożycie, na wypadek niezdolności do pracy, od nieszczerliwego wypadku i t. p.) jest niedopuszczalne.

5) Umowa grupowa w chwili jej zawarcia winna obejmować co najmniej 25 członków.

6) Przy umowach grupowych bez badania lekarskiego może być zupełnie zaniedbany okres karencji, jeżeli grupa liczy co najmniej 50 członków i maksymalna suma ubezpieczenia nie przekracza 5.000 zł.

Przy maksymalnej sumie ubezpieczenia wyższej od 5.000 zł lub przy początkowej liczbie członków powyżej 50 osób zaniedbanie okresu karencji jest niedopuszczalne (winien on wynosić wówczas co najmniej 2 lata).

7) Umowy grupowe bez badania lekarskiego nie mogą być zawierane na sumy powyżej 10.000 zł.

8) Umowa grupowa bez badania lekarskiego winna zawierać maksymalną i minimalną sumę ubezpieczenia, przy czym różnica między sumą maksymalną i minimalną nie może przekraczać 50% sumy przeciętnej. Zastosowanie odmiennych norm dla poszczególnych podgrup danej grupy objętej umową (przy zachowaniu jednak w każdej z nich powyższej zasady) jest dopuszczalne tylko w przypadku, kiedy podział grupy na podgrupy jest uzasadniony różnicami w wysokości zarobków członków lub w zajmowanych stanowiskach, o ile warunki umowy pozwalają dla każdego członka ściśle ustalić przynależność jego do określonej podgrupy.

9) Umowy grupowe winny zawierać postanowienia na wypadek wystąpienia ubezpieczonego z grupy, oraz na wypadek ich rozwiązania lub nieprzebrzeżenia przez przedstawicielstwo grupy. Brzmienie tych postanowień winno być zatwierdzone przez Urząd przy udzieleniu zezwolenia na zawieranie ubezpieczeń grupowych na życie.

II. Przepisy dla umów grupowych II-go rodzaju.

10) Umowa grupowa II-go rodzaju może być zawarta:

- z grupą pracowników jednego pracodawcy, jeżeli z chwilą zawarcia umowy ubezpiecza się co najmniej 25 członków danej grupy, jednak nie mniej niż 50% ich ogólnej liczby,
- z grupą osób należących do jednego zrzeszenia lub związku, jeżeli z chwilą zawarcia umowy ubezpiecza się co najmniej 100 członków danej grupy, jednak nie mniej niż 25% ich ogólnej liczby.

11) Przepisy zawarte w pp. 2, 3, 4 i 9 dotyczą również umów grupowych II-go rodzaju z tem jednak ograniczeniem, że wysokość dodatku brutto do składki netto nie może być niższa od 75% wartości tego dodatku dla odpowiednich taryf jednostkowych. W przypadkach szczególnych należycie uzasadnionych norma powyższa może być obniżona do 50% za zezwoleniem Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

12) Zaniedbanie okresu wyczekiwania przy umowach grupowych bez badania lekarskiego jest niedopuszczalne. Winien on wynosić tyle, co przy ubezpieczeniach jednostkowych i nie może być krótszym od 2 lat.

13) Umowy grupowe bez badania lekarskiego nie mogą być zawierane na sumy przekraczające 10.000 zł.

14) Postanowienia p. 9 dotyczą również ubezpieczeń grupowych II-go rodzaju.

Przepisy ogólne (dla umów grupowych obydwu rodzajów).

15) Umowy grupowe mogą być zawierane jedynie z grupami pracowników jednego pracodawcy lub jednej instytucji i takimi związkami lub zrzeszeniami, które są zarejestrowane, posiadają statut i faktycznie istnieją. Winny one zawierać postanowienie, że inkaso składek przeprowadza przedstawicielstwo grupy (pracodawca, zarząd).

* W przypadkach uzasadnionych odmiennem ryzykiem, mogą być zastosowane inne podslawy rachunkowe, jednak za uprzednim zezwoleniem Urzędu, jeżeli to nie będzie naruszało interesów innych ubezpieczonych.

16) Zakłady ubezpieczeń winny prowadzić dla umów grupowych oddzielne rachunki, obejmujące wszystkie wpływy i wydatki, związane z tego rodzaju umowami.

17) Zakłady ubezpieczeń zamierzające zawierać grupowe umowy ubezpieczeń na życie winny uzyskać specjalne zezwolenie Urzędu, przedkładając projekt tekstu postanowień, o któryh mowa w p. 9 oraz projekt uzupełnienia planu technicznego w kierunku zabezpieczenia wysokości dotacji funduszu dywidendowego ubezpieczonych jednolinkowo od strat wynikłych w związku z ubezpieczeniami grupowymi [pokrywanie ich przez zakład].

18) Odpis umów grupowych wraz z uzasadnieniem ich warunków i podstaw technicznych, podpisanem przez odpowiedzialnego kierownika zakładu, stwierdzającego ich zgodność z przepisami i zasadami powyższymi, należy w terminie 10-dniowym po ich zawarciu przedkładać Urzędowi do wiadomości.

19) Nieprzestrzeganie powyższych zasad i przepisów, a w szczególności przekroczenie norm wydatków, kalkulowanych w taryfie obniżonej lub niezgodność uzasadnienia, przewidzianego w p. 18 ze stanem faktycznym będzie traktowane, jako naruszenie planu działalności i poza skutkami prawem przewidzianemi pociągnie za sobą przedewszystkiem cołnicie zezwolenia na zawieranie umów grupowych.

OKÓLNIK Nr. 74

z dnia 17 marca 1928 r. L. 1044/U.U./I

w sprawie wpiąt z tytułu opłat za nadzór.

Zmieniając okólnik Nr. 59 z dn. 10 maja 1927 r. Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń zawiadamia, że począwszy od dn. 1 kwietnia 1928 r. wszelkie wpłaty z tytułu opłat za nadzór winny być uskuteczniane w Centralnej Kasie Państwowej lub w Urzędach Pocztowych względnie w oddziałach Pocztowej Kasy Oszczędności — na konto czekowe Centralnej Kasy Państwowej w P. K. O. Nr. 30110, — z zaznaczeniem, że wpłacona kwota podlega zarachowaniu na Dz. VII § 10 budżetu Ministerstwa Skarbu.

(—) Gruber

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

OKÓLNIK Nr. 75

z dnia 26 marca 1928 r. L. 1190/U.U./IV

w sprawie sprawozdania z działalności i danych statystycznych.

Do wszystkich większych krajowych zakładów ubezpieczeń.

Na zasadzie art. 37 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o kontroli ubezpieczeń Minister Skarbu ma drogą rozporządzenia ustalić

Załączniki:

Wykaz B. Bilans na 31. XII. 192 roku.

- Załącznik B. I. — Instytucje kredytowe.
 „ B. II. — Wykaz papierów procentowych stanowiących własność zakładu na dz. 31. XII. 192... roku.
 „ B. III. — Wykaz nieruchomości zakładu.
 „ B. IV. — „ pożyczek hipotecznych na dzień 31. XII. 192... roku.
 „ B. V. — Wykaz pożyczek udzielonych przez zakład pod zastaw papierów wartościowych.
 „ B. VI. — Rezerwa składek zatrzymanych przez inne zakłady ubezpieczeń.
 „ B. VII. — Rachunek agentów zakładu na dzień 31. XII. 191... roku.
 „ B. VIII. — Zakłady ubezpieczeń — dłużnicy i wierzyciele na dzień 1 stycznia i 31 grudnia 192... roku.
 „ B. IX. — Różni dłużnicy i wierzyciele.

miedzy innymi „formę sporządzania zamknięć rachunkowych i sprawozdań rocznych”. Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń opracował odpowiedni projekt, przed wprowadzeniem go jednak w życie uważa za konieczne praktyczne zastosowanie wzorów tytułem próby i w tym celu prosi o nadesłanie danych za rok sprawozdawczy 1927 zestawionych według tych właśnie wzorów. Dane te należy nadesłać razem z zamknięciami rachunkowymi sporządzonemi na zasadzie dzielnicowych przepisów nie później 30/VI. 1928 r.

Wykazy te obejmują:

Wykaz B. — bilans na dn. 31/XII. 1927 r. wraz z 14 załącznikami (B. I. — B. XIV).

Wykaz R. — Rachunek strat i zysków wraz z 7 załącznikami (R. I. — R. VII).

Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń prosi o szczególne wypełnienie powyższych wykazów.

Nadesłanie powyższych danych nie zwalnia od przedkładania wykazów wymienionych w Okólniku Urzędu Nr. 60 z dn. 14/VI. 1927 roku, dla których równocześnie załącza się wzory statystyczne Nr. 1—7.

23 załączniki; wzory statystyczne Nr. 1—7 przy okólniku Nr. 60.

(—) Gruber

Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

- Załącznik B. X. — Inne aktywa.
 „ B. XI. — Rezerwa składek i szkód na udział własny na dzień 31. XII. 192... roku.
 „ B. XII. — Wierzyciele hipoteczni.
 „ B. XIII. — Wierzyciele różni z tytułu pożyczek.
 „ B. XIV. — Inne pasywa.

Wykaz R. Rachunek strat i zysków.

- Załącznik R. I. — Rachunek Ubezpieczeń działu ubezpieczeń na życie.
 „ R. II. — Rachunek Ubezpieczeń pozostałych działów bezpośrednich.
 „ R. III. — Rachunek Ubezpieczeń pośrednich działów.
 „ R. IV. — Rachunek dochodów z majątku zakładu.
 „ R. V. — „ papierów wartościowych.
 „ R. VI. — „ nieruchomości.
 „ R. VII. — Ogólne koszty administracji.

STAN CZYNNY.

STAN BIERNY

1	Zaliczenia akcjonariuszów (zwaniatów-udzielników) i tytułu niewypłaconego kapitału zakładowego (udziałowców-gwarantujących)		1	Kapitały i fundusze gwarancyjne zakładów: a) kapitał zakładowy (decy) zbroku, po zł. b) kapitał zapasowy	
2	Kasa			c)	
3	Instytucje kredytowe (załącznik B. IV) A. Krajowe. b) inne			d)	
4	Papiery wartościowe i kuponami bieżącymi (załącznik B. II) A. Krajowe B. Zagraniczne		2	Fundusze i rezerwy techniczne: a) rezerwa składek na udział własny (załącznik B. XI) b) przeniesienie składki na udział własny (z udziału ubezpieczonych na życie) c) rezerwa składek zatrzymane respekturolom (załącznik B. XI) d) przeniesienie składki zatrzymane respekturolom (z udziału ubezpieczonych na życie) e) kapitałowe przykrycie rent od ubezpieczeń od wypadków i od odpowiedzialności prawnej f) fundusz dywidendowy ubezpieczających g) rezerwa na pokrycie nieuregulowane na udział własny (załącznik B. XI) h)	
5	Nieruchomości (załącznik B. III)			i)	
6	Polisy hipoteczne (załącznik B. IV)		3	Fundusze na umorzenie wartości nieruchomości	
7	Polisy udzielenie gminom lub związkom komunalnym		4	Wzrosty: a) składki ubezpieczeń (załącznik B. VIII) b) wierzyciele hipoteczni (załącznik B. XII) c) rezerwa z tytułu przyrostek (załącznik B. XIII) d) różni (załącznik B. IX)	
8	Polisy pod zastaw papierów wartościowych (załącznik B. V)			e)	
9	Polisy i zaliczki na polity z dnia tu ubezpieczeń na życie		5	Przełożenia dywidend akcjonariuszów (zwaniatów-udziałowców)	
10	Rezerwa składki zatrzymana przez Zakłady ubezpieczeń (załącznik B. VI) a) oddzielną b) alencji (załącznik B. VII) c) składki ubezpieczeń (załącznik B. VIII) d) różni (załącznik B. IX)		6	Przełożenia renty ubezpieczających	
11	Długozny: a)		7	Opłaty stemplowe od ubezpieczeń b) inne	
12	Ruchomości potraczył: umorzenie za rok bieżący		8	Inne przywy (załącznik B. XIV)	
13	inne aktywa (załącznik B. X)		9	Kaucje	
14	Nieumorzone koszty akwizycji (z dnia ubezpieczeń na życie)		10	Fundusze Kasy Przerzności, Pomocy Emerytalnej (za wyjątkiem gotówki)	
15	Nieumorzone koszty organizacji		11	Zysk	
16	Leżący stanowiące kaucje (za wyjątkiem gotówki)				
17	Leżący funduszu Kasy Przerzności, Pomocy Emerytalnej (za wyjątkiem gotówki)				
18	Strata				

Przejęto koszt przewalowania walut obcych.

dla obrotów zł
 - fundusze zł
 - franków szw.
 - franków frk.
 - i t. d.

Faktywny stan zakładu:

Zakłady ubezpieczeń, które na zasadzie swych statutów obowiązane są do sporządzenia bilansów oddzielnie dla każdego działu (zwłaszcza w razie wojny), wykazy te sporządzają też oddzielnie dla każdego działu.

Nazwa Zakładu Ubezpieczeń

Instytucje kredytowe

Załącznik do okólnika Nr. 75.

Załącznik B. I do bilansu za 192... r.

(STAN CZYNNY).

NAZWA INSTYTUCJI KREDYTOWEJ ¹⁾		Waluta oryginalna	Ku's	Równowartość w złotych
A. Krajowe				
a) państwowe i Bank Polski:				
1)				
2)				
3)				
Razem				
b) inne:				
1)				
2)				
3)				
Razem				
B. Zagraniczne.				
1)				
2)				
3)				
Razem				
²⁾		Krajowe a)		
		Krajowe b)		
		Zagraniczne		
		Ogółem		

UWAGI: ¹⁾ wyszczególnić instytucję każdą osobną; ²⁾ sumy ogólne według poszczególnych walut.

Podpis władz zakładu:

Nazwa Zakładu Ubezpieczeń

Załącznik do okólnika Nr. 75.

Załącznik B. II do bilansu za 192... r.

Wykaz papierów procentowych stanowiących własność Zakładu dnia 31. XII. 192... roku.

Wartość nominalna	Cena kupna względnie cena sprzedaży do bilansu stwarza		Kurs giełdowy z dnia 31 XII roku obrotowego	Nominalna stopa procentowa	NAZWA PAPIERÓW ¹⁾	Wartość bilansowa		
	Złote	grosze				licz. kuponów bieżących	kuponów bieżących	Razem
	Złote i grosze							
A. Krajowe.								
a) emitowane i gwarantowane przez państwo:								
					1)			
					2)			
					3)			
Razem								
b) inne:								
					1)			
					2)			
					3)			
Razem								
B. Zagraniczne.								
					1)			
					2)			
					3)			
Razem								
²⁾		Krajowe emitow. i gwarantow. przez państwo.						
		Krajowe inne						
		Zagraniczne						

UWAGI: ¹⁾ Emisje różniące się kursami giełdowymi należy wymienić oddzielnie; ²⁾ sumy ogólne według poszczególnych walut; ³⁾ należy szczegółowo podać P. U. K. U., które mi papierami jest ograniczona dyspozycja i jaki jest charakter tego ograniczenia; ⁴⁾ należy podać P. U. K. U. miejsce przechowywania papierów procentowych.

Podpis władz zakładu:

1	Saldo na początku roku		1	W ciągu roku sprawozdawczego na pokrycie salda z roku ubiegłego, oraz polis i kwitów wystawionych do inkasa w roku sprawozdawczym:	
2	W ciągu roku sprawozdawczego:			1) wypłynęło	
	a) wystawiono polis i kwitów do inkasa			2) umorzono	
	b) przesłano gotówką z dyrekcyj			ściągalne	
	c) inne wpływy			Koszty administracyjne i inne wydatki	
				Przeróżne od składki przypisanej	
				Saldo na końcu roku sprawozdawczego	
	Razem			Razem	

UWAGA: Rachunek ten winien być uropejnlony wyrazem elementów z podaniem sum jakie składają się na saldo na koniec roku sprawozdawczego.

Podpis władz zakładu:

Nr.	Nazwa Zakładu Ubezpieczeń	Saldo na dniu 1 stycznia		Saldo na dniu 31 grudnia	
		Wzrost	Wzrost	Wzrost	Wzrost
		Zł. i gr.	Waluta oryginalna	Zł. i gr.	Waluta oryginalna

UWAGA Rubrykę: „Saldo na dniu 1 stycznia” — tylko za rok 1927 — w następujących latach rubryki tej można nie wypełniać.

Podpis władz zakładu:

Nazwa Zakładu Ubezpieczeń Załącznik do okólnika Nr. 75.
Załącznik B. IX do bilansu za 192 r.

Różni dłużnicy i wierzyciele

No	Nazwa różnych dłużników i wierzycieli	W i n i e n		M a	
		Woluta oryginalna	Złote i gr.		Woluta oryginalna

Kazem
 Pełniący władzę zakładu:

Nazwa Zakładu Ubezpieczeń Załącznik do okólnika Nr. 75.
Załącznik B. X do bilansu za 192 r.

Inne aktywa

Wyszczególnienie wydatków i rachunków		Złote i grosze
a) wydatki roku następnego:		
1.	
2.	
3.	
b) weksle (line wyścześniejmione)		
1.	
2.	
3.	
4.	

Pełniący władzę zakładu:
 Kazem

Nazwa Zakładu Ubezpieczeń Załącznik do okólnika Nr. 75.
Załącznik B. XI do bilansu za 192 r.

Rezerwa składek i wkład na udział własny na dzień 31 XII 192 r.

No	Rezerwa składek na udział własny:	O d i e l n y u b e z p i e c z e n				R a z e m
		od odpowiedzialności przeciwnej	od ognia	od brzoźdy	od różnicy wartości	
		w równoważności walutach oryginalnych złotych	w równoważności walutach oryginalnych złotych	w równoważności walutach oryginalnych złotych	w równoważności walutach oryginalnych złotych	w równoważności walutach oryginalnych złotych
1	Rezerwa składek na udział własny: a) z ubezpieczeń w złotych b) z ubezpieczeń w walutach obcych (z wyłączeniem)					
2	Rezerwa składek zatrzymano reasekuratorom: a) z ubezpieczeń w złotych b) z ubezpieczeń w walutach obcych (z wyłączeniem)					
3	Rezerwa na szkody nieuregulowane na udział własny: a) z ubezpieczeń w złotych b) z ubezpieczeń w walutach obcych (z wyłączeniem)					

Pełniący władzę zakładu:

Nr	Imię i nazwisko wierzyciela	Opiszenie nieruchomości	Suma pożyczki		Termin do którego zapłacone procent	Termin zwrotu pożyczki
			w oryginalnej walucie	w równoważ. tożc. złotych		

Podpis władz zakładu:

Nazwa Zakładu Ubezpieczeń

Załącznik do okólnika Nr. 75,
Załącznik B. XIII do bilansu za 192... r.

Wierzyciele różni z tytułu pożyczek

Nazwisko i imię wierzyciela	Z jakiego tytułu	Pożyczka		Różni
		Waluta oryginalna	Równoważ. tożc. złotych	

Podpis władz zakładu:

Nazwa Zakładu Ubezpieczeń

Załącznik do okólnika Nr. 75,
Załącznik B. XIV do bilansu za 192... r.

Inne pasywa

Wyszczególnienie wydatków i rezerwów		Zinne i pozostałe
Nieuregulowane wydatki:		
a) w robu sprawozdawczym:		
1.		
2.		
3.		
b) różne:		
1.		
2.		
3.		
Razem		

Podpis władz zakładu:

S T R A T Y		Z Y S K I	
1	Strata niepokryta z roku poprzedniego	1	Porozłość zpków z roku poprzedniego
2	Strata z roku bieżącego:	2	Zysk z rachunków ubezpieczeń (zatr. R. I, R. II):
	a) w dziale ubezpieczeń na życie		a) w dziale ubezpieczeń na życie
	b) od wypadków		b) od wypadków
	c) = ognia		c) = ognia
	d) = kradzieży		d) = kradzieży
	e) = przewozowych		e) = przewozowych
	f) od grabieży		f) od grabieży
	g) od odpowiedzialności prawnej		g) od odpowiedzialności prawnej
	h) od kryz		h) od kryz
	i) w innych działach ubezpieczeniach		i) w innych działach ubezpieczeniach
	k) w dziale pośrednim (otrzym. od innych zakładów)		k) w dziale pośrednim (otrzymanym w re-assuracji) (Załącznik R. III)
3	Nieopłaconiona część kosztów administracji (tytułowy wydatek emerytalny)	3	Cały dochód z majątku zakładu (załącznik R. IV)
4	Umorzono należności wątpliwe	4	Nieopłaconiona dywidenda ubezpieczających zaliczana na rzecz zakładu
5	Umorzono części kosztów organizacji	5	Nieopłaconiona dywidenda akcjonariuszów zaliczana na rzecz zakładu
6	Strata na kursie walut obcych	6	Zysk na kursie walut obcych
7	Inne opisanie i straty nieobjęte rachunkami porządkowanymi (z wyłączeniem)	7	Inne zpków nieobjęte rachunkami porządkowanymi (z wyłączeniem)
8	Zysk	8	Strata

Podział zysków osiągniętych przez zakład w 192 roku.

1	Na podatki	
2	Kapitał rezerwy	
3	Inne kapitały asobowe	
4	Dywidenda dla akcjonariuszów (wzgl. dla udziałowców)	
5	Tanjeny	
6	Gratyfikacje dla pracowników	
7	Ubezpieczonym do wypłaty	
8	Na fundusz dywidendowy ubezpieczonym	
9	Inne cele	
10	Dla przeniesienia na rok następný	
	Wrazem	

1) Strata lub zysk w dziale (tych ubezpieczeń, których Zakład nie prowadzi) nieopłaconio.

Podpis władz zakładu:

WIMIS

Rachunek działu ubezpieczeń na życie.

M R

	Złote i grosze	Złote i grosze	Złote i grosze
1	Przeniesienie z roku poprzedniego (dział reasekuratorów): a) rezerwa składek od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji b) przeniesienie składek od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji c) rezerwa na sumy nieuregulowane od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji: 1) z interesu bezpośredniego 2) z interesu pośredniego d) inne rezerwy od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji		
2	Wpłaty reasekuratorom: a) składki przekazane: 1) z interesu bezpośredniego 2) z interesu pośredniego b) prowizje c) udział w sumach i wypłatach d) inne wypłaty		
3	Wpłaty ubezpieczonymi a) wypłacone sumy z lat ubiegłych b) wypłacone sumy z roku sprawozdawczego c) wypłaty		
4	Koszty składowi: a) prowizje od składek pierzastocznych i jednorazowych b) prowizje od składek drugorocznych i starożytych c) inne koszty akwizycyjne d) koszty badań lekarskich		
5	Koszty administracji		
6	Inne wydatki		
7	Przeniesienie na rok następnny: a) rezerwa składek od ubezpieczeń bezpodrotnich i przyszłych do reasekuracji b) przeniesienie składek od ubezpieczeń bezpodrotnich i przyszłych do reasekuracji c) rezerwa na sumy nieuregulowane od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji: 1) z interesu bezpośredniego 2) z interesu pośredniego d) inne rezerwy		
8	Zysk		
1	Przeniesienie z roku poprzedniego: a) rezerwa składek od ubezpieczeń bezpodrotnich i przyszłych do reasekuracji b) przeniesienie składek od ubezpieczeń bezpodrotnich i przyszłych do reasekuracji c) rezerwa na sumy nieuregulowane od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji: 1) z interesu bezpośredniego 2) z interesu pośredniego d) inne rezerwy		
2	Zbiór składek: a) składki pierzastoczne i jednorazowe b) składki drugoroczne i starożytywne c) polisy i inne opłaty		
3	Wpływy od reasekuratorów: a) składki otrzymane b) prowizje otrzymane 1) za przekazanie składek z interesu bezpośredniego 2) za przekazanie składek z interesu pośredniego c) udziały w sumach płatnych i wykupach w reasekuratorów w kosztach (1, b) d) Procenty od rezerwy składek		
4	Inne wpływy		
5	Przeniesienie na rok następnny (dział reasekuratorów): a) rezerwa składek od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji b) przeniesienie składek od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji c) rezerwa na sumy nieuregulowane od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji: 1) z interesu bezpośredniego 2) z interesu pośredniego d) inne rezerwy od ubezpieczeń oddanych do reasekuracji		
6	Strata		

UWAGA: Poz. 3 i 4 w wydatkach i poz. 1 i 2 w dochodach obejmują całkowite sumy bez potrącenia udziału reasekuratorów.

Nazwa Zakładu Ubezpieczeń

Załącznik do okólnika № 75

Rachunek działu ubezpieczeń

Załącznik R-II do wyroku R. 192

WNIEN

(Rachunek ubezpieczeń innych działów *) poza działem ubezpieczeń na życie).

M / A

	Złote i grosze	Złote i grosze	Złote i grosze	Karam	
1	Szkody: A. Szkody z lat ubiegłych: 1) z ubezpieczeń bezpośrednich: a) wypłacone Zł. b) podlegające wypłacie Zł. Po potrąceniu udziału reasekuratorów: a) w wypłaconych Zł. b) w podlegających wypłacie Zł. 2) z ubezpieczeń pośrednich: a) wypłacone Zł. b) podlegające wypłacie Zł. Po potrąceniu udziału reasekuratorów: a) w wypłaconych Zł. b) w podlegających wypłacie Zł. B. Szkody wyniku w roku sprawozdawczym: 1) z ubezpieczeń bezpośrednich: a) wypłacone Zł. c) podlegające wypłacie Zł. Po potrąceniu udziału reasekuratorów: a) w wypłaconych Zł. b) w podlegających wypłacie Zł. 2) z ubezpieczeń pośrednich: a) wypłacone Zł. b) podlegające wypłacie Zł. Po potrąceniu udziału reasekuratorów: a) w wypłaconych Zł. b) w podlegających wypłacie Zł. 3) Prowidja od składki przysp. z ubezpieczeń pośrednich Zł. Prowidja od składki przysp. z ubezpieczeń pośrednich Zł. 4) Crecie ogólnych kosztów administracji (Załącznik R. VII) Inne wydatki (z wyszczególnieniem) Stan funduszów z końcem roku sprawozdawczego: a) rezerwa składek na udział własny b) c) d) e) Zysk				
2			Fundusze przeniesione z roku ubiegłego: a) rezerwa składek na udział własny b) rezerwa na nieuregulowane szkody na udział własny a) d) e) f) 3. Składka przypisana w roli sprawozdawczym (po potrąceniu storn) a) z ubezpieczeń bezpośrednich z tego przekazano reasekuratorom b) z ubezpieczeń pośrednich z tego przekazano reasekuratorom 4. Prowidja przypadająca od reasekuratorów: a) z ubezpieczeń bezpośrednich b) z ubezpieczeń pośrednich Inne wpływy: a) opłaty polisowe b) inne z (wyszczególnieniem) 5. Strata		

*) Dla każdego działu ubezpieczeń oddzielne tablice

Rachunek Ubezpieczeń przyjętych pośrednio.
(W działach nie prowadzonych bezpośrednio).

WNIEN

M A

	Zaliczki i grosze	Złote i grosze	Złote i grosze
1	Dział Ogniowy. Szkody wynikłe: a) wypłacono b) zarezerwowane po potrąceniu udziału reasekuratorów a) z wypłaconych b) z zarezerwowanych Prowizja od składek zebranych Skłaski rezerwowe na udział Zakładu		
2	Dział Kradzieżowy. jak wyżej		
3	Dział Transportowy. jak wyżej		
4	Dział Gradowy. jak wyżej		
5	I t. d. Inne Działy. jak wyżej		
6	Udział w kosztach administracji		
7	Zysk		
	Razem		Razem

Nazwa Zakładu Ubezpieczeń

Załącznik do Okólnika Nr 75,
Załącznik R. IV do rachunku R. za 192 r.

Rachunek dochodów z majątku zakładu za 192 rok.

W I N I E N

M N

	Złote i grosze	Złote i grosze
1	Procenty od udziałów (w zakładach wzajemnych)	1
2	Procenty od funduszy organizacyjnych	2
3	Procenty od różnych długów i zobowiązań	3
4	Prowitja bankowa	4
5	Przeniesienie procentów od lokat wpłaconych do rejestru funduszu ubezpieczeniowego	5
6	Procenty od rezerwy składek, zatrzymanej przez Zakład	6
7	Czysty dochód z majątku Zakładu (przenosi się na rachunek R.)	7
	Razem	Razem

Złote i grosze

Razem

Nazwa Zakładu Ubezpieczeń

Załącznik do Okólnika Nr 75,
Załącznik R. V do rachunku R. za 192 r.

Rachunek papierów wartościowych zakładu za 192 rok.

W I N I E N

M N

Wartość nominalna	Cena kupna	Wartość nominalna	Cena kupna	Złote i grosze	Złote i grosze
1		1		1	Wytworzone papiery
2		2		2	Sprzedane papiery a) wartość papierów bez kuponów bieżących b) wartość kuponów bieżących
3		3		3	Wpływ ze kuponów bieżących
4		4		4	Przeniesienie na rok następnym (wykaz B II): a) wartość papierów bez kuponów bieżących b) wartość kuponów bieżących
5					Czysty dochód (przenosi się na rachunek R. IV)
					Razem

Złote i grosze

Razem

Rachunek nieruchomości

M/V

Wzrost	Złote i gr.		Złote i gr.		Razem
	1	2	1	2	
1	Przeniesiono z roku poprzedniego				
2	Nabyte:				
a)	b) komorne za lokale biurowe				
b)	c) różne				
3	Koszty budowy i przebudowy:				
a)	b) przebudowa				
4	Koszty administracji nieruchomości				
5	Czynsz dobowy z nieruchomości (przenosi się na rachunek R. IV)				
Razem					

Ogólne koszty administracji za 192 rok

M/V

Wzrost	Złote i gr.		Złote i gr.		Razem
	1	2	1	2	
1	Pobory władz zakładu, urzędników i ich wykonywanie				
2	Świadczenia pieniężne i materialne				
3	Najem i utrzymanie lokalu biurowego				
4	Druki i materiały pisemne				
5	Koszty podróży i diety				
6	Koszty porty i depesz				
7	Koszty prawne i rejentalne				
8	Prenumerata pism i ogłoszenia				
9	Opłaty za ubezpieczenia społeczne				
10	Konserwacja nieruchomości biurowych				
11	Ofiary i składki członkowskie				
12	Różne drobne wydatki				
Razem					

B. Przepisy o przymusie ubezpieczenia i o zakładach przymus wykonujących.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 27 maja 1927 r.

o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych.

(Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 410).

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam, co następuje:

C z ę ś ć I.

Przymus ubezpieczenia.

Art. 1. Budowle, położone na obszarze województw: białostockiego, kieleckiego, krakowskiego, lubelskiego, łwowskiego, łódzkiego, nowogródzkiego, poleskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego, warszawskiego (z wyłączeniem m. st. Warszawy), wileńskiego i wołyńskiego, z wyjątkiem budowli, wymienionych w art. 2, podlegają przymusowi ubezpieczenia od ognia w całkowitej sumie oszacowania.

Art. 2. 1. Przymusowi ubezpieczenia od ognia nie podlegają budowle:

- a) stanowiące własność Państwa Polskiego, instytucji i przedsiębiorstw państwowych;
- b) zajmowane przez poselstwa i konsulaty państw obcych, o ile stanowią własność tych państw — z zastrzeżeniem wzajemności;
- c) fabryczne;
- d) narażone na wyjątkowo wysoki stopień niebezpieczeństwa pożaru, a w szczególności: składy materiałów i wyrobów wybuchowych, teatry i cyrki;
- e) o charakterze tymczasowym lub przeznaczonych na rozbiórkę.

2. Za budowle fabryczne uważa się pomieszczenia zakładów fabrycznych oraz inne pomieszczenia, będące w związku z nimi i leżące na terytorjum fabrycznym. Zakładami fabrycznymi w rozumieniu rozporządzenia niniejszego są te, w których produkcja odbywa się przy pomocy napędu

mechanicznego o sile niemiejszej niż 10 koni mechanicznych lub też zatrudniającej przynajmniej 15 robotników.

Art. 3. 1. Poszczególne sejmiki powiatowe (rady powiatowe) mogą uchwalić przymus ubezpieczenia od ognia mienia ruchomego w gospodarstwach rolnych oraz przymus ubezpieczenia żywego inwentarza od pomoru, przyczem przymus ubezpieczenia winien objąć obszar całego powiatu.

2. W zakresie ubezpieczenia płonów od gradobicia uprawnienie to należy do sejmików wojewódzkich, przyczem przymus ubezpieczenia winien objąć obszar całego województwa.

3. Wykonanie przymusu, uchwalonego w myśl ustępu pierwszego lub drugiego, może być poruczone tylko publicznemu zakładowi ubezpieczeń, a na terytorjum działania Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych — tylko Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń Wzajemnych.

C z ę ś ć II.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

Art. 4. 1. Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych, utworzona ustawą z dnia 23 czerwca 1921 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 395) i zreorganizowana rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 października 1924 r. o reorganizacji Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 862), otrzymuje nazwę: Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

2. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych jest instytucją prawnopubliczną na wzajemności opartą, mającą na celu dobro publiczne, a nie osiągnięcie zysków.

3. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych jest osobą prawną.

Art. 5. Siedzibą Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych jest miasto stołeczne Warszawa.

Art. 6. 1. Zadaniem Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych jest ubezpieczanie od ognia budowli, podlegających, stosownie do art. 1,

przymusowi ubezpieczenia od ognia (dział przymusowych ubezpieczeń budowli od ognia).

2. Budowle, które podlegają przymusowi ubezpieczenia od ognia, muszą być ubezpieczone w $\frac{7}{10}$ sumy oszacowania w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, w $\frac{1}{10}$ zaś sumy oszacowania mogą być ubezpieczone w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych lub w innym zakładzie ubezpieczeń, dopuszczonym do działalności w Polsce.

3. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych może w dziale przymusowych ubezpieczeń budowli od ognia za zezwoleniem władzy nadzorczej reasekurować ubezpieczenia w innych zakładach ubezpieczeń.

Art. 7. 1. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych może na zasadzie umownej ubezpieczać od ognia (dział dobrowolnych ubezpieczeń od ognia):

- a) na obszarze, określonym w art. 1, oraz w m. st. Warszawie budowle i mienie ruchome, stanowiące własność Państwa Polskiego, jak również instytucji i przedsiębiorstw państwowych;
- b) na obszarze, określonym w art. 1, budowle nieukończone, budowle o charakterze tymczasowym oraz mienie ruchome, znajdujące się w budowlach, które Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych ma prawo przyjmować do ubezpieczenia, lub pozostające z nimi w związku gospodarczym.

2. Władza nadzorcza, o ile tego wymaga interes publiczny, może zezwolić Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń Wzajemnych ubezpieczać na zasadzie umownej na obszarze, określonym w art. 1, budowle fabryczne oraz mienie w nich się znajdujące.

3. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych może na zasadzie umownej ubezpieczać na obszarze, określonym w art. 1, plony od gradobicia (dział ubezpieczeń plonów od gradobicia) i żywy inwentarz od pomoru (dział ubezpieczeń żywego inwentarza).

4. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych może w działach dobrowolnych ubezpieczeń reasekurować przyjęte przez siebie ubezpieczenia w innych zakładach ubezpieczeń, jak również przyjmować ubezpieczenia do reasekuracji od innych zakładów ubezpieczeń.

Rozdział II.

Ustrój Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

Art. 8. 1. Na czele Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych stoi naczelny dyrektor.

W razie nieobecności lub ustąpienia racjonalnego dyrektora wchodzi w jego prawa i obowiązki zastępca naczelnego dyrektora.

2. Naczelny dyrektor i jego zastępcę powołuje i zwalnia Minister Skarbu.

3. Naczelny dyrektor i jego zastępca muszą posiadać wykształcenie wyższe, zakończone przepisaniem egzaminami, przy czym jeden z nich powinien posiadać studia prawnicze.

4. Naczelny dyrektor i jego zastępca nie mogą łączyć ze swoim stanowiskiem mandatu posła lub senatora, ani zajmować żadnej posady w służbie państwowej, samorządowej lub prywatnej, ani też należeć do organów kierowniczych lub nadzorczych jakiegokolwiek przedsiębiorstwa.

Art. 9. 1. Do naczelnego dyrektora należy ogólne kierownictwo sprawami Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, zarząd jego majątkiem oraz reprezentowanie instytucji nazewnątrz. Jest on odpowiedzialny za bieg spraw oraz za przestrzeganie przepisów prawa, a w szczególności przepisów rozporządzenia niniejszego.

2. W sprawach, podlegających decyzji rady Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych (art. 10), naczelny dyrektor opracowuje i przedkłada wnioski.

3. Naczelnemu dyrektorowi podlegają wszyscy pracownicy Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych. Naczelny dyrektor powołuje i zwalnia pracowników z wyjątkiem wymienionych w art. 12.

4. Naczelny dyrektor ustala, iloma i czyjemi podpisami mają być opatrzone zobowiązania oraz wszelkie dokumenty, wystawione przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, i ogłasza o tem w Monitorze Polskim.

Art. 10. 1. Uchwalanie na wniosek naczelnego dyrektora:

- a) zmian statutu organizacyjnego,
- b) statutów działów dobrowolnych ubezpieczeń,
- c) taryfy składek w dziale przymusowych ubezpieczeń budowli od ognia,
- d) norm szacunkowych i norm opłat za oszacowanie w dziale przymusowych ubezpieczeń budowli od ognia,
- e) warunków ubezpieczeń dobrowolnych,
- f) stopy procentowej składek dodatkowych,
- g) budżetu i etatu stanowisk,
- h) zamknięć rachunkowych, tudzież podziału nadwyżek,
- i) kupna, sprzedaży oraz obciążenia nieruchomości,

- j) zasad udzielania pożyczek,
- k) planu użycia sum przewidzianych w budżecie wydatków zwyczajnych na organizację obrony przeciwpożarowej,
- l) projektów umów reasekuracyjnych — należy do rady Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

2. Ponadto rada ma prawo stawiania wniosków w sprawach, wyszczególnionych w ust. 1, i jest obowiązana do wydawania opinii w sprawach, które jej przedstawi do zaopiniowania naczelny dyrektor lub władza nadzorcza.

Art. 11. 1. Rada Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych składa się z czterdziestu członków, powoływanych co lat trzy. Trzynastu członków rady wybierają sejmiki wojewódzkie w województwach, wymienionych w art. 1, czterech członków wybierają rady miejskie miast: Krakowa, Lwowa, Łodzi i Wilna, przyczem każdy sejmik, względnie rada miejska wybiera jednego członka. Osoba, wybierana na członka rady Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, musi być właścicielem budowli ubezpieczonej w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, a nie może być członkiem organów kierowniczych lub nadzorczych prywatnych zakładów ubezpieczeń, ani pracownikiem tych zakładów. Pozostałych trzech członków rady powołuje Minister Skarbu według swego uznania.

2. Naczelny dyrektor zwołuje radę co najmniej dwa razy do roku i przewodniczy jej obradom. Do ważności zebrań rady Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych potrzebna jest obecność przynajmniej dziesięciu jej członków. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów decyduje głos przewodniczącego.

Art. 12. Kierownikami poszczególnych gałęzi administracji zakładu są dyrektorowie, których mianuje i zwalnia władza nadzorcza na wniosek racjonalnego dyrektora. Dyrektorzy muszą posiadać wykształcenie wyższe, zakończone przepisaniem egzaminami. Dyrektorzy nie mogą łączyć ze swoim stanowiskiem mandatu posła lub senatora, ani zajmować żadnej posady w służbie państwowej, samorządowej lub prywatnej, ani też należeć do organów kierowniczych lub nadzorczych jakiegokolwiek przedsiębiorstwa.

Art. 13. Organami Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych na obszarze jego działalności są inspektorowie wojewódzcy i inspektorowie powiatowi. Organom tym przydziela się w miarę potrzeby personel biurowy i techniczny.

Art. 14. Przepisy służbowe, uposażeniowe i emerytalne dla naczelnego dyrektora i jego zastępcy oraz innych pracowników Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych ustali rozporządzenie Rady Ministrów.

Art. 15. Szczegółowe przepisy o organizacji wewnętrznej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych poda statut organizacyjny. Pierwszy statut wyda Minister Skarbu.

Rozdział III.

Wzajemny stosunek działów ubezpieczeń, rachunkowość, sprawozdania, lokowanie funduszy.

Art. 16. 1. Każdy dział ubezpieczeń, prowadzony przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, stanowi osobny związek wzajemności. Zobowiązania jednego działu ubezpieczeń nie mogą być pokrywane z funduszy innego działu, a ubezpieczający w jednym dziale nie odpowiadają za wyniki operacji w innych działach. Z funduszy jednego działu można udzielać pożyczek innemu działowi tylko za każdorazowym uprzednim zezwoleniem władzy nadzorczej.

2. Koszty zarządu każdego działu ubezpieczeń są pokrywane z funduszy tego działu. Koszty wspólne rozdziela się pomiędzy poszczególne działy ubezpieczeń w odpowiednim stosunku do zbioru składek w tych działach. Stosunek ten podlega zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

Art. 17. 1. Rokiem sprawozdawczym i budżetowym jest rok kalendarzowy.

2. Zamknięcia rachunkowe i sprawozdania z działalności będą sporządzane zgodnie z zasadami, które ustala władza nadzorcza, i według przepisanych przez nią wzorów.

3. Zamknięcia rachunkowe ogłasza się w Monitorze Polskim w formie, przepisanej przez władzę nadzorczą, niezwłocznie po ich zatwierdzeniu (art. 54).

4. Sprawozdania z działalności Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w poszczególnych województwach, wymienionych w art. 1, Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych przesyła właściwemu wojewodowi dla przedłożenia sejmikom wojewódzkim do wiadomości.

Art. 18. 1. Stałe fundusze (kapitały zapasowe, rezerwy ubezpieczeniowe i t. p.) Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych będą lokowane stosownie do przepisów o lokowaniu stałych funduszy przez osoby prawa publicznego oraz zgodnie z odnośnymi postanowieniami rozporządzenia niniejszego.

2. Przynajmniej połowa funduszków stałych będzie ulokowana w papierach wartościowych, emitowanych lub gwarantowanych przez Państwo. Papiery wartościowe mogą być zakupywane tylko za pośrednictwem instytucji, wskazanych przez władzę nadzorczą, i zgodnie z planem lokat przez władzę nadzorczą zatwierdzonym.

3. Pożyczki hipoteczne będą udzielane przede wszystkim związkom samorządowym na cele publiczne.

4. Fundusze potrzebne na wypłaty bieżące mogą pozostawać w kasach skarbowych (art. 32 ust. 4) lub w kasach Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych albo na rachunkach terminowych i bieżących w instytucjach finansowych, w których osoby prawa publicznego mogą lokować fundusze bieżące.

5. Władza nadzorcza może wydać szczegółowe przepisy co do lokowania funduszków bieżących.

6. Papiery wartościowe i dokumenty mogą być przechowywane w kasach Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych lub w tych instytucjach finansowych, w których osoby prawa publicznego mogą lokować fundusze bieżące.

Rozdział IV.

Przymusowe ubezpieczenie budowli od ognia.

Obowiązek Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych do przyjmowania ubezpieczeń budowli.

Art. 19. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych nie może odmówić ubezpieczenia od ognia budowli, podlegającej przymusowi ubezpieczenia.

Zakres odpowiedzialności Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

Art. 20. 1. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych odpowiada za szkodę, zrządzoną w ubezpieczonej budowli przez pożar. Szkodą taką musi polegać na utracie lub zmniejszeniu się wartości budowli z powodu jej zniszczenia lub uszkodzenia przez bezpośrednie lub pośrednie działanie ognia lub wskutek zastosowania środków, mających na celu gaszenie pożaru lub ocalenie mienia.

2. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych odpowiada także za szkodę, zrządzoną w ubezpieczonej budowli przez uderzenie pioruna, eksplozję gazu świetlnego wszelkiego rodzaju nawet wówczas, gdy gaz jest używany do innych celów, niż do oświetlenia, tudzież za szkodę wskutek wybuchu kotłów parowych. W tych wypadkach stosuje się w odpowiedni sposób postanowienia, zawarte w zdaniu 2 ustępu pierwszego.

3. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych pokrywa również koszty ratunku ubezpieczonej budowli.

Art. 21. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych nie odpowiada za szkodę, spowodowaną rozmyślnie przez właściciela budowli lub wynikłą z jego rażącego niedbalstwa, a także za szkodę wynikłą wskutek: a) działań wojennych, b) rozruchów, buntów lub zaburzeń o przebiegu gwałtownym, c) nadzwyczajnych wypadków żywiołowych, jak trzęsienie, zapadanie lub usuwanie się ziemi i t. p., d) eksplozji materiałów wybuchowych w fabrykach lub w publicznych składach tego rodzaju materiałów.

Zgłaszanie budowli, podlegających przymusowi ubezpieczenia.

Art. 22. 1. Właściciel budowli, podlegającej przymusowi ubezpieczenia, jest obowiązany po ukończeniu budowli, najpóźniej jednak w ciągu miesiąca od chwili rozpoczęcia jej użytkowania, zgłosić budowlę do ubezpieczenia w urzędzie gminnym (magistracie) lub u powiatowego inspektora Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych. W zgłoszeniu należy określić położenie, przeznaczenie, materiał ścian i dachów oraz wartość budowli. Jeżeli budowla ma być ubezpieczona w $\frac{1}{2}$ sumy oszacowania w innym zakładzie ubezpieczeń, należy to w zgłoszeniu wyraźnie zastrzec. Zgłaszający otrzymuje zaświadczenie o zgłoszeniu. Urząd gminny (magistrat) u otrzymaniu zgłoszenia zawiadamia niezwłocznie inspektora powiatowego.

2. Urzędy gminne (magistraty) w ciągu miesiąca po upływie każdego kwartału kalendarzowego przesyłają inspektorowi powiatowemu wykazy budowli, ukończonych w ubiegłym kwartale.

Początek odpowiedzialności Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

Art. 23. 1. Zgłoszoną budowlę uważa się za ubezpieczoną w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych od godziny 12-jej w południe następnego dnia po zgłoszeniu i to w całkowitej sumie oszacowania, ustalonej przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, zgodnie z postanowieniami rozporządzenia niniejszego, o ile właściciel nie zastrzegł w zgłoszeniu (art. 22 ust. 1), że w $\frac{1}{2}$ sumy oszacowania będzie ona ubezpieczona w innym zakładzie ubezpieczeń, — w $\frac{2}{3}$, zaś sumy oszacowania, jeżeli właściciel takie zastrzeżenie uczynił. W tym ostatnim wypadku właściciel budowli jest obowiązany w ciągu miesiąca po otrzymaniu dowodu ubezpieczeniowego przedstawić inspektorowi powiatowemu dowód ubezpie-

zeniowy, stwierdzający, że inny zakład ubezpieczeń odpowiada za szkodę do wysokości $\frac{1}{2}$ sumy oszacowania, począwszy od terminu, w którym rozpoczęła się odpowiedzialność Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, aż do końca roku kalendarzowego. Gdyby właściciel nie przedstawił takiego dowodu w oznaczonym terminie, uważa się budowlę za ubezpieczoną w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych w całkowitej sumie oszacowania już od terminu, wskazanego w zdaniu pierwszym, ewentualna zaś umowa ubezpieczenia, zawarta z innym zakładem ubezpieczeń, jest z samego prawa nieważna. Za szkodę jednakże, która powstała przed upływem czasokresu, wskazanego w zdaniu drugim, Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych odpowiada tylko w granicach $\frac{1}{2}$ sumy oszacowania. Jeżeli suma ubezpieczenia w innym zakładzie ubezpieczeń jest niższa od $\frac{1}{2}$ sumy oszacowania, budowlę uważa się za ubezpieczoną w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych także w pozostałej nieubezpieczonej części od terminu, wskazanego w zdaniu pierwszym.

2. Jeżeli właściciel nie zgłosił budowli (art. 22 ust. 1), uważa się ją za ubezpieczoną w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych w $\frac{1}{2}$ sumy oszacowania od godziny 12-jej w południe następnego dnia po zarejestrowaniu jej przez organ Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, względnie po wysłaniu przez urząd gminny (magistrat) zawiadomienia o ukończeniu budowli (art. 22 ust. 2). W wypadkach tych stosuje się w odpowiedni sposób postanowienia, zawarte w zdaniach 2, 3 i 4 ustępu pierwszego.

3. W razie ubezpieczenia budowli w $\frac{1}{2}$ sumy oszacowania w innym zakładzie ubezpieczeń właściciel budowli jest obowiązany w ciągu grudnia każdego roku przedstawić inspektorowi powiatowemu dowód ubezpieczeniowy, stwierdzający, że do końca następnego roku kalendarzowego ubezpieczono budowlę w $\frac{1}{2}$ sumy oszacowania w innym zakładzie ubezpieczeń. Jeżeli właściciel budowli nie zastosował się do powyższego, to od 1 stycznia roku następnego Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych ubezpiecza budowlę w całkowitej sumie oszacowania, ewentualna zaś umowa ubezpieczenia, zawarta z innym zakładem ubezpieczeń, staje się z samego prawa nieważna.

4. Jeżeli budowla jest ubezpieczona w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych w całkowitej sumie oszacowania skutkiem zastosowania postanowień ustępu pierwszego do trzeciego, wówczas właściciel może ją ubezpieczyć w $\frac{1}{2}$ sumy oszacowania w innym zakładzie ubez-

pieczeń jedynie pod warunkiem, że ubezpieczenie w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych wypowie conajmniej na dwa miesiące przed końcem roku kalendarzowego i wykaże się w ciągu grudnia tegoż roku odpowiednim dowodem ubezpieczeniowym (ust. 3). Ewentualna umowa ubezpieczenia, zawarta z innym zakładem ubezpieczeń wbrew postanowieniom zdania pierwszego, jest z samego prawa nieważna.

Koniec odpowiedzialności Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

Art. 24. Odpowiedzialność Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych ustaje z chwilą przystąpienia do rozbiórki budowli, lub gdy władza rozbiórkę zarządzi.

Art. 25. Jeżeli budowla przeszła do kategorii budowli, wymienionych w punktach c) i d) art. 2 ust. 1, to Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych rozwiązuje stosunek ubezpieczenia bez wypowiedzenia. Stosunek ten rozwiązuje się przez doręczenie właścicielowi budowli zawiadomienia Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

Oszacowanie budowli.

Art. 26. 1. Każda budowla, podlegająca przymusowi ubezpieczenia, ma być oszacowana stosownie do postanowień niniejszego rozporządzenia przez inspektora powiatowego lub przez inny organ techniczny (art. 13). Oszacowanie ma być dokonane w ciągu miesiąca od chwili otrzymania zawiadomienia o zgłoszeniu budowli, względnie od chwili zarejestrowania jej przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych. W wyjątkowych wypadkach oszacowanie może być dokonane w ciągu dwóch miesięcy.

2. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych może w każdym czasie dokonać przeszacowania budowli, podlegających przymusowi ubezpieczenia, a jest obowiązany przeszacować co dziesięć lat budowle o konstrukcji drewnianej i mieszanej, a co lat dwadzieścia budowle o konstrukcji murowanej. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych jest również obowiązany dokonać przeszacowania na żądanie właściciela budowli, należycie uzasadnione. W tym wypadku przeszacowanie ma być dokonane w ciągu miesiąca od zgłoszenia żądania inspektorowi powiatowemu. W wyjątkowych wypadkach oszacowanie może być dokonane w ciągu dwóch miesięcy. W razie przeszacowania budowli, ubezpieczonej w $\frac{1}{2}$ sumy oszacowania w innym zakładzie ubezpieczeń, Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych

w ciągu miesiąca od dnia przeszacowania wystawia właścicielowi budowli nowy dowód ubezpieczeniowy i podaje do wiadomości odnośnego zakładu ubezpieczeń nową sumę oszacowania. Jeżeli suma ta jest mniejsza od poprzedniej sumy oszacowania, to odnośny zakład ubezpieczeń jest obowiązany od daty przeszacowania budowli przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych zmniejszyć swój udział do $\frac{1}{3}$ nowej sumy oszacowania, jeżeli zaś jest większa, wówczas za zgodą właściciela odnośny zakład ubezpieczeń ma prawo od powyższej daty powiększyć swój udział do $\frac{1}{3}$ nowej sumy oszacowania. Odnośny zakład ubezpieczeń ma uwidocznić zmianę w wystawionej polisie, którą właściciel budowli jest obowiązany przedstawić inspektorowi powiatowemu w ciągu miesiąca od daty otrzymania od Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych nowego dowodu ubezpieczeniowego.

3. Dokonane przez organ Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych oszacowanie budowli obowiązują również inne zakłady ubezpieczeń. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych ma obowiązek na żądanie zainteresowanego zakładu ubezpieczeń podać mu wysokość sumy oszacowania budowli.

4. Umowa ubezpieczenia, zawarta na sumę, która łącznie z sumą ubezpieczenia w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych przekracza sumę oszacowania, jest nieważna z samego prawa co do części, przekraczającej sumę oszacowania.

Art. 27. 1. Sposób ustalania oszacowania budowli określają normy szacunkowe.

2. Oszacowanie może być ogólne i szczegółowe. Przy oszacowaniu ogółem wykazuje się wymiary, materiał, konstrukcję, rodzaj i wykończenie budowli oraz sporządza się plan sytuacyjny. Przy oszacowaniu szczegółowym przyjmuje się pod uwagę wartość każdej części budowli i sporządza się niezbędne plany. Na żądanie właściciela Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych dokonuje szczegółowego oszacowania budowli.

3. Oszacowanie powinno odpowiadać wartości odbudowy w chwili oszacowania stosownie do cen materiałów i robocizny w danej miejscowości z uwzględnieniem stopnia zużycia. Korzystnego położenia budowli i wartości ziemi nie bierze się w rachubę. Nie uwzględnia się również murów piwnicznych i fundamentów, znajdujących się poniżej poziomu gruntu, chyba, że chodzi o zamieszkałe suteryny. Przedmioty ruchome, przymocowane do budowli na stałe, oraz urządzenia wewnątrz-

nie młynów i wiatraków, podlegających przymusowi ubezpieczenia od ognia, uwzględnia się przy oszacowaniu tylko na piśmienne żądanie właściciela budowli.

Art. 28. Oszacowania ogółowego ubezpieczonych budowli Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych dokonywa bezpłatnie. Za oszacowanie względnie przeszacowanie szczegółowe, dokonane na żądanie właściciela budowli, Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych pobiera osobne opłaty. Skalę tych opłat Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych jest obowiązany ogłosić w Monitorze Polskim.

Art. 29. 1. Organ Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, dokonywający oszacowania, winien wezwać do wzięcia udziału w oszacowaniu obecnego na miejscu właściciela budowli lub osobę przez niego upoważnioną, a w razie ich nieobecności jednego z domowników. Gdyby wymienionych osób na miejscu nie było lub gdyby nie chciały wziąć udziału w oszacowaniu, wówczas organ Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych dokonywa oszacowania bez ich udziału i czyni o tem wzmiankę w akcie szacunkowym.

2. Organ techniczny Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, dokonywający oszacowania, winien posiadać odpowiednie upoważnienie i na żądanie okazać je organom władz gminnych i państwowych, tudzież osobom uprawnionym do brania udziału w oszacowaniu.

3. Osoby, uprawnione do brania udziału w oszacowaniu, mogą żądać okazania im obowiązujących norm szacunkowych, taryfy składek, tudzież zaznaczenia w akcie szacunkowym ich oświadczeń co do wartości budowli i co do ubezpieczenia budowli w innym zakładzie ubezpieczeń w $\frac{1}{2}$ sumy oszacowania, o ile ubezpieczenie takie zastrzeżono przy zgłoszeniu (art. 22 ust. 1).

4. W ciągu miesiąca po przeprowadzeniu oszacowania Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych bezpośrednio lub za pośrednictwem urzędu gminnego przesyła właścicielowi budowli dowód ubezpieczeniowy, w którym ma być podana suma oszacowania, suma ubezpieczenia w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych oraz plan sytuacyjny wszystkich budowli, tworzących oddzielną nieruchomość. Dowód ubezpieczeniowy winien być sporządzony podług wzoru, zatwierdzonego przez władzę nadzorcza.

Art. 30. 1. Jeżeli właściciel budowli nie zgadza się na sumę oszacowania, ustaloną przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, to

w ciągu sześciu tygodni od chwili otrzymania do-
wodu ubezpieczeniowego może wnieść sprzeciw do
inspektora powiatowego, podając zarazem sumę,
na jaką, jego zdaniem, budowla winna być oszacowa-
wana. Niewystanie odpowiedzi przez inspektora
powiatowego w ciągu dwóch tygodni od dnia otrzy-
mania sprzeciwu uważa się za przyjęcie wniosku
właściciela budowli. Gdy natomiast inspektor po-
wiatowy w przeciągu tego czasu wyśle odpowiedź
odmowną, natenczas właściciel budowli w ciągu
trzech tygodni od otrzymania takiej odpowiedzi
może żądać ostatecznego ustalenia sumy oszacowa-
nia przez komisję szacunkową, złożoną z rzeczo-
znawcy, wyznaczonego przez siebie, przedsta-
wiciela Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wza-
jemnych oraz rozjemcy, wybranego przez obie
strony, lub, w braku zgody, wyznaczonego przez
przewodniczącego wydziału powiatowego (rady
powiatowej) względnie burmistrza lub prezydenta
miasta. Komisja szacunkowa sporządza protokół,
w którym wymienia ustaloną przez siebie sumę
oszacowania. Każda ze stron ponosi koszty wynag-
rodzenia wyznaczonego przez siebie rzeczoznaw-
cy, koszty zaś wynagrodzenia rozjemcy ponoszą
obie strony po połowie.

2. Do czasu ustalenia sumy oszacowania przez
komisję szacunkową obowiązuje suma oszacowa-
nia, podana w dowodzie ubezpieczeniowym.

Składki.

Art. 31. 1. Składki są wyznaczane na podsta-
wie taryfy, którą Powszechny Zakład Ubezpieczeń
Wzajemnych ogłasza w Monitorze Polskim.

2. Składki posiadają charakter opłat publicz-
nych.

3. Składki są płatne w marcu każdego roku
i mają być uiszczane w urzędach gminnych (magi-
stratach) na podstawie rejestrów poborowych, spo-
rządzonych przez Powszechny Zakład Ubezpie-
czeń Wzajemnych.

4. Jeżeli budowlę ubezpieczono po rozpoczę-
ciu roku ubezpieczeniowego, to składkę za bieżą-
cy rok ubezpieczeniowy oblicza się według ilości
miesiący w danym roku jeszcze nieubiegłych,
licząc przytem rozpoczęty miesiąc za cały.

5. Składki nieprawidłowo pobrane podlegają
zwrotowi z doliczeniem odsetek w takiej wysoko-
ści, w jakiej je pobiera Państwo od zaległości po-
datków gruntowych.

6. W razie obniżenia w ciągu roku sumy ubez-
pieczenia składka za bieżący rok ubezpieczeniowy
nie podlega zwrotowi. Powszechny Zakład Ubez-
pieczeń Wzajemnych zwraca jednakże właścicie-
lowi w przypadkach przewidzianych w art. 24 i 25

część składki za nieubiegłe jeszcze w danym roku
miesiące, przyczem części miesiąca nie uwzględnia
się. W przypadku, przewidzianym w art. 25, potrą-
ca się dodatek do składki za okres ponoszenia
zwiększonego niebezpieczeństwa.

7. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajem-
nych może w wypadkach wyjątkowych umorzyć
zaległą składkę, jeżeli powodem zaległości jest
stwierdzone ubóstwo właściciela budowli. Umorze-
nie składki, przekraczającej pięćdziesiąt złotych
rocznie, wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

Art. 32. 1. Składki korzystają z praw i przy-
wilejów, służących daninom państwowym.

2. Kroki egzekucyjne wszczynają urzędy gmin-
ne (magistraty) niezwłocznie po upływie terminu
płatności składek. Władze skarbowe I instancji
mogą w razie potrzeby egzekwować składki przy
pomocy własnych organów egzekucyjnych.

3. Od zaległych składek pobiera się odsetki za
zwłokę w takiej wysokości, w jakiej je pobiera
Państwo od zaległości podatków gruntowych.

4. Urzędy gminne (magistraty) w terminie dwu-
tygodniowym wnoszą pobrane składki do kas skar-
bowych bezpośrednio lub za pośrednictwem Po-
cztowej Kasy Oszczędności.

5. Urzędy gminne (magistraty) otrzymują za
ściągnięcie składek wynagrodzenie w wysokości 3%,
pobranych sum. W wyjątkowych jednak wypad-
kach, należycie uzasadnionych, wynagrodzenie to
może przekraczać normy powyżej wskazane. W ra-
zie egzekwowania składek przez organy egzeku-
cyjne władz skarbowych I instancji wynagrodzenie
za pobór składek otrzymują te władze. Pozatem
urzędem gminnym (magistratom) względnie wład-
dzom skarbowym I instancji przysługuje prawo do
pobrania kosztów egzekucyjnych, określonych
w przepisach, obowiązujących przy poborze podat-
ków państwowych.

Zgłaszanie zmian w budowlach.

Art. 33. 1. Zmianę, powodującą zwiększenie
sumy oszacowania, właściciel jest obowiązany
zgłosić w urzędzie gminnym (magistracie) lub u in-
spektora powiatowego niezwłocznie po wprowa-
dzeniu tej zmiany. Jeżeli skutkiem zmiany ma być
podniesiona suma ubezpieczenia w innym zakła-
dzie ubezpieczeń, należy to w zgłoszeniu wyraźnie
zastrzec. Zgłaszający otrzymuje zaświadczenie o
zgłoszeniu. Urząd gminny (magistrat) o otrzymaniu
zgłoszenia zawiadamia niezwłocznie inspektora
powiatowego.

2. W przypadku zgłoszenia zmiany, powodują-
cej zwiększenie sumy oszacowania, stosuje się

w odpowiedni sposób przepisy ustępu pierwszego art. 23, w razie zaś niezgłoszenia takiej zmiany — przepisy ustępu drugiego tegoż artykułu.

3. Jeżeli skutkiem zmiany przeznaczenia budowla przechodzi do kategorii budowli, wymienionych w punktach c) i d) art. 2 ust. 1, to już z chwilą przystąpienia do dokonania zmiany właściciel ma zawiadomić o tem inspektora powiatowego.

4. Na zasadzie oświadczeń właścicieli budowli, jak również na podstawie zebranych bezpośrednio wiadomości urzędy gminne (magistraty) sporządzają według wzorów, ustalonych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, kwartalne wykazy zmian (dobudowania, zmiana przeznaczenia, zmiana właściciela i t. p.), które zasły w budowlach, ubezpieczonych w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, i w ciągu miesiąca po upływie każdego kwartału kalendarzowego przysyłają je Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń Wzajemnych.

5. Jeżeli skutkiem zmiany niebezpieczeństwo ogniowe się zwiększa, to Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych pobiera składki, odpowiadające zwiększonemu niebezpieczeństwu, od tego terminu, w którym ono nastąpiło.

Zmiana własności i wydzierżawienie ubezpieczonej budowli, upadłość.

Art. 34. 1. Na stosunek ubezpieczenia nie wpływa ani zmiana w osobie właściciela ubezpieczonej budowli, ani jej wydzierżawienie, ani też ogłoszenie upadłości właścicielowi budowli. W razie przejścia tytułu własności na inną osobę nowy właściciel wstępuje w prawa i obowiązki poprzedniego.

2. Nowy właściciel jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o zmianie własności urząd gminny (magistrat) lub inspektora powiatowego.

Obowiązki właściciela budowli w razie zajęcia szkody.

Art. 35. 1. W razie zajęcia szkody właściciel budowli obowiązany jest w miarę możności starać się o jej odwrócenie, względnie zmniejszenie szkody. Jeżeli właściciel budowli rozmyślnie nie wypełni tego obowiązku lub dopuści się rażącego niedbalstwa, to Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych może zmniejszyć odszkodowanie o taką kwotę, o jaką byłaby zmniejszona szkoda w razie należytego spełnienia wspomnianego obowiązku. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych zwraca niezbędne i udowodnione koszty ratowania. Koszty te łącznie z sumą odszkodowania nie mogą przekraczać sumy ubezpieczenia. Jeżeli jednak koszty ratowania poniesiono wskutek wska-

zówek, udzielonych przez organ Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, to Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych zwraca je nawet wtedy, gdy wraz z odszkodowaniem przekraczają sumę ubezpieczenia. Gdy poniesiono łącznie koszty dla ratowania budowli ubezpieczonej w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych oraz innego mienia, natenczas Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych zwraca koszty w stosunku ubezpieczonej u niego wartości budowli do ogólnej wartości ratowanego mienia.

2. O zajęciu szkody właściciel budowli winien zawiadomić urząd gminny (magistrat) lub inspektora powiatowego niezwłocznie po dowiedzeniu się o niej. Obowiązek ten uważa się za spełniony, jeżeli zawiadomienie wysłano w ciągu dziesięciu dni od zajęcia szkody. Urząd gminny (magistrat) zawiadamia niezwłocznie inspektora powiatowego o każdej szkodzie, która doszła do jego wiadomości.

3. Do czasu ustalenia wysokości szkody niewolno bez zezwolenia organów Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych zmieniać stanu, spowodowanego szkodą, chyba, że zmiana leży w interesie publicznym lub jest niezbędna dla zmniejszenia szkody. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych nie może powoływać się na ten przepis, jeżeli w ciągu dwóch tygodni od daty otrzymania zawiadomienia o zajęciu szkody (art. 36) nie przystąpi do jej ustalenia.

4. Właściciel budowli obowiązany jest zezwolić organom Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych na przeprowadzenie wszelkich dochodzeń, niezbędnych dla ustalenia szkody albo rozmiarów odszkodowania, oraz udzielić im wszelkich potrzebnych w tym celu wyjaśnień.

5. W razie zaginięcia podczas wypadku rozebranych części budowli właściciel jest obowiązany w terminie tygodniowym powiadomić o tem miejscowe władze policyjne, wyszczególniając zaginione przedmioty.

6. Jeżeli właściciel budowli nie spełni któregośkolwiek z obowiązków, wymienionych w ustępach drugim do piątego, natenczas Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych będzie wolny od obowiązku odszkodowania. Przepis ten nie ma zastosowania w tym przypadku, gdy właścicielowi budowli nie można przypisać złego zamiaru lub rażącego niedbalstwa, albo też, gdy naruszenie obowiązku nie wpłynęło ani na ustalenie przyczyn wypadku, ani na ustalenie lub na rozmiar odszkodowania.

Ustalenie wysokości odszkodowania.

Art. 36. Dochodzenia celem ustalenia wysokości odszkodowania ma Powszechny Zakład Ubez-

pieczeń Wzajemnych rozpocząć w przeciągu dwóch tygodni od daty otrzymania przez inspektora powiatowego zawiadomienia o zajściu szkody.

Art. 37. Odszkodowanie ma odpowiadać rzeczywistej szkodzie oraz stosunkowi sumy ubezpieczenia do wartości budowli w chwili zajścia szkody, nie może jednak przewyższać sumy ubezpieczenia.

Art. 38. W razie niezgodności między właścicielem budowli i Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń Wzajemnych co do wysokości odszkodowania każda ze stron może żądać, aby wysokość tę ustaliła komisja szacunkowa, ukonstytuowana w sposób, wskazany w art. 30. W braku zgody stron na orzeczenie komisji szacunkowej właściciel budowli może dochodzić swych roszczeń na drodze sądowej.

Płatność odszkodowania.

Art. 39. 1. Odszkodowanie płatne będzie najpóźniej w miesiącu od daty otrzymania przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych zawiadomienia o szkodzie. Jeżeli jednak dochodzenia w celu ustalenia wysokości odszkodowania nie mogą być ukończone przed upływem miesiąca bez winy Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, to odszkodowanie płatne będzie we dwa tygodnie po ukończeniu dochodzeń; wszelako i w tym wypadku bezsporna część odszkodowania wypłacona będzie w terminie miesięcznym.

2. W razie zwłoki w wypłaceniu odszkodowania z winy Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych właścicielowi budowli należeć się będą od sumy odszkodowania odsetki za zwłokę w takiej wysokości, w jakiej je pobiera Państwo od zaległości podatków gruntowych.

3. Jeżeli na budowli ciążyą prawa rzeczowe, a uprawnione osoby, które zgłosiły te prawa inspektorowi powiatowemu, nie godzą się na jednorazową wypłatę odszkodowania, to się je wypłaca w miarę odbudowy lub wprawdzie jednorazowo, ale po należytem zabezpieczeniu użycia odszkodowania na odbudowę. Osoby, mające prawa rzeczowe na budowli, nie mogą rościć sobie żadnych pretensyj do Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych z powodu wypłaty odszkodowania zgodnie z postanowieniami, zawartemi w zdaniu pierwszym.

Art. 40. 1. Skarga o odszkodowanie może być wniesiona do przedmiotowo właściwego sądu, w którego okręgu znajduje się budowla.

2. Wszelkie roszczenia o odszkodowanie przedawniają się po upływie pięciu lat od zajścia szkody.

3. Jednakże Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych wolny będzie od obowiązku wypłaty odszkodowania, jeżeli właściciel budowli nie dochodzi swych roszczeń na drodze sądowej w ciągu roku od daty otrzymania:

- a) zawiadomienia Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych o nieuznaniu roszczenia do odszkodowania;
- b) zawiadomienia Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych o wysokości przyznanego odszkodowania, na które właściciel budowli się nie zgadza;
- c) orzeczenia komisji szacunkowej (art. 38), lub
- d) oświadczenia Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, że nie zgadza się na orzeczenie komisji szacunkowej.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, a w przypadku, przewidzianym w art. 38, komisja szacunkowa ma w zawiadomieniu zwrócić uwagę właścicielowi budowli na termin wniesienia skargi sądowej i na skutki prawne, połączone z zaniedbaniem tego terminu. Gdyby w zawiadomieniu nie zwrócono uwagi na te okoliczności, to roczny termin nie biegnie.

Potrącenia.

Art. 41. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych ma prawo potrącać z odszkodowania należne, a nieuiszczone przez właściciela budowli składki z tytułu ubezpieczenia należących do niego nieruchomości.

Odpowiedzialność Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych po zajściu szkody.

Art. 42. W przypadku częściowej szkody Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych odpowiada za szkodę, wynikłą z późniejszego wypadku, na zasadzie dotychczasowego dowodu ubezpieczeniowego, jednakże tylko do wysokości reszty sumy ubezpieczenia, pozostałej po potrąceniu pierwotnego odszkodowania.

Zmiana miejsca zamieszkania albo siedziby prawnej właściciela budowli.

Art. 43. Jeżeli właściciel budowli zmienił miejsce zamieszkania albo swą siedzibę prawną i nie zawiadomił o tem Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, to wszelkie pisma będą kierowane podług ostatnio znanego Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń Wzajemnych miejsca za-

mieszkania, względnie podług prawnej siedziby właściciela budowli i będą uważane za ważne doręczone w dniu ich wysyłki.

Blizsze przepisy, normujące stosunek Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych do właścicieli budowli.

Art. 44. Upoważnia się Ministra Skarbu do wydania w razie potrzeby przepisów bardziej szczegółowo normujących wzajemny stosunek Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych i właścicieli budowli.

Zażalenie na organy Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

Art. 45. Właściciel budowli może wnieść zażalenie na decyzję organów Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych do naczelnego dyrektora Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych. Od decyzji naczelnego dyrektora w sprawach, co do których nie jest przewidziane prawo skargi sądowej, można wnieść zażalenie do władzy nadzorczej w ciągu miesiąca od daty doręczenia decyzji. W razie uchylenia przez władzę nadzorczą decyzji naczelnego dyrektora wydaje nową decyzję, kierując się zasadami zawartymi w orzeczeniu władzy nadzorczej.

Podział nadwyżek.

Art. 46. Nadwyżkę funduszy jako pozostanie przy końcu każdego roku w dziale przymusowych ubezpieczeń budowli od ognia po pokryciu wszystkich wydatków i zobowiązań oraz odłożeniu rezerw, rozdziela się w sposób następujący:

- a) 65% przelewa się do kapitału zapasowego;
- b) 34% rozdziela się między wojewódzkie związki samorządowe w województwach, wymienionych w art. 1, na cele określone w art. 48;
- c) 1% przeznaczają się na ogólne cele użyteczności publicznej.

Art. 47. Gdy kapitał zapasowy osiągnie przeciętnej rocznej sumy składek, pobranych w ostatnich trzech latach, to w latach, w których kapitał zapasowy wysokość tę posiada, nadwyżkę funduszy rozdziela się w sposób następujący:

- a) 30% przelewa się na kapitał zapasowy;
- b) 68% rozdziela się pomiędzy wojewódzkie związki samorządowe w województwach, wymienionych w art. 1, na cele określone w art. 48;
- c) 2% przeznaczają się na ogólne cele użyteczności publicznej.

Art. 48. 1. Część nadwyżki, określoną w punkcie b) art. 46 względnie w punkcie b) art. 47 Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych rozdziela między wojewódzkie związki samorządowe w stosunku do składek, wpłaconych w poszczególnych województwach w roku sprawozdawczym.

2. Wojewódzkie związki samorządowe mają użyć otrzymane sumy przedewszystkiem na udzielanie właścicielom budowli, podlegających przymusowi ubezpieczenia od ognia, ulgowych pożyczek na pokrycie budowli materiałami ogniotrwałymi oraz na budowę po pożarze ogniotrwałych budowli. Organy wojewódzkiego związku samorządowego są obowiązane należycie zabezpieczyć właściwe użycie pożyczki przez dłużników. Związki samorządowe mogą użyć powyższe sumy również na zakładanie wytwórni i składów materiałów ogniotrwałych dla udzielania tych materiałów na warunkach ulgowych właścicielom budowli, podlegających przymusowi ubezpieczenia od ognia.

3. Wojewódzkie związki samorządowe w ciągu dwóch miesięcy po upływie każdego roku kalendarzowego podają do wiadomości Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych stan odpowiednich funduszy oraz wykaz sum wydatkowanych w ciągu roku.

Pokrycie niedoboru.

Art. 49. Niedobór rachunkowy, jaki okaże się przy końcu roku sprawozdawczego w dziale przymusowych ubezpieczeń budowli od ognia, pokrywa się przedewszystkiem z kapitału zapasowego. Na pokrycie niedoboru można użyć najwyższej połowy kapitału zapasowego, wykazanego w ostatnim bilansie. Jeżeli wskazana część kapitału zapasowego nie wystarczy na pokrycie niedoboru, pobiera się składki dodatkowe. Składki te będą obliczane w stosunku procentowym do składek za ten rok sprawozdawczy, w którym powstał niedobór. Stopa składek dodatkowych oraz termin ich poboru będą ogłaszane w Monitorze Polskim i w pismach codziennych.

Rozdział V.

Ubezpieczenia dobrowolne.

Art. 50. 1. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych prowadzi dział dobrowolnych ubezpieczeń, wymienione w art. 7, na podstawie osobnych statutów oraz ogólnych warunków ubezpieczeń.

2. Statut działu dobrowolnych ubezpieczeń powinien określić przedmiotowy zakres działalności oraz sposób prowadzenia działu, a w szczególności:

- a) tworzenie oraz wysokość kapitału zapasowego,
- b) użytkowanie nadwyżek rocznych,
- c) odkładanie rezerw ubezpieczeniowych,
- d) pokrywanie strat.

Art. 51. Umowy ubezpieczenia, zawierane przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, są w zasadzie bezterminowe i przedłużają się z roku na rok, dopóki jedna ze stron nie wypowie ubezpieczenia najpóźniej na dwa miesiące przed upływem roku ubezpieczeniowego.

Art. 52. Władza nadzorcza po wysłuchaniu naczelnego dyrektora i rady Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych określa tryb dostosowania działalności Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w zakresie ubezpieczeń dobrowolnych do postanowień rozporządzenia niniejszego.

Rozdział VI.

Władza nadzorcza.

Art. 53. Nadzór nad Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń Wzajemnych wykonywa Minister Skarbu, którego organem w tym zakresie jest Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.

Art. 54. 1. Zatwierdzenia władzy nadzorczej wymagają sprawy, wymienione w odnośnych artykułach rozporządzenia niniejszego, i uchwały rady Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

2. Budżet i etat (art. 10 ust. 1 p. g) będą przedkładane władzy nadzorczej najpóźniej w ciągu października roku, poprzedzającego rok budżetowy, zamknięcie zaś rachunkowe najpóźniej do końca czerwca roku, następującego po roku sprawozdawczym. Władza nadzorcza może obniżyć lub skreślać poszczególne pozycje budżetu i etatu.

Art. 55. 1. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych jest obowiązany udzielać władzy nadzorczej na jej żądanie wszelkich wiadomości i wyjaśnień.

2. Władza nadzorcza ma prawo wykonywać kontrolę i przeprowadzać rewizję w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych w każdym czasie.

3. Władza nadzorcza corocznie wyznacza specjalną komisję rzeczoznawców dla sprawdzenia zamknięć rachunkowych i po wysłuchaniu opinii komisji decyduje w sprawie zatwierdzenia tychże zamknięć.

4. Władza nadzorcza zamianuje dla Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych komisara rządowego z pośród urzędników państwowych.

Uprawnienia komisara rządowego określi specjalna instrukcja.

Art. 56. Władza nadzorcza określi wysokość wynagrodzenia członków rady Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, komisji rzeczoznawców i komisara rządowego.

Art. 57. Jeżeli rada Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych nie spełnia należycie obowiązków, nałożonych na nią przez niniejsze rozporządzenie, Minister Skarbu może ją rozwiązać. Uprawnienia rady przechodzą wówczas na naczelnego dyrektora. Zwolnienie nowej rady winno nastąpić najpóźniej po upływie sześciu miesięcy od daty rozwiązania poprzedniej.

Rozdział VII.

Postanowienia karne.

Art. 58. Kto osób upoważnionych do szacowania budowli (art. 26) nie dopuści do wykonania czynności, z oszacowaniem związanych, lub przeschodzi w wykonywaniu tych czynności, ulegnie karze aresztu do trzech miesięcy lub grzywny do trzech tysięcy złotych albo obu tym karom łącznie.

Art. 59. Organy prywatnego zakładu ubezpieczeń, które świadomie biorą udział w zawarciu z właścicielem budowli umowy ubezpieczenia w zakresie zastrzeżonym wyłącznie Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń Wzajemnych (art. 6 ust. 2) lub w zawarciu umowy na sumę, która łącznie z sumą ubezpieczenia w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych przekracza sumę oszacowania, określoną przez organy Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych (art. 26 ust. 3), ulegną karze aresztu do trzech miesięcy lub grzywny do trzech tysięcy złotych albo obu tym karom łącznie.

Art. 60. Kto we właściwym terminie i w sposób przepisany:

- a) nie zgłosi budowli do ubezpieczenia (art. 22 ust. 1);
 - b) nie zawiadomi o zmianach, którym uległa budowla (art. 33 ust. 1 i art. 34 ust. 2), lub nie doniesie o przystąpieniu do dokonania zmian w budowli w przypadku, przewidzianym w art. 33 ust. 3, albo
 - c) ubezpieczywszy budowlę w innym zakładzie ubezpieczeń, nie udowodni tego (art. 23 ust. 1—3) lub nie wypowie ubezpieczenia (art. 23 ust. 4), albo
 - d) podwyższywszy sumę ubezpieczenia w innym zakładzie ubezpieczeń, nie przedstawi polisy tego zakładu (art. 26 ust. 2 zdanie ostatnie) —
- ulegnie karze grzywny do stu złotych.

Art. 61. Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie wykluczają surowszego ukarania na podstawie innych ustaw karnych.

Art. 62. 1. Orzecznictwo w sprawach o przestępstwa, przewidziane w art. 58 i 59, należy do sądów powiatowych (pokoju).

2. Na obszarze mocy obowiązującej austriackiej procedury karnej z 1873 r. można wnieść odwołanie niezależnie od ograniczeń, przewidzianych w § 283 u. p. k.

3. Orzecznictwo w sprawach o przestępstwa, przewidziane w art. 60, należy do władz administracyjnych I instancji. Władze te oznaczają w orzeczeniu na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny karę zastępczo aresztu do jednego tygodnia.

Art. 63. Skazany przez władze administracyjne I instancji może w ciągu siedmiu dni od dnia doręczenia mu orzeczenia wnieść na ręce tej władzy żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi powiatowemu (pokoju). Sąd zastosuje przepisy postępowania, obowiązujące w I instancji sądowej. Wyrok sądu okręgowego, wydany w drugiej instancji, jest prawomocny.

Rozdział VIII.

Postanowienia przejściowe.

Art. 64. Te ubezpieczenia budowli w prywatnych zakładach ubezpieczeń, które na skutek zastosowania §§ 73 i 74 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 października 1924 r. o reorganizacji Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 862), przekraczają $\frac{1}{2}$ sumy oszacowania, pozostają w mocy do upływu terminu umownego względnie do czasu rozwiązywania umów zgodnie z ogólnymi warunkami ubezpieczeń.

Art. 65. 1. W przypadku sporu, zachodzącego pomiędzy Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń Wzajemnych i właścicielem budowli z powodu przepisów art. 64, właścicielowi budowli służy prawo wniesienia zażalenia w myśl art. 45.

2. Do czasu rozstrzygnięcia zażalenia w trybie przepisany w art. 45 obowiązuje suma ubezpieczenia, określona przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych. Postanowienia art. 26 ust. 4 mają tutaj zastosowanie.

Art. 66. Dopóki inny publiczny zakład ubezpieczeń nie zostanie dopuszczony do działalności na obszarze województwa śląskiego, Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych może na tym obszarze ubezpieczać od ognia na zasadzie umow-

nej budowie, które na obszarze województw, wymienionych w art. 1, podlegają przysuwowi ubezpieczenia od ognia, oraz budowie i mieniu ruchome, wymienione w ustępie pierwszym art. 7. Ustęp drugi art. 7 ma tutaj również zastosowanie.

Art. 67. Władza nadzorcza po wysłuchaniu naczelnego dyrektora i rady Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych określi warunki udziału zakładu w przedsiębiorstwie reasekuracyjnym, którego akcje posiadał w chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, oraz tryb likwidacji stosunków, wynikających z posiadania przez zakład akcji i udziałów innych przedsiębiorstw prywatnych. Dopóki Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych będzie posiadał akcje i udziały wzmiankowanych przedsiębiorstw, naczelny dyrektor, jego zastępca oraz dyrektorowie mogą należeć do organów kierowniczych lub nadzorczych tych przedsiębiorstw.

Art. 68. Do czasu zorganizowania sejmików wojewódzkich sprawozdania, o których mówi art. 17 ust. 4, przesyłane będą przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych właściwym wojewodom dla przedłożenia do wiadomości sejmikom powiatowym i radom miast, nie reprezentowanych w sejmikach powiatowych.

Art. 69. Do czasu zorganizowania sejmików wojewódzkich zostanie utworzony z części nadwyżek rachunkowych, wymienionych w punkcie b) art. 46 względnie w punkcie b) art. 47 specjalny fundusz pożyczek ulgowych. Fundusz ten będzie używany na cele wymienione w art. 48 ust. 2 z uwzględnieniem postanowień, zawartych w ustępie pierwszym tego artykułu. Funduszem tym administrować będzie Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

Art. 70. Do czasu zorganizowania sejmików wojewódzkich trzynastu członków rady Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, wybieralnych przez sejmiki wojewódzkie (art. 11), powołuje Minister Skarbu z pośród wskazanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych członków rad i zarządów zrzeszeń centralnych samorządu terytorjalnego. Członkowie ci powinni odpowiadać warunkom, określonym w art. 11 ust. 1.

Art. 71. Władza nadzorcza na wniosek naczelnego dyrektora może zwolnić od wymagań, przewidzianych w zdaniu 2 art. 12 rozporządzenia niniejszego, osoby, które w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia zajmowały w zakładzie wyższe stanowiska.

Rozdział IX.

Postanowienia końcowe.

Art. 72. Prawa i obowiązki, przejęte przez Polską Dyрекcję Ubezpieczeń Wzajemnych na zasadzie art. 39 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 395), pozostają w mocy.

Art. 73. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu, a co do art. 58—63 Ministrowi Sprawiedliwości i Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 74. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz Ministrem Rolnictwa określi drogą rozporządzenia tryb uchwalania przez sejmiki powiatowe względnie wojewódzkie przymusu ubezpieczenia od ognia ruchomości w gospodarstwach rolnych, przymusu żywego inwentarza od pomoru oraz przymusu ubezpieczenia pól od gradobicia (art. 3), jak również sposób wprowadzania takich uchwał w życie.

Art. 75. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z tą chwilą traci moc obowiązującą rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 października 1924 r. o reorganizacji Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 862) oraz pozostające dotychczas w mocy postanowienia ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 395).

Prezydent Rzeczypospolitej: I. Mościcki
Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: K. Bartel

Minister Spraw Wewnętrznych: Sławoj Składkowski

Minister Spraw Zagranicznych: August Zaleski

Minister Skarbu: G. Czechowicz

Minister Sprawiedliwości: A. Meysztowicz

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: K. Niezabytowski

Minister Przemysłu i Handlu: E. Kwiatkowski

Minister Komunikacji: Romocki

Minister Robót Publicznych: Moraczewski

Minister Pracy i Opieki Społecznej: Dr. Jurkiewicz

Minister Reform Rolnych: Witold Staniewicz

Minister Poczty i Telegrafów: Bogusław Miedziński

ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 23 grudnia 1927 r.

o przymusie ubezpieczenia od ognia budowli w m. st. Warszawie i o Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.
(Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 983).

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

C z ę ś ć I.

Przymus ubezpieczenia.

Art. 1. Budowle, położone na obszarze m. st. Warszawy, z wyjątkiem budowli, wymienionych w art. 2, podlegają przymusowi ubezpieczenia od ognia w całkowitej sumie oszacowania.

Art. 2. Przymusowi ubezpieczenia od ognia nie podlegają budowle:

- stanowiące własność Państwa Polskiego, instytucji i przedsiębiorstw państwowych,
- zajmowane przez poselstwa i konsulaty państw obcych, o ile stanowią własność tych państw, — z zastrzeżeniem wzajemności,
- narażone na wyjątkowo wysoki stopień niebezpieczeństwa pożaru, a w szczególności składry materiałów i wyrobów wybuchowych,
- o charakterze tymczasowym lub przeznaczone na rozbiórkę.

C z ę ś ć II.

Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

Art. 3. 1. Dla ubezpieczenia od ognia budowli, podlegających przymusowi ubezpieczenia od ognia w myśl art. 1, zostaje utworzony w m. st. Warszawie zakład ubezpieczeń pod nazwą: Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

2. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy jest instytucją prawno-publiczną na wzajemności opartą, mającą na celu dobro publiczne, a nie osiągnięcie zysków.

3. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy jest osobą prawną.

Art. 4. 1. Budowle, które podlegają przymusowi ubezpieczenia od ognia, muszą być ubezpieczone w całkowitej sumie oszacowania w Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

2. W należycie uzasadnionych wypadkach Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy może jednak wymagać od właściciela budowli zatrzymania na własnym ryzyku kwoty nieprzekraczającej 1/3 sumy oszacowania. Ubezpieczenie w innym zakładzie ubezpieczeń kwoty, pozostającej na własnym ryzyku właściciela budowli, jest niedopuszczalne i nieważne z samego prawa.

3. Za zezwoleniem Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy poszczególne budowle fabryczne mogą być ubezpieczone w innym zakładzie ubezpieczeń, dopuszczonym do działalności w Polsce. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i po wysłuchaniu opinii zarządu Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy może drogą rozporządzenia zwolnić pewne kategorie budowli fabrycznych od obowiązku ubezpieczenia w tym zakładzie. W razie wyłączenia budowli z pod obowiązku ubezpieczenia w Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy należy się właścicielowi budowli zwrot składki, pobranej przez zakład, za czas od dnia wyłączenia do terminu, za jaki składka została uiszczona.

4. Za budowle fabryczne uważa się pomieszczenia zakładów fabrycznych oraz wszelkie zabudowania gospodarcze i mieszkalne, znajdujące się na terytorjum fabrycznym. Zakładami fabrycznymi w rozumieniu rozporządzenia niniejszego są te, w których produkcja odbywa się przy pomocy napędu mechanicznego o sile nie mniejszej niż 10 koni mechanicznych lub też zatrudniające przynajmniej 15 robotników.

5. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy może w m. st. Warszawie ubezpieczać od ognia na zasadzie umownej budowle, nie podlegające przymusowi ubezpieczenia, oraz wszelkie mienie ruchome.

6. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych może na wniosek gminy m. st. Warszawy rozszerzyć zakres działania dobrowolnych ubezpieczeń Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy na ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem.

7. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy prowadzi działy dobrowolnych ubezpieczeń, wymienione w ust. 5 i 6, oddzielnie od działu przymusowych ubezpieczeń budowli od ognia, na podstawie osobnych statutów oraz ogólnych warunków ubezpieczenia. Każdy dział ubezpieczeń, pro-

wadzony przez zakład, stanowi osobny związek wzajemności, zobowiązania jednego działu nie mogą być pokrywane z funduszków innych działów, a ubezpieczający w jednym dziale nie odpowiadają za wyniki operacji w innych działach. Z funduszków jednego działu można udzielać pożyczek innemu działowi tylko za każdorazowym zezwoleniem władzy nadzorczej. Koszty zarządu każdego działu ubezpieczeń są pokrywane z funduszków tego działu. Koszty wspólne rozdziela się pomiędzy poszczególne działy ubezpieczeń w odpowiednim stosunku do zbioru składek w tych działach. Stosunek ten podlega zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

Rozdział II.

Ustrój Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

Art. 5. Ustrój Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy normuje niniejsze rozporządzenie oraz statut organizacyjny.

Art. 6. Władzami Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy są:

- a) rada miejska m. st. Warszawy,
- b) magistrat m. st. Warszawy,
- c) zarząd,
- d) dyrektor.

Art. 7. 1. Do kompetencji rady miejskiej należą:

- a) uchwalanie statutu organizacyjnego,
- b) uchwalanie budżetu i etatu,
- c) uchwalanie statutów i ogólnych warunków ubezpieczenia dla działów dobrowolnych ubezpieczeń,
- d) uchwalanie rocznego sprawozdania oraz zamknięć rachunkowych,
- e) uchwalanie składek dodatkowych,
- f) decydowanie o pozbywaniu i obciążaniu nieruchomości,
- g) powoływanie przewodniczącego i członków zarządu.

2. Uchwały w sprawach, wymienionych w punktach a)–e) ustępu pierwszego, podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

3. Statut organizacyjny będzie ogłoszony w Monitorze Polskim oraz w Dzienniku Zarządu m. st. Warszawy.

Art. 8. 1. Do kompetencji magistratu należą:

- a) uprzednie rozpatrywanie i opinjowanie spraw, przedstawianych radzie miejskiej,
- b) kontrola działalności zarządu,
- c) decydowanie o nabywaniu nieruchomości, wnoszeniu nowych budowli i udzielaniu pożyczek na hipoteki,

- d) powoływanie i zwalnianie dyrektora,
- e) uchwalanie przepisów służbowych i uposażeńowych dla pracowników Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy,
- f) ustalanie, iloma i czyjemi podpisami mają być opatrzone zobowiązania, listy i wszelkie dokumenty.

2. Uchwały w sprawach, wymienionych w punktach f), będą ogłaszane w Monitorze Polskim oraz w Dzienniku Zarządu m. st. Warszawy.

Art. 9. 1. Zarząd składa się z przewodniczącego i sześciu członków, powołanych ra wniosek magistratu przez radę miejską. Przewodniczący oraz co najmniej 5 członków zarządu muszą być właścicielami budowli, podlegających w myśl art. 1 przymusowi ubezpieczenia od ognia. Z pośród członków władz miejskich można powołać przewodniczącego oraz najwyżej trzech członków.

2. Członkowie zarządu, z wyjątkiem członków, będących równocześnie członkami władz miejskich, otrzymują wynagrodzenie za udział w posiedzeniach zarządu i w komisji w wysokości, ustalonej przez radę miejską.

3. Zarząd wybiera z pośród swych członków zastępcę przewodniczącego.

4. Opuszczenie przez członka zarządu dwóch kolejnych lub ogółem czterech w ciągu roku posiedzeń z przyczyn przez zarząd nie uznanych za dostateczne uważane będzie za zrzeczenie się stanowiska członka.

5. W posiedzeniach zarządu uczestniczy dyrektor. Uchwały zarządu, co do których dyrektor zgłosi sprzeciw, mają być przedkładane magistratowi do zatwierdzenia.

Art. 10. 1. Do kompetencji zarządu należy:

- a) uprzednie rozpatrywanie i opinjowanie spraw, podlegających decyzji rady miejskiej i magistratu,
- b) uchwalanie taryfy składek i norm szacunków szczegółowych w dziale przymusowych ubezpieczeń budowli od ognia,
- c) uchwalanie norm opłat za oszacowanie i przeszacowanie,
- d) decydowanie o reasekuracji,
- e) rozpatrywanie sprawozdań miesięcznych dyrektora,
- f) kontrola działalności dyrektora,
- g) decydowanie o lokacie funduszy,
- h) rozstrzyganie odwołań właścicieli budowli od decyzji dyrektora,
- i) składanie corocznie magistratowi sprawozdań z czynności zarządu.

2. Uchwały w sprawach, wymienionych w punktach b)—d) ustępu pierwszego, podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

3. Taryfa składek, jak również normy opłat za oszacowanie i przeszacowanie będą ogłaszane w Monitorze Polskim oraz w Dzienniku Zarządu m. st. Warszawy.

Art. 11. 1. Zarząd zbiera się w miarę potrzeby, co najmniej jednak raz na miesiąc.

2. O terminie i miejscu zebrań oraz porządku dziennym winni być członkowie zawiadamiani co najmniej na tydzień przedtem.

3. Dla prawomocności uchwał zarządu wymagana jest obecność przewodniczącego lub jego zastępcy i przynajmniej trzech członków. Sprawy decydowane są zwykłą większością głosów.

Art. 12. 1. Dyrektora Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy powołuje i zwalnia magistrat na ogólnych zasadach mianowania wyższych funkcjonariuszów miejskich.

2. Do kompetencji dyrektora należą sprawy, niezastrzeżone innym organom Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy, oraz wykonywanie uchwał rady miejskiej, magistratu i zarządu. Dyrektor reprezentuje instytucję nazewnątr.

3. W sprawach, podlegających decyzji innych organów, dyrektor opracowuje i przedkłada wnioski.

4. Dyrektorowi podlegają wszyscy pracownicy zakładu. Dyrektor powołuje i zwalnia pracowników zgodnie z postanowieniami przepisów służbowych i uposażeńowych (punkt e) ustępu pierwszego art. 8).

5. W razie nieobecności lub ustąpienia dyrektora wchodzi zastępczo w jego prawa i obowiązki pracownik zakładu, wyznaczony przez prezidenta miasta w porozumieniu z zarządem instytucji.

Rozdział III.

Rachunkowość, sprawozdania, podział na dźwięk, pokrywanie niedoboru, lokowanie funduszy, pośilkowa odpowiedzialność m. st. Warszawy.

Art. 13. 1. Zamknięcia rachunkowe i sprawozdania z działalności będą sporządzane zgodnie z zasadami, które ustala władza nadzorcza, i według przepisanych przez nią wzorów.

2. Zamknięcia rachunkowe ogłasza się w Monitorze Polskim, Dzienniku Zarządu m. st. Warszawy i dwóch pismach codziennych w formie, przepisanej przez władzę nadzorczą.

Art. 14. 1. Nadwyżkę funduszy, jaka pozostanie przy końcu każdego roku w dziale przymusowych ubezpieczeń budowli od ognia po pokryciu

wszystkich wydatków i zobowiązań, odłożeniu rezerw ubezpieczeniowych, jak również po odliczeniu 3% od składki rocznej na rzecz m. st. Warszawy tytułem zwrotu kosztów ogólnej administracji, rozdziela się w sposób następujący:

- a) 60% przelewa się na kapitał zapasowy,
- b) 20% przeznaczają się na zwroty dla właścicieli budowli,
- c) 20% przeznaczają się na akcję przeciwpożarową.

2. Gdy kapitał zapasowy dosięgnie sumy składek, pobranych w ostatnich trzech latach, to w latach, w których kapitał zapasowy wysokość tę posiada, nadwyżkę funduszu rozdziela się w sposób następujący:

- a) 40% przeznaczają się na zwroty dla właścicieli budowli,
- b) 60% przeznaczają się na akcję przeciwpożarową.

Art. 15. Zwroty dla właścicieli budowli w działach przymusowych ubezpieczeń budowli od ognia określa się w stosunku do składek należnych za rok sprawozdawczy. Zwrot następuje przed odpowiednim obniżeniem składek za rok następujący po roku, w którym zatwierdzono zamknięcia rachunkowe.

Art. 16. Niedobór rachunkowy w działach przymusowych ubezpieczeń budowli od ognia, jaki okaże się przy końcu roku sprawozdawczego, pokrywa się przedewszystkiem z kapitału zapasowego. Na pokrycie niedoboru można użyć najwyżej połowę kapitału zapasowego, wykazanego w ostatnim bilansie. Jeżeli wskazana część kapitału zapasowego nie wystarcza na pokrycie niedoboru, pobiera się składki dodatkowe. Składki te będą obliczane w stosunku procentowym do składek za rok sprawozdawczy, w którym powstał niedobór. Stopa składek dodatkowych oraz termin ich poboru będą ogłaszane w Monitorze Polskim, w Dzienniku Zarządu m. st. Warszawy i w pismach codziennych.

Art. 17. 1. Stałe fundusze (kapitał zapasowy, rezerwy ubezpieczeniowe i t. p.) Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy będą lokowane:

- a) w papierach wartościowych, emitowanych lub gwarantowanych przez Państwo,
- b) w nieruchomościach, położonych w m. st. Warszawie,
- c) na hipotekach nieruchomości, położonych w m. st. Warszawie, za zabezpieczeniem prawnem,

d) w listach zastawnych krajowych instytucji kredytu długoterminowego, emitowanych za zabezpieczeniem prawnem.

2. Papiery wartościowe mogą być zakupywane tylko za pośrednictwem instytucji, wskazanej przez władzę nadzorczą, i zgodnie z planem lokat przez władzę nadzorczą zatwierdzonym.

3. Nabycie nieruchomości wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

4. Władza nadzorcza może zarządzić, by pożyczki hipoteczne udzielane były według specjalnego planu przez nią zatwierdzonego.

5. Lokowanie funduszy bieżących jest dopuszczalne tylko w Kasie Oszczędności m. st. Warszawy, w bankach państwowych, Pocztowej Kasie Oszczędności oraz w Banku Polskim. Władza nadzorcza może wydać szczegółowe przepisy co do lokowania funduszy bieżących.

Art. 18. M. st. Warszawa odpowiada posiłkowo całym swym majątkiem za zobowiązania Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

Rozdział IV.

Ubezpieczanie budowli od ognia.

Obowiązek Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy do przyjmowania ubezpieczeń budowli.

Art. 19. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy nie może odmówić ubezpieczenia od ognia budowli, podlegającej przymusowi ubezpieczenia.

Zakres odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

Art. 20. 1. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy odpowiada za szkodę, zrządzoną w ubezpieczonej budowli przez pożar. Szkodę taką musi polegać na utracie lub zmniejszeniu się wartości budowli z powodu jej zniszczenia lub uszkodzenia przez bezpośrednie lub pośrednie działanie ognia lub wskutek zastosowania środków, mających na celu gaszenie pożaru lub ocalenie mienia.

2. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy odpowiada także za szkodę, zrządzoną w ubezpieczonej budowli przez uderzenie pioruna, eksplozję gazu świetlnego wszelkiego rodzaju nawet wówczas, gdy gaz jest używany do innych celów, niż do oświetlenia, tudzież za szkodę wskutek wybuchu kotłowni parowych. W tych wypadkach stosuje się w odpowiedni sposób postanowienia, zawarte w zdaniu 2 ustępu pierwszego.

3. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy pokrywa również koszty ratunku ubezpieczonej budowli.

Art. 21. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy nie odpowiada za szkodę, spowodowaną rozmyślnie przez właściciela budowli lub wynikłą z jego karygodnego niedbalstwa, stwierdzonego wyrokiem sądowym, a także za szkodę wynikłą wskutek: a) działań wojennych, b) rozruchów, buntów lub zaburzeń o przebiegu gwałtownym, c) nadzwyczajnych wypadków żywiołowych, jak trzęsienie, zapadanie lub usuwanie się ziemi i t. p., d) eksplozji materiałów wybuchowych w fabrykach lub w publicznych składach tego rodzaju materiałów.

Zgłaszanie budowli, podlegających przymusowi ubezpieczenia.

Art. 22. Właściciel budowli, podlegającej przymusowi ubezpieczenia, jest obowiązany po ukończeniu budowli, najpóźniej jednak w ciągu miesiąca od chwili rozpoczęcia jej użytkowania, zgłosić budowlę do ubezpieczenia w Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy. W zgłoszeniu należy określić położenie, przeznaczenie, materiały ścian i dachów oraz wartość budowli. Zgłaszający otrzymuje zaświadczenie o zgłoszeniu.

Porządek odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

Art. 23. 1. Zgłoszoną budowlę uważa się za ubezpieczoną w Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy od godziny 12-ej w południe następnego dnia po zgłoszeniu i to w całkowitej sumie oszacowania, ustalonej przez Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy, zgodnie z postanowieniami rozporządzenia niniejszego, z zachowaniem przepisów ustępu drugiego art. 4.

2. Jeżeli właściciel nie zgłosił budowli (art. 22), uważa się ją za ubezpieczoną w Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy od godziny 12-ej w południe następnego dnia po zarejestrowaniu jej przez Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

Kennec odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

Art. 24. Odpowiedzialność Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy ustaje z chwilą przystąpienia do rozbiórki budowli, lub gdy władza rozbiórkę zarządzi.

Art. 25. Jeżeli budowla przeszła do kategorii budowli, wymienionych w punktach c) i d) art. 2, to Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy rozwiązuje stosunek ubezpieczenia bez wypowiedzenia. Stosunek ten rozwiązuje się przez doręczenie właścicielowi budowli zawiadomienia Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

Art. 26. 1. Każda budowla, podlegająca przymusowi ubezpieczenia, ma być oszacowana stosownie do postanowień rozporządzenia niniejszego przez organ techniczny Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy. Oszacowanie ma być dokonane w ciągu miesiąca od chwili zgłoszenia budowli względnie od chwili zarejestrowania jej przez Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

2. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy może w każdym czasie dokonać przeszacowania budowli, podlegających przymusowi ubezpieczenia, a jest obowiązany przeszacować co dziesięć lat budowle o konstrukcji drewnianej i mieszanej, a co lat dwadzieścia budowle o konstrukcji murowanej, Zakład Ubezpieczeń m. st. Warszawy jest również obowiązany dokonać przeszacowania na żądanie właściciela budowli. W tym przypadku przeszacowanie ma być dokonane w ciągu miesiąca od zgłoszenia żądania Zakładowi Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

Art. 27. 1. Oszacowanie budowli sporządza się według norm szacunków szczegółowych, biorąc pod uwagę wartość każdej części budowli. Do akt szacunkowych dołącza się szczegółowe plany.

2. Oszacowanie powinno odpowiadać wartości odbudowy, ustalonej na podstawie obowiązujących w chwili oszacowania norm szacunków szczegółowych, z uwzględnieniem stopnia zużycia. Korzystnego położenia budowli i wartości ziemi nie bierze się w rachubę. Nie uwzględnia się również murów piwnicznych i fundamentów, znajdujących się poniżej poziomu gruntu, chyba, że chodzi o zamieszkałe sutereny. Oszacowanie budowli o szczególnym znaczeniu społecznym i gospodarczym za zgodą władzy nadzorczej może odpowiadać wartości odbudowy bez uwzględnienia stopnia zużycia.

3. W razie zmiany norm szacunków szczegółowych z powodu zmiany cen materiałów budowlanych i robocizny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy od daty wejścia w życie zmienionych norm szacunków szczegółowych zmienia w aktach szacunkowych ogólne sumy oszacowania w tym stosunku, w jakim zmieniły się ogólne koszty odbudowy wskutek zmiany cen materiałów budowlanych i robocizny. Od daty wejścia w życie nowych norm składki i odszkodowania ulegają obliczeniu z uwzględnieniem zmiany sum oszacowania. O zmianie oszacowania zarząd ogłosi w Monitorze Polskim, w Dzienniku Zarządu m. st. Warszawy oraz przynajmniej w dwóch pismach codziennych.

Art. 28. Za oszacowanie, względnie przeszacowanie, Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy pobiera osobne opłaty.

Art. 29. 1. O terminie oszacowania budowli Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy zawiadomi właściciela budowli co najmniej na trzy dni przedtem. Jeżeli właściciel budowli lub osoba przez niego upoważniona mimo zawiadomienia nie stawi się w oznaczonym terminie, wówczas organ Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy dokonywa oszacowania bez ich udziału i czyni o tem wzmiankę w akcie szacunkowym.

2. Organ techniczny Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy, dokonywający oszacowania, winien posiadać odpowiednie upoważnienie i na żądanie okazać je organom władz państwowych tudzież właścicielowi względnie osobie przez niego upoważnionej.

3. Właściciel budowli lub osoba przez niego upoważniona mogą żądać okazania im obowiązujących norm szacunków szczegółowych i taryfy składek. Osoby te mogą również żądać zaprotokołowania swych oświadczeń lub złożyć je pismiennie w terminie siedmiodniowym od daty dokonania pomiarów budowli.

4. W ciągu miesiąca po przeprowadzeniu oszacowania Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy przesyła właścicielowi budowli dowód ubezpieczeniowy, w którym ma być podana suma oszacowania, suma ubezpieczenia oraz plan sytuacyjny wszystkich budowli, tworzących oddzielny nieruchomość. Dowód ubezpieczeniowy winien być sporządzony podług wzoru, zatwierdzonego przez władzę nadzorczą.

Art. 30. 1. Jeżeli właściciel budowli nie zgadza się na sumę oszacowania, ustaloną przez Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy, to w ciągu sześciu tygodni od chwili otrzymania dowodu ubezpieczeniowego może odwołać się do zarządu, podając zarazem sumę, na jaką, jego zdaniem, budowla winna być oszacowana. Niewysłanie odpowiedzi przez Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy w ciągu czterech tygodni od dnia otrzymania odwołania uważa się za przyjęcie wniosku właściciela budowli. Gdy natomiast Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy w przeciągu tego czasu wysła odpowiedź odmowną, natenczas właściciel budowli w ciągu trzech tygodni od otrzymania takiej odpowiedzi może żądać ostatecznego ustalenia sumy oszacowania przez komisję szacunkową, złożoną z rzeczoznawcy, wyznaczonego przez siebie, przedstawiciela Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy oraz

rozjemcy, wybranego przez obie strony, lub, w braku zgody, wyznaczonego przez prezydenta miasta. Komisja szacunkowa sporządza protokół, w którym wymienia ustaloną przez siebie sumę oszacowania. Każda ze stron ponosi koszty wynagrodzenia wyznaczonego przez siebie rzeczoznawcy, koszty zaś wynagrodzenia rozjemcy ponoszą obie strony po połowie.

2. Do czasu ustalenia sumy oszacowania przez komisję szacunkową obowiązują suma oszacowania, podana w dowodzie ubezpieczeniowym.

Składki.

Art. 31. 1. Składki są wyznaczane na podstawie taryfy.

2. Składki posiadają charakter opłat publicznych.

3. Składki są płatne w dwóch ratach, a mianowicie w kwietniu i październiku każdego roku i mają być uiszczane w kasie Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy bezpośrednio lub za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędności. O wysokości należnych kwot zawiadamia się każdorazowo właścicieli budowli.

4. Jeżeli budowlę ubezpieczono po rozpoczęciu roku ubezpieczeniowego, to składkę za bieżący rok ubezpieczeniowy oblicza się według ilości miesięcy w danym roku jeszcze nie ubiegłych, licząc przytem rozpoczęty miesiąc za cały.

5. Składki nieprawidłowo pobrane podlegają zwrotowi z doliczeniem odsetek w takiej wysokości, w jakiej je pobiera Państwo od zaległości podatków gruntowych.

6. W razie obniżenia w ciągu roku sumy ubezpieczenia składka za bieżące półrocze ubezpieczeniowe nie podlega zwrotowi. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy zwraca jednakże właścicielowi w przypadkach, przewidzianych w art. 24 i 25, część składki za nieubiegłe jeszcze w danym półroczu miesiące, przytem części miesiąca nie uwzględnia się. W przypadku, przewidzianym w art. 25, potrąca się od kwoty zwracanej dodatek do składki za okres ponoszenia zwiększonego nieubezpieczeniwa.

7. Rokiem ubezpieczeniowym jest rok kalendarzowy.

8. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy obowiązany jest co najmniej co lat 12 poddawać rewizji taryfę składek.

Art. 32. 1. Składki korzystają z praw i przywilejów, służących daninom państwowym.

2. Kroki egzekucyjne wszczyna magistrat niezwłocznie po upływie terminu płatności składek.

3. Od zaległych składek pobiera się za zwłokę odsetki w takiej wysokości, w jakiej je pobiera Państwo od zaległości podatków gruntowych.

4. Ponadto magistrat pobiera rzeczywiste koszty egzekucyjne, nie więcej jednak niż koszty pobierane przy poborze podatków państwowych.

Zgłaszanie zmian w budowlach.

Art. 33. 1. Zmianę, powodującą zwiększenie sumy oszacowania, właściciel jest obowiązany zgłosić w Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy niezwłocznie po wprowadzeniu tej zmiany. Zgłaszający otrzymuje zaświadczenie o zgłoszeniu.

2. W przypadku zgłoszenia zmiany, powodującej zwiększenie sumy oszacowania, stosuje się w odpowiedni sposób przepisy ustępu pierwszego art. 23, w razie zaś niezgłoszenia takiej zmiany — przepisy ustępu drugiego tego artykułu.

3. Jeżeli skutkiem zmiany przeznaczenia budowla przechodzi do kategorii budowli, wymienionych w punkcie c) art. 2, to już z chwilą przystąpienia do dokonania zmiany właściciel ma zawiadomić o tem Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

4. Magistrat na podstawie posiadanych danych sporządza według wzorów, ustalonych przez Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy, kwartalne wykazy zmian (dobudowania, zmiana przeznaczenia, zmiana właściciela i t. p.), które zaszyły w budowlach, ubezpieczonych w Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy, i w ciągu miesiąca po upływie każdego kwartału kalendarzowego przesyła je Zakładowi Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

5. Jeżeli skutkiem zmiany niebezpieczeństwo ogniowe się zwiększa, to Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy pobiera składki, odpowiadające zwiększonemu niebezpieczeństwu, od tego terminu, w którym ono nastąpiło.

Zmiana własności i wydzierżawienie ubezpieczonej budowli, upadłość.

Art. 34. 1. Na stosunek ubezpieczenia nie wpływa ani zmiana w osobie właściciela ubezpieczonej budowli, ani jej wydzierżawienie, ani też ogłoszenie upadłości właścicielowi budowli. W razie przejścia tytułu własności na inną osobę, nowy właściciel wstępuje w prawa i obowiązki poprzedniego.

2. Nowy właściciel jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o zmianie własności Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

Obowiązki właściciela budowli w razie zajścia szkody.

Art. 35. 1. W razie zajścia szkody właściciel budowli obowiązany jest w miarę możliwości starać się o jej odwrócenie, względnie zmniejszenie. Jeżeli właściciel budowli rozmyślnie nie wypełni tego obowiązku lub dopuści się rażącego niedbalstwa, to Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy może zmniejszyć odszkodowanie o taką kwotę, o jaką byłaby zmniejszona szkoda w razie należytego spełnienia wspomnianego obowiązku. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy zwraca niezbędne i udowodnione koszty ratowania. Koszty te łącznie z sumą odszkodowania nie mogą przekraczać sumy ubezpieczenia. Jeżeli jednak koszty ratowania poniesiono wskutek wskazówek, udzielonych przez organ Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy, to instytucja zwraca je nawet wtedy, gdy wraz z odszkodowaniem przekraczają sumę ubezpieczenia. Gdy poniesiono łącznie koszty dla ratowania budowli ubezpieczonej w Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy oraz innego mienia, natenczas Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy zwraca koszty w stosunku ubezpieczonej u niego wartości budowli do ogólnej wartości ratowanego mienia.

2. O zajściu szkody właściciel budowli winien zawiadomić Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy niezwłocznie po dowiedzeniu się o niej. Obowiązek ten uważa się za spełniony, jeżeli zawiadomienie wysłano w ciągu trzech dni od zajścia szkody.

3. Do czasu ustalenia wysokości szkody nie wolno bez zezwolenia Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy zmieniać stanu, spowodowanego szkodą, chyba, że zmiana leży w interesie publicznym lub jest niezbędna dla zmniejszenia szkody. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy nie może powoływać się na ten przepis, jeżeli w ciągu trzech dni od daty otrzymania zawiadomienia o zajściu szkody nie przystąpił do jej ustalenia.

4. Właściciel budowli obowiązany jest zezwolić organom Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy na przeprowadzenie wszelkich dochodzeń, niezbędnych dla ustalenia szkody albo rozmiarów odszkodowania, oraz udzielić im wszelkich potrzebnych w tym celu wyjaśnień.

5. W razie zaginięcia podczas wypadku rozebranych części budowli właściciel jest obowiązany w terminie tygodniowym powiadomić o tem miejscowe władze policyjne, wyszczególniając zaginione przedmioty.

6. Jeżeli właściciel budowli nie spełni któregoś z obowiązków, wymienionych w ustępach drugim do piątego, to Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy będzie wolny od obowiązku odszkodowania. Przepis ten nie ma zastosowania w tym przypadku, gdy właścicielowi budowli nie można przypisać złego zamiaru lub rażącego niedbalstwa, albo też, gdy naruszenie obowiązku nie wpłynęło ani na ustalenie przyczyn wypadku, ani na ustalenie lub na rozmiar odszkodowania.

Ustalenie wysokości odszkodowania.

Art. 36. Dochodzenie celem ustalenia wysokości odszkodowania ma Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy rozpocząć w przeciągu trzech dni od daty otrzymania zawiadomienia o zajściu szkody.

Art. 37. Odszkodowanie ma odpowiadać rzeczywistej szkodzie oraz stosunkowi sumy ubezpieczenia do wartości budowli w chwili zajścia szkody, nie może jednak przewyższać sumy ubezpieczenia.

Art. 38. W razie niezgodności między właścicielem budowli i Zakładem Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy co do wysokości odszkodowania każda ze stron może żądać, aby wysokość tę ustaliła komisja szacunkowa, ukonstytuowana w sposób, wskazany w art. 30. W braku zgody stron na oszacowanie komisji szacunkowej właściciel budowli może dochodzić swych roszczeń na drodze sądowej.

Płatność odszkodowania.

Art. 39. 1. Odszkodowanie ma być użyte na odbudowę z wyjątkiem przypadków, wskazanych w ustępie czwartym.

2. Odszkodowania, przekraczające 2.000 zł., wypłaca się w trzech ratach, z których pierwsza jest płatna w terminie, określonym w ustępie trzecim, następna w dwa tygodnie po przedstawieniu dowodu użycia pierwszej raty na odbudowę, trzecia zaś w dwa tygodnie po przedstawieniu dowodu dokonania odbudowy. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy może jednak wypłacić następne raty odszkodowania, przekraczającego 2.000 zł., przed upływem wzmiankowanych terminów, jeżeli właściciel budowli da dostateczne zabezpieczenie, że wypłacone sumy użyje na odbudowę.

3. Odszkodowania poniżej 2.000 zł. oraz pierwsze raty odszkodowań, przekraczających tę normę, płatne będą najpóźniej w miesiąc od daty otrzymania przez Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st.

Warszawy zawiadomienia o szkodzie. Jeżeli jednak dochodzenia w celu ustalenia wysokości odszkodowania nie mogą być ukończone przed upływem miesiąca bez winy Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy, to odszkodowanie płatne będzie w dwa tygodnie po ukończeniu dochodzeń; wszelako i w tym wypadku bezsporna część odszkodowania wypłacona będzie w terminie miesięcznym.

4. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy wypłaca całkowite odszkodowanie w terminie, wskazanym w ustępie trzecim, jeżeli budowla nie może być odbudowana z ważnych przyczyn, a w szczególności z powodu złego położenia majątkowego właściciela, przepisów budowlanych i innych ograniczeń, nie pochodzących z winy właściciela. O ile jednak na budowli ciążyły prawa rzeczowe, a uprawnione osoby nie godzą się na wypłatę odszkodowania, natenczas wypłaca się je tym osobom na zasadzie planu klasyfikacyjnego, sporządzonego przez właściwy sąd, właściciel budowli zaś otrzymuje pozostałą resztę. Jeżeli budowlę oszacowano pierwotnie bez uwzględnienia stopnia zużycia (zd. 4 ustępu drugiego art. 27), to odszkodowanie wypłaca się w przypadkach, określonych w zdaniu 1, na zasadzie oszacowania, uwzględniającego stopień zużycia.

5. W razie zwłoki w wypłaceniu odszkodowania z winy Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy właścicielowi budowli należeć się będą od sumy odszkodowania odsetki w takiej wysokości, w jakiej je pobiera Państwo od zaległości podatków gruntowych.

6. Jeżeli właściciel budowli sum wypłaconych tytułem odszkodowania nie użyje zgodnie z postanowieniami ustępu pierwszego na odbudowę w ciągu trzech lat od dokonania wypłaty, Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy będzie żądać zwrotu tych sum.

7. Część odszkodowania, niewypłacona właścicielowi budowli z powodu nieprzystąpienia do odbudowy lub jej zaniechania, jak również sumy zwrócone przez właściciela budowli skutkiem zastosowania postanowień ustępu szóstego, będą użyte na zaspokojenie osób, mających prawa rzeczowe na budowli, na zasadzie planu klasyfikacyjnego, sporządzonego przez właściwy sąd. Niepodzielona nadwyżka, jak również sumy niepodniesione w ciągu lat dziesięciu przez osoby, mające prawa rzeczowe na budowli, przechodzą na własność Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

Art. 40. 1. Przez otrzymanie odszkodowania pogorzelnego prawo żądania odszkodowania od

osób odpowiedzialnych za wypadek szkody przechodzi na Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy w granicach zapłaconej sumy.

2. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy może dochodzić wypłaconych tytułem odszkodowania sum tylko od bezpośredniego sprawcy wypadku i tylko wówczas, gdy wypadek został spowodowany rozmyślnie lub przez rażące niedbalstwo.

Art. 41. 1. Skarga o odszkodowanie może być wniesiona do przedmiotowo właściwego sądu, w którego okręgu znajduje się budowla.

2. Wszelkie roszczenia o odszkodowanie przedawniają się po upływie pięciu lat od zajścia szkody.

3. Jednakże Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy wolny będzie od obowiązku wypłaty całości (p. a) lub części (pp. b, c, d) odszkodowania, jeżeli odmówił wypłaty odszkodowania w całości lub części, a właściciel budowli nie dochodzi swych roszczeń na drodze sądowej w ciągu roku od daty otrzymania:

- a) zawiadomienia Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy o nieuznaniu roszczenia do odszkodowania;
- b) zawiadomienia Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy o wysokości przyznanego odszkodowania, na które właściciel budowli się nie zgadza;
- c) orzeczenia komisji szacunkowej (art. 38), lub
- d) oświadczenia Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy, że nie zgadza się na orzeczenie komisji szacunkowej.

4. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy, a w przypadku, przewidzianym w art. 38, komisja szacunkowa mają w zawiadomieniu, o którym mowa w ustępie trzecim, zwrócić uwagę właścicielowi budowli na termin wniesienia skargi sądowej i na skutki prawne, połączone z zaniedbaniem tego terminu. Gdyby w zawiadomieniu nie zwrócono uwagi na te okoliczności, to roczny termin (ustęp trzeci) nie biegnie.

Potrącenie.

Art. 42. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy ma prawo potrącać z odszkodowania należne, a nieuiszczone przez właściciela budowli, składki z tytułu ubezpieczenia należących do niego nieruchomości oraz zaległe należności za sporządzenie szacunku.

Odpowiedzialność Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy po zajściu szkody.

Art. 43. W przypadku częściowej szkody Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy odpowiada za szkodę, wynikłą z późniejszego wypadku, na zasadzie dotychczasowego dowodu ubezpieczeniowego, jednakże tylko do wysokości reszty sumy ubezpieczenia, pozostałej po potrąceniu pierwotnego odszkodowania.

Zamieszkanie prawne, względnie siedziba właściciela budowli i ich zmiana.

Art. 44. 1. Właściciel budowli winien zawiadomić Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy o obranem przez siebie w m. st. Warszawie prawnym miejscu zamieszkania względnie siedzibie.

2. Wszelkie zawiadomienia i wezwania Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy będą doręczane właścicielowi budowli tylko w określonym w ustępie pierwszym miejscu zamieszkania względnie w siedzibie prawnej w Warszawie.

3. Jeżeli właściciel nie zawiadomił o obranem prawnym miejscu zamieszkania albo siedzibie lub jeżeli go nie znaleziono w obranem miejscu zamieszkania lub siedzibie, to za prawne miejsce zamieszkania względnie siedzibę uważana będzie ubezpieczona budowla. W tym wypadku wszystkie pisma będą uważane za ważne doręczone w dniu ich wysyłki.

Blższe przepisy, normujące stosunek Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy do właścicieli budowli.

Art. 45. Upoważnia się Ministra Skarbu do wydania w razie potrzeby przepisów bardziej szczegółowo normujących stosunek Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy i właścicieli budowli.

Zażalenie na organa Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

Art. 46. Właściciel budowli może od decyzji zarządu Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy w sprawach, co do których nie jest przewidziane prawo skargi sądowej, wnieść zażalenie do władzy nadzorczej w ciągu miesiąca od daty doręczenia decyzji. W razie uchylenia przez władzę nadzorczą decyzji Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy wydaje nową decyzję, kierując się zasadami, zawartymi w orzeczeniu władzy nadzorczej.

Rozdział V.

Nadzór państwowy.

Art. 47. Nadzór nad Zakładem Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy wykonywa Minister

Skarbu, którego organem w tym zakresie jest Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń. Przy wykonywaniu nadzoru Minister Skarbu działa w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 48. Zatwierdzenia władzy nadzorczej wymagają sprawy, wymienione w odnośnych artykułach rozporządzenia niniejszego.

Art. 49. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy jest obowiązany udzielać władzy nadzorczej na jej żądanie wszelkich wiadomości i wyjaśnień.

Art. 50. 1. Władza nadzorcza ma prawo wykonywać kontrolę i przeprowadzać rewizję w Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy w każdym czasie. O przystąpieniu do przeprowadzenia rewizji należy zawiadomić magistrat.

2. Władza nadzorcza ma prawo delegować swego przedstawiciela na posiedzenia zarządu. Delegat władzy nadzorczej może żądać w każdej chwili udzielenia mu głosu.

Art. 51. Jeżeli Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy przekracza przepisy rozporządzenia niniejszego, władza nadzorcza zwołuje zakład do usunięcia nieprawidłowości. Żądaniu temu zakład jest obowiązany niezwłocznie zadość uczynić. W razie nieusunięcia przez zakład nieprawidłowości władza nadzorcza może ustanowić specjalnego komisarza dla usunięcia nieprawidłowości. Decyzje komisarza w tych przedmiotach będą równoznaczne z decyzjami właściwych organów zakładu.

Rozdział VI.

Postanowienia karne.

Art. 52. Kto osób upoważnionych do szacowania budowli (art. 26) nie dopuści do wykonania czynności, z oszacowaniem związanych, lub przeschodzi w wykonywaniu tych czynności, ulegnie karze aresztu do trzech miesięcy lub grzywny do trzech tysięcy złotych, albo obu tym karom łącznie.

Art. 53. Organa prywatnego zakładu ubezpieczeń, które świadomie biorą udział w zawarciu z właścicielem budowli umowy ubezpieczenia w zakresie, zastrzeżonym wyłącznie Zakładowi Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy, ulegną karze aresztu do trzech miesięcy lub grzywny do trzech tysięcy złotych albo obu tym karom łącznie.

Art. 54. Kto we właściwym terminie i w sposób przepisany:

a) nie zgłosi budowli do ubezpieczenia (art. 22);

b) nie zawiadomi o zmianach, którym ulega budowla (art. 33 ust. 1 i art. 34 ust. 2), lub nie doniesie o przystąpieniu do dokonania zmian w budowlu w przypadku, przewidzianym w art. 33 ust. 3,

ulegnie karze grzywny do stu złotych.

Art. 55. Postanowienia rozporządzenia niniejszego nie wykluczają surowszego ukarania na podstawie innych ustaw karnych.

Art. 56. 1. Orzecznictwo w sprawach o przestępstwa, przewidziane w art. 52 i 53, należy do sądów pokoju.

2. Orzecznictwo w sprawach o przestępstwa, przewidziane w art. 54, należy do powiatowej władzy administracji ogólnej. Władza ta oznaczy w orzeczeniu na wypadek niemożności ścignięcia grzywny karę zastępczego aresztu do jednego tygodnia.

3. Skazany przez władzę powiatowej administracji ogólnej może w ciągu siedmiu dni od dnia doręczenia mu orzeczenia wnieść na ręce tej władzy żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi pokoju. Sąd zastosuje przepisy postępowania obowiązujące w I instancji sądowej. Wyrok sądu okręgowego, wydany w II instancji, jest prawomocny.

Rozdział VII.

Postanowienia przejściowe.

Art. 57. Władze m. st. Warszawy niezwłocznie po wejściu w życie rozporządzenia niniejszego powołają zgodnie z art. 8 i 9 zarząd i dyrektora Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy. W razie niezastosowania się władz miejskich do tych postanowień zarząd i dyrektora powoła władza nadzorcza.

Art. 58. M. st. Warszawa przekazuje Zakładowi Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy z dniem 1 stycznia 1928 r. ogół ubezpieczeń budowli od ognia, fundusze ubezpieczeniowe, ustalone na powyższy dzień, akta ubezpieczeniowe i odpowiedni inwentarz biurowy. Dokonane przez władze m. st. Warszawy ustalenie funduszy ubezpieczeniowych podlega zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

Art. 59. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy wchodzi z dniem 1 stycznia 1928 r. we wszystkie prawa i obowiązki m. st. Warszawy, wynikające z ubezpieczenia budowli, podlegających przymusowi ubezpieczenia od ognia.

Art. 60. Od dnia 1 stycznia 1928 r. do ubezpieczeń, przekazanych przez m. st. Warszawę zgodnie

z art. 58 Zakładowi Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy, stosować się będą postanowienia rozporządzenia niniejszego.

Art. 61. 1. Do czasu zatwierdzenia przez władzę nadzorczą taryfy składek i norm szacunków szczegółowych Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy będzie stosować taryfę składek i normy szacunkowe, używane przez m. st. Warszawę w chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

2. Nowa taryfa składek oraz nowe normy szacunków szczegółowych będą przedstawione władzy nadzorczej do zatwierdzenia najdalej w ciągu roku od wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

Rozdział VIII.

Posłanowienia końcowe.

Art. 62. Wykonanie rozporządzenia niniejszego powierza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, a co do art. 52—56 Ministrowi Sprawiedliwości i Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 63. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z tą chwilą tracą moc obowiązującą dotychczasowe przepisy w przedmiotach, unormowanych rozporządzeniem niniejszem.

Prezydent Rzeczypospolitej: I. Mościcki

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: K. Bartel

Minister Spraw Wewnętrznych: Sławoj Składkowski

Minister Spraw Zagranicznych: August Zaleski

Minister Skarbu: G. Czechowicz

Minister Sprawiedliwości: A. Meysztowicz

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: K. Niezabytowski

Minister Przemysłu i Handlu: E. Kwiatkowski

Minister Komunikacji: Romocki

Minister Robót Publicznych: Moraczewski

Minister Pracy i Opieki Społecznej: Dr. Jurkiewicz

Minister Reform Rolnych: Witold Staniewicz

Minister Poczty i Telegrafów: Bogusław Miedziński

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 6 lutego 1928 r.

w sprawie zmiany art. 70 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych.

(Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 117).

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Zdanie ostatnie art. 70 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 410) otrzymuje brzmienie następujące:

„Członkowie ci nie mogą być członkami organów kierowniczych lub nadzorczych prywatnych zakładów ubezpieczeń, ani pracownikami tych zakładów”.

Art. 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: I. Mościcki

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: K. Bartel

Minister Spraw Wewnętrznych: Sławoj Składkowski

Minister Spraw Zagranicznych: August Zaleski

Minister Skarbu: G. Czechowicz

Minister Sprawiedliwości: A. Meysztowicz

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: K. Niezabytowski

Minister Przemysłu i Handlu: E. Kwiatkowski

Minister Komunikacji: Romocki

Minister Robót Publicznych: Moraczewski

Minister Pracy i Opieki Społecznej: Dr. Jurkiewicz

Minister Reform Rolnych: Witold Staniewicz

Minister Poczty i Telegrafów: Bogusław Miedziński

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 kwietnia 1928 r.

o stosunku służbowym, uposażeniu i zaopatrzeniu emerytalnym pracowników Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

(Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 489).

Na podstawie art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 410) zarządza się co następuje:

C z ę ś ć I.

Przepisy służbowe.

Postanowienia ogólne.

§ 1. Przepisy niniejsze regulują stosunek służbowy pracowników Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, z wyjątkiem pracowników, z którymi zostaną zawarte specjalne umowy.

§ 2. 1. Kandydaci do służby w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych winni posiadać:

1. obywatelstwo polskie,
2. nieskazitelną przeszłość,
3. kwalifikacje pod względem wykształcenia i przygotowania, odpowiednio do zakresu czynności, jakie mają spełniać,
4. dobry stan zdrowia,
5. ukończony 20 rok życia.

2. Osoby, przeciw którym toczy się postępowanie karno-sądowe lub upadłościowe, albo też postępowanie o pozbawienie ich własności, nie mogą być przyjęte do służby w czasie trwania tego postępowania.

3. Osoby, które ukończyły 40 rok życia, mogą być przyjęte do służby wówczas, jeżeli się wykażą dłuższą poprzednią pracą, która dała im specjalne kwalifikacje do objęcia służby w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych.

4. Przepisy, dotyczące poziomu wykształcenia, wymaganego od kandydatów do służby w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, oraz specjalnych wymagań na poszczególne stanowiska, w tej liczbie przepisów dotyczące wprowadzenia służby przygotowawczej i egzaminów kwalifikacyjnych — wyda władza nadzorcza na wniosek naczelnego dyrektora.

§ 3. 1. Ubiegający się o przyjęcie do służby w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych winni wnieść podanie do naczelnego dyrektora.

2. Do podania należy dołączyć:

1. metrykę urodzenia,
2. dowód obywatelstwa polskiego,
3. świadectwa szkolne,
4. świadectwa ewentualnej poprzedniej pracy,
5. dokumenty, stwierdzające stosunek do wojskowości,
6. dokładny życiorys,

oraz powołać się na referencje przynajmniej dwóch wiarygodnych osób.

3. Przed przyjęciem do służby kandydat zostanie poddany badaniu lekarza, wskazanego przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

§ 4. 1. Naczelnego dyrektora i zastępcę naczelnego dyrektora powołuje i zwalnia Minister Skarbu (art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 410). Dyrektora powołuje i zwalnia władza nadzorcza na wniosek naczelnego dyrektora (art. 12 tegoż rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej). Pozostałych pracowników Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych przyjmuje i zwalnia naczelnny dyrektor.

2. W piśmie, które zawiera postanowienia o przyjęciu do służby, należy wymienić stanowisko, na które kandydat zostaje przyjęty, przywiązana do niego grupa uposażenia, miejsce służby i termin zgłoszenia się do służby. Ponadto należy ściśle zaznaczyć, że przepisy rozporządzenia niniejszego stanowią podstawę stosunku służbowego. Do pisma winien być dołączony egzemplarz rozporządzenia niniejszego.

§ 5. 1. W razie niezgłoszenia się do służby w terminie, w piśmie wyznaczonym, przyjęcie unieważnia się, o ile kandydat w ciągu dni 10 od wyznaczonego terminu nie usprawiedliwi zwłoki.

2. Czas służby liczy się od dnia rzeczywistego objęcia służby.

§ 6. 1. Przy objęciu służby składa pracownik oświadczenie na piśmie, że znane mu są przepisy rozporządzenia niniejszego oraz że poddaje się tym przepisom.

2. Pracownicy składają przy objęciu służby przyrzeczenie służbowe według następującej roty:

„Przyrzekam na powierzonym mi stanowisku spełniać swe obowiązki gorliwie i sumiennie, przestrzegać ściśle obowiązujących przepisów i wykonywać dokładnie polecenia swych przełożonych, zachować tajemnicę służbową, dbać o dobro insty-

tucji, oraz zachowywać się w służbie i poza służbą w sposób, odpowiadający godności instytucji i mego stanowiska".

Naczelny dyrektor ustali, na czyje ręce mają pracownicy składać przyrzeczenie służbowe. Naczelny dyrektor i zastępca naczelnego dyrektora składają przyrzeczenie służbowe na ręce Ministra Skarbu.

§ 7. Małżonkowie, krewni w linii prostej (wstępnej i zstępnej) lub przysposobieni, krewni w bocznej linii do trzeciego, oraz powinowaci do drugiego stopnia włącznie nie mogą pracować razem w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, o ileby wskutek tego weszli do siebie w stosunek bezpośredniego przełożonego i podwładnego, względnie wykonywali równocześnie związane ze sobą czynności kasowe, gospodarcze, rachunkowe lub kontrolne. Osoby, pozostające do siebie w wyżej wymienionym stosunku, nie mogą również jednocześnie być pracownikami, sprawującymi czynności kasowe, gospodarcze lub inne z jednej, a czynności wchodzące w zakres rachuby i kontroli z drugiej strony, o ile pierwsze podlegają drugim pod względem rachunkowości lub kontroli.

§ 8. 1. Pracownicy, którzy nie ukończyli jeszcze 5 lat służby w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, w razie powołania do obowiązkowej służby wojskowej w wojsku stałym zostają zwolnieni ze służby w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych.

2. Pracownicy, którzy ukończyli 5 lat służby w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, otrzymują w razie powołania do obowiązkowej służby wojskowej w wojsku stałym bezpłatny urlop.

3. Pracownicy, powołani na perjodyczne ćwiczenia wojskowe, otrzymują na czas odbywania tych ćwiczeń płatny urlop.

4. Na wypadek powołania do służby wojskowej na skutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej będą pracownicy traktowani pod względem uposażenia i trwania stosunku służbowego narówni z funkcjonariuszami państwowymi.

§ 9. 1. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych prowadzi dla każdego pracownika wykaz stanu służby, do którego wpisuje się wszystkie istotne dane, dotyczące pracownika i przebiegu jego służby, w szczególności zaś okoliczności, mające wpływ na przyznanie wyższego uposażenia, wymiar zaopatrzenia emerytalnego oraz zaopatrzenia wdówiego i sierocęgo.

2. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych prowadzi tabelę kwalifikacyjną pracowników, w których uwidocznione będą opinie o pracownikach. Wpisy do tabel kwalifikacyjnych następują na zasadzie decyzji naczelnego dyrektora. Przepisy powyższe nie dotyczą dyrektorów.

3. Pracownik ma prawo przeglądać wykaz stanu służby, a w razie opuszczenia służby żądać wydania mu odpisu wykazu, o ile dopełni obowiązków, przewidzianych w § 50. Pracownik jest również uprawniony domagać się okazania mu jego kwalifikacji.

4. Naczelny dyrektor ustali wzór wykazu stanu służby oraz sposób jego wypełniania i prowadzenia.

5. Pracownicy otrzymują legitymacje służbowe, których wzór i sposób wypełniania ustali naczelny dyrektor.

§ 10. Spory wynikające z zastosowania postanowień rozporządzenia niniejszego rozstrzygane będą na drodze sądowej.

Obowiązki.

§ 11. 1. Pracownik obowiązany jest spełniać swe obowiązki gorliwie i sumiennie oraz dbać o dobro instytucji.

2. Pracownik obowiązany jest znać dokładnie przepisy o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, postanowienia statutu organizacyjnego, przepisy rozporządzenia niniejszego i instrukcje służbowe oraz przepisy, dotyczące zakresu powierzonych mu czynności, i nie może się tłumaczyć ich nieznaną jomością.

3. Pracownik odpowiedzialny jest za ściśle przestrzeganie obowiązujących przepisów oraz poleceń swych przełożonych i obowiązany jest pokrywać szkody, wynikłe z jego winy.

4. O ile polecenie służbowe jest w przekonaniu pracownika niezgodne z obowiązującymi przepisami lub przeciwne dobru instytucji, pracownik winien jest spostrzeżenie swoje wyjawić przełożonemu, lecz w razie potwierdzenia, zlecenie to wykonać. W tym wypadku, o ile polecenie było ustne, może pracownik żądać potwierdzenia tego na piśmie.

§ 12. 1. Pracownik obowiązany jest zachować w ścisłej tajemnicy przed osobami niepowołanemi wszystkie sprawy, o których powziął wiadomość dzięki swemu stanowisku służbowemu, lub dowiedział się o nich przy wykonywaniu służbowych obowiązków.

2. Ze sprawami, które przez władze przełożone zostały uznane za poufne, winien pracownik postępować w myśl odpowiednich ogólnych instrukcyj lub odnośnych wskazówek przełożonych.

3. Nie wolno dozwalać osobom niepowołanym wgląd do ksiąg i akt instytucji.

4. Obowiązek zachowania tajemnicy trwa zarówno w czasie pełnienia służby, jak i po rozwiązaniu stosunku służbowego.

5. Pracownikowi nie wolno ogłaszać w prasie wiadomości, dotyczących spraw instytucji, jak również nie wolno wygłaszać referatów o działalności Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych bez uprzedniego zezwolenia władzy przełożonej.

§ 13. 1. Pracownik powinien zachowywać się wobec swych przełożonych z należytym szacunkiem, w stosunku zaś do innych pracowników z uprzejmością i taktem.

2. Wszystkich pracowników obowiązuje życzliwość, nacechowany uprzejmością i taktem stosunek do ubezpieczających, których interesom przede wszystkim służyć, tudzież dbałość o fundusze instytucji.

3. Poza służbą powinien pracownik zachować się w sposób, odpowiadający godności instytucji i swego stanowiska.

§ 14. 1. Wszelkie prośby i zażalenia w sprawach, wynikających ze stosunku służbowego, powinien pracownik wnieść w drodze służbowej na ręce bezpośredniego przełożonego, który winien je, o ile sprawa nie należy do jego kompetencji, przedstawić niezwłocznie władzy właściwej.

2. Wyjątek od powyższej zasady stanowi wypadek, gdy chodzi o zażalenie na bezpośredniego przełożonego. W wypadku tym pracownik, wnosząc zażalenie w drodze służbowej do wyższej władzy, może równocześnie zawiadomić o tem władzę tej osoby, na którą wnosi zażalenie, przedkładając odpis tego zażalenia.

§ 15. Pracownikowi nie wolno żądać, ani przyjmować darów w jakiegokolwiek postaci, ofiarowanych bezpośrednio lub pośrednio jemu lub jego rodzinie (domownikom) w związku z wykonywaniem przez niego obowiązków służbowych oraz wogóle przysparzać sobie lub rodzinie jakiegokolwiek usług lub korzyści materialnych przez wyzyskiwanie swego stanowiska.

§ 16. 1. Pracownik obowiązany jest przestrzegać ściśle ustanowionych godzin pracy.

2. Rozkład godzin pracy biurowej, względnie zajęć służbowych, ustalają zarządzenia naczelnego dyrektora w ramach ustawy z dnia 18 grudnia

1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 2, poz. 7).

3. O ile ważne względy służbowe tego wymagają, mogą być pracownicy powołani do pracy również poza normalnymi godzinami pracy w wypadkach i pod warunkami przewidzianymi w ustawie zacylowanej w ust. 2, przyczem wynagrodzenie winno odpowiadać normom art. 16 tej ustawy.

§ 17. 1. Bez zezwolenia władzy przełożonej może pracownik opuścić służbę tylko w wypadkach choroby lub innej nieprzewidzianej, nagłej i ważnej przeszkody. O takich wypadkach powinien natychmiast zawiadomić swego bezpośredniego przełożonego.

2. Władza może żądać od pracownika udowodnienia przeszkody w pełnieniu obowiązków służbowych, a w przypadku choroby poddać go badaniu lekarskiemu.

3. Usprawiedliwiona nieobecność na służbie nie pociąga za sobą w zasadzie ujemnych skutków służbowych, ani co do pobierania uposażenia, ani co do innych praw. O ile jednak nieobecność na służbie z powodu choroby trwa dłużej, niż 6 miesięcy, można rozwiązać z pracownikiem stosunek służbowy bez zachowania terminu wypowiedzenia, przy zastosowaniu przepisów, zawartych w części III.

4. Przy obliczaniu 6-miesięcznego czasu trwania choroby liczy się jako przerwy tylko te okresy czynnej służby, które wynoszą przynajmniej połowę czasu poprzedniej nieobecności z powodu choroby. O ile służba czynna trwała krócej, nie stanowi ona przerwy, a poszczególne okresy choroby liczy się razem.

5. Pracownikom Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, należącym do Kasy Chorych, potrąca się z uposażenia przez czas choroby kwoty zasiłku, pobieranego z Kasy Chorych. Nie podlegają jednak potrąceniu z uposażenia zasiłki, przyznane przez Kasę Chorych na specjalne cele kuracyjne.

§ 18. 1. Naczelnny dyrektor, zastępca naczelnego dyrektora oraz dyrektorowie nie mogą łączyć ze swym stanowiskiem mandatu posła lub senatora, ani zajmować żadnej posady w służbie państwowej, samorządowej lub prywatnej, ani też należeć do organów kierowniczych lub nadzorczych jakiegokolwiek przedsiębiorstwa, z wyjątkiem wypadków przewidzianych w art. 67 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 410).

2. Ponadto nie wolno pracownikom oddawać się poza służbą zajęciom, których wykonywanie stoi w sprzeczności z ich obowiązkami służbowymi, przeszkadza im w ścisłym pełnieniu obowiązków służbowych lub uchybia powadze instytucji. Pracownik powinien zawiadomić władzę służbową o każdym ubocznym zajęciu, przynoszącym mu jakiegokolwiek korzyści materialne, i zaniechać takich zajęć, które władza uzna za niedopuszczalne.

3. Pracownicy pod rygorem natychmiastowego rozwiązania stosunku służbowego nie mogą być jednocześnie nawet pośrednio współpracownikami lub agentami prywatnych zakładów ubezpieczeń, jak również nie mogą należeć do organów kierujących i nadzorczych prywatnych zakładów ubezpieczeń, chyba że wejdą do tych organów z ramienia Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

§ 19. W charakterze rzeczoznawców w sprawach czyichkolwiek interesów ubezpieczeniowych mogą pracownicy występować tylko na żądanie sądów, w innych zaś przypadkach za zezwoleniem władzy przełożonej.

§ 20. Pracownik Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych obowiązany jest o spostrzeżonych nadużyciach służbowych niezwłocznie donieść swemu bezpośredniemu przełożonemu albo naczelnemu dyrektorowi, względnie inspektorowi wojewódzkiemu, bez względu na osobę, która je popełniła.

§ 21. 1. W razie przydzielenia pracownikowi mieszkania służbowego dla wykonywania czynności, wymagających zajmowania mieszkania w ściśle określonym gmachu, pracownik obowiązany jest mieszkanie to zająć.

2. Pracownicy, zajmujący mieszkania służbowe, składają zobowiązania pisemne, że z mieszkań tych korzystając będą tylko dla siebie i będącej na ich utrzymaniu rodziny bez prawa podnajmu i że w razie rozwiązania stosunku służbowego, względnie przeniesienia do innego miejsca urzędowania, opuszczą zajmowane lokale i oddadzą je do dyspozycji Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych nie później, niż pierwszego dnia następnego miesiąca po rozwiązaniu stosunku służbowego, względnie przeniesieniu, a w wypadku rozwiązania stosunku służbowego bez wypowiedzenia w ciągu miesiąca od rozwiązania.

Prawa.

§ 22. Pracownicy mają prawo do uposażenia według norm, ustalonych w części II rozporządzenia niniejszego.

§ 23. Pracownicy mają prawo do odprawy, względnie do zaopatrzenia emerytalnego, pozostaje zaś po nich wdowy i dzieci — prawo do pensji wdowej, względnie sieroczej według zasad, określonych w części III rozporządzenia niniejszego.

§ 24. 1. W przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, może naczelny dyrektor przyznawać pracownikom bezprocentowe zaliczki na uposażenie do wysokości trzymiesięcznego uposażenia, spłacalnego w ratach miesięcznych w okresie czasu nie dłuższym niż dwa lata.

2. W razie konieczności przyjęcia pracownika z pomocą celem uzyskania mieszkania w miejscu pełnienia służby (w szczególności w przypadku służbowego przeniesienia pracownika) — może naczelny dyrektor udzielić zaliczki bezprocentowej w wysokości pięciomiesięcznych poborów, spłacalnej w ratach miesięcznych w okresie nie dłuższym niż 3 lata.

3. Niezależnie od powyższego naczelny dyrektor uprawniony jest do przyznawania pracownikom zaliczek zbiorowych na zakup artykułów pierwszej potrzeby. Zaliczki zbiorowe mogą być udzielane nie częściej niż dwa razy do roku i podlegają spłacie w ratach miesięcznych w okresie nie dłuższym niż sześć miesięcy.

4. Ogólna suma wszystkich zaliczek, zarówno indywidualnych jak i zbiorowych, udzielonych pracownikom w myśl niniejszego paragrafu, nie może przekraczać $\frac{1}{30}$ części ogólnej sumy uposażenia rocznego wszystkich pracowników.

§ 25. 1. Naczelny dyrektor i zastępca naczelnego dyrektora korzystają corocznie z sześciotygodniowego urlopu wypoczynkowego. Wszyscy inni pracownicy Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych korzystają z urlopow wypoczynkowych zgodnie z ustawą z dnia 16 maja 1922 r. o urlopow dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 334) i z rozporządzeniem Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 11 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 464).

2. Naczelny dyrektor może, o ile pozwalają na to względy służbowe, przedłużyć w poszczególnych wypadkach wymiar urlopow, ustalonych w wyżej wymienionej ustawie, a to dla pracowników na stanowiskach kierowniczych, którzy są zaliczeni do kategorii I—V, o dwa tygodnie, dla innych zaś pracowników — o jeden tydzień.

3. Pracownikom, którzy korzystają z urlopu w czasie przed 1 kwietnia lub po 31 października, a którzy nie korzystają z przedłużenia, przewidzianego w ust. 2 niniejszego paragrafu, przedłuża się

urlop o dwa dni za każdy tydzień wykorzystanego w tym czasie normalnego urlopu.

4. Wszystkie urlopy w wymiarze nie krótszym od dni trzech, z wyjątkiem urlopów dla poratowania zdrowia, udzielone pracownikowi w ciągu roku kalendarzowego na jego życzenie na poczet urlopu ustawowego, można wliczyć do wymiaru urlopu wypoczynkowego.

5. Pracownikowi, którego odwołano z urlopu, zwrócić należy koszty podróży tam i z powrotem, spowodowane przerwaniem urlopu, według norm, ustalonych dla podróży służbowych, jednak bez diet.

§ 26. 1. Poza urlopem wypoczynkowym mogą być udzielane pracownikom w wyjątkowych wypadkach urlopy dla załatwienia bardzo ważnych, niecierpiących zwłoki spraw osobistych, rodzinnych lub majątkowych.

2. Naczelny dyrektor ustali, komu przysługuje prawo udzielania pracownikom urlopu na przeciąg czasu nie dłuższy od jednego tygodnia. Udzielanie urlopu dłuższego niż na tydzień należy do naczelnego dyrektora.

3. Pracownik może otrzymać urlop dla poratowania zdrowia na podstawie świadectwa lekarza, do którego skierowany zostanie przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych. Udzielenie takiego urlopu należy do naczelnego dyrektora.

4. Gdy urlop dla załatwienia spraw osobistych, rodzinnych lub majątkowych trwa dłużej niż miesiąc, a urlop dla poratowania zdrowia — dłużej niż 6 miesięcy, wstrzymuje się za dalszą część urlopu uposażenie i czasu tego urlopu nie wlicza się do czasu służby. Przy obliczaniu sześciomiesięcznego czasu trwania urlopu ma analogiczne zastosowanie postanowienie, zawarte w § 17 ust. 4.

Odowiedzialność dyscyplinarna.

§ 27. Pracowników, którzy naruszają obowiązki swego stanowiska przez czyn, zaniechanie lub zaniedbanie, pociąga się, niezależnie od ich sądowniej odpowiedzialności karnej lub cywilnej, do odpowiedzialności dyscyplinarnej według przepisów rozporządzenia niniejszego.

§ 28. Władza dyscyplinarna nad pracownikami należy: do Ministra Skarbu odnośnie do naczelnego dyrektora i zastępcy naczelnego dyrektora, do władzy nadzorczej i naczelnego dyrektora odnośnie do dyrektorów, oraz do naczelnego dyrektora, dyrektorów i inspektorów wojewódzkich w stosunku do reszty pracowników i wykonywana będzie w sposób unormowany poniżej.

§ 29. 1. Za naruszenie obowiązków służbowych nakłada się następujące kary:

1. upomnienie;
2. karę pieniężną do wysokości 10% jednomiesięcznego uposażenia;
3. naganą;
4. wstrzymanie posunięcia w szczeblach uposażenia na przeciąg czasu od roku do lat trzech;
5. odliczenie lat służby od roku do lat trzech;
6. obniżenie grupy uposażenia o jedną lub dwie, połączone z zawieszeniem możliwości awansu na przeciąg jednego roku do lat trzech i ewentualnie z przeniesieniem na niższe stanowisko; obniżenie to skutkuje po upływie trzech miesięcy od dnia zawiadomienia pracownika o decyzji;
7. wydalenie ze służby ze zmniejszeniem zaopatrzenia emerytalnego względnie odprawy do 50%.

2. W stosunku do naczelnego dyrektora i zastępcy naczelnego dyrektora mogą być stosowane tylko kary, wymienione w punktach 1 i 7.

§ 30. 1. Kary, wymienione w § 29 pod 1 i 2, nakłada się za przewinienia mniejsze, jako to zaniedbywanie się w pracy, lekceważenie wydanych zarządzeń, niewłaściwe zachowanie się w służbie lub poza służbą. Zbieg kilku tego rodzaju przewinień, powtarzanie się lub dopuszczanie się ich wśród okoliczności szczególnie obciążających uważa się za występki służbowy w rozumieniu § 31.

2. Karę, wymienioną w § 29 pod 1, nakłada na naczelnego dyrektora i zastępcę naczelnego dyrektora Minister Skarbu, na dyrektorów, zastępców dyrektorów, naczelników wydziałów, inspektorów w zarządzie centralnym i inspektorów wojewódzkich kary wymienione w § 29 pod 1 i 2 naczelnego dyrektora, na pozostałych pracowników w zarządzie centralnym — dyrektorowie, na innych pracowników — inspektorowie wojewódzcy.

3. Przed nałożeniem kary należy dać obwinionemu pracownikowi możliwość usprawiedliwienia się.

4. O nałożonej karze oraz o przyczynie ukarania należy zawiadomić pracownika na piśmie.

5. Kar, o których mowa w niniejszym paragrafie, nie wpisuje się do wykazu stanu służby.

§ 31. 1. Naruszenia obowiązków służbowych, szkodzące interesom i dobru instytucji lub uchylające jej powadze, — stanowią występki służbowe, za które nakłada się kary, wymienione w § 29 pod 3 do 7.

2. Na naczelnego dyrektora i zastępcę naczelnego dyrektora kary te nakłada z uwzględnieniem ostatniego ustępu § 29 Minister Skarbu.

Dyrektorom wymierza kary, wyszczególnione w § 29 pod 3 do 7 władza nadzorcza na wniosek naczelnego dyrektora, pozostali zaś pracownikom Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych — naczelnny dyrektor.

3. Wymiar kary następuje po zasięgnięciu opinii komisji dyscyplinarnych przy zastosowaniu poniżej określonego trybu postępowania.

4. Kary, o których mowa w niniejszym paragrafie, wpisuje się do wykazu stanu służby.

§ 32. 1. Dla wydania opinii co do winy i stopnia kary w wypadkach popełnienia występku służbowego (§ 31) tworzy się komisje dyscyplinarne.

2. Dla naczelnego dyrektora, zastępcy naczelnego dyrektora i dyrektorów wyznacza komisję dyscyplinarną władza mianującą.

3. Dla innych pracowników, zatrudnionych w zarządzie centralnym, oraz inspektorów wojewódzkich będzie właściwą komisja dyscyplinarna, utworzona przy zarządzie centralnym, dla wszystkich innych pracowników — komisje, utworzone przy inspektorach wojewódzkich. W wypadkach szczególnej wagi może naczelnny dyrektor sprawę, należącą do komisji dyscyplinarnej przy inspektorze wojewódzkim, przekazać komisji dyscyplinarnej przy zarządzie centralnym.

4. Komisja dyscyplinarna przy zarządzie centralnym składa się z przewodniczącego, 2 zastępców i 6 członków; komisje dyscyplinarne przy inspektorach wojewódzkich — z przewodniczącego, jednego zastępcy i 4 członków.

5. Przewodniczącego, jego zastępcę oraz członków komisji dyscyplinarnej przy zarządzie centralnym powołuje naczelnny dyrektor na okres lat 3.

6. Przewodniczącymi komisji dyscyplinarnych przy inspektorach wojewódzkich są inspektorowie wojewódzcy. Zastępców przewodniczących oraz członków tych komisji mianuje na wniosek inspektorów wojewódzkich naczelnny dyrektor na okres lat 3.

7. W razie potrzeby uzupełnia się komisje przez powołanie nowych członków na resztę trzyletniego okresu.

8. Nie może być członkiem komisji dyscyplinarnej pracownik, przeciwnie wktóremu toczy się postępowanie sądowo-karne lub dyscyplinarne lub który w wyniku takiego postępowania został ukarany.

§ 33. 1. Komisje dyscyplinarne rozpatrują sprawy w kompletach, składających się z prze-

wodniczącego lub z zastępcy przewodniczącego oraz 2 członków.

2. Jeden z członków kompletu winien być z tego działu pracy, w którym pracuje obwiniony, co jednak nie dotyczy komisji, utworzonych na mocy ust. 2 poprzedniego paragrafu.

3. W miarę możliwości jeden z członków kompletu winien posiadać ukończone wykształcenie prawnicze.

4. Nie może wchodzić w skład kompletu pracownik, będący krewnym lub powinowatym (§ 7) obwinionego.

5. Członkowie komisji dyscyplinarnych są w wykonywaniu swych funkcji samodzielni i niezawisli.

6. Biorący udział w postępowaniu dyscyplinarnym winni zachować ścisłą tajemnicę co do wszystkich szczegółów.

§ 34. 1. W razie naruszenia obowiązków służbowych przez pracownika przełożony, który w myśl ust. 2 § 30 rozporządzenia niniejszego sprawuje nad pracownikiem władzę dyscyplinarną, poleca przeprowadzić śledztwo wstępne i zależnie od wyników śledztwa wstępnego albo sprawę umarza, albo nakłada jedną z kar, wymienionych w § 29 pod 1 i 2, albo, o ile przewinienie przedstawia się jako występki służbowy (§ 31) — kieruje sprawę do komisji dyscyplinarnej celem rozpatrzenia sprawy i wydania opinii.

2. Przewodniczący komisji zarządza wszystko, aby doprowadzić do jaknajprędszego i jaknajdokładniejszego wyświetlenia sprawy.

3. Komisja będzie przestrzegać przy dochodzeniu dyscyplinarnym, aby obwinionemu była dana wszelka możność usprawiedliwienia się z podniesionych przeciw niemu zarzutów zarówno przy przeprowadzaniu badania świadków i obwinionego, jak i na rozprawie ustnej.

4. Po wyczerpującem rozpatrzeniu sprawy komisja przedstawia naczelnemu dyrektorowi umotywowaną opinię tak co do winy, jak i stopnia kary. Przy określaniu stopnia kary należy mieć na względzie doniosłość występku służbowego i powstałe z powodu niego szkody, stopień winy oraz dotychczasowe zachowanie się pracownika.

5. Uchwała komisji zapada większością głosów.

6. Przy wymiarze kary bierze się pod uwagę opinię komisji dyscyplinarnej, którą jednakże władza nie jest skrupowana.

7. Decyzja zostaje wydana na piśmie i winna być umotywowana.

8. Decyzja ta jest ostateczna.

§ 35. 1. Przy karach wstrzymania posunięcia w szczeblach uposażenia pracownik nie może awansować przez okres czasu, na który kara opiewa.

2. Przy karze odliczenia lat służby okres czasu, na który kara opiewa, potrąca się z czasu służby i przez okres ten pracownik nie może awansować ani posuwać się w szczeblach.

3. W razie obniżenia grupy uposażenia otrzymuje pracownik w niższej grupie ten sam szczebel, który posiadał w grupie utraconej, przyczem czas spędzony w posiadanym ostatnim szczeblu w wyższej grupie zalicza się do czasu posunięcia do następnego szczebla w grupie niższej.

§ 36. 1. Członkom rodziny pracownika, którego wydano ze służby z pozbawieniem prawa do zaopatrzenia emerytalnego (§ 38), naczelny dyrektor względnie, o ile chodzi o dyrektorów — władza nadzorcza na wniosek naczelnego dyrektora — może w razie okoliczności, zasługujących na szczególne uwzględnienie, przyznać stały zasiłek na utrzymanie, który jednak nie może przewyższać normalnej ich pensji wdowiej i sierocej.

2. Zasiłek taki przyznać można albo już z chwilą wstrzymania wypłaty uposażenia pracownikowi wydanemu, albo od chwili jego śmierci.

3. Do powyższego zasiłku mają zastosowanie postanowienia części III niniejszego rozporządzenia, dotyczące utraty prawa do pensji wdowiej i sierocej.

§ 37. Jeżeli naruszenie obowiązków służbowych ma cechę czynu karygodnego, zagrożonego powszechnymi ustawami karnymi, naczelny dyrektor składa doniesienie karne właściwej władzy.

§ 38. Pracownik, skazany prawomocnym wyrokiem sądu karnego, zostaje wydalony ze służby z pozbawieniem praw do odprawy względnie zaopatrzenia emerytalnego, o ile skazanie pociąga za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego.

§ 39. 1. Gdy przeciwko pracownikowi wdrożono postępowanie sądowo-karne lub dochodzenie dyscyplinarne, naczelny dyrektor może w każdej chwili zawiesić go w pełnieniu czynności służbowych, o ile ze względu na rodzaj i doniosłość popełnionego występku wskazane jest usunięcie go od wykonywania obowiązków służbowych.

2. Pracowników, podległych inspektorom wojewódzkim, może zawiesić w pełnieniu czynności służbowych również inspektor wojewódzki, jeżeli ze względu na rodzaj występku konieczne jest natychmiastowe usunięcie pracownika od wykony-

wania obowiązków służbowych. Przeciw takiemu zarządzeniu może pracownik w przeciągu dni trzech, licząc od dnia następującego po dniu zawieszenia, wnieść odwołanie do naczelnego dyrektora.

3. O ile względem pracownika zarządzone karne areszt sądowy lub śledczy (prewencyjny), należy go niezwłocznie zawiesić w pełnieniu służby.

§ 40. 1. Emeryci Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za występki służbowe, popełnione w czasie służby czynnej, a, o ile chodzi o naruszenie tajemnicy służbowej, również w wypadkach dopuszczenia się po zwolnieniu ze służby.

2. Na emerytów nakłada się kary czasowe lub stałego zmniejszenia zaopatrzenia emerytalnego w rozmiarze, wskazanym w § 29 p. 7.

§ 41. 1. Zawieszenie pracownika w pełnieniu służby kończy się z chwilą wydania przez naczelnego dyrektora względnie przez władzę nadzorczą decyzji w sprawie dyscyplinarnej.

2. O ile jednak przyczyny, które spowodowały zawieszenie, odpadną wcześniej, należy zawieszenie uchylić niezwłocznie po ustaniu tych przyczyn.

3. Na czas trwania zawieszenia może naczelny dyrektor ograniczyć uposażenie pracownika do połowy.

§ 42. 1. Jeżeli pracownik został skazany na jedną z kar, wymienionych w § 29 pod 3 do 7, czasu zawieszenia w służbie nie zalicza się do czasu służby, jak również nie wypłaca się pracownikowi wstrzymanej części uposażenia przez cały czas zawieszenia.

2. Jeżeli jednak nie nałożono na pracownika jednej z kar, wymienionych w § 29 pod 3 do 7, czas zawieszenia liczy się do czasu służby czynnej, a oprócz tego należy mu wypłacić część uposażenia, wstrzymaną przez cały czas zawieszenia.

§ 43. W razie śmierci obwinionego dochodzenie dyscyplinarne, bez względu na stadium, w którym się znajduje, podlega umorzeniu, winno być jednak przeprowadzone na żądanie ustawowych spadkobierców zmarłego.

Zmiany w stosunku służbowym i rozwiązanie stosunku służbowego.

§ 44. 1. Pracownik może być przeniesiony ze względów służbowych do innej miejscowości na stanowisko nie niższej grupy uposażenia za trzymiesięcznym uprzedzeniem, względnie wcześniej w porozumieniu z pracownikiem. O ile pracownik pomimo trzymiesięcznego uprzedzenia nie zastos-

je się do decyzji o przeniesieniu go do innej miejscowości, uważa się stosunek służbowy za rozwiązany przez pracownika z upływem trzech miesięcy od daty uprzedzenia o przeniesieniu.

2. Pracownik może być również delegowany czasowo poza miejsce stałej służby.

3. Przy przeniesieniach z urzędu należą się pracownikowi koszty przeniesienia według norm ustalonych w części II rozporządzenia niniejszego.

4. Przy przeniesieniach na prośbę pracownika przyznanie w całości lub w części kosztów przeniesienia zależy od uznania naczelnego dyrektora.

5. Naczelny dyrektor względnie inspektor wojewódzki zwolni pracownika w związku z jego przeniesieniem na czas odpowiedni od pełnienia służby, uwzględniając przytem jego warunki osobiste i rodzinne.

§ 45. Stosunek służbowy między pracownikiem a Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń Wzajemnych rozwiązuje się przez:

1. wypowiedzenie stosunku służbowego ze strony pracownika,
2. wypowiedzenie stosunku służbowego przez właściwą władzę, lub bez wypowiedzenia z powodu choroby (§ 17 ust. 3),
3. wydalenie w drodze dyscyplinarnej, względnie na skutek zastosowania § 38 rozporządzenia niniejszego,
4. śmierć pracownika.

§ 46. 1. Pracownik może każdego czasu wypowiedzieć stosunek służbowy z zachowaniem jednomiesięcznego, a — o ile chodzi o naczelnego dyrektora, zastępcę naczelnego dyrektora i pracowników na stanowiskach kierowniczych, zaszerzegowanych do grup uposażenia od I do V — trzymiesięcznego terminu wypowiedzenia. Jedno, względnie trzymiesięczny termin wypowiedzenia powinien odpowiadać miesiącom kalendarzowym.

2. Pracownik zwolniony na własne żądanie przestaje korzystać ze świadczeń Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych z końcem miesiąca, w którym rozwiązano stosunek służbowy.

3. W jakich wypadkach pracownik, zwolniony na własną prośbę, ma prawo do zaopatrzenia emerytalnego, normują przepisy, zawarte w części III.

§ 47. 1. Poza przypadkami, wyszczególnionymi w innych paragrafach rozporządzenia niniejszego, pracownik może być zwolniony ze służby w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych w każdym czasie, z zachowaniem następujących terminów wypowiedzenia:

1. dla naczelnego dyrektora i zastępcy naczelnego dyrektora oraz dla dyrektorów 6 miesięcy bez względu na ilość lat służby w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych,

2. dla pozostałych pracowników umysłowych 3 miesiące. Termin wypowiedzenia powinien odpowiadać miesiącom kalendarzowym.

2. Pracownik, któremu wypowiedziano stosunek służbowy, otrzymuje uposażenie wraz z ewentualnymi innymi świadczeniami do końca miesiąca, w którym następuje rozwiązanie stosunku służbowego.

3. Pracownik zwolniony otrzymuje odprawę, względnie zaopatrzenie emerytalne według zasad, ustalonych w części III rozporządzenia niniejszego.

§ 48. Pracownik, wydalony ze służby, otrzymuje uposażenie do końca miesiąca, w którym został wydalony.

§ 49. 1. W razie śmierci pracownika mają zastosowanie do wdowy i sierot po nim pozostałych przepisy części III.

2. Uposażenie należy się do końca miesiąca, w którym śmierć nastąpiła.

§ 50. Pracownicy winni przed zwolnieniem oddać swe czynności w należyтым porządku następcy, zwrócić pobrane zaliczki, legitymacje oraz inne dokumenty, służące do wykonywania uprawnień służbowych. Dopiero po zupełnem uregulowaniu tych spraw może pracownik otrzymać odprawę, względnie zaopatrzenie emerytalne, oraz odpis wykazu stanu służby.

§ 51. 1. Nieusprawiedliwione samowolne porzucenie służby przez pracownika pociąga za sobą zwolnienie ze służby bez postępowania dyscyplinarnego oraz utratę wszelkich praw, wynikających ze stosunku służbowego.

2. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych ma prawo żądać zwrotu naprzód wypłaconego uposażenia, sięgającego poza dzień porzucenia służby, jako też żądać, aby pracownik dopełnił wobec Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych wszystkich obowiązków, przewidzianych na wypadek rozwiązania stosunku służbowego.

§ 52. Pracownik zostanie wydalony ze służby z utratą wszelkich praw, jeżeli okaże się, że przyjęcie do służby uzyskał na podstawie dokumentów fałszywych lub nieważnych, albo przez zatajenie lub niezgodnie z prawdą przedstawienie okoliczności, stanowiących przeszkodę do przyjęcia na służbę.

C z ę ś ć II.

Przepisy uposażeniowe.

§ 53. 1. Uposażenie miesięczne naczelnego dyrektora i zastępcy naczelnego dyrektora określa następująca tabela:

Stanowisko	Szczegółowe uposażenia			
	A.	B.	C.	D.
	z	l	o	t
Naczelnny dyrektor	2.700	2.900	3.100	3.300
Zastępca naczelnego dyrektora	2.000	2.100	2.200	2.300

2. Uposażenie miesięczne innych pracowników, z wyjątkiem woźnych, określa następująca tabela:

Grupa uposażeniowa	Szczegółowe uposażenia			
	A.	B.	C.	D.
	z	l	o	t
I	1.050	1.100	1.150	1.200
II	895	930	965	1.000
III	770	800	830	860
IV	665	660	715	740
V	565	590	615	640
VI	480	500	520	540
VII	400	420	440	460
VIII	335	350	365	380
IX	275	290	305	320
X	230	240	250	260
XI	190	200	210	220
XII	150	160	170	180

3. Uposażenie miesięczne woźnych określa następująca tabela:

Grupa uposażeniowa	Szczegółowe uposażenia			
	A.	B.	C.	D.
	z	l	o	t
I	275	290	305	320
II	225	235	245	255
III	180	190	200	210
IV	140	150	160	170
V	100	110	120	130

§ 54. Zaszeregowanie stanowisk służbowych w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych do grup uposażenia, wymienionych w ust. 2 i 3 § 53, zastrzega się oddzielnej uchwale Rady Ministrów.

§ 55. 1. Naczelnny dyrektor może przyznać dodatki funkcyjne pracownikom, zajmującym następujące stanowiska:

Dyrektorom w granicach do wysokości	30%
Zastępcom dyrektorów i inspektorom wojewódzkim do	20%
Naczelnikom wydziałów i inspektorom w zarządzie centralnym oraz zastępcom inspektorów wojewódzkich do	15%
Instruktorom przy inspektorach wojewódzkich i inspektorom powiatowym do	10%

2. Dodatki funkcyjne oblicza się od uposażenia zasadniczego, oznaczonego w § 53.

§ 56. Pracownicy, posiadający wykształcenie wyższe, zakończone przepisaniem egzaminami, według zasad, obowiązujących w państwowej służbie cywilnej, pobierają dodatek za studia wyższe w wysokości 60 zł. miesięcznie. Przepis ten nie dotyczy naczelnego dyrektora i zastępcy naczelnego dyrektora.

§ 57. 1. W czasie pobierania przez funkcjonariuszów państwowych dodatków lokalnych dodatki te będą wypłacane również pracownikom Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w normach, stosowanych dla funkcjonariuszów państwowych. Naczelnemu dyrektorowi i zastępcy naczelnego dyrektora prawo do pobierania dodatku lokalnego nie przysługuje.

2. Dodatki te będą obliczane od uposażenia zasadniczego, oznaczonego w § 53.

§ 58. 1. Uposażenie w danej grupie uposażenia rozpoczyna się od szczebla A. Posunięcie do następnego szczebla odbywa się automatycznie co trzy lata w stałych terminach półrocznych 1 stycznia i 1 lipca każdego roku.

2. Termin posunięcia z jednego szczebla uposażenia do następnego ustala się w ten sposób, że czasu od dnia objęcia służby względnie awansu do najbliższego terminu posunięć nie uwzględnia się.

3. Do czasu posunięć nie zalicza się:

- czasu urlopu bezpłatnego (§§ 8 i 26),
- czasu zawieszenia w służbie (§ 39), o ile nie zapadł wyrok lub orzeczenie uwalniające, względnie o ile nie nałożono jedynie kary, wymienionej w § 29 pod 1, 2,
- okresu kary wyznaczonej na zasadzie § 29 ust. 1 p. 4 i 5 rozporządzenia niniejszego,
- czasu odbywania kary pozbawienia wolności osobistej.

4. Po ustaniu powodu, wstrzymującego posunięcie do wyższego szczebla, pierwotny termin posunięcia przesuwa się w ten sposób, iż okresy czasu dłuższe od trzech miesięcy liczy się za pełne półro-

ce, okresu zaś nieprzekraczającego trzech miesięcy nie bierze się w rachubę.

§ 59. 1. Służbę na stanowiskach, dla których według tabeli stanowisk (§ 54) przewidziano kilka grup uposażenia, rozpoczyna się w najniższej grupie z wyjątkiem wypadku, kiedy pracownik na poprzednio zajmowanym stanowisku osiągnął już grupę uposażenia, przewidzianą w tabeli, jako najniższą dla stanowiska, na które przechodzi. W tym wypadku pracownikowi może być przyznana grupa uposażenia bezpośrednio wyższa od posiadanej przez niego na poprzednim stanowisku.

2. Uposażenie pracownika wypłaca się 1 dnia każdego miesiąca zgóry. Jeżeli na ten termin płatności przypada dzień wolny od zajęć służbowych, uposażenie wypłaca się w dniu poprzednim.

§ 60. 1. Prawo do uposażenia powstaje dla wstępujących do służby w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych od dnia faktycznego objęcia służby.

2. W razie awansowania pracownika do wyższej grupy uposażenia, uposażenie wyższe przysługuje mu od najbliższego terminu płatności, o ile w piśmie nominacyjnym nie ustalono innego terminu.

§ 61. 1. Naczelny dyrektor i zastępca naczelnego dyrektora oraz inni pracownicy Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, pracujący w instytucji najmniej pół roku, otrzymują zwrot wpisów szkolnych w rozmiarach następujących:

- a) w całości za dzieci pracowników, uczęszczające do średnich szkół państwowych ogólnokształcących lub zawodowych,
- b) w 90% (w dziewięćdziesięciu procentach), o ile dzieci z braku miejsca w szkołach państwowych lub z braku odpowiednich szkół państwowych uczęszczają do szkół prywatnych wymienionych powyżej typów.

2. Ponadto naczelny dyrektor upoważniony jest w miarę swego uznania do pokrywania w wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, częściowo do wysokości 75% kosztów:

wpisów dla pracowników, uczęszczających do wieczorowych szkół ogólnokształcących lub specjalnych o charakterze, pozostającym w związku z pracą zawodową.

3. We wszystkich wyżej wyszczególnionych przypadkach od sumy pokrywanego przez instytucję wpisu ulega potrąceniu otrzymane ewentualnie przez uczącego się stypendium, względnie ta część wpisu, od którego opłaty został w szkole zwolniony.

§ 62. 1. Naczelny dyrektor może przyznawać zastępującym na to pracownikom nagrody pieniężne i zasiłki w granicach przewidzianego w budżecie Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych na dany rok kredytu, przeznaczonego w łącznej sumie na wynagrodzenie personelu za pracę w godzinach nadliczbowych, nagrody pieniężne, zasiłki i gratyfikację bilansową.

2. Nagrody pieniężne można przyznawać — niezależnie od przysługującego pracownikom wynagrodzenia za czynności w godzinach nadliczbowych (§ 16 p. 3) — za intensywną pracę, spowodowaną wzrostem czynności w pewnych okresach czasu, za szczególnie dodatnie wyniki pracy, zwłaszcza na stanowiskach kierowniczych, oraz za pracę, niezwiązaną ściśle ze stanowiskiem danego pracownika.

3. Zasiłki można udzielać pracownikowi, który wskutek nadzwyczajnych wypadków nie z własnej winy znalazł się w ciężkim położeniu materialnym.

4. Ponadto w zależności od wyników finansowych działalności Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych naczelny dyrektor może przyznać wszystkim względnie niektórym pracownikom raz do roku gratyfikację bilansową po zatwierdzeniu sprawozdania rocznego przez władzę nadzorczą.

5. Pod warunkami podanymi w p. 4 może przyznać naczelnemu dyrektorowi i zastępcy naczelnego dyrektora gratyfikację bilansową raz do roku Minister Skarbu w wysokości, nieprzekraczającej 20% rocznego uposażenia.

6. Nagrody pieniężne, zasiłki i gratyfikacja bilansowa mogą być wypłacane pracownikom pod warunkiem, iż kwota przeznaczona łącznie na wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, nagrody pieniężne, zasiłki i gratyfikację bilansową (p. 1 niniejszego paragrafu) nie przekroczy w ciągu roku 20% rocznego uposażenia personelu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

§ 63. Woźni (starsi woźni, pomocniczy woźni) po przesłużeniu pół roku otrzymują corocznie od Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych bezpłatne ubranie służbowe (kurtka, spodnie, czapka) oraz co trzy lata płaszcz.

§ 64. 1. Pracownicy Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych otrzymują:

1. w razie podróży służbowej do miejscowości, położonej poza zwykłym miejscem służbowym:

- a) diety,
- b) zwrot kosztów podróży;

II. w razie przeniesienia z urzędu do innego miejsca służbowego:

- zwrót kosztu biletu kolejowego lub statku dla pracownika i jego żony, jak również dzieci do 18 roku życia włącznie,
- zwrót kosztów przewozu koleją lub statkiem urządzenia domowego, udowodnionych oryginalnymi listami przewozowymi,
- ryczałt na pokrycie wszystkich innych wydatków, połączonych z przesiedleniem w wysokości: dla samotnych — 75% miesięcznego, dla żonatych (wdowców z dziećmi) — 75% dwumiesięcznego uposażenia, określonego w § 53 ze stałymi dodatkami.

2. Przy przeniesieniu miarodajne jest dla obliczenia powyższego ryczałtu uposażenie, przywiązane do nowego stanowiska.

§ 65. 1. Diety naczelnego dyrektora i zastępcy naczelnego dyrektora przy podróży służbowych wynoszą po 50 złotych dziennie. Diety innych pracowników za każdy dzień podróży służbowej oznacza się według tabeli następującej:

Grupa	Wysokość diet przy wyjazdach		
	A.	B.	C.
	Z noclegiem do miasta, o ile pracownik wyjeżdża za granicę powiatu, w którym mieści się jego służbowa siedziba	Bez noclegu do miasta, jak również z noclegiem lub bez noclegu do innych miejscowości, o ile pracownik wyjeżdża z powiatu, w którym mieści się jego służbowa siedziba	Zarówno do miast jak i do innych miejscowości w obrębie powiatu, w którym mieści się służbowa siedziba pracownika
	Z	l	e
I	35	22	17
II	30	20	15
III	27	18	13
IV	25	15	11
V	20	14	10
VI	18	13	9
VII	14	10	7
VIII	12	9	6
IX i X	10	7	5
XI i XII	7	5	4

2. Diety w rozmiarze, oznaczonym w kolumnie C tabeli, pomieszczonej w ust. 1 niniejszego paragrafu, wypłaca się również przy wyjazdach służbowych w obrębie powiatu, którego władza administracyjna I instancji znajduje się w mieście, stanowiącym służbową siedzibę pracownika, choćby nawet miasto, o którym mowa, było pod względem administracyjnym wydzielone z tego powiatu.

3. W czasie delegacji wypłaca się diety w wysokości, ustalonej w ust. 1 niniejszego paragrafu, t. j. cała dieta przez pierwsze dwa tygodnie, licząc od dnia następującego po dniu przybycia do miejsca delegacji, przez następnych sześć tygodni diety zmniejszone dla żonatych i wdowców z dziećmi o

20%, dla samotnych o 40%, po upływie zaś tego czasu diety zmniejszone dla żonatych i wdowców z dziećmi o 30%, dla samotnych o 50%.

4. W razie podróży służbowych w czasie delegacji do miejscowości, położonych poza miejscem delegacji, uzupełnia się diety, pobierane z tytułu delegacji, o ile stosownie do ust. 3 wypłacane są w rozmiarze zmniejszonym, do wysokości całej diety, należnej z tytułu delegacji, o ile z tytułu podróży służbowej nie należy się wyższa dieta.

5. Przy wyjazdach służbowych zagranicę i na obszar w. m. Gdańska naczelnemu dyrektorowi i zastępcy naczelnego dyrektora oraz wszystkim innym pracownikom Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych przysługują diety i zwrot kosztów przejazdu według norm, stosowanych dla funkcjonariuszów państwowych, przyczem naczelnemu dyrektorowi i zastępcy naczelnego dyrektora — w rozmiarze, przyjętym dla urzędników państwowych, pobierających uposażenie według II grupy płac, pozostałym zaś pracownikom — w rozmiarze, stosowanym dla dalszych grup uposażenia funkcjonariuszów państwowych, z tem, że I grupa płac pracowników Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych odpowiada IV grupie uposażenia funkcjonariuszów państwowych, następnie zaś grupy płac pracowników Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych odpowiadają kolejno dalszym grupom uposażeniowym funkcjonariuszów państwowych.

6. Naczelnemu dyrektorowi i zastępcy naczelnego dyrektora przysługują dodatki do diet w wysokości do 40% diet w wypadkach, gdy podróż służbowa połączona jest z wydatkami reprezentacyjnymi. Naczelną dyrektor może w wypadkach wyżej wskazanych przyznawać pracownikom Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, pobierającym uposażenie według grup I i II, dodatki do diet w wysokości, nieprzekraczającej 40% diet. Dotyczy to również wyjazdów służbowych zagranicę i na obszar w. m. Gdańska naczelnego dyrektora, zastępcy naczelnego dyrektora oraz pracowników, pobierających uposażenie według grup I i II.

7. Jednostką obliczenia diet jest 24-godzinny okres czasu, liczony od chwili wyjazdu z miejsca służbowego do chwili powrotu do miejsca służbowego względnie ukończenia podróży.

8. Za przeciąg czasu krótszy niż 24 godziny wypłaca się połowę diety, o ile okres ten wynosił ponad 6 godzin, całą zaś dietę tylko w tym wypadku, gdy okres czasu, wynoszący ponad 6 godzin, przypada na porę nocną. Wyjątek stanowią diety, określone w kolumnie C ust. 1, mianowicie cała dieta

należy się za okres czasu dłuższy ponad 9 godzin, połowa zaś diety za okres czasu dłuższy niż 6 godzin.

9. Diety należą się również za niedziele i święta, przypadające w czasie podróży służbowej, tudzież w wypadku zachorowania w czasie podróży przez cały czas pobytu w danej miejscowości, spowodowanego chorobą, pod warunkiem, że choroba jest stwierdzona świadectwem lekarskiem.

§ 66. Zwrot kosztów podróży obejmuje cenę biletu jazdy koleją, statkiem lub innymi środkami komunikacyjnymi oraz koszty dojazdu na dworzec kolejowy względnie do przystani i zpowrotem.

§ 67. 1. Naczelnemu dyrektorowi, zastępcy naczelnego dyrektora oraz pracownikom I i II grupy uposażenia zwraca się cenę biletu I klasy koleją lub statkiem, III do VII grupy uposażenia — II klasy, VIII do XII grupy uposażenia — III klasy. Jeżeli na statku są tylko dwie klasy, cenę biletu I klasy zwraca się również pracownikom III do VII grupy uposażenia, II zaś klasy pracownikom VIII do XII grupy uposażenia. Ponadto naczelną dyrektor, zastępca naczelnego dyrektora oraz dyrektorzy otrzymują przy przejazdach ponad 300 km, zwrot udowodnionej dopłaty za miejsce sypialne.

2. Koszty jazdy samolotem zwraca się w pełnej wysokości tylko w wypadkach wyjątkowych, uzasadnionych nagłością i ważnością sprawy, pozatem zaś tylko do kwoty, odpowiadającej kosztom jazdy koleją.

3. Przejazd kołmij lub samochodami likwiduje się na podstawie norm, ustalonych na terenach poszczególnych województw względnie powiatów przez naczelną dyrektor w zależności od norm, ustalonych przez sejmiki, rozległości terenów i stanu dróg, rodzaju lokomocji i istotnych cen w danej miejscowości.

4. Tytułem pokrycia kosztów dojazdu na dworzec i z dworca kolejowego, względnie do przystani i z przystani, oraz wydatków na taragarzy, gdy delegacja trwa dłużej niż 2 dni, lub gdy stacja kolejowa względnie przystań znajduje się od miejsca wyjazdu lub przyjazdu w odległości większej niż 2 km., wypłaca się ryczałtem, a mianowicie:

pracownikom I do III grupy uposażenia zł. 4,
pracownikom IV do VII grupy uposażenia zł. 3,
pracownikom VIII do XII grupy uposażenia zł. 2,

licząc dojazd w danej miejscowości tam i zpowrotem łącznie.

§ 68. Udającym się w podróż służbową oraz przeniesionym do innej miejscowości przysługuje

prawo do zaliczki do wysokości przypuszczalnych kosztów podróży i diet, względnie kosztów przesiedlenia.

Część III.

Przepisy emerytalne.

§ 69. Prawo do zaopatrzenia emerytalnego nabywa pracownik po upływie co najmniej 10 lat służby w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych w razie zwolnienia ze służby:

- a) z powodu choroby, trwającej dłużej niż 6 miesięcy (§ 17),
- b) na skutek wypowiedzenia pracownikowi stosunku służbowego (§ 47) lub wydalenia z zastosowaniem § 29 p. 7,
- c) na własną prośbę w wypadkach:
 - 1) trwałej niezdatności do służby, spowodowanej upadkiem sił fizycznych lub umysłowych,
 - 2) ukończenia 60 lat życia,
 - 3) uzyskania prawa do pełnego uposażenia emerytalnego i ukończenia 55 lat życia.

§ 70. 1. Po upływie 5 lat nieprzerwanej służby w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych nabywa pracownik prawo do zaopatrzenia emerytalnego tylko, jeżeli zwolnienie ze służby nastąpiło z powodu trwałej niezdolności do służby, spowodowanej kalectwem lub chorobą.

2. Wdowa i sieroty po pracowniku, zmarłym z przyczyn wyszczególnionych w poprzednim ustępie, nabywają prawo do pensji wdowiej, względnie sierocej po upływie 5 lat nieprzerwanej służby pracownika.

§ 71. 1. Bez względu na czas służby w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych nabywa pracownik prawo do zaopatrzenia emerytalnego, jeżeli przyczyną zwolnienia jest trwała niezdolność do służby, spowodowana:

- a) nieszczęśliwym wypadkiem, pozostającym w związku przyczynowym z pełnieniem obowiązków służbowych,
- b) działaniami wojennymi w miejscu pobytu służbowego,
- c) chorobami zakaźnymi, panującymi epidemicznie w miejscu pobytu służbowego.

2. Wdowa i sieroty po pracowniku zmarłym z przyczyn, wyszczególnionych w poprzednim ustępie, nabywają prawo do pensji wdowiej, względnie sierocej bez względu na czas służby pracownika.

§ 72. 1. Pracownikowi, który zmarł wskutek wypadków, wymienionych w § 71, lub który wskutek tych wypadków stał się trwale niezdolny do służby i stał się do tego stopnia bezradny, że po-

trzebuje stale opieki drugiej osoby — dolicza się 10 lat do czasu służby, podlegającego normalnemu zaliczeniu do wysługi emerytalnej.

2. Doliczenie to następuje w ten sposób, że do zaopatrzenia emerytalnego, obliczonego na podstawie § 83, dolicza się — w granicach tego paragrafu — 24% podstawy wymiaru.

§ 73. 1. Trwała niezdolność do służby, uzasadniająca prawo do zaopatrzenia emerytalnego, winna być stwierdzona przez komisję lekarską, powołaną przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

2. Pobierający zaopatrzenie emerytalne pracownik, którego zwolnienie nastąpiło z powodu choroby lub trwałej niezdolności do służby, może być w przeciągu lat 6, licząc od dnia zwolnienia, poddany zarządzeniem naczelnego dyrektora badaniu komisji lekarskiej, powołanej przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, a w razie stwierdzenia ustania przyczyny zwolnienia — powołany zpowrotem do służby na stanowisko, do którego przywiązane jest uposażenie nie niższe od uposażenia, przywiązanego do stanowiska zajmowanego ostatnio.

§ 74. 1. Zaopatrzenie emerytalne naczelnemu dyrektorowi i zastępcy naczelnego dyrektora, względnie pozostałym po nich rodzinom, przyznaje i wymierza Minister Skarbu. Zaopatrzenie emerytalne dyrektorom, względnie pozostałym po nich rodzinom, przyznaje i wymierza władza nadzorcza na wniosek naczelnego dyrektora.

2. Wszystkim innym pracownikom, względnie ich rodzinom uposażenie emerytalne przyznaje i wymierza naczelny dyrektor.

§ 75. Pracownik, względnie wdowa lub sierota, którzy świadomie wprowadzili w błąd władzę, wymierzającą emeryturę, celem uzyskania bezprawnie zaopatrzenia emerytalnego (pensji wdowiej, sierociej), odprawy lub pośmiertnego, lub też wyższego wymiaru zaopatrzenia emerytalnego od przypadającego im w myśl niniejszych przepisów, tracą prawo do dalszego pobierania zaopatrzenia, niezależnie od odpowiedzialności sądowo-karnej i obowiązku wynagrodzenia szkody.

§ 76. 1. Do wysługi emerytalnej zalicza się czas służby od dnia rzeczywistego objęcia służby.

2. W razie ponownego przyjęcia na służbę pracownika zwolnionego może być zaliczony czas poprzedniej służby pod warunkiem zwrotu odebranej odprawy emerytalnej.

3. W razie ponownego przyjęcia na służbę emeryta Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajem-

nych zalicza się przy ponownym zwolnieniu także cały czas, uwzględniony przy poprzednim wymiarze emerytury.

§ 77. Czas czynnej służby wojskowej, odbytej podczas wojny, w czasie od dnia rozpoczęcia działań wojennych do dnia zawieszenia broni, poprzedzającego zawarcie pokoju, liczy się przy wymiarze uposażenia emerytalnego podwójnie pracownikom, powołanym do służby wojskowej, jako też pełniącym służbę w formacjach wojskowych, względnie na terenie operacyjnym podporządkowanym dowództwu armji. Przy częściowej mobilizacji oblicza się w ten sposób czas służby, odbytej podczas wojny, tylko pełniącym służbę w formacjach zmobilizowanych. Czas przebyty w niewoli liczy się pojedynczo i tylko w wypadku, o ile dostanie się do niewoli nastąpiło bez winy pracownika.

§ 78. 1. Pracownikowi, który przeszedł do służby w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych ze służby państwowej lub samorządowej, względnie z instytucji państwowej, samorządowej, lub innej instytucji prawno-publicznej, albo też z instytucji prywatnej lub z pracy zawodowej, na których to stanowiskach nabył specjalnych kwalifikacji, mających bezpośrednio zastosowanie w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, naczelny dyrektor może — przy przyjęciu do Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, zaliczyć do wysługi emerytalnej w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych czas poprzedniej służby, względnie pracy w ilości nieprzekraczającej 10 lat, pod warunkiem wpłacenia do funduszu emerytalnego za każdy zaliczony miesiąc 10% od uposażenia miesięcznego, oznaczonego w § 53, które pracownik otrzymał przy przyjęciu do Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych. Naczelnemu dyrektorowi i zastępcy naczelnego dyrektora może zaliczyć do wysługi emerytalnej czas poprzedniej służby w analogicznych warunkach Minister Skarbu.

2. Prawa, wynikające z powyższego zaliczenia, nabywa pracownik po przesłużeniu w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych 10 lat, zaś naczelny dyrektor i zastępca naczelnego dyrektora w zależności od decyzji Ministra Skarbu może je nabyć po przesłużeniu 5 lat; wyjątek stanowi:

- a) śmierć lub trwała niezdolność do służby z przyczyn, wyszczególnionych w § 70, w których to przypadkach prawa wynikające z zaliczenia nabywa się już po upływie 5 lat służby w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, oraz

b) śmierć lub trwała niezdolność do służby z przyczyn, wyszczególnionych w § 71, w których to przypadkach prawa, wynikające z zaliczenia, nabywa się natychmiast.

3. Opłata, przewidziana w ust. 1 niniejszego paragrafu, może być przez naczelnego dyrektora (względnie przez Ministra Skarbu) rozłożona na raty, jednak nie dłużej niż na 5 lat.

4. Zarówno pracownik, jak i pozostała po nim wdowa, względnie dzieci, korzystają z zaliczenia czasu poprzedniej służby lub pracy dopiero po całkowitem wpłaceniu należności za to zaliczenie.

5. Wdowa lub dzieci po zmarłym pracowniku, który nie uiszczył w całości należności za zaliczenie poprzedniego czasu służby, pragnący z tego zaliczenia skorzystać, muszą uiszczyć zaległą część tej należności.

6. Pracownikowi lub pozostałej po nim wdowie i dzieciom, którzy przed zupełnym wpłaceniem należności za zaliczenie czasu poprzedniej służby lub pracy zrezygnują z tego zaliczenia, zwraca się wpłacone kwoty.

§ 79. Pracownik, podlegający w poprzedniej służbie obowiązkowi ubezpieczenia społecznego (emerytalnego, pensyjnego) w myśl odpowiednich ustaw, nabywa przy przejściu na służbę do Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych prawo do zaliczenia tego czasu pracy do usługi emerytalnej w całości lub częściowo zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.

§ 80. Do usługi emerytalnej nie zalicza się:

- czasu służby, odliczonego w drodze kary dyscyplinarnej,
- czasu zawieszenia w służbie, niepoliczalnego do czasu służby czynnej (§ 42 ust. 1),
- czasu urlopu bez uposażenia (§§ 8 i 26),
- czasu służby w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, opartej na specjalnej umowie (§ 1); czas ten jednak może być zaliczony w rozmiarze i pod warunkami, ustalonymi w §§ 78 i 79.

§ 81. 1. Przy ostatecznym obliczeniu lat usługi emerytalnej nie uwzględnia się części roku do 6 miesięcy włącznie, natomiast okres, przekraczający 6 miesięcy, liczy się jako pełny rok.

2. Postanowienie powyższe nie ma zastosowania przy obliczeniu wymienionego w §§ 69 i 70 dziesięciu względnie pięcioletniego okresu.

§ 82. 1. Prawo do pobierania zaopatrzenia emerytalnego rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po zwolnieniu ze służby.

2. Zaopatrzenie emerytalne płatne jest 1 dnia każdego miesiąca zgóry.

§ 83. Podstawę wymiaru zaopatrzenia emerytalnego stanowi uposażenie ostatnio pobierane w służbie czynnej w myśl postanowień § 53. Zaopatrzenie emerytalne wynosi do 10 lat usługi emerytalnej włącznie 40% (czterdzieści procent) i wzrasta za każdy następny rok służby o 2,4% (dwa cale i cztery dziesiąte procentu), nie może jednak przenosić 100% wymiaru.

§ 84. Prawo do pobierania zaopatrzenia emerytalnego gaśnie:

- w razie śmierci emeryta,
- gdy emeryt, powołany ponownie do służby w myśl postanowień § 73, odmówi wezwaniu zgłoszenia się do służby,
- gdy emeryt został prawomocnie skazany za czyn karygodny, a skazanie pociąga za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego; naczelny dyrektor może jednak w tym przypadku, o ile wyjątkowe względy za tem przemawiają, przyznać żonie i dzieciom emeryta odpowiedni zasiłek do czasu, przez który rodzina pozostawałaby bez środków do utrzymania; zasiłek ten nie może przekraczać wysokości zaopatrzenia wdowiego, względnie sierociego według postanowień rozporządzenia niniejszego.

§ 85. 1. Prawo do pobierania zaopatrzenia emerytalnego zawieszają się:

- w razie ponownego wstąpienia na służbę w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych,
- w razie utraty obywatelstwa polskiego,
- w razie wyjazdu zagranicę, trwającego dłużej niż 6 miesięcy, jeżeli Minister Skarbu na wniosek naczelnego dyrektora nie zezwoli na dalsze pobieranie zaopatrzenia emerytalnego zagranicą,
- w razie wstąpienia do klasztoru,
- na czas piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego,
- na czas pobierania uposażenia (w służbie czynnej, albo na emeryturze) z funduszy państwowych albo instytucji państwowej, samorządowej lub prawno-publicznej, przyczem zawieszeniu podlega tylko ta część zaopatrzenia emerytalnego Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, o którą uposażenie z powyższych źródeł wraz z zaopatrzeniem emerytalnym Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych przekracza ostatnio pobierane uposażenie w służbie czynnej,
- jeżeli emeryt z jakichkolwiek nieuzasadnionych powodów nie odbierał zaopatrzenia przez przeciąg jednego roku; w tym wypadku zaległe

raty za ubiegłe miesiące nie podlegają więcej wypłacie.

2. Zawieszenie prawa do pobierania zaopatrzenia emerytalnego kończy się z ostatnim dniem miesiąca, w którym ustały przyczyny zawieszenia, wymienione pod a), b), c), d), e), względnie nastąpiło zgłoszenie o zaopatrzenie w wypadku, wymienionym pod g).

§ 86. 1. Pracownik, zwolniony ze służby w myśl postanowień 3 ustępu § 17 oraz § 47 przed nabyciem prawa do emerytury, otrzymuje jednorazową odprawę w wysokości jednomiesięcznego uposażenia za każdy rok służby w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych.

2. Pracownik, zwolniony ze służby na własną prośbę bez prawa do zaopatrzenia emerytalnego, otrzymuje odprawę, zastępującą zwrot składek emerytalnych. Odprawa wynosi 5% ostatnio pobieranego miesięcznego uposażenia w myśl § 53 za każdy miesiąc służby w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych.

3. Przy obliczaniu odpraw, przewidzianych w ustępie 1 i 2 niniejszego paragrafu, uwzględnia się również w odpowiednim stosunku ułamekowe części lat.

4. Czasu, zaliczonego w myśl postanowień § 78, nie uwzględnia się przy obliczaniu odprawy według ustępu 1 i 2 niniejszego paragrafu; natomiast uszczone wpłaty z tytułu zaliczenia zostają zwrócone w całości.

5. Wypłata odpraw, przewidzianych w ust. 1 i 2 niniejszego paragrafu, następuje w ten sposób, że pracownikowi zostaje wypłacona jedynie nadwyżka przynajmniej odprawy ponad kwotę, mającą być — według obowiązujących przepisów ustawowych o ubezpieczeniu społecznym — przekazaną właściwemu podmiotowi ubezpieczenia, względnie właściwemu służbodawcy, któremu zostaje w odpowiednim czasie przekazana reszta odprawy.

§ 87. 1. Wdowa i sieroty po pracowniku mają prawo do pensji wdowiej względnie sierociej, jeżeli mąż względnie ojciec nabył w myśl §§ 69, 70 i 71 prawo do zaopatrzenia emerytalnego, choćby zmarł przed zwolnieniem ze służby.

2. Dzieci uprawnione (legitymowane) traktuje się pod względem zaopatrzenia sierociego narówni z dziećmi ślubnymi.

3. Dzieci naturalne (nieślubne) mają w stosunku do matki te same prawa, jakie przysługują dzieciom ślubnym, w stosunku zaś do ojca naturalnego tylko w wypadkach następujących:

- a) jeżeli ojcostwo zostało już za życia pracownika sądownie ustalone lub pozasądownie uznane, a pracownik był na utrzymanie dziecka, -

- b) jeżeli ojcostwo w stosunku do dziecka naturalnego, urodzonego po śmierci pracownika, zostało sądownie ustalone.

4. Pasierbowie i pasierbice mają prawo do pensji sierociej, o ile pozostawali na utrzymaniu pracownika przynajmniej rok bezpośrednio przed przyznaniem zaopatrzenia emerytalnego lub przed śmiercią pracownika i o ile nie posiadają żadnego zaopatrzenia po ojcu lub po matce.

§ 88. 1. Pensja wdowa wynosi połowę zaopatrzenia emerytalnego, które zmarły mąż pobierał, względnie do którego miałby w chwili śmierci prawo.

2. Pensja wdowa po pracowniku, poległym lub zmarłym wskutek działań wojennych, wynosi połowę uposażenia, pobieranego w służbie czynnej przez zmarłego pracownika w myśl postanowień § 53.

§ 89. 1. Pensja sieroca po ojcu wynosi:

- a) dla każdego dziecka, jeżeli wdowa żyje i ma prawo do pensji wdowiej, — $\frac{1}{2}$ część zaopatrzenia emerytalnego zmarłego ojca,
- b) dla każdego dziecka, jeżeli wdowa nie żyje lub nie ma prawa do pensji wdowiej — $\frac{1}{3}$ część zaopatrzenia emerytalnego zmarłego ojca,
- c) dla jedynej sieroty bez opieki ojca i matki — połowę zaopatrzenia emerytalnego ojca.

2. Jeżeli wdowa nie pobiera pensji wdowiej z powodu pobierania zaopatrzenia emerytalnego z tytułu własnej służby, sierotom służy prawo do pensji sierociej według postanowień punktu b) względnie c) niniejszego paragrafu.

§ 90. 1. Prawo do pensji sierociej mogą nabywać dzieci również po matce, o ile były przez nią utrzymywane.

2. Jeżeli sierota nabyła prawo do pensji po ojcu i matce, wypłaca się sierocie pensję wyższą.

3. Sierota ma prawo do pobierania pensji po matce za życia ojca w razie jego niezdolności do pracy i niemożności zapewnienia jej utrzymania.

4. Pensja po matce wynosi $\frac{1}{3}$ część uposażenia emerytalnego matki.

§ 91. Łączna kwota pensji sierocych nie może ani sama, ani wraz z pensją wdową przekraczać wysokości zaopatrzenia emerytalnego, które pobierał lub do którego miałby w chwili śmierci prawo zmarły ojciec. Gdyby suma pensji sierocych albo sama, albo łącznie z pensją wdową przekraczała wysokość zaopatrzenia emerytalnego, które zmarły ojciec pobierał, lub do którego w chwili śmierci miałby prawo — należy zmniejszyć proporcjonalnie pensję sierocą. W takiż sposób należy zmniejszyć pensję sierocą po matce, gdyby łączna kwota pensji sierocych przekraczała zaopatrzenie emerytalne matki.

§ 92. Żony i dzieci pracowników, powołanych do służby wojskowej na skutek mobilizacji, którzy zaginęli na terenie działań wojennych, otrzymują od dnia pierwszego miesiąca, następującego po wstrzymaniu uposażenia, tymczasową pensję w wysokości należnej im ewentualnie stałej pensji.

§ 93. 1. W razie odnalezienia się zaginionego potrąca się na rzecz funduszu emerytalnego przy wypłacie zaległego uposażenia kwotę, wypłaconą jego żonie i dzieciom tytułem tymczasowej pensji.

2. W razie nieodnalezienia się zaginionego w ciągu czasu, przewidzianego w przepisach, określających tryb uznawania zaginionych za zmarłych, żona względnie dzieci powinny przedłożyć zaświadczenie o wniesieniu podania do odpowiedniego sądu w przedmiocie uzyskania orzeczenia, uznającego zaginionego za zmarłego, względnie przedłożyć orzeczenie sądowe, że do wód śmierci należy uważać za ustalony w przeciwnym wypadku pensja tymczasowa zostaje wstrzymana.

3. Orzeczenie sądowe o zaginięciu stanowi podstawę do przyznania stałej pensji.

§ 94. 1. Wdowa nie ma prawa do pensji:

- jeżeli zawarcie małżeństwa nastąpiło po zwolnieniu męża ze służby,
- jeżeli zawarcie małżeństwa nastąpiło podczas choroby, której skutkiem była śmierć, o ile śmierć nastąpiła przed upływem 6 miesięcy od chwili zawarcia małżeństwa,
- jeżeli małżeństwo zostało zawarte przez pracownika po ukończeniu 60 lat życia,
- jeżeli wspólnota małżeńska została sądowo rozdzielona bez obowiązku męża do utrzymania żony,
- o ile uznana została sądowo za winną lub współwinną śmierci męża;

2. Dzieci, pozostałe z małżeństwa, zawartego przez emeryta, nie mają prawa do pensji sierociej.

§ 95. 1. Prawo do pensji wdowiej i sierociej rozpoczyna się z pierwszym dniem miesiąca, następującego po tym miesiącu, za który zmarły pracownik względnie emeryt pobrał ostatnio należne mu uposażenie. Dla sierot, które przyszły na świat po tym terminie, prawo do pensji rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca po urodzeniu.

2. Pensje wdowiej i sierociej płatne są miesięcznie zgóry.

§ 96. 1. Prawo do pensji wdowiej i sierociej gaśnie:

- ze śmiercią wdowy lub sieroty z końcem miesiąca, w którym śmierć nastąpiła,
- w razie ukończenia przez sierotę 18 roku życia lub też wcześniejszego zawarcia związku małżeńskiego.

2. Sierotom, odbywającym studia w zakładach naukowych państwowych lub prywatnych z prawem publiczności, przyznaje się pensję sierocą po ukończeniu 18 roku życia na każdy rok szkolny, aż do ukończenia studiów. — niedłuziej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

3. W wyjątkowych, na szczególne uwzględnienie zasługujących wypadkach, może naczelny dyrektor zezwolić na dalsze pobieranie pensji sierociej, także po ukończeniu 18 względnie 24 roku życia, o ile sieroty wskutek ułomności fizycznej lub umysłowej nie są zdolne do pracy zarobkowej.

§ 97. 1. Prawo do pobierania pensji wdowiej lub sierociej zawieszają się:

- w razie utraty obywatelstwa polskiego,
- w razie wyjazdu zagranicę, trwającego dłużej niż 6 miesięcy, jeżeli Minister Skarbu na wniosek naczelnego dyrektora nie zezwoli na dalsze pobieranie pensji wdowiej, lub sierociej zagranicą,
- w razie wstąpienia do klasztoru,
- na czas piastowania przez wdowę mandatu poselskiego lub senatorskiego.

2. Zawieszenie prawa do pobierania pensji wdowiej lub sierociej kończy się z ostatnim dniem miesiąca, w którym ustaly przyczyny zawieszenia.

§ 98. 1. Wdowa, która weszła ponownie w związek małżeński, może według życzenia swego albo otrzymać jednorazową odprawę wzamian za pobieraną pensję wdowią, albo zachować prawo do pensji wdowiej na wypadek ponownego owdowienia.

2. Zgłoszenie o odprawę winno nastąpić w ciągu 3 miesięcy od dnia zawarcia ponownego małżeństwa.

3. Oprawa wynosi dla wdów w wieku do lat 45 — dwuletnia, powyżej zaś tego wieku jednoroczną kwotę pensji wdowiej.

4. Gdy wdowa nabeździe prawa do pensji wdowiej z ponownego małżeństwa, otrzymuje w razie powtórnego owdowienia, o ile nie otrzymała odprawy po pierwszym owdowieniu, tę pensję wdowią, która jest wyższa, a jeżeli otrzymała odprawę — pensję wdowią, przysługującą z tytułu ponownego małżeństwa. Wdowa, która wyszła zamąż za obywatela państwa obcego, otrzymuje odprawę tylko wówczas, jeżeli ustawaodawstwo państwa, którego jest obywatelem, udziela wdowom odprawy, jeżeli wychodzą zamąż za obywatela państwa polskiego.

§ 99. W razie przyznania wdowie zaopatrzenia emerytalnego z tytułu własnej służby otrzymuje ona tylko jedno zaopatrzenie według swego wyboru.

§ 100. 1. Wdowa po pracowniku, zmarłym w czynnej służbie, nie mająca prawa do pensji wdo-

wiej, o ile sama nie jest pracownikiem Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, otrzymuje jednorazową zapomogę w wysokości jednomiesięcznego uposażenia, określonego w § 53, za każdy rok służby męża w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych nie wyżej jednak niż sześciomiesięczne uposażenie. W tej samej wysokości otrzymują odprawę sieroty bez ojca i matki w wieku poniżej 18 lat po ojcu, względnie po matce, o ile ci nie nabyli prawa do emerytury, z tem ograniczeniem, że jednocześnie można otrzymać tylko jedną odprawę. Po ukończeniu 18 roku życia do ukończenia 24 lat życia otrzymują sieroty odprawę wyjątkowo wtedy, jeżeli odbywają studia w zakładach naukowych, albo bez względu na wiek, jeżeli wskutek ułomności fizycznej lub umysłowej są niezdolne do zarobkowania.

2. Sierotom wypłaca się odprawę niepodzielnie.

3. Sierotom z różnych małżeństw tego samego pracownika wypłaca się odprawę tylko wtedy, jeżeli wdowa nie skorzystała z tego prawa, albo z prawa tego zrezygnowała na rzecz sierot.

§ 101. 1. W razie śmierci pracownika w służbie czynnej lub na emeryturze należy się wdowie, która pozostawała z nim we wspólności małżeńskiej, bez względu na jej prawa do pensji wdowiej, pośmiertne w wysokości trzymiesięcznego ostatnio pobieranego uposażenia.

2. Pośmiertne należy się w tej samej wysokości wdowcowi, który ze zmarłą pracowniczką pozostawał we wspólności małżeńskiej.

3. W braku wdowy (wdowca) uprawnionej (uprawnionego) do pośmiertnego należy się pośmiertne w tej samej wysokości niepodzielnie dzieciom (§ 87) zmarłego, o ile zmarły je utrzymywał. W braku wyżej wymienionych członków rodziny zwraca się udowodnione koszty leczenia i pogrzebu do wysokości pośmiertnego innym krewnym lub osobom postronnym, jeżeli zmarły nie pozostawił majątku ruchomego lub nieruchomego, wystarczającego na pokrycie tych kosztów.

§ 102. 1. Tytułem składki emerytalnej pracownika ustanawia się opłatę w wysokości 5% uposażenia w służbie czynnej, należnego w myśl postanowień § 53. Opłatę pobiera się każdego miesiąca przez potrącenie z uposażenia.

2. Powyższe opłaty pracowników łącznie z dopłatami Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych wpływają do funduszu emerytalnego; wysokość dopłat Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych oraz regulamin funduszu emerytalnego ustala Minister Skarbu na wniosek naczelnego dyrektora.

§ 103. Uprawnienia naczelnego dyrektora, prze-

widziane w części II i III niniejszego rozporządzenia przysługują Ministrowi Skarbu, o ile dotyczą osoby naczelnego dyrektora i zastępcy naczelnego dyrektora, oraz władzy nadzorczej, o ile dotyczą dyrektorów; postanowienia władzy nadzorczej wydawane są na wniosek naczelnego dyrektora.

Część IV.

Przepisy przejściowe.

§ 104. 1. Pracownikom, którzy w chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego pełnili służbę w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, a z którymi ma być zawarty stosunek służbowy na podstawie przepisów rozporządzenia niniejszego, będą w ciągu 6 miesięcy od wejścia w życie rozporządzenia niniejszego doręczone pisma nominacyjne, określone w § 4.

Pracownik, który otrzymał pismo nominacyjne, najdalej w ciągu tygodnia od doręczenia mu tego pisma winien złożyć oświadczenie, określone w § 6. Z chwilą złożenia takiego oświadczenia będą mieć w stosunku do danego pracownika zastosowanie przepisy rozporządzenia niniejszego.

2. Z pracownikami, którzy nie złożyli w terminie tygodniowym oświadczenia, oznaczonego w ust. 1, lub z którymi nie zostanie nawiązany stosunek służbowy na podstawie postanowień rozporządzenia niniejszego, dotychczasowy stosunek służbowy będzie rozwiązany z zastosowaniem ogólnie obowiązujących przepisów prawnych.

§ 105. Naczelnny dyrektor na podstawie wykonanych przez pracowników czynności służbowych i przebiegu dotychczasowej służby określi w pismach nominacyjnych, o których mowa w § 104 ust. 1, do jakiej grupy i szczebla uposażenia zostają pracownicy zaliczeni, przy czem pracownikom od I do V grupy uposażenia włącznie można przyznać najwyżej szczebel B.

§ 106. 1. Pracownikom, którzy w chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego pełnili służbę w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, zalicza się do usługi emerytalnej bez opłaty następujące okresy służby względnie pracy:

- a) czas służby w b. Instytucji Ubezpieczeń Wzajemnych budowli od ognia w Królestwie Polskiem (ustawa z dnia 10 czerwca st. st. 1900 r. Zbiór Praw tom XII cz. I wydanie z r. 1908, tudzież dekret Naczelnika Państwa z dnia 7 lutego 1919 r. Dz. P. P. Nr. 14, poz. 190) oraz w instytucjach i urzędach ją poprzedzających w charakterze urzędników względnie funkcjonariuszów niższych pod warunkiem ciągłości

służby; w wyjątkowych wypadkach mogą być zaliczone i przerywane okresy służby;

- b) dotychczasowy czas służby w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych i w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych, przyczem czas służby po 1 października 1924 r., podczas którego pracownikowi nie były potrącane opłaty na fundusz emerytalny, zalicza się pod warunkiem wpłacenia przez pracownika składek emerytalnych za każdy miesiąc tego okresu w wysokości 5% pierwszego miesięcznego uposażenia, wymierzonego na podstawie § 53; o ile wchodzi w rachubę okres pracy, przekraczający wstecz datę 1 października 1924 r., składka emerytalna pobrana zostanie tylko za czas od 1 października 1924 roku, zaliczony jednak zostanie cały okres czasu;
- c) czas służby w b. Wileńskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych;
- d) czas służby w b. Stowarzyszeniu Emerytalnym Pracowników Prywatnych w Warszawie;
- e) czas służby w b. Ludowym Towarzystwie Ubezpieczeń Wzajemnych „Wisła” w Krakowie, o ile dotyczy b. pracowników etatowych „Wisłysty”, którzy przeszli do Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w chwili likwidacji tego towarzystwa, przyczem przekazana ustawa rezerwa premjowa za ubezpieczenie pensyjne podczas służby w tej instytucji uważa się jako wpłata za zaliczenie tego okresu pracy.

2. Ustępy 3 — 6 § 78 mają odpowiednie zastosowanie w przypadkach, przewidzianych w ust. 1 p. b) niniejszego paragrafu.

§ 107. 1. Pracownikom, którzy w chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego pełnili służbę w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, a z którymi został nawiązany stosunek służbowy w myśl § 104, może być zaliczona według zasad §§ 78 i 79 służba państwowa i samorządowa oraz służba w instytucjach państwowych, samorządowych i innych instytucjach prawnopublicznych albo też w instytucjach prywatnych, jak również praca zawodowa, podczas której pracownik nabył kwalifikacji, uzdalniających go do służby w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, z tem, że jako pierwsze uposażenie uważane będzie:

- a) w przypadku przekazania rezerwy premjowej z poprzedniego ustawowego ubezpieczenia — pierwsze uposażenie po wprowadzeniu waluty złotowej, jednakże bez uwzględnienia dodatku rodzinnego, mieszkaniowego i lokalnego;
- b) we wszystkich innych przypadkach — pierwsze uposażenie, pobierane w myśl postanowień § 53.

2. W przypadkach przekazania rezerwy premjowej z poprzedniego ustawowego ubezpieczenia pensyjnego, o ile przekazana rezerwa wystarcza na zaliczenie więcej niż 10 lat służby, ograniczenie ilości zaliczalnych lat, przewidziane w § 78, nie ma zastosowania, a prawa, wynikające z zaliczenia lat, nabywa pracownik z mocą natchmiastową.

3. W innych przypadkach zaliczenie lat z mocą natchmiastową może mieć miejsce za zgodą władzy nadzorczej.

4. Naczelny dyrektor za zgodą władzy nadzorczej może w wypadkach wyjątkowych, zasługujących na specjalne uwzględnienie, zaliczyć pracownikowi do usługi emerytalnej częściowo lata bez opłaty, o ile pracownik wykaze się przynajmniej 10-letnią pracą lub służbą zawodową przed wstąpieniem do Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, względnie Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych.

§ 108. 1. Pracownicy, którzy pełnili służbę w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych w chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, a z którymi nie zostanie zawarty stosunek służbowy na podstawie przepisów rozporządzenia niniejszego, korzystają z praw, przewidzianych w części III rozporządzenia niniejszego, o ile były im uskuteczniane potrącenia na fundusz emerytalny.

2. Pracownicy, którzy pełnili służbę w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych względnie w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych, a z którymi został rozwiązany stosunek służbowy (zostali zwolnieni) przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego, korzystają z praw, przewidzianych w części III niniejszego rozporządzenia, o ile były im uskuteczniane potrącenia na fundusz emerytalny, względnie o ile otrzymują zaliczki na zaopatrzenie emerytalne i o ile nie dokonali z instytucją ostatecznego rozrachunku. To samo dotyczy członków rodzin tych pracowników, którzy zmarli przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego.

3. Podstawą do określenia dla pracowników, wzmiankowanych w ust. 1 i 2, świadczeń, przewidzianych w części III rozporządzenia niniejszego, będzie uposażenie ostatnio pobierane przez pracownika z uwzględnieniem zmian w mnożnej i 10%-go dodatku, wprowadzonego od 1 stycznia 1927 roku, bez uwzględnienia jednak dodatku rodzinnego, lokalnego i mieszkaniowego.

4. Obliczenie usługi emerytalnej tym pracownikom dokonane będzie przez naczelnego dyrektora według zasad §§ 106 i 107.

5. Raty emerytalne, należne w chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, będą obliczane według każdorazowo obowiązującej mnożnej.

6. Wyplacone w markach polskich zaliczki ule-

gają prerachowaniu według skali § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o prerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 441).

7. Naczelny dyrektor za zgodą władzy nadzorczej ma prawo umczyć wypłacone zaliczki, o ileby należne raty za okres ubiegły były mniejsze, aniżeli pobrane zaliczki.

8. Przy pobieraniu przez pracownika lub wdowę i sierotę po pracowniku zapatrzania emerytalnego ze Skarbu Państwa nie może być pobierane także zapatrzanie z fundusów Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

§ 109. Postanowienia § 104 nie dotyczą naczelnego dyrektora i zastępcy naczelnego dyrektora, mianowanych przez Ministra Skarbu, do których przepisy rozporządzenia niniejszego mają zastosowanie z chwilą wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

§ 110. Przewidziane w części IV rozporządzenia niniejszego uprawnienia dla naczelnego dyrektora przysługiwać będą w stosunku do naczelnego dyrektora i zastępcy naczelnego dyrektora Ministrowi Skarbu, w stosunku zaś do dyrektorów — władzy nadzorczej na wniosek naczelnego dyrektora.

§ 111. 1. Pracownikom Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, którzy w chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego pobierali dodatek rodzinny dla dzieci, dodatek ten utrzymuje się w rozmiarze po 20 zł. miesięcznie na każde dziecko (§ 87), na które pracownik ten dotychczas dodatek pobierał, nie więcej jednak niż na 4 dzieci.

2. Prawo do pobierania rzeczonych dodatku na każde z wyżej wymienionych dzieci gaśnie:

- po ukończeniu przez dziecko lat 18,
- w razie śmierci dziecka,
- w razie wstąpienia dziecka w związek małżeński lub też od czasu, gdy dziecko samo się utrzymuje, względnie posiada własne zapatrzanie.

3. Wypłacanie dodatku na dane dziecko kończy się z ostatnim dniem miesiąca, w którym powstała jedna z przyczyn, wymienionych pod a), b) lub c) ust. 2.

4. Dodatek pobierają pracownicy począwszy od VI grupy uposażenia w dół. Dodatku rodzinnego nie pobierają pracownicy, którzy mają prawo do pobierania dodatku według § 55; dodatek nie przysługuje również naczelnemu dyrektorowi i zastępcy naczelnego dyrektora.

5. W razie przeniesienia pracownika do wyższej grupy uposażenia, suma dodatku rodzinnego zmniejsza się o kwotę, o jaką zwiększyło się uposażenie wskutek tego przeniesienia.

Część V.

Przepisy końcowe.

§ 112. Wykonanie rozporządzenia niniejszego powierza się Ministrowi Skarbu.

§ 113. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem pierwszym miesiąca następującego po ogłoszeniu.

Prezes Rady Ministrów: w z. K. Bartel

Minister Skarbu: G. Czechowicz.

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW

z dnia 25 kwietnia 1928 r.

w sprawie zaszeregowania stanowisk służbowych w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych do grup uposażenia.

Zgodnie z § 54 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 kwietnia 1928 r. o stosunku służbowym, uposażeniu i zapatrzaniu emerytalnym pracowników Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 489) — uchwała się, co następuje:

Stanowiska służbowe w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych zaszeregowuje się do grup uposażenia w sposób następujący:

Grupa uposażenia	Stanowisko służbowe
II — I	Dyrektor
III — II	Naczelnik Wydziału Kontroli Zastępca dyrektora Administracji Zastępca dyrektora Działu przymusowych ubezpieczeń budowli od ognia Inspektor wojewódzki
IV — III	Naczelnik Wydziału Inspektor w Zarządzie Centralnym Zastępca inspektora wojewódzkiego w Warszawie, Wilnie, Krakowie i Lwowie
V — IV	Instruktor przy inspektorze wojewódzkim
VI — V — IV	Inspektor powiatowy Starszy referent w Zarządzie Centr. Starszy księgowy w Zarządzie Centr.
VI — V	Starszy referent przy insp. wojew. Starszy kasjer
VII — VI	Zastępca inspektora powiatowego Referent Księgowy
IX — VIII	Pomocnik referenta Pomocnik księgowego Kasjer

Grupa uposażenia	Stanowisko służbowe
X — IX — VIII	Kancelista Rachmistrz Technik szacunkowy
XI — X	Pomocnik kancelaryjny Pomocnik rachunkowy
XII — XI	Praktykant

W O Ż N I:

Grupa uposażenia	Stanowisko służbowe
II — I	Starszy woźny
IV — III	Woźny
V	Pomocniczy woźny

USTAWA z dnia 30 maja 1908 r.

o umowie ubezpieczenia

(Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 263).

Tekst pomieszczony w roczniku Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń z 1919—1921 str. 116 i następane.

USTAWA z dnia 23 grudnia 1917 r.

o kontrakcie ubezpieczenia

(Dz. u. p. Nr. 501)

Tekst pomieszczony w roczniku Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń z 1919—1921 str. 65 i następane.

ROZPORZĄDZENIE

PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 7 października 1927 r.

o uchyleniu rozporządzenia Polskiej Komisji Likwidacyjnej z dnia 24 listopada 1918 r. w sprawie odroczenia wejścia w życie postanowień ustawy z dnia 23 grudnia 1917 r. o umowie ubezpieczenia.

(Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 793).

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Uchyła się rozporządzenie Polskiej Komisji Likwidacyjnej z dnia 24 listopada 1918 r.

w sprawie odroczenia wejścia w życie postanowień ustawy z dnia 23 grudnia 1917 r. (austr. Dz. u. p. Nr. 501) o umowie ubezpieczenia (Dz. Rozp. Pol. Kom. Likw. z dnia 30 grudnia 1918 r., poz. 15).

Art. 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu i Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: I. Mościcki

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: K. Bartel

Minister Spraw Wewnętrznych: Sławoj Składkowski

Minister Spraw Zagranicznych: August Zaleski

Minister Skarbu: G. Czechowicz

Minister Sprawiedliwości: A. Meysztowicz

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: K. Niezabytowski

Minister Przemysłu i Handlu: E. Kwiatkowski

Minister Komunikacji: Romocki

Minister Robót Publicznych: Moraczewski

Minister Pracy i Opieki Społecznej: Dr. Jurkiewicz

Minister Reform Rolnych: Witold Staniewicz

Minister Poczty i Telegrafów: Bogusław Miedziński

ROZPORZĄDZENIE

PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 24 lutego 1928 r.

o przepisach tymczasowych, dotyczących umowy ubezpieczenia.

(Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 211).

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Ograniczenie czasu trwania umowy ubezpieczenia.

Art. 1. 1) Umowę ubezpieczenia można zawrzeć na jeden lub więcej okresów ubezpieczenia, nie dłużej jednak niż na lat dziesięć.

2) Za okres ubezpieczenia w rozumieniu rozporządzenia niniejszego uważa się okres jednego roku, chyba że składka jest obliczana według krótszych odstępów czasu.

3) Jeżeli umowa ubezpieczenia, zawarta na pewien oznaczony czas, zostanie milcząco przedłużona, trwa ona nadal przez jeden okres ubezpieczenia. Jeżeli się umówiono, że taką umowę ubezpieczenia należy uważać za przedłużoną w razie niewypowiedzenia przed upływem czasu umownego, w takim razie przedłużenie ważne jest każdym razem najwyżej na jeden okres ubezpieczenia.

4) Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na czas nieokreślony (stałe ubezpieczenie w towarzystwach ubezpieczeń wzajemnych), każda ze stron może ją wypowiedzieć tylko na koniec bieżącego okresu ubezpieczenia. Czasokres wypowiedzenia musi być jednakoowy dla obu stron; nie może wynosić mniej niż miesiąc, ani więcej niż trzy miesiące.

5) Przepisy ustępów 1—4 nie mają zastosowania do umów ubezpieczenia na życie i do umów dożywotniego ubezpieczenia od wypadków.

Interes, ze względu na który zawarto umowę ubezpieczenia.

Art. 2. 1) Umowa ubezpieczenia od szkody gąśnie, jeżeli interes, ze względu na który zawarto umowę, nie istniał przy rozpoczęciu ubezpieczenia lub jeżeli wcale nie powstał w przypadkach, gdy ubezpieczenie dotyczy przyszłego przedsięwzięcia. Zakładowi ubezpieczeń przysługuje prawo żądania zwrotu stosownych kosztów handlowych.

2) Jeżeli interes, ze względu na który zawarto umowę ubezpieczenia, ustanie po rozpoczęciu ubezpieczenia, zakładowi ubezpieczeń należy się składka do końca okresu ubezpieczenia, w którym otrzymał wiadomość o przyczynie zgaśnięcia.

3) Przepisy ustępów 1 i 2 mają odpowiednie zastosowanie do ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków.

Art. 3. 1) W razie zbycia ubezpieczonej nieruchomości przez ubezpieczającego lub w razie innej zmiany w osobie właściciela prawa i obowiązki z umowy ubezpieczenia przechodzą na nowego właściciela, jednakże zarówno zakładowi ubezpieczeń, jak i nowemu właścicielowi służy prawo wypowiedzenia umowy na zasadach, wskazanych w ogólnych warunkach ubezpieczenia. Dawny i nowy właściciel odpowiadają solidarnie za składkę, która przypada za czas, zanim zakład ubezpieczeń otrzymał wiadomość o zmianie w osobie właściciela.

2) Jeżeli ubezpieczoną nieruchomość pozbyto razem z przynależnościami, do przynależności mają zastosowanie przepisy ustępu 1.

Art. 4. Jeżeli kto na podstawie prawa użytkowania, dzierżawy lub innego podobnego stosunku nabywa prawa do zebrania ziemiopłodów, ubezpieczo-

nych od gradobicia, w takim razie mają odpowiednie zastosowanie przepisy art. 3.

Art. 5. Przejęcie prawa własności rzeczy ubezpieczonych w drodze spadkobrania nie wpływa na stosunek ubezpieczenia. Odmienne postanowienia umowne są nieważne, o ile dotyczą ubezpieczenia nieruchomości i ich przynależności.

Składki.

Art. 6. 1) Ubezpieczający jest obowiązany do zapłacenia umówionej składki.

2) Ubezpieczający jest obowiązany przesłać składkę zakładowi ubezpieczeń na własny koszt i niebezpieczeństwo. Jeżeli jednak zakład ubezpieczeń w trzech po sobie następujących terminach polecił odbierać składkę u ubezpieczającego, ubezpieczający obowiązany będzie do dalszego przysyłania składek zakładowi ubezpieczeń tylko wówczas, gdy zakład ubezpieczeń zażąda tego na piśmie.

Art. 7. 1) Jeżeli w umowie inaczej nie postanowiono, ubezpieczający obowiązany jest zapłacić pierwszą lub jednorazową składkę niezwłocznie po zawarciu umowy ubezpieczenia.

2) Do zapłaty pierwszej lub jednorazowej składki ubezpieczający jest obowiązany tylko za wydaniem polisy, chyba że wystawienie polisy jest wykluczone.

3) Jeżeli pierwszej lub jednorazowej składki nie zapłacono we właściwym czasie, zakład ubezpieczeń może, dopóki zapłata nie nastąpiła, odstąpić od umowy ubezpieczenia z natychmiastowym skutkiem. Domniemywa się, że zakład ubezpieczeń od umowy odstąpił, jeżeli w ciągu trzech miesięcy od dnia płatności składki nie wystąpił sądownie o jej zasądzenie.

4) Jeżeli wypadek, przewidziany ubezpieczeniem, zaszedł przed zapłatą pierwszej lub jednorazowej składki, zakład ubezpieczeń nie odpowiada za wypadek. Jeżeli wszakże umówiono, że pierwsza lub jednorazowa składka ma być zapłacona po rozpoczęciu ubezpieczenia, zakład ubezpieczeń odpowiada za wypadek, który zaszedł przed upływem terminu płatności tej składki.

5) Jeżeli jednak zakład ubezpieczeń w ciągu trzymiesięcznego okresu czasu od terminu płatności składki wystąpił sądownie o jej zasądzenie, a wypadek, przewidziany ubezpieczeniem, zaszedł w ciągu czasu, za który domaga się składki, zakład ubezpieczeń odpowiada za wypadek, choćby w chwili zajścia wypadku składka nie była zapłacona, nie odpowiada natomiast, jeżeli przed zajściem wypadku, przewidzianego ubezpieczeniem, rzekł się przed sądem swego roszczenia.

Art. 8. 1) Jeżeli w umowie ubezpieczenia nic innego nie postanowiono, każdą następną składkę należy uścić w pierwszym dniu każdego okresu ubezpieczenia.

2) Jeżeli następnej składki nie uiszczono w terminie płatności, zakład ubezpieczeń obowiązany będzie wezwać ubezpieczającego do zapłaty listem poleconym i na jego koszt, oznajmiając mu skutki prawne dalszej zwłoki oraz wyznaczając termin dodatkowy co najmniej zwłoki i z wyznaczeniem terminu dodatkowego co najmniej czternastodniowego, licząc od dnia płatności składki.

3) Jeżeli ubezpieczający nie zapłacił składki w terminie dodatkowym, zakład ubezpieczeń może, dopóki zapłata nie nastąpiła, odstąpić od umowy ubezpieczenia z natychmiastowym skutkiem. Domniemywa się, że zakład ubezpieczeń od umowy odstąpił, jeżeli w ciągu trzech miesięcy od upływu terminu dodatkowego nie wystąpił sądowo o zasądzenie składki.

4) Jeżeli wypadek, przewidziany ubezpieczeniem, zajdzie po upływie terminu dodatkowego, a ubezpieczający do chwili zajścia wypadku nie zapłacił składki, zakład ubezpieczeń za wypadek nie odpowiada.

5) Jeżeli zakład ubezpieczeń wystąpił sądowo o zasądzenie składki zaległej, mają zastosowanie przepisy art. 7 ust. 5.

Art. 9. Jeżeli ze względu na umówiony czas trwania umowy ubezpieczenia przyznano zniżkę składki, wówczas w razie przedwczesnego rozwiązania umowy zakład ubezpieczeń może żądać dopłaty kwoty, o którą wymiar składki byłby wyższy, gdyby umowę zawarto na czas rzeczywistego trwania umowy. W razie wypowiedzenia umowy ubezpieczenia zgodnie z ogólnymi warunkami ubezpieczenia po zajściu wypadku, przewidzianego ubezpieczeniem, nie można domagać się takiej dopłaty.

Art. 10. 1) Jeżeli z powodu pewnych okoliczności, powiększających niebezpieczeństwo, umówiono składkę wyższą, a okoliczności te przestały istnieć lub straciły znaczenie, ubezpieczającemu wolno domagać się odpowiedniego obniżenia składki za przyszłe okresy ubezpieczenia.

2) Postanowienia ustępu 1 będą miały zastosowanie, jeżeli wymiar wyższej składki był spowodowany podaniem przez ubezpieczającego mylnie szczegółów o okolicznościach, powiększających niebezpieczeństwo.

Przepisy specjalne o ubezpieczeniach na życie.

Art. 11. 1) Przy umowach ubezpieczenia na życie ubezpieczający po upływie pierwszego roku trwania umowy może w każdej chwili wypowiedzieć umowę bez zachowania terminu wypowiedzenia.

2) Jeżeli po upływie pierwszego roku trwania umowy ubezpieczenia na życie nie zapłacono składki

w ciągu terminu dodatkowego, wyznaczonego przez zakład ubezpieczeń (art. 8 ust. 2), uważa się umowę za wypowiedzianą przez ubezpieczającego.

Art. 12. 1) Jeżeli przy umowach ubezpieczenia na życie zapłacono składkę przynajmniej za trzy lata, ubezpieczający może w każdej chwili żądać przemiany ubezpieczenia na ubezpieczenie wolne od opłaty składki ze zniżoną sumą ubezpieczenia.

2) Jeżeli umowa ubezpieczenia na życie przewiduje wypłatę kapitału, zajście zaś wypadku przewidzianego umową jest niewątpliwe, ubezpieczający może żądać rozwiązania umowy za zapłatą wykupu, o ile składkę zapłacił przynajmniej za trzy lata.

Art. 13. 1) Jeżeli ubezpieczający wypowiedział umowę ubezpieczenia na życie lub przestał płacić składkę w czasie, gdy składka była już zapłacona przynajmniej za trzy lata, to z chwilą wypowiedzenia lub upływu terminu dodatkowego (ust. 2 art. 8), wyznaczonego do zapłaty składki, dokonywa się sama przez się przemiana ubezpieczenia na ubezpieczenie wolne od opłaty składki, lecz ze zmniejszoną sumą ubezpieczenia.

2) Przy ubezpieczeniu kapitału, przy którym zajście wypadku jest niewątpliwe, ubezpieczający może żądać wykupu zamiast przemiany.

3) Wezwanie ubezpieczającego, przewidziane w art. 8 ust. 2, ma wskazać, że na wypadek zaniechania zapłaty składki nastąpi przemiana.

Art. 14. Przy ubezpieczeniach, zawartych na wypadek śmierci z czasem trwania ubezpieczenia, nie przekraczającym dziesięciu lat, niema ani przemiany ani wykupu.

Art. 15. Za zgodą władzy nadzorczej wolno w ogólnych warunkach ubezpieczenia określić inny sposób przemiany, aniżeli przepisany w art. 12 i 13.

Przepisy bezwzględnie wiążące.

Art. 16. Zakład ubezpieczeń nie może powoływać się na postanowienia umowne, odbiegające od przepisów art. 1—14 na niekorzyść ubezpieczającego.

Zakres zastosowania rozporządzenia.

Art. 17. Przepisy rozporządzenia niniejszego nie mają zastosowania do ubezpieczeń morskich, do ubezpieczeń pośrednich (reasekuracji) i do ubezpieczeń papierów wartościowych od strat na kursie i od wylosowania, tudzież do stosunków ubezpieczeniowych w zakresie prawa publicznego i do umów dobrowolnych w zakresie ustawodawstwa ubezpieczeń społecznych, dczwolonych przez to ustawodawstwo.

Art. 18. Ograniczenia swobody umawiania się, przewidziane w rozporządzeniu niniejszem, nie mają

zastosowania do ubezpieczeń przewozowych i ubezpieczeń kredytu, tudzież do ubezpieczeń od szkody, przy których ubezpieczone interesy określa się tylko według rodzaju i dopiero po ich powstaniu oznajmia się szczegółowo zakładowi ubezpieczeń każdy z tych interesów z osobna (ubezpieczenia bieżące).

Art. 19. Przepisy art. 1—16, o ile ogólne warunki ubezpieczenia, zatwierdzone przez władzę nadzorczą nad zakładami ubezpieczeń, zawierają postanowienia odmienne, nie stosują się do ubezpieczeń, zawieranych przez małe towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, do ubezpieczeń zasiłków pogrzebowych, jako też do ubezpieczeń na życie bez podania lekarzkiego, opiewających na kwoty poniżej 5.000 zł.

Art. 20. Postanowienia art. 8 mają zastosowanie do umów ubezpieczenia, zawartych przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego na więcej okresów ubezpieczenia (art. 1); ubezpieczający ma jednak prawo do 1 maja 1929 r. wypowiedzieć taką umowę z jednodniowym terminem wypowiedzenia na koniec okresu ubezpieczenia.

Art. 21. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na obszarze województw: białostockiego, kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, nowogrodzkiego, poleskiego, warszawskiego, wileńskiego i wołyńskiego oraz na obszarze m. st. Warszawy do czasu wydania jednolitych dla całej Rzeczypospolitej przepisów o umowie ubezpieczenia.

Postanowienia końcowe.

Art. 22. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu i Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 23. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 7 maja 1928 roku.

Prezydent Rzeczypospolitej: I. Mościcki

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: K. Bartel

Minister Spraw Wewnętrznych: Sławoj Składkowski

Minister Spraw Zagranicznych: August Zaleski

Minister Skarbu: G. Czechowicz

Minister Sprawiedliwości: A. Meyszowicz

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: K. Niezabytowski

Minister Przemysłu i Handlu: E. Kwiatkowski

Minister Komunikacji: Romocki

Minister Robót Publicznych: Moraczewski

Minister Pracy i Opieki Społecznej: Dr. Jurkiewicz

Minister Reform Rolnych: Witold Staniewicz

Minister Poczty i Telegrafów: Bogusław Miedziński

C. Inne przepisy.

U S T A W A

z dnia 1 lipca 1926 r.

o opłatach stemplowych.

(Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570).

(Artykuły ustawy dotyczące ubezpieczeń).

Rozdział osiemnasty.

Ubezpieczenia i umowy o rentę dożywotnią.

Art. 96. Wpłaty, przyjęte przez zakłady ubezpieczeń (art. 98) z tytułu stosunków ubezpieczeniowych, podlegają opłacie stemplowej w wysokości 2%; wypłaty zaś dokonane przez te zakłady i z tegoż tytułu, podlegają opłacie w wysokości 1%.

Za podstawę wymiaru przyjmuje się roczną sumę wpłat, względnie wypłat.

Do wpłat zalicza się wszelkie świadczenia, które zakład ubezpieczeń otrzymał w ciągu roku operacyjnego od ubezpieczających,

Z ogólnej kwoty wpłat potrąca się jednakże:

a) sumy, zwrócone wskutek niedojścia do skutku ubezpieczeń albo wskutek rozwiązania lub zmiany stosunku ubezpieczeniowego (stornowania całkowitego lub częściowego);

b) kwoty wypłacone członkom zakładu ubezpieczeń wzajemnych (nieakcyjnego) tytułem udziału w zysku (honusu);

c) kwoty, wpłacone przez ubezpieczających na pokrycie danin publicznych, obciążających zakład ubezpieczeń, w szczególności też składek na rzecz straży ogniowych;

d) zapłacone przez ubezpieczających odsetki za zwłokę lub za rozłożenie składek na raty, kary umowne oraz koszty ustalenia szkód i postępowania przed sądem rozjemczym.

Do wypłat zalicza się wszelkie wydatkowania w ciągu roku operacyjnego z tytułu stosunków ubezpieczeniowych, z wyjątkiem kwot, wymienionych w punktach a), b) ustępu poprzedniego.

Jeżeli wpłaty dokonywa się przez oddanie zakładowi ubezpieczeń nieruchomości na własność, to opłatę stemplową uiszcza się według przepisów rozdziału dziesiątego.

Opłatę stemplowom, przewidzianym w artykule niniejszym, podlegają wypłaty i wpłaty niezależnie od tego, czy są, czy nie są stwierdzone pismem.

Art. 97. Wpłaty i wypłaty, wymienione w art. 96, są wolne od opłaty stemplowej, jeżeli są dokonywane z tytułu:

1) ubezpieczenia przymusowego lub nawet dobrowolnego, zawartego z instytucją ubezpieczeń przymusowych, powołaną do życia przez ustawę. Podlegają jednak opłacie wpłaty i wypłaty w zakresie wszelkich, czy to przymusowych czy dobrowolnych ubezpieczeń (od ognia, gradu, ubezpieczeń transportowych i t. d.), zawieranych z zakładami ubezpieczeń przymusowych od ognia, oraz w zakresie ubezpieczeń, przewidzianych w §§ 843, 1029 i 1198 niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. (Dz. Pr. Rzeszy Niem. str. 509);

2) takiego ubezpieczenia dobrowolnego, które zwalnia od ubezpieczenia przymusowego;

3) umowy między pracodawcą a pracownikiem, zapewniającej pracownikowi lub jego rodzinie emeryturę, pensję wdowią lub sierocą;

4) umowy między pracodawcą lub pracownikiem a osobą trzecią, która zapewni pracownikowi lub jego rodzinie emeryturę, pensję wdowią lub sierocą, jeżeli umowa taka stanowi wykonanie obowiązku, przewidzianego w kontrakcie służbowym;

5) ubezpieczenia w „zarejestrowanej kasie zapomogowej” (ustawa austriacka z dnia 16 lipca 1892 r. Dz. P. P. Nr. 202), w „kasie majsterskiej” (§ 115-b i nast. austriackiej ustawy przemysłowej Dz. P. P. Nr. 199 z 1907 r.), albo w kasie zapomogowej, zorganizowanej przez cech lub związek cechów (§§ 81-b lub 104-i niemieckiej ustawy przemysłowej);

6) reasekuracji;

7) ubezpieczenia, zawartego poza granicami Polski przez zagraniczny oddział polskiego zakładu ubezpieczeń.

Art. 98. Za zakłady ubezpieczeń w orzuceniu art. 96—100 uważa się:

1) przedsiębiorstwa, mające siedzibę lub przedstawicielstwo w Polsce, a prowadzące czynności ubezpieczeniowe jako zajęcie główne lub nawet uboczne;

2) zrzeczenia, obowiązane do wypłacania członkom, względnie ich rodzinom, emerytur lub zapomóg na wypadek niezdolności do pracy, starości lub śmierci albo zapomóg posagowych, w szczególności — na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki — wspólny zakład zaopatrzenia (§ 1287 powołanego kodeksu);

3) zrzeczenia, oparte na wzajemnym zobowiązaniu się członków do ponoszenia wspólnie pewnych określonych strat, dotyczących poszczególnych członków.

Art. 99. Wpłaty, względnie wypłaty, przewidziane w art. 96, podlegają opłacie stemplowej nie tylko wówczas, gdy są uiszczane kasowo, ale także w tych wypadkach, gdy są uiszczane rachunkowo (przez potrącenie). Jeżeli jednak przy zawarciu nowej umowy ubezpieczenia rozwiązuje się stosunek ubezpieczeniowy, poprzednio istniejący, a uiszczono składki (rezerwę premijową) załcza się na poczet należności, wynikającej z nowej umowy, to tego rodzaju wpłaty przez zaliczenie nie podlegają opłacie stemplowej.

Wpłaty i wypłaty, dokonywane w walucie zagranicznej, powinny być zapisane do ksiąg zakładu ubezpieczeń w tejże walucie, z przeliczeniem co miesiąc na walutę polską — według najniższego kursu giełdy warszawskiej w ostatnim dniu miesiąca, a w braku notowania w tym dniu — według kursu, ostatnio notowanego.

Minister Skarbu może zezwolić, aby za podstawę do obliczenia opłaty zamiast rachunku kasy (wpłat i wypłat zrealizowanych) były przyjmowane rachunki wierzycieli i dłużników (wpłat i wypłat należnych).

Art. 100. Obowiązek uiszczenia opłat, przewidzianych w art. 96—99, ciąży na zakładzie ubezpieczeń, który może żądać od ubezpieczającego, względnie od uposażonego, zwrotu uiszczonych opłat albo wpłacenia zgóry zakładowi odpowiedniej kwoty.

Przypadające opłaty uiszcza się gotówką bez wymiaru urzędowego (art. 25), a mianowicie:

a) tytułem zaliczki za każdy miesiąc: w ciągu pierwszego tygodnia miesiąca następnego — jedną dwunastą część całkowitej należności za poprzedni rok operacyjny;

b) resztę należności za każdy rok operacyjny: w ciągu tygodnia po zatwierdzeniu rachunków rocznych.

Nowopowstałe zakłady ubezpieczeń do czasu zatwierdzenia pierwszego zamknięcia rachunków obliczają zaliczki według faktycznych obrotów miesięcznych.

Art. 101. Pismo, stwierdzające umowę ubezpieczenia, zawartą z zagranicznym zakładem ubezpieczeń, nie mającym zezwolenia na działalność w Polsce, podlega opłacie w wysokości 2% od sumy ubezpieczenia — jeżeli dotyczy się przedmiotu, znajdującego się w Polsce, albo jeżeli ubezpieczający ma mieszkanie lub siedzibę w Polsce.

Pismo, stwierdzające umowę o rentę dożywotnią, podlega opłacie w wysokości 2% od wartości tej rzeczy, którą otrzymuje osoba, zobowiązująca się do płacenia renty.

Jeżeli jednak wzamian za rentę daje się na własność nieruchomości (art. 12), znajdującą się w Polsce, to opłatę uiszcza się według przepisów rozdziału dziesiątego, choćby była niższa od wskazanej w ustępie poprzedzającym. Jeżeli oprócz dania nieruchomości umówione zostało inne jeszcze wynagrodzenie, to od wartości tego dodatkowego wynagrodzenia należy nadto uiszczyć opłatę, w ustępie drugim przewidzianą.

Gdy do płacenia renty dożywotniej zobowiązuje się zakład ubezpieczeń, wymieniony w art. 98, to zamiast artykułu niniejszego stosuje się art. 96—100.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 marca 1928 r.

o likwidacji mienia byłych rosyjskich osób prawnych.

(Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 377).

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Znajdujące się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej mienie osób prawnych, które w dniu 7 listopada 1917 r. posiadały siedzibę na obecnem terytorjum Związku Socjalistycznych Republik Rad, ulega likwidacji na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia.

Art. 2. Do przeprowadzenia likwidacji mienia osób prawnych, o których mowa w art. 1, powołany jest Komitet Likwidacyjny do spraw byłych rosyjskich osób prawnych, mający siedzibę w Warszawie.

Art. 3. 1. W skład Komitetu wchodzi przewodniczący, mianowany przez Ministra Skarbu, i czterech członków stałych z ramienia Ministrów: Spraw Zagranicznych, Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz

Spraw Wewnętrznych, tudzież delegat zainteresowanego ministra lub urzędu, w szczególności delegat Ministra Reform Rolnych, gdy przedmiotem likwidacji jest mienie instytucji kredytu długoterminowego rolnego (ziemskiego) lub nieruchomości ziemskiej. W posiedzeniach Komitetu biorą udział z głosem doradczym delegacji: Prokuratorji Generalnej oraz Delegacji Polskiej w Mieszanej Komisji Rozrachunkowej.

2. Sprawami Komitetu kieruje przewodniczący. Delegat Ministra Skarbu sprawuje funkcje zastępcy przewodniczącego.

Art. 4. 1. Uchwała Komitetu o przystąpieniu do likwidacji mienia osoby prawnej będzie podana do wiadomości publicznej; osobom interesowanym służy prawo wniesienia do Komitetu sprzeciwu w ciągu sześciu tygodni od daty ogłoszenia uchwały.

2. Komitet może na skutek sprzeciwu znieść lub zmienić powziętą uchwałę, podając o tem do wiadomości publicznej.

3. Sprzeciw nie wstrzymuje postępowania likwidacyjnego, jednak do czasu rozstrzygnięcia sprzeciwu likwidowane mienie nie może być zbywane.

Art. 5. 1. Po powzięciu uchwały o przystąpieniu do likwidacji Minister Skarbu wyznaczy na wniosek Komitetu likwidatora.

2. Wyznaczenie likwidatora ze wskazaniem miejsca jego urzędowania będzie podane do wiadomości publicznej jednocześnie z ogłoszeniem uchwały o przystąpieniu do likwidacji.

3. W przypadku, gdy nad likwidowanym mieniem jest ustanowiony przymusowy zarząd państwowy, likwidator będzie wyznaczony przez Ministra Skarbu w porozumieniu z ministrem, który ustanowił zarząd państwowy, w terminie przez nich określonym, o czym będzie osobno podane do wiadomości publicznej.

Art. 6. 1. Bezwzględnie po wyznaczeniu likwidator obejmie pod swój zarząd znajdujące się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej mienie osoby prawnej, przystąpi do spisania inwentarza aktywów i pasywów oraz do sporządzenia bilansu.

2. Likwidator jest uprawniony do wszelkich czynności prawnych, zmierzających do ustalenia i zachowania przeznaczonego do likwidacji mienia, oraz do zastępstwa sądowego tak w sprawach spornych, jak i postępowaniu niespornem, nie wyłączając postępowania hipotecznego, bez obowiązku składania pełnomocnictwa.

3. Likwidator jest obowiązany przedsięwziąć odpowiednie kroki w celu ściągnięcia wszelkich wymagalnych należności.

4. Wszelkie wpływy, po potrąceniu wydatków bieżących, likwidator składa na rachunek Komitetu do instytucji, wskazanej przez Ministra Skarbu.

Art. 7. 1. Od chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia nie mogą być dokonywane żadne czynności prawne, dotyczące mienia, wskazanego w art. 1, z wyjątkiem aktów zwykłego zarządu; nie mogą być również ujawniane w wykazach hipotecznych i rejestrach wieczystych czynności uprzednio zawarte.

2. O przystąpieniu do likwidacji poda likwidator ostrzeżenie do ksiąg hipotecznych i rejestrów wieczystych nieruchomości lub kapitałów hipotekowanych, należących do osoby prawnej. Poda również ostrzeżenie do ksiąg i rejestrów nieruchomości lub kapitałów hipotekowanych, które w dniu 7 listopada 1917 roku należały do tejże osoby prawnej, chociażby już przeszły w obce ręce, o ile należą jeszcze do bezpośrednich nabywców albo do ich spadkobierców.

3. W przypadkach, gdy Komitet uzna za wskazane, upoważni likwidatora do zażądania w drodze sądowej unieważnienia działanych po dniu 7 listopada 1917 r. czynności, dotyczących likwidowanego mienia, w tej liczbie umów, przenoszących własność nieruchomości lub kapitałów hipotekowanych. Sąd uzna czynności te za nieważne, o ile zostały dokonane pod warunkami, które spowodowały znaczne zmniejszenie wartości likwidowanej masy, połączone ze szkodą osób interesowanych. Prawa nabyte w dobrej wierze, będą zachowane.

4. Wpisanie po dniu 7 listopada 1917 roku do ksiąg hipotecznych i rejestrów wieczystych wyroków i decyzji sądowych przez wierzycieli osób prawnych, o których mowa w art. 1, a których mienie zostało przeznaczone do likwidacji, nie będzie miało skutków hipoteki sądowej, roszczenia zaś temi wyrokami zasądzone będą dołączone do ogółu wierzytelności i zaspokojone w sposób i pod warunkami, przewidzianymi w art. 8, 10, 13, 14 i 16.

5. Należności z wyroków, zapadłych przeciwko osobom prawnym, o których mowa w art. 1, nie będą mogły być ściągane w drodze egzekucji sądowej, lecz będą dołączone do ogółu wierzytelności i zaspokojone w sposób i pod warunkami, przewidzianymi w art. 8, 9 (ust. 1 i 2), 10, 13, 14 i 16. Przepis ten nie dotyczy należności z tytułu zwykłego zarządu.

6. Przepisy, zawarte w ustępie pierwszym, nie stosują się do czynności zarządcy państwowego lub likwidatora mienia byłych rosyjskich instytucji kredytu długoterminowego; mogą oni dokonywać wszelkich czynności, statutami tych instytucji przewidzianych, z tytułu udzielonych pożyczek. W przypadku, gdy nieruchomość ziemska, obciążona taką pożyczką, zostanie nabyta przez Państwowy Bank Rolny lub będzie przy udziale tegoż Banku parcelowana, zarządca państwowy lub likwidator może wykreślić wierzytelność z ksiąg hipotecznych lub rejestrów wieczystych

na żądanie Państwowego Banku Rolnego po otrzymaniu od tego Banku zobowiązania przejścia do zapłacenia wynikłej z przerachowania należności byłej instytucji rosyjskiej wraz z kosztami administracyjnymi i innymi należnościami z zachowaniem warunków oprocentowania i umorzenia.

Art. 8. 1. Przy ustalaniu aktywów i pasywów likwidowanego mienia będą stosowane obowiązujące przepisy o przerachowaniu, a w szczególności rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. z r. 1925 Nr. 30, poz. 213); przytem wierzytelności danej osoby prawnej będą przerachowane w tej samej mierze, co wierzytelności obywateli polskich.

2. Przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r., z wyjątkiem § 43, oraz przepisy §§ 18 i 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 115, poz. 1029), nie będą miały jednak zastosowania do objętych art. 14 należności od byłych rosyjskich zakładów ubezpieczeń. Przerachowanie tych należności na złote nastąpi według przeciętnej rocznej stawki skali § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r., odpowiednio do daty powstania tytułu, przychem przy obliczaniu należności z umów ubezpieczenia będą stosowane podane niżej przepisy.

3. Dla ubezpieczeń na życie:

a) za sumę należności z umów ubezpieczenia, które stały się wymaganymi przed dniem ogłoszenia uchwały o przystąpieniu do likwidacji, przyjęta będzie suma ubezpieczenia, przerachowana według roku zawarcia umowy, z potrąceniem niewpłaconych składek, przerachowanych tak samo, jak i suma ubezpieczenia. Należność z umów ubezpieczenia z umówionym terminem płatności, przy których opłata składek została ukończona, przewidziany zaś termin wypłaty jeszcze nie nastąpił, będą uważane za płatne w terminie ogłoszenia uchwały o przystąpieniu do likwidacji, z uwzględnieniem przy wypłacie dyskonta w stosunku 4% rocznie. Składki, wpłacone po dniu 7 listopada 1917 roku, zaliczone będą tylko według przeciętnych kursów rocznych z lat ich wpłacenia; różnica zaś pomiędzy tak przerachowanymi składkami a należną z tytułu składek kwotą ulegnie potrąceniu z sumy ubezpieczenia.

b) Za sumę należności z umów ubezpieczenia, podlegających przed dniem 1 sierpnia 1914 r. w myśl warunków ubezpieczenia zamianie na bezskładkowe, a które stały się wymagalnymi przed dniem ogłoszenia uchwały o przystąpieniu do likwidacji, przyjęta będzie suma ubezpieczenia, przerachowana na zasa-

dzie stosunku składek zapłaconych do składek należnych.

c) Za sumę należności z umów ubezpieczenia renty będzie przyjęta wartość skapitalizowanej renty, obliczona na koniec roku, w którym nastąpiła przerwa w wypłacie, i przerachowana według roku zawarcia umowy. Dla rent, przyznanych przed końcem 1915 roku, obliczenie będzie dokonane na koniec 1915 r., o ile nie zostanie udowodnione, że przerwa w wypłacie renty nastąpiła w innym terminie.

d) Za sumę należności z umów ubezpieczenia, które nie stały się wymagalnymi przed dniem ogłoszenia uchwały o przystąpieniu do likwidacji, przyjęta będzie suma, wynosząca 70% wpłaconych składek, przerachowanych według roku zawarcia umowy. Składki, wpłacone po dniu 7 listopada 1917 roku, zaliczone będą tylko według przeciętnych kursów rocznych z lat ich wpłacenia.

e) Z należności powyższych będą potrącone pożyczki pod zastaw polis oraz zaliczki, przerachowane według przeciętnej rocznej stawki skali § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. odpowiednio do daty zaciągnięcia pożyczki lub otrzymania zaliczki.

f) Nie będą uwzględnione umowy ubezpieczenia, zawarte po dniu 7 listopada 1917 r., oraz umowy ubezpieczenia, które, zgodnie z ogólnymi warunkami ubezpieczeń, podlegały unieważnieniu przed dniem 1 sierpnia 1914 roku.

4. Dla ubezpieczeń innego rodzaju za sumę należności przyjęta będzie suma odszkodowania, względnie skapitalizowana wartość renty, przerachowana według roku, w którym stała się wymagalna.

Należności, wymienione w p. 4 art. 14, zostaną przerachowane zgodnie z przepisami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 115, poz. 1029) z wyjątkiem §§ 18 i 19.

Art. 9. 1. W ciągu trzech miesięcy od daty ogłoszenia uchwały o przystąpieniu do likwidacji (art. 4) osoby interesowane mogą zgłaszać do Komitetu swe roszczenia i składać dowody, stwierdzające ich zasadność. Prawa i roszczenia, ujawnione hipotecznie albo zabezpieczone w drodze zastawu lub zakazu na nieruchomościach osoby prawnej, uważa się za należycie zgłoszone.

2. Prawa i roszczenia, niezgłoszone w powyższym terminie uważa się za wygasłe w stosunku do mienia osoby prawnej, znajdującego się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Postanowienie ustępu poprzedniego nie stosuje się do praw akcjonariuszów, udziałowców i członków z tytułu posiadanych akcji, udziałów lub praw członkowskich.

Art. 10. 1. Jeżeli zgłoszone roszczenie następcza wątpliwości, Komitet zawiadomi o tem osobę interesowaną, wyznaczając jej termin do uzupełnienia dowodów. Termin ten nie może być krótszy, niż dwa tygodnie od daty doręczenia zawiadomienia. W wyjątkowych przypadkach Komitet może wyznaczyć termin przedłużony.

2. Jeśli Komitet roszczenie odrzuci, osobie interesowanej służy prawo wytoczenia powództwa przeciwko likwidatorowi w terminie miesięcznym od daty doręczenia odmownej uchwały Komitetu.

3. Niezachowanie terminów, wyznaczonych przez Komitet zgodnie z ustępem pierwszym, lub terminu, przewidzianego w ustępie drugim, powoduje uznanie zgłoszonego roszczenia za wygasłe w stosunku do mienia osoby prawnej, znajdującego się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 11. 1. Mienie osób prawnych, których statuty przewidują w razie likwidacji przekazanie pozostałego majątku bądź na cele ogólne, bądź na rzecz Skarbu byłego Cesarstwa Rosyjskiego, bądź na rzecz innych osób prawnych, względnie instytucyj, położonych na terytorjum obecnego Związku Socjalistycznych Republik Rad, podlega przejściu na własność Skarbu Państwa.

2. Uchwała o przyjęciu mienia osoby prawnej na własność Skarbu Państwa może być powzięta przez Komitet również w przypadku, gdy likwidowany majątek powstał — w całości lub w części — z zapomóg rządowych lub samorządowych, albo z ofiarności publicznej, oraz gdy statut nie przewiduje prawa akcjonariuszów, udziałowców lub członków do podziału posiadanych nich mienia osoby prawnej.

3. Uchwała Komitetu o przejściu likwidowanego mienia na własność Skarbu Państwa będzie podana do wiadomości publicznej.

4. Likwidowane mienie będzie przejęte na własność Skarbu Państwa stosownie do uchwały Komitetu bądź w naturze, bądź w drodze zbycia go w sposób, przewidziany w art. 12.

5. Odpowiedzialność Skarbu Państwa za pasywa likwidowanego mienia ogranicza się w razie przejęcia mienia w naturze do jego wartości, ustalonej przez wojewódzką komisję szacunkowa lub górniczą komisję szacunkową, działającą na podstawię rozporządzenia Ministra Skarbu, wydanego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 21 września 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 863), w razie zaś zbycia — do wysokości postapionego lub umówionego szacunku.

6. Przy regulowaniu roszczeń pasywów mają odpowiednie zastosowanie postanowienia art. 13 i 14.

7. Mienie, przejęte na własność Skarbu Państwa, otrzyma w drodze uchwały Rady Ministrów przeznaczone

czenie na cele ogólne, odpowiadające w miarę możności dotychczasowemu przeznaczeniu.

Art. 12. 1. Likwidacja mienia osób prawnych, nieprzejętego na własność Skarbu Państwa w naturze, nastąpi w drodze zbycia przez licytację albo z wolnej ręki.

2. Licytacja nieruchomości będzie nakazana na podstawie uchwały Komitetu przez właściwy sąd okręgowy w trybie niespornym i dokonana z zachowaniem przepisów ustawy postępowania cywilnego.

3. Licytacja ruchomości będzie dokonana na podstawie uchwały Komitetu przez komornika sądowego na polecenie właściwego sądu pokoju.

4. W razie sprzedaży z wolnej ręki prawo nabywania służyć będzie osobom fizycznym i prawnym, w Państwie Polskim do działania uprawnionym. Pierwszeństwo w przypadkach, w których Komitet uzna to za wskazane, posiadają będą osoby prawne polskie, utworzone przez dawnych udziałowców, akcjonariuszów lub członków danej osoby prawnej.

5. Sprzedaż majątku z wolnej ręki nie może nastąpić poniżej szacunku właściwej wojewódzkiej komisji szacunkowej.

6. W razie przekazania nabywcy w całości lub w części pasywów likwidowanego mienia Komitet ustali sposób zabezpieczenia wypłaty przekazanych należności.

Art. 13. Sumy, otrzymane z realizacji aktywów, będą przeznaczone na uregulowanie pasywów według zasad ogólnych, przy czym będą zaspokojone przede wszystkim ewentualne koszty licytacyjne oraz ustalone przez Komitet koszty likwidacji, po zaspokojeniu zaś wierzycieli, korzystających z hipoteki lub przywileju, będą uregulowane odszkodowania za nieszczyśliwe wypadki personelu likwidowanej osoby prawnej.

Art. 14. 1. Pozostałość, jaka się okaże po zaspokojeniu wierzycieli, wymienionych w poprzednim artykule, zostanie przeznaczona na uregulowanie należności obywateli polskich oraz takich należności obywateli obcych, które powstały na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej lub przypadają z tytułu umów, zawartych przez oddziały lub przedsiębiorstwa danej osoby prawnej na tym obszarze, o ile należności te zostały uznane w myśl artykułów 7, 8, 9 i 10.

2. Należności z umów zhirowych ubezpieczeń od nieszczyśliwych wypadków, zawartych na zasadzie przepisów z 2/15 czerwca 1903 r. (Zb. Pr. i Rozp. Ros. Nr. 81, poz. 912), których wypłatę przejął Zakład Ubezpieczeń we Lwowie na mocy umowy z dnia 30 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 148), będą przekazane temu Zakładowi.

3. Należności, objęte niniejszym artykułem, w razie niemożności całkowitego ich zaspokojenia będą uregulowane stosunkowo.

4. Podziału sum dokona Komitet.

Art. 15. 1. Przy likwidacji mienia byłych rosyjskich instytucyj kredytu długoterminowego będą podlegały zaspokojeniu jedynie należności obywateli polskich, wynikające z emisji przez te instytucje listów zastawnych oraz z innych tytułów.

2. Minister Skarbu określi sposób stwierdzenia, które listy zastawne były własnością obywateli polskich w dniu wydania rozporządzenia niniejszego, oraz ustali tryb i sposób konwersji tych listów.

Art. 16. W przypadku, gdy likwidowane mienie, znajdujące się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, nie wystarczy na pełne pokrycie należności, częściowe zaspokojenie wierzycieli na podstawie niniejszego rozporządzenia nie pozbawia ich praw poszukiwania niezaspokojonej należności z innego mienia danej osoby prawnej.

Art. 17. 1. Pozostałość aktywów po zaspokojeniu reszcei, wymienionych w art. 13, 14 i 15, zostanie podzielona przez Komitet między akcjonariuszów, udziałowców lub członków w stosunku do ich udziału w kapitale zakładowym.

2. Prawo odbioru sum, przypadających z powyższego tytułu oraz z mocy art. 13, 14 i 15, przedawnia się upływem lat 10 od daty ogłoszenia w Monitorze Polskim wezwania do odbioru.

3. Po upływie wskazanego wyżej przedawnienia nieodebrane sumy przejdą na własność Skarbu Państwa.

Art. 18. Uchwały Komitetu, przewidziane w art. 4 i 11, oraz inne ostateczne uchwały mogą być zaskarżone przez osoby interesowane do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Art. 19. Rozporządzenie niniejsze nie narusza w niczym zawartych przez Rzeczypospolitą Polską traktatów i układów międzynarodowych, których przepisy, odnoszące się do spraw, objętych niniejszym rozporządzeniem, będą zachowane przez jego wykonaniu.

Art. 20. Wykonanie rozporządzenia niniejszego, w szczególności wydanie przepisów o trybie podawania do wiadomości publicznej uchwał Komitetu (art. 4, 5 i 11), o sposobie określenia i przerachowania należności, wynikających z różnych kategorii umów ubezpieczeniowych, oraz o likwidacji mienia poszczególnych kategorii osób prawnych, a także wydanie regulaminu dla Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych — porucza

się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 21. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: I. Mościcki

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: K. Bartel

Minister Spraw Wewnętrznych: Sławoj Składkowski

Minister Spraw Zagranicznych: August Zaleski

Minister Skarbu: G. Czechowicz

Minister Sprawiedliwości: A. Meysztowicz

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: K. Niezabytowski

Minister Przemysłu i Handlu: E. Kwiatkowski

Minister Komunikacji: Remocki

Minister Robót Publicznych: Moraczewski

Minister Pracy i Opieki Społecznej: Dr. Jurkiewicz

Minister Reform Rolnych: Witold Staniewicz

Minister Poczty i Telegrafów: Bogusław Miedziński

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 marca 1928 r.

Prawo o spółkach akcyjnych.

(Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 383).

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

D z i a ł I.

Powstanie spółki akcyjnej.

Art. 1. Kapitał zakładowy (akcyjny) spółki akcyjnej zostaje oznaczony w statucie i dzieli się na akcje o równej wartości nominalnej.

Akcjonariusze są obowiązani jedynie do świadczeń oznaczonych statutem.

Spółka akcyjna jest osobą prawną i spółką handlową.

Akcjonariusze nie odpowiadają osobiście za zobowiązania spółki.

Art. 2. Statut spółki akcyjnej powinien być sporządzony w odrębnym akcie notarialnym. Osoby podpisujące statut są założycielami spółki. Za-

łożycieli powinno być przynajmniej trzech, wyjątek, gdy założycielem spółki jest Państwo lub związek samorządu terytorialnego.

Art. 3. Statut spółki akcyjnej powinien określać:

- 1) firmę i siedzibę spółki;
- 2) przedmiot przedsiębiorstwa;
- 3) czas trwania spółki, jeżeli jest ograniczony;
- 4) wysokość kapitału akcyjnego, sposób jego zebrania, nominalną wartość akcji i ich ilość, ze wskazaniem, czy akcje są imienne, czy na okaziciela;
- 5) ilość akcji poszczególnych rodzajów i przywiązane do nich uprawnienia, jeżeli mają być wprowadzone akcje różnych rodzajów;
- 6) imiona i nazwiska (firmę), adres (siedzibę) założycieli;
- 7) organizację władz zarządzających i nadzorczych.

Prócz tego w statucie należy pod rygorem bezskuteczności wobec spółki pomieścić postanowienia, dotyczące:

8) ilości i rodzajów tytułów uczestnictwa w dochodach lub w podziale majątku spółki oraz przywiązanych do nich praw;

9) obowiązku powtarzających się świadczeń niepieniężnych na rzecz spółki, przywiązanych do akcji;

10) warunków i sposobu umorzenia akcji.

Art. 4. Spółka akcyjna, której przedsiębiorstwo ma znaczenie państwowe lub charakter użyteczności publicznej, może być zawiązana jedynie po uzyskaniu zezwolenia, które udziela Minister Przemysłu i Handlu; tenże Minister zatwierdza statut, odpowiadający przepisom prawa, i wszelkie zmiany statutu.

Statuty spółek akcyjnych, zajmujących się czynnościami bankowymi i ubezpieczeniowymi, i ich zmiany zatwierdza Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Rozporządzenia Rady Ministrów, wydane na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, wyszczególnić będą rodzaje przedsiębiorstw, które mają znaczenie państwowe lub charakter użyteczności publicznej.

Zagraniczne spółki akcyjne oraz komandytowo-akcyjne mogą być dopuszczane do działalności na obszarze Rzeczypospolitej jedynie za zezwoleniem Ministra Przemysłu i Handlu, udzielanem w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Warunki dopuszczenia zagranicznych spółek akcyjnych oraz komandytowo-akcyjnych do dzia-

łałości na obszarze Rzeczypospolitej określać będą rozporządzenia Rady Ministrów, wydane na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu oraz Ministra Skarbu.

Art. 5. Kapitał akcyjny spółki powinien wynosić przynajmniej dwieście pięćdziesiąt tysięcy złotych.

Kapitał akcyjny może być pokryty albo gotówką, albo wkładami niepieniężnymi (rzeczy, uprawienia i t. p.), albo w jeden i drugi sposób łącznie.

Akcje, które wydaje się za wkłady niepieniężne, powinny być pokryte w całości przed zarejestrowaniem spółki, zaś opłacone gotówką przynajmniej w jednej czwartej ich wartości nominalnej.

Akcje nie mogą być wydawane poniżej ich nominalnej wartości.

O ile akcje wydawane są po cenie wyższej od wartości nominalnej, nadwyżka musi być uiszczona w całości przed zarejestrowaniem spółki.

Art. 6. Jeżeli przewidziane są wkłady niepieniężne (aporty), nabyte przed rejestracją przedmiotów i praw majątkowych albo wynagrodzenie za usługi, wyświadczone przy powstaniu spółki, a także założyciele sporządzają piśmienne sprawozdanie, wymieniając szczegółowo:

1) przedmiot wkładów niepieniężnych, wnoszonych na pokrycie całego lub części kapitału akcyjnego, oraz ilość i rodzaj wydawanych wzamian za nie akcji i innych tytułów uczestnictwa w dochodach lub w podziale majątku spółki;

2) przedmioty i prawa majątkowe, nabywane przed zarejestrowaniem spółki, oraz wysokość i sposób zapłaty;

3) usługi, wyświadczone przy powstaniu spółki, oraz wysokość i sposób wynagrodzenia;

4) osoby, które wnoszą wkłady niepieniężne, otrzymują wynagrodzenie za usługi lub zbywają spółce przedmioty i prawa majątkowe.

W sprawozdaniu należy umotywić zamierzone transakcje oraz wysokość przyznanego wynagrodzenia i dołączyć usprawiedliwiające dokumenty w oryginałach lub urzędowo uwierzytelniczonych odpisach.

Art. 7. Sprawozdanie założycieli będzie poddane badaniu biegłych rewidentów co do swej prawdziwości i dokładności, tudzież celem wydania opinii, czy wysokość przyznanej zapłaty i wynagrodzenia jest uzasadniona.

Sąd rejestrowy, właściwy według siedziby spółki, wyznaczy biegłych rewidentów w liczbie nie-

parzystej z pośród osób, wciągniętych na listy, przedstawione przez izby przemysłowo-handlowe.

Na piśmienne żądanie biegłych rewidentów założyciele powinni w piśmiennej lub protokółarnej formie dostarczyć dodatkowych wyjaśnień lub dokumentów.

Biegli rewidenci sporządzają w dwóch egzemplarzach szczegółową opinię i złożą ją wraz ze sprawozdaniem założycieli sądowi rejestrowemu, który jeden egzemplarz przez tenże sąd poświadczony wyda założycielom.

Sąd rejestrowy wyznacza wynagrodzenie za pracę rewidentów i zatwierdza rachunek ich wydatków. Jeżeli założyciele dobrowolnie tych należności nie uiszczą, sąd rejestrowy ściągnie je trybem, przewidzianym dla ściągnięcia opłat rejestrowych.

Art. 8. Zgoda na zawiązanie spółki akcyjnej i brzmienie statutu oraz na objęcie akcji przez założycieli samych lub łącznie z osobami trzecimi powinna być wyrażona w jednym lub kilku aktach notarialnych.

W szczególności należy w aktach tych oznaczyć osoby, obejmujące akcje, ilość i rodzaj akcji, objętych przez każdą z nich, cenę emisyjną i terminy wpłat oraz stwierdzić dokonanie wyboru pierwszych władz spółki.

Jeżeli akcjonariusze wzamian za akcje wnoszą wkłady niepieniężne, albo gdy mają być nabyte dla spółki przed zarejestrowaniem przedmioty i prawa majątkowe za gotówkę, należy w aktach tych oznaczyć osoby, wnoszące wkłady, lub zbywców, przedmiot wkładu lub nabycia, jako też wysokość i rodzaj wynagrodzenia.

Art. 9. W aktach o zawiązaniu spółki powinno być wyraźnie stwierdzone, że każdy z przyszłych akcjonariuszów, podpisujący akt, zna sprawozdanie założycieli oraz opinię biegłych rewidentów (art. 7 i 8).

Art. 10. Jeżeli kapitał akcyjny ma być zebrany przy pomocy ogłoszeń (publicznej subskrypcji), wówczas statut projektowanej spółki powinien być uprzednio ogłoszony w Monitorze Polskim ze wskazaniem, kiedy został sporządzony i przed jakim notariuszem.

Art. 11. Przed ogłoszeniem wezwań do zapisywania się na akcje założyciele obowiązani są złożyć do depozytu sądu okręgowego, właściwego według siedziby spółki, kaucję w wysokości jednej dwudziestej części kapitału akcyjnego.

Kaucja służy dla zabezpieczenia wszelkich roszczeń do założycieli z tytułu uchyleń przy zawiązaniu spółki. Roszczeniom tym służy pierwszeń-

stwo do zaspokojenia z kaucji przed innemi wierzytelnościami.

Kaucja będzie zwrócona po zarejestrowaniu spółki, względnie po upływie sześciu miesięcy od daty ogłoszenia o niedoście spółki do skutku.

Państwo i związki komunalne wolne są od składania kaucji.

Art. 12. Ogłoszenia, wzywające do zapisywania się na akcje (prospekty), będą drukowane w Monitorze Polskim. Ogłoszenia w Monitorze oraz w innych pismach, podług wyboru założycieli, będą wskazywały:

1) liczbę i datę Monitora Polskiego, w którym ogłoszono statut;

2) datę, liczbę kwitu i sąd, w którym złożono kaucję założycielską;

3) ilość i rodzaj akcji, zaofiarowanych do zapisu;

4) wartość nominalną i cenę emisyjną akcji;

5) miejsce subskrypcji, terminy otwarcia i zamknięcia;

6) wysokość, miejsce i terminy wpłat, które powinny być dokonane przed zarejestrowaniem spółki, i skutki niewiszczenia rat w oznaczonych terminach;

7) zasady przydziału akcji subskrybentom;

8) termin, do którego subskrybent będzie związany zapisem, jeżeli do tego czasu spółka nie zostanie zgłoszona do zarejestrowania;

9) osoby, wzywające do zapisywania się na akcje.

Ponadto w ogłoszeniu należy wskazać postanowienia:

10) o wkładach niepieniężnych oraz przedmiotach i prawach majątkowych, nabywanych przed zarejestrowaniem spółki, wymieniając osobę wkładcy, zbywcy, przedmiot wkładu i nabycia oraz rodzaj i wysokość zapłaty;

11) o szczególnych korzyściach, przywiązanych do poszczególnych rodzajów akcji, lub o korzyściach, przyznanych za usługi oddane spółce;

12) o obowiązku powtarzających się świadczeń niepieniężnych, przywiązanych do akcji.

Art. 13. Zapisy na akcje sporządza się w dwóch egzemplarzach osobno dla każdego subskrybenta; jeden egzemplarz przeznaczony jest dla subskrybenta, drugi dla spółki.

Zapisy zawierać będą oprócz treści wymaganej do ogłoszeń:

1) oznaczenie ilości i rodzajów subskrybowanych akcji;

2) stwierdzenie wysokości dokonanej na akcje wpłaty;

3) zgodę na brzmienie statutu i zawiązanie spółki;

4) podpisy subskrybenta i banku, upoważnionego do przyjmowania zapisów i wpłat na akcje. Zapis na akcje, dokonany pod warunkiem lub zastrzeżeniem, jest nieważny.

Art. 14. Zapisy i wpłaty na akcje mogą przyjmować jedynie Bank Polski, banki państwowe, tudzież inne banki, którym zezwoli na to Minister Skarbu.

Wpłaty na akcje nie mogą być podnoszone przez założycieli, lecz pozostają do wyłącznego rozporządzenia przyszłego zarządu spółki.

Art. 15. W razie niezapłacenia którejkolwiek raty subskrypcyjnej, płatnej przed zarejestrowaniem spółki, założyciele będą mogli uznać zapis za zgasty wskutek samego upływu terminu.

W tym przypadku dokonane już wpłaty przypadają na rzecz spółki, a nieopłacone akcje mogą być objęte w drodze zapisu przez założycieli lub inne osoby.

Art. 16. Termin do zapisywania się na akcje nie może być dłuższy nad trzy miesiące od dnia otwarcia subskrypcji.

Jeżeli w terminie oznaczonym w ogłoszeniu cała ilość akcji zaofiarowanych nie zostanie subskrybowana i należycie opłacona, spółkę uważa się za niedoszłą do skutku.

W ciągu czternastu dni po upływie terminu zamknięcia subskrypcji założyciele ogłoszą o niedoście spółki do skutku w pismach, w których były drukowane ogłoszenia o subskrypcji, i zawezwają subskrybentów do odbioru wpłaconych kwot.

Art. 17. Jeżeli wszystkie akcje zostaną subskrybowane i należycie opłacone, założyciele dokonają w przeciągu czternastu dni od upływu terminu zamknięcia subskrypcji przydziału akcji subskrybentom.

Wykazy subskrybentów ze wskazaniem ilości i rodzaju przyznanych każdemu z nich akcji będą wyłożone w ciągu następnych dni czternastu w miejscach, gdzie zapisy były przyjmowane.

W tym ostatnim terminie osoby, którym akcje nie przyznano, będą wezwane do odbioru wpłaconych kwot.

Art. 18. Nie później, jak w ciągu sześćdziesięciu dni od daty zamknięcia subskrypcji, założyciele zwołają przez jednorazowe ogłoszenie zgromadzenie organizacyjne.

Ogłoszenie będzie wydrukowane przynajmniej na dni czternaście przed zgromadzeniem w tych samych pismach, w których dokonane były ogłoszenia o subskrypcji.

W ciągu tych czterech dni przysłym akcjonariuszom będą wydawane w miejscach wskazanych w ogłoszeniu odpisy sprawozdania założycieli i opinii biegłych rewidentów.

Art. 19. Jeżeli wartość wkładów niepieniężnych lub przedmiotów i praw majątkowych, nabywanych przed zarejestrowaniem, ustalona przez biegłych rewidentów, jest niższa przynajmniej o jedną piątą od wartości oznaczonej w sprawozdaniu założycieli, wolno każdemu subskrybentowi zrzec się uczestnictwa w spółce. O zrzeczeniu się należy zawiadomić założycieli listem poleconym, który powinien być doręczony przed dniem zgromadzenia organizacyjnego, lub złożyć oświadczenie na zgromadzeniu przed przystąpieniem do wyboru władz. Akcje, przypadające subskrybentom, którzy się zrzekli uczestnictwa w spółce, mogą być objęte przez zapisy (art. 13) założycieli lub innych osób.

Art. 20. Walne zgromadzenie organizacyjne odbędzie się podług zasad, przewidzianych dla zwykłych walnych zgromadzeń.

Zgromadzenie otworzy jeden z założycieli.

Art. 21. Na zgromadzeniu organizacyjnym powinno być stwierdzone objęcie wszystkich akcji i uiszczenie przepisanych wpłat przed zarejestrowaniem oraz powinno być odczytane sprawozdanie założycieli i opinia biegłych rewidentów.

Zgromadzenie organizacyjne nie może zmieniać statutu.

Zgromadzenie zatwierdzi osobną uchwałą ogólną wysokość kosztów organizacyjnych.

Zgromadzenie dokona wyboru pierwszych władz spółki.

Art. 22. Na żądanie osób, reprezentujących na zgromadzeniu przynajmniej jedną dziesiątą kapitału akcyjnego gotowizną wpłaconego, a niekorzystających z żadnych szczególnych uprawnień, powinno być zarządzone powtórne zbadanie sprawozdania założycieli przez komisję, wybraną na tem zgromadzeniu, składającą się co najmniej z trzech osób. W tej komisji ma prawo uczestniczyć jeden przedstawiciel wybrany przez osoby, żądające powtórnego zbadania.

Po wybraniu komisji zgromadzenie powinno być odroczone przynajmniej na ośm dni. Dzień nowego zgromadzenia określi samo zgromadzenie.

Jeżeli sprawozdanie komisji, powzięte większością głosów, nie będzie zgodne ze sprawozdaniem założycieli, należy przed przystąpieniem do wyboru władz spółki powziąć uchwałę, czy spółka ma dojść do skutku.

Uchwała będzie powzięta prostą większością głosów, reprezentujących na zgromadzeniu akcje

gotowizną opłacone, a niekorzystające z żadnych szczególnych uprawnień; w głosowaniu nie mogą brać udziału nawet z pełnomocnictwem założyciele oraz osoby, którym mają być przyznane wynagrodzenia lub korzyści szczególne, chociażby reprezentowali także akcje gotowizną opłacone.

Art. 23. Zarząd zgłosi zawiązanie spółki do rejestru handlowego w sądzie właściwym według jej siedziby.

Do zgłoszenia należy dołączyć w oryginale lub uwierzytelnionym odpisie:

- 1) statut;
- 2) akty o zawiązaniu spółki i objęciu akcji;
- 3) oświadczenie zarządu, że przepisane statutem wpłaty na akcje zostały dokonane i że przejście wkładów niepieniężnych na spółkę z chwilą jej zarejestrowania jest zapewnione;
- 4) stwierdzenie ustanowienia władz spółki i ich skład osobisty;
- 5) dowód zezwolenia i zatwierdzenia statutu przez właściwą władzę, jeżeli do powstania spółki jest to wymagane.

W przypadku zebrania kapitału akcyjnego w drodze publicznej subskrypcji przedłożyć należy:

- 6) protokół zgromadzenia organizacyjnego wraz z ogłoszeniami (prospektami);
- 7) spis subskrybentów z uwidocznieniem liczby akcji, przypadających na każdego z nich, i wysokości uiszczonych wpłat;
- 8) poświadczenie banków o wysokości dokonanych wpłat.

Ponadto w przypadkach prawem niniejszem przewidzianych dołączyć należy sprawozdanie założycieli wraz z opinią biegłych rewidentów oraz sprawozdanie komisji, wybranej na walnem zgromadzeniu organizacyjnym.

Załączniki zgłoszenia przechowa sąd w aktach rejestrowych.

Po zarejestrowaniu spółki zarząd powinien w terminie czternastodniowym złożyć Ministerstwu Przemysłu i Handlu odpis statutu i aktów o zawiązaniu spółki oraz objęciu akcji.

Art. 24. Przez zarejestrowanie spółka nabywa osobowość prawną.

Osoby, działające w imieniu spółki przed jej zarejestrowaniem, odpowiadają osobiście i solidarnie.

Art. 25. Jeżeli w przeciągu trzech miesięcy od terminu zamknięcia subskrypcji, a w przypadku artykułu 8-go od daty sporządzenia statutu spółka nie będzie zgłoszona do zarejestrowania lub jeżeli uprawomocni się decyzja sądu, odmawiająca zarejestrowania, wówczas założyciele oraz osoby, które wybór do pierwszych władz spółki przyjęły, po-

wynny pod solidarną odpowiedzialnością niezwłocznie zawiadomić o tem przez ogłoszenia osoby interesowane i zarządzić zwrot wpłaconych sum i wkładów niepieniężnych.

Art. 26. Jeżeli po zarejestrowaniu spółki stwierdzone zostaną braki, wynikłe z niedopełnienia przepisów niniejszego prawa, sąd rejestrowy z urzędu lub na wniosek interesowanych zawięzuje spółkę do usunięcia braków i wyznaczy jej w tym celu odpowiedni termin.

Jeżeli spółka nie uczyni zadość wezwaniu, sąd rejestrowy może zastosować przewidziane w ustawach środki przymusowe dla przynaglenia zgłoszeń rejestrowych.

Jeżeli braki mają istotne znaczenie dla dalszego istnienia spółki i nie będą pomimo upływu terminu, wyznaczonego przez sąd rejestrowy, usunięte, sąd miejsca siedziby spółki, powołany do orzecznictwa w sprawach handlowych, może wydać z urzędu lub na wniosek interesowanych, po zawięzaniu zarządu do oświadczenia się, orzeczenie o rozwiązaniu spółki.

Z powodu powyższych braków spółka nie może być rozwiązana, jeżeli od chwili zarejestrowania upłynęło pięć lat.

Art. 27. Obowiązkowe ogłoszenia od spółki pochodzące powinny być drukowane w Monitorze Polskim, tudzież w innym piśmie przeznaczonym przez walne zgromadzenie. Minister Przemysłu i Handlu wskazać może jeszcze inne pismo, w którym powinny być drukowane obowiązkowe ogłoszenia.

Dział II.

Akcje. Prawa i obowiązki akcjonariuszów.

Art. 28. Akcje mogą być imienne lub na okaziciela. Zamiana akcji imiennych na akcje na okaziciela lub odwrotnie może być dokonana na żądanie akcjonarjusza, jeżeli niniejsze prawo lub statut nie postanawia inaczej.

Akcje są niepodzielne; mogą być wydawane w odcinkach zbiorowych.

Art. 29. Akcje wydane wzamian za wkłady niepieniężne powinny zostać imiennymi aż do chwili zatwierdzenia przez walne zgromadzenie spółki sprawozdania i rachunków za drugi rok obrotowy i w ciągu tego czasu nie mogą być zbywane ani zastawiane.

Akcje te w ciągu powyższego okresu będą zatrzymane w spółce na zabezpieczenie roszczeń o odszkodowanie z tytułu umów, dotyczących wkładów niepieniężnych.

Roszczeniom tym służy pierwszeństwo do zaspokojenia przed innymi wierzytelnościami.

O takim przeznaczaniu akcji należy uczynić wzmiankę na akcjach i świadectwach tymczasowych.

Art. 30. Wartość nominalna akcji powinna wynosić przynajmniej sto złotych.

W przedsiębiorstwach użyteczności publicznej wartość nominalna akcji imiennych może wynosić dwadzieścia pięć złotych.

Art. 31. Akcje na okaziciela nie mogą być wydawane przed pełną wpłatą; na dowód częściowej wpłaty należy wydawać tymczasowe świadectwa imienne.

Akcje imienne mogą być wydawane przed pełną wpłatą.

Każdorazowa wpłata powinna być uwidoczniłona na świadectwach tymczasowych i akcjach imiennych.

Akcje i świadectwa tymczasowe, wydane przed zarejestrowaniem spółki lub nowej emisji, są nieważne.

Art. 32. Akcje są zbywalne.

Przeniesienie akcji imiennych może statut uzależnić od zezwolenia spółki albo w inny sposób ograniczyć.

Jeżeli spółka odmawia zezwolenia, powinna wskazać innego nabywcę. Termin do wskazania nabywcy, sposób określenia ceny, tudzież inne warunki zezwolenia oznacza statut; w braku tych postanowień statutu akcja imienna może być zbyta bez ograniczeń.

Art. 33. Umowy, ograniczające na pewien czas zbywalność akcji, są ważne.

Art. 34. Własność akcji na okaziciela przenosi się przez wręczenie.

Przeniesienie akcji imiennych lub świadectw tymczasowych odbywa się przez piśmienne oświadczenie bądź na samej akcji lub na świadectwie tymczasowym, bądź w osobnym dokumencie i przez wręczenie akcji lub świadectwa tymczasowego.

Spółka zaznaczy przeniesienie na akcjach i świadectwach tymczasowych, czyniąc równocześnie właściwe wpisy w księdze akcyjnej.

Spółka nie ma obowiązku badania prawdziwości podpisu zbywcy.

Art. 35. Spółka akcyjna będzie prowadzić księgę akcji imiennych i świadectw tymczasowych (księga akcyjna). Księga ta będzie oparłowana i zaświadczona przez właściwy sąd rejestrowy.

Do księgi wpisuje się imię i nazwisko (firmę) oraz adres (siedzibę) posiadacza akcji imiennej lub

świadcstwa tymczasowego, wysokość dokonanych wpłat, tudzież wzmiankę o przeniesieniu akcji lub świadcstwa tymczasowego na inną osobę wraz z datą wpisu.

Akcjonariusz może przeglądać księgę akcyjną.

Art. 36. Wobec spółki uważa się za akcjonariusza tylko tę osobę, która jest wpisana do księgi akcyjnej, lub posiadacza akcji na okaziciela.

Art. 37. Tekst akcji powinien zawierać:

- 1) firmę i siedzibę spółki;
- 2) sąd, w którym spółka jest zarejestrowana i liczbę (folio) rejestru;
- 3) datę zarejestrowania spółki i poszczególnych emisji akcji;
- 4) wartość nominalną, liczbę, serię, rodzaj danej akcji i uprawnienia szczególne akcji;
- 5) przy akcjach imiennych wysokość dokonanej wpłaty;
- 6) ograniczenia co do przeniesienia własności akcji;
- 7) przepisy statutu o powtarzających się świadczeniach niepieniężnych na rzecz spółki, przywiązanych do danej akcji.

Akcja powinna być opatrzona pieczęcią spółki oraz podpisami tyłu członków zarządu, ilu niniejsze prawo lub statut wymagają do podpisywania w imieniu spółki. Podpisy mogą być mechanicznie odtwarzane.

Art. 38. W razie tak znacznego uszkodzenia akcji, świadctwa tymczasowego lub kuponu dywidendowego, iż nie nadają się one do dalszego obiegu, spółka powinna na żądanie posiadacza wzamian dawnego wydać nowy egzemplarz za zwrotem kosztów sporządzenia.

Art. 39. Spółka może wydawać akcje o szczególnych uprawnieniach, które powinny być w statucie dokładnie określone (akcje uprzywilejowane).

W szczególności uprzywilejowanie dotyczy może prawa głosu, dywidendy i rozdziału majątku w razie likwidacji spółki.

Akcje uprzywilejowane co do głosu powinny być imienne. Statut może uprzywilejowanie co do głosu uzależnić od pewnych warunków. Jednej akcji nie można przyznać więcej jak pięć głosów. W razie zamiany takiej akcji na akcję na okaziciela lub w razie zbycia wbrew zastrzeżonym warunkom uprzywilejowanie to gaśnie.

Przyznaczenie szczególnych uprawnień może spółka uzależnić od uiszczenia dodatkowych dopłat.

Art. 40. Dywidenda uprzywilejowana nie może być wyższa ponad dwie jednostki powyżej prze-

ciętnej stopy dyskontowej Banku Polskiego, obowiązującej dla weksli krajowych w ciągu ubiegłego roku obrotowego spółki.

Jeżeli statut przyznaje prawo poboru dywidendy uprzywilejowanej, niewypłaconej w latach poprzednich, z czystego zysku lat następnych, należy w statucie oznaczyć najwyższą ilość lat, za które dywidenda może być wypłacona; ilość ta nie może przekraczać pięciu lat.

Art. 41. Statut może postanowić, że wzamian akcji umorzonych przez losowanie spółka wydawać będzie akcje użytkowe bez określonej wartości nominalnej.

Akcje użytkowe uczestniczą narówni z akcjami nieumorzonymi w podziale nadwyżki rocznych zysków po wypłacie akcjom nieumorzonym dywidendy w wysokości najwyższej dwie jednostki ponad przeciętną stopę dyskontową Banku Polskiego, obowiązującą dla weksli krajowych w ciągu roku obrotowego spółki, oraz w podziale nadwyżki majątku spółki, pozostałej po pokryciu wartości nominalnej akcji nieumorzonych.

Akcje użytkowe korzystają ponadto z innych praw, służących zwykłym akcjom.

Art. 42. Celem wynagrodzenia za usługi, oddane przy powstaniu spółki, może spółka wydawać imienne świadctwa założycielskie.

Świadctwa założycielskie mogą być wydawane najwyżej na okres dwudziestu pięciu lat od chwili zarejestrowania spółki. Świadctwa te dają prawo uczestniczenia w rozdziale czystego zysku spółki w granicach, ustalonych przez statut, po uprzednim odliczeniu na rzecz akcjonariuszów określonej w statucie minimalnej dywidendy. Wysokość tej dywidendy nie może być ustanowiona poniżej przeciętnej stopy dyskontowej Banku Polskiego, obowiązującej dla weksli krajowych w ciągu ubiegłego roku obrotowego spółki.

Art. 43. Akcjonariusz obowiązany jest do pełnej wpłaty należności za akcje.

Wpłaty powinny być dokonywane równomiernie na wszystkie akcje.

Akcjonariusz nie może potracić swoich wierzytelności do spółki od wpłat na poczet akcji.

Art. 44. Terminy i wysokość wpłat na akcje określa statut lub walne zgromadzenie.

Zarząd ogłosi wezwanie o dokonanie wpłat dwukrotnie.

Pierwsze ogłoszenie powinno być dokonane na trzydzieści dni, drugie zaś nie później niż na czterdzieści dni przed terminem wpłaty.

Zamiast ogłoszeń wystarczą wezwania, dokonane listami poleconymi w tych samych terminach.

Jeżeli akcjonariusz nie dokona wpłaty w oznaczonym terminie, będzie obowiązany do zapłacenia odsetek zwłoki, ewentualnie i kary umownej, jeżeli taką karę ustanawia statut.

Art. 45. Jeżeli akcjonariusz w ciągu trzydziestu dni po upływie terminu płatności nie uiszczy zaległej raty, odsetek i kary umownej, może być bez uprzedniego wezwania pozbawiony swych praw przez unieważnienie akcji, względnie świadectw tymczasowych, o czym spółka powinna uprzedzić w ogłoszeniach o wpłatach. W tym przypadku zamiast unieważnionych akcji lub świadectw tymczasowych będą wydane nowe.

O unieważnieniu z powodu niedokonania wpłat zawiadomi spółka opieszalego akcjonariusza i jego poprzedników, którzy w przeciągu ostatnich lat pięciu byli wpisani do księgi akcyjnej. Zawiadomienia będą wysłane pod adresami, wskazanymi w księdze.

Po ogłoszeniu liczb unieważnionych akcji lub świadectw nowe akcje lub świadectwa tymczasowe, wydane pod dawnymi liczbami, będą sprzedane przez zarząd na giełdzie lub przez publiczną licytację.

Uzyskana ze sprzedaży suma po pokryciu kosztów ogłoszeń i sprzedaży, jako też odsetek i kary umownej, będzie zaliczona na zaległą ratę; reszta zaś będzie zwrócona opieszalemu akcjonariuszowi.

Jeżeli uzyskana ze sprzedaży suma nie pokryje powyższych należności, za niedobór będą odpowiadać solidarnie opieszali akcjonariusz, jego poprzednicy i subskrybent.

Poprzednicy i subskrybent odpowiadają jedynie przez pięć lat od daty wpisu przeniesienia akcji do księgi akcyjnej.

Subskrybent lub poprzednik opieszalego akcjonariusza w razie pokrycia niedoboru ma prawo regresu do swego następcy. Roszczenia wzajemne przedawniają się z upływem lat pięciu.

Art. 46. Odsetki od akcji nie mogą być przyznawane akcjonariuszom; akcje dają prawo jedynie do udziału w zysku rocznym, przeznaczonym przez walne zgromadzenie do podziału.

Zysk rozdziela się w stosunku do minimalnej wartości akcji; jeżeli akcje nie są całkowicie opłacone, rozdziela się zysk w stosunku do dokonanych wpłat na akcje.

Statut może unormować inny sposób podziału czystego zysku.

Art. 47. Dokonane na akcje wpłaty nie mogą być akcjonariuszom zwrócone, wyjąwszy przypadki w niniejszym prawie przewidziane.

Gdyby akcjonariusze wbrew postanowieniom niniejszego prawa otrzymali jakiegokolwiek wypłaty, będą obowiązani do ich zwrotu i nie mogą być od tego obowiązku zwolnieni. Wyjątek stanowi przypadek otrzymania przez akcjonariusza w dobrej wierze udziału w zysku.

Roszczenia z tytułu bezprawnych wypłat przedawniają się z upływem trzech lat.

Art. 48. Do akcji imiennych może być przywiązany obowiązek powtarzających się świadczeń niepieniężnych.

Akcje takie mogą być przenoszone tylko za zezwoleniem spółki. Spółka może odmówić zezwolenia jedynie z ważnych powodów, atoli bez obowiązku wskazania innego nabywcy.

Jeżeli w czasie istnienia spółki akcyjnej mają być powyższe świadczenia nałożone lub pomnożone, do odpowiedniej zmiany statutu potrzeba zgody wszystkich akcjonariuszów, na których świadczenia takie mają być nałożone.

Statut może przewidywać kary umowne za niedopełnienie powtarzających się świadczeń niepieniężnych.

Świadczenia te będą opłacane przez spółkę nawet w tym przypadku, kiedy bilans nie wykáže czystego zysku, jednak wynagrodzenie nie może przewyższać zwykłej ceny targowej.

Dział III.

Władze spółki akcyjnej.

Rozdział I.

Walne Zgromadzenie.

Art. 49. Walne zgromadzenie akcjonariuszów jest naczelną władzą spółki akcyjnej.

Walne zgromadzenia są zwyczajne albo nadzwyczajne.

Zgromadzenia akcjonariuszów zwołuje zarząd; powinny się one odbywać w miejscu siedziby spółki, o ile statut nie wskazuje innych miejsc w granicach Państwa.

Art. 50. Zwyczajne walne zgromadzenie powinno się odbywać corocznie w ciągu czterech miesięcy po upływie roku obrotowego.

Przedmiotem obrad zgromadzenia zwyczajnego powinny być następujące sprawy:

1) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok ubiegły;

2) powzięcie uchwały o rozdziale zysków względnie pokryciu strat;

3) kwitowanie władz spółki z wykonania przez nie obowiązków.

Art. 51. Nadzwyczajne walne zgromadzenie zwołuje się w przypadkach, oznaczonych w niniejszym prawie lub statucie, oraz gdy wymaga tego doniosłość sprawy.

Art. 52. Uchwały walnego zgromadzenia, oprócz innych spraw, wymienionych w niniejszym prawie lub statucie, wymagają:

- 1) wybór lub odwołanie władz spółki, jeżeli statut tych uprawnień nie przekazuje innej władzy;
- 2) zbycie lub wydzierżawienie przedsiębiorstwa ra okres dłuższy niż jeden rok;
- 3) zbycie nieruchomości fabrycznych spółki;
- 4) emisja obligacyi.

Art. 53. Umowy o nabycie dla spółki nieruchomości lub urządzeń, służących do trwałego użytku, za cenę, przewyższającą jedną piątą część wpłaconego kapitału akcyjnego, zawarte przed upływem dwóch lat od zarejestrowania spółki, wymagają do swej ważności uchwały walnego zgromadzenia, powziętej większością dwóch trzecich oddanych głosów.

Walnemu zgromadzeniu złożyć należy umowę, tudzież sprawozdanie zarządu, odpowiadające warunkom art. 6 niniejszego prawa.

Sprawozdanie powinno być poddane rewizji podług postanowień art. 7 niniejszego prawa.

Art. 54. Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej jedną dziesiątą część kapitału akcyjnego, mają prawo żądać zwolnienia nadzwyczajnego walnego zgromadzenia, jak również umieszczenia poszczególnych spraw na porządku dziennym najbliższego walnego zgromadzenia.

W tym celu akcjonariusze powinni zgłosić do zarządu piśmienne żądanie ze wskazaniem konkretnych wniosków oraz udowodnić posiadanie wymaganej ilości akcyj.

Żądanie pomieszczenia poszczególnych spraw na porządku dziennym powinno być zgłoszone nie później, jak na czternaście dni przed terminem walnego zgromadzenia.

Statut może przyznać powyższe prawa akcjonariuszom, reprezentującym mniej niż jedną dziesiątą część kapitału akcyjnego.

Art. 55. Jeżeli w ciągu czternastu dni od dnia otrzymania żądania akcjonariuszów nadzwyczajne zgromadzenie nie będzie zwołane, sąd rejestrowy miejsca siedziby spółki może po zawiadaniu zarządu upoważnić wspomnianych akcjonariuszów do zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia.

Sąd rejestrowy wyznaczy przewodniczącego tego zgromadzenia.

Walne zgromadzenie poweźmie uchwałę, czy spółka ma ponieść koszty zwołania i odbycia zgromadzenia.

W ogłoszeniach i zawiadomieniach listami poleconymi o zwołaniu nadzwyczajnego walnego zgromadzenia należy powołać się na decyzję sądu rejestrowego.

Art. 56. Walne zgromadzenie zwołuje się przez dwukrotne ogłoszenia. Pierwsze ogłoszenie powinno być dokonane przynajmniej na dwadzieścia jeden dni, a drugie przynajmniej na dziesięć dni przed terminem zgromadzenia; w każdym zaś razie po upływie terminu do zgłaszania dodatkowych spraw do porządku dziennego.

Dnia, w którym następuje zwołanie i w którym ma się odbyć zgromadzenie, nie wlicza się do tych terminów.

Akcjonariusz, który złoży w spółce przynajmniej jedną akcję, może żądać zawiadomienia go listem poleconym o terminie i porządku dziennym walnego zgromadzenia tudzież o powziętych uchwałach. Zawiadomienie to będzie wysłane równocześnie z pierwszym ogłoszeniem.

Art. 57. W ogłoszeniach i zawiadomieniach należy oznaczyć dzień, godzinę i miejsce odbycia walnego zgromadzenia oraz szczegółowy porządek dzienny. W przypadku zamierzonej zmiany statutu powołać należy dotychczas obowiązujące artykuły, jako też podać treść projektowanych zmian.

Ponadto należy wskazać na możliwość zgłoszenia przez akcjonariuszów dodatkowych spraw na porządek dzienny, które mogą być zamieszczone w ostatnim ogłoszeniu.

Uchwała nie może być powzięta w przedmiotach niezamieszczonych w porządku dziennym. Wyjątek stanowi wniosek o zwołanie nadzwyczajnego walnego zgromadzenia, żądanie rewizji stanu interesów spółki oraz inne wnioski o charakterze porządkowym.

Bez powzięcia uchwał mogą się odbywać obrady i rozprawy także w przedmiotach, nieobjętych porządkiem dziennym.

Art. 58. Jeżeli cały kapitał akcyjny jest reprezentowany na walnym zgromadzeniu, może się ono odbyć i bez formalnego zwołania, o ile nikt z obecnych nie wniesie sprzeciwu ani co do odbycia walnego zgromadzenia, ani co do postawienia na porządku dziennym poszczególnych spraw.

W braku sprzeciwu takie zgromadzenie może rozpatrywać i decydować o wszystkich sprawach, dotyczących spółki.

Uchwały w ten sposób powzięte, z wyjątkiem podlegających wpisowi do rejestru handlowego,

powinny być ogłoszone w Monitorze Polskim w przeciągu dni czterech pod rygorem ich niezważności.

Art. 59. Właściciele akcji imiennych i świadectw tymczasowych mają prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej przynajmniej na siedem dni przed odbyciem walnego zgromadzenia.

Akcje na okaziciela dają prawo uczestnictwa w walnym zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone w spółce przynajmniej na siedem dni przed terminem zgromadzenia i nie będą odebrane przed ukończeniem tegoż.

Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej oraz takiej zagranicznej, na którą zezwolił Minister Skarbu i która będzie wymieniona w ogłoszeniach o zwołaniu walnego zgromadzenia. W zaświadczeniu należy wymienić liczby akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem walnego zgromadzenia.

Art. 60. Listę akcjonariuszów, uprawnionych do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu, podpisaną przez zarząd, obejmującą imiona i nazwiska uprawnionego, miejsce zamieszkania, ilość, rodzaj i liczbę akcji, tudzież ilość głosów, należy wyłożyć w lokalu zarządu na przeciąg trzech dni powszednich przed odbyciem zgromadzenia.

Akcjonariusz może przeglądać listę w lokalu spółki oraz żądać odpisu listy za zwrotem kosztów sporządzenia.

Akcjonariusz ma prawo żądać wydania odpisu wniosków w sprawach, objętych porządkiem dziennym, w ciągu siedmiu dni przed walnym zgromadzeniem.

Art. 61. Jeżeli niniejsze prawo lub statut nie stanowi inaczej, walne zgromadzenie jest ważne bez względu na ilość reprezentowanych na niem akcji.

Art. 62. Jeżeli niniejsze prawo lub statut nie stanowi inaczej, walne zgromadzenie otwiera prezes rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej albo ich zastępcy, poczem z pośród osób, uprawnionych do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu, wybiera się przewodniczącego.

Przewodniczący walnego zgromadzenia nie ma prawa samowolnie usuwać z pod obrad spraw, będących na porządku dziennym, ani też zmieniać tego porządku.

Art. 63. Lista obecności, zawierająca spis uczestników walnego zgromadzenia z wymienieniem ilości

akcji przez każdego z nich reprezentowanych i przysługujących im głosów, podpisana przez przewodniczącego zgromadzenia, powinna być sporządzona niezwłocznie po wyborze przewodniczącego i wyłożona podczas zgromadzenia.

Na wniosek akcjonariuszów, posiadających jedną dziesiątą część kapitału akcyjnego, reprezentowanego na walnym zgromadzeniu, lista obecności powinna być sprawdzona przez wybraną w tym celu komisję, złożoną przynajmniej z trzech osób. Wnioskodawcy mają prawo wyboru jednego członka komisji.

Art. 64. Akcja zwykła daje na walnym zgromadzeniu prawo do jednego głosu. Statut może ograniczyć prawo głosowania akcjonariuszów, mających większą ilość akcji.

Art. 65. Akcjonariusze mogą uczestniczyć w walnym zgromadzeniu osobiście lub przez pełnomocników. Pełnomocnictwo może być tylko pisemne, ma być złożone zarządowi lub przewodniczącemu walnego zgromadzenia i dołączone do protokołu.

Członkowie zarządu i pracownicy spółki nie mogą być pełnomocnikami na walnych zgromadzeniach.

Art. 66. Współwłaściciele akcji wykonywają prawo głosowania na walnym zgromadzeniu przez jednego z pomiędzy siebie albo przez wspólnego pełnomocnika. Osoby prawne, jak również nieletni i ubezwłasnowolnieni uczestniczą w walnym zgromadzeniu przez zastępców prawnych.

Art. 67. Ani osobiście, ani przez pełnomocnika, ani też jako pełnomocnicy innych osób nie mogą głosować akcjonariusze przy powzięciu uchwał, dotyczących pociągnięcia ich do odpowiedzialności za sprawowanie nadzoru lub zarządu lub przyznania im wynagrodzenia, tudzież umów lub sporów pomiędzy nimi a spółką.

Art. 68. Uchwały walnego zgromadzenia zapadają większością oddanych głosów.

Uchwały w przedmiocie zmian statutu, emisji obligacji, powiększenia lub obniżenia kapitału akcyjnego, połączenia spółek (fuzji), rozwiązania i likwidacji spółki, zbycia przedsiębiorstwa zapadają większością przynajmniej trzech czwartych oddanych głosów.

Statut może ustanowić uciążliwsze warunki powzięcia uchwał.

Art. 69. Do powzięcia uchwały o zmianie przedmiotu przedsiębiorstwa spółki wymagana jest większość dwóch trzecich oddanych głosów.

W tym przypadku każda akcja ma jeden głos bez przywilejów lub ograniczeń.

Uchwała może być powzięta jedynie w drodze jawnego i imiennego głosowania, oraz powinna być pod nieważnością w ciągu dni pięciu od daty jej powzięcia ogłoszona w Monitorze Polskim.

Skuteczność uchwały zależy od wykupienia akcji tych akcjonariuszów, którzy nie zgadzają się na zmianę. Akcjonariusze obecni na zgromadzeniu, którzy głosowali przeciw uchwale, powinni w przeciągu dwóch dni od daty zgromadzenia, zaś nieobecni w ciągu dni trzydziestu od daty ogłoszenia uchwały w Monitorze Polskim złożyć w spółce swoje akcje lub dowody ich złożenia do rozporządzenia spółki; w przeciwnym razie akcjonariusze ci będą uważani za zgadzających się na zmianę.

Wykup nastąpi po cenie giełdowej, podług przeciętnego kursu z ostatnich trzech miesięcy przed powzięciem uchwały, albo też, gdy akcje nie są notowane na giełdzie, po cenie ustalonej przez komisję polubewną, mianowaną w składzie trzech osób przez sąd rejestrowy.

Osoby, zamierzające wykupić akcje, powinny złożyć całą sumę wykupu w kasie spółki; dopóki to nie nastąpi, zarząd nie ma prawa wypłacać tych sum.

Wykup nastąpić powinien w ciągu trzech miesięcy od dnia powzięcia uchwały i ma być dokonany za pośrednictwem zarządu spółki.

Te same przepisy stosuje się również w przypadku przeniesienia głównego zakładu spółki poza granice Państwa.

Statut może pozwolić na zmianę przedmiotu przedsiębiorstwa lub przeniesienie głównego zakładu poza granice Państwa bez wykupu, jeżeli uchwała powzięta będzie większością dwóch trzecich głosów, przy obecności osób, reprezentujących przynajmniej połowę kapitału akcyjnego.

Art. 70. Siedziby spółki nie można przenieść poza granice Państwa.

Art. 71. Jeżeli w spółce istnieją akcje o różnych uprawnieniach, uchwały o zmianie statutu, mogące naruszyć prawa poszczególnych rodzajów akcji, powinny być powzięte w drodze oddzielnego głosowania w każdej grupie [rodzaju] akcji. W każdej grupie powinna zapaść uchwała taką większością oddanych głosów, jaka jest wymagana dla walnych zgromadzeń do ważności tego rodzaju uchwały.

Art. 72. Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach i nad wnioskami o usunięcie członków władz spółki lub likwidatorów, przy pociągnięciu ich do odpowiedzialności, oraz w sprawach osobistych, a pozatem na żądanie choćby jednego z obecnych.

Statut może przewidywać inne przypadki, w których będzie stosowane głosowanie tajne.

Art. 73. Uchwały walnego zgromadzenia powinny być protokołowane w formie aktu notarialnego pod rygorem ich nieważności.

W protokole stwierdzić należy prawidłowość zwołania walnego zgromadzenia, jego zdolność do powzięcia uchwał, ilość głosów, oddanych za każdą uchwałą, jej treść i zgłoszone sprzeciwy.

Odpowiednie dowody i listę obecności z podpisaniami uczestników zgromadzenia dołącza się do protokółu.

Art. 74. Uchwała walnego zgromadzenia, powzięta wbrew prawu lub statutowi, może być zaskarżona w drodze skargi, wytoczonej przeciwko spółce o unieważnienie uchwały.

Prawo do wytoczenia skargi służy:

- 1) zarządowi spółki, radzie nadzorczej, komisji rewizyjnej oraz poszczególnym ich członkom;
- 2) każdemu obecnemu na walnym zgromadzeniu akcjonariuszowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokółowania sprzeciwu;

- 3) akcjonariuszowi bezzasadnie niedopuszczonemu do udziału w zgromadzeniu;

- 4) innym akcjonariuszem, który nie był obecni na walnym zgromadzeniu, jedynie w przypadku wadliwego zwołania walnego zgromadzenia lub też powzięcia uchwał w przedmiotach, nieobjętych porządkiem dziennym.

Skargę o unieważnienie należy wnieść w ciągu trzydziestu dni, a w przypadku przewidzianym w punkcie czwartym, w ciągu roku od daty powzięcia uchwały.

Właściwy jest sąd okręgowy miejsca siedziby spółki, powołany do orzekania w sprawach handlowych.

Art. 75. Jeżeli skargę wnosi zarząd spółki łącznie z radą nadzorczą lub komisją rewizyjną, zastępstwo spółki obejmie kurator, wyznaczony przez sąd rejestrowy. Walne zgromadzenie może jednak następnie wybrać pełnomocnika w miejsce kuratora.

Art. 76. Uchwała walnego zgromadzenia, przeciwna dobremu obyczajom kupieckim, może być zaskarżona przez akcjonariusza nawet w przypadku formalnej jej zgodności z postanowieniami prawa i statutu, jeżeli godzi w interesy spółki lub ma na celu pokrzywdzenie akcjonariusza.

Skarga taka ulega jednorocznemu przedawnieniu.

Art. 77. Wyrok, uchylający uchwałę walnego zgromadzenia, ma moc obowiązującą w stosunkach między spółką a wszystkimi jej akcjonariuszami.

Rozdział II.

Zarząd.

Art. 78. Zarząd składa się z jednego lub większej ilości członków, wybranych przez walne zgromadzenie z pośród akcjonariuszów lub z poza ich grona.

Statut może ustanowić inny sposób powołania zarządu.

Zarząd zastępuje spółkę w sądzie i poza sądem.

Art. 79. Członkowie pierwszego zarządu mogą być wybrani najwyżej na dwa lata, członkowie zarządów następných najwyżej na trzy lata.

Statut może w powyżej określonych granicach czasu ustanowić częściowe odnawianie zarządu w ten sposób, że pewna ilość członków zarządu kolejno ustępuje bądź w drodze losowania, bądź po dług staszeństwa wyboru.

Mandaty członków zarządu gasną z dniem odbycia walnego zgromadzenia, zatwierdzającego sprawozdanie, bilans i rachunek zysków i strat za ostatni rok ich urzędowania.

Ustępujący członkowie mogą być wybrani ponownie, jeżeli statut nie stanowi inaczej.

Art. 80. Członkowie zarządu mogą być w każdej chwili odwołani, co jednak nie uwłacza ich roszczeniom o wynagrodzeniu szkody z umowy służbowej.

Art. 81. W stosunku do osób trzecich ograniczenia zarządu w zastępowaniu spółki są nieważne; wyjątek stanowią sprawy, wymienione w art. 52 punkt 2, 3 i 4, które wymagają uchwały walnego zgromadzenia.

Natomiast wobec spółki członkowie zarządu podlegają ograniczeniom, ustanowionym w niniejszym prawie, statucie lub w uchwałach walnego zgromadzenia.

Art. 82. Jeżeli zarząd spółki jest wieloosobowy, do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu spółki, w braku odmiennych przepisów statutu spółki, wystarczy współdziałanie dwóch członków zarządu.

Natomiast oświadczenia zwrócone do spółki tudzież doręczenia pism mogą być dokonywane wobec jednego członka zarządu.

Statut może uregulować zastępstwo wieloosobowe także w ten sposób, że do zastępowania spółki będzie upoważniony jeden członek zarządu łącznie z prokurentem.

Art. 83. Podpisywać spółkę należy w ten sposób, że pod wypisaną, wydrukowaną lub stemplem wyciśniętą firmą spółki upoważnieni położą swoje podpisy.

Art. 84. Uchwały zarządu będą protokołowane. Ponadto protokoły powinny stwierdzać porządek dzienny, imiona i nazwiska obecnych członków zarządu, ilość oddanych głosów za poszczególnymi uchwałami oraz odrębne zdania.

Protokoły będą podpisywane przez obecnych. Księga protokołów powinna być oparafowana i zaświadczona przez sąd rejestrowy.

Art. 85. Członkowie zarządu spółki nie mogą bez zezwolenia walnego zgromadzenia zajmować się interesami konkurencyjnego przedsiębiorstwa, ani też uczestniczyć w jego władzach.

Statut może prawo zezwolenia przenieść na radę nadzorczą.

Art. 86. W razie sprzeczności interesów spółki z osobistymi interesami członka zarządu, jego małżonka, krewnych i powinowatych do drugiego stopnia, powinien członek zarządu wstrzymać się od udziału w rozstrzyganiu takich spraw i żądać zaznaczenia tego w protokóle.

Umowy pomiędzy spółką a członkami zarządu zawiera rada nadzorczą, a w jej braku pełnomocnicy, wybrani przez walne zgromadzenie.

Art. 87. Ilość członków zarządu, ich ustanowienie, odwołanie i zmianę sposobu zastępstwa spółki zgłosić należy celem wpisania do rejestru handlowego.

Do zgłoszenia należy dołączyć uwierzytelniony odpis dokumentu, dotyczącego ustanowienia, odwołania lub zmiany.

Członkowie zarządu powinni podać do rejestru handlowego uwierzytelnione podpisy.

Art. 88. Członkowie zarządu powinni na żądanie rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej uczestniczyć w ich posiedzeniach bez prawa stanowczego głosu.

Rozdział III.

Nadzór.

Art. 89. Każda spółka akcyjna powinna corocznie poddać bilans, rachunek zysków i strat, tudzież sprawozdanie, sporządzone przez zarząd, badaniu przez biegłych rewidentów zarówno pod względem ich zgodności z księgami i dokumentami, jako też faktycznym stanem majątku i interesów spółki. Biegłych wyznaczy sąd rejestrowy.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu określi kwalifikacje biegłych rewidentów, ich prawa i obowiązki.

Art. 90. Spółka akcyjna powinna mieć bądź radę nadzorczą, bądź komisję rewizyjną, bądź, o ile statut tak stanowi, obie te władze.

Spółka akcyjna o kapitale akcyjnym ponad pięć milionów złotych powinna mieć radę nadzorczą.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej jedną piątą kapitału akcyjnego, mogą żądać, aby obok komisji rewizyjnej była ustanowiona rada nadzorczą, lub obok rady nadzorczej komisja rewizyjna.

Jeżeli na skutek tego wniosku na najbliższym walnym zgromadzeniu nie zapadnie uchwała o zmianie statutu, wprowadzająca żadaną władzę, a wniosek mniejszości zostanie poparty na tem zgromadzeniu przynajmniej przez jedną piątą część kapitału akcyjnego, natenczas wniosek mniejszości zyskuje moc obowiązującą dla całej spółki, stanowi zmianę statutu i powinien być wpisany do rejestru handlowego.

Art. 91. Rada nadzorczą powinna się składać przynajmniej z pięciu członków, wybranych przez walne zgromadzenie zwykłą większością oddanych głosów.

Statut może ustanowić inny sposób powołania rady nadzorczej.

Na wniosek akcjonariuszów, reprezentujących przynajmniej jedną piątą kapitału akcyjnego, wybór rady nadzorczej powinien być dokonany przez najbliższe walne zgromadzenie w drodze głosowania oddzielnymi grupami, nawet gdy statut przewiduje inny sposób powołania rady nadzorczej, chyba, że w skład jej wchodzi choćby jedna osoba, wyznaczona przez władzę państwową lub samorządową.

Osoby, reprezentujące na walnym zgromadzeniu taką część akcji, jaka przypada z podziału ogólnej ilości reprezentowanych akcji przez liczbę członków rady, mogą utworzyć oddzielną grupę celem wyboru jednego członka rady, nie biorąc jednak już udziału w wyborze pozostałych członków. Poszczególne grupy mniejszości mogą łączyć się celem dokonania wspólnego wyboru.

W przypadku żądania wyborów oddzielnymi grupami mandaty wszystkich członków rady nadzorczej, niezależnie od czasu, na jaki zostali wybrani, wygasają przedterminowo na tem zgromadzeniu, które ma dokonać wyboru grupami.

Art. 92. Komisja rewizyjna powinna się składać z pięciu członków, wybranych przez walne zgromadzenie zwykłą większością oddanych głosów.

Akcjonariusze, posiadający przynajmniej jedną piątą część głosów, reprezentowanych na walnym zgromadzeniu, mogą żądać, aby wybór komisji rewizyjnej odbył się grupami, i w tym celu mogą utworzyć odrębną grupę celem wyboru jednego

członka komisji, nie biorąc już udziału w wyborze pozostałych członków. Poszczególne grupy mniejszości mogą łączyć się celem dokonania wspólnego wyboru.

W przypadku żądania wyborów oddzielnymi grupami mandaty wszystkich członków komisji rewizyjnej, niezależnie od czasu na jaki zostali wybrani, wygasają przedterminowo na tem zgromadzeniu, które ma dokonać wyboru grupami.

Art. 93. Członkowie zarządu, likwidatorowie i pracownicy spółki nie mogą być równocześnie członkami rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej.

Art. 94. Członkowie pierwszej rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej mogą być wybrani najwyżej na jeden rok, członkowie następnych rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych najwyżej na trzy lata.

Statut może w powyżej określonych granicach czasu postanowić częściowe odnawianie rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej w ten sposób, że pewna ilość członków rady lub komisji kolejno ustępuje bądź w drodze losowania, bądź podług starszeństwa wyboru.

Mandaty członków gasną na tem zgromadzeniu, które zatwierdzi sprawozdanie, bilans oraz rachunek zysków i strat za ostatni rok ich urzędowania.

Ustępający członkowie mogą być ponownie wybrani, jeżeli statut nie stanowi inaczej.

Art. 95. Rada nadzorczą obowiązana jest wykonywać stały nadzór nad gospodarką spółki we wszystkich gałęziach przedsiębiorstwa.

Do szczególnych obowiązków rady nadzorczej należy badanie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat tak co do zgodności z księgami, dokumentami, jak i stanem faktycznym, oraz wniosków o podziale zysków, względnie pokryciu strat.

Dla wykonania powyższych czynności może rada nadzorczą wglądać w każdy dział gospodarki spółki, żądać od zarządu i pracowników spółki sprawozdań i wyjaśnień, przeprowadzać rewizję majątku, tudzież przeglądać księgi i dokumenty.

Art. 96. Do kompetencji rady nadzorczej należy ponadto:

- 1) zastępowanie spółki w sprawach przeciwko członkom zarządu, tudzież przy zawieraniu umów pomiędzy spółką a członkiem zarządu, jeżeli walne zgromadzenie nie ustanowi innych zastępców;
- 2) zawieszanie z ważnych powodów w czynnościach poszczególnych lub wszystkich członków zarządu;
- 3) delegowanie członków rady nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków zarządu, nie mogących sprawować swoich czynności;

4) zwoływanie walnego zgromadzenia, ilekroć uzna to za wskazane, lub też jeżeli zarząd nie zwoła tegoż w przypadkach, ustalonych w niniejszym prawie lub statucie.

W razie zawieszenia w czynnościach lub stałej niemożności sprawowania czynności przez członków zarządu rada nadzorcza powinna niezwłocznie przedsięwziąć odpowiednie kroki celem uzupełnienia składu zarządu.

Statut może przekazać radzie nadzorczej jeszcze inne zadania, w szczególności postanowić, że pewnych donioślejszych w statucie oznaczonych spraw zarząd nie może przedsiębrać bez zezwolenia rady nadzorczej.

Art. 97. Do kompetencji komisji rewizyjnej należy badanie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok ubiegły, wniosków zarządu o podziale zysków względnie pokryciu strat, trybem i w zakresie, przewidzianym dla wykonywania powyższych czynności przez radę nadzorczą.

Komisja rewizyjna powinna z wyników swego badania złożyć walnemu zgromadzeniu szczegółowe piśmienne sprawozdanie.

Komisja rewizyjna ma prawo zwoływania walnych zgromadzeń, jeżeli zarząd w przeciągu dni czterdziestu nie uczyni zadość jej żądaniu.

Statut może rozszerzyć obowiązki komisji rewizyjnej w kierunku nadzoru stałego nad gospodarką spółki w ciągu roku obrotowego.

Art. 98. Rada nadzorcza lub komisja rewizyjna wykonują swe czynności zbiorowo, może jednak delegować członków do indywidualnego wykonywania poszczególnych czynności nadzorczych.

Jeżeli rada nadzorcza została wybrana przez głosowanie grupami, każda grupa wybranych ma prawo delegować jednego członka do stałego indywidualnego wykonywania czynności nadzorczych. Członkowie ci mają prawo uczestniczenia w posiedzeniach zarządu z głosem doradczym. Zarząd obowiązany jest zawiadamiać ich zawczasu o każdym posiedzeniu.

Do członków takich stosuje się zakaz konkurencyjny, odpowiednio do art. 85.

Członkowie rady nadzorczej, delegowani do stałego indywidualnego wykonywania nadzoru, otrzymują wynagrodzenie osobne, którego wysokość ustala walne zgromadzenie.

Art. 99. Uchwały rady nadzorczej i komisji rewizyjnej są prawomocne, jeżeli wszyscy członkowie zostali zaproszeni pismami, rozesłaniami przynajmniej na trzy dni przed terminem posiedzenia i zawierającymi porządek dzienny, a uchwały zapadły większością głosów obecnych.

Do protokółów rady nadzorczej i komisji rewizyjnej stosują się odpowiednio przepisy o protokółach zarządu.

Dział IV.

Rachunkowość spółki akcyjnej.

Art. 100. Członkowie zarządu odpowiadają za należyte prowadzenie ksiąg i rachunkowości spółki.

Art. 101. Jeżeli statut nie stanowi inaczej, rokiem obrotowym spółki będzie rok kalendarzowy.

Art. 102. Zarząd spółki obowiązany jest w ciągu dwóch miesięcy od upływu roku obrotowego sporządzić i złożyć władzom nadzorczym do zbadania bilans na ostatni dzień roku obrotowego (dzień bilansowy), rachunek zysków i strat oraz dokładne piśmienne sprawozdanie z działalności spółki za rok ubiegły.

Odmowa podpisu członków zarządu na rachunkach i sprawozdaniach powinna być umotywowana.

Jeżeli spółka rozpoczęła działalność w drugiej połowie roku obrotowego, można rachunki i sprawozdania za ten okres czasu połączyć z rachunkami za rok następujący.

Art. 103. Odpisy sprawozdania zarządu łącznie z bilansem i rachunkiem zysków i strat wraz z odpisem sprawozdania rady nadzorczej, komisji rewizyjnej, tudzież opinii biegłych rewidentów będą wydawane akcjonariuszom na ich żądanie w ciągu czternastu dni przed walnym zgromadzeniem.

Art. 104. Przy sporządzaniu bilansu spółek akcyjnych należy stosować następujące zasady:

1) kapitał akcyjny, fundusze zapasowe i rezerwy wszelkiego rodzaju należy umieścić w pasywach;

2) koszty organizacji względnie późniejszego rozszerzenia przedsiębiorstwa można rozłożyć na najwyżej pięcioletni okres amortyzacyjny pod warunkiem ujawnienia ich w bilansach;

3) koszty administracji powinny być potrącone w rachunkach rocznych w całości;

4) zysk lub stratę należy w bilansie wykazać jako osobną pozycję;

5) obligacje, wydane przez spółkę, należy wykazać w bilansie podług wartości nominalnej; różnicę między ceną, uzyskaną z emisji poniżej wartości nominalnej, a sumą nominalną można wykazać w aktywach pod warunkiem umorzenia jej w drodze corocznych odpisów najpóźniej do dnia spłacenia obligacji; premie ponad wartość nomi-

nalna, wypłacane przy wykupie obligacji, powinny być potrącone z zysku tego roku, w którym następuje spłata obligacji, albo ze specjalnych rezerw;

6) potrącenia (gwarancje) i zobowiązania zastawnicze na korzyść poszczególnych wierzycieli należy wykazać w dodatku do bilansu, przyczem każdy rodzaj tych zobowiązań należy podać w ogólnej sumie;

7) w bilansach należy odrębnie wykazać płynne środki, zobowiązania krótkoterminowe i długoterminowe.

Art. 105. Grunty, budynki, maszyny, środki transportowe, narzędzia pracy, ruchomości, prawa, koncesje, patenty, licencje i t. p. inwestycje, przeznaczone do stałego użytku, powinny być przyjęte do bilansu według ceny nabycia lub wytworzenia.

Corocznie należy czynić odpisy na umorzenie, które odpowiadać będzie zmniejszonej wartości inwestycji.

Przyrost wartości majątku, wymienionego w ustępie pierwszym, może być ujawniony w bilansie jedynie w razie ustalenia nowego szacunku przez komisję szacunkową, której skład i sposób działania określi rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu.

Art. 106. Surowce, zapasy towarów i inne wartości, stanowiące przedmiot obrotu spółki, powinny być przyjęte do bilansu po cenie kosztów własnych, a gdyby cena ta była wyższa od ceny rynkowej w dniu bilansowym, po cenie rynkowej.

Art. 107. Papiery wartościowe i waluty obce, jeżeli są notowane na giełdzie, należy przyjąć do bilansu po cenie nabycia, a gdyby ta cena przewyższała przeciętny kurs giełdowy z ostatniego miesiąca przed dniem bilansowym, według tej przeciętnej; papiery zaś i waluty obce, nie mające kursu, po cenie nabycia.

Art. 108. Należności w obcych walutach należy przeliczyć podług przeciętnego kursu, jaki notowano na giełdzie dla obcej waluty w ciągu ostatniego miesiąca przed dniem bilansowym; zobowiązania zaś w obcych walutach należy przeliczyć podług przeciętnego kursu obliczonego w ten sam sposób.

Art. 109. Dla pokrycia strat bilansowych należy tworzyć kapitał zapasowy, do którego przelewa się przynajmniej osiem od sta czystego zysku rocznego, dopóki kapitał ten nie osiągnie przynajmniej jednej trzeciej części kapitału akcyjnego.

Do kapitału zapasowego należy przelewać nadwyżki, osiągnięte przy wydaniu akcji powyżej ich

wartości nominalnej, a pozostałe po pokryciu kosztów wydania akcji.

Również wpływają do kapitału zapasowego dopłaty, które uiszczają akcjonariusze wzamian za przyznanie szczególnych uprawnień dla ich dotychczasowych akcji bez podwyższenia kapitału akcyjnego, o ile te dopłaty nie będą użyte na wyrównanie nadzwyczajnych odpisów lub strat.

Statut może przewidywać tworzenie pod nazwą rezerwowych jeszcze innych kapitałów na pokrycie szczególnych strat lub wydatków.

O użyciu kapitałów zapasowego i rezerwowych rozstrzyga walne zgromadzenie; jednak części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej części kapitału akcyjnego można użyć jedynie na pokrycie strat bilansowych.

Art. 110. Zarząd spółki ogłosi zatwierdzony przez walne zgromadzenie bilans oraz rachunek zysków i strat w przeciagu czterestu dni od daty ich zatwierdzenia.

W tym samym czasie złoży zarząd ogłoszony bilans, rachunek zysków i strat, sprawozdania i protokół walnego zgromadzenia sądowi rejestrowemu oraz Ministrowi Przemysłu i Handlu.

Art. 111. Wynagrodzenie członków rady nadzorczej i komisji rewizyjnej w postaci udziałów w zyskach spółki może uchwalić tylko walne zgromadzenie po dokonaniu ustawowych i statutowych odpisów i wyznaczeniu dywidendy.

Art. 112. Jeżeli bilans spółki wykaże stratę, przewyższającą sumę kapitałów zapasowego i rezerwowych oraz jedną trzecią kapitału akcyjnego, wówczas zarząd obowiązany jest bezzwłocznie zwołać walne zgromadzenie celem powzięcia uchwały co do dalszego istnienia lub likwidacji spółki.

Dział V.

Zmiana statutu.

Podwyższenie i obniżenie kapitału akcyjnego.

Art. 113. Zmiana statutu może być dokonana jedynie na podstawie uchwały walnego zgromadzenia.

Zmiana statutu nie ma mocy prawnej przed za rejestrowaniem.

Art. 114. Spółka może podwyższyć kapitał akcyjny w drodze emisji nowych akcji.

Nowa emisja może być dokonana dopiero po całkowitem wpłaceniu dotychczasowego kapitału akcyjnego. Przepis ten nie stosuje się do spółek ubezpieczeniowych, ani w przypadku łączenia się spółek (fuzja).

Art. 115. Podwyższenie kapitału akcyjnego może być dokonane jedynie na mocy uchwały walnego zgromadzenia przez zmianę właściwych postanowień statutu.

Uchwała o podwyższeniu kapitału akcyjnego powinna zawierać:

- 1) sumę, o jaką kapitał akcyjny ma być podwyższony;
- 2) oznaczenie, czy akcje nowej emisji są na okaziciela, czy imienne;
- 3) szczególne uprawnienia, które mają być przyznane akcjom nowej emisji;
- 4) cenę emisyjną nowych akcji, bądź to w stałej kwocie, bądź, jeżeli walne zgromadzenie przekaze oznaczenie ceny emisyjnej zarządowi lub radzie nadzorczej, przez oznaczenie najniższej kwoty;
- 5) ewentualnie wyłączenie dotychczasowych akcjonariuszów od prawa poboru nowych akcji;

6) terminy otwarcia i zamknięcia subskrypcji, jeżeli walne zgromadzenie określi ich nie przekaze zarządowi lub radzie nadzorczej.

Jeżeli spółka posiada kapitał zapasowy lub kapitały rezerwowe, cena emisyjna akcji powinna być wyższa ponad cenę nominalną. Nadwyżka powinna być przynajmniej równa części kapitału zapasowego i rezerwowych, jaka przypada podług ostatniego bilansu na każdą dotychczasową akcję.

Art. 116. Prawo poboru akcji nowej emisji służy przedewszystkiem dotychczasowym akcjonariuszom w stosunku do ilości i rodzaju posiadanych akcji. W interesie spółki walne zgromadzenie może pozbawić dotychczasowych akcjonariuszów prawa poboru akcji w części lub w całości. Uchwała walnego zgromadzenia w tej mierze powinna być powzięta większością przynajmniej czterech piątych oddanych głosów i powinna być szczegółowo umotywowana.

Wyłączenie dotychczasowych akcjonariuszów od poboru nowych akcji może nastąpić tylko w tym przypadku, jeżeli jest to wyraźnie zapowiedziane na porządku dziennym walnego zgromadzenia.

Art. 117. Jeżeli akcje nowej emisji mają być pokryte wkładami niepieniężnymi, stosuje się odpowiednio przepisy co do takich wkładów przy zawarciu spółki.

Sprawozdanie składają członkowie zarządu.

Art. 118. Akcje, do których prawo poboru służy akcjonariuszom, zarząd powinien zaofiarować w drodze trzykrotnych ogłoszeń w odstępach przynajmniej tygodniowych.

Ogłoszenia te będą zawierały:

1) datę powzięcia uchwały o podwyższeniu kapitału akcyjnego;

2) sumę, o jaką kapitał akcyjny ma być podwyższony;

3) ilość, rodzaj i wartość nominalną akcji, podlegających prawu poboru;

4) wysokość ceny emisyjnej nowych akcji;

5) zasady przydziału nowych akcji dotychczasowym akcjonariuszom;

6) miejsce, wysokość i terminy wpłat na nowe akcje, tudzież skutki niewykonania prawa poboru, względnie nieuiszczenia przepisanych wpłat;

7) termin, z którego upływem zapisujący się na akcje przestaje być zapisem związany, jeżeli w tym czasie nowa emisja nie będzie zgłoszona do zarejestrowania;

8) termin, do którego akcjonariusze mogą wykonywać prawo poboru akcji. Termin ten ma wynosić przynajmniej dwadzieścia jeden dni od daty ostatniego ogłoszenia.

Art. 119. Jeżeli w pierwszym terminie dawni akcjonariusze nie wykonali prawa poboru akcji, będzie niezwłocznie wyznaczony drugi, przynajmniej dwutygodniowy termin, dla poboru pozostałych akcji przez wszystkich dawnych akcjonariuszów. O tym terminie będą uczynione jednorazowe ogłoszenia. Dodatkowy przydział akcji nastąpi w stosunku do zgłoszeń.

Akcje nierozebrałe zarząd przydziela według swego uznania, jednak nie poniżej ceny emisyjnej.

Art. 120. Do publicznych zapisów na akcje przy nowej emisji stosuje się odpowiednio przepisy o subskrypcji na akcje przy powstaniu spółki z wyjątkiem przepisów o kaucji założycielskiej i obowiązku depozytowania wpłaconych kwot w hankach.

Art. 121. Dokonane podwyższenie kapitału akcyjnego i zmianę statutu zgłoszą członkowie zarządu celem wpisania do rejestru handlowego i ogłoszenia.

Do zgłoszenia należy dołączyć w oryginale lub uwiarytelnionym odpisie:

1) uchwałę o podwyższeniu kapitału akcyjnego w notarialnym wypisie;

2) ogłoszenia i wzór zapisu, jeżeli powiększenie kapitału nastąpiło w drodze zapisów publicznych;

3) spis subskrybentów z uwidocznieniem liczby akcji, przypadających na każdego z nich, i wysokości uiszczonych wpłat;

4) umowy, dotyczące wkładów niepieniężnych;

5) obliczenie kosztów, połączonych z emisją nowych akcji;

6) dowód zatwierdzenia zmiany statutu przez właściwą władzę, jeżeli do zmiany statutu takie zezwolenie jest wymagane;

7) oświadczenie zarządu, że przepisane wpłaty na akcje zostały dokonane i że przejście wkładów nie-

pieniężna na spółkę z chwilą zarejestrowania podwyższenia kapitału akcyjnego jest zapewnione.

Ponadto w przypadkach niniejszym prawem przewidzianych dołączyć należy sprawozdanie zarządu i opinie biegłych rewidentów.

Załączniki zgłoszenia przechwa sąd w aktach rejestrowych.

Art. 122. Obniżenie kapitału akcyjnego może być dokonane na mocy uchwały walnego zgromadzenia przez zmianę właściwych postanowień statutu pod warunkiem ochrony wierzycieli w trybie, przepisany dla likwidacji. Wierzycieli, którzy się nie zgłosili, uważa się za zgadzających się na obniżenie kapitału akcyjnego.

Kapitał akcyjny może być obniżony przez zmniejszenie nominalnej wartości akcji lub przez umorzenie części akcji.

Przy obniżeniu kapitału akcyjnego muszą być zachowane przepisy o minimalnej wysokości kapitału akcyjnego i minimalnej wartości akcji. Jeżeli wskutek obniżenia wartość nominalna akcji spadnie poniżej ustawowej najniższej wartości, należy przeprowadzić odpowiednie złączenie akcji.

Art. 123. Jeżeli wskutek obniżenia kapitału akcyjnego okaże się konieczna wymiana lub ostemplowanie dotychczasowych akcji, zarząd powinien o tem ogłosić i wezwać akcjonariuszów do złożenia w tym celu akcji.

Art. 124. Dokonane obniżenie kapitału akcyjnego i zmianę statutu zgłoszą członkowie zarządu celem wpisania do rejestru handlowego.

Do zgłoszenia należy dołączyć:

- 1) dowody należytego wezwania wierzycieli;
- 2) oświadczenie członków zarządu, stwierdzające, że wierzyciele, którzy się zgłosili, zostali zaspokojeni lub zabezpieczeni;
- 3) dowód zatwierdzenia zmiany statutu przez właściwą władzę, jeżeli do zmiany statutu takie zezwolenie jest wymagane.

Art. 125. Postanowienia powyższe o obniżeniu kapitału akcyjnego nie mają zastosowania, gdy spółka, nie zmniejszając kapitału akcyjnego, umarza akcje z czystego zysku.

Umarzanie to będzie dokonywane w drodze losowania lub wykupu akcji i powinno być unormowane przez statut spółki.

Art. 126. Spółka nie może na swój rachunek nabywać ani przyjmować w zastaw własnych akcji. Wyjątek stanowi nabycie w drodze egzekucji na zaspokojenie roszczeń spółki, celem umorzenia akcji lub dla ułatwienia łączenia się spółek stosownie do art. 143.

O ile akcje nabyte w drodze egzekucji nie zostaną zbyt w ciągu roku od dnia nabycia, powinny być umorzone przez obniżenie kapitału akcyjnego.

Posiadane akcje własne należy umieścić w bilansie, jako osobną pozycję.

Art. 127. Po zarejestrowaniu podwyższenia lub obniżenia kapitału zakładowego zarząd powinien w terminie czternastodniowym złożyć Ministerstwu Przemysłu i Handlu odpisy protokółów walnego zgromadzenia wraz z odpisem wpisu w rejestrze handlowym.

Dział VI.

Rozwiązanie i likwidacja spółki.

Art. 128. Rozwiązanie spółki akcyjnej powodują:

- 1) przyczyny w statucie wymienione;
- 2) uchwała walnego zgromadzenia;
- 3) upadłość (konkurs) spółki.

W razie rozwiązania spółki z innych powodów będą również stosowane przepisy niniejszego działu.

Art. 129. Rozwiązanie spółki następuje po przeprowadzeniu likwidacji.

Otwarcie likwidacji zgłosi zarząd do rejestru handlowego.

Po zarejestrowaniu otwarcia likwidacji ogłosią likwidatorowie o tem trzykrotnie i przez te same ogłoszenia wezwą wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń w ciągu roku od daty ostatniego ogłoszenia.

Ogłoszenia nie mogą być czynione w odstępach czasu dłuższych, jak miesięczne, ani krótszych, jak dwutygodniowe.

Art. 130. W czasie likwidacji spółka zachowuje osobowość prawną. Likwidację prowadzi się pod firmą spółki z dodatkiem wyrazów „w likwidacji”.

Jeżeli niniejsze prawo nie stanowi inaczej, przepisy o władzach spółki, prawach i obowiązkach akcjonariuszów, jako też inne przepisy niniejszego prawa stosuje się również do spółki w okresie likwidacji, jeżeli da się to pogodzić z celem likwidacji.

W toku likwidacji przed spłaceniem wszystkich zobowiązań nie można akcjonariuszom wypłacać dywidendy.

Art. 131. Likwidację przeprowadza zarząd spółki, jeżeli statut lub walne zgromadzenie nie powoła do tego innych likwidatorów.

Na wniosek akcjonariuszów, reprezentujących przynajmniej jedną dziesiątą kapitału akcyjnego, sąd rejestrowy może uzupełnić liczbę likwidatorów, mianując jednego lub dwóch likwidatorów.

Z ważnych powodów, na wniosek osób interesowanych, sąd rejestrowy może odwołać likwidatorów, pe-

wolanych w statucie lub wybranych przez walne zgromadzenie, i mianować innych.

Likwidatorów może odwołać ta sama władza, która ich powołała.

Sąd, który mianował likwidatorów, określa wysokość ich wynagrodzenia.

Pierwszych likwidatorów zgłasza do rejestru handlowego zarząd, następnych sami likwidatorowie; likwidatorów, mianowanych przez sąd rejestrowy, sąd wpisze z urzędu i ogłosi.

Art. 132. Likwidatorowie co do swych uprawnień i obowiązków podlegają przepisom, przewidzianym dla zarządu spółki; nie obowiązują ich zakaz uczestniczenia w przedsiębiorstwie konkurencyjnym.

Art. 133. Na wstępie swych czynności likwidatorowie łącznie z ustępującymi członkami zarządu powinni sporządzić bilans otwarcia likwidacji. Bilans ten likwidatorowie złożą nadzwyczajnemu walnemu zgromadzeniu do zatwierdzenia i po ogłoszeniu złożą go sądowi rejestrowemu oraz Ministerstwu Przemysłu i Handlu.

Likwidatorowie powinni po upływie każdego roku lub w terminach krótszych, ustalonych przez walne zgromadzenie, składać walnemu zgromadzeniu sprawozdanie i bilans za okres ubiegły.

Do bilansu likwidacyjnego należy przyjąć wszystkie przedmioty według ich wartości zwykłej.

Art. 134. Likwidatorowie zakończą interesy bieżące spółki, ściągają wierzytelności, wypełniają zobowiązania i spieniężają majątek spółki; nowe interesy mogą zawierać tylko w przypadku, gdy to będzie potrzebne do ukończenia dawnych.

Nieruchomości zbywać można przez publiczną licytację, a z wolnej ręki z mocy uchwały walnego zgromadzenia i po cenie nie niższej od uchwalonej przez walne zgromadzenie.

Art. 135. Jeżeli kapitału akcyjnego nie wpłacono całkowicie, a majątek spółki nie wystarczy na pokrycie jej zobowiązań, likwidatorowie powinni ściągnąć od każdego akcjonariusza, poczynając od akcji nieuprzywilejowanych co do rozdziału majątku, dalsze wpłaty w granicach odpowiedzialności, przewidzianej statutem, i w takiej wysokości, jakiej potrzeba do pokrycia zobowiązań.

Art. 136. Jeżeli majątek spółki nie starczy na zwrot sum, wpłacanych na akcje uprzywilejowane co do rozdziału majątku, akcje zwykłe nie zostały w pełni pokryte wpłatami, należy ściągnąć od akcjonariuszów zwykłych stosunkową dopłatę w granicach, przewidzianych statutem.

Art. 137. Sumy, potrzebne do zaspokojenia lub lub zabezpieczenia wierzycieli, znanych spółce, którzy się nie zgłosili lub których wierzytelności nie są jeszcze płatne, albo są sporne, należy złożyć do depozytu sądowego.

Art. 138. Rozdział pomiędzy akcjonariuszów majątku pozostałego po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu wierzycieli nie może nastąpić przed upływem roku od daty trzeciego ogłoszenia o otwarciu likwidacji spółki i wezwaniu wierzycieli.

Majątek ten dzieli się między akcjonariuszów w stosunku do dokonanych przez każdego z nich wpłat na kapitał akcyjny.

Jeżeli akcje uprzywilejowane korzystają z prawa pierwszeństwa przy rozdziale majątku, należy przedewszystkiem spłacić akcje uprzywilejowane w granicach sum, wpłaconych na każdą z nich, a następnie w ten sam sposób akcje zwykłe; nadwyżka majątku zostanie rozdzielona na ogólnych zasadach między wszystkie akcje.

Statut może wskazać inne zasady rozdziału majątku spółki.

Art. 139. Wierzyciele spółki, którzy roszczeń swych nie zgłosili we właściwym rocznym terminie, a nie byli spółce znani, mogą żądać zaspokojenia swych należności z majątku spółki jeszcze niewypłaconego akcjonariuszom.

Akcionariusze, którzy w dobrej wierze otrzymali po upływie powyższego rocznego terminu przypadającą na nich część majątku spółki, nie są obowiązani do zwrotu celem pokrycia należności tych wierzycieli.

Art. 140. Po ukończeniu likwidacji i po zatwierdzeniu przez walne zgromadzenie ostatecznych rachunków należy ogłosić sprawozdanie likwidacyjne i złożyć je sądowi rejestrowemu z równoczesnym zgłoszeniem wniosku o wykreślenie spółki z rejestru handlowego.

Sprawozdanie likwidacyjne należy złożyć również Ministerstwu Przemysłu i Handlu.

Księgi, akta i dokumenty spółki składa się w miejscu, wyznaczonym przez sąd rejestrowy, do przechowania przez lat dziesięć.

Z upoważnienia sądu rejestrowego mogą akcjonariusze i wierzyciele przeglądać księgi, akta i dokumenty oraz otrzymywać z nich odpisy i wyciągi.

Art. 141. W przypadku upadłości rozwiązanie spółki następuje dopiero po ukończeniu postępowania upadłościowego.

Nie rozwiązuje się jednak spółka, gdy postępowanie upadłościowe kończy się przymusową ugodą (układem) lub też zostanie z innych przyczyn uchylone bądź umorzono.

Dział VII.

Łączenie się (fuzja) spółek akcyjnych.

Art. 142. Połączenie spółek akcyjnych (fuzja) może być dokonane:

1) przez przeniesienie całego majątku spółki (przejętej) na inną (przejmującą) wzamian za własne akcje, które spółka przejmująca wydaje akcjonariuszom spółki przejętej;

2) przez zawiązanie nowej spółki akcyjnej, na którą przechodzi majątek wszystkich łączących się spółek, wzamian za akcje nowej spółki.

Art. 143. W przypadku łączenia się spółek przez przeniesienie całego majątku na inną spółkę powinna być przez walne zgromadzenie każdej spółki powzięta uchwała, określająca szczegółowo warunki połączenia.

W szczególności należy określić w uchwałach:

1) sumę, o jaką kapitał akcyjny spółki przejmującej wskutek połączenia zostaje powiększony;

2) ilość i rodzaj akcji, jakie spółka przejmująca przynajmniej akcjonariuszom spółki przejętej, wzamian za jej majątek;

3) sposób i termin przydziału akcji;

4) dopłaty do akcji, wydawanych przez spółkę przejmującą;

5) datę bilansów, na których podstawie fuzja ma być dokonana;

6) datę, od której nowe akcje mają uczestniczyć w dywidendzie;

7) termin, do którego połączenie ma być zgłoszone do zarejestrowania.

Połączenie może być przeprowadzone bez powiększenia kapitału akcyjnego, jeżeli spółka przejmująca ma w swem ręku akcje spółki przejmowanej albo swoje akcje, nabyte zgodnie z przepisami niniejszego prawa. Celem wydania akcji akcjonariuszom spółki przejmowanej może spółka przejmująca nabyć własne akcje w wysokości najwyżej jednej dziesiątej kapitału akcyjnego.

Dopłaty gotówkowe do akcji spółki przejmowanej nie mogą przenosić jednej dziesiątej nominalnej wartości wydawanych akcji.

Art. 144. Zarząd zgłosi połączenie spółek do rejestru handlowego każdej z łączących się spółek.

Do podania należy dołączyć protokoły uchwał walnych zgromadzeń o połączeniu się (fuzji).

Wpis o rozwiązaniu spółki przejętej i wykreślenie jej z rejestru może nastąpić dopiero z chwilą zarejestrowania powiększenia kapitału akcyjnego spółki przejmującej, o ile takie powiększenie ma nastąpić.

Z chwilą dokonania obu wpisów spółka przejmująca wchodzi we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejętej.

Przepisanie praw hipotecznych spółki przejętej na spółkę przejmującą odbywa się na jednostronny wniosek zarządu spółki przejmującej.

Art. 145. Zarząd spółki przejmującej powinien w terminie przez się obranym ogłosić trzykrotnie w piśmie, przeznaczonych do ogłoszeń łączących się spółek, zamiar złączenia majątku spółek połączonych (zfuzjonowanych).

Art. 146. Majątek każdej z połączonych spółek powinien być zarządzany przez spółkę przejmującą oddzielnie, aż do chwili zaspokojenia lub zabezpieczenia wierzycieli, których wierzytelności powstały przed połączeniem, a którzy w terminie rocznym od daty ostatniego ogłoszenia o zamiarze połączenia majątków piśmiennie zażądali zapłaty.

Za prowadzenie oddzielnego zarządu majątków członkowie władz spółki przejmującej odpowiadają osobiście i solidarnie.

Art. 147. W okresie odrębnego zarządzania majątkami spółek wierzycielom każdej spółki służy pierwszeństwo do zaspokojenia z majątku swej pierwotnej dłużniczki, przed wierzycielami drugiej spółki.

Art. 148. W przypadku łączenia się spółek przez zawiązanie nowej spółki walne zgromadzenia łączących się spółek uchwałą statut spółki nowej.

Wpis do rejestru handlowego nowej spółki będzie dokonany równocześnie z wpisem o rozwiązaniu spółek przejętych na podstawie aktów organizacyjnych spółki przejmującej oraz uchwał walnych zgromadzeń spółek przejętych.

Pozatem mają zastosowanie wszystkie inne przepisy niniejszego działu o łączeniu się (fuzji) spółek akcyjnych.

Dział VIII.

Odpowiedzialność cywilna i karna.

Art. 149. Kto, biorąc udział w tworzeniu spółki akcyjnej, przez niedopełnienie przepisów prawa świadomie lub przez niedbalstwo wyrządza spółce szkodę, obowiązany jest do jej wynagrodzenia.

W szczególności odpowiada, gdy świadomie lub przez niedbalstwo:

1) pomieścić lub spótdzielał w pomieszczeniu w statucie, sprawozdaniach, opiniach, ogłoszeniach i zapisach fałszywych danych, lub dane te w inny sposób rozpowszechniał, bądź też pomiął lub spótdzielał w pominięciu w tych dokumentach danych istotnych dla powstania spółki, w szczególności dotyczących wkładów niepieniężnych, nabycia przedmiotów i praw majątkowych, oraz przyznania akcjonariuszom lub innym osobom wynagrodzenia lub szczególnych korzyści;

2) spółdziałal w uzyskaniu zarejestrowania spółki na podstawie dokumentu, zawierającego fałszywe dane.

Art. 150. Kto w związku z powstaniem spółki akcyjnej lub podwyższeniem jej kapitału akcyjnego, wymawia, lub przyznaje sobie albo osobie trzeciej, zapłatę nadmiernie wygórowaną ponad realną wartość wkładów niepieniężnych oraz nabywanych przedmiotów i praw majątkowych lub też wynagrodzenie albo korzyści szczególne, niewspółmierne z okazanymi usługami, pomimo, że jest mu wiadomem lub przy dołożeniu należytej staranności powinno mu być wiadomem, że spółka może być narażoną na szkodę, obowiązany jest do jej wynagrodzenia.

Art. 151. Kto przy wykonywaniu rewizji świadomie lub przez niedbalstwo dopuścił do wyrządzenia spółce szkody, obowiązany jest do jej wynagrodzenia.

Art. 152. Kto, jako członek władzy wykonawczej lub nadzorczej lub jako likwidator spółki, świadomie lub przez niedbalstwo przy wykonywaniu swych obowiązków lub przez ich zaniedbanie wyrządził lub dopuścił do wyrządzenia spółce szkody, obowiązany jest do jej wynagrodzenia.

Art. 153. Kto spółdziałal w wypuszczeniu przez spółkę bezpośrednio lub za pośrednictwem osób trzecich akcji, obligacji lub innych tytułów uczestnictwa w dochodach lub w podziale majątku spółki, obowiązany jest do wynagrodzenia wyrządzonej szkody, jeżeli świadomie lub przez niedbalstwo pomieścił lub spółdziałal w pomieszczeniu w ogłoszeniach i zapisach fałszywych danych lub w inny sposób dane te rozpowszechniał albo, podając dane o stanie majątkowym spółki, zataił okoliczności istotne.

Art. 154. Jeżeli szkodę, o której mowa w artykułach poprzedzających, wyrządziły dwie lub więcej osób wspólnie, odpowiadają za szkodę solidarnie.

Art. 155. Roszczenia o odszkodowanie służą spółce.

O ile spółka nie wytoczy skargi o odszkodowanie w ciągu roku od ujawnienia czynu, który spowodował szkodę, lub w ciągu roku od chwili wszczęcia postępowania karnego przeciw winnemu tego czynu, każdy akcjonariusz lub posiadacz innych tytułów uczestnictwa w zyskach lub w rozdziale majątku spółki może wnieść skargę przeciw winnemu o zapłatę odszkodowania spółce.

Jeżeli jednak walne zgromadzenie akcjonariuszów uchwali zaniechanie wytoczenia lub popierania skargi o odszkodowanie, skarga ta służy tylko temu akcjonariuszowi lub posiadaczowi innych tytułów uczestnictwa w zyskach lub w rozdziale majątku

spółki, który udowodni, że nie uczestniczył w tem walnem zgromadzeniu lub głosował przeciw uchwałę.

Art. 156. W przypadku upadłości spółki osoby, obowiązane do wynagrodzenia szkody, nie mogą powoływać się na uchwałę walnego zgromadzenia, udzielającą im pokwitowania, ani też na jakiegokolwiek zrzeczenia się roszczeń o odszkodowanie.

Art. 157. Roszczenie o odszkodowanie przedawnia się z upływem lat pięciu od dnia dokonania czynu, który spowodował szkodę, a jeżeli czyn ten podlega dochodzeniu karnemu, które przedawnia się w dłuższym okresie czasu, równocześnie z tem przedawnieniem.

Art. 158. Do skarg o odszkodowanie właściwy jest sąd miejsca siedziby spółki.

Art. 159. Postanowienia powyższych artykułów nie naruszają praw akcjonariuszów lub osób trzecich dochodzenia roszczeń o wynagrodzenie szkody im bezpośrednio wyrządzonej.

Art. 160. Kto, biorąc udział w tworzeniu spółki akcyjnej, przez niedopełnienie przepisów prawa świadomie wyrządza spółce szkodę lub świadomie spowoduje niebezpieczeństwo dla jej mienia,

ulega karze więzienia do dwóch lat i grzywny do 50.000 złotych.

Art. 161. Członek władz spółki i likwidator, który przez niedopełnienie ustawowych lub statutowych obowiązków świadomie wyrządza spółce szkodę lub świadomie spowoduje niebezpieczeństwo dla jej mienia,

ulega karze więzienia do dwóch lat i grzywny do 50.000 złotych.

Art. 162. Kto przy wykonywaniu obowiązków, wymienionych w niniejszym prawie, dane nieprawdliwe świadomie ogłasza albo świadomie przedstawia władzom spółki akcyjnej, sądowi rejestrowemu, względnie osobie powołanej do rewizji,

ulega karze więzienia do dwóch lat i grzywny do 50.000 złotych.

Art. 163. Kto w celu umożliwienia bezprawnego głosowania na walnem zgromadzeniu akcjonariuszów lub bezprawnego wykonywania praw mniejszości:

1) wystawia fałszywe zaświadczenia na złożenie akcji uprawniającej do głosowania;

2) użyje innego akcji, która w myśl niniejszego prawa nie uprawniałaby jej właściciela do głosowania;

ulega karze więzienia do roku lub grzywny do 30.000 złotych, albo obu karom łącznie.

Art. 164. Kto przy głosowaniu na walnem zgromadzeniu akcjonariuszów lub wykonywaniu praw mniejszości postępuje się świadomie:

- 1) fałszywem zaświadczeniem na złożenie akcji uprawniającej do głosowania;
 - 2) cudzą akcją bez zgody właściciela;
 - 3) cudzą akcją, która w myśl niniejszego prawa nie uprawniałaby jej właściciela do głosowania;
- ulega karze więzienia do roku lub grzywny do 30.000 złotych, albo obu karom łącznie.

Art. 165. Członek zarządu lub likwidator, który poza przypadkami, przewidzianymi prawem, dopuszcza do nabycia przez spółkę jej własnych akcji lub brania ich w zastaw,

ulega karze grzywny do 30.000 złotych.

Art. 166. Członek zarządu, który dopuszcza do wydania akcji:

- 1) niedostatecznie opłaconych;
- 2) przed zarejestrowaniem spółki akcyjnej;
- 3) w razie powiększenia kapitału akcyjnego przed zarejestrowaniem powiększenia;

ulega karze więzienia do roku lub grzywny do 30.000 złotych.

Art. 167. Członek zarządu lub likwidator, który wbrew przepisom nie zgłasza upadłości spółki akcyjnej,

ulega karze więzienia do trzech miesięcy lub grzywny do 10.000 złotych, albo obu karom łącznie.

Art. 168. Członek zarządu lub likwidator, który ponosi winę w tem, że zarząd:

- 1) nie ogłasza bilansu lub rachunku zysków i strat;
- 2) nie zwołuje walnego zgromadzenia;
- 3) odmawia wyjaśnień osobie powołanej do rewizji lub nie dopuszcza jej do pełnienia obowiązku;
- 4) dopuszcza do tego, że spółka przez czas dłuższy, niż trzy miesiące, pozostaje bez władzy nadzorczej w należytych składzie;
- 5) nie przedstawia sądowi rejestrowemu wniosku o wyznaczenie biegłych rewidentów;
- 6) nie składa Ministerstwu Przemysłu i Handlu aktów, dokumentów i sprawozdań;

ulega karze pieniężnej do 10.000 złotych.

Karę wymierza sąd rejestrowy.

W razie spełnienia obowiązku po wymierzeniu kary sąd może orzeczoną karę w całości lub w części darować.

W razie dalszego niespełnienia obowiązku sąd może ponownie karę wymierzyć.

Skazany może wnieść w ciągu ośmiu dni zażalenie od orzeczenia sądu rejestrowego do sądu wyższej instancji.

Art. 169. Sprawy o przestępstwa, wymienione w art. 160 — 167, należą do właściwości sądów okręgowych.

Jeżeli jeden z czynów karalnych, przewidzianych w niniejszem prawie, ulega karze surowszej według innych ustaw karnych, należy wymierzyć karę według tych ustaw.

Dział IX.

Postanowienia tymczasowe i końcowe.

Art. 170. Prawo niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1929 r. na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego, gdzie nabywa ono mocy obowiązującej dopiero po uzyskaniu zgody Sejmu Śląskiego.

Do spółek akcyjnych, zarejestrowanych oraz zgłoszonych do zarejestrowania przed wejściem w życie niniejszego prawa, będzie się ono stosować dopiero z chwilą zarejestrowania statutu, uzgodnionego z przepisami tego prawa.

Uzgodnienie nastąpić powinno przed upływem dwóch lat od daty wejścia w życie niniejszego prawa.

Na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego uzgodnienie statutu z przepisami niniejszego prawa nastąpić powinno najpóźniej do dnia 31 grudnia 1938 r.

Po upływie tych terminów sprzeczne z przepisami niniejszego prawa postanowienia statutu nie będą miały mocy prawnej.

Spółki, których statuty po upływie powyższych terminów w istotnych punktach nie będą się zgadzały z przepisami niniejszego prawa, mogą ulec rozwiązaniu i likwidacji na mocy orzeczenia sądu rejestrowego, wydanego na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu.

Art. 171. Do spółek, zarejestrowanych oraz zgłoszonych do zarejestrowania przed wejściem w życie niniejszego prawa, nie stosują się jego postanowienia, o ile mogłyby naruszyć prawa nabyte.

W szczególności nie będą miały zastosowania następujące postanowienia:

- 1) art. 1 — 27 o zawiązaniu spółek akcyjnych, które przed wejściem w życie niniejszego prawa zgłoszone zostały w sądzie rejestrowym;
- 2) art. 28 o niepodzielności akcji;
- 3) art. 31 o zakazie wydawania tymczasowych dowodów (promes) na okaziciela, jeżeli wydanie takich dowodów nastąpiło przed wejściem w życie niniejszego prawa;
- 4) art. 39 — 42 o ograniczeniu praw akcji uprzywilejowanych, akcji użytkowych i świadectw założycielskich, jeżeli akcjom takim, lub świadectwom przyznane zostały rozleglejsze uprawnienia;

5) art. 45 o odpowiedzialności za pełną wpłatę i uwolnieniu akcjonariusza od pełnej wpłaty, jeżeli uwolnienie nastąpiło przed wejściem w życie niniejszego prawa;

6) przepisy art. 114 — 121 o podwyższeniu kapitału akcyjnego, jeżeli uchwała o podwyższeniu została zgłoszona do sądu rejestrowego przed wejściem w życie niniejszego prawa;

7) przepisy o zmianie statutu i obniżeniu kapitału akcyjnego, jeżeli zmiana lub obniżenie zostały zgłoszone do zarejestrowania przed wejściem w życie niniejszego prawa;

8) przepisy o łączeniu się spółek (fuzji), jeżeli połączenie zostało zgłoszone do zarejestrowania przed wejściem w życie niniejszego prawa.

Art. 172. Aż do wydania jednolitej ustawy handlowej obowiązywać będą na całym obszarze Rzeczypospolitej następujące przepisy:

1) firma spółki akcyjnej powinna zawierać bez skróceń wyrazy „spółka akcyjna i określać przedmiot przedsiębiorstwa. Ponadto można w firmie umieszczać nazwy urojone oraz nazwiska osób fizycznych, związanych z powstaniem spółki lub z przedmiotem przedsiębiorstwa, za zgodą tych osób lub ich spadkobierców;

2) w przypadkach niniejszym prawem przewidzianych przeprowadzać będzie spółka sprzedaż akcji unieważnionych w drodze publicznej licytacji przez maklera giełdowego, jeżeli akcje są notowane na giełdzie, a przez notariusza lub urzędnika administracyjnego, jeżeli akcje nie są notowane na giełdzie.

Art. 173. Aż do wydania jednolitych ustaw obowiązywać będą w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie następujące postanowienia:

1) spółki akcyjne obowiązane są przy rozpoczęciu przedsiębiorstwa zestawić inwentarz i bilans otwarcia;

2) w przypadku wytoczenia skargi o unieważnienie uchwały walnego zgromadzenia w myśl art. 74 niniejszego prawa, sąd może wstrzymać wykonanie zaskarżonej uchwały, jeżeli zostanie uprawdopodobnione, że w razie wykonania grozi spółce niepowołowana strata;

3) zgodnie z dekretem o rejestrze handlowym (Dz. P. P. P. 1919 r. Nr. 14, poz. 164) przez sąd rejestrowy rozumieć należy sędziego rejestrowego;

4) w przypadku zniszczenia lub utraty akcji imiennej lub świadectwa tymczasowego może spółka na wniosek osoby interesowanej unieważnić je i wydać wzamian nowe.

Po otrzymaniu wniosku spółka ogłosi w odstępach czteronastodniowych trzykrotne wezwania, aby posiadacz lub inne osoby, roszcujące sobie prawa do utrac-

nych akcji lub świadectw, okazali je spółce przed upływem sześciu miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia lub też zgłosili umotywowany sprzeciw przeciwkiwo ich unieważnieniu.

Jeżeli żądanie unieważnienia zostało zgłoszone przez osobę, która w księgach spółki nie jest wpisana jako właściciel akcji lub świadectwa, przed ogłoszeniem wezwania spółka wezwie listem poleconym wpisanego do księgi akcyjnej właściciela, aby w ciągu dziesięciu dni od daty wręczenia listu oświadczył się co do powyższego żądania. Podobne listy będą wysłane do osób, które żądający unieważnienia wskaże jako swych poprzedników.

Jeżeli w ciągu powyższych terminów nikt nie zgłosi się z akcją lub świadectwem, ani nie zgłosi sprzeciwu, spółka unieważni je i wyda nowe za zwrotem kosztów sporządzenia. Będą one opatrzone dawnymi liczbami i wzmianką, że wydano je zamiast unieważnionych.

W razie zgłoszenia sprzeciwu strony odesłane będą na drogę sądową.

Art. 174. Aż do wydania jednolitego kodeksu karnego przestępstwa, wymienione w art. 169, są na obszarze, na którym obowiązuje ustawa karna z 1852 roku, występami; zamiast więzienia orzeka się areszt ścisły.

Art. 175. Wprowadzenie w życie art. 89 zastrzegą się osobnym rozporządzeniem Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Sprawiedliwości, które oznaczać będą jego moc obowiązującą pod względem czasu, obszaru i rodzaju spółek akcyjnych.

Art. 176. Aż do czasu utworzenia izb przemysłowo-handlowych na tych obszarach Rzeczypospolitej, na których izby te w chwili wejścia w życie niniejszego prawa nie będą istniały, listy biegłych rewidentów (art. 7 ustęp 2) przedstawiać będą zrzeszenia społeczno-gospodarcze wskazane przez Ministra Przemysłu i Handlu,

Art. 177. Z chwilą wejścia w życie niniejszego prawa tracą moc ustawy i rozporządzenia, obowiązujące dotąd na obszarze Rzeczypospolitej, a odnoszące się do spółek akcyjnych, z wyjątkiem przepisów o uskutecznianiu i ogłaszaniu wpisów rejestrowanych.

Pozostają w mocy:

1) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie bankowem z dnia 17 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 321);

2) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o kontroli ubezpieczeń z dnia 26 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64);

3) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 października 1926 r. o uzupełnieniu prze-

pisów normujących ustroj władz spółek akcyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 103, poz. 598).

Art. 178. Wykonanie niniejszego prawa porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu oraz Ministrowi Sprawiedliwości.

Prezydent Rzeczypospolitej: I. Mościcki

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: K. Bartel

Minister Spraw Wewnętrznych: Sławoj Składkowski

Minister Spraw Zagranicznych: August Zaleski

Minister Skarbu: G. Czechowicz

Minister Sprawiedliwości: A. Meyszowicz

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: K. Niezabytowski

Minister Przemysłu i Handlu: E. Kwiatkowski

Minister Komunikacji: Romocki

Minister Robót Publicznych: Moraczewski

Minister Pracy i Opieki Społecznej: Dr. Jurkiewicz

Minister Reform Rolnych: Witold Staniewicz

Minister Poczty i Telegrafów: Bożysław Miedzinski

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 20 listopada 1926 r.

wydane: co do §§ 54—64, 68—73, 78—80, 96 i 97 w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości; co do § 102 w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych; co do §§ 107 i 175 w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu; co do § 122 w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej; co do §§ 123, 124, 167 i 168 w porozumieniu z Ministrem Komunikacji; co do §§ 99—101 oraz 103—106 w porozumieniu z Ministrem Reform Rolnych; co do §§ 163, 171 i 178 w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych — a zawierające przepisy wykonawcze do ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych.

(Dz. U. R. P. Nr. 123, poz. 713).

Na podstawie ustępu 2 art. 176 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570) zarządza się:

Do art. 96.

§ 126. Do podstawy wymiaru opłaty w wysokości 2%, przewidzianej w art. 96, wlicza się nie-

tylko świadczenia, otrzymywane przez zakład ubezpieczeń na mocy istniejącego już stosunku ubezpieczeniowego, lecz także wpłaty, dokonane tytułem zadatku i wogóle pozostające w związku z wnioskiem (ofertą) w przedmiocie zawarcia umowy ubezpieczenia.

Jako świadczenia na mocy istniejącego już stosunku ubezpieczeniowego wlicza się do podstawy wymiaru nie tylko składkę (premię), lecz także należności uboczne (z wyjątkiem wymienionych w punktach „c”, „d”, art. 96), jakoto: wpisowe, wpłaty na fundusz gwarancyjny, na koszt administracji, na koszt badania lekarskiego, zwrot porta i t. p. Zakłady ubezpieczeń wzajemnych mają wliczać do podstawy wymiaru również dopłaty, wniesione przez ubezpieczających celem pokrycia niedoboru.

§ 127. Do podstawy wymiaru opłaty w wysokości 1%, przewidzianej w art. 96, wlicza się nie tylko wypłaty tytułem sumy ubezpieczenia względnie renty, lecz także wszelkie inne świadczenia zakładu ubezpieczeń na rzecz ubezpieczających lub uposażonych, dokonywane na mocy stosunku ubezpieczeniowego (z wyjątkiem świadczeń wymienionych w punktach „a”, „b” art. 96) np. sumy wykupu, rezerwy premjowe, wypłacone na skutek rozwiązania umowy ubezpieczenia przed umówionym terminem, wypłacone udziały w zyskach (z wyjątkiem bonusu, wypłaconego przez nieakcyjny zakład ubezpieczeń wzajemnych).

O ile nie zachodzi przypadek, przewidziany w ustępie ostatnim art. 99, wlicza się każdą wpłatę do podstawy wymiaru opłaty za ten rok operacyjny, w którym wypłaty dokonano. W szczególności zadatek na poczet sumy ubezpieczenia ma być wciągnięty do sumy wypłat za ten rok operacyjny, w którym zadatek wypłacono.

§ 128. Nawet w razie pisemnego stwierdzenia wpłaty lub wypłaty ma być uiszczona jedynie opłata, przewidziana w art. 96, a nie należy się opłata od pokwitowania (art. 136, ustęp trzeci). Tyczy się to również potwierdzenia odbioru kwot, wymienionych w punktach „a”, „b”, „c”, „d” art. 96.

Dokumenty umowne, mające związek ze stosunkiem ubezpieczeniowym — stwierdzające zawarcie, przedłużenie, zmianę, lub rozwiązanie umowy ubezpieczenia (np. polisy, polisy dodatkowe, dokumenty w przedmiocie redukcji sumy ubezpieczenia) podlegają opłacie stemplowej tylko wówczas, gdy je sporządzono, lub uwierzytelniono sądownie lub notarialnie; opłatę należy w tych razach uiszczyć według zasad, podanych w art. 139 (niezależnie od opłaty, przewidzianej w art. 96).

Do art. 97.

§ 129. Wpłaty i wypłaty, wymienione w art. 96, są wolne od opłat — jako dokonywane z tytułu ubezpieczenia przymusowego (art. 97, punkt 1) w przypadkach następujących:

1) w zakresie ubezpieczenia na wypadek choroby — gdy są dokonywane na mocy ustawy z dnia 19 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 272), obowiązującej na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem górnośląskiej części województwa śląskiego (art. 103 powołanej ustawy oraz rozporządzenie z dnia 27 lipca 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 578) lub na mocy §§ 165—536 niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. (Dz. Pr. Rzeszy Niem. str. 509), obowiązującej w górnośląskiej części województwa śląskiego,

2) w zakresie ubezpieczenia na wypadek bezrobocia — gdy są dokonywane na mocy ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 650), obowiązującej na całym obszarze Rzeczypospolitej (art. 40 powołanej ustawy),

3) w zakresie ubezpieczenia od wypadków — gdy są dokonywane:

a) na mocy ustaw austriackich wymienionych w art. 1 ustawy z dnia 30 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 148), a obowiązujących w myśl powołanej ustawy z r. 1924 na obszarze b. dzielnic austriackiej i rosyjskiej;

b) na mocy §§ 537—1225 niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. (Dz. Pr. Rzeszy Niem., str. 509), obowiązujących na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego;

c) na mocy ustawy z dnia 8 listopada 1921 r. w przedmiocie zaopatrzenia pracowników polskich kolei państwowych w b. zaborze austriackim w razie nieszczęśliwych wypadków (Dz. U. R. P. z 1922 r. Nr. 2, poz. 5);

d) na mocy ustawy z dnia 26 listopada 1925 r. w sprawie uzupełnienia odszkodowania osób dotkniętych skutkami nieszczęśliwych wypadków przy pracy w b. dzielnicy rosyjskiej lub na wychodźstwie w Rosji (Dz. U. R. P. Nr. 125, poz. 892);

4) w zakresie ubezpieczenia na starość, na wypadek niezdolności do pracy oraz ubezpieczenia na rzecz wdów i sierot:

a) na obszarze b. dzielnicy austriackiej — na mocy ustawy z dnia 16 grudnia 1906 r. (austr. Dz. P. P. Nr. 1 z 1907 r.) oraz na mocy ustawy z dnia 28 lipca 1889 r. o bractwach górniczych (austr. Dz. P. P. Nr. 127);

b) na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego — na mocy §§ 1226—1500 niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. (Dz. Pr. Rzeszy Niem. str. 509), ustawy niemieckiej o ubezpieczeniu funkcjonariuszów prywatnych z dnia 20 grudnia 1911 r. (Dz. Pr. Rzeszy Niem. str. 989), ustawy o bractwach górniczych (Zb. Ustaw pruskich z 1912 r. str. 137) oraz rozporządzenia Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 10 września 1920 r. w przedmiocie kasy emerytalnej robotników kolei żelaznych w b. dzielnicy pruskiej (Dz. Urz. Min. b. dz. pr. Nr. 56, poz. 455).

§ 130. Ubezpieczenia dobrowolne, zawierane z instytucją ubezpieczeń przymusowych, powołaną do życia przez ustawę (punkt 1 artykułu 97) są przewidziane:

1) w zakresie ubezpieczenia na wypadek choroby — w art. 8 ustawy z dnia 19 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 272), oraz w §§ 176 i 495 niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej z 1911 r.;

2) w zakresie ubezpieczenia od wypadków — w art. V i VI ustawy austriackiej z dnia 20 lipca 1894 r. (austr. Dz. P. P. Nr. 168), jak również w przypadku, gdy zrzeczenie przedsiębiorstw, wymienione w § 53 ustawy austriackiej z dnia 28 grudnia 1887 r. (austr. Dz. P. P. Nr. 1 z 1888 r.), przyrzeka drogą umowy korzyści, przewyższające minimum ustawowe; 3) w zakresie ubezpieczenia, na wypadek niezdolności do pracy oraz ubezpieczenia na rzecz wdów i sierot — a) na obszarze b. dzielnicy austriackiej: w § 28 austr. cesarskiego rozporządzenia z dnia 25 czerwca 1914 r. (austr. Dz. P. P. Nr. 138), w art. 19 i 50 (w punktach „a” i „b”) ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 370), oraz w § 11 ustawy z dnia 28 lipca 1889 r. o bractwach górniczych (austr. Dz. P. P. Nr. 127) w brzmieniu ustawy z dnia 17 września 1892 r. (austr. Dz. P. P. Nr. 178); b) na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego: w §§ 1243 i 1472—1483 niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej z 1911 r. w § 15 niemieckiej ustawy o ubezpieczeniu urzędników prywatnych z dnia 20 grudnia 1911 r. (Dz. Pr. Rzeszy Niem. str. 989) oraz w §§ 13 i 17 ustawy o bractwach górniczych (Zb. Ustaw pruskich z 1912 r. str. 137).

§ 131. Umowy ubezpieczenia, zwalniające od ubezpieczenia przymusowego (punkt 2 artykułu 97) są przewidziane: 1) w zakresie ubezpieczenia na wypadek choroby — w §§ 503—516 niemieckiej or-

dynacji ubezpieczeniowej z 1911 r., 2) w zakresie ubezpieczenia na starość, na wypadek niezdolności do pracy oraz ubezpieczenia na rzecz wdów i sierot: a) dla obszaru b. dzielnicy austriackiej — w §§ 64 i 65 ustawy austriackiej z dnia 16 grudnia 1906 r. (aust. Dz. P. P. Nr. 1 z 1907 r.) w brzmieniu, ustalonym ustawą z dnia 10 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 370), b) dla obszaru województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego — w §§ 1360—1380 niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej z 1911 r. oraz w §§ 372—386 niemieckiej ustawy o ubezpieczeniu urzędników prywatnych z dnia 20 grudnia 1911 r. (Dz. P. Rzeszy Niem. str. 989).

Wpłaty i wypłaty, dokonywane na mocy umów, zwalnających od ubezpieczenia przymusowego, nie podlegają opłacie nawet wówczas, gdy rozmiar ubezpieczenia umówionego przewyższa rozmiar ubezpieczenia przymusowego.

Do art. 98.

§ 132. Zrzeszenie, którego statut tylko upoważnia zarząd zrzeszenia do wypłaty zapomóg, ale go do takich wypłat nie zobowiązuje, którego członkowie zatem (względnie ich rodziny) nie mają prawa żądania świadczeń, wymienionych w punkcie 2 art. 98, nie są zakładami ubezpieczeń w rozumieniu rozdziału osiemnastego ustawy o opłatach stemplowych.

Do art. 99.

§ 133. Zakład ubezpieczeń ma co do wpłat i wypłat, dokonywanych w walucie obcej, uwidocznienia w księgach: kurs, przyjęty celem przeliczenia na walutę polską oraz datę notowania kursu.

Do art. 100 *).

§ 134. Zarówno zaliczki (punkt „a” art. 100), jako też resztę należności rocznej (punkt „b”) należy uiścić — w sposób wskazany w § 44 niniejszego rozporządzenia — w tej kasie skarbowej, w której okręgu ma siedzibę centrala polskiego zakładu ubezpieczeń, względnie przedstawicielstwo zakładu zagranicznego (§ 4, punkt „b” rozporządzenia z dnia 13 czerwca 1922 r., Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 474).

Aż do zatwierdzenia rachunków rocznych za poprzedni rok operacyjny można uiścić zaliczkę (punkt „a” art. 100) tymczasowo w kwocie, równającej się dwunastej części całkowitej należności za rok przedostatni. Należy jednak w takim razie —

w ciągu tygodnia po zatwierdzeniu rachunków za rok bezpośrednio poprzedzający — uiścić różnicę między sumą zaliczek, obliczonych ściśle według punktu „a” art. 100, a sumą uiszczoną faktycznie — jeżeli ta ostatnia jest niższa.

Zaraz po uiszczeniu zaliczki (punkt „a” artykułu 100), lub wyrównaniu zaliczek (ustęp drugi niniejszego paragrafu), lub reszty należności rocznej (punkt „b” art. 100) ma zakład ubezpieczeń donieść o wpłacie urzędowi skarbowemu (§ 16) i wyjaśnić sposób obliczenia. Do doniesienia o uiszczeniu reszty należności rocznej należy załączyć sprawozdanie rachunkowe za odnośny rok operacyjny, a w wyjaśnieniu sposobu obliczenia należy powołać się na odpowiednie działy tego sprawozdania.

Do art. 101.

§ 135. Jeżeli w przypadku zawarcia umowy o rentę dożywotnią obaj kontrahenci mają udział w nieruchomości, znajdującej się w Polsce — z tytułu dziedziczenia, zapisu, lub darowizny — i prztem kontrahent, nabywający prawo do renty daje drugiemu kontrahentowi — wzamian za rentę — swój udział w owej nieruchomości, to należy uiścić: od wartości udziału w nieruchomości (wraz z przynależnościami), danego wzamian za rentę — 0,5% (art. 58, ustęp drugi), a od wartości rzeczy innego rodzaju, danych jednocześnie wzamian za rentę — 2%.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 9 marca 1928 r.

o zezwoleniu Pocztowej Kasie Oszczędności na działalność ubezpieczeniową w dziale ubezpieczeń na życie.

(Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 444).

Na podstawie art. 128 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64) zarządzam co następuje:

§ 1. Pocztowa Kasa Oszczędności może przyjmować na całym obszarze swej działalności ubezpieczenia na życie z tem ograniczeniem, że przy ubezpieczeniach indywidualnych sumy ubezpieczenia na jedno ryzyko nie będą przekraczały 10.000 zł., a renty 1.200 zł. rocznie.

§ 2. Dla wykonywania ubezpieczeń utworzony będzie w Pocztowej Kasie Oszczędności odrębny dział, posiadający wykwalifikowany technicznie per-

*) Przepis przejściowy w § 195.

sonel. Dział ten będzie prowadził oddzielną rachunkowość i sporządzał oddzielne zamknięcia rachunkowe.

§ 3. Poczтовая Kasa Oszczędności winna stosować się w działalności ubezpieczeniowej do ogólnych przepisów prawa, przepisów rozporządzenia niniejszego oraz zatwierdzonych przez władzę nadzorczą (§ 24 ust. 1) ogólnych warunków ubezpieczenia i planu działalności.

§ 4. Rozpoczęcie działalności może nastąpić po przekazaniu działowi ubezpieczeń z funduszu Pocztovej Kasy Oszczędności sumy 2,000,000 zł. na kapitał zakładowy tegoż działu oraz po zatwierdzeniu przez władzę nadzorczą ogólnych warunków ubezpieczenia i planu działalności.

§ 5. 1) Kapitał zakładowy służy na pokrycie kosztów założenia działu ubezpieczeń na życie oraz jako kapitał gwarancyjny i obrotowy.

2) Na pokrycie kosztów założenia działu ubezpieczeń na życie może być użyta najwyżej $\frac{1}{2}$ część kapitału zakładowego. Umorzenie tych kosztów winno nastąpić najdalej w ciągu 5 lat.

3) Kapitał zakładowy będzie zwracany z czystego zysku rocznego w miarę tworzenia kapitału zapasowego. W razie likwidacji działalności ubezpieczeniowej niespłacona jeszcze część kapitału zakładowego będzie zwrócona dopiero po zaspokojeniu wszystkich zobowiązań z działalności tej wynikających.

4) Ponadto za zobowiązania w dziale ubezpieczeń na życie odpowiada Poczтовая Kasa Oszczędności całym swoim majątkiem.

§ 6. 1) Ogólne warunki ubezpieczenia mają być wydrukowane na polisach ubezpieczeniowych lub trwale z nimi związane. Niezależnie od tego należy przed podpisaniem wniosku ubezpieczeniowego wydać ubezpieczającemu za pokwitowaniem egzemplarz ogólnych warunków ubezpieczenia.

2) Szczegółowe warunki na niekorzyść ubezpieczającego można wprowadzić do umowy ubezpieczenia, o ile są uzasadnione szczegółowymi okolicznościami i o ile przed podpisaniem umowy zwrócono na nie uwagę ubezpieczającemu i przyjęto od niego piśmienne oświadczenie, że zgadza się z ich treścią.

§ 7. Na polisach należy podać wysokość zredukowanych sum ubezpieczenia, wysokość wykupów, zaliczek oraz pożyczek pod zastaw polis.

§ 8. W planie działalności należy przedstawić dane istotne ze względu na rodzaj i rozmiar prowadzonych ubezpieczeń dla ustalenia prawidłowości podstaw technicznych działalności, a w szczególności:

wskazać dane, dotyczące wysokości i rodzaju obemnowanych ryzyk, określić granice górne udziału własnego, przedstawić tablice prawdopodobieństwa, na których oparto kalkulację taryf i rezerw, techniczną stopę procentową, taryfy składek netto i brutto, wzory dla obliczania składek netto i brutto, rezerwy matematyczne, wykupów oraz sposobu przemiany, rezerwy bilansowej oraz innych rezerw technicznych, jako też normy i granice kosztów administracji i kosztów pozyskiwania ubezpieczeń, wreszcie wskazać fundusze zaliczone do funduszu ubezpieczeniowego.

§ 9. Zmiana ogólnych warunków ubezpieczenia i planu działalności może być wprowadzona w życie dopiero po uzyskaniu zezwolenia władzy nadzorczej.

§ 10. Wzory polis ubezpieczeniowych, wniosków oraz wszelkie inne formularze używane w stosunkach z ubezpieczającymi, jak również wszystkie prospekty, reklamy i t. p. należy przedkładać władzy nadzorczej.

§ 11. 1) Agenci winni być zaopatrzeni w pełnomocnictwa dokładnie wskazujące zakres ich uprawnień. Agenci obowiązani są do okazywania tych pełnomocnictw ubezpieczającym.

2) Na wnioskach ubezpieczeniowych należy uwiarygodnić imię i nazwisko agenta, pośredniczącego w zawarciu umowy ubezpieczenia, i jego siedzibę, oraz wyraźnie stwierdzić, że agent obowiązany jest do okazywania pełnomocnictwa. Na polisach ubezpieczeniowych należy podać imię, nazwisko i adres agenta, za pośrednictwem którego zawarto ubezpieczenie.

3) Przepisy ust. 1 i 2 odnoszą się nie będą do urzędów pocztowych, o ile urzędy te pełnić będą czynności agentur ubezpieczeniowych Pocztovej Kasy Oszczędności. W tych wypadkach na wnioskach ubezpieczeniowych oraz na polisach będzie wymieniony urząd pocztowy, za pośrednictwem którego zawarto ubezpieczenie.

§ 12. Fundusz ubezpieczeniowy (rezerwę składek i inne fundusze techniczne, wskazane w planie działalności, jako należące do funduszu ubezpieczeniowego) oraz rezerwę na nieregulowane szkody należy obliczać i księgować na koniec roku kalendarzowego osobno dla każdego rodzaju ubezpieczeń. Obliczenie funduszu ubezpieczeniowego ma być dokonane przez rzeczoznawcę, który pod bilansem zaświadczy, że fundusz ubezpieczeniowy obliczony jest zgodnie z planem działalności.

§ 13. 1) Fundusz ubezpieczeniowy należy lokować:

a) w papierach emitowanych albo gwarantowanych przez Państwo lub też w pożyczkach udzielonych Państwu,

- b) w listach zastawnych krajowych instytucji kredytu długoterminowego, posiadających bezpieczeństwo prawne,
- c) w emitowanych przez związki samorządowe obligacjach, posiadających bezpieczeństwo prawne,
- d) w pożyczkach hipotecznych na nieruchomościach czynsz przynoszących z zachowaniem przepisów o bezpieczeństwie prawnym,
- e) w nieruchomościach miejskich,
- f) w zaliczkach oraz pożyczkach pod zastaw własnych polis do wysokości sumy wykupu.

2) Fundusze ułokowane w nieruchomościach nie mogą przekraczać 50% wszystkich lokat funduszu ubezpieczeniowego. W wypadkach poszczególnych władza nadzorcza może zezwolić na przekroczenie tego stosunku. Nabywanie nieruchomości fabrycznych jest niedopuszczalne. W razie nabycia nieruchomości niezabudowanych lub zabudowanych budynkami drewnianymi Poczłowa Kasa Oszczędności obowiązana będzie w ciągu lat 3 od daty nabycia zabudować ją budynkami murowanymi. Nabycie nieruchomości obciążonej długami hipotecznymi wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

§ 14. W sposób przewidziany w § 13 należy lokować przynajmniej $\frac{1}{3}$ kapitału zakładowego. Pozostałe fundusze, o ile nie są lokowane w sposób przewidziany w § 13, mogą być przechowywane w własnych kasach i lokowane w państwowych instytucjach kredytowych albo, z wyjątkiem jednak rezerwy na szkody niuregulowane, mogą znajdować pokrycie w rachunkach dłużników i wartości inwentarza ruchomego.

§ 15. Jeżeli ubezpieczenia zawarto w obcej walucie, przynajmniej $\frac{2}{3}$ funduszu ubezpieczeniowego tych ubezpieczeń ma być umieszczone w lokatach (§ 13), wyrażonych w tej samej walucie, w której ubezpieczenie zawarto. Dopuszczalne jest umieszczenie funduszu ubezpieczeniowego tych ubezpieczeń w lokatach, wyrażonych w złotych w złocie. W tym przypadku należy odpowiednią część funduszu ubezpieczeniowego obliczyć według parytetu nominalnego. Pozostała trzecia część tego funduszu można umieszczać w nieruchomościach. W przypadkach poszczególnych władza nadzorcza może zezwolić na przekroczenie tego stosunku.

§ 16. 1) Dla lokat funduszu ubezpieczeniowego należy prowadzić osobny rejestr.

2) Formę prowadzenia rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego ustali władza nadzorcza.

3) Odpis zmian w rejestrze lokat funduszu ubezpieczeniowego będzie przedkładany władzy nadzor-

czej w ciągu miesiąca po upływie każdego roku kalendarzowego.

§ 17. W razie rozciągnięcia działalności na zagranicę odpowiednia część funduszu może być z zezwoleniem władzy nadzorczej ułokowana zagranicą według przepisów prawa obowiązującego w państwie, w którym ta część majątku ma być ułokowana.

§ 18. 1) Zasady rachunkowości działu ubezpieczeń, terminy oraz formę składania władzy nadzorczej zamknięć rachunkowych, sprawozdań rocznych, formę ogłaszania bilansów, rachunku strat i zysków oraz podziału nadwyżek ustali władza nadzorcza.

2) Pozycje bilansowe będą szacowane według zasad ustalonych dla publicznych zakładów ubezpieczeń, prowadzonych przez związki samorządowe.

§ 19. Poczłowa Kasa Oszczędności tworzy z nadwyżek bilansowych następujące ubezpieczeniowe kapitały rezerwowe:

- a) kapitał zapasowy,
- b) fundusz na straty kursowe,
- c) fundusze specjalne.

§ 20. 1) Kapitał zapasowy służy wyłącznie na pokrycie strat bilansowych. Kapitał ten uzupełnia się, dopóki nie osiągnie 10% różnicy między sumą ubezpieczonych kapitałów i rezerwą składek.

2) Fundusz na straty kursowe służy na pokrycie strat, wynikłych z różnicy kursu papierów procentowych oraz walut i dewiz.

3) Fundusze specjalne mogą być tworzone w razie potrzeby na zasadzie uchwały rady zawiadowczej powziętej w wniosek prezesa.

§ 21. 1) Z zysków bilansowych odlicza się przedewszystkiem 10% na kapitał zapasowy. Z czystego zysku, jaki pozostanie po odliczeniu odpisu na kapitał zapasowy, przeznaczają się część na fundusz na straty kursowe oraz w razie potrzeby na fundusze specjalne, pozostałość zaś dzieli się po połowie na spłatę kapitału zakładowego i na kapitał zapasowy. W razie spłaty kapitału zakładowego część nadwyżki przypadająca na jego spłatę przeznaczają się na kapitał zapasowy.

2) Wysokość dotacji na fundusz na straty kursowe oraz na fundusze specjalne oznaczy rada zawiadowcza na wniosek prezesa Poczłowej Kasy Oszczędności.

3) Gdy kapitał zakładowy będzie w całości spłacony, a kapitał zapasowy osiągnie 10% różnicy pomiędzy sumą ubezpieczonych kapitałów i rezerwą składek, to w latach, w których kapitał zapasowy wysokość tę posiada, rozdziela się czysty zysk w sposób następujący:

- a) sumę oznaczoną przez radę zawiadowczą przeznaczoną na fundusz na straty kursowe oraz ewentualnie na fundusze specjalne,
- b) sumę oznaczoną uchwałą rady zawiadowczej przeznaczoną na ogólne cele społeczne, związane z działalnością ubezpieczeniową Pocztowej Kasy Oszczędności,
- c) resztę zysku otrzymuje Pocztowa Kasa Oszczędności.

Wysokość sumy przeznaczonej na cele społeczne (p. b) oraz wybór celów, na które suma ta będzie użyta, uchwała rady zawiadowczej na wniosek prezesa Pocztowej Kasy Oszczędności. Uchwała podlega zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

§ 22. 1) O ile bilans roku sprawozdawczego wykáže straty, to straty te będą pokryte przede wszystkim z kapitału zapasowego, o ile zaś straty wynikły z różnicy kursów papierów wartościowych lub z innych specjalnych przyczyn, z funduszu na straty kursowe względnie z funduszków specjalnych.

2) Gdyby na pokrycie strat nie wystarczył kapitał zapasowy względnie fundusz na straty kursowe i fundusze specjalne, wówczas resztę strat pokrywa Pocztowa Kasa Oszczędności.

§ 23. Rada zawiadowcza decyduje na wniosek prezesa Pocztowej Kasy Oszczędności o likwidacji działalności ubezpieczeniowej, ustala zasady i warunki likwidacji i powołuje komisję likwidacyjną do jej przeprowadzenia. Władza nadzorcza zatwierdza uchwałę rady o likwidacji działalności ubezpieczeniowej, warunkach likwidacji i podziale funduszków. Część funduszków pozostałych po uregulowaniu i zabezpieczeniu zobowiązań może być użyta zgodnie z uchwałą rady zawiadowczej, zatwierdzonej przez władzę nadzorczą, na cele społeczne, związane z działalnością ubezpieczeniową Pocztowej Kasy Oszczędności.

§ 24. 1) Władzą nadzorczą w rozumieniu rozporządzenia niniejszego jest Minister Skarbu, a jego organem w tym zakresie — Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.

2) Dla bezpośredniego nadzoru działalności ubezpieczeniowej Pocztowej Kasy Oszczędności mianowany będzie przez Ministra Skarbu komisarz rządowy dla spraw ubezpieczeniowych, którego prawa i obowiązki określi instrukcja Ministra Skarbu.

3) Pocztowa Kasa Oszczędności będzie uiszczać opłatę za nadzór zgodnie z art. 98 ust. 1, 2, 3 zdanie pierwsze, 4 zdanie pierwsze i drugie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64) oraz kosztu ustanowienia komisarza rządowego.

§ 25. W razie dostrzeżenia nieprawidłowości w działalności ubezpieczeniowej organów Pocztowej Kasy Oszczędności władza nadzorcza może żądać od Prezesa Pocztowej Kasy Oszczędności pociągnięcia winnych do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

§ 26. 1) Władza nadzorcza jest uprawniona do przeprowadzania w każdym czasie kontroli funduszków ubezpieczeniowych i innych kapitałów wynikających z działalności ubezpieczeniowej oraz sposobu prowadzenia interesów ubezpieczeniowych Pocztowej Kasy Oszczędności.

2) Organa Pocztowej Kasy Oszczędności są obowiązane na żądanie organów władzy nadzorczej przedłożyć im w swych lokalach biurowych wszelkie księgi i pisma oraz udzielić wszelkich informacji.

3) Władza nadzorcza może żądać od Pocztowej Kasy Oszczędności złożenia w poszczególnych sprawach, dotyczących działalności ubezpieczeniowej, wyjaśnień na piśmie.

§ 27. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: G. Czechowicz

DZIAŁ INFORMACYJNY — 1928 ROK.

Wykaz Zakładów Ubezpieczeń.

I. Krajowe Zakłady Ubezpieczeń.

№	N A Z W A	S i e d z i b a		Rok zalożenia	U W A G I
A. Akcyjne Zakłady Ubezpieczeń.					
1	Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń, Spółka Akcyjna	Warszawa	Jasna 4	1870	
2	Towarzystwo Ubezpieczeń „Przezorność”, Spółka Akcyjna	„	pl. Melachow- skiego 4	1891	
3	„Patria” Polskie Towarzystwo Asekuracyjne i Reasekuracyjne, Spółka Akcyjna	„	Jasna 4	1917	
4	Towarzystwo Ubezpieczeń „Polonia” w War- szawie	„	pl. Napoleona 3	1917	
5	Towarzystwo Akcyjne Ubezpieczeń „Vita”	„	ul. Fredry 2	1918	
6	Polski Bank Reasekuracyjny „Lechja”	„	Warecka 10	1919	w likwidacji
7	Spółka Akcyjna Zjednoczone Towarzystwa Ubezpieczeń „Omnium” i „Wilja” w War- szawie	„	Warecka 1	1919	
8	Towarzystwo Ubezpieczeń „Plast”	„	Marszałkowska 124	1919	
9	Spółka Akcyjna Towarzystwo Ubezpieczeń „Port” w Warszawie	„	Kr. Przedm. 59	1919	
10	Poznańsko-Warszawskie Towarzystwo Ubez- pieczeń, Spółka Akcyjna	Poznań	Kantata 2/4	1919	
11	Spółka Akcyjna Towarzystwo Ubezpieczeń „Przyszłość” w Warszawie	Warszawa	Królewska 35	1919	
12	Towarzystwo Ubezpieczeń „Europa”, Spółka Akcyjna	„	Królewska 18	1920	
13	Towarzystwo Ubezpieczeń „Orzeł”, Spółka Akcyjna	„	Ś.ło Krzyska 30	1920	
14	Towarzystwo Ubezpieczeń na życie „Varso- via”, Spółka Akcyjna	„	Marszałkowska 136	1920	w likwidacji
15	„Wistula” Powszechne Towarzystwo Akcyjne Ubezpieczeń w Tczewie	Tczew	Kopernika 9	1920	
16	„Warta” Towarzystwo Reasekuracyjne, Spół- ka Akcyjna	Poznań	Pocztowa 19	1920	
17	Europejskie Towarzystwo Ubezpieczeń To- warów i Pakunków podróży, Spółka Akcyjna	Warszawa	Kr. Przedm. 59	1922	
18	Towarzystwo Ubezpieczeń „Mazovia”, Spółka Akcyjna	„	Ceglana 3	1922	w likwidacji
19	Polskie Towarzystwo Reasekuracji i Koase- kuracji „Reas”, Spółka Akcyjna	„	Miodowa 8	1922	w likwidacji
20	Towarzystwo Ubezpieczeń „Silesia”, Spółka Akcyjna	Bielsko (woj. Śląskie)	Wzgórze 19	1922	
21	„Transpol” Towarzystwo Asekuracyjne i Re- asekuracyjne, Towarzystwo Akcyjne	Poznań	św. Marcina 61	1924	w likwidacji

Nr	N A Z W A	S i e d z i b a		Rok założenia	U W A G I
B. Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych:					
1) duże:					
22	Krakowskie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie	Kraków	Basztowa 8	1860	
23	„Vesta” Bank Wzajemnych Ubezpieczeń w Poznaniu	Poznań	św. Marcina 61	1873	
24	„Dniester” Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń	Lwów	Ruska 20	1892	
25	Białostockie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń	Białystok	Kilińskiego 23	1903	
26	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń „Snop”	Warszawa	Traugutta 3	1903	
27	„Wisła” Wzajemne Towarzystwo Ogniove w Warszawie		Miodowa 8	1906	w likwidacji
28	Związek Ubezpieczeniowy Przemysłowców Polskich		Miodowa 8	1920	
29	„Vesta” Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń od ognia i gradobicia w Poznaniu	Poznań	św. Marcina 61	1920	
30	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń Cukrowni w Polsce	Warszawa	Kr. Przedm. 7	1923	
31	Warszawskie Towarzystwo Wzajemnego Ubezpieczenia trzody chlewnej w Warszawie		Jagiellońska 12	1926	
2) małe *):					
a) ubezpieczenia na życie:					
32	Kasa pogrzebowa w Kościerzynie	Kościerzyna (woj. Pomorskie)	—	1850	
33	Kasa pogrzebowa urzędników i robotników „Huty Pawła”	Rozdzień (pow. Katowicki)	—	1877	(uchwała walnego zgromadzenia z dnia 10/XII 1926 r. postanowiła wycofać się z kas).
34	Kasa pogrzebowa „Huty Godula”	Godula (pow. Świętochłowicki, woj. Śląskie)	—	1879	
35	Robotnicza Kasa Związkowa dla wsparcia i zapomogi na wypadek śmierci w Lipinach	Lipiny (pow. Świętochłowicki, woj. Śląskie)	—	1892	
36	Kasa pośmiertna urzędników krajowych województwa Poznańskiego w Poznaniu	Poznań	—	1906	
37	„Karpatia” Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń na życie i renty	Lwów	—	1911	
38	Robotnicza Kasa Pośmiertna i Zapomogowa Huty „Wilhelmina”	Szopienice (pow. Katowicki)	—	1916	
39	Kasa chorych oraz Kasa pośmiertna dla samodzielnich kupców i rzemieślników województwa śląskiego	Katowice	—	1927	
40	Kasa zasiłków pośmiertnych dla urzędników i robotników okręgu Dyrekcji Kolei w Katowicach	Katowice	—	1927	

*) Towarzystwa Ubezpieczeń wymienione pod 2 zostały uznane za małe towarzystwa ubezpieczeń na podstawie §-u 53 ustawy z dnia 12 maja 1901 o prywatnych przedsiębiorstwach ubezpieczeń (Dz. Ust. Rzeszy niem. str. 139) wzgl. § 7 rozp. Ministra Skarbu z dnia 25 marca 1925 roku w sprawie opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 260)

№	N A Z W A	S i e d z i b a		Rok założenia	U W A G I
	b) ubezpieczenia bydła: *)				
41	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń bydła rzeźnego w Bydgoszczy	Bydgoszcz	Gdańska 38	1891	
42	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń przeciw wągrzycy świń przy przemysłowym stowarzyszeniu rzeźników i masarzy we Lwowie	Lwów	Rzeźnia Miejska	1906	
43	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń bydła w Inowrocławiu	Inowrocław	—	1913	
44	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń koni w Owieczkach	Owieczki (pow. Gnieźnieński)	—	1923	uchwałę walnego zgromadzenia zawieszono w dniu 16 sierpnia 1925 r.
45	Cechowe Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń przeciw wągrzycy świń w Lublinie	Lublin	Bychawska 50	1924	
46	Stowarzyszenie Wzajemnych Ubezpieczeń żywego inwentarza „Gospodarz” w Bohorodczanach	Bohorodczany (woj. Stanisławowski)	—	1924	
47	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza w Grzegorzewie	Grzegorzew (pow. Kolski woj. Łódzkie)	—	1924	
48	Kółko Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza gminy i miasta Opatowa	Opatów (woj. Kieleckie)	—	1924	
49	Wolkowskie Stowarzyszenie Wzajemnych Ubezpieczeń żywego inwentarza	Wolkowisk (woj. Białostockie)	—	1924	
50	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Rnopol”	Rnopol (pow. Kubryński, woj. Poleskie)	—	1925	
51	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Biedny Rolnik” w Wólce Karwowskiej	Wólka Karwowska (pow. Szczuczynski woj. Białostockie)	—	1925	
52	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Bratnia Pomoc” w Tyśmienicy	Tyśmienica (pow. Tlumacki woj. Stanisławowski)	—	1925	
53	Chodeckie Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza	Chodecz (pow. Włocławski woj. Warszawskie)	—	1925	
54	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Gospodarz” w Kłodzku	Kłodzka (pow. Stryjski woj. Stanisławowski)	—	1925	
55	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Gospodarz” w Tłumaczu	Tłumacz (woj. Stanisławowski)	—	1925	
56	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Jedność” w Beldzie	Belda (pow. Szczuczynski woj. Białostockie)	—	1925	
57	Juchnowieckie Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza	Juchnowiec Dolny (woj. Białostockie)	—	1925	
58	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Jutrzenka” w Radziłowie	Radziłów (pow. Szczuczynski, woj. Białostockie)	—	1925	
59	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń bydła rzeźnego przy cechu rzeźnikom w Kościelcu	Kościelca (woj. Poznańskie)	—	1925	

*) Towarzystwa wymienione pod 47—59 i 61—108 są związane umowami reasekuracyjnymi z Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń Wzajemnych (patrz Rocznik Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń 1922/1923, Wstęp: Nowe Zakłady Ubezpieczeń).

№	N A Z W A	S i e d z i b a	Rok złożenia	U W A G I
60	Kozienickie Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza	Kozienice (woj. Kieleckie)	—	1925
61	Mołodowskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza w Mo- tolu	Motol (pow. Drohiczyński woj. Poleskie)	—	1925
62	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Ognio” w Biał- aszwie	Białaszewo (pow. Szczuczynski, woj. Białostockie)	—	1925
63	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Pomoc” w Korycinie	Korycin (pow. Sokólski woj. Białostockie)	—	1925
64	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Postęp” w Niwecku	Niweck (pow. Sarneński, woj. Poleskie)	—	1925
65	Prużańskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza	Prużany (woj. Poleskie)	—	1925
66	Przedeckie Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza	Przedecz (p. Włocław- ski, woj. Warszawskie)	—	1925
67	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Przeźorność” w Cho- rążycach	Chorążyce (pow. Miechowski, woj. Kieleckie)	—	1925
68	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Przeźorność” w Gra- bowie	Grabowo (pow. Szczuczynski, woj. Białostockie)	—	1925
69	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Przeźorność” w Kuź- nicy	Kuźnica (pow. Sokólski, woj. Białostockie)	—	1925
70	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Przeźorność w Sla- wicach”.	Ślawica (pow. Miechowski, woj. Kieleckie)	—	1925
71	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Przeźorność” w Wierzbnie	Wierzbno (pow. Węgrowski, woj. Lubelskie)	—	1925
72	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Przyszłość” w Wą- soszu	Wąsosz (pow. Szczuczynski, woj. Białostockie)	—	1925
73	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Samopomoc” w Puź- nikach	Puźniki (pow. Tlumacki woj. Stanisławowskie)	—	1925
74	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Samopomoc Rol- nicza” w Baryszu”	Barysz (pow. Buczacki, woj. Tarnopolskie)	—	1925
75	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Świt” w Szczuczynie	Szczuczyn (woj. Białostockie)	—	1925
76	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Wzajemna Pomoc” w Łęcznie	Łęczno (pow. Piotrkowski, woj. Łódzkie)	—	1925
77	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Wzajemność” w Gra- jewie	Grajewo (pow. Szczuczynski, woj. Białostockie)	—	1925
78	Błońskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza w Błoniu	Błonie (woj. Warszawskie)	—	1926
79	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Gospodarz” w Po- czesnej	Poczesna (pow. Częstochowski, woj. Kieleckie)	—	1926

№	N A Z W A	S i e d z i b a	Rok założenia	U W A G I
80	Horodeckie Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza w Horodcu	Horodec (pow. Kobyński woj. Polesskie)	—	1926
81	Janowskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza w Janowie Lubelskim.	Janów Lubelski (woj. Lubelskie)	—	1926
82	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Jedność” w Rosi	Rosć (pow. Wołkowyski, woj. białostockie)	—	1926
83	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Jedność” w Świdziebnej	Świdziebna (pow. Rypiński, woj. Warszawskie)	—	1926
84	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Jutrzenka” w Bytenu	Byteń (pow. Słonimski, woj. Nowogródzkie)	—	1926
85	Lidzkie Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza w Lidzie	Lida (woj. Nowogródzkie)	—	1926
86	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Łączność” w Płońsku	Płońsk (woj. Warszawskie)	—	1926
87	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Obora” w Sienakowcach	Siemakowce (pow. Kołomyjski, woj. Stanisławowski)	—	1926
88	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Ochrona” w Siłniku	Siłnik (pow. Białski, woj. Lubelskie)	—	1926
89	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Odrowąż” w Odrowążu	Odrowąż (pow. Konecki, woj. Kieleckie)	—	1926
90	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Ogniwó” w Borszczowie	Borszczów (woj. Tarnopolskie)	—	1926
91	Ostrołęckie Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza w Ostrołęce	Ostrołęka (woj. Białostockie)	—	1926
92	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Ostrożność” w Pobuzanach	Pobuzany (pow. Kamionka Strumiłowa, woj. Tarnopolskie)	—	1926
93	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Pomoc” w Niżniowie	Niżniów (pow. Tlumacki, woj. Stanisławowski)	—	1926
94	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Pomoc Wzajemna” w Puźnikach	Puźniki (pow. Buczacki, woj. Tarnopolskie)	—	1926
95	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Przezorność” w Besku	Besko (pow. Sanocki, woj. Lwowski)	—	1926
96	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Przezorność” w Buczaczu	Buczacz (woj. Tarnopolskie)	—	1926
97	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Przezorność” w Siojanowie	Siojanów (pow. Radziechowski, woj. Tarnopolskie)	—	1926
98	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Rozwój” w Rokietnicy	Rokietnica (pow. Jarosławski, woj. Lwowski)	—	1926

№	N A Z W A	S i e d z i b a	Rok założenia	U W A G I
99	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Samopomoc Hodowlana” w Ryplinie	Rypin (woj. Warszawskie)	—	1926
100	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Samopomoc Rolnicza” w Gwoźdzu	Gwoździec (pow. Kołomyjski woj. stanisławowski)	—	1926
101	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Włośclanka” w Czernonem	Czerwon (pow. Kolneński, woj. Białostockie)	—	1926
102	Wysoko-Mazowieckie Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza w Wysokim Mazowieckiem	Wysokie Mazowieckie (woj. Białostockie)	—	1926
103	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Zapobiegliwość” w Wołożynie	Wołożyn (woj. Nowogródzkie)	—	1926
104	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Zdrój” w Radziechowle	Radziechów (woj. Tarnopolskie)	—	1926
105	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Żywina” w Kamionce Strumiłowie	Kamionka Strumiłowa (woj. Tarnopolskie)	—	1926
106	Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza „Obora” w Pobereżu	Pobereże (pow. Stanisławowski, woj. Stanisławowski)	—	1927
107	Wieluńskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń Wzajemnych żywego inwentarza w Wieluniu	Wieluń (woj. Łódzkie)	—	1927
	a) inne ubezpieczenia:			
108	Towarzystwo Wzajemnej Pomocy w wypadkach pożaru	Psarskie Wielkie (woj. Poznańskie)	—	1863
109	Towarzystwo Wzajemnej Pomocy w wypadkach pożaru	Paproc (pow. Nowy Tomyśl, woj. Poznańskie)	—	1864
110	Towarzystwo Wzajemnej Pomocy w wypadkach pożaru w Boruji Starej, Boruji Nowej i Szarkach	Boruja Stara (pow. Wolsztyński, woj. Poznańskie)	—	1869
111	Towarzystwo Wzajemnej pomocy w wypadkach pożaru w Jastrzębsku Starem	Jastrzębsko Stare (pow. Nowy Tomyśl, woj. Poznańskie)	—	1869
112	Spółka na zabezpieczenie wiatraków w Kościanie	Kościان (woj. Poznańskie)	—	1870
113	Stowarzyszenie św. Florjana w Poznaniu	Poznań	Al. Marcinowski- skiego 22.	1898
114	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń budynków od ognia w Książkach	Książki (pow. Wąbrzeski, woj. Pomorskie)	—	1903
115	Towarzystwo Ubezpieczeń ruchomości od ognia w Książkach	—	—	1903
116	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń nieruchomości od ognia w Myśliwcu	Myśliwice (pow. Wąbrzeski, woj. Pomorskie)	—	1903
117	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń ruchomości od ognia w Myśliwcu	—	—	1903

№	N A Z W A	S i e d z i b a		Rok założenia	U W A G I
119	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń od ognia mieszkańców miejscowości leżących w obszarze Drwęcy: Kopanino, Ziotorja, Grabowiec, Silno i Groch	Kopanino (pow. Toruński)	—	1904	
119	Wąbrzeski Związek Młynarski Ubezpieczeń od ognia	Wąbrzeźno (woj. Pomorskie)	—	1904	
120	Warszawskie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń Szyb	Warszawa	Leszno 11	1907	
121	Warszawskie Towarzystwo Wzajemnego Ubezpieczenia od ognia ruchomości właścicieli „Farmakon”	—	Długa 16	1911	
122	Wielkopolskie Towarzystwo Wzajemnego Ubezpieczenia wiatraków od ognia w Gnieźnie	Gnieźno	—	1921	
123	Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń od pożarów w Przychodzku	Przychodź (pow. Nowy Tomyśl, woj. Poznański)	—	1921	
C. Publiczne Zakłady Ubezpieczeń.					
124	Krajowe ubezpieczenie Ogniove w Poznaniu	Poznań	pl. Nowo-Miejski 8	1803	
125	Pomorskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń w Toruniu.	Toruń	Żeglarska 26	1821	
126	Krajowa Kasa Ubezpieczenia Strażaków od wypadków w Poznaniu	Poznań	pl. Nowo-Miejski 8	1895	
127	Krajowe Ubezpieczenie na życie w Poznaniu	—	—	1911	
128	Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych *)	Warszawa	Al. Jerozolimska 41	1921	
129	Krajowa Kasa Ubezpieczenia koni podczas służby pożarnej w Poznaniu.	Poznań	pl. Nowo-Miejski 8	1921	
130	Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy	Warszawa	Królewska 23	1927	
D. Osoby prawa publicznego wykonujące działalność ubezpieczeniową.					
131	Pocztowa Kasa Oszczędności	Warszawa	—	1928	

*) Na mocy art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 27 maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. № 46, poz. 410) Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych otrzymała nazwę: Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

II. Zagraniczne Zakłady Ubezpieczeń.

№	NAZWA ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ	Obszar działalności	Imię i nazwisko przedstawiciela (generalnego reprezentanta) oraz jego siedziba
132	Angielska Spółka Akcyjna Towarzystwo Ubezpieczeń Alliance — Alliance Assurance Company Limited, Londyn	Rzeczpospolita Polska.	Ernest Gilbert — Łódź, Ewangelicka 1.
133	Włoska Spółka Akcyjna Powszechna Asekuracja w Tryjeście, — Assicurazioni Generali Trieste	Stanisław Lubomirski — Warszawa, Marszałkowska 154.
134	Włoska Spółka Akcyjna Riunione Adriatica di Sicurtà — Adriatyckie Towarzystwo Ubezpieczeń w Tryjeście, Dyrekcja dla Rzeczypospolitej Polskiej we Lwowie	Marceli Frydman i Leon Kopytowski — Lwów, 3-go Maja 12.
135	„Anker” Powszechne Towarzystwo Ubezpieczeń Wiedeń	Małopolska i woj. Śląskie.	Dr. Seweryn Paneth — Lwów, Kościuszki 3.
136	Międzynarodowe Towarzystwo Ubezpieczeń od wypadków, Wiedeń *)	Marceli Frydman — Lwów, 3-go Maja 12.
137	„Feniks” Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie, Wiedeń	Małopolska i Cieszyńska część woj. Śląskiego.	Dr. Józef Rauch — Lwów, Kościuszki 8.
138	Magdeburskie Towarzystwo Ubezpieczeń od gradobicia, Magdeburg	Województwa Poznańskie, Pomorskie i Górnośląska część woj. Śląskiego.	Emil Arlt — Poznań, Słowackiego 36.
139	Akwizgrańskie i Monachijskie Towarzystwo Ubezpieczeń od ognia, Akwizgran	Górnośląska część woj. Śląskiego.	Jan Glatzel — Katowice, Warszawska 40.
140	„Allianz” Akcyjne Towarzystwo Ubezpieczeń, Berlin	Dr. Rudolf Hartman, Katowice, Sokolska 4.
141	„Kraft” Akcyjne Towarzystwo Ubezpieczeń, niemieckiego Automobilkłubu, Berlin	Jan Glatzel — Katowice, Warszawska 40.
142	Szwajcarskie Towarzystwo Ubezpieczeń od wypadków, w Winterthurze **,	„Patria”, Polskie Towarzystwo Asekuracyjne i Reasekuracyjne, Spółka Akcyjna.

*) likwidacja interesu polskiego; **) likwidacja interesu polskiego.

III. INSTYTUCJE I ZRZESZENIA UBEZPIECZENIOWE.

Związek Prywatnych Zakładów Ubezpieczeń w Polsce.

Prezes: *Kazimierz Ambrożewicz*, członek Rady Nadzorczej Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń „Snop”.
Siedziba: Warszawa, Miodowa Nr. 8.

Zrzeszenie Towarzystw Ubezpieczeń od ognia.

Prezes: *Jan Adam Jeziorański*, dyrektor naczelny Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń Sp. Akc.
Siedziba: Warszawa, Miodowa Nr. 8.

Zjednoczenie działających w Polsce Towarzystw Ubezpieczeń na życie.

Prezes: *Józef Zaleski*, dyrektor Towarzystwa Ubezpieczeń „Przezorność” Sp. Akc.
Siedziba: Warszawa, Miodowa Nr. 8.

Zjednoczenie Towarzystw Ubezpieczeń w dziale transportowym.

Przewodniczący: *Andrzej Śliwiński*, dyrektor Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń Sp. Akc.
Siedziba: Warszawa, Jasna 4.

Zjednoczenie Towarzystw Ubezpieczeń w dziale kradzieżowym.

Przewodniczący: *Andrzej Śliwiński*, dyrektor Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń Sp. Akc.
Siedziba: Warszawa, Jasna 4.

Zrzeszenie Towarzystw Ubezpieczeń uprawiających ubezpieczenia od wypadków, odpowiedzialności cywilnej, oraz samochodów.

Prezes: *Arpad Czerwiński*, dyrektor Banku Wzajemnych Ubezpieczeń „Vesta” w Poznaniu.
Siedziba: Warszawa, Miodowa Nr. 8.

Zrzeszenie Towarzystw Ubezpieczeń prowadzących ubezpieczenia od gradu w Polsce.

Przewodniczący: *Edmund Giniwł-Piotrowski*, dyrektor naczelny Krakowskiego Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie.
Sekretarjat: Kraków, ul. Basztowa 8.

Polski Instytut Aktuarjusz.

Organizacja naukowa, mająca na celu popieranie i prowadzenie badań w zakresie matematyki ubezpieczeniowej i finansowej, statystyki i t. p.
Adres: Warszawa, Al. Jerozolimska Nr. 55.

CZASOPISMA UBEZPIECZENIOWE.

- 1) **Przegląd Pożarniczy** (od roku 1915) wychodzi trzy razy w tygodniu.
Adres redakcji: Warszawa, Al. Jerozolimska Nr. 41.
- 2) **Przegląd Ubezpieczeniowy** (od roku 1922) dwumiesięcznik poświęcony sprawom ubezpieczeniowym i ekonomicznym. Organ Związku Polskich Prywatnych Zakładów Ubezpieczeń.
Adres redakcji i administracji: Warszawa, Miodowa Nr. 8.
- 3) **Przewodnik Ubezpieczeniowy** (od roku 1922) dwutygodnik. Organ Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.
Adres redakcji: Warszawa, Al. Jerozolimska Nr. 41.

SPIS RZECZY.

	Str.
Wstęp	III

CZEŚĆ I.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI ZAKŁADÓW UBEZPIECZEN W POLSCE W ROKU 1926.

Działy ubezpieczeń	3
Zbiór składek i szkody w roku 1926	5
Ubezpieczenia na życie	8
" od wypadków	9
" " odpowiedzialności prawnej	11
" " ognia	13
" " kradzieży	16
" " przewozowe	18
" " od gradobicia	19
" " auto-casco	21
" " szyb	22
Inne działy ubezpieczeń	24
Dział ubezpieczeń pośrednich	24

TABLICE.

Tablica 1. Bilans przy końcu roku 1926 (stan czynny) — zakłady akcyjne	26
" 2. Bilans przy końcu roku 1926 (stan czynny) — zakłady wzajemne większe i publiczne	28
" 3. Bilans przy końcu roku 1926 (stan bierny) — zakłady akcyjne	30
" 4. Bilans przy końcu roku 1926 (stan bierny) — zakłady wzajemne większe i publiczne	32
" 5. Rachunek wpływów i wydatków w dziale ubezpieczeń na życie za rok 1926	34
" 6. Rachunek wpływów i wydatków w dziale ubezpieczeń od wypadków za rok 1926	36
" 7. Rachunek wpływów i wydatków w dziale ubezpieczeń od odpowiedzialności prawnej za rok 1926	36
" 8. Rachunek wpływów i wydatków w dziale ubezpieczeń od ognia za rok 1926	38
" 9. Rachunek wpływów i wydatków w dziale ubezpieczeń od kradzieży za rok 1926	40
" 10. Rachunek wpływów i wydatków w dziale ubezpieczeń przewozowych za rok 1926	42
" 11. Rachunek wpływów i wydatków w dziale ubezpieczeń od szkód wodociągowych za rok 1926	43
" 12. Rachunek wpływów i wydatków w dziale ubezpieczeń od gradobicia za rok 1926	44

	Str.
Tablica 13. Rachunek wpływów i wydatków w dziale ubezpieczeń koni za rok 1926	44
" 14. Rachunek wpływów i wydatków w dziale ubezpieczeń auto-casco za rok 1926	46
" 15. Rachunek wpływów i wydatków w dziale ubezpieczeń szyb za rok 1926	46
" 16. Rachunek wpływów i wydatków w dziale ubezpieczeń towarów i pakunków podróży za rok 1926	48
" 17. Rachunek wpływów i wydatków w dziale ubezpieczeń pośrednich za rok 1926	48
" 18. Ogólny rachunek strat i zysków za rok 1926 (zyski) — zakłady akcyjne	50
" 19. Ogólny rachunek strat i zysków za rok 1926 (zyski) — zakłady wzajemne większe i publiczne	52
" 20. Ogólny rachunek strat i zysków za rok 1926 (straty) — zakłady akcyjne	54
" 21. Ogólny rachunek strat i zysków za rok 1926 (straty) — zakłady wzajemne większe i publiczne	56
" 22. Podział zysków osiągniętych przez zakłady ubezpieczeń w roku 1926 — zakłady akcyjne	58
" 23. Podział zysków osiągniętych przez zakłady ubezpieczeń w roku 1926 — zakłady wzajemne większe i publiczne	60
" 24. Stan ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń na życie przy końcu roku 1926	62
" 25. Ruch ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń na życie w roku 1926 — ubezpieczenia kapitałów na wypadek śmierci, mieszane i z terminem stałym	64
" 26. Ruch ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń na życie w roku 1926 — ubezpieczenia kapitałów na dożycie łącznie z ubezpieczeniami oszczędnościowymi	64
" 27. Ruch ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń na życie w roku 1926 — ubezpieczenia	66
" 28. Ruch ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń na życie w roku 1926 — ubezpieczenia ludowe (bez badania lekarskiego)	66
" 29a. Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń od wypadków za rok 1926 — ubezpieczenia jednostkowe i zbiorowe	68
" 29b. Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń od wypadków za rok 1926 — dożywnie ubezpieczenia podróży	70

Tablica 30. Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń od odpowiedzialności prawnej za rok 1925 i 1926	72
„ 31. Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń od ognia za rok 1925 i 1926	74
„ 32. Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń od kradzieży za rok 1925 i 1926	76
„ 33. Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń od szkód wodociągowych za rok 1925 i 1926	76
„ 34. Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń przewozowych za rok 1925 i 1926	78
„ 35. Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń szyb za rok 1925 i 1926	78
„ 36. Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń od gradobicia za rok 1925 i 1926	80
„ 37. Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń koni za rok 1925 i 1926	80
„ 38. Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń auto-casco za rok 1925 i 1926	82
„ 39. Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń towarów i pakunków podróży za rok 1925 i 1926	82
„ 40. Mniejsze zakłady ubezpieczeń wzajemnych — bilans przy końcu roku 1926	84
„ 41. Mniejsze zakłady ubezpieczeń wzajemnych — rachunek wpływów i wydatków za rok 1926	86
„ 42. Mniejsze zakłady ubezpieczeń wzajemnych — produkcja ubezpieczeń w roku 1926	88

Działalność zagranicznych zakładów ubezpieczeń na obszarze Państwa Polskiego w roku 1926.

Tablica 43. Rachunek wpływów i wydatków w działach ubezpieczeń prowadzonych przez zagraniczne zakłady, działające na obszarze Państwa Polskiego za rok 1926 — w dziale ubezpieczeń na życie	90
„ 44. w dziale ubezpieczeń od wypadków	90
„ 45. w dziale ubezpieczeń od odpowiedzialności prawnej	90
„ 46. w dziale ubezpieczeń od ognia	90
„ 47. w dziale ubezpieczeń przewozowych	90
„ 48. w dziale ubezpieczeń od kradzieży	90
„ 49. w dziale ubezpieczeń od gradobicia	92
„ 50. w dziale ubezpieczeń auto-casco	92
„ 51. w dziale ubezpieczeń od szkód wodociągowych	92
„ 52. Stan ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń na życie w zakładach zagranicznych, działających na obszarze Państwa Polskiego przy końcu roku 1926	94
„ 53. Produkcja w dziale ubezpieczeń od wypadków za rok 1926	94
„ 54. Ruch ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń na życie w zagranicznych zakładach, działających na obszarze Państwa Polskiego w roku 1926 — ubezpieczenia kapitałów na wypadek śmierci, mieszane i z terminem stałym	96
„ 55. ubezpieczenia kapitałów na dożycie (łącznie z ubezpieczeniami oszczędnościowymi)	96

Tablica 56. ubezpieczenia rent	96
„ 57. ubezpieczenia ludowe (bez badania lekarskiego)	96
„ 58. Produkcja ubezpieczeń w dziale ubezpieczeń od ognia za rok 1925 i 1926 w zakładach zagranicznych, działających na obszarze Państwa Polskiego	98
„ 59. w dziale ubezpieczeń przewozowych	98
„ 60. w dziale ubezpieczeń od kradzieży	98
„ 61. w dziale ubezpieczeń od gradobicia	98
„ 62. w dziale ubezpieczeń od szkód wodociągowych	100
„ 63. w dziale ubezpieczeń auto-casco	100
„ 64. w dziale ubezpieczeń od odpowiedzialności prawnej	100

CZĘŚĆ II.

PRAWO UBEZPIECZENIOWE.

(Obowiązujące przepisy prawne).

A. PRZEPISY O KONTROLI UBEZPIECZEŃ.

Rozporządzenia.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń	105
Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25 marca 1925 r. w sprawie opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń	124
Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 16 grudnia 1928 r. w przedmiocie ustalenia sropy opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń za 1926 rok	126
Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25 lutego 1928 r. o trybie i zasadach prowadzenia rejestru małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych	126
Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 22 marca 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej w sprawie wykonania art. 133 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64)	128

Okólniki Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

Okólnik Nr. 17 z dnia 26 października 1921 r. L. 1252/U.U. Do Generalnych Reprezentacji Zagranicznych Zakładów Ubezpieczeń, działających na obszarach należących poprzednio do H. Monarchji Austro-Węgierskiej	129
Okólnik Nr. 18 z dnia 28 grudnia 1921 r. L. 1553/U.U. Do Generalnych Reprezentacji Zagranicznych Zakładów Ubezpieczeń. W sprawie biurów w oddziałach zagranicznych Zakładów Ubezpieczeń	131
Okólnik Nr. 25 z dnia 4 stycznia 1923 r. L. 34/U.U. Do Krajowych Zakładów Ubezpieczeń. W sprawie działalności krajowych zakładów ubezpieczeń zagranicą	131
Okólnik Nr. 28 z dnia 2 czerwca 1923 r. L. 981/U.U. Do niemieckich zakładów ubezpieczeń, działających na górnośląskiej części Województwa Śląskiego	131
Okólnik Nr. 37 z dnia 15 maja 1924 r. L. 1794/U.U. W sprawie orzecznictwa sądów cywilnych w sprawach, wymykających ze stosunku ubezpieczenia	133

Str.		Str.
	o kontroli ubezpieczeń. Do małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych od ognia	165
Okólnik Nr. 38 z dnia 27 maja 1924 r. L. 1885/U.U./I	Do Zakładów Ubezpieczeń na życie i od wypadków. W sprawie zawierania umów ubezpieczenia wobec wprowadzenia złotej waluty polskiej	133
Okólnik Nr. 49 z dnia 22 maja 1925 r. L. 1793/U.U./I	w sprawie opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń	133
Okólnik Nr. 52 z dnia 8 marca 1926 r. L. 399/U.U./I	w sprawie sposobu przeliczenia walut obcych w bilansach za 1925 r.	134
Okólnik Nr. 54 z dnia 30 sierpnia 1926 r. L. 2825/U.U./III	w sprawie umów w dolarach St. Zjedn. A. P. o ubezpieczenie 1/3 części sumy oszacowania budowli, wolnej od przymusowego ubezpieczenia od ognia w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych	135
Okólnik Nr. 55 z dnia 3 stycznia 1927 r. L. 30/U.U./IV	w sprawie przedkładania przez krajowe zakłady ubezpieczeń umów reasekuracyjnych	135
Okólnik Nr. 56 z dnia 4 lutego 1927 r. L. 525/U.U./II	w sprawie przestrzegania planów technicznych	136
Okólnik Nr. 57 z dnia 4 marca 1927 r. L. 907/U.U./IV	w sprawie rezerwy na należności wątpliwe z tytułu sald agenturalnych	136
Okólnik Nr. 60 z dnia 14 czerwca 1927 r. L. 2430/U.U./IV	w sprawie danych statystycznych za rok sprawozdawczy 1926	137
Okólnik Nr. 62 z dnia 25 sierpnia 1927 r. L. 3232/U.U./IV	w sprawie danych statystycznych za rok 1926 zagranicznych zakładów ubezpieczeń, działających na terytorjum Państwa Polskiego	137
Okólnik Nr. 63 z dnia 28 września 1927 r. L. 3647/U.U./II	w sprawie przestrzegania planów technicznych	137
Okólnik Nr. 64 z dnia 31 stycznia 1928 r. L. 339/U.U./II	w sprawie podań o zezwolenie na dalszą działalność. Do większych zakładów ubezpieczeń	145
Okólnik Nr. 65 z dnia 31 stycznia 1928 r. L. 352/U.U./III	w sprawie niektórych przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o kontroli ubezpieczeń. Do większych zakładów ubezpieczeń krajowych i zagranicznych	147
Okólnik Nr. 66 z dnia 31 stycznia 1928 r. L. 371/U.U./III	w sprawie podań o zezwolenie na dalszą działalność. Do zagranicznych zakładów ubezpieczeń	148
Okólnik Nr. 67 z dnia 4 lutego 1928 r. L. 459/U.U./III	w sprawie prowadzenia rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego. Do zakładów ubezpieczeń obowiązanych do prowadzenia rejestru lokat funduszu ubezpieczeniowego [art. 45 rozp. Prez. Rzpłitej o kontroli ubezpieczeń]	150
Okólnik Nr. 68 z dnia 7 lutego 1928 r. L. 481/U.U./III	w sprawie podań o zezwolenie na dalszą działalność. Do małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych bydła	156
Okólnik Nr. 69 z dnia 14 lutego 1928 r. L. 622/U.U./III	w sprawie prowadzenia specjalnego rejestru lokat. Do zakładów ubezpieczeń obowiązanych do prowadzenia specjalnego rejestru lokat [art. 73 rozp. Prez. Rzpłitej o kontroli ubezpieczeń]	157
Okólnik Nr. 70 z dnia 17 marca 1928 r. L. 1046/U.U./IV	w sprawie miesięcznych i kwartalnych wykazów statystycznych	163
Okólnik Nr. 71 z dnia 22 lutego 1928 r. L. 653/U.U./III	w sprawie niektórych przepisów rozp. Prez. Rzpłitej	
	o kontroli ubezpieczeń. Do małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych od ognia	165
Okólnik Nr. 72 z dnia 22 lutego 1928 r. L. 699/U.U./IV	w sprawie pozarowości inwentarzy żywych i kre-scencji. Do zakładów ubezpieczeń, prowadzących dział ubezpieczeń od ognia	166
Okólnik Nr. 73 z dnia 22 lutego 1928 r. L. 744/U.U./II	w sprawie grupowych ubezpieczeń na życie	167
Okólnik Nr. 74 z dnia 17 marca 1928 r. L. 1044/U.U./I	w sprawie wpłat z tytułu opłat za nadzór	169
Okólnik Nr. 75 z dnia 26 marca 1928 r. L. 1190/U.U./IV	w sprawie wzorów sprawozdania z działalności i danych statystycznych. Do wszystkich większych krajowych zakładów ubezpieczeń	169
Okólnik Nr. 76 z dnia 3 kwietnia 1928 r. L. 1287/U.U./IV.	Wykazy statystyczne z interesu pośredniego. Do zakładów ubezpieczeń przyjmujących ubezpieczenia pośrednie	182
B. PRZEPISY O PRZYMUSIE UBEZPIECZEŃ I O ZAKŁADACH PRZYMUSU WYKONUJĄCYCH.		
	Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych	183
	Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia budowli w m. st. Warszawie i o Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy	195
	Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 lutego 1928 r. w sprawie zmiany art. 70 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych	205
	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 kwietnia 1928 r. o stosunku służbowym, uposażeniu i zaopatrzeniu emerytalnym pracowników Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych	206
	Uchwała Rady Ministrów z dnia 25 kwietnia 1928 r. w sprawie zaszerogowania stanowisk służbowych w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych do grup uposażenia	224
	Ustawa z dnia 30 maja 1908 r. o umowie ubezpieczenia	225
	Ustawa z dnia 23 grudnia 1917 r. o kontrakcie ubezpieczenia	225
	Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1927 r. o uchynieniu rozporządzenia Polskiej Komisji Likwidacyjnej z dnia 24 listopada 1918 r. w sprawie odroczenia wejścia w życie postanowień ustawy z dnia 23 grudnia 1917 r. o umowie ubezpieczenia	225
	Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. o przepisach tymczasowych, dotyczących umowy ubezpieczenia	225
C. INNE PRZEPISY.		
	Ustawa z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych	228
	Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o likwidacji mienia byłych rosyjskich osób prawnych	230
	Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. Prawo o spółkach akcyjnych	234

	Str.
Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 20 listopada 1926 r. wydane, co do §§ 54—64, 68—73, 78—80, 96 i 97 w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości; co do § 102 w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych; co do §§ 107 i 175 w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu; co do § 122 w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej; co do §§ 123, 124, 167 i 168 w porozumieniu z Ministrem Komunikacji; co do §§ 99—101 oraz 103—106 w porozumieniu z Ministrem Reform Rolnych; co do §§ 163, 171 i 178 w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych — a zawierające przepisy wykonawcze do ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych	255
Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 9 marca 1928 r. o zezwoleniu Pocztowej Kasie Oszczędności na działalność ubezpieczeniową w dziale ubezpieczeń na życie	257

DZIAŁ INFORMACYJNY.

Wykaz zakładów ubezpieczeń, działających na obszarze Państwa Polskiego.	
I. Krajowe zakłady ubezpieczeń	261
A. Akcyjne zakłady ubezpieczeń	261
B. Wzajemne zakłady ubezpieczeń	261
1) duże	262
2) małe:	
a) ubezpieczenia na życie	262
b) stowarzyszenia ubezpieczeń bydła	263
c) inne małe towarzystwa	266
C. Publiczne zakłady ubezpieczeń	267
II. Zagraniczne zakłady ubezpieczeń	268
III. Instytucje i zrzeszenia ubezpieczeniowe	269
Czasopisma ubezpieczeniowe	269

ERRATA

<i>Strona:</i>	<i>Rubryka:</i>	<i>Wtęsz:</i>	<i>Wydrukowano:</i>	<i>Posianno być:</i>
V		3 od dołu	poz. 365	poz. 395
VII	II	6 od góry	obniżenia	obniżania
VII	II	13 od góry	stopy	stopę
VIII	II	14 od dołu	Zrzeszenie polis posiadaczy	Zrzeszenie posiadaczy polis
10	7	17 od dołu	90.236.872	85.236.872
10	7	1 od dołu	336.943.735	331.943.735
10	11	17 od dołu	113.691.728	108.691.728
10	11	1 od dołu	626.189.185	621.189.185
19	2	34 od góry	35.652	45.652
19	5	34 od góry	36.390	46.390
72	nagłówek	2 od góry	responsabilité	responsabilite
73	nagłówek	1 od góry	za rok 1925 i 1296	za rok 1926
73	nagłówek	2 od góry	en 1925, 1926	en 1926
89	nagłówek	3 od góry	w roku 1926	w roku 1925 i 1926
89	nagłówek	3 od góry	en 1926	en 1925, 1926
101	nagłówek	—	en 1925, 1926	en 1926
125	—	8 od dołu	nie zainkasowane	niezainkasowane
144	—	15 od góry	od szyb	szyb
162	5	10 od góry	Rozchów	Rozchód
177	—	17 od dołu	w reasekuratorów	reasekuratorów
181	—	15 od dołu	Na	Ma
182	I	13 od góry	zakładów krajowych	od zakładów krajowych
182	2	13 od góry	zakładów zagranicznych	od zakładów zagranicznych
195	II	13 od dołu	Rozdział I	Rozdział I
221	II	7 od góry	szczególne	szczególne
225	I	12 od góry	(bez tytułu)	C. Przepisy o umowie ubezpieczenia
228	II	6 od góry	7 maja	1 maja
228	—	(tytuł)	C. Inne przepisy	D. Inne przepisy
228	II	1 od dołu	porzedniego	poprzedniego
246	I	23 od dołu	wykonywa	wykonywa
256		22 od góry	wzakresie	w zakresie
267	—	11 od góry	właścicieli „Farmakon”	właścicieli aptek „Farmakon”
272	I	3 od góry	1925 i 1926	1926
272	I	31 od góry	1926	1925 i 1926
272	I	20 od dołu	strona 90	strona 92
273	II	20 od dołu	(brak tytułu)	C. Przepisy o umowie ubezpieczenia
273	II	7 od dołu	C. Inne przepisy	D. Inne przepisy
274	II	4 od dołu	(brak)	D. Osoby prawa publicznego wykonujące działalność ubezpieczeniową—str. 267
274	II	6 od góry	str. 261	str. 262

